MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

NEGYEDIK KÖTET.

PEST, 1858.
KIADJA RÁTH MÓR.

Cur scriptoris industriam reprehendas, qui Herois atavum, tritavumque non poterit reperire, cum ipse tui tritavi matrem non possis dicere.

Varro.

PEST, 1858. NYOMATOTT BEIMEL J. ÉS KOZMA VAZULNÁL.

E.

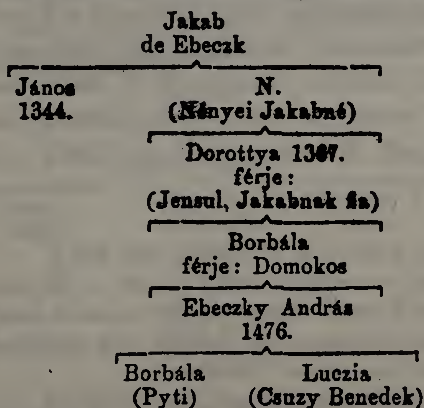
Ebeczky család. (Ináncsi). Eredelileg — nevét tekintve — Nógrád megyei család, azon megyei Ebeczk helységről vevén nevét. Később Hont megyei Ináncs pusztáról Ináncsy-nak is neveztetett, mig végre e név előnevül vétetvén föl, mostanáig igy használtatik.

A családnak szakadatlan leszármazási tábláját nem birván, csak töredék-nemzékrendeket, és az egyes család-tagokat megnevezve közölhetjük. Ily töredék-nemzékrendek a következők [1]):

Egy másik leszármazási töredékben, hol már az évek is kitevék, ugy látszik kihalás után isméti fiusitásból igy alakult a családfa [2]):

[1]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 209.

[2]) Ugyanott.

Biztosb — habár összefüggés nélküli — adataink vannak a családról a XVI. század közepétől kezdve, a mint a következők mutatják:

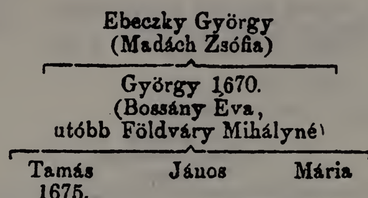
1567-ben Ebeczky Péter együtt védte Szádvárt Bebek nejével Patócsy Zsófiával [1]).

1586-ban Ebeczky Mátyás kamarai titoknok, 1597-ben özvegye Eördögh Katalin él, kitől fia Sándor született [2]).

1597-ben Ebeczky, máskép Inánchy Imre Nógrád megyében táblabiró, a ki Palojtay Lőrincz magvaszakadtán Hont megyei egész Simonfi-Palojtát, Luka-Palojtán és Zelteczkán curiát és részbirtokot nyer adományba, de a beiktatásnál ellentmond Palojtay Zsigmond stb. [3]). Tán ugyanezen Imre, ki 1628-ban pozsonyi kamarai tanácsos.

1597-ben él Nógrád megyében Ebeczky Tamás.

1633-ban Ebeczky, máskép Inánchy György Nógrád megyei táblabiró (Juratus Assessor), 1647-ben szolgabiró, ennek családfája igy áll:

1647—1649-ben Ebeczky, máskép Inánchy István Nógrád megye jegyzője [4]).

1654-ben Ebeczky, máskép Inánchy Mihály egyike azoknak, kiket utazás közben a b.-gyarmati vár alkapitány Parducz Lukács kifosztott [5]). Tán ezen Mihálynak a neje Géczy Mária 1694-ben.

1655-ben Korponán lakik Ebeczky László, ki mint tanu Bory István örököseinek osztályán jelen lévén, az erről kelt okmányra nyomott gyürű pecsétén, (melyen L. E. betük vésvék) czimerül egy száján átütött törökfejet viselt. A fej alatt egy oldalról csillag, másfelől félhold látszik. E Lászlónak — ugy látszik — maradéka György és Magdolna.

---

[1]) Istvánffy Historia R. H. 1685-ki kiad. 325. l.

[2]) Bel Notit. nova Hung. tom. I. p. 456. — És másutt: *Catharina Mathiae Ebeczky et Barbara Eördögh Georgii Lipthay consortes duas curias in Nemes-Kürth C. Nitriensi obligant ad annos septem Emerico Vitéz pro flnis octo quotannis pendendis 1590.* Sz. Benedeki Conv. Fasc. VIII. Nro 7.

[3]) Sz. Benedeki Conv. Capsa E. Fasc. 1. Nro 13.

[4]) Eredeti oklevelek szerint, valamint a többi következő adatok is.

[5]) Protoc. C. Neogr. anni 1654. pag. 111.

1663—1670-ben Ebeczky Menyhért táblabiró. 1684-ben csak özvegye élt.

1670—1673-ban E. János birt Zellőben.

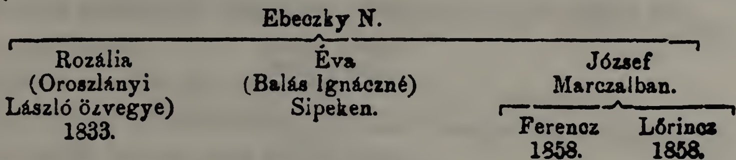
1672-ben E. Imre, kinek neje Gyürky Zsófia, előbb Lipthay Sándorné [1]).

1670-ben E. Magdolna Battha Bálintné; 1671-ben E. Judit Spáczay János özvegye; 1672-ben E. Judit Voxith Horváth István özvegye.

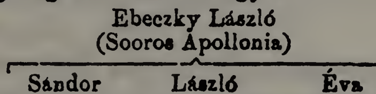
1705-ben E Sámuel Bercsényi Miklósnak irodai tisztje mind végig.

1707-ben E. István szintén Rákóczy forradalmában mint fő hadi tiszt vesz részt. Pecsétén czimerül egy koronás egyfejü sast, nyakán átnyilazva használt, e czimert ábrázolja a fölebbi metszvény [2]).

1755-ben élt Nógrád megyében Ebeczky Miklós a kétségtelen nemesek lajstroma szerint. Ennek jelenleg is élő ivadékát mutatja e táblázat:

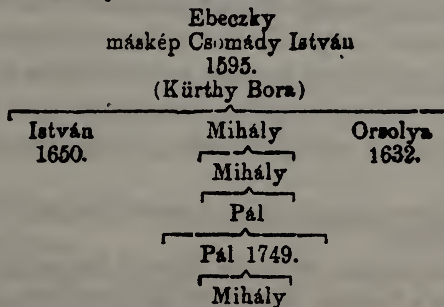

Egy másik ág végső nemzedéke igy áll:

A család Hont és Nógrád megyében birtokos.

Ebeczky család. (Máskép← Csomády). Az előbbitől különböző Ebeczky család az, mely másképp Csomády-nak is neveztetett, s melynek néhány izen családfája következő [3]):

---

[1]) Sz. Benedeki Conv. Protoc. R. p. 332.

[2]) Egy 1707-ki május 1-jén Léván kelt levél szerint.

[3]) Theszéry-Deméndi féle pörben felmutatott Genealogia szerint.

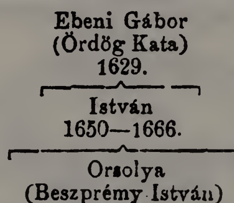
Ebeni család. Erdélyi család [1]. Doboka megyében Gyula helységben 1647-dik óta volt birtokos, és ott halt ki 1690-dik táján.

1535-ben Ebeni Miklós özvegyének Erzsébetnek János király parancsánál fogva Matis István a hatalmaskodva elfoglalt Berki jószágot visszaadni tartozott.

1590-ben Ebeni Gábornak neje Menyhért Anna volt, kitől született Ebeni Zsigmond, a ki örökös — s neje jogán ujfalvi és szent-kátolnai egyik birtokosnak iratik.

1629-ben más Ebeni Gábor élt, kinek nejétől Ördög Katától született fia István. Ez 1652-ben II. Rákóczy Györgytől beiratképen Sólyomkövön egy udvarházat, azonkivül ott, Kovácsiban, Ujfaluban és Szótelkén részbirtokot kapott. 1657-ben a gyulafejérvári gyülésen követ; 1661-ben Kemény János alvezére; 1666-ban kolosvári várkapitány volt. Leánya Ebeni Orsolya Beszprémy Istvánné, ki családnevét 1690-dik táján sírba vitte. Leány-ágon tőle a Ladányi és Somay családok erednek.

Az utóbb emlitett nemzedék származási kimutatása ez:

Ebergényi család. (Ebergényi). Zala megyéből, hol Ebergény nevü puszta fekszik, veszi eredetét. Innen származott át a család a Dunántúli kerület több helyére, mint Sopron, Vas stb. megyébe.

Sopron megyében Eberghényi János 1656-ban szolgabiró volt [2].

Nevezetes hadi hirre tett szert a XVII. század végén Eberghényi László, ki mint ifju eleintén Sigray Mátyás itélőmester oldalán volt törvényes gyakorlaton, majd Czobor Ádám ezredébe lépett hadbiróul (Auditor); utóbb kapitány és őrnagy, már 1690-ben a francziák elleni háborúban feltünt vitézsége által [3]; Leopold király 1700-ki dec. 5-én kelt oklevelében ezeket mondja hozzá: „Adeo rara militaris edidisti

---

[1]) Hodor: Doboka várm. 71—73 l. honnan mind ez adatok.

[2]) Eredeti oklevél.

[3]) Pethő Krónikájának folytatója Kálnoki Sámuel (51. lap) a Leopold király által 1690-ben a francziák elleni nagy tábort emlitvén, irja róla: „Vitézsége miatt hire és neve kiterjed Ebergényi Lászlónak, ki ugyan végtére Generalis lévén, német ruhába öltözik.“

virtutis specimina, ut reportatis innumeris ab hoste victoriis post accepta etiam lethalia vulnera terrori ac formidini ab inimicis habebaris;" és tovább: „motu proprio dignum existimavimus, qui nostra speciali gratia nostroque peculiari favore accedente ad sublimiores honorum titulos eveharis." Később ezredes, majd vezér-őrnagy, utoljára pedig al-tábornagy lőn. Közel ötven évig szolgált a hadseregben, mindég hűséggel a fejedelmi házhoz. — Pétervárad alatt dicsérettel vezénylé a balszárnyat; 1710-ben kapta át a Barkóczy huszár-ezredet, 1711-ben pedig Pálffy János megbizásából ő birta rá Esterházy Dánielt és Nyáry Jánost a kassai vár feladására. — Birt Ebergényi László Belatinczon és Dosztifalván. Meghalt 1724-ki junius 25-kén, kora 68-dik évében [1]. Anyul nővérei voltak Thury Judit, Kata, Krisztina. Neje Széchenyi Julianna volt, ettől csupán leányai maradtak: Ilona Csáky György tábornokné, és Eszter gróf Viczay Jóbné.

Ebergényi István kir. tanácsos 1790. és 1792-ki országgyülésen Vas vármegye követe [2].

Ebergényi Benedek szintén Vas megyéből az 1832-ki országgyülésen volt követ.

Birtokos a család Vas megyében Telekes helységben.

Czimere: egy álló oszlop, melynek derekára kigyó tekerődzik; az oszlop tetején korona, és a fölött pellikán.

Ebner család. Czimeres nemes levelét 1752-ben kapta Mária Terézia király-asszonytól.

Czimere kék mezőben hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábában kivont kardot villogtatva; az oroszlán mögött a paizs mezején viz-szintesen fehér csikolat vonul át. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik fel kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [3].

Erdélyben már 1660-ban élt nemes Ebner Dániel, ki azon időben Bethlen Miklós szolgája volt [4].

Eccard család. Eccard Vern. Jordán 1723-ki május 14-kén III. Károly király által nemesittetett meg [5].

Czimere négy mezőre osztott paizs. Az első és negyedik vörös

---

[1]) Orosz Pál: „*Timor Dei*" czim alatt Ebergényi L. fölött mondott halotti beszéd. Nyom. Pozsonyban.

[2]) Lehoczky Stemmat I. p. 191.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. II.

[4]) Bethlen Miklós önéletirása. Kiadta Szalay. Pest, 1858. I. köt. 342. l.

[5]) Collect. Herald. Mss. Nro 339.

osztályban két keresztbe helyezett arany nyakvas (collarea) a családnévre czélzólag látható A második és harmadik fekete osztályban félig arany oroszlán szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronájából egymáson kettős fekete sas-szárny emelkedik ki, és azon a paizsbeli keresztbe tett nyakvas látszik. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-fekete.

Ilynevü család jelenleg Erdély földjét lakja, nevét Eckard-nak irva.

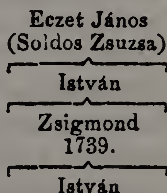
Echy család. A XVII. században élt Echy Gáspár, kinek Zichy Dorottyától leánya Katalin élt 1613-ban [1]).

Ecsedy család. Zemplin vármegyében Szilvás-Ujfalu, Kolbása, Pelejte, Cselej helységekben birtokos [2]).

Eckstein család. Eckstein Ferencz orvostudor, a pesti egyetemnél tanár, kir. tan. s Leopold-rendi vitéz, 1805—1825-ig magyar nemességre emeltetett e század első negyedében. Nejétől Wehner Erzsétől gyermekei: Eckstein Rudolf 1836-ban Pest megyénél al-, 1845-ben pedig fő-szolgabiró; Anna Rosty Albertné; és Luiza.

Eczet család. Gömör megyei, már valószinüleg elenyészett család.

A XVII. század végén élt Eczet János, kinek nejétől runyai Soldos Zsuzsannától származéka igy terjedt le:

A család tagjai többnyire Gömör megyénél hivatalt viseltek.

Edelényi család. Régi család, melyből már Edelényi Lászlónak (Ladislai de Edelen) fia Edelényi Sándor mester 1337-ben Ugocsa vármegye alispánja volt [3]).

1660-ban Edelényi Mihály Bihar vármegye szolgabirája volt [4]).

Jelenleg birtokos az Edelényi család Szabolcs vármegyében.

Valószinüleg ettől különbözik azon Edelényi család, mely másképp Palánky-nak is neveztetett, melyből 1740-ben István élt, stb.

---

[1]) Sz. Benedeki Conv Protoc. J. pag. 548.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 247. 248. 271. 280. l.

[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 32. 60.

[4]) Szalárdy: Siralmas m. krónika 513. lap.

Edelesi család. Az Edelesi családból 1461-ben Edelesi Benedek élt [1]. A család már kihalt.

Edelsbacher család. (Gyoroki). Arad vármegye egyik vagyonosb családa. Előnevét is azon megyei Gyorok helységről irja, melyet a mult században kapott kir. adomány-czimen.

Legutóbbi ismert törzse Edelsbacher Zsigmond kir. tanácsos, arany-sarkantyús vitéz, 1796-ban az Arad megyei fölkelt nemes sereg ezredese, 1802-ben azon vármegye első alispánja és országgyülési követe volt. Meghalt 1812-ben. Fiai II. Zsigmond és Mátyás.

Mátyás előbb a nemesi fölkelő seregtől a rendes katonasághoz átmenvén, 1804-ben már kapitány, utóbb pedig a nádor huszár-ezred ezredese, végre pedig altábornagy lőn. Jelenleg Nógrád megyében Nézsái birtokán lakik. Nejétől Blaskovich leánytól egyetlen leánya Mária él.

II. Zsigmond Arad megyének 1804-ben szolgabirója, s 1829-ben főbiztosa.

Ugy e családból volt Edelsbacher Miklós nagyváradi kanonok. Meghalt 1803-ban.

Edelsbacher János táblabiró 1829-ben.

E. Imre Arad vármegye aljegyzője 1829-ben, főszolgabirája 1838—1844-ben. — E. Péter 1829-ben.

Iratik a család neve „Edelspacher"-nak is.

Edőcs család. (Másképp Géczy). Lásd Géczy cs.

Eger család. Közülök báró Eger Frigyes az 1802-ki országgyülésen honfiusittatik [2]).

Egerer család. Abauj, Gömör, Sáros megyékben birtokos. Czimeres nemes levelét Egerer Frigyes nyerte III Károly királytól 1722-ki nov. 1-jén [3]).

Czimere — itt láthatólag — vörös mezejü paizsban pánczélos kar, kivont kardot tartva, és ugyanaz könyököl a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék.

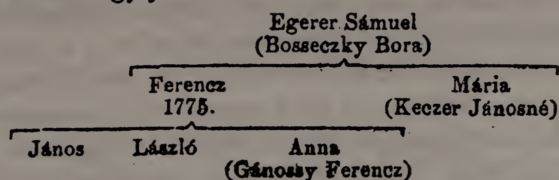
[1]) Teleky: Hunyadiak kora XI. 16.

[2]) 1802-ki 34. törv. cz.

[3]) Collect. Herald. Nro 366.

Egerer Bálint 1760—1770-ben a felső-magyarországi bányai igazgatóságnál jegyzői hivatalt viselt.

Ugyanez időtájban, vagy kevéssel előbb élt Egerer Sámuel, kinek ivadéka igy jött le:

Sáros megyében Bolyár helységben birtokos a család.

Egerland család. Egerland Tamás és János 1717-ben III. Károly király által nemesittetett meg [1].

Czimere a családnak kék mezőben zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán kettős farkkal, első jobb lábában kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között grif emelkedik föl; első jobb lábában három nyilat tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Egerváry család. Vas vármegyei ős-régi család, mely 1349-ben már virágzott. Ekkor élt Egerváry György, ki I. Lajos királynak Nápolyba Avignonba követe volt.

1385-ben E. Miklósnak neje Pethő Klára. 1402-ben Miklósnak fia Mihály Zala megyében vár-épitésre engedélyt kap [2]. 1403 ban kapja Rezneket stb. 1429-ben Egerváry Tamásnak fia Kelemen királyi udvari jegyző volt [4].

1477-ben Egerváry László Tót- és Horvátország bánja volt [5], és 1480-ban Mátyás király tekintetbe vévén hive nagyságos Egerváry László dalmát-, tót- és horvátországi bánnak nagy költséggel és vére ontásával teljesitett hű szolgálatait, különösen pedig azon érdemeit, hogy mig ő az ország határain kivül elfoglalva az emlitett országok védelmére személyesen nem ügyelhetett, az alatt a mondott bán azoknak a török elleni oltalmazására az ő megkérése következtében a vele tett számitás szerint 4000 arany forintokat költött, — Tótországban Körös vármegyében fekvő Nagy-Kemlék várát Brezovicza várossal,

---

[1]) Collect. Herald. Nro 587.

[2]) Kaprinay Mss. B. tom. IV. pag. 72. 76. 91.

[3]) Fejér Cod. Dipl. tom. IX. vol. VII. pag. 231.

[4]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. p. 178.

[5]) Teleky Hunyadiak kora XII. 35.

Kemethnicza és több hozzá tartozó falvakkal együtt ezen 4000 arany forintban neki elzálogositja Zágrábban october 8-kán kelt levelében [1]). 1490-ben Szileria és Luzsicza kormányzójává tette őt Mátyás király.

Ugy látszik e Lászlónak fia azon Egerváry Bereczk, ki 1514-ben tinini püspök volt.

1608—1622-ben Egerváry Miklós Vas megyei szolgabiró [2]).

1602—1604-ben Egerváry Mihály Vas megyei szolgabiró volt [3]). Valószinüleg ez azon Mihály, kitől a következő családfa [4]) jő le:

1698. táján Egerváry János Dömötöriben Vas megyében lakozik, hol a család jelenleg is bir.

A család czimere — mint egy helyen közöltetik — a paizs mezejében keresztbe átvonuló két csikolat (fascia). A sisak koronáján pedig hét zászló [5]).

Egery család. Nyitra megyei nemes család Fényes Elek Geographiája szerint.

Eggenberg család. Eggenberg Udalrik 1622-ben honfiusittatott [6]). Egy Eggenberg kapitány mint Tótországban a szegény nép zsarolója már 1596-ban emlittetik [7]).

Egresdy család. Legtöbbre vitte e családból Egresdy Boldizsár, ki gróf Pálffy praefectusa, 1647-ben Nyitra vármegye követe, és ekkor a kir. tábla ülnöke lett [8]). Az 1647. 1649. és 1655-ki

---

[1]) Teleky Hunyadiak kora XII. 133.

[2]) 1608-ki kor. u. 15. 1613-ki 8. 1618-ki 49. 1622-ki 36. törv. cz.

[3]) 1602-ki 14. 1604-ki 8. törv. cz.

[4]) Geneal. authent. Mss. tom. I.

[5]) A „Trophaeum Domus Estoras" szerint, hol az Egerváry család nemzékrende is közöltetik; mely hitelt nem érdemel.

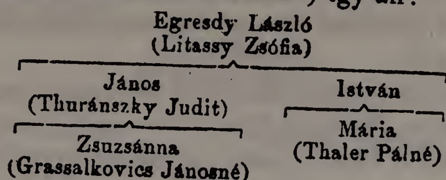
[6]) 1622-ki 78. törv. cz.

[7]) 1596 ki 46. törv. cz.

[8]) Catalogus Nunciorum Diaetae 1647. L. Kaprinay Mss. A tom. XXIX. pag. 207—210. — Lehoczky Stemm. I. 177. 201.

országgyülésen több rendbeli választmányokban szerepelt [1]. 1664-ben lessenyei Nagy Ferenczczel több helységre nádori adományt kapott [2].

Néhány izen a család leszármazása [3]) igy áll:

E g r e s d nevü falu — honnan a család nevét kölcsönzé — Trencsin vármegyében fekszik.

Egressy család. (Egresi és sásvári †). Ugocsa vármegye kihalt ős családa, mely hajdan azon megyében E g r e s t birta. Eredetét S w n g h Ispántól (Comes) veszi, ki testvérével T e k é-vel 1284-ben IV. László királytól kapta az elpusztult E g r e s t, melybe a váradi káptalan által be is iktattattak [4].

1386-ban éltek az Egressy családból L á s z l ó n a k fiai: J á n o s, G y ö r g y és G e r g e l y. 1405-ben mind a háromnak özvegye emlittetik.

Gergelynek fia L á s z l ó 1405-ben.

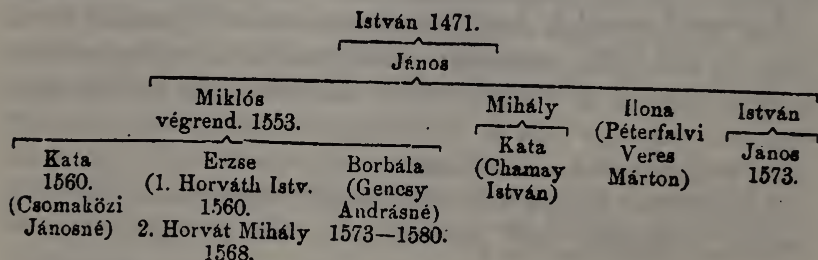
Györgynek fia I s t v á n 1458-ban él.

1460 ban Gergely és Benedek [5]. Ez utóbbinak özvegye 1462-ben Egresen egy jobbágytelket Zabó Balásnak irt be [6].

Ugyancsak 1460-ban P á l n a k fiai: M i h á l y és L á s z l ó [7].

1514-ben Lászlónak fiai: P á l, F e r e n c z és G y ö r g y.

1471-ben I s t v á n, G e r g e l y, P á l. Ezek közül I s t v á n ily ágazatot alkotott:

[1]) 1647-ki 91. 1649-ki 26. 1655-ki 100 törv. cz.
[2]) Kézirat a nemzeti Muzeumban. Fol. lat. 2340. szám alatt. 134. lapon.
[3]) Theszéri-féle perbeli genealogián.
[4]) Szirmay C. Ugocsa pag. 77.
[5]) Eredeti oklevelek nyomán. Kazinczy Gábor ur szives közlése.
[6]) Szirmay C. Ugocsa pag. 78.
[7]) A következőkkel együtt Kazinczy G. közleménye.

Miklós, ki a családfai utasitás szerint 1553-ban tett végrendeletet, — Sásvárról irta előnevét.

Férfi-ágon kihalván az Egressy család, 1586-ban Egresen minden birtokaira a Perényiek királyi adományt vettek. E végett 1587-ben törvénykezett Egressy Borbála Gencsy Andrásné; 1590-ben azonban barátságos egyességgel a pernek vége szakadt [1].

Egressy család. Pest megyében birtokos. Közülök Egressy Sámuel 1836—1848-ban fő-ügyvéde. Tán szintén e családból való Egressy Lajos 1846-ban cs. kir. kapitány.

Egresy család. (Borszőrcsöki). Veszprém vármegyéből ered, hol Borszőrcsök helység a Somlyó hegy aljában fekszik; e helységben és az oda közel fekvő Vásárhelyen laktak ősei már a XVII. században is, mint ezt az előttem fekvő okiratokból látom.

A család ismert törzse Egresy Mátyás a XVII. században élt, tőle a családfa következőleg jő le:

Egresy Mátyás
1650.

György
(Óhidy Erzse)
1658 - 1684.

Gergely 1700. (Magyar Judit)	Mihály (1. Perneszi Mária. 2. Tormásy Magd.)	István 1723 (Boda Erzse)	János (Bial Anna)
Ádám 1723. (1. Vadár Krisztina. 2. Potyondy Krisztina)	János Mihályházán. (Biró Judit)	*Lásd folyt. a köv. lapon.*	Ilona (Fajtai Mihály)
	György, Julianna		

Ádám gyermekei: Mihály, Róza, József Nagy-Váradon, János paulinus, Julianna, Anna, Borbála, Klára, Margit

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 78. 116.

István *ki az előbbi lapon.*
1723.
(Boda Erzse)

Mária (Bokányi Ádám) — Sándor (Nagy Mária) — Julianna (Nagy György) — Katalin (Bersényi Miklós) — György 1725—1769. (Csóka Kata) — Éva (Martony Ferencz) — János (Ughy Kata) — Erzse (Tompos István)

Sándor (Nagy Mária) gyermekei:
György (Németh Éva) — Kata (Kovács László) — Éva (Nemes István)

György 1725—1769. (Csóka Kata) gyermekei:
István 1772. (Zabo Julia) — Judit (Nagy János) — György 1740. † 1807. (Mentler Antonia) — Erzse (Bertalan Imre)

István 1772. (Zabo Julia) gyermekei:
Antal (Bak Orsolya) — József (Molnár Anna)

Antal (Bak Orsolya) gyermekei:
Teréz — György — Péter

József (Molnár Anna) gyermeke:
József

György 1740. † 1807. (Mentler Antonia) gyermekei:
Mihály katona. — Lajos kir. igazg. ügyvéd. 1783. † 1841. (Meszlény Mária) — Anna (Szigethy Fer.) — Antonia (Jedlicska Mih.)

Lajos (Meszlény Mária) gyermekei:
Lajos szül. 1828. sept. 8. (Stettner Anna) — István sz. 1830. febr. 22. (Városi Mária) — László sz. 1833. mart. 3. (Sántha Regina) — Mária sz. 1834. jun. 27. — Fáni † — Albert †

Lajos (Stettner Anna) gyermekei:
Anna † — Lajos — Arpád

István (Városi Mária) gyermeke:
Jeni

János (Ughy Kata) gyermekei:
László (Vincze Anna) — József — István — János — Mihály — Sándor — Bálint — József — Ferencz

László (Vincze Anna) gyermeke:
János

József gyermeke:
József

István gyermeke:
Kata

János gyermekei:
József — Antal

Mihály gyermeke:
János

János (László fia) gyermekei:
János — László — Mátyás — Pál

Pál gyermeke:
Kata (Ughy László)

A családfa harmadizén G e r g e l y és I s t v á n 1700-ban éltek, s Veszprém megye előtt nemességüket kimutaták. Atyjok György Óhidy Erzsének Óhidy Balás leányának férje egy tanuvallatás szerint 1686-ban a nemesi fölkelő sereggel Budánál is jelen volt. Gergelynek fia Á d á m, Mihálynak J á n o s, I s t v á n n a k fiai S á n d o r és G y ö r g y megyéjökben az 1713-ki és 1734-ki vizsgálatkor nemesekül elismertettek. Györgynek fia G y ö r g y a M e n t l e r A n t o n i a férje mint ügyvéd Nagy-Szombatba költözvén, megyéjétől 1767. dec. 16-án [1])

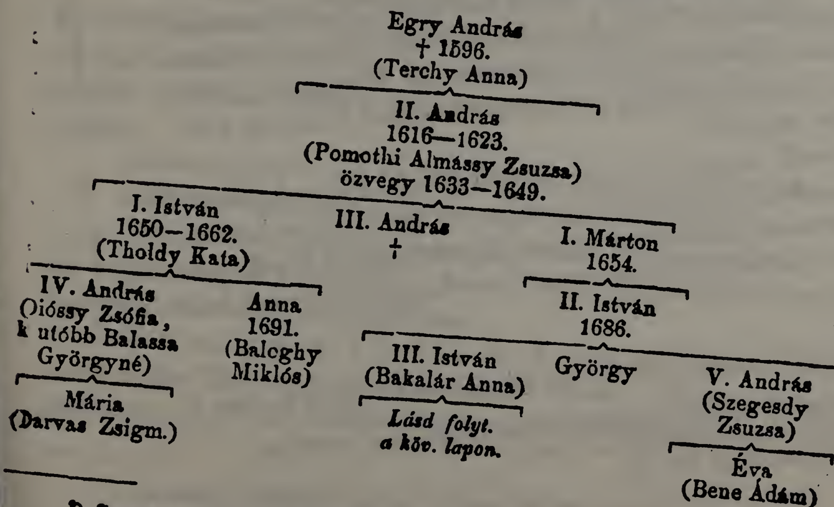
[1]) Mint az előttem fekvő eredeti okmány mutatja.

nemesi bizonyitványt kap, mely Pozsony megyében is 1768-ki hirdetetett. Ennek fia Lajos Budán kir. igazgatósági ügyész volt. Fiai közül Lajos jelenleg a váltótörvényszéknél hivatalnok.

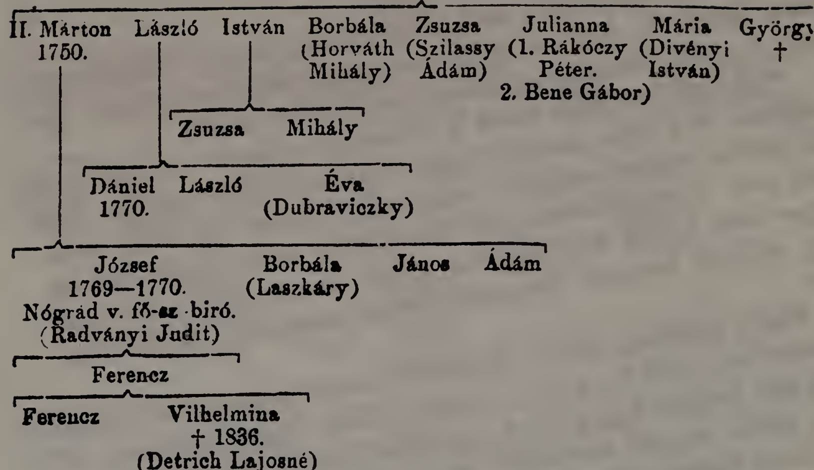
Czimerök — mint fölebb a metszvény mutatja — a paizs kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló kettős farkú oroszlán, első jobb lábában egy szálon három piros rózsát, a balban egy arany szőlőfürtöt tart. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhába öltözött magyar vitéz nyúlik fel, jobbjában kivont kardot tartva; bal kezét pedig csipőjére helyezve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Egry család. (Siroki). Eredetét Horvátországból veszi, onnan származott ki a törzs András, ki Eger várában kapitányoskodván, a Horvát név helyett Egry András nevet nyert; előnevét pedig a szintén Heves megyei Sirok-ról vevé, hol valószinüleg adomány utján jutott birtokrészhez. Elesett 1596-ban. Neje Terchy Anna öt férjet élt túl, az első Ispán András, második Ebeczky Mihály, harmadik Nyáry Sándor, negyedik Sinkovich Horváth Lukács volt, s végre az ötödik Egry András, mint kinek özvegye még 1614-ben élt [2]). Ettől fia II. András, ki Egerben született, és 1616-ban már nős volt, felesége lévén Pomothi Almássy Zsuzsánna, kitől három fiu-gyermeke maradt: I. István, III. András és I. Márton.

Mielőtt azonban ezekről s utódaikról tovább emlékeznők, tekintsük I. Andrástól végig a családfát, mely igy sarjadzott le:

[2]) Sz. Benedeki Convent Fasc. VIII. Nro 5.

II. Andrásnak fia I. István és I. Márton 1651-ben részint együtt, részint külön Nógrád megyei Kis-Berczelre, 1652-ben Hont megyei Kőkeszi, Almás és Győrke-, és Nógrád megyei Bakófalva és Horpács, 1660-ban szintén Nógrád megyei Terbeled helységben adomány nyomán iktattatik be [1]).

I. Istvánnak nemességét Süve Bornemisza, másképp Budai Bolgár Pál kétségbe hozván, e miatt I. István Bornemiszát 1652-ben Nógrád megye előtt becstelenitő perbe idézte, melyben nevezett Bornemisza elmarasztaltatott, s I. István a pert megnyerte [2]).

Egry Anna I. Istvánnak Tholdy Katalintól Tholdy Lászlónak leányától született leánya, Baloghy Miklós hitvese 1691-ben több társával ellentmond Borsiczky János beiktatásának Herencsén, Pribe, Borosznok, Csalár stb. helységbe történt beiktatásának [3]). Ez ág Anna által leány-ágra szakadt.

II. Andrásnak özvegye Almássy Zsuzsánna, mint fiainak Egry István, András és Mártonnak gyámja, és Tercsy Ferencz fiával Jánossal örökös csere-szerződésre lépnek Nógrád megyei Kis-Szalma-Tercs, Kövesd, Becske és Pest megyei Cseő helységbeli birtok iránt 1633-ban [4]).

---

[1]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. 67. Nro 29. 73. 8. 9. 10. Capsa A. Fasc. 4. Nro 17. 18.

[2]) Nógrád megyei 1652-ki Jegyzőkönyvben az egész per beiktatva.

[3]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. XI. Nro 61.

[4]) Ugyanott Fasc. XIII. Nro 38.

IV. Andrásnak neje Dióssy Zsófia utóbb Beppor Pál tábornokhoz, s végre gyarmati Balassa Györgyhez ment nőül. Ez ág Máriában Darvas Zsigmond nejében kihalt.

I. Mártonnak unokája III. István tartá fen a családot, kinek figyermekei által a család a jelenig jött le.

A család czimere: a paizs mezejében egy jobb felé forduló könyöklő kar, kivont kardot tartva, melynek hegyén törökfej függ, ugyan ez látható a paizs fölötti sisak koronáján is.

Egry család. (Egri). Szathmár megyének egyik legrégiebb családa, mely 1300 ban már birta azon megyében Egri helységet.

1366-ban Egry Péternek fiai László és János, nemkülönben rokonok Egry Imre részbirtokukat Egri helységben a Túr vizén épitett malommal együtt fejváltságúl Vasváry Tamás fiának Jánosnak száz forintban elzálogiták, de ismét visszafoglalák, miért őket I. Lajos a királyi udvar elé idézteté [1]).

1374-ben Egry Imre Szepessy Jakab országbirótól Egri helységre nézve határjárási parancsot vett ki.

Ugyanazon évben Egry László, Imre és Lökös Túr-Terebesen Jánky Lászlón malom-levágás és sertés-elhajtás által hatalmaskodást követtek el, miért I. Lajos király parancsa folytán ellenök tanuvallatás volt teendő.

Emlitett Egry Lászlónak leánya volt Borbála is Sásváry Jánosné, kitől Egressy leány-ágon a Szirmayak erednek.

1423-ban Egry Lászlónak fia Miklós, Péternek fia György Egri helység határát Terebestől jelekkel elkülönözni szándékoztak nádori parancs-levél mellett, de Perényi Péternek terebesi jobbágyai meggátolák. 1426-ban, valamint 1427-ben azt Miklós ismét siker nélkül sürgette.

1425-ben Egry Tamás Szathmár vármegye szolgabirája volt [2]).

1463-ban Egry Imre és Gergely ellen tanuvallatás tétetett, hogy Charnavoday Domokosnak és Egyednek udvari szolgáját nyilaikkal megsebzék, és hatvan arany forint értékü két paripáikat és egyéb fegyvereiket hatalmasul elfoglaltak.

1518-ban Egry Miklósnak fia Kelemen Egri helységbeli részét Salgay Bálintnak négyszáz forinton eladta, 1583-ban pedig Kelemennek neje Oroszi Erzsébet ismét hatszáz forint fizetést vett Sálgay

[1]) Szirmay: Szathmár várm. II. 294—296. ezen adatok.

[2]) Ugyanott I. k. 131. lap.

Bálinttól, hogy Szolnok várában török fogságban sinlődő férjét Egry Kelement kiválthassa. 1592-ben ez eladás királyi beleegyezéssel is megerősittetett.

1589-ben Egry László, Bernát, Miklós, János, Czirjék és Sándri (Sándor) az Egri helységhez tartozandó, s néhai Egry Tamás s Lőrincz által néhai Mikolay Gergelynek elzálogositott Gyakor-Tölgyes és Piskáros köz-erdőknek visszabocsájtása végett Mikolay Ferenczet törvényesen megintették [1].

1596-ban Egry Bernát Szathmár vármegye szolgabirája volt [2]; 1609-ben pedig török rabságban lévén, ebből kiszabadulására Egriben egy telket Chahóczy Menyhértnek örök áron eladott.

1630-ban Egry István, László, és emlitett Bernátnak fia Bernát tiltakoztak a Mikolayak ellen a Piskáros és Gyakortölgyes-féle erdőknek használata végett.

E század elején Egry László és Pál Egry helységben közbirtokosok éltek a családból.

Az eddig előadottak nyomán teljes bizonyossággal csak ily nemzékrend alakitható:

Egry Péter
- László 1366–1374.
  - Borbála (Sásváry Jánosné)
  - Miklós 1423.
- Péter 1366.
  - György 1423.

Valószinüleg e család szivárgott át Ugocsa és Zemplin megyébe is, hol e század elején Lasztócz és Czeke helység közbirtokosai közt emlittetik [3].

Ugocsa megyében szintén e század elején Egry Jánosnak özvegye Hetény, Csepe és Velétc helységben birtokolt. Pál ugyanaz időben élt (1805.) és a megyénél hivataloskodott [4].

1848-ban Egry János Ugocsa vármegye első alispánja volt.

Talán e családhoz számitandó azon Egry István is, ki II. Mátyás király korában csapatvezér volt [5]; valamint azon bihari Egry János is, ki 1660-ban Nagy-Várad védelmében vett részt [6].

---

[1]) Szirmay: Szathmár várm. II. 295

[2]) Ugyanott I. köt. 131. l.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 111. 269. 304.

[4]) Szirmay C. Ugocsa. 63. 135. 137. 147.

[5]) Engel Monumenta 315.

[6]) Szalárdy Siralm. m. krón. 539.

Egry nevü család birtokos Bihar, Szabolcs, Szathmár és Zemplin megyében, sőt Zala megyében is.

Egry család élt Győr megyében is már a XVII. század elején, hol Egry Márton 1629-ben hiteles okirat szerint szolgabiró volt.

Egry család. Egry László 1718-ban III. Károly királytól nyert czimeres nemes levelet.

Czimere: négy részre osztott paizs, az első kék mezőben alul egy hullámzó folyam látszik, melyhez egy gém ereszkedik le. A második vörös mezőben királyi koronából három fehér rózsa virul. A harmadik kék mezőben nádas közepéből torony nyulik fel, kupján félhold ragyog. A negyedik zöld mezőben vörös ruhás magyar vitéz áll kék övvel, jobb kezében kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva; kalpagján három (vörös fehér vörös) strucz-toll leng. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Egry család. E család 1751-ben Mária Terézia királyasszonytól kapta czimeres levelét.

Czimere: jobbról balra rézsutosan ketté osztott paizs; a baloldali (felsőbb) osztály kék mezejében egy hullámzó folyam látszik, fölötte növekedő félhold, alatta csillag ragyog. A jobboldali (alsó) osztály zöld mezejében egy dárdával keresztül ütött törökfej látszik, és ugyanaz mutatkozik a paizs fölötti sisak koronáján. Foszladék jobbról arany-zöld, balról ezüst-kék [2]).

Egry család. Lásd Török cs.

Egry család. (Deésfalvi). Erdélyi család. Közülök deésfalvi Egry János a szamosujvári várban 1847-ben őrmester.

Egry család. (Botházi). Közülök Egry Sándor szegények ügyvéde 1794-ben Kolos megyében.

Egyed család. (Máskép Szabó). Egyed, máskép Szabó János, és fia György II. Ferdinand király Prágában 1628-ki april 12-kén kelt czimeres nemes levélben nemesittetett meg, és az 1629-ben ki is hirdettetett, de az oklevélen a vármegye neve, hol a kihirdetés történt, már olvashatlan [3]).

Egyed nevü család Zala megyében lakozik.

Ez, vagy más Egyed család czimere: kék mezőben hármas halmon hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábában kivont kardot tartva.

---

[1]) Collect. Herald. Nro 545.

[2]) Adami Scuta Gentil. tom. II.

[3]) Az eredeti armalis Zala vármegye levéltárában őriztetik.

A paizs fölötti sisak koronájából egyszarvu emelkedik fel két elefántorrmány között. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Egyed család birtokos Gömör vármegyében is, hol Egyed Imre Tibold-Darócz közbirtokosainak egyike [1]).

Hasonlóan Egyed nevü család Zemplin vármegyében is a nemesrendüek és Málcza helység közbirtokosai közé soroztatik [2]).

Egyed család (Dersi). Erdély családa. Közülök dersi Egyed János Désfalván unitarius lelkész 1847-ben.

Dersi Egyed János 1815-ben Kolosvárott unit. tanár. Mihály ugyanakkor Haranglábi unitár. lelkész.

Egyed család. (Maros-Vásárhelyi). Szintén erdélyi család. Maros-Vásárhelyi Egyed Sámuel Kolos vármegyében alszolgabiró 1794-ben. János Torda vármegyében rectificator biztos 1815-ben.

Egyedfy család. Szabolcs vármegye nemesei sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Egyedfy család Erdélyben Doboka vármegye birtokosai közt is emlittetik. Egyedfy János 1571-ben nőül vevén Lengyel Zsófiát az Ördög Benedek unokáját, birtokossá lőn Doboka megyében, és a fiuágat is megnyeré a jószágoknak leány-ágra is kiterjesztésében [3]).

Eiczinger család. Lásd Eyczinger cs.

Eisrich család Eisenthali Eisrich Sámuel 1716-ban III. Károly királytól czimeres nemes levelet nyert [4]).

Czimere négy részre osztott paizs, közepén kisebb paizszsal. — Az első és negyedik kék mezőben zöld dombon daru áll, csőrében patkot tartva. A második és harmadik vörös mező közepén egy folyam hullámzik át. — A közép-paizs arany mezejében zöld térről három fehér strucz-toll leng. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal egyfejü fekete sas áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Eitelperger család. Eitelperger János 1733-ki májusban III. Károly királytól nyert czimeres nemes levelet [5]).

Czimere négy mezőre oszlik. Az első és negyedik ezüst mezőből egy vörös ruhás német bajnok emelkedik ki, jobb kezében kivont pallóst tartva, baljával csipőjére helyezkedve. A második és harmadik arany mezőben hármas zöld dombon egy fekete zerge áll. A két felső

---

[1]) Fényes Geographiai szótár I. k. 242.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 111. 371.
[3]) Hodor Doboka várm. 73. lap.
[4]) Collect. Herald. Nro 458.
[5]) Ugyanott Nro 297. és Adami Scuta Gentil. tom. II.

osztályt a két alsótól egy széles fekete csikolat választja el, mely a paizs közepén egész szélességében terjed ki, ebben koronás oroszlán lépdel, első jobb lábát feltartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén koronás oroszlán emelkedik, két sas-szárny között, melyek egyike (jobbról) félig arany, félig fekete, másika (balról) ezüst és vörös. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [1].

Ékese család. (Csákáni). Lehoczky szerint Csákáni [2]) Ékose Péter 1333-ban Borsod vármegyében él. Fiai Donch, Detrik és Demeter [3]).

Ékesházy család. (Előbb Flak). Flak György 1792-ben magyar nemességre emeltetett Ékesházy névvel [4]), igy alakult e család. Nevezett Ékesházy György a kassai magyar kir. kamarai igazgatóságnál ülnök volt 1809-ben.

Czimere: négy részre osztott paizs. Az első és negyedik mezőben két fekete csikolat közt vörös ruhás férfi-kar könyököl, és irótollat tart. A második és harmadik kék mezőben zöld téren hármas szárnyu vörös tetejü kastély diszeleg. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, panyokás mentével egy magyar vitéz emelkedik ki; fején kócsagos kalpag van, jobbjában kivont kard, balját oldalához helyezi. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék [5]).

Eklér család. 1790-ben nyerték a czimeres nemes levelet Eklér József, János és Mihály [6]). Közülök József 1812-ben a Ludoviceára száz forintot adakozott.

János csanádi nagy prépost volt 1810-ben.

Szintén e családtól valók Eklér Jakab 1810—1815-ben hivatalnok a m. kir. udv. kanczelláriánál.

Eklér Imre mérnök a m. kir. udv. kamaránál stb.

Czimerök: négy részre osztott paizs. Az első és negyedik vörös mezőben egy pánczélos kar könyököl, s iró-tollat tart. A második és harmadik kék mezőben zöld dombon fészkében ülő, és öt fiát vérével tápláló fehér pellikán van. A paizs tetején álló sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl iró-tollal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék [7]).

---

[1]) Ugyanott Nro 297. és Adami Scuta Gentil. tom. II.
[2]) Borsoddal határos Gömör vármegyében puszta, — Abauj megyében helység van Csákány néven.
[3]) Lehoczky Stemm II p. 115.
[4]) Collect. Herald. pag.
[5]) Adami Scuta Gentil. tom. II.
[6]) Collect. Herald. pag.
[7]) Adami Scuta Gentil. tom. II.

Elderbach család. (Monyorókereki †). Az Elderbach, vagy Ellerbach (vagy mint Lazius irja: Ollerbach) család másfél századig virágzott hazánkban.

Lazius svéd eredetüeknek, Pfaffenhoveni lovagoknak, Tanhauser és Neuburg birtokosainak irja őket, kiknek czimerök négy egymással visszásan ellenkezően szinezett udvarú paizs, melynek első és negyedik udvarában két zöld mak látható, a paizs tetején a sisak koronájából két elefánt-orrmány nyulik fel. A paizst foszladék veszi körül, mi itt a metszvényen elmaradt.

Emlitett iró szerint a család nemzékrende következő:

N.
- I. Albert Ulmban † 1282.
- Henrik augsburgi kanonok.
- I. Pupelin
  - I. Burkhard szül. 1316. (Leyrhaim Adelaid)
    - II. Burkhard 1336. (1. Dornsberg N. 2. Maczeusves N.)
      - Henrik augsburgi kanonok.
      - Konrád kanonok.
      - János (Klyngerberger N.)
        - Bertold (Reisach N.)
          - György
        - Pupelin
        - Erzse (Montfort Henrik)
        - IV. Burkhard (Rechperger N.)
          - II. János (gr. Montfort N.)
            - Burkhard
              - Vilmos
            - Bertold (Waldeck N.)
              - III. Bertold Monyorókerek épitője.
        - N. (Eichelberg Diepold)
        - Margit (Bibrach Hildebr.)
        - N. (Randekh Ingen.)
      - Henrik
      - Farkas (Mardorf N.)
        - Henrik
    - II. Pupelin (Biberach Gueta)
      - Burkhard angsb. püsp.
      - III. Burkhard
        - IV. Burkhard
        - János (Freyberger N.) †
      - Frigyes kanon.
      - N. (Schellenberg Marquar)

---

[1]) Lazius de Migratione Gentium Libro VIII. Wagnernál Dec. IV. pag. 42—45. A családfára nézve — ugy látszik — Lazius sem volt teljes bizonyosságban.

Lazius szerint e családfa végső nemzedéke III. Bertold lett volna az Elderbach családból az, ki egy Limpachi (Lindvai) úrnőt vevén nőül, ezzel Magyarországban birtokot nyert vala III. Frigyes császár korában. Azonban — mint a következők mutatják — Lazius többeket elhagyott az Elderbach családból, kik Magyarországban virágzottak; mert már I. Lajos király korában feltünt hazánkban Elderbach Konrád, ki a nápolyi hadjáratban is részt vett, és Dalmátiában a velenczesek ellen is hadakozott, és elesett Jádránál 1357-ben [1].

Az elesett Elderbach Konrádnak fiait I. Lajos király azzal vigasztalá meg, hogy részükre Vas vármegyében a Monyorókereki urodalmat uj adomány-czimen megerősité. E fiúk közül volt I. Bertold, ki 1373-ban Monyorókereken a Pálos szerzeteseket megalapitá [2].

Bertoldnak fia I. János 1438-ban Trencsin vár várnagya volt, ki Illaván Kis Istvánnak (Stephani Parvi) Pétertől bizonyos birtokot (scultetiat) foglalt el [3].

I. Jánosnak fia II. Bertold egy ideig Fridrik császár hive Mátyás király ellen, később az utóbbihoz tért. 1460-ban verőczei főispán, és a zágrábi egyházi birtokok igazgatója, 1466-ban pedig Erdélynek is egyik vajdája volt. Nejétől Borbálától [4] két fia maradt: II. János és István, kik Miksa császárhoz pártolva, 1491-ben II. Ulászlótól kegyelmet nyertek. Istvánnal utóbb mi történt, nem tudni.

II. János 1499-ben halt meg, és Monyorókerekén ily sír-irat alá temettetett:

D. O. M. Domino Joanni Magnifici Bertholdi Ellerbach Fundatoris huius Coenobii filio, Domino hic in Monyorókerek Thomas Bakocz de Erdőd Card. Strigoniensis Archiepiscopus, Patriarcha Constantinopolitanus, fratri adoptivo ob pietatem possuit. Obiit sine haerede 1499.

Ebben a monyorókereki Elderbach család kihalt, és Monyorókerék vára s uradalma Bakócz Tamásra, és ettől az Erdődyekre szált,

---

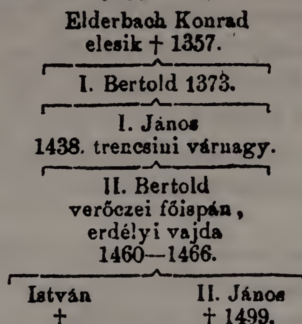
[1]) Wagner Dec. IV. p. 45. Thuróczi Chronic. P. III. cap. XXVIII.

[2]) A Pálosok alapitója az alábbi sír-irat szerint másik Bertold, az I. Bertoldnak unokája volt.

[3]) Oklevél Wagnernél Dec IV. p. 46.

[4]) Vagy a felső-lindvai Széchy, vagy az alsó-lindvai Bánffy családból.

kik innen irják magokat. Az elősdottak szerint a magyarországi Elderbach ágnak tehát nemzékrende igy áll:

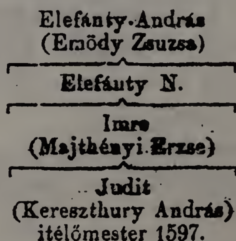

Elefánty család. (Elefánti). Mint irják, e családnak törzse Kálmán királynak egy elefántot és egy szerecsent ajándékozott, melyért viszont Kálmán királytól Nyitra vármegyében egy falut nyert, és innen a falu Elefánt-nak, ő pedig Elefánty-nak neveztetett [1]).

Egy családfa szerint 1265-ben élt Elefánty Mihály, és állitólag királyi udvarmester volt; tőle a XVI. századig egyik ág igy eredeztetik: Mihálynak fia volt Mátyás Comes, ennek ismét másik Mátyás, ennek Miklós, ennek András, ennek Lukács, ennek Benedek, ennek Gáspár, ennek Margit Herestényi Mihályné.

Emlitett Benedek volt az, ki 1499-ben a Pálosok Elefánti klastromának, melyet eldődei 1369-ben sz. János tiszteletére épitettek, Felső-Elefánt és Szalakuz nevü helységek felét, és a Nyitra vizén egy malomnak fele jövedelmét ajándékozta [2]).

Egy másik töredék leszármazási-rend következő:

Egy valószinüleg a családfán állótól különböző Elefánty Imre nőül vevén Barbaryth György zólyomi főispán és várkapitánynak

[1]) Bel Notitia Nova Hung. tom. IV. pag. 408.
[2]) Ugyanott pag. 409.

leányát, 1581-ki nov. 6-án a nejével kapott ingóságokról és ékszerekről bizonyitványt ad ki [1]).

Ugyanez időben él Elefánty Katalin, pokateleki Zomor Pál özvegye, ki férje végrendelete folytán Pozsony megyei Patyod helységbe iktattatik be, ellentmondván gombai Bély János, és néhai pokateleki Zomor Györgynek másik fia Zomor Pál [2]).

1631-ben él Elefánty Lőrincz, mint Apponyi Miklós árváinak egyik gyámnoka [3]).

Az Elefánty család Nyitra vármegyében jelenleg birtokos Fényes Elek Geographiája szerint.

Elek család. (Pazonyi). Szabolcs megyei család, hol Pazony helységben birnak Elek Salamon, Gábor, Mihály és János [4]). Közülök

Elek Mihály Szabolcs vármegyének 1838-ban főszolgabirája, 1844-ben másod alispánja.

Ferencz 1844-ben már magyar királyi testőr, utóbb a forradalmiaknál a 9-dik zászlóalj őrnagya, majd alezredes.

Szabolcs vármegyében bir az Elek család Dögho helységben is [5]).

Borsod vármegyében bir az Elek család Domaházán [6]).

Ugocsa vármegyében Elek Zsigmond e század elején (1805.) birtokos Verbőczön [7]).

Zemplin megyében szintén lakozik Elek család [8]).

Elek család. (Másképↄ Vas). Alapitá Elek másképp Vas Zsigmond, ki 1717-ben Kovács Pállal együtt III. Károly király által nemesitetett meg.

Czimere kék mezőben zöld téren hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán, első jobb lábában kivont kardot, a másikban egy eltört nyilat tartva; fölötte jobbról félhold, balról csillag ragyog. A paizsra helyezett sisak koronáján vörös mezű férfi-kar könyököl, és kivont kardot markol; mellette egy oldalról félhold, a bal oldalról ismét csillag tünik elő. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [9]).

---

1) Eredeti oklevél.
2) Ráth K. ur közlése szerint.
3) A füzesmegyeri Bencsik család levéltári adata szerint.
4) Fényes Geographiai szótár III. 208.
5) Ugyanott I. 279.
6) Ugyanott I. 273.
7) Szirmay C. Ugocsa p. 84.
8) Szirmay C. Zemplin not. top. 111.
9) Collect. Herald. Nro 551.

Elekes család. (Sz.-Kátolnai). Hazája Erdély. Eredetére székely család. Közülök 1815-ben István háromszéki törvényszéki ülnök, Ferencz ugyanaz Küküllő vármegyében.

Másik ága, vagy külön család az ádamosi Elekesek, kik közül ádamosi Elekes Farkas Küküllő vármegyében ügyvéd 1847. Ugyanakkor László Hunyad megyében kincstári ügyész; — és Elekes István gelenczei lelkész.

Laknak Elekesek Oláhfalván is.

Éles család. Lakhelye Szabolcs és Szathmár vármegye.

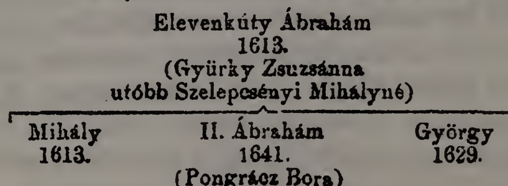
Elevenkúty család. Bars és Nyitra megyében birtokolt e család a XVII. században. Valószinüleg Németországból szakadt, innen neve néhol Lebenbach, majd Vivirényi és Elevenkúty-nak is iratik.

1613-ban Vivirényi, másképp Lebenbach Ábrahámnak, és nejétől Gyürky Zsuzsannától született fiának Mihálynak Bars megyében Pazsit helységben egy curiát ad zálogba Zmeskal Hieroszlav [1]).

1629-ben Gyürky Zsuzsánna, előbb Vivirényi másképp Elevenkúty Ábrahámnak, utóbb Szelepcsényi Mihálynak neje, fiaival Elevenkúty Ábrahámmal Andrással és Györgygyel tiltakozik Huszár Pál ellen, hogy a Cserenyei curiát, melyet Gyürky Zsuzsannának atyja második nejének Szokolovszky Zsuzsannának hagyott, azt Huszár Péter Szokolovszky Zsuzsannának akkori férje másra ruházta át [2]).

1641-ben Elevenkúty Ábrahám és neje Pongrácz Borbála Bars megyei Rudnón három telket Dóczy Imrétől zálogul szerez [3]).

Az előadatottak nyomán családfai kimutatások következő:

Ezekben, vagy közel utódaikban a család kihalt.

Eliásy család. Eliásy János és György 1717-ben nemesitettek meg III. Károly király által.

Czimerök a paizs kék mezejében zöld téren vörös mezü férfi-kar könyökölve, és kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján

[1]) Sz. Benedeki Convent 1613. Prot. J. p. 559.

[2]) Ugyanott 1629. Prot. L. p. 54.

[3]) Ugyanott Prot. M p. 132.

ugyan olyan kar könyököl karddal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1]).

Éltes család. (Tusnádi). Csikszéki székely család Erdélyben. Közülök Éltes Sándor kegyesrendi tanár a kolosvári Lyceumban 1794-ben. — Alajos Csikszékben rectificator biztos 1847-ben.

Éltető család. (Zilahi). Lakhelye Erdélyben, főleg Zilah. — Zilahi Éltető György ott 1847-ben árvaszéki biró. Péter Közép-Szolnok vármegyénél mérnök 1847-ben.

Eltz család. (Eltzi, honfius.) Német eredetü család. Eltz vára s uradalma, honnan nevöket kölcsönzik, Moseltól nem messze fekszik. Német birodalmi grófságot Eltz Károly Antal Ernő nyert VII. Károly császártól. Ennek fia Anselm Kazmér a kihalt strombergi báró Faust családból nősült, és ennek folytán 1737-ki nov. 16 án császári engedély folytán a báró Faust család czimere az Eltzekével egyesittetett.

Jelenleg a család két ágon él, az egyik az Eltz-Rübenach bárói ág, a másik (az idősb) a grófi ág, melyből gróf Eltz Kempenich Anselm Kázmér 1764-ben Magyarországban honfiusitást [2]) nyert. Ennek gyermekei a következők:

1) Imre (József Fülöp stb.) Vukovár ura, cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, és Szerem vármegye főispánja; előbb császári birodalmi tanácsos, azután a kurhesseni udvarnál rendkivüli követ, és teljes hatalmu miniszter; rendkivüli követ a spanyol udvarnál; 1816-ban rendkivüli követ, és kisérője Leopoldina főherczegnő, Portugallia és Brasilia trónörökösének, Rio-Janeiroba érkezett 1817-ki sept. 17-én, és visszajött Bécsbe 1818 ki sept. 17-én. Meghalt 1844-ki dec. 21-kén. Két neje volt. Az első herczeg Colloredo Mansfeld Mária Henriette (szül. 1773. † 1814.) Második neje medgyesi gróf Somogyi Mária cs. kir. palota-hölgy, szül. 1795-ben, kivel 1821-ben kelt egybe. Első nejétől gyermekei:

a) Isabella Mária Zsófia szül. 1795-ben, csill.-keresztes hölgy, és 1815-dik óta herczeg Thurn és Taxis Károly Anselm neje; özvegy 1844. óta.

b) Mária Henriette szül. 1800.

c) Karolina Luiza szül. 1804-ben; neje 1831-dik óta gróf Chotek Henriknek.

---

[1]) Collect. Herald. Nro 582.

[2]) 1764-ki 47. törv. cz.

Második nejétől:

d) Ferencz Szeraf. szül. 1822-ben. (Meghalt).

2) Antonia szül. 1768-ban. Brüni szerzetes-hölgy.

3) Kelemen szül. 1777. trieri kanonok.

4) Karolina szül. 1775-ben.

5) Jakab János cs. kir. kamarás, született 1779-ben; meghalt 1844-ki april 22-én. Nejétől báró Wambold Mária Annától gyermekei:

a) Zsófia Eleonora szül. 1814-ben. 1833-dik óta neje gróf Schönborn Ervinnek.

b) Bernhardina szül. 1815-ben.

c) Hugo Fülöp Károly szül. 1817., meghalt 1848-ki oct 26-án. Özvegye verőczei gróf Pejachevich Ludvina, ki másodszor 1853-ban ismét süvéhez gróf Eltz Károlyhoz ment nőül. Előbbi férjétől egy leánya Hugolina Zsófia született 1849-ki april 20-án.

d) Károly (Imre József) szül. 1823. január 20-án. Atyja és bátyja halála után birja a vukovári urodalmat 1853-ban nőül vette bátyja özvegyét gróf Pejachevich Ludvinát, kitől leányai: Zsófia Agatha szül. 1854-ben, és Marianna Berhardina szül. 1856.

6) Francziska szül. 1780-ban.

7) Lotherius szül. 1782-ben. Mainzi kanonok. (Meghalt).

8) Ágoston szül. 1783-ban. Cs. kir. kamarás és nyugalmazott altábornagy. Báró Brentano Rozinától fia Ferencz szül. 1823. cs. kir. kapitány.

9) Ferencz szül. 1786-ban. Cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, altábornagy, és fő-udvarmester Hildegard főherczeg-asszonynál. Neje gróf Lodron Laterano Antonia (szül. 1795.) csillagkeresztes és palota-hölgy, és Hildegard főherczeg-asszonynál fő-udvarmesterné.

A család birja Szerém megyében Vukovárt.

Ősi czimere viz szintesen kétfelé osztott koronás paizs. A felső vörös mezőben egy félig kinyuló (növekedő) oroszlán látszik, az alsó ezüst mező üres. Ez ősi czimert, mely az ujabbi czimerpaizs közepét foglalja el, még négy osztály veszi körül felváltva grift és kétfejü sast mutatva [1]).

Ember család. Szabolcs és Zemplin megyei nemes család. Erdélyben a székelyek közt is divott e családnév. Ember János

---

[1]) Histor. Herald. Handbuch 196. — Goth. geneal. Taschenbuch der gräfl. Häuser. 1855. 164. — 1857. 217.

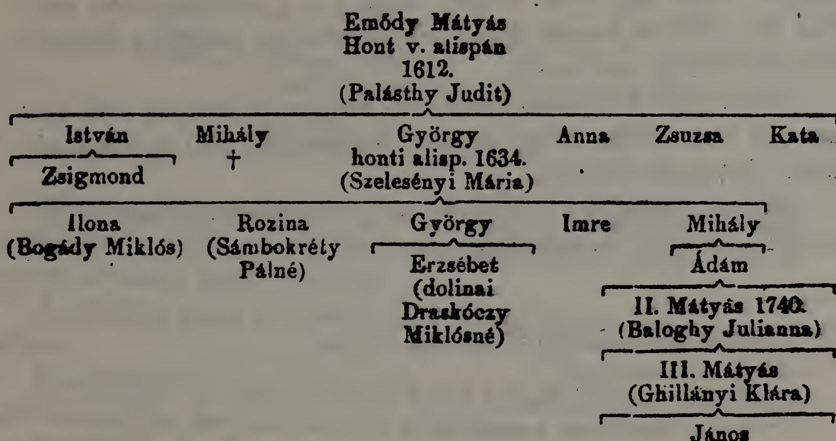
egyike volt azon székelyeknek, ki 1562-ben Szapolyay Zsigmond János ellen támadnak.

Emődy család. Lakhelye jelenleg leginkább Nyitra vármegye, azelőtt Bars, Hont s több megyékben is.

Czimere a paizs udvarában egy hátulsó két lábán álló grif, első jobb lábában kivont kardot, a másikban nyilat tartva. Ugyanez alak ismétlődik a paizs fölötti sisak koronáján is. A paizst szokás szerint foszladék környezi [1]).

Az Emődy (Emewdi) név már a XIII. század végén előfordul, midőn 1281-ben Mihály és Ompud az egri káptalan előtt elismervén, hogy Emődy Farkas bizonyos jegy-ajándoki ügyben eleget tett, annak Zemplin megyei Turonya helységet visszaadák [2]). E Farkas Paschalisnak fia volt; Mihály és Ompud pedig vejeiül iratnak. Ezenkivül János fiától Sándor nevü unokája lett volna [3]). Hogy azonban ezek ez itt tárgyalt család ősei közül valók voltanak-e? nem állithatom.

A Nyitra és Hont megyei itt tárgyalt Emődy családnak ismert törzse Emődy Mátyás, máskép Dedessy-nek is iratott, és 1612-ben Hont vármegye alispánja volt [4]). Élt 1616 ban is. Nejével Palásthy Juditţal a következő családfát [5]) alkotá:

[1]) Gelb: Gaudium Europae. Tyrnaviae 1699.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 265.
[3]) Lehoczky Stemmatogr. II. p. 115.
[4]) Ugyanannál I. p. 196.
[5]) Theszéry-Deméndy-féle perből.

A törzsnek fiai közül György 1630-ban Hont vármegye jegyzője, 1634-ben alispánja, 1646-ban Bars megye követe volt [1]).

Ádámnak fia II. Mátyás az, ki 1699-ben Nagyszombatban tanuló. Ennek unokája ugy látszik azon János, ki 1837—1840-ben Nyitra alispánja, és az 1839-ki országgyülésen követe, utóbb pedig a Besztercze bányai kerület főtartományi biztosa volt.

Enczinger család. Enczinger János 1696-ban I. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét [2]).

Czimere négy részre osztott paizs. Az első és negyedik vörös mezőben pánczélos vitéz áll, sisakkal, jobbjában kivont kardot, a balban paizst tartva. A második és harmadik fekete mezőben oroszlán áll hátsó két lábán, mellette két kereken álgyu, első jobb lábában égő kanóczot tartva. A közép kis paizsnak kék udvarában zöld halmon egy arany kerék látszik. A paizs fölött két koronás nyitott sisak áll, a jobboldaliból oroszlán emelkedik ki, első jobb lábában égő kanóczot, a balban álgyugolyót tartva. A baloldali sisak koronájából a paizsbeli pánczélos vitéz emelkedik fel, kivont karddal és paizszsal. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [3]).

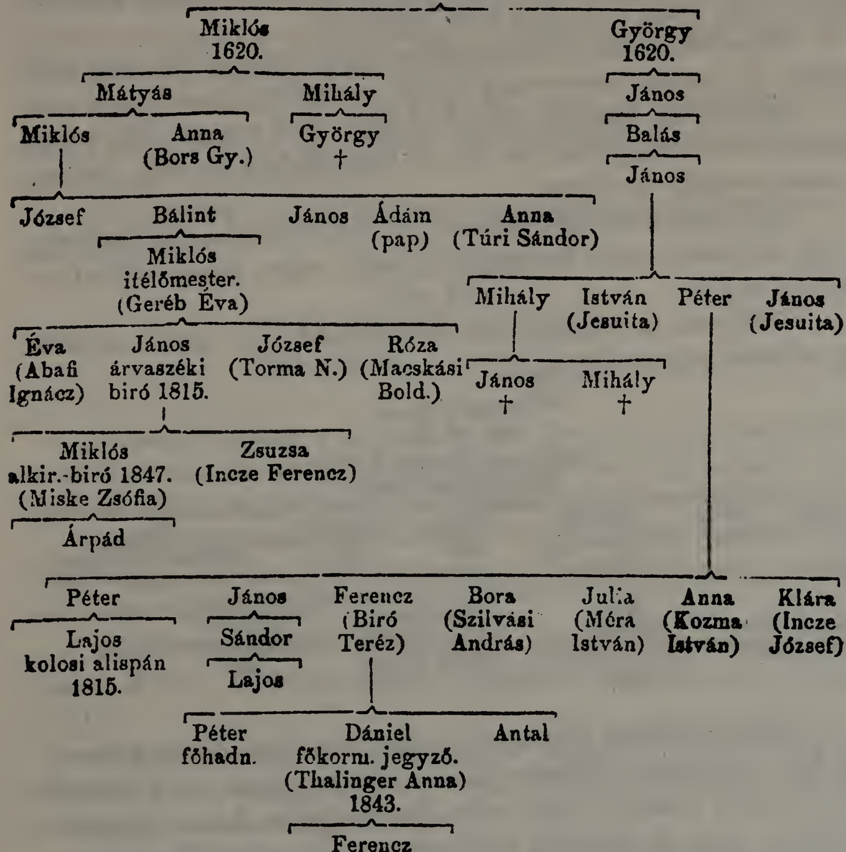
Endes család. (Csik-szent-simoni). Csikszéki székely család. A XVII. század elején Endes György Primipil, és a csiki gyalogság vezetője — mint egy irónk kifejezi magát: — a kiváltságosabb osztályba lép, 1620-ki decemb. 15-én csik-szent-simoni jószágára Bethlen Gábortól adományt kapván [4]).

Ekkor kapák következő czimeröket, mely ez : a paizsnak zöld mezején egy vörös ruhás, sárga topános, sisakos vitéz áll, ki jobbjában kék szin gyalog-zászlót tart.

Emlitett Endes Györgynek atyjától Bálinttól a családfa következőleg sarjadzik le napjainkig :

---

[1]) Lehoczky Stemmatogr. I. pag. 188. 195. 196.
[2]) Collect. Herald. pag.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. II..
[4]) Kőváry : Erdély nev. családai. 82. l.

Miklós ágán az utolsó előtti ízen Miklós, ki Csik-Szent-Simonban birtokos [1]), 1847-ig Al-Csikszék alkirálybirája volt; atyja János ugyanott árvaszéki ülnök 1815-ben.

A másik ág végső nemzedéke közt Dániel főkormányszéki jegyző 1847-ben.

E családból volt azon Endes Mátyás is, ki 1706-ban többekkel a csiki havasokban tartózkodott, s ki a táblázaton nincs meg [2]).

Endes család. (Cs.-Sz.-Mártoni). Csikszéki székely család, és — ugy látszik — eredetileg egy a fölebbivel [3]), azonban mint primipil

[1]) Benkő: Csik, Gyergyó és Kászon 112. l.
[2]) Cserey Mihály Histor. 359.
[3]) Kővári: Erdély nev. családai. 83.

czimeres levelet csak 1717-ki october 11-én kap III. Károly királytól Endes Mihály, György és Péter [1]).

Czimerök: a paizs vörös mezejében zöld téren egy férfiu kék öltözetben, egy kezében papirt vagy levelet, a másikban buza-kalászt tart.

Endrédy család. (Kis-Endrédi). Bars megyei régi nemes család. Azon vármegyében van Kis- és Nagy-Endréd helység, honnan a család vezeték- és előneve.

1430-ban él a családból Endrédy Mihály (Michael de Endreed), ki egy oklevélben mint beiktatásnál királyi ember (homo regius) neveztetik meg [2]).

Mihálynak fia lehetett azon Endrédy János, kitől a családfa igy sarjadzik néhány izen le:

Endrédy János
(1. N. N.
2-dik neje Litassy Kata)
az elsőtől születtek:

János †	Imre 1497.	György Bars várm. alispán.	Miklós 1497.	Benedek 1497.	Bora (Lipthay Györgyné) 1497.

György gyermekei:

Anna Csery Ferencz özvegye 1548.	Sára (Málási Kávay József) 1540.	Sebestyén (özvegye 1569. Sipéky Erzse)	Borbála (Litassy Istvánné) 1540.

1497-ben Borbála Lipthay Györgyné testvéreit Endrédy Jánosnak fiait, ugymint: Endrédy Imrét, Györgyöt, Miklóst és Benedeket idézteti, hogy neki a Bars megyében fekvő Kis-Sarlói, Vezekény, Loth és Kis-Óhaj helységbeli atyai örökségből részint az illető részt, részint a leány-negyedet kiadják [3]).

1558-ban Endrédy Imre Bars megyei Kis-Endréden egy telket bévall dereszlényi Litassy Istvánnak és Dubraviczky Katalinnak [4]).

A család az utóbbi időkben több megyében is elszakadt. Egyik ágazat Nógrád megyében is tartja lakását, melyből Endrédy Borbála Gebhardt Ágostonné 1832-ben halt meg. Él János stb.

A család neve iratik Endrődy-nek is. Ezektől különböző azon

---

[1]) Kőváry: Erdély nev. családai. 83. — Udvarhelyszékben is voltak már 1659-ben Endes-ek. Bethlen Miklósnak jobbágyai Endes Jakab és Tamás. Lásd Bethlen Miklós Önéletirása. Kiadta Szalay L. 1. köt. 263.

[2]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. p. 293.

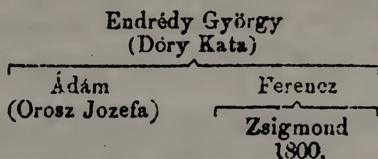
[3]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. 80. Nro 2.

[4]) Ugyanott Protoc. D. pag. 91.

Endrédy család, mely a Dunántúl Somogy és egyéb megyékben virágzott, s mely hihetőleg a Somogy megyében is létező hasonló nevü helységtől vevé nevét. Ezekből

Vitézlő Endrédy Józsefnek fia Imre, és neje Katalin, leánya Krisztina 1458-ban Somogy megyei Apathitelek és Törökpusztát a Tihanyi apáttal cseréli el [1]).

Valószinüleg e családból tüntet fel néhány nemzedéket a következő kimutatás:

A család czimere a Trophaeum Estorasianum szerint, — mely e családot az Esterházyakkal összeköttetésbe hozza [2]), — a paizs mezejében egy felnyuló lófő, ugyanaz a sisak koronájából.

Endrédy család. Szathmár megye birtokos családai közé számittatik, és azon megyében szintén van Endréd helység, melytől eme család nevét veheté.

Endres család. Gömör megye nemes családainak egyike [3]). Endres Márton 1750-ben Ugocsa megyében királyházi kath. lelkész volt [4]).

Enesey család. (Enesei). Győr megyének Tóközi járásában fekszik Enese hajdan praedium, később udvartelki helység, az Enesey régi nemes családnak bölcsője [5]).

Családi állitólagos hagyományok szerint, — mert mint alább látandjuk — a család okleveles emlékei csak 1447-ig terjednek, — Enesét (előbb Enecze, majd Enesy) II. András királytól kapta volna a család, és ezen király által nemesittetett volna meg 1217-ben Eneczi Pousé, mint ki a jeruzsálemi keresztes háborúban vett részt.

1272-ben Eneczi Ákos V. István király alatt Győr visszavételénél vitézkedett. 1346-ban Eneczi Botys a nápolyi hadban vesz részt; 1393-ban pedig Eneczi Chepan (István) Nikápolynál harczolt.

---

[1]) Kaprinay Diplom. II 177.

[2]) A Trophaeum Estoras. könyvben közlött családfát — mint tudjuk — valóságnak nem tekinthetni.

[3]) Bartholomaeides C. Gömör. 144.

[4]) Szirmay C. Ugocsa pag. 144.

[5]) Az e családról itt következő összes adatoknak közlését Ráth Károly ur szivességének köszönöm.

Ez adatok azonban semmi oklevéllel nem támogattatván, egyedül a család egy tagjának Enessey Györgynek „Conspectus Jurium possessionis curialis Enesse" czimü kéziratában családjáról tett jegyzetein alapulnak.

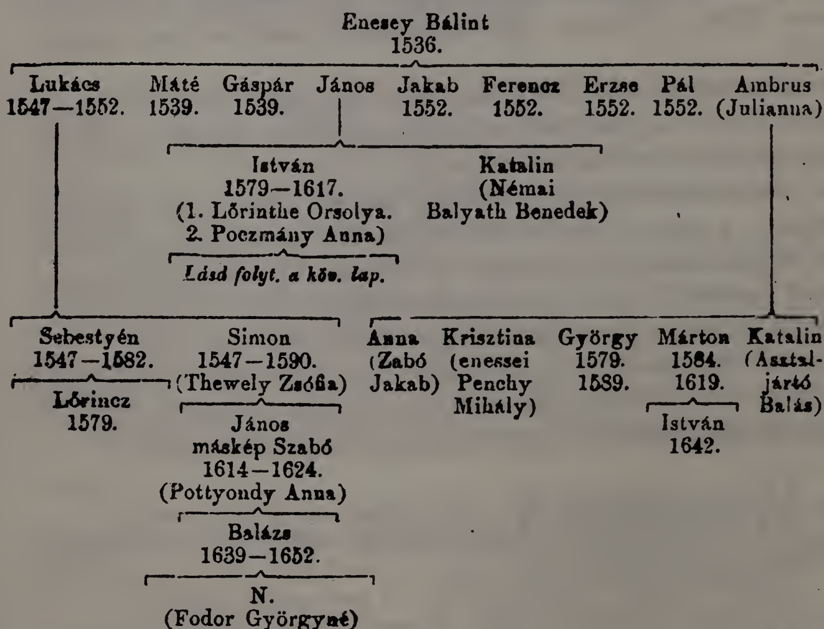
A valóságos történelmi adatok azonban 1447-dik évvel kezdődnek, midőn Enesey Domonkos a budai országgyülésen Győr vármegye egyik követe volt [1].

Enesey István, János és György mint Enesen birtokosok emlittetnek egy 1489-ki nov. 15-én kelt, és az esztergami káptalan által enyingi Török János és neje Borbála részére véghez vitt iktatási levélben.

Enesey Jakab 1508-ban élt a győri káptalannak oklevele szerint.

Enesey Zsigmond és Péter 1536-ban a Csornai Convent határjáró oklevelében fordul elő. Ugyanez okmány mint tanút Enesey Jánost mutatja fel kora 68-dik évében, ki — ugy látszik — egy az 1489-ben is élt Jánossal.

Ugyancsak 1536-ban él Enesey Bálint is, kitől kezdve a család leterjedésének összefüggését a következő nemzékrend tünteti fel:

[1]) Pray Annales Regum. III. p. 61.

István *ki az előbbi lapon.*
1579—1617.
(1. Lőrinthe Orsolya.
2. Poczmány Anna)

Péter	Mihály	Ferencz	Fruzsina	2-tól János
gyám alatt	1607—1616.	1607—1610.	1634.	1617.
1602—1607.	(1. Pirithy Zsuzsa.		(Magassy László)	
	2. Burián Zsuzsa			
	1616-tól)			

1-től Boldizsár	2-tól Boldizsár	Katalin	Zsuzsa	Orsolya-Erzse
1610—1616.	1635—1650.	1616.	1636.	1638—1674.
†				(Högyészy Ferencz)

A családfán látható Bálintnak első gyermeke: Lukács 1547-ben fiával együtt becsületes (providus) Sövénházi Pethe Ambrustól a méhfői hegyben tizenhat magyar forintért szőlőt vesz. 1549-ben mérgesi Poky Gáspár, Gergely és Jósa ugy ezek Bezi jobbágyaitól ötven aranynyi kárt szenved Enesei jószágán Enesey Mátéval együtt. 1550-ben mind az ő, mind két fia hazai Enesén elégnek, a tüz Enesey Krisztinától Genchy Mihálynétól ütvén ki, ez által kárpótoltatnak [1]).

1552-ki május 26-án Pozsonyban Ujlaky Ferencz győri püspök azon megyei örökös főispán, s királyi helytartó Enesey Lukácsnak és Sebestyén és Simon fiainak, Nagy Imre és ennek Péter, Márton és Lukács fiainak, ugy Szabó Jakab és ennek György és Margit gyermekeinek, továbbá Bajcsy Máté, Enesey Jakab, Márton, Ferencz és Erzsébetnek Enese Győr megyei birtokot, melynek békes birásában mind ők mind eleik régtől fogva vannak s voltak, de melyről leveleik e háborgós időkben tőlük elidegenitettek, és elveszetteknek állittatnak, nekik s utódaiknak királyi helytartói hatalmánál fogva uj adományozási czimmel adományozza [2]).

Sebestyén és Simon (Lukácsnak fiai), és a másik ágról Anna Zabó Jakabné 1555-ben okleveleik átadásáról megnyugtatják Gancz Mátét. Ugyan azok, és a másik ágról Jánosnak fia István, Ambrusnak fia György Radetius István egri püspök, Heves megyei örökös főispán és királyi helytartótól Enesei birtokukra 1579-ki april 10-én Pozsonyban kelt uj adomány-levelet nyernek [3]). Ugyanez évben Pethe (máskép❘ Enesey) Balázs és enesei Németh János (Németh Bertalannak Enesey Erzsétől született fia) az osztályosok nevében is tiltják a fölebbi uj adomány-nyerőket osztályrészök elfoglalása és le-

[1]) Győri káptalan okmánya.
[2]) Az eredeti a család birtokában.
[3]) Az eredeti okmány a családnál.

tartóztatásától [1]). 1580-ban ismét uj adományt szereztek az egész E n e s é r e a fölebb emlitett Sebestyén testvérével és unoka-testvéreivel Radetius kir. helytartótól, s annak birtoklásába magokat beiktattatni igyekeztek, mi ellen Pethe Balás, Ambrus, Németh János s a többi enesei nemesek tiltakoztak, s a kir. curia előtt pereltek, mig végre megegyeztek, és Sebestyén stb. amazok részeiket kiadák [2]).

L ő r i n c z 1579-ki octob. 30-án a győri káptalan előtt Enesén Démy Albert beiktatására nézve tett ellenmondását visszavonja.

S i m o n (Lukácsnak fia) és neje Thewely Zsófia Enesey Veronikától annak nemesi telkét 1565-ben 90 frtért megveszi [3]). Hasonlóan 1578-ki junius 15-én Csigi Tamás özvegyétől a méhfői hegyen szőlőt vesznek stb.

Simonnak fia J á n o s máskép S z a b ó n a k is neveztetett, és 1614—1624-ben Győr megye táblabirája (Jur. Assessora). Neje Pottyondy Anna, ettől fia B a l á s 1639-ben a győri várőrség lovasainak egyike. 1652-ben feje váltságaul Sopron megyei felső nemes-keresztúri félnemesi udvartelkét 35 magyar forintért adja el Salamon Tamás- és Mihálynak. Balásnak két leánya volt, egyik Fodor Györgyné.

Tovább ez ág leszármazását nem ismerve, nézzük Bálint másik fiának Jánosnak ágát. Ennek két gyermeke volt: I s t v á n és K a t a l i n némai Balynth Benedek neje. I s t v á n r ó l a már emlitett adatokon kivül tudjuk, hogy 1590-ben Veszprém vármegye esküdtje (Jurassora) volt. Első nejétől Lőrinthe (vagy Lőrincze) Orsolyától a táblázaton látható négy; — második nejétől Peczmány Annától J á n o s nevü fia maradt, kinek utódait nem tudni. Istvánnak első nejétőli négy gyermeke közül

M i h á l y alapita családot. Első nejétől Pirithy Zsuzsannától fia B o l d i z s á r korán elhalhatott, mert második nejétől Burián Zsuzsannától ismét lőn fia B o l d i z s á r nevü, ki 1639-ben a győri várőrség lovasainak egyike volt. Ennek három nővérét is a táblázat mutatja, közülök O r s o l y a Högyészi Ferenczné többször Erzsébetnek is iratik.

Bálint harmadik fiától A m b r u s t ó l a harmadik ág vette eredetét. Fiai közül M á r t o n n a k fia I s t v á n volt, kitől jőnek le — ugy látszik — a most élő Eneseyek.

---

[1]) Győri káptalan oklevele szerint.
[2]) Ugyanott.
[3]) Eredetije a családnál.

A család leszármazását tovább teljes bizonyossággal lehozni nem tudván, közlenünk kell még azon adatokat, miket a családnak egyik tudós tagja Enessey György [1] a mult század végén egy a család kezein lévő „Conspectus Jurium possessionis Curialis Enesse, elaboratus et enucleatus per Georgium filium Ladislai condam Enesey“ czimü kéziratban előad [2]. E szerint a fölebbi táblázaton álló Mihálynak Pirithy Zsuzsannától származott fia Boldizsár [3]) ily családot alapitott:

Boldizsár
1610–1616
(Kecző Orsolya)

István	Péter	Erzse	Magdolna
1646.	1653.	(Pérei Márton)	(1. Böröttye István.
(Deák Krisztina)	(Kozáry Judit)		2. Vitai Bolla Balás)

István 1686.
Győrben várkatona.
(Szili Zsuzsa)

Az e táblán állók közül Enesey Péter 1653-ban az enesei udvartelki pusztán lévő „Kotló“ előtt „réth“ nevü kaszalója egy részét, ugy „Ponárszegh“-nek nevezett egy erdőrészt, s hat hold szántóföldét Pesty György és neje Berkes Erzsébetnek zálog-czimmel a visszaváltás idejeig használandót harmincz tallérért átadja [4]). Ugyan ez évben budai török fogságából kiszabadulván, maga és neje Kozáry Judit nevében ellentmond, hogy nejének fivére nemes Kozáry Gergely az ő és saját nejét illető javakat más vérbelieknek elzálogositotta vagy netalán elörökitette.

Az Eneseyek mai nemzedéke Istvántól jő le, ki 1680-ban élt, ki ugy látszik Bálintnak fia János ágából eredett [5]), és mint a két előbbi nemzékrend mutatja, Mihálynak Boldizsár fiától unokája volt. Nevezett István igy alkota családfát:

---

[1]) Ugyanez Enessey Györgytől jelent meg: „A czigány nemzet eredete.“ Komárom 1798. — És „Antiquitates et Memorabiliora Cottus Jaurinens.“ Comaromii 1799. E György mindég két ss-el irta nevét.

[2]) Ráth Károly ur közlése szerint.

[3]) Ezen adatok szerint Mihálynak csak egy neje Pirithy, másképp Burian Zsuzsánna volt, és csak egy Boldizsár nevü fia.

[4]) A győri káptalanban 1653. fol. p. 520.

[5]) E családróli adatok közlője Ráth Károly ur oda látszik véleményével hajlani, hogy Márton ágából jő le a mai élő nemzedék.

Enesey István
1680.
(Vépy Ilona
utóbb Bokány István neje)

István	Rozina	Ilona	Mária	Imre	Zsigmond
győri lovas alhadnagy. † 1745. dec. 21. kora 68. (1. Palásthy Éva 1699. 2. Vidos Klára † 1746. kora 47. évében.	(Győry Péter)	(Pethő György)	(Csereti Mihály ev. lelkész)	† 1777. kora 83. (Torkos Krisztina)	† 1735. (1. Thulmon Krisztina. 2. Gergye Magdolna)

Zsigmond gyermekei:

1-től	2-tól
Rozina † 1781. (Káldy János) †	Gábor † 1755. 21 éves. †

Imre gyermekei:

Sándor	Zsuzsa	Imre	Anna	Róza
† 1755. (mesterházi Nagy Erzse utóbb Enesey Józsefné)	(Zsigárdi János)	† 1771.	(Székely László)	

István gyermekei:

1-től György	Éva	Krisztina	2-tól Kata	Róza	László	Bora	József	Erzse
(Eszterházy hg. ügyvéde † 1755. (Fabriczi Anna)	† 1771. (Torkos István)	(Dukai Takács Márton)	(Patsay János)	(Miskey Dani) † 1752. oct. 29.	† 1777. aug. 19. 53 éves. (1. Ostfy Kata. 2. mesterházi Nagy Julia)	(Fabriczi Ádám)	cs. kir. kapit. † 1784. Sziléziában. (m. Nagy Erzse)	† 1795. (Horváth Mih.)

György gyermekei:

Mária	János
(Pottyondy Ádám)	nőtlen † 1772. 36 éves k.

László gyermeke:

György
az iró.
(Káldy Judit)

József	Zsuzsa	Judit	István
(Mesterházy Zsuzsa)	(Mankóbüki Horváth István)		Kálmán

A táblázat élén álló István 1680-ban Győr várőrségi alhadnagy; meghalt 1702-ben. Neje Vépi Ilonától, ki utóbb Bokány Istvánhoz ment nőül, gyermekei:

Imre Győr megyei táblabiró, meghalt 1777-ki febr. 2-án, kora 83-dik évében. Torkos Krisztinától gyermekei közül Sándor meghalt atyja előtt 1755-ben. Hitvese mesterházi Nagy Erzse utóbb Enesey József neje lőn.

Zsigmond (szintén Istvánnak Vépi Ilonától fia) megh. 1735. Első neje Thulmon Krisztina; a második Gergye Magdolna, ki később Scháli Istvánnal kelt egybe. Mindkét nejétől egy-egy leánya maradt.

István (Istvánnak Vépi Ilonától fia) győri albadnagy volt; meghalt 1745-ki dec. 21-én, kora 68-dik évében. Első nejétől az Uraj-Ujfaluból való Palásty Évától három, (György, Éva, Krisztina), második nejétől nagykoltai Vidos Klárától, kivel 1715-ben kelt egybe, és ki 1746-ban kora 47-dik évében halt meg, hét gyermeke született. Ezek közül

György herczeg Esteéházy ügyvéde volt. Mivel Kis-Hont megyébe költözött, 1732-ben Győr vármegyétől nemességéről bizonyitványt vett ki. Meghalt 1755-ki aug. 10-én. Bradnói Fabriczi Anna Máriától egy fia János nőtlenül halt meg 1772-ben, kora 36. évében.

József (Istvánnak fia) cs. kir. kapitány volt a Graeven ezredben. Meghalt 1784-ki dec. 17-én, kora 54-dik évében gyermektelenül. Neje Enesey Sándorné született mesterházi Nagy Erzsébet volt.

László (Istvánnak fia Vidos Klárától) meghalt 1777-ki aug. 19-én, kora 53. évében. Első neje Ostfy Katalin, második Mesterházy Julianna, ki 1792-ki mart. 20-án, kora 68-dik évében halt meg. Ettől született fia

György az iró, kinek ivadékát a táblázaton láthatjuk.

A család czimere kék mezőben zöld tér fölött fehér lovon nyargaló, vörös magyar ruhás, sárga csizmás, kalpagos vitéz, kivont karddal. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan öltözetü gyalog vitéz emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös [1]).

A család Görsöni előnévvel is él, igy irta magát 1604-ben Veszprém vármegye szolgabirája görsöni Enesey István.

Engel család. Hazája Szepes vármegye.

A czimeres nemes levelet Engel Mihály kapta 1800-ban.

A czimer négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik ezüst mezőben zöld térről száraz fa nyulik fel, melyen fekete holló (vagy rigó?) ül. — A második és harmadik vörös mezőben koronás fehér oroszlán áll hátulsó lábain, első lábait ragadmány után nyujtva ki. A paizs fölötti sisak koronáján két fekete kiterjesztett sas-szárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról ezüst-vörös [2]).

Közülök Engel Sándor Szepes vármegye 1838—1842-ben főjegyzője; Engel József 1842-ben esküdtje.

---

[1]) Burgstaller: Collectio Insignium nob. Hung. Fam. Decad.

[2]) Adami Scuta Gentil. tom. II.

Engelhard család. 1791-ben nemesittetett meg Engelhard József.

Czimere négyfelé osztott vért. Az első és negyedik kék mezőben magas fakó sziklán egy barna bagoly ül, csőrében iró-tollat tartva. A második és harmadik vörös mezőben zöld téren fehérbe öltözött szárnyas angyal áll, jobb kezét esküre felemelve. Ugyanaz emelkedik ki a paizson lévő sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék [1]).

Engelmayer család. Gömör és Zemplin vármegye czimerleveles családai sorában áll [2]).

Engler család. Szintén Gömör megye nemes családai közé soroztatik [3]).

Engl család. Engl Jakab és Kerestély szerzék a czimeres nemes levelet 1792-ben. Az utóbbi mint Magyarország történeteinek német nyelven egyik kitünőbb irója, szerze hirt és érdemet nevének.

Czimerpaizsa először viz-szintesen kétfelé, és az igy képzett alsó osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik. A felső vörös mezőből félig egy szárnyas fehér angyal nyulik fel, jobbjában iró-tollat, a balban zöld koszorút tartva. Az alsó jobboldali kék mezőben zöld térről egy arany karó mellett szőlőtő virit, két lefüggő piros szőlőfürttel· Az alsó baloldali fekete mezőben arany buza-kéve látható. — A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz teljesen hasonló angyal emelkedik ki. — Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany kék [4]).

Enghy család. Ugocsa megyében e század elején Dabólczon birtokosok közülök Enghy Mihály, Ferencz és Márton [5]).

Enitz család. Zemplin vármegye czimer-leveles családainak egyike [6]).

Ensel Rezső család. Házája Nyitra és Pest vármegye. Élő tagjai közül Ensel Rezső Sándor előbb ügyvéd, a magyar Corpus Juris-bani alapos jártasságáról szerzett hirt. Szintén az ügyvédi pályán állnak Ensel Rezső József és Kálmán.

Enyeghy család. A XVII. században birtokos Komárom

---

[1]) Collect. Herald. Ms. pag. 130. és Adami Scuta gentil. tom. II.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144. és Szirmay C. Zemplin not. top. 111.

[3]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. II.

[5]) Szirmay C. Ugocsa pag. 157.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. pag. 111.

vármegyében. 1671-ben Enyeghy János, Neszkenyey Erzsébet előbb Enyeghy utóbb Molnár István özvegye s többen az egész kömlődi pusztát Pázmándy Györgynek és nejének adták el [1]).

Enyedy család. Lakhelye Ugocsa vármegye. — Közülök Enyedy György 1760-ban Ugocsa vármegye főszolgabirája. — Másik Enyedy György — ugy látszik — az előbbinek fia e század elején (1805-ben) ugyanott rendszerinti esküdt, birtokos Veléte, Csarnató és Tamás-Várallya helységben [2]).

Győr megyében szintén voltak Enyedy-ek, hol Enyedy György 1648-ban Csikvánd helységbeli részét Sándor Györgynek és Kávásy Margitnak zálogitja el [3]).

Enyedy család. Erdély több ilynevü egyént mutatott fel, kik közül néhány a XVI. és XVII. században az irodalmi pályán szerepelt. Enyedy György a superintendens latin hit-tani munkáján kivül magyar versekbe forditá le, s nyomatá ki 1577-ben Debreczenben „Gismunda Historia"-ját [4]).

Egy századdal később Enyedy János kézdi-vásárhelyi helvét hitv. lelkész — ki külföldön is tanult, — latin munkáján kivül szintén *Mennyei szó.* Nagy-Várad 1657. és *Isten igéretének felnyitott arany bányája.* 1665. czimü magyar könyveket adott ki [5]).

Ugyanez időben Enyedy Sámuel, ki Utrechtben is tanult, — Enyeden tanár latinul adott ki könyveket. E két utóbbi előtt élt pedig — ugy látszik —

Enyedy Pál, kinek „Erdély veszedelméről irt éneke" czimü krónikája maradt fel [6]).

Mindezeknek azonban valamint eredetökről, ugy nemességökről is semmit sem tudunk; valamint arról sem: voltak e, s mily családi összeköttetésben az alább következőknek őseikkel?

Doboka vármegyében 1702-ben M. Derzsei birtokosnak és sóhaszonban részesültnek iratik az Enyedy család [7]).

Benedeki Enyedy Sámuel kolosvári polgár és órás 1767-

---

[1]) Fényes: Komárom várm. 155.

[2]) Szirmay C. Ugocsa pag. 60. 62. 147. 151. 154.

[3]) Ráth Károly ur közlött adatok szerint.

[4]) Benkő József: Transylvania Gener. II. p. 355.

[5]) Ugyanott pag. 388.

[6]) Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi tár. I. 169. s köv. lapon kiadva.

[7]) Hodor: Doboka várm. 73.

ben latinul a Kör négyszögitéséről irt és nyomatott ki értekezést [1].

Vonyaczki Enyedy Sámuel 1794-ben Kővár vidék alkapitánya volt.

Enyedy László — előnév használata nélkül — 1815-ben gubernialis titoknokul és levéltári igazgatóul olvastatik. És tán ennek fia azon Enyedy László, ki 1847-ben szintén a kormányszéknél fogalmazó volt.

Ezeken fölül egy sereg Enyedyt látunk Erdélyben kormányszéki kisebb, és városi hivatalokban az 1794 - 1847-ki időközben; és köztök Szathmári előnevü Enyedy is feltünik, kik közül Sándor mérnök (1847-ben).

Elegendő adatok hiányában azt sem mondhatni meg, valjon az előszámláltak közül melyiknek ősei közül volt azon Cserey által medgyesi szásznak irt Enyedy Gál, ki 1679-ben Béldi Pál ellenében szintén a török portára küldetett [2].

Eödönffy család. (Vinnai és Nagymihályi †). Az Eödönffy (Ewdenffy) családot azon hazánkba jött Wasserburgi Wenczelintől eredeztetik, ki sz. István király alatt Koppány (= Kupa) sümegi vezért legyőzte.

Bizonyos az, és a volt kir. tábla előtt 1750-ben báró Sztáray Imrének a Mariassyak ellen inditott perében törvényesen is hitelesitetett, hogy a család törzse Jákó [4]) 1249-ben élt, kinek neje Zoboszló fiának Péternek leánya Katalin volt. Ennek utódaitól származtak a gróf Sztárayak, a kihalt nagymihályi Bánffy, nagymihályi Pongrácz, Eördögh, Eödönffy, Thibay, Vinnay, Zobránczy családok [5], a mint tudniillik vagy a család-alapitó nevétől, vagy az örökölt birtoktól nevet nyertek.

Jákótól mint származik le az Eödönffy család, a következő táblázat szembe tünteti:

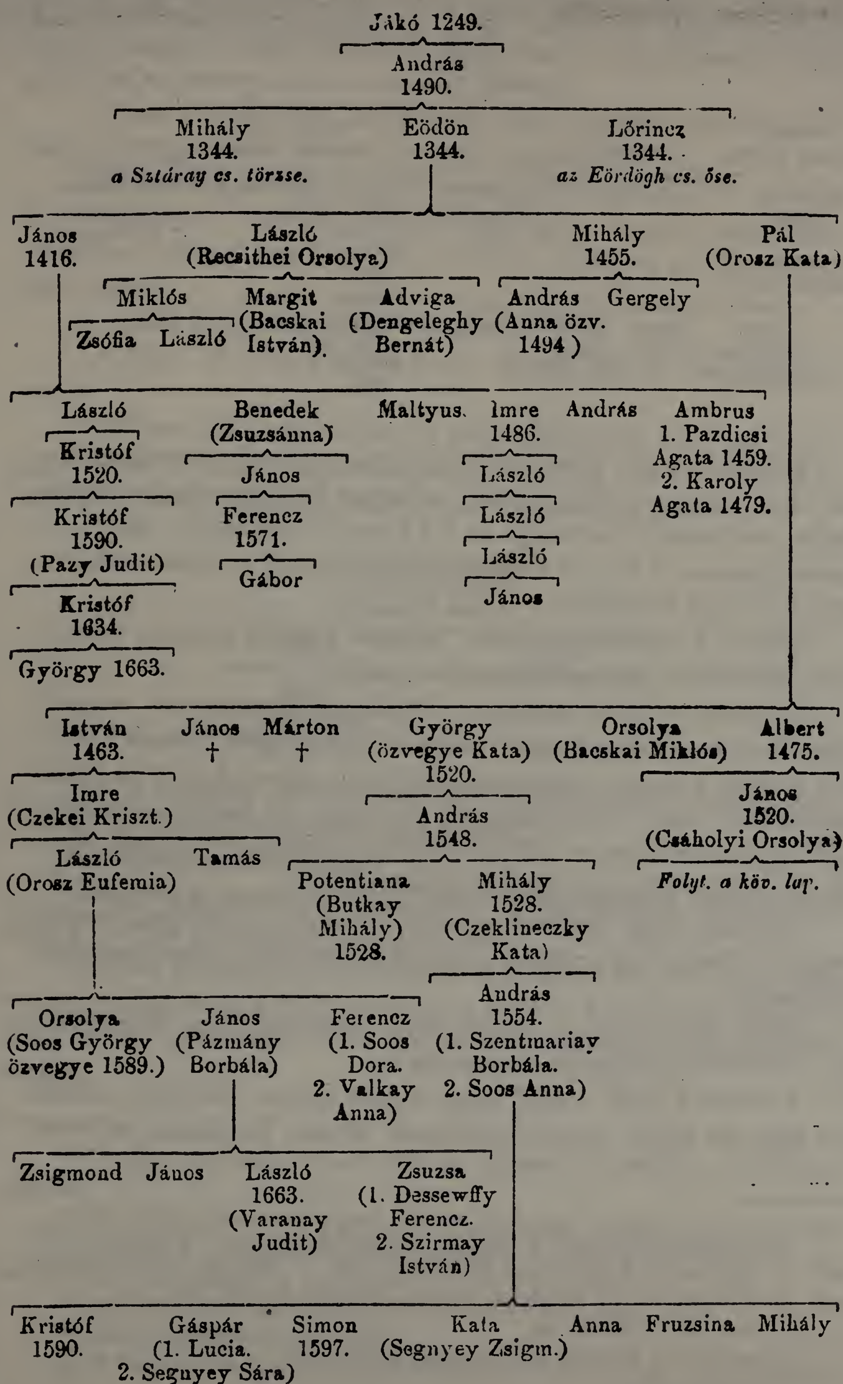
[1]) Benkő József: Transylvania gen. II. 473.

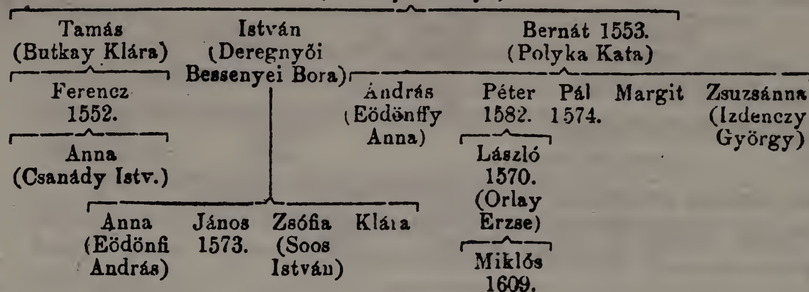
[2]) Cserey Mihály Historiája 109. l.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 79 - 81.

[4]) Azt hiszem, megkülönböztetendő a Venczellin utóda emlitett Jakó azon Ják nemzetségről (genus), mely a Dunántúl telepedett meg, és melynek egyik maig virágzó ágazatát teszik a gróf Niczkyek.

[5]) Szirmay id. h.

Jákó 1249.
András 1490.
Mihály 1344. a Sztáray cs. törzse.
Eödön 1344.
Lőrincz 1344. az Eördögh cs. őse.
János 1416.
László (Recsithei Orsolya)
Mihály 1455.
Pál (Orosz Kata)
Miklós
Margit (Bacskai István)
Adviga (Dengeleghy Bernát)
András
Gergely (Anna özv. 1494)
Zsófia
László
László
Benedek (Zsuzsánna)
Maltyus.
Imre 1486.
András
Ambrus 1. Pazdicsi Agata 1459. 2. Karoly Agata 1479.
Kristóf 1520.
János
László
Kristóf 1590. (Pazy Judit)
Ferencz 1571.
László
László
Gábor
János
Kristóf 1634.
György 1663.
István 1463.
János †
Márton †
György (özvegye Kata) 1520.
Orsolya (Bacskai Miklós)
Albert 1475.
Imre (Czekei Kriszt.)
András 1548.
János 1520. (Csáholyi Orsolya)
László (Orosz Eufemia)
Tamás
Potentiana (Butkay Mihály) 1528.
Mihály 1528. (Czeklineczky Kata)
Folyt. a köv. lap.
András 1554. (1. Szentmariay Borbála. 2. Soos Anna)
Orsolya (Soos György özvegye 1589.)
János (Pázmány Borbála)
Ferencz (1. Soos Dora. 2. Valkay Anna)
Zsigmond
János
László 1663. (Varanay Judit)
Zsuzsa (1. Dessewffy Ferencz. 2. Szirmay István)
Kristóf 1590.
Gáspár (1. Lucia. 2. Segnyey Sára)
Simon 1597.
Kata (Segnyey Zsigm.)
Anna
Fruzsina
Mihály

A tábla élén álló törzsnek Jákónak András fiától i három unokája által három fő-ágra oszlott a család; a három testvérek egyike Eöden (Euden) lett törzse és név-adója az Eödönffy családnak, mely név azonban gyakran Edenffy, Edenfi, Eüdönfy változásokkal is fordul elő a régi levelekben.

Eödönnek ismét négy fia van, azonban közülök kettőnek Lászlónak és Benedeknek ága csakhamar elenyészik.

Minthogy a család történeteit illetőleg kevés adataink vannak, teljesen meg nem határozhatjuk, valjon a János ágán Imrének László fiától unokája László, vagy pedig Pálnak ágán László az Orosz Eufemia férje volt-e? azon Eödönffy László, ki Szapolyay pártján annak egyik hadvezére, és 1550-ben erdélyi vajda volt [1]), midőn Kendeffy Jánossal a háborgó oláhokat kiverték [2]).

Jánosnak ágán Benedek unokája Ferencz 1559-ben Zemplin vármegye követe volt, elesett a szolnoki basa Sasvár elleni harczban 1579-ben [3]).

Másik Ferencz — valószinüleg Lászlónak Orosz Eufemiától fia — 1632-ben gyalogsági csapatvezér [4]).

A család a XVII. század végén fi-ágon kihalt, leány-ági utódaik Pál ágán az egyik vonalon Lászlónak Monoki Borbálától született

---

[1]) Istvánffy Historia R. H. 1685-ki kiadás 193. lapon, hol Udenffi-nak iratik. — Szirmay C. Zemplin not. historica 61. 68. — Magyar történelmi emlékek. Kiadja a m. tudom. Akademia másod. osztály II. köt 61. lap.

[2]) Istvánffy id h. 192. lap.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. historica pag. 74. 98.

[4]) Ugyanott 166. l.

leánya Zsuzsánna előbb Dessewffy Ferenczné, utóbb Szirmay Istvánné [1]) által a Szirmayak stb.

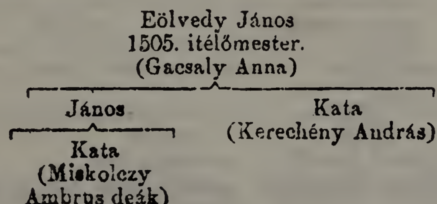
Ugyancsak Pál ágán Bernátnak leánya szintén Zsuzsánna Izdenczy Györgyné által Dienes György s ezek ivadéka.

Eölvedi család. (†). Békes megyében fekszik Ölved vagy Ölyved puszta, melyről e család nevét vette, azonban neve különféleképen de Ewlijueth, Ellywelgh, Eölvegyi, Elovelgynek is iratott.

A család Békes megyében virágzott.

1461-ben Eölvedy Mihály Békes megye első alispánja volt [2]).

1505-ben Eölvedy János nádori itélő volt, és Némethit (ugy látszik Gyulát) kapta adományba [3]). Neje Anna Al-Csébi máskép Gacsalyi Lászlónak leánya, kivel családot igy alapita [4]):

Birt a családból Eölvedy Ambrus 1552-ben Bihar vármegyében Pethend (Pethlend) helységben egy portát [5]).

Kihalási kora ismeretlen.

Eördögh család. (Nagy-Mihályi). Egy törzsből ered az előbb tárgyalt Eödönffy családdal. (Lásd ezt).

A közös törzsnek az 1249-ben élő Jakó-nak fia András, ennek egyik fia Lőrincz 1344-ben él, és atyja Lászlónak, ki Eördögh névvel neveztetett; ettől igy jő le a családfa [6]) a mult század végeig:

---

[1]) Protoc. C. Neograd anni 1670. és Szirmay C. Zemplin not. histor. pag 298.

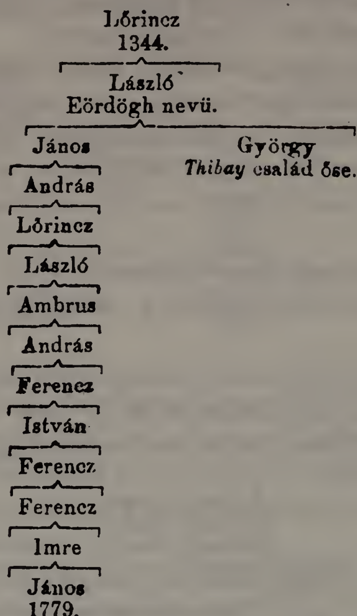
[2]) Gr. Teleky Hunyadiak kora XI. köt. 13. l. hol „de Ewlijueth" áll.

[3]) Verbőczy Tripartitnma Exordiumában, hol Ellywelgh-nek iratik. — És Lehoczky Stemmatogr. I. 115. és II. 175. hol Eölvegyi-nek iratik.

[4]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 298. hol Elovelgy-nek iratik.

[5]) Bielek Majores Hung. p. 138.

[6]) B. Sztáray Imrének Mariassyak ellen 1730-ban inditott curiai peréből.

Zemplin megyében Eördögh nevü család bir e század elején Megyaszón [1]).

Eördögh család. (Lászlófalvi). Thurócz megyei törzsökös régi család. A család őse Othmar Pirk a Bobovrik földnek a mostani Lászlófalvának első szerzője, Thurócz várához tartozott jobbágynak fia IV. Béla királytól 1250-ki (X. Cal. Junii) kapta a nevezett birtokra az adomány-levelet [2]). Fiai Gyuge és Thleus Jurk vagy Velics voltak. Az elsőtől származik az Eördögh család, Velics pedig törzse a Lászlófalvi Velics családnak. (Lásd ezt) A családfa következőleg [3]) jő le:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 230. l.

[2]) Regestrum de Thurocz Engelnél Monumenta Ungrica pag 81. 83. — Bobovrik a Regestrumban Bobownik-nak iratik. Ugyanott a törzs Pirk Pynk-nek is olvastatik: „*Bela Rex terram Wida in Thuroch, sine haerede decedentis, uni aratro sufficientem, quam fidelis suus Michk Comes de Zolum, Gyuge et Guch filiis Pynk, ac Ladislao Zek de Thuroch per suas literas assignasset, et ipsa terra ab eisdem Gyuge et Guch fuisset alienata, eisdem Gyuge et Ladislao dimisisset possidendam, qui idem facere tenebantur.*“ — 1364-ki okmányról pedig ez iratik: „*Lrae Reambulatoriae super Bobownok inter Nicolaum et Paulum de Bobownok, ac nobilem Dnam relictam Laurentii filii Boda de eadem*“ etc.

[3]) Geneal. auth. Mss. tom. I.

- Pirk Othmar 1255.
  - Gyuge 1274. az *Eördögh* család törzse.
    - Miklós 1290.
    - Boda 1326.
      - Lőrincz 1356.
        - Pál 1422. *Eördögh*-nek neveztetett.
          - Eördögh Péter 1470.
            - János Eördögh de Lászlófalva. 1505—1547.
              - László
                - Márton 1557.
                  - György 1625.
                    - János 1643.
                      - György
                        - György 1730. Thurócz v. jegyzője. †
                        - Ádám †
                    - András
                      - György †
                      - Dániel Szabolcs várm. alispán.
                        - György Szabolcs várm. szolgabiró 1720. (Pontel Anna)
                          - András Szabolcs megyében.
                          - N. (Balogh Sándorné)
                      - Ádám
                        - János Zólyom megyében.
                        - András Thurócz megyében.
                        - György
                        - Ádám
                        - Gábor
                  - Miklós birt Felső- és Alsó-Atrak, Vásárd, Ramócz.
                    - István (Hrabovszky Mária)
                      - Márton 1766.
                        - János Lászlófalván.
                        - György Lászlófalván.
              - György
                - János
                - Kata
                - Rebeka
                - Bora
              - Kristóf †
              - Péter 1555. (Rajtsány Kata)
                - Dániel (Koropi Sterbich Horváth Anna)
                  - Katalin (Sujanszky Mihály)
              - János 1573. Thurócz várm. alispán. *az Alsó-vásárdi vonal törzse.*
  - Velics a *Velics* család törzse.

Mint látjuk, a család Thurócz megyében hivatalokat viselt.

Egy némely ág elszakadt Szabolcs és Zólyom megyébe is; az előbbiben szintén fő megyei hivatalokat viselt, mint alispánságot, szolgabiróságot stb.

A családfa — mint látjuk — csak a mult század végeig terjed. Legujabb időben a család tagjai közül Szabolcs vármegyében Eördögh Aurél al-szolgabiró 1838-ban.

Sőt Erdélybe is átszivárgott e család, hol Lászlófalvi Eördögh János 1794-ben — mint a Hivatalos tiszti névtár mutatja — a kamarai sóhivatalnál pénztári tiszt volt, 1815-ben már Vizaknán pénztárnok. És tán ennek fia Eördögh Károly 1815-ben Maros-Ujvárott irnok.

Eördögh család. (Pölöskei). Dunántúli Zala megyei család, kik közül peleskei Eördögh Miklós 1459-ben egyike azoknak, ki Mátyás király ellenében Fridrikèt királylyá választják [1].

Pölöskei Eördögh Simon 1625-ben a Dunántúli részek országos alkapitánya [2].

Lehoczky szerint Horvátországból eredt e család, nevét a Vragovich névből vette volna. E családból János és András birta Varasd megyében Marasocz-ot. Eördögh János 1458-ban Marasocz-ról irta előnevét [3].

De irta a család magát Wragoveczről is [4].

Eördögh család. (Gyapoli). Zemplin megye családai közé számitja Lehoczky [5]. Ugyancsak

Lehoczky szerint Busi Eördögh család Somogyban,

Trstyeni Eördögh család Torna és Trencsin megyében él [6].

Volt hazánkban még egy Eördögh család, mely azonban igaz néven Teufel-nek neveztetett, s ebből volt Eördögh Mátyás I. Ferdinand király egyik hadvezére [7]. Azonban családjának viszontagságai ismeretlenek.

Más ilynevü családokat e munkában Ördög név alatt találunk.

Eöry család. (Felső-Eőri). Vas vármegyei Felső-Eőr helységének egyik nemes családa. (Lásd Bertha család).

1586-ban él felső-eőri Eöry János, kinek neje Kaan Antalnak leánya Ilona. Ez az emlitett évben ipja ellen tiltakozott a Mesteri birtokrész eladása miatt a Vasi káptalan előtt.

---

[1]) Kaprinay Diplom. II. p. 249.
[2]) Oklevél Ráth Károly ur közléséből.
[3]) Kaprinay Diplom. II. p. 140.
[4]) Kovacsics Supplém ad Vestigia Comitorum II. p. 309 -310.
[5]) Lehoczky Stemmatogr. II. 115.
[6]) Ugyanott.
[7]) Pethő Krónika 116. lap.

1694-ben élt Alsó-Mesteriben Eöry Mihály, kinek neje Balogh Mária volt, 1709 ben már özvegy [1]).

Eöry család. (Eöri). Zemplin megye kihalt családa, valószinüleg különböző a fölebbitől [2]).

Eörmezey család. (Eörmezői). Hasonlóan Zemplin megye kihalt családai közé soroztatik [3]).

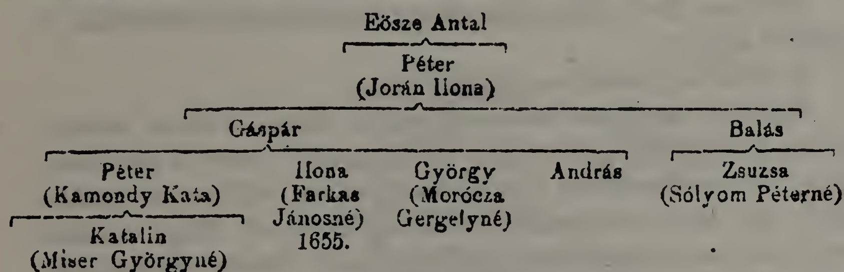
Eörsy család. Már a XV. században virágzott. Ewrsi Péternek fia Imre, Miklósnak fia Benedek, Jánosnak fia Sebestyén éltek 1460 ban [4]).

Egy Eörsy 1630-ban Sopron varmegye alispánja és követe volt [5]).

Eössy család. Erdély családa. Közülök Eössy András, ki Szent-Erzsébetet birta„ Szapolyay Zsigmond János korában Haller Gáborral a Socinianus vallásra tért [6]).

Eösze család. Zemplin megye czimer-leveles családai közé számittatik [7]).

A XVII. századból néhány izen perbeli iratok szerint az Eösze család nemzékrende következő:

Eöszedfalvy család. Öszödfalva Ugocsa vármegyében fekszik, melyet hajdan e család birt. Neve Euzud, Euzudfalvy, Eöszedfalvy-nak stb. iratik. Egy törzsből eredt a Szirmay, Hethény, csatóházi Csató, Sásváry stb. családdal [8])

---

[1]) Regestrum Fam. Gyulafi a nemzeti Muzeumban.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 79.

[3]) Ugyanott pag. 79.

[4]) Kaprinay Diplom. II. 447.

[5]) 1630-ki 37. törv. cz.

[6]) Nagy Szabó Ferencz Krónikája. Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi adatok I. 28. lap.

[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 111.

[8]) Szirmay C. Ugocsa p. 128.

1300-ban éltek Ethemnek fiai Euzud (Öszöd) és Pál [1]. Az előbbiről (Euzudról) vette a család, és helység nevét.

1370-ben Eöszedfalvy László él.

1391-ben birtak Öszödfalván Eöszedfalvy Kopasznak (Calvus) fia Domokos, Eöszedfalvy Miklós s a többiek [2], kik tiltatnak a határigazitástól.

1401-ben éltek Jánosnak fiai: Gergely, Tamás, László. — Lászlónak fiai: Márton, Domokos; — Gergelynek fia Miklós. — Antalnak fiai Albert és János [3].

1417-ben Eöszedfalvy Frank (Ferencz) Ugocsa vármegye szolgabirája volt [4].

1414-ben Eöszedfalvy Miklós és Gergely tiltakoznak Vethesi Jakab és Istvánnak Sásváron beiktatások ellen [5].

1499-ben Eöszedfalvi Eösz János (Ivannes Ewz de Euzudfalva) országbirói parancs mellett sásvári Veres Gergely garázdálkodásai ellen tanuvallatást tétetett [6].

1503-ban Euzudfalvi Ewz László Zilágyi Lászlót Ulászló király engedélye mellett testvéreül fogadja.

1506-ban Ewz Kata Eöszödfalvi részét Gewde Mártonnak és Lászlónak adja el.

A család ugy látszik ez időtájon kihalt.

Eötvös család. (Vásáros-Naményi, báró). E néven történeteinkben kétségkivül legelső azon budai polgár Eötvös (Euthves) János, kit a német-ajku lakosok boszujokban 1437-ben a Dunába ölték [7]. Ez nevét aranymüves mesterségéről nyeré. Hogy azonban ezen János az itt tárgyalandó vásáros-naményi Eötvös családnak őse lett volna? valamint okadatolni nem tudnók, ugy állitani sem mernők.

A vásáros-naményi Eötvös családnak — mint előneve mutatja — hazája Bereg vármegye, honnan egy előre főleg Szathmár megyébe terjedt át. E két megyében viseltek hivatalt a család tagjai már a XVII. században.

Családi közlemény hiányában kénytelenek vagyunk röviden csupán a nyomott források és köztudomás szerinti adatokat felhasználni.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa pag. 111.

[2]) Ugyanott pag. 131.

[3]) Kazinczy Gábor ur közlése szerint oklevelek után.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 132.

[5]) Ugyanott.

[6]) Ugyanott. — [7]) Thuróczi Chronicon cap. 25.

Vásáros-naményi Eötvös Miklós 1696-ban Szathmár megye szolgabirája, 1699-ben adó-rovója (Dicator) volt. A Rákóczy forradalom alatt ennek kerületi főbiztosa [1]) (Districtualis Commissarius), 1710—1714-ben pedig Szathmár vármegye alispánságát viselte [2]).

Ennek egyik utóda Miklós Mária Terézia király-asszony korában mint a Szathmár megyei fölkelő nemesség vezére, majd mint cs. kir. tábornok szerzett érdemeket, és 1742-ben [3]) ágazatának bárói rangot szerzett.

Tőle a bárói ág következőleg származott le:

Miklós
cs. kir. tábornok.

- I. Ignácz báró, szül. 1763. † 1838. főpohárnok. (b. Szepessy Mária)
  - II. Ignácz báró, főtárnok-mester. (b. Lilien Anna csillagker. és palota-hölgy † 1858. kora 72.)
    - József, szül. 1813. m. akad. elnök. (Rosty Ágnes)
      - Ilona
      - Jolán
      - Loránt
      - Mária
    - Dienes, szül. 1817.
    - Julia (gr. Vieregg Károly)
- Gábor, cs. kir. kam. s kincstári tan.

I. Ignácz szül. 1763-ki jan. 6-án. A középtanodát Kis-Szebenben, a bölcsészeti tanfolyamot Váczon, a törvényt Kassán bevégezvén,

[1]) Kaprinay Mss. A. tom. L. p. 251.

[2]) Szirmay Szathmár várm. I. 130. 133. 137.

[3]) Lehoczky Stemmatogr. I.

1783-ban nőül vevé b. Szepessy Máriát, és életének e legszebb korszakát Borsod megyében Sályi magányában tölté. 1786-ban II. József császár az általa szervezett uj rendszernél őt a Tiszán inneni kerületi táblához Eperjesre titoknokul s előadóul alkalmazta. E hivatalnak a császár kora halála után megszüntével ismét szerényen Sályi birtokába vonult, honnét csak az 1790., 1792. és 1796-ki országgyülések szólíták ki őt rövid időre. Nagybátyja báró Splényi Ferencz váczi püspök hagyatékának tárgyalásakor érintkezésbe jövén a kir. udvari kamarával, humanus de férfias föllépése annyira megkedvelteték őt, hogy 1797-ben minden folyamodás nélkül ugyanazon kir. udv. kamarához tiszteletbeli, majd rendszeres tanácsosnak neveztetett ki. Ezen minőségben annyira kitünteté erélyességét, hogy hivataloskodása első éveiben is több érdekes kiküldetésekkel megbizatnék, s a többi éveket is többnyire a kir. kincstár körén kivül biztosi minőségben töltené. Ő hajtotta végre többi közt az egri püspökség, s belőle kiszakasztott kassai és szathmári püspökségek és káptalanok közt az osztályt, és ez osztálynak első tervezője is ő volt. 1802-ben a felség felszólitására tervet dolgozott ki a koronai és kincstári jószágok jövedelmeinek emelésére, mely után belső titkos tanácsosi czimmel feldiszitve, a kincstári jószágok igazgatásával bizaték meg. 1806-ban a kir. udv. kamara elnöke lőn 1812-ig, midőn korona-őrré neveztetett, és e hivatalába dec. 12-én be is iktattatott. 1814-ben Gömör, 1816-ban pedig Hont vármegyei főispáni helyettessé, 1824-ben pedig Abauj vármegye valóságos főispánjává, és kir. főpohárnok-mesterré neveztetett ki. Közben az 1825., 1830. és 1832-ki országgyülések, s az ezeket követő bizottsági munkálatok foglalák el idejét. Mégis talált módot, hogy munkásságát a tudományos irodalom terén is hasznossá tegye. Kiadott munkái ezek: 1) „Extractus Synoptico-Encyclopaedicus Legum in Corpore Juris Hung. content. in suas materias divisus.“ Budae 1829. ivrét. — 2) „Index Synopticus Actorum Comit. ab Anno $179^{0}/_{1}$ usque $182^{5}/_{7}$.“ Budae. ivrét. — Hűségét és munkásságát a felség 1838-ban szent István-rendjének középkeresztével jutalmazta meg, mely kitüntetés után röviddel utóbb junius 12-én munkás és hasznos életét befejezé.

II. Ignácz atyjának nyomdokin járt a hivatalos pályán. 1823-ban már Sáros megye főispáni helyettesévé lőn, mely hivatalba febr. 3. iktattatott be, utóbb ugyanazon megye főispánja, cs. k. kamarás, m. kir. udv. alkanczellár, val. belső titkos tanácsos, és főtárnok-mester (1841.) Meghalt 1851. aug. 21. Özvegye báró Lilien Anna csillagkeresztes és palotahölgy meghalt 1858-ban, kora 72-ik évében. Gyermekei közül:

József szül. 1813-ki sept. 3-án Budán. Eleintén a hivatalos pályán állott, s 1837-ben az eperjesi ker. tábla ülnöke volt. Később azonban teljesen az irói térre lépett, melyről 1848-ban magyar közoktatási miniszterül választatván, erről lemondása után ismét magányába vonult. Mint iró (A ‚Karthausi' stb. szerzője) és publicista egyiránt a legkitünőbb helyet foglalja el [1]. 1855-dik óta a magyar Akademiának másod elnöke.

I. Ignácznak testvére volt báró Eötvös Gábor e század elején (1810-ben) cs. kir. kamarás, kincstári tanácsos, és a kassai kamara igazgatója.

A bárói ágazat czimere — mint fölebb látható — rendszerint négyfelé osztott paizs, az alsó két udvar közé azonban még gula alakban egy ötödik udvar nyúlik fel, melyben zöld mező közepén egy folyam hullámzik. Az első és negyedik udvar ezüst mezejében hátulsó két lábán fekete medve áll, első két lábában nyitott könyvet tartva. (A Splényi czimerből véve) A második és harmadik udvar vörös mezejében hátsó két lábain arany oroszlán áll, első lábaival fehér liliomot tartva. A közép-paizs kék mezejében arany grif áll, kivont karddal. Az egész paizson a bárói korona, s azon három nyitott sisak, melyek közül a jobboldalinak koronájából ragadmány után nyúló grif nyúlik ki; a középső sisak koronájából két elefánt-orrmány között, — melyeknek jobboldalija félig fehér félig fekete, s belőle kék zászló lobog, a baloldali orrmány pedig félig vörös félig arany, s belőle fehér zászló leng, — pánczélos és sisakos vitéz emelkedik ki, kivont karddal. A harmadik (baloldali) sisak koronájából oroszlán emelkedik fel ragadozásra kinyujtott lábakkal. A jobboldali sisak foszladéka ezüst-fekete, a középsőé arany-kék, a baloldalié arany-kék. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két egyszarvú tartja [2].

A nemesi ágazat nemzedéke legnagyobb részben Szathmárban megyei hivatalokat viselt; igy

Eötvös József 1718—1721-ben szolgabiró, 1732-ben másod, 1738—1746-ban első alispán volt [3]. 1770-ben a Tiszán túli ker. tábla ülnöke.

Miklós 1754-ben szolgabiró [4].

Sándor 1760-ban Bereg megye alispánja.

---

[1] Lásd életét Ujabb ismeretek tár. III. 58. lap.

[2] Adami Scuta gentil. tom. II.

[3] Szirmay Szathmár várm. I. 130.

[4] Ugyanott I. 135.

László 1765-ben főszolgabiró, 1785-ben első alispán volt; utóbb királyi tanácsos. Első nejétől báró Toroczkay leánytól fia Sándor a nagybányai törvényszéknél ülnök volt. (1807-ben másod alispán). — Második nejétől tasnád-szántói Becski Klárától fia László.

Imre 1806-ban a Tiszántúli ker. tábla ülnöke. Neje Klobusiczky Czeczilia.

Eötvös Mihály 1848-ban szintén Szathmár vármegye alispánja.

A nemesi ősi czimer kék mezőben oroszlán, mely buzogányt tart.

Eötvös család. Nemes család, melynek czimere — mint itt a metszvény mutatja — kék mezőben zöld téren iramodó szarvas. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás férfi-kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Ezen, vagy a következő családból származtak-e az alább említendők, adatok hiányában megmondanunk nem lehet.

Eötvös Ferencz e század elején (1810.) Sopron megye alispánja s királyi tanácsos volt.

Ugyanez időben Eötvös Pál a királyi Curia levéltárnoka, és Sopron megye táblabirája. Ennek fia Eötvös Pál szül. Pesten 1798-ki febr. 22-én. Ügyvédi vizsgálatot tévén 1822-ben, hivatalos pályára lépett, s azt a kir. ügyek igazgatója mellett kezdte el, és csakhamar elismert jogi képzettségénél és sokoldalú müveltségénél fogva a személynöki fölebbviteli törvényszéknél mint előadó foglalkodott, mig 1825-ben kir. ügyigazgatósági tiszteletbeli, — 1830-ban pedig rendszeresitett ügyvéd lőn. 1840-ben királyi tanácsossá, 1845-ben pedig a kir. ügyek igazgatójává, és a szent korona ügyvédévé neveztetett, s e minőségben jelen volt az 1847-ki országgyülésen is. 1851-ben a pesti cs. kir. törvényszék elnökévé lőn, és 1854-ben állam-szolgálatai elismeréseül a császári Leopold-rend lovagjává avattatott. 1856-ban pedig a pesti cs. kir. országos főtörvényszék al-elnökévé neveztetett ki.

Talán e családhoz tartozott Eötvös János herczeg Esterházy

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. II.

ügyi igazgatója, ki 1822-ki junius 24-én kora 69-dik évében halt meg. Nejétől Szlatini Katalintól gyermekei: Teréz Szlatini Ferenczné, Mária és Anna.

Eötvös család. Eötvös Pál szerzé a czimeres nemes levelet 1759-ben.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali ezüst mezőben egyfejü vörös oroszlán kiterjesztett szárnyakkal látható, a baloldali kék mezőben hátsó lábain álló oroszlán első jobb lábával kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronájából arany sörényü fekete egyszarvú nyulik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1].

Eötves család. III. Ferdinand királytól 1649-ki febr. 5-én nyerte czimeres nemes levelét, mely azon évben Nógrád vármegyében hirdettetett ki.

Közülök 1684-ben élt Eötves Márton [2]) Nógrád megyében.

Az 1726-ki nemesi vizsgálatkor produkált közülök Eötves Gábor. 1734-ben a család — mint Füleken lakozó — szintén produkált a fölebbi armalisra hivatkozva.

1770-ben Ötvös máskép Jakabházy család vett ki Nógrád megyétől nemességéről bizonyitványt [3]).

Ez Eötves család Heves és Gömör [4]) megyében tartja lakását. Közülök Eötves Zsigmond Heves megyénél hivataloskodott 1830-dik táján.

Eperjesy család. Zemplin megyei nemes család. Birtokos e század elején azon megyében Varanón [5]). Közülök

Eperjesy Robert 1835-ben Zemplin megye al-ügyvéde.

Eperjesy család. (Szászvárosi). Mint alább látandjuk, Erdélyben többféle Eperjesy család van. Ezek egy része Szászváros környékén tartja lakását.

A szászvárosi Eperjesyek az utolsó időben többnyire katonák. Közülök József őrnagy, és királyi hivatalos az 1790-ki erdélyi országgyülésen.

A család egyik ága következőleg jött le korunkra [6]):

---

[1]) Collect. Herald. Nro 55.
[2]) Protoc. C. Neograd.
[3]) Protoc. C. Neograd. pag. 407.
[4]) Bartholomaeides C. Gömör. pag. 144.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. III. et 337.
[6]) Kővári Erdély nev. családai.

Eperjesy Mihály
(Nemes Zsuzsa)

János (Dósa Bora † 1761.) — Elek (Puj Erzse)

Elek gyermekei: László; Mihály al-ezredes; György százados (Paar Julia); Julia (b. Kemény Sándor)

György gyermekei: Julianna szül. 1805.; Karolina szül. 1806; György szül. 1812; László szül. 1816.

A család másik ágából Eperjesy Antal Hunyad megyében királyi dézma-tárnok 1847-ben. László alszolgabiró 1815 ben Hunyad vármegyében; ennek fiai László őrnagy, és Ignácz 1847-ben volt alszolgabiró. Meghalt 1858. május 13-án Déván. Első neje Barcsay Zsuzsa, második Bája Nelli [1]).

Eperjesy család. (Gyulafejérvári). Hazája Belső-Szolnok vármegye, hol József 1794-ben szolgabiró.

László ugyanott 1794-ben királyi tized-haszonbér beszedője.

János 1815-ben ugyanazon megye alszolgabirája és úti-biztosa.

Károly 1815-ben szintén ott alszolgabiró.

Ismét Károly 1847-ben rectificator biztos.

Eperjesy család. (Oláh-Ivánfalvi). Erdélyi család. Belőle oláh-ivánfalvi Eperjesy ifjabb József 1794-ben Koloson a kamarai hivatalnál ellenőr. — Ferencz 1758-ban Doboka vármegyében Nagy-Devecserben szőlőt birt [2]).

Eperjesy család. (Eperjesi). Erdélyben N.-Enyeden eperjesi Eperjesy János 1815-ben tanács-ülnök volt.

Ercsey család. Bihar megyében van lakhelye. Közülök Ercsey László Margitán birtokos.

Ercsey Dániel a debreczeni bölcsészeti tanár és magyar nyelven Philosophia irója, Mező-Túron Heves megyében született 1781-ki julius 24-én. Tanult Göttingenben is. 1805-ben lett Debreczenben tanár. Philosophiai munkáit 1813—1825. adta ki. 1832-ben magyar akademiai rendes tagul választatott. Meghalt 1836. febr. 23.

Erdélyi család. (Somkeréki és gernyeszegi). Erdély régiebb családainak egyike, nagy részben Doboka megyében voltak birtokosok. A család két fő-ágra oszlott: somkerékire (falu Belső-Szolnok vár-

---

[1]) Török A. tudósitása szerint.

[2]) Hodor Doboka várm. 73

megyében) és gernyeszegire (helység Torda vármegyében). Ez utóbbi amabból később szakadt ki [1]).

1428-ban élt somkereki Erdélyi Gergely, ki Zsigmond királytól Alsó-Füldet nyerte Kolos megyében egyéb részjószággal együtt.

1448-ban Somkereki (Erdélyi) Miklós al-vajda volt.

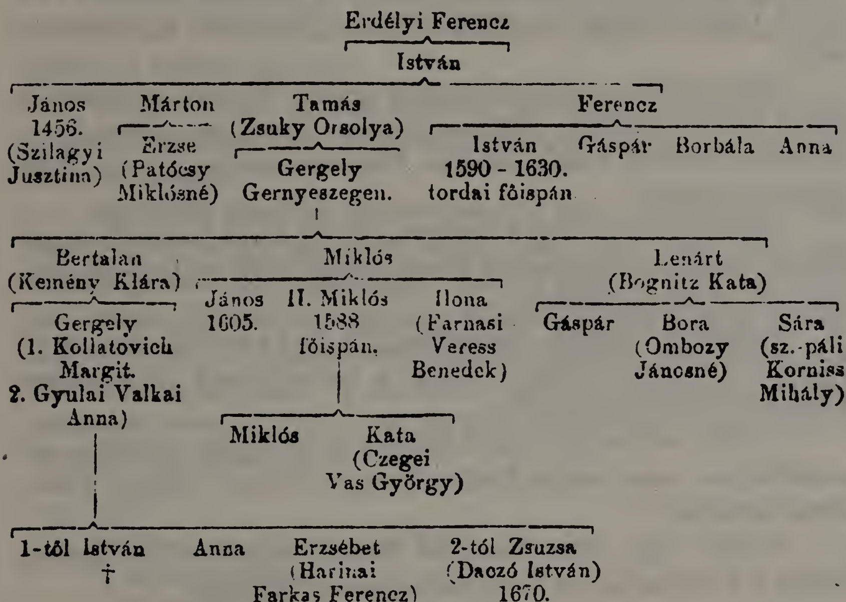
1460—1462-ben Erdélyi István erdélyi vajda volt vizaknai Geréb Miklóssal.

1527-ben Erdélyi János Báthori Istvánnak tokaji kapitánya, de 1528-ban a várat Szapolyay Jánosnak visszaadta

1547-ben Somkereki Erdélyi István élt, mint bonczidai Bánffy Miklóssal lakodalomra hivó levelök mutatja [2]).

Erdélyi Sebestyén 1567-ben Szapolyay Zsigmond János követe Konstantinápolyba.

Ezeken kivül azon Erdélyieket, kiknek vér-ágazatát tudhatni, a következő nemzékrenden találjuk:

[1]) Hodor Doboka várm. 73—78. lap., honnan nagyobb részint ez adatok.

[2]) Kemény Jos. Notitia Archivi et Cap. Albensis p. 213.

[3]) Hodor id. h.

A táblázaton állók közül Jánosnak neje Szilágyi Jusztina (Szilágyi Erzsébet nővére) Szász Zsombori, Devecheri és (Kolos megyei) Gyekei részjószágait férjének vagy annak halála után férje testvéreinek Tamásnak és Mártonnak hagyja 1481-ki ker. János ünnepe előtti második ferián a kolos-monostori Convent előtt. E János élt még 1524-ben is, midőn Ferencz testvérével együtt aláirta a marosvásárhelyi gyülésen a szász nemzethez intézett felszólitást [1].

II. Miklós 1588—1591-ben Doboka vármegye főispánja volt. Birtokainak feje Gyulatelke vala. Testvére

János 1605-ben Gyulafi László alatt ezredes, harczolt Szamos-Ujvárnál.

A másik ágon Gergelynek fia István 1605-ben a kolosváriakhoz pénzért jár Bocskay részére. 1623-ban Bethlen Gábor küldöttje és megbizottja Mehemet basához [2].

Bertalannak fia Gergely a gernyeszegi ágon István nevü fiában fi-ágon magbaszakadt. Ezen Gergelynek második nejétől gyulai Valkay Annától (Valkay Mihály leányától) született Zsuzsánna leánya Daczó Istvánné, s utódai öröklék a Gyulatelki és Gyulai birtokot.

1640-dik táján más gernyeszegi Erdélyi Gergely ivadékává vált az Ördög családnak, nőül vevén Szalay Ferencznek Ördög Katától született leányát Szalay Katalint. Ettől csak leánya Zsófia Bükk Lászlóné született.

Lenárt ágán Borbála Ombozy Jánosné, kinek leánya Margit Kemény Jánosné, ki után a báró Kemény család örökölte nagyobb részben Doboka megyei birtokát.

Erdélyi család. (Keresztúri). A keresztúri Erdélyi családból ismeretes előttünk József a váczi kanonok, ki 1769-ben történelmi értekezéseket irt [3].

Erdélyi nevü család lakozik Zemplin [4]) és Ugocsa megyében is; ez utóbbiban e század elején Erdélyi György, József, Gergely Péterfalván birtokos [5].

Vannak vagy voltak Erdélyiek Borsod megyében is. Közülök Erdélyi András-János Felső-Tárkánban élt 1722-ben.

---

[1]) Hodor Doboka várm. 74.

[2]) Pray: Bethlen Gabr. Principatus I. 16.

[3]) Horányi Memoria Hung. I. 625.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 111.

[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 125.

Heves és Külső-Szolnok megyében szintén találunk Erdélyieket, kik Dévaványai előnévvel élnek. Közülök Imre 1846-ban cs. kir. kapitány.

Erdélyi család. (Zsarolányi). Szathmár megye egyik régiebb családa.

1421-ben Erdélyi Bálint Fülpösön részbirtokot, és a Szamos folyón malmot kap adományban [1]).

1487-ben Erdélyi Márton és Mátyás többi birtokos társaikkal Zsarolyán határ-igazitására nézve parancsot eszközölnek [2]).

1549-ben Erdélyi Tamás Zsarolyán határ-igazitása felől ismét parancsot nyer [3]).

1560-ban Erdélyi Györgynek neje Kántor Anna Kántor-Jánosiban részbirtokot nyer királyi adományban [4]).

1587-ben Erdélyi Ambrus többel együtt Genesre királyi adományt vesz [5]).

E század elején bir a család Genes és Rapolt helységben [6]).

Erdélyi család. (Kolosvári). Erdélyi máskép Kolosvári János 1561-ben kolos-monostori apát és csanádi püspök, követ-társa Dudichnak a tridenti zsinaton.

Talán e család ivadéka kolosvári Erdélyi János 1847-ben gyulafejérvári tanácsnok, káptalani kereső, kereskedelmi bizottmányi elnök, és igazgató.

Erdődy család. (Monyoró-kereki, gróf). „Erdélyben — mint Jászay irja [7]) — egy „Erdőd" nevet viselő nem, vagy had, vagy nemzetség, már az Árpád házbeli királyok idejében virágzott; 1316-ban Bolinán, Küküllő vármegyében, Miklós mester kecskési várnagy, az Erdőd fia, élt; s hetven évvel később, 1389-ben ezen „Erdőd nembeli" Miklóst, fia Tamás, a „Bakócz"-nak nevezett mester, és ettől származott unokái: Péter és Bálint válták fel, kikkel Pál, a János fia egy időbeli volt [8]).

---

1) Szirmay Szathmár várm. I. 226.

2) Ugyanott II. 218.

3) Ugyanott II. 220.

4) Ugyanott II. 89.

5) Ugyanott II. 40.

6) Ugyanott II. 38. 123.

7) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 415. 416.

8) „Magister Thomas .... filius magistri Nicolai de genere Erdőd." — Eredetije a gróf Erdődy család levéltárában.

Száz év mulva erdődi Bakócz Tamást a történeteinkből jól ismert bibornok-érseket látjuk, miként ő állását használva, nemességét,

melyből nemzetsége kiesett volt, — előbbeni czimerével együtt maga és testvérei s unoka-öcscsei részére, Mátyás király által 1489-ki vizkereszt ünnepén megerősitette [1]). Testvéreiül a czimeres nemesi levélben Miklós és Bálint, unoka-öcscseiül pedig Péter és Pál az emlitett Miklósnak, meg Tobiás és János néhai Jánosnak fiai számláltatnak, mindnyájan „erdődi Bakócz" elő-, s illetőleg vezetéknevezettel jelelve; — kikben — ugymond nevezett iró — a régi Erdőd nemzetség ősi neveire nem ismernünk nem lehet. A czimer: egy vért félkerékből növő szarvassal; — mely bár őseinek mondatik, a tan szabályai szerint a romjaiból emelkedő nemzetséget tünteti előnkbe.

Mint szerzé Tamás bibornok 1493-ban Varasd megyében Monoszlót (Mons Claudius), 1496-ban Vas vármegyében Monyorókereket s sok egyéb várat s urodalmat, olvashatjuk a Bakócz család ismertetésében e munka I. köt. 100—104. lapjain; valamint ott elmondtuk azt is, miszerint hitbizományi intézkedése szerint Vas vármegyében Monyorókerék, Körmend és Vöröstorony (most Vörösvár); Veszprémben Somlyó; Kőrösben Monoszló, Szarvaskő és Diánvára; végre Varasdban Császár nevü várakat tartozékaival együtt Miklós testvére fiának Péternek hagyta. E Péter lőn az Erdődy család törzse.

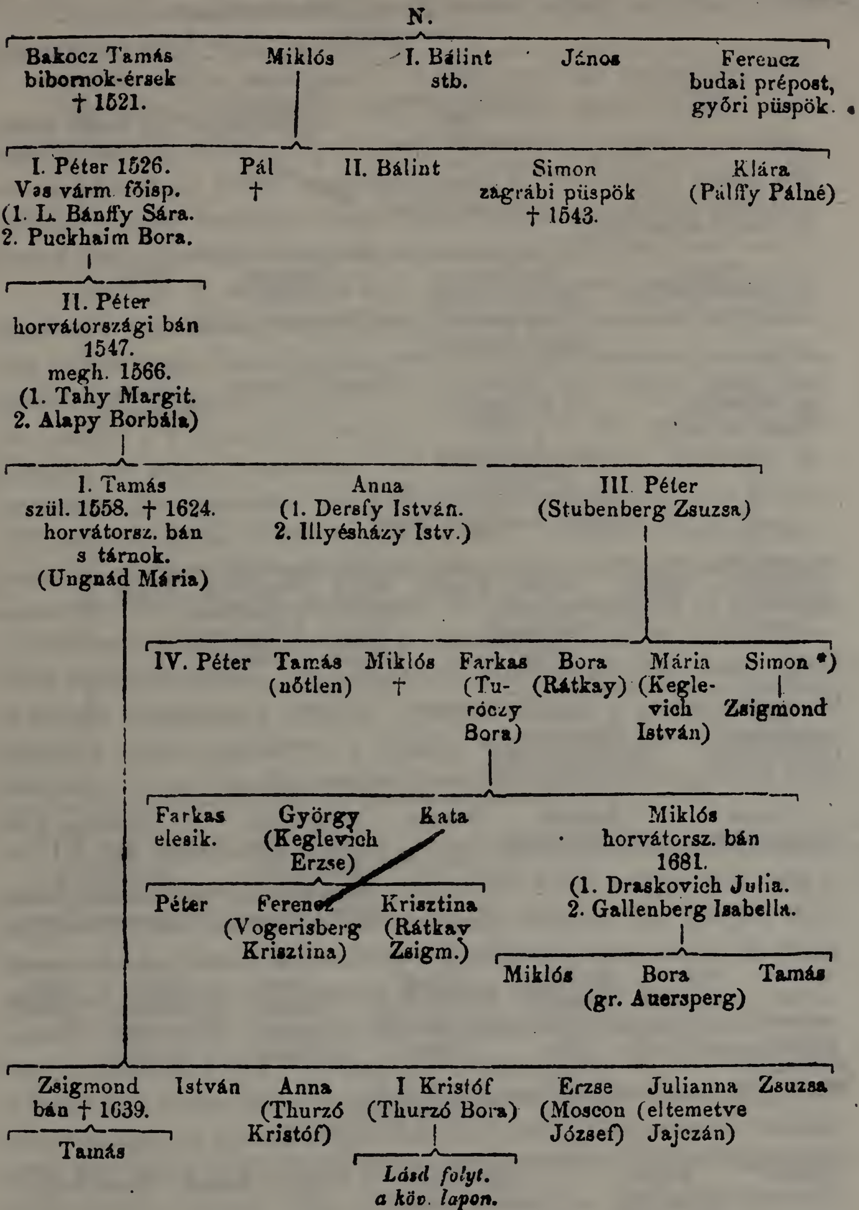
A többi testvérekről és származékaikról az illető helyen már szólottunk; itt csupán a Pétertől eredt Erdődy család lesz tárgyalandó.

Az Erdődy család következőleg [2]) sarjadzott le:

---

[1]) Eredetije a gr. Erdődy család levéltárában.

[2]) Wagner Mss. tom. LXX. — Geneal. autent. Mss. tom. II. Lehoczky Stemmat. tom. II. p. 117—122. stb.

*) Simonnak testvérei még: Bálint és Ferencz.

I. Kristóf *ki a tulsó lapon.*
(Thurzó Bora)

I. György tárnokmester 1662. (Batthyány Erzse) | Imre tárnokmester 1681. (Forgách Éva) | Erzse (Keglevich Györgyné) | I. Gábor 1647. (1. Pálffy Mária. 2. Amade Judit)

I. György's line: I. Sándor 1715. kamara-elnök. (gr. Csáky Krisztina)
Imre's line: Ádám (Rákóczy Erzse)

I. Sándor's line: Margit (1. Draskovich Pál. 2. Kéry János) | II. Sándor kamarai elnök. (Trautmansdorf Janka Beatrix) | Julianna † 1696. (gr. Esterházy Antal) | Erzse

II. Sándor's line: I. László (gr. Illyésházy Anna Mária) | Lajos cs. kir. kapit. † 1725. (gr. Stubenberg Krisztina) | Károly | István | Erzse (Nempsy)

Lajos's line: József † | Leopold | Lajos

I. László's line: V. Miklós (Batthány Teréz) | Sándor (b. Schilson) | János táborn. (Széchényi Anna) | Károly | Mária (Esterházy Dániel) | Franciska (1. Szapáry. 2. Barkóczy Imre) | Zsigm.

V. Miklós's line: Lajos al-kanczel. (Nádasdy N.) | Antal tábornok. (Esterházy N.)

I. Gábor's line: Mária (Lippay János) | Borbála (Czobor Ádám) | Sándor | II. Kristóf 1681. † 1704. korona-őr, kincstárnok. (Pálffy Zsuzsa) | György szül. 1647 † 1714. országbiró. (1. Rákóczy Erzse. 2. Jakusich Teréz) †

II. Kristóf's line: László-Ádám nyitrai püspök, kanczellár 1707–1720. | Gábor szül. 1684. † 1744. egri püsp. | György-Leopold orsz.-biró 1748. † 1758. (Esterházy Teréz) | József † 1723. ifjan. (gr. Berényi Teréz) | Imre katona. Szávai parancsn. | Kata (1. Draskovich Péter. 2. Marsini) | Teréz (Zichy Imre)

József's line: Jozefa és N. (Erdődy Antal)

György-Leopold's line: József † | Antal tábornok, főisp. 1769. (Erdődy Jozefa) † | Nep. János val. b. t. tan. főkomornok-mest. 1760–1789. (gr. Pálffy N.) | Kristóf | Dániel | Mária-Jozefa

Nep. János's line: József fő-asztalnok 1810. | Antal (gr. Herberstein N.)

Igy sarjadzott le a család a mult század végeig, az egyszer elért magas állást mind végig megtartva.

A törzs Miklós testvérének I. Bálintnak fiai István és Farkas, kik Hontban Csábrág várát, és Barsban Bényt kapták nagybátyjoktól, kihaltak, és pedig István fiában Istvánban (Lásd Bakócz család). Farkas pedig magtalanul mult ki. Csábrág várat még éltökben — mint Szapolyay hivei — hűtlenségén veszték el; azt I. Ferdinand király Désházy Istvánnak adományozta 1529-ben.

I. Péter (I. Miklósnak fia) miután a bibornok nagybátya hitbizományi végrendelete által Varasd, Vas és Veszprém megyékben szép birtokok ura lőn, elhagyva nemsokára a Bakócz nevet, a tekintélyesebb, jobb hangzatu „monyorókeréki Erdődy" nevet vevé föl, latinul Petrus Erdewdj de Eberaw irta magát. Polgári pályáján is magas hivatalokra tett szert; Vas megye főispánja, főkamarás és főlovászmester volt I. Ferdinand korában, kinek — miután 1526-ban a mohácsi vészből megszabadult — hive volt. Ennek közbenjárásával ohajtott első neje Bánffy Sára halála után már mint özvegy házasságra lépni Dersffy Miklósnak árvájával Dersffy Katával I. Ferdinand király hitvese Anna komornájával, azonban később szándokát megváltoztatván, egy német nőt Puchaim Borbálát vette nőül; és ezután nemsokára a „vitézlő" nemesek sorából a „nagyságos" zászlósok sorába emeltetett [1]). Halála előtt 1543-ban Olaszországba költözött, hol egy darabig csendes elvonultságban élt, és ugyanott halt meg. Testvére

Simon 1519-ben zágrábi püspök lőn Bakócz János helyébe. A mohácsi vészből megszabadulván, Szapolyay János erélyes hive volt, s jutalmául Tót-, Horvát- és Dalmátország bánjává lőn. Később Ferdinand részére tért, 1537-ben már ő bizaték meg Kacz János tábornok seregének Eszéknél élelmezésére. Meghalt 1543-ban.

II. Péter (I. Péternek fia) Horvátország bánja, és Zala vármegye főispánja volt I. Ferdinand és Miksa királyok alatt. 1547-ben a Smalkaldi hadra járt, itt szerzett érdemeiért Ferdinand Prágában arany-sarkantyús vitézzé (Eques auratus) tette. Elfoglalván a törökök többi közt Monoszlót is, e kár megboszulására 1553-ban Frangepán Györgygyel a törökök ellen a Száván átmenvén, azokat megverték. 1565-ben Mustafa basán Obreskonál vett győzelmet [2]). Meghalt 1566-ban [3]). Neje kettő volt: 1. Tahy Margit, és 2. nagy-kemléki

[1]) Jászay P. Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 421. l.
[2]) Pethő Gergely Krónikája 114. 117. 120. l.
[3]) Istvánffy Historia 1685-ki kiad. 322.

Alapy Borbála; kiktól I. Tamás, III. Péter, Anna előbb Illyésházy Istvánné, utóbb Dersffy Istvánné, Margit kevendi Székely Jakabné, Ilona, János és György fiai maradtak. E két utóbbi 1568-ban még életben volt. Fiai közül I. Tamás és III. Péter alapita család-ágazatot; azonban az utóbbi ágazata negyed izen már kihalt, ennélfogva előbb ez ágazaton, s azután I. Tamás ivadékán — mely maig él, — tekintünk végig.

III. Péter részt vett 1596-ban Petrinia várának a török ostromtóli felszabaditása érdekében a sziszeki ütközetben [1]) Meghalt 1613-ki febr. 27-én [2]). Nejétől Stubenberg Zsuzsannától IV. Peter, II. Tamás nőtlen, Miklós, Farkas Bálint, Ferencz, Borbála Rattkayné, Mária Keglevich Istvánné, és Simon születtek. Ezek közül

Tamás nőtlenül halt meg 1639-ben. Hasonlóan Péter, Miklós és Bálint magtalanul multak ki.

Ferencz Gyáki szent-györgyi apát volt 1627-ben [3]).

Simon is 1627-ben élt. Egy fiában Zsigmondban ága megszakadt.

Farkas Thuróczy Borbálával négy gyermeket nemzett; ugymint ismét

a) Farkast, ki a törökök elleni ütközetben esett el.

b) Katalint.

c) Györgyöt, ki Keglevich Erzsével nemzé Pétert, Ferenczet, Vogerisberg Krisztina férjét, és Krisztinát Rátkay Zsigmondnőt.

d) Miklóst, ki 1681-ben horvátországi bánná neveztetik [4]). Meghalt 1693-ban. Ennek első neje Draskovich Julia, második Gallenberg Isabella, ki utóbb Batthyány István neje lőn. Gyermekei: Miklós, Borbála Auerspergné, és Tamás ezen ágazatot sirba vivék.

Következik a másik vonal mely I. Tamástól jö le, és maig is két fő-ágon virágzik.

I. Tamás (II. Péternek fia) születetett 1558-ban. Már 1584-ben Horvát-, Tót- és Dalmátország bánja volt. Bánságának mindjárt első

[1]) Pethő Gergely Krónikája 143.

[2]) Ugyanott 180. L. Rattkay Mem. Reg. et Ban. 141. 142.

[3]) „Plausus III. et Exc. Joannis Antonii Principis Crumlovii et Eggenberg etc. Graecii 1627. dum in alma Universitate Graecensi e Phil. assertiones propugnaret" czimü röpnyomtatványban, hol testvére Simon is emlittetik.

[4]) 1681-ki 62. és 1687-ki 22. törv cz.

évében a Krainból visszahuzó törökökön győzelmet aratott, zsákmányaikat s foglyaikat elvette. 1585 ben Kostanicz várát támadta meg, és felgyujtá. 1586-ban Ali basa nyolcz ezernyi seregét nyolcz száz emberével elszéleszté, és Azem bég vezéröket tulajdon kezével lováról lelökte. 1587-ben Kopan.. várát foglalta el a basa családjával, és 15 ezer fogolylyal együtt. 1593-ban Eggenberg és Auersperg seregeivel egyesülvén, a boszniai basát Sziszek alól elüzte, mely ütközetben 12 ezer török s maga a basa is halva maradt. 1595-ben Zrinyi Györgygyel együtt Petrinia várát megvette és lerontotta [1]). Ennyi érdemeiért Rudolf király 1607-ben Varasd vármegyei örökös főispánnak nevezte ki, mely czim az egész családra a legujabb időkig általszállt. Többször nádorságra jelöltetvén ki, 1596-ban a bánságról lemondott; de miután 1611-ben a nádori hivataltól ismét — mint irják — vallási türelmetlensége miatt elesett, báni hivatalába visszatért, melyből főtárnokmesterré neveztetett ki. Ő szerzé vissza pörrel Monyoróкeréket a Zrinyiektől 1613-ban. Leányainak pedig az anyai részt az országgyülés által köteleztetett kiadni [2]). Meghalt 1624-ki január 17-én, kora 67-dik évében. Eltemettetett a zágrábi egyházban julius 29-én [3]). Nejétől Ungnad Máriától következő gyermekei születtek:

1) Zsigmond, ki 1625-ben Zrinyi vár..nál egy török csapattal megütközvén, megveretett. Alóla is lova leszuratván, egy közlegény paripáján menekülhete meg [4]). 1630-ban szintén horvátországi bán volt [5]). A zágrábi egyháznak — hová atyját temetteté — egy drága szőnyeget ajándékozott, és abban a fő-oltárt hét ezer tallérért épitteté. A szerzeteseknek — főleg a Ferenczeseknek — nagy pártfogójok volt.

---

[1]) Istvánffy Historia R. H. 1685-ki kiadás 389. — Pethő Gergely Krónikája 127. 128. 129. 131. 132. 136. 139. 143. 180. Schwandtner Script. II. p. 756.

[2]) 1622-ki 69. törv. cz.

[3]) Pethő Gergely Krónikája 202. lapján az 1624-dik évről ezt irja róla: „A jó régi fő úr, Erdődi Thamás meghala Krupina várában 17. napján Januáriusnak idejének 67. esztendőjében, örökké való boldog emlékezetet hagyván maga után. Kit a fia Erdődi Sigmond nagy pompával és drága szép készülettel, fejedelem módjára eltemetteté a Zábrágyi nagy templomban 29. napján Juliusnak. E felette igen jeles, jámbor, istenfélő, szent életü, igazság szerető, emberbecsüllő, mindenféle jóságokkal teljes, minden lelki és világi dolgokban dicséretes és állhatatos vitéz ur vala, kiért az egész országban senki nem találtaték, a ki siralmasan nem ohajtaná az örökké való dicséretre és emlékezetre méltó urat. Ennek az ő dicséretes élete, és jó magaviselése, sok uraknak lehet tüköre és példája." — Lehoczky Stemm. I. pag. 119. Ferdinand hozzá irt levelét is közli.

[4]) Pethő Gergely id. h. 203.

[5]) 1630-ki végzemény záradéka.

Meghalt 1639-ben. Fia Tamás valószinüleg még előbb sírba szállt, és igy magvaszakadt.

2) István.

3) János papi pályára lépvén, 1622—1624-ig egri püspök volt. 1613-ban az Ingolstadi Akademia rectora volt, mint azt a nevenapjára nyomatott latin versek tanusitják [1]).

4) Anna Thurzó Györgyné.

5) Erzsébet Muscon Józsefné.

6) Julianna hajadon.

7) Zsuzsánna †.

8) I. Kristóf 1606-ban Rudolf király egyik biztosa Bocskaihoz. 1608-ban jelen volt Prága alatt Mátyás főherczeggel. 1618-ban Nagyszombat mellett egy hegyre a Ferenczes szerzetnek zárdát, és sz. Katalin tiszteletére egyházat épittetett [2]). Meghalt 1620-ban. Nejétől Thurzó Borbálától következő gyermekei születtek: I. György, I. Gábor, kinek ivadéka két maig élő ágazatra szállt; — Imre, és Erzse Keglevich Györgyné.

Imre, kinek jobbágyai mint lázadók az 1655-ben az országgyülés rendelete szerint a királyi sereggel voltak lecsendesitendők [3]); 1681—1687-ben főtárnok-mester volt. Jelen volt 1678-ban a Hocher elnöklete alatt tartott pozsonyi gyülésen. Nejétől Forgách Évától született fia Ádám, ki azonban magnélkül halt el.

I. György ága.

I. György (I. Kristófnak fia) 1647—1649-ben főkomornok [5]),

---

[1]) Érdekesnek tartom e versezet czimlapja tartalmát ide iktatni: „Catena Jovis aurea, sive Vinculum Geniale, quo admodum Illustrem Comitem, Magnificum Rectorem, ac Dnum Dnum Joannem Erdeodum ab Eberav etc. Illustrissimi Domini, D. Thomae Erdeödi de Eberau, Comitatuum Montis Cleudij, et Varasdiensis perpetui Comitis, Liberi Baronis in Jastraberg, Selin, Kaiserberg, Samobor, Vitenz, Somolian, etc. Domini in Merna, Metlika, etc. Regnorum Croatiae, Dalmatiae, Sclavoniae Proregis, Sacrae Caesarae Regiaeq. Hungariae Majestatis Consiliarii filium VIII. Cal. Jul. Natali suo, Collegium D. Ignatii Mart. sibi devincire conabatur Ingolstadii Anno Christiano M. DC. XIII. Ex Typographeo Andreae Angermarii." — Belől: „Ad Illustr. D. D. Joannem Erdeodum, ab Eberau, Comitatuum Montis Claudii et Varasdiensis perpetuum Comitem etc. Academiae Ingolstadianae Rectorem magnificum."

[2]) Kazy Hist. R. H. tom. I. p. 143.

[3]) 1655-ki 76. törv. cz.

[4]) 1681-ki és 1687-ki végz. záradék.

[5]) 1647. 1649-ki végz. záradék.

1662-ben főtárnokmester [1]. 1655-től 1662-ig az országgyülés több rendbeli választmányának tagja. Nejével Batthyány Erzsébettel nemzé

I. Sándort, ki 1715-ben kincstári elnök volt, és ezen évi, valamint az 1723-ki országgyülésen több kiküldöttségben vett részt. Neje gróf Csáky Krisztina volt, kitől gyermekei Margit 1. Draskovich Pálné, 2. Kéry Jánosné; Julianna (gr. Esterházy Antalné, meghalt 1696-ban), Erzse és

II. Sándor, ki szintén kamarai elnök volt [2]. Nejétől Trautmansdorf Janka Isabellától gyermekei: László, Lajos, Károly, István, Mária-Erzse Nempsyné. Ezek közül

Lajosnak, ki mint cs. kir. kapitány 1725-ben halt még [3], nejétől gr. Stubenberg leánytól fiai ismét József, Leopold és Lajos.

Lászlónak gr. Illyésházy Anna Máriától gyermekei V. Miklós, Sándor, János tábornok, Károly, Mária Esterházy Dánielné, Franciska 1. Szapáry, 2. Barkóczy Imrené, és Zsigmond.

V. Miklósnak gr. Batthyány Teréztől a nádornak leányától fiai: Lajos 1776-ban alkanczellár és Veszprém vármegye főispánja [4], és Antal tábornok, kinek neje gróf Esterházy leány.

Mielőtt a mai nemzedék ágazat-fáját közölnők, vissza kell tekintenünk I. Gábor ágára.

I. Gábor ága.

I. Gábor (I. Kristófnak fia) az 1647-ki országgyülésen az Ausztriától visszaváltandó városok ügyében küldöttségi tag. Kincstári elnök és fő-ajtónálló-mester volt [5]. Első neje Pálffy Mária, a második Amade Judit volt. Az első leánya Mária Lippay Jánosné. A másodiktól Borbála gr. Czobor Ádámné 1669-ben [6], Sándor, II. Kristóf és György. Ezek közül

Most emlitett György született 1645-ben. Rákóczy pártjától Leopold hűségére tért 1684-ben Pozsonyban Lothringi Károly és Abele Kristóf királyi biztosok előtt. Árva, Bars, Sáros és Varasd főispánja,

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 96.
[2]) Lehoczky Stemmat. II. p. 121.
[3]) Ugyanott II. p. 121.
[4]) Ugyanott I. p. 161.
[5]) Ugyanott II. p. 120.
[6]) Ennek van ajánlva „Két égő lámpás" czimü Nagy-Szombatban 1669-ben nyomt. magyar könyv, melyben az Erdődy czimer is látható.

főtárnokmester, majd országbiró volt [1]. Ő szerzé Galgóczot. Meghalt 1714-ben. Első neje Rákóczy Erzsébet előbb Erdődy Ádám özvegye, második neje orbovai Jakusich Terézia, utóbb Zichy Ádámhoz ment nőül. Gyermeke egytől sem maradt.

II. Kristóf 1681-ben korona-őr, kincstári elnök, majd tárnokmester lőn. Meghalt 1704-ben. Nejétől Pálffy Zsuzsannától gyermekei következők:

1) László-Ádám nyitrai püspök és kanczellár volt 1707—1720-ban.

2) Gábor-Antal szül. 1684-ki sept. 27-én. Egri püspök lőn 1715-ben. Meghalt 1744-ki sept. 26-án [2].

3) József fiatal korában halt meg 1722-ben. Gróf Berényi Teréztől két leánya maradt. Egyik Jozefa gróf Erdődy Antalné.

4) Imre a szávai vidék parancsnoka volt.

5) Katalin először Draskovich Péterné, másodszor Marsininé.

6) Terézia gróf Zichy Imrené.

7) György Leopold 1732-ben már Bars vármegyei főispán, cs. kir. val. belső titkos tanácsos, cs. kir. kamarás, ezredes, m. kir. udv. helytartósági tanácsos, kincstári elnök, korona-őr, a Thurzó család Árva és Lietavai uradalmak kormányzója [3]. 1748-ban országbiró, s egyszersmind az arany gyapjas-rend vitéze. Harczolt a francziák ellen, és sebeket kapott. Meghalt 1758-ban. Neje herczeg Esterházy Pál nádornak leánya Terézia, kitől gyermekei következők:

a) József 1779-ben iktattatott be Hont megye főispáni helyettességi hivatalába [4]. 1810-ben már Nyitra vármegye főispánja, sz. István-rend nagykeresztese, és fő-asztalnok-mester.

b) Antal 1760-ban Árva vármegye főispánja, cs. kir. kamarás és tábornok.

c) Kristóf. d) Dániel. e) Mária-Jozefa.

f) Nep. János 1760-ban már cs. kir. kamarás, val. belső titk. és m. kir. udv. helytartósági és kamarai tanácsos, Zólyom vármegye főispánja. 1770-ben sz. István-rend középkeresztese. 1789-ben pedig főkomornok-mester.

Igy jött le a család a mult század végeig.

---

[1] Lehoczky Stemmat. II. p 121. Ambrosovszky szerint p. 25. született 1646-ban; meghalt 1712-ben.

[2] Ambrosovszky M. Compendiosa Chronologia Hung. in Appendice pag. 76—82.

[3] L. Ladányi Mikl. Obsequium Clientelare pro munere onomastico. 1732.

[4] Jos. Filó Salutatio etc 1779.

Azokon kivül, kik a családfán állanak, emlitenünk kell Lászlót, kit 1770-ben a báni helytartóság tanácsosául, cs. kir. kamarásul, és 1789-ben kőrösi főispánul olvasunk.

Sándor 1789-ben (tán I Lászlónak fia) cs. kir. kamarás, Varasd val. főispánja, és tábornok; és másik

Sándor 1810-ben Varasd megye administratora.

A mai nemzedék két fővonalon áll. Az idősb vonal ismét idősb és ifjabb ágazatra oszlik, mint a táblázatokon látni fogjuk.

I. fővonal.

a) *idősb ágazat.*

Ered Miklóstól, kinek testvérétől Jánostól a bántól az ifjabb ágazat származik:

- **Miklós**, cs. kir. kam. † 1833.
  - **Borbála**, szül. 1793. csillagker. és palota-hölgy. (gr. Wrbna Jenő özvegye)
  - **Kajetán**, szül. 1795. † 1856. cs. kir. kam. (b. Lerchenfeld Ernesztina)
    - **Mária**, sz. 1819.
    - **Francziska**, sz. 1821. csillagker. és p.-h. (b. Leuprechting Károly kir. bajor kamarás)
    - **Karolina**, sz. 1823 (Pallav Ipoly Marquis)
    - **Eugenia**, sz. 1826. csill.-ker. és p. h (gr. Festetich György)
    - **Ferencz Xav.**, szül. 1830. jan. 9. cs. kir. kam. (gr. Oberndorff Ilona 1853-tól)
      - **Imre**, szül. 1854.
      - **Tamás**, szül. 1855.
    - **Zsófia**, sz. 1835.
    - **Ernesztine**, sz. 1837.

Ez ág birja a galgóczi és pöstyéni majoratusi uradalmat, továbbá a monyorókeréki, jánosházi, nagy-somlyói és vépi uradalmat Magyarországban, és Lyublaniczát, Obereszt és Galdoppot Horvátországban.

b) *ifjabb ágazat.*

Ered Jánostól, a horvátországi bántól.

- N. N.
  - Péter szül. 1771. (gr. Niczky Anna) † 1837.
    - Mária szül. 1804. (b. Badenfeld Károly)
  - N. N.
    - Károly sz. 1793. † 1841. varasdi főispán. (gróf Harbuval Chamare Henriette)
      - Szidonia szül. 1819. (Rubido Antal ügyvéd)
      - György sz. 1823.
      - Alexandrina szül. 1829. (b. Kulmer Fridrik)
      - Gizella szül. 1835.
    - Nep. János szül. 1794. varasdi főisp. és horvátorsz. törv.-széki ülnök. (gróf Racziuszka Teréz)
    - Antal sz. 1797. cs. k. kam. (báró Lo Presti Luiza)
      - Laura sz. 1840.
      - Inka sz. 1845.
      - Nep. János sz. 1847.
    - Amália sz. 1800. csill.-k. és p.-h. (gróf Pálffy János táborn.)
  - Zsigmond sz. 1775. † 1815. (gr. Festetich Mária † 1837.)
    - Sándor-Lajos szül. 1804. cs. kir. kam. (gr. Batthyány Strattman Leopoldina)
    - Kamilla szül. 1811. (gr. Hoyos Antal)
    - Emma-Malvina szül. 1813.
  - Zsuzsa sz. 1782.

Ez ágazat bir a Vépi és Császárvári uradalomban, ugy Ebergény és Drecsiczloveczben.

Az e táblázaton láthatók közül Nep. János (szül. 1794-ben) a m. miniszterium alatt fiumei kormányzó volt. A magyar ügynek Horvátországban elhatározott védője, s latin nyelven kitünő szónok. — Elmozdittatván a varasdi főispáni hivataltól, mely családjánál örökös volt — visszahelyezését az országgyülés sürgeté. — Unoka-testvére Sándor (szül. 1804.) az 1840. és 1844-ki országgyülésen ellenzéki szónok. Utóbb visszavonult. A forradalmi második miniszteriumban külügyi miniszterül volt kijelölve.

II. fővonal.

Gróf Erdődy Lajostól származik le; táblázata következő:

György
szül. 1785. jun. 17.
cs. kir. val. b. titk. tan.
és kamarás.
(gr. Aspremont Mária Gobertina)

- **Agatha** szül. 1808. csill.-k. és p.-h. (gr. Széchenyi János)
- **Franczieka** szül. 1812. csill.-k. és p.-h. (b. Skrebensky Fülöp)
- **István** szül. 1813. cs. k. kam. (b. Müller-Hoernstein Jusztina) † 1845.
  - **Janka** szül. 1835. (gr. Batthyány Zsigmond)
  - **László** szül. 1837. huszar-hadnagy.
  - **Henriette** szül. 1838. (gr. Batthyány Károlyné)
  - **Agatha** sz. 1839.
  - **Fánni** sz. 1841.
  - **Ferencz** sz. 1842.
  - **Gyula** sz. 1845.
- **Mária** sz. 1817. (gr. Wolkenstein Trostburg)
- **Lajos** sz. 1814. (Reimann Janka)
  - **Franczieka** szül. 1842.
  - **György** sz. 1843.
  - **Janka** sz. 1846.
- **Károly** szül. 1816. (gr. Kolowrat Julianna)
  - **Rudolf** sz. 1846.
  - **Julia** 1847.
  - **István** 1848.
  - **Valeria** sz. 1850.
  - **Ferencz** sz. 1853.

Ez ágazaton, — mely Györgynek neje gr. Aspremont Mária Gobertina után a Ledniczi, Onodi, Szerencsi, Borsi és Makoviczai uradalmakban örökösödött, — ezen nevezett anyjok, s illetőleg nagyanyjokról majd minden család-tag a Gobert és Gobertina keresztnevet melléknevül viseli.

A családfa élén álló György neje birtokán kivül felét birja a monyorókeréki uradalomnak. Ő volt 1848-ig Varasd megye örökös és valóságos főispánja, cs. kir. kamarás, és val. b. titk. tanácsos, a máltai rend és a bajor polgári érdem-rend lovagja. Fiai:

István a vörösvári uradalmat birja.

Károly Monoszlót, Szellint és Kuttinát Horvátországban birja.

A család — mint már emlittetett — I. Ferdinand által a „nagyságos" zászlósok sorába emeltetett. 1580-ban a „monyorókeréki" előnév mellett nyerte ujabb megbővitett czimerét [1]). 1607-ben I. Tamás nyeré a család részére a Varasd megyei örökös főispánságot, és azon idő óta a család minden tagja „Monoszló örökös urául,

[1]) Pray Mss. tom. LIV. és LV. ez utóbbiban az 1580-ki okmány is feltalálható.

és Varasd vármegye örökös főispánjául, Varasd vára és városa örökös kapitányaul" iratott [1]).

A család megbővitett grófi czimere — mint fölebb a metszvény mutatja, — négyfelé osztott paizs. Az első vörös (néhol arany) mezőben egy koronás fekete egyfejü sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A második és harmadik kék mezőben viz-szintesen két ezüst csikolat hullámzik át; közte két arany csillag ragyog. A negyedik vörös (néhol arany) mezőben négyszögletü kövekből épült várfal, és azon rovátkos torony látható. A paizs közepét egy kisebb paizs foglalja el, mely kék mezőben az ősi czimert: a félkerékből kiemelkedő szarvast mutatja. Az egész paizst grófi korona födi, és azon ismét három koronás sisak áll; ezek közül jobbról az elsőnek tetején pánczélos kar pallóst villogtat; a másodikon az egyfejü koronás fekete sas látható; a harmadik tetején pánczélos kar egy fehér-vörös zászlót lobogtat. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [2]). — Ugyanez czimere Varasd vármegyének is.

Erdőhegyi család. 1540-ben Erdőhegyi Benedek többekkel együtt Komárom megyei Füzitó és Almás helységbe záloggczim alatt nyert beiktatást [3]).

Jelenleg Erdőhegyi család Szabolcs megyében birtokos. Közülök Erdőhegyi Dániel 1841-ben Szabolcs megye esküdtje.

Erdős család. Székes-Fejér vármegyében már a XVI. század elején virágzott Erdős nevü család. Közülök az 1505-ki rákosi országgyülésre Erdős Gergely Fejér vármegye követe volt [4]).

Jelenleg Erdős nevü család Pest megye nemesei közé számittatik.

Eremits család. Eremits-Zsiván nevü család 1751-ben nemesittetett meg. Czimere viz-szintesen kétfelé osztott paizs; a felső osztály vörös udvarának baloldalából egy pánczélos kar nyulik be, fekvőleg pallóst tartva, melynek hegye már a paizs-udvar jobboldalánál vész el. Az alsó fekete mezőben jobbról balra lefelé rézsútosan két ezüst csikolat vonul le. A paizs fölötti sisak koronáján egy vörös zászló leng. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst fekete [5]).

---

[1]) N. N. Comes Erdődy de Monyorókerék, Montis Claudii, et J. Comitatus Varasdinen. Perpetuus Comes, Arcis Varasdinensis, Civitatisque hujus nominis Haereditarius Capitaneus.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. II. Lásd Walvasor III. 103. lapján is, stb.

[3]) Fényes: Komárom várm. 162. 176. l.

[4]) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. l.

[5]) Adami Scuta gentil. tom. II.

Erghell család. Ismeretes a családból Erghel i(us) Ferencz 1609—1625-ben veszprémi, később (1630.) zágrábi püspök [1]).

Erlinger család. Erlinger János-Bertalan nemesittetett meg Mária Terézia király-asszonytól 1757-ki januárban.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali rész kék, a baloldali arany, az előtérben egy ászokfa (cantherius, felforditott V betü alakban) közepén kétfelé osztva, jobbról ezüst, balról vörös szinü; ennek csúcsán egy szintén két szinre hasitott liliom áll, az ászokfa szineivel ellenkezőleg szinezve, mindkét oldalról két kigyó kuszik fel, a liliom oldal szineivel szinezve. Az ászokfa alatt és fölött a jobboldalon három-három darab bizanti ezüst érem háromszög formában ragyog; baloldalról az ászokfa alatt s fölött egy-egy két kiterjesztett szárny látható. A paizs fölötti koronán két kiterjesztett szárny emelkedik, hasonlóan a paizs szineivel függőlegesen kétfélekép szinezve, és mindeniken a paizsbeli ászokfa is (ahoz mindenben hasonló módon) látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Erlinger család. Az előbbitől különböző Erlinger család ez, melynek czimeres nemes levelét Erlinger András 1793-ban I. Ferencz királytól kapta.

Czimerpaizsa először viz-szintesen egy hullámzó folyam által két részre, és a felső rész ismét függőleges vonal által két udvarra oszlik. Az első arany udvarban a baloldalból egy kétfejü fekete sasnak fele nyulik ki, körmei közt vörös nyilat tartva; a második ezüst udvarban zöld térről egy élőfa tetején bagoly ül. Az alsó kék mezőben zöld halmon vár emelkedik föl, három vörös fedelü toronynyal, és azokon zászlókkal; fölötte jobboldalról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs tetején álló sisak koronájából dámvad emelkedik ki, két fekete sas-szárny között. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék [3]).

Ernst család. (Ernestházi). Ernst József Komáromban cs. kir. vár-őrnagy ernestházi melléknévvel I. Ferencz király által 1834-ben nyert erdélyországi nemességet [4]).

Ernst vagy **Ernusth család.** (Cháktornyai †). Történeti név évlapjainkban, mely azonban alig egy századig élt. Mátyás király alatt tünt és emelkedett fel, és I. Ferdinand korában már elenyészett.

---

[1]) 1609-ki 70-dik, 1618-ki 64. 1622-ki 43. 1625-ki 51. törv. cz. — 1630-ki és 1635-ki zár. — Lásd Rattkay Memoria Regum et Banorum p. 198.

[2]) Collect. Herald. Nro 56.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. II.

[4]) Hirnök czimü hirlap 1834-ről.

Némelyek szerint törzse zsidó volt; „Mátyás király korában — irja Thurnschwamb — Ernst János keresztelt zsidó kincstárnok volt, és e hivatalban utóda lőn fia Zsigmond a pécsi püspök." — Istvánffy hazai irónk ellenben svéd eredetüeknek állitja, midőn Zsigmondról tévén emlitést, erről irja: „fia volt ez — ugymond — a Sveciából eredt, de Magyarországba polgárosult[1]), és több várat és uradalmat szerzett Ernesti Jánosnak, kit a magyarok *Hampó*-nak neveztek."

Wagner[2]) mind a két állitást elfogadva, ugy egyezteti össze, hogy nemzetére svéd, vallására pedig zsidó lehetett Ernst János, ki Mátyás király korában megkeresztelkedvén, ügyessége által nemcsak kincstárnokságig emelkedett, de ezenfelül adományban több várral is jutalmaztatott. Igy kapta Thurócz megyében Szklabina várát, Zólyomban Lipcsét, és Zalában Csáktornyát, — honnan családja előnevét irta. 1470-ben pedig mint kincstárnok Mátyás királytól a legdicsérőbb oklevélben Thurócz vármegye főispánjául neveztetett ki. 1474-ben Horvátország bánja, és Zólyom, Körös vármegyék főispánja volt. Meghalt 1480 ban. Két fiut hagyván hátra, Zsigmondot és II. Jánost.

Zsigmond 1475-től 1505-ig pécsi püspök volt. Istvánffy szerint okos, jámbor, és Ulászló király előtt kedves ember. Végrendeletileg Belgrád és Szabács vár megerősitésére tizezer tallért hagyott.

II. János a Hansel névből nyerte a Hampó nevet, mint jámbor és egyszerü ember[3]). Bátyja Zsigmond püspök halála után a besztercei kamara részéről a rézkereskedés reá maradt. Lakott Tóth-Szlanán, birtoka pedig a Dráva mellett Csáktornyán volt. A rézkereskedést a Fuggerok- és Thurzók-nak három évre, évenkint 20 arany forintért kihaszonbérelte. 1493—1508-ig főlovász-mester volt, midőn Horvát-, Tót- és Dalmátország bánja lett. 1495-ben iktattatott be a munkácsi uradalomba[4]). Élt még 1519-ben is, midőn Lajos király hozzá irt levelében sürgeti[5]), hogy Jajcza várához zászlóaljat

---

[1]) Ernesth János 1462 ben budai polgár volt. L. Teleky Hunyadiak kora XI. köt. 29. lap.

[2]) Wagner Collect. Genealogico Historica Ill. Hung. Familiarum Dec. II. pag. 20—24. tárgyalja e családot.

[3]) Thurnschwamb szerint.

[4]) Leleszi Conv. Protoc. fol. 11.

[5]) Wagner Dec. II. 23. közli a levél töredékét.

segélyül sietve inditsa el. Neje Margit Sagani herczegnő, alsó-lindvai Bánffy Miklós özvegye volt. Ettől egy fia

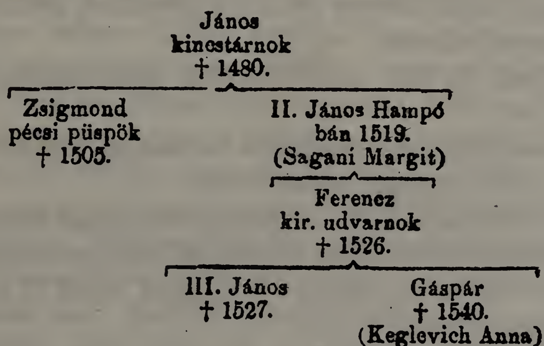

Ferencz királyi udvarnok, 1526-ban a mohácsi ütközetben esett el. Ennek gyermekei:

III. János minden maradék nélkül 1527-ben halt meg.

Gáspár, ki az egész Muraközt, Kaproncza, Sabiacus (?) és Prodavistya és több várat birt, élt 1540-ig, nőül vevén Keglevich Péternek Anna leányát, de szintén magnélkül fiatal korában elhalván, birtokai a kir. ügyész kezébe kerültek.

A családfa igy áll:

A család czimere — mint fölebb a metszvény mutatja — egy hátulsó lábain fenálló kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával vállán buzogányt, a másikkal egy csúcsosan kidomborodó paizst tartva; mint azt Wagner egy 1495-ik évbeli pecsét után közlé.

Ernuszt család. Vas és Zala megyében birtokos nemes család. Vas vármegyében Ernuszt József birja Dozmat helység felét [1]).

Ernyey család. Lakhelye Pozsony vármegye, melynek legrégiebb családai közé számitandó.

Az Erney név — mert a legrégiebb időktől szintén a XVIII. századig igy találjuk a család nevét irva — történeteinkben már az Árpádházi királyok idejében virágzott. Már az 1055—1073-ki időközben tünik fel egy Erney főispán, Salamon királynak Vid ellené-

---

[1]) Fényes Geographiai szótár I. 279. lap.

ben hű tanácsosa [1]). És Erney István a bánnak fia, 1303-ban Venczel király korában nádor volt [2]).

De ha e két egyén nem a Pozsony megyei Erney-ek ősc lett volna is, miről adatok nélkül elhatározva nem szólhatok, — egyéb adatok szólnak eme család régiségéről is. T. i. már 1301-ben Csáky Márk mester leánya örökösen bevallja [3]) körösskényi [4]) birtokát az Erney családnak; mit azonban nemsokára elvesztettek, mert — mint olvassuk — 1316-ban már I. Károly király visszaadja a körösskényi (vagy keresskényi) jószágot az Erney családnak [5]).

Ezután megszakadnak a családi levéltár adatai a XVI. század végeig, midőn ismét a körösskényi birtok iránti viszonyokról szólnak legnagyobb részben a felmaradt oklevelek.

1578-ban Nyitra vármegye előtt Körösskény iránt folyik osztályos per egyrészről néhai Erney Miklós gyermekei, másrészről Ilona, Rácz Farkas neje között.

1584-ben Erney Ambrus neje Sipos Agatha tesz végrendeletet.

1588-ban Babindáli Magdolna körösskényi birtokát bevallja Erney Balásnak a nyitrai káptalan előtt.

1589-ben Erney Balás egyességre lép Pangi Benedekkel.

1590-ben Farkas Anna a nyolczados törvényszék elé idézteti Erney Balást Körösskény végett. — Ugyanez évben E. Balás pere a királyi táblára küldetik.

1591-ben Pangi Benedek bevallást tesz E. Balás részére.

1592-ben Nyitra vármegye törvényszéke előtt barátságos egyességre lépnek egyrészről Erney Balás, Jakab és Tamás, másrészről Erney Borbála.

1604-ben Banky Ferencz (tán Pangi) és Nagyváthi Ilona bevallást tesznek Erney Balás részére. Ugyanaz évben azt teszi Nagyváthi János is.

1610-ben Thurzó György adománya mellett Zili György magvaszakadtán Pozsony megyei Apaj helységben udvartelekbe iktattatnak

---

[1]) Thuróczy Chronic. Schwandtner Scriptor. I. p. 121—125.
[2]) Budai Fer. Polg. Lexicon I. 607.
[3]) Coram Conventu Crucigerorum Domus Hospitalis Ecclae S. Stephani
[4]) Alsó- és Felső-Körösskény Nyitra megyében fekszik.
[5]) Kolinovich G. Vita et gesta. Mss. az egyetemi könyvtárban. — Innen nagyobbrész mind ezen családróli adatok, melyeket Kolinovich a család levéltárából jegyzett ki.

be az esztergami káptalan által E r n e y B a l á s és Lukácsy György. Ellentmondott és perlekedett Thedy Magdolna, és többen.

1612-ben Erney A n n a bevallást tett E. B a l á s részére, egyszersmind Nyitra vármegyétől végrehajtást nyer Vidos Erzsébet ellen.

Erney B a l á s r a vonatkoznak még a következő adatok is. 1613-ban Somogyi G á s p á r visszahuzza E. Balás beiktatása elleni ellentmondását. 1617-ben Thedy Gábor bevallást tesz E. Balás részére, 1619-ben pedig Thedy Gábor és Nagy Anna visszavonják beiktatási ellentmondásukat az esztergami káptalan előtt. 1618-ban Trombitás János az esztergami, — 1619-ben Csik János és István a nyitrai káptalan előtt tesznek bevallást részére. 1620-ban Thuróczy Péter Gergelyfalut vallja be Forgách Zsigmond nádor előtt Erney Balásnak.

Erney L u k á c s r a vonatkoznak a következő adatok. 1610-ben Macsedi Balás bevallást tesz az esztergami káptalan előtt E. L u k á c s részére. 1623-ban Lakatos Miklós bevallást tesz részére. 1624-ben Biró Györgytől zálogbirtokot vesz 1638-ban erdőt cserél Muraközy Mártonnal. 1640-ben pert folytat Csik János ellen. 1641-ben Esterházy Miklós nádortól adományt nyer Apajban egy fél curiára. 1642-ben Muraközy Mártontól birtokot vesz zálogul. Ugyanez évben az érdeklett fél curiára a nádortól iktató parancsot nyert fiai részére is az esztergami káptalanhoz. 1647-ben Hidvégi Miklós örök bevallást tesz részére; tanuvallatást tétett Köröskény végett, és Szalatnay Páltól zalogon birtokrészt vesz. 1649-ben Köröskényi Ilona n a g y-e m ő k e i részbirtokát szintén neki zálogositja el. 1650-ben Nagy Brigittától vesz zálog-czimen birtokrészt. 1652-ben Belay Miklós bevallást tesz részére; — Katona Gergely, Brinyi Zsuzsa és Katalin birtokrészeiket reá ruházzák. 1653-ban Erney L u k á c s Pozsony megye szolgabirája volt. 1654 ben Biró Györgytől vesz zálogczimen egy részt, és Muraközy Istvántól is; — 1656-ban Rajcsány Ilonától is. 1658-ban Vesselényi Ferencz nádortól az Apaj helységbeli curiára adományt kap; és tanuvallatást tétett Gergelyfalvi kertje végett. 1659-ben Muraközy Márton özvegyével a nász-ajándok iránt egyességre lép. — 1662-ben Lakatos Miklós örök bevallást tesz részére. — 1664-ben Morocz Judittól zálogczimen birtokrészt vesz. 1665-ben fiának Erney Miklósnak lakóházát vall be. 1673-ban végrendeletet tesz.

1673-ban Erney Lukácsnak fiai J á n o s és I s t v á n tiltakoznak a nővérük részére tett intézkedés ellen.

1680-ban E. M i k l ó s tiltakozást tesz a leány-ág ellen az esztergami káptalan előtt.

1701-ben Erney Ádám és Gáspár az Apaj helységbeli birtokba iktattatnak, de ellentmondás történt.

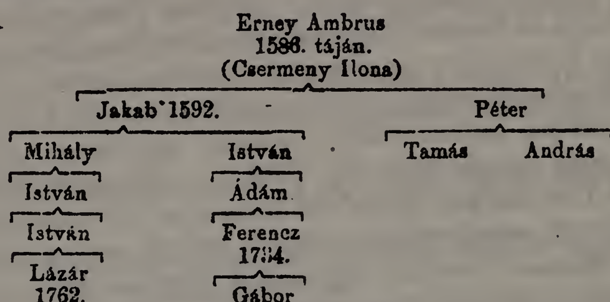
1734-ben élt Erney Józsefnek özvegye Draveczky Katalin, és leánya Erney Erzsébet. Emlitett Józsefnek unoka-öcscsei voltak Ádám és Ferencz, szintén 1734-ben élők.

1741-ben Erney László esküdt Bazinban.

1762-ben E. Lázár élt.

1760–1768-ban E. István szegények ügyvéde.

A család nemzékrende [1]) néhány ágon a XVI. századtól a mult századig igy jött le:

A család czimere a paizs udvarában egy hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábában kivont kardot tartva, ugyanaz emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is; mint azt Erney Lukács 1653-ki, és Erney Lázárnak 1762-ik évi pecsétnyomatán láttam.

Erős család. Erős nevü nemes család lakhelye Gömör, Komárom, Sáros, Szabolcs és Szathmár vármegye.

Szathmár megyében már a XVI. században birtokos az Erős család. 1580-ban Erős Gáspár feleségének Nagymihályi Annának Máté-Szálkán végrendeletileg egy telket hagyományozott [2]).

Erős István Szathmár vármegyének 1724-ben főszolgabirája.

Erős Gábor 1732–1734-ben alszolgabirája, még 1734-ben ügyvéde is.

Erős Mihály 1738-ban alszolgabirája.

Erős László 1722-ben jegyzője, 1727-ben számvevője.

Erős Imre 1771-ben jegyzője volt [3]).

---

[1]) Geneal. authent. Mss. tom. I.

[2]) Szirmay Szathmár várm. II. 116.

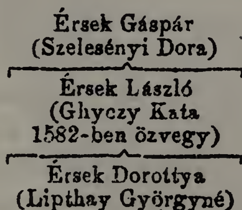
[3]) Ugyanott I. 134. 136. 138. l.

Valószinüleg az emlitett Erős István az, kinek neje Jósa Borbála, s kitől gyermekei György és Klára Becsky Györgyné.

Erős család. (Sólyomkői). Erdély kihalt családainak egyike [1].

Erős család. (Bethlenfalvi). Erdélyi család. Közülök József 1794-ben az erdélyi kamaránál szolgált.

Érsek család. (Kis-Terényi és szeleséni †). Hont megyei Terény helységről irta előnevét; később pedig a kihalt Szelesényi család után örökösödvén, Bars megyei Szelesényről vette előnevét. Kisterényi Érsek Gáspár vette nőül Szelesényi Györgynek leányát Dorottyát 1518. táján, és ezzel ily családfát alkotott [2]:

Érsek nevü család jelenleg is él Veszprém megyében, hol Érsek Mihály 1837-ben a megyénél lajstromozó volt.

Érsek család. (Szathmári). Erdélyi család, hol Szathmári Érsek Sámuel 1815-ben a kamaránál szolgált. Lakhelye Torda vármegye, hol Érsek László 1847-ben megyei irnok.

Érsekujvári család. (Érsekujvári). Erdélyben Belső-Szolnok vármegyében közülök Sámuel 1794-ben királyi főpénztárnok.

Egy dési Érsekujvári Sámuel pedig Dézsen 1815-ben városi tanács-ülnök.

Erszényes család. (M.-Vásárhelyi). Lakhelye Erdélyben M.-Vásárhely, hol 1815-ben Erszényes József a város főjegyzője; és másik József ugyanakkor kir. táblai ügyvéd; és ismét József 1847-ben m.-vásárhelyi tanácsnok és rendőri főnök.

Ertsei család. (Téglási). Erdélyi család. Lakhelye Maros-Vásárhely vidéke. Közülök 1847-ben József Torda megyénél erdészeti felügyelő.

Károly Marosvásárhely a városnál szolgál.

---

[1]) Kőváry: Erdély nev. cs. 270.

[2]) Lásd Kisfaludi Lipthay család levéltárában R. Fasc. XXVII. Nró 1138. és a kisfaludi Lipthay család története és oklevelei. Pest, 1858. III. rész 4. lap.

János ugyanott a bölcsészet és politikai tudományok tanára.

Vallására reform.

Egy-e ezen család a fölebb tárgyalt Bihar megyei Ercsey családdal? nem tudjuk.

Essegváry család. Veszprém megyében a Bakonyban Herend helység határában romokban hever Essegvára, melyet Kisfaludy Sándor megénekelt. Ezt birta hajdan a már kihalt Essegh-váry család, melynek egyik ága a XVI. század végeig élt.

1466-ban élt Pápay György (Pápay Antalnak fia), kinek leányát Ilonát Esseghváry Mihály tartá nőül, ettől gyermekei Esseghváry Balás, Bereczk és Veronka Béri Istvánné 1492-ben[1]).

Ugyanez időben élt Esseghváry Ferencz 1505-ben a rákosi országgyülésen Veszprém vármegye követe[2]), ki Himfy Ilonát Himfynek — mint iratik — Mátyás király udvarnokának[3]) leányát birta nőül; ettől egyik leánya Advigа Ostfy Jakab Veszprém megyei alispán neje, a másik Katalin kis-sitkei Sitkey Sebestyén neje, kitől leány-ágon többi közt a Kisfaludyak is származnak[4]).

1574 ben éltek Esseghváry István és Mihály testvérek, s valószinüleg ezekben a család kihalt.

Esterházy család. (Galanthai, herczeg és gróf). Az Esterházyak országnagyaink egyik legfényesb nevü és legvagyonosb családa. Eredetére nézve az Illyésházyakkal együtt a Salamon nemzetség (genus) közös sarjadékául tartatik. A Salamon nemzetségből, — melynek a Csallóköz birtokosai közt már a XII. században előfordul okleveles nyoma[5]), — 1238-ban osztoztak meg Salamonnak fiai Péter és Illés atyai birtokaikban, s akkor ez az Illyésházy, Péter a Szerházy család-ágnak törzse lőn[6]).

---

[1]) Geneal. auth. Mss. tom. II.

[2]) Jászay: Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. l.

[3]) Fényes: Geogr szótár. II. 102.

[4]) Geneal. authen. tom. II.

[5]) Fejér: Cod. Dipl. tom. II. p. 228. továbbá ugyanott tom. IV. vol. I. pag 149. stb.

[6]) Igy irja minden forrás-idézés nélkül B. Mednyánszky A. Taschenb. f. d. vaterl. Geschichte 1821. 288. és 1830 ki évfolyam 11—13. l. — Téves állítás az, mintha (a Fejér: Cod. Dipl. tom. X. vol. VII. p. 830. és tom X. vol. VIII. p. 662. nyomán) már Zsigmond király korában Esterházy Bálint nevü élt volna, és hogy Zsigmond király Esterházy Andrásnak s fiainak 1436-ban czimert adott volna? — E botlást az idézett Cod. Dipl. követé el, midőn az érdeklett 1436-ki armalis levélnek kivonatát a Catalogus Manuscriptorum Biblio-

A Szerházi (vagy Serházi) ágból 1549-ben élt Benedek, kinek nejétől galanthai Bessenyey György leányától Ilonától két fia született; az egyik az 1596-ban Keresztesnél elesett István, ki fiában Tamásban kihalt. A másik

Ferencz, ki előbb Szenczen harminczados, utóbb 1584-ben Pozsony vármegye alispánja volt, anyja után örökölvén (vagy legalább részben szaporodást nyervén) a galanthai birtokot, első irta nevét Esterházy-nak galanthai elő-

---

thecae Nat. Hung. Szécheny. regnicol. tom. I. 584-ik lapjáról gyüjteményébe a vezeték-név elferditésével átvette, mert a Catalogusban ez áll: „*1436. Sigismundus arma confert Andreae Vesterhazo.*“ Én ugyanis az érdeklett Catalogus utasitása nyomán fölkeresvén a nemzeti Muzeumban az 1283. számu Quart. lat kéziratot, melynek czime: „*Collectionis Diplomatum, Privilegiorum ac reliquorum quoque scriptorum ad Historiam Patriae, Jurisprudentiam forensem etc. illustr. facientium tomus I. congestus ab Anno 1766—1769. Csetnekii et Sopronii. Per Jonatham Wietoris.*“ — Ebben az 1436-ki Zsigmond királytól adott armalist egész terjedelmében fölleltem; és itt az oklevélben is világosan igy áll: „*Tibi fideli nostro Valentino Literato filio Andreae de Vesterhazo*, és tovább: *Tibi et per Te Johanni fratri Tuo cornali, item Sebastiano de Bogod, ac Osvaldo, Valentino, Nicolao, et Marco filiis ipsius Sebastiani, nec non Petro et Sigismundo filiis Georgii de eadem Bogoth*“ *etc.* Világos tehát, hogy a Fejér Cod. Diplomaticusában is Vesterházi-nak kellene állani Esterházy helyett, és még meg kellett volna emlitetni a Bogodyaknak is, kikkel együtt nyerte Vesterházi a czimert, melynek kár, hogy alakját le nem levén irva az oklevélben (az eredetiben lefestve volt) nem tudhatjuk, hacsak egykor az eredeti — melyről Wietoris Gömörben másolatát vette, elő nem kerül. Mindezekkel azonban azt, hogy a Vesterházi név idővel nem változhatott-e Esterházy-vá, nem akarjuk tagadni. — A mi végre az Estoras nevet, az Esterházyaknak Nimrodtól Atillától izről izre származtatását illeti, az ezt oklevelekkel állitó „Trophaeum Domus Estorasianae 1701.“ czimü munka hitelességét a történeti critica rég elvetvén, szólanunk fölösleges.

névvel, és családja egyik legidősb és kétségkivül legjelesb fia Miklósban ennek szerencsés házassága, és kitünő észtehetsége és érdemei által a legnagyobb és maig virágzó polczra emelkedett.

Ferencznek nejétől Illyésházy Zsófiától született több gyermeke között a nevezett Miklóson kivül még Dániel és Pál is maig virágzó családot, és pedig Dániel a *cseszneki* grófi vonalt, Pál a *zólyomi* grófi vonalt alapitá, ez okból előbb a *fraknói* vagy *herczegi* vonalt az I. és II. táblán, a csesznekit a III-dik, és a zólyomi vonalt a IV. táblán látandjuk.

Ferencztől kezdve a családfa következőleg származott le:

I. tábla.

Fraknói vonal.

a) Herczegi vagy idősb ág.

Esterházy Ferencz
1584. Pozsony v. alispán.
(Illyésházi Zsófia)

I. Miklós szül. 1582. † 1645. 1626. gróf, nádor. (1. Dersffy Orsolya. 2. Nyáry Krisztina)	I. Gábor † 1618 (Ujfalussy Anna)	Zsófia (Révay Márton)	Anna (Kéry János)	I. Dániel báró. (Rumi Judit)	I. Pál báró. (1. Károlyi Zsuzsa. 2. Viczay Éva)
	Farkas kir. személynök † 1670. (Bóka Anna); Judit (Amade János)			*L. III. tábla.*	*L. IV. tábla.*

I. Miklós gyermekei:

István † 1641. Pápa kapit. (Thurzó Erzse)	László Vezekénynél † 1652. (Batthyány Eleonora)	Mihály	Anna (Nádasdy Ferencz)	I. Pál sz. 1635. † 1712. Herczeg nádor. (1. Esterházy Orsolya. 2. Thököly Éva)	Mária (Drugeth György)	I. Ferencz szül. 1641. † 1685. Zala, Somogy v. főispánja. (1. Illyésházy Ilona. 2. Thököly Mária)
Orsolya (h. Esterházy Pál)						*Lásd II. táblán.*

I. Pál gyermekei:

1-től I. Mihály herczeg kir. udvarm. † 1721. (gr. Deschán Margit)	II. Miklós tinini püspök. † 1693.	Krisztina ágostai apácza. †	László ráthóti prépost 1680.	Orsolya apácza.	Gábor főispán 1690. (Traun Margit)	Teréz*) (gróf Erdődy György)	József † 1721. herczeg. (b. Gileis Mária Octavia)
Teréz (gr. Aspremont); Anna (gr. Althan Mihály); Eleonora (gr. Pálffy János)					Jozefa; Margit; Mária (Salm Károly)		*Folyt. a köv. lap.*

*) Teréznek testvérei még: Julianna és Ádám.

József *ki az előbbi lapon.*
herczeg. † 1721.
(b Gileis Mária Octavia)

Pál Antal sz. 1711. † 1762. Herczeg, tábornagy. (Visconti Mária)	Mária Jozefa szül. 1712. † 1756. (gr. Lamberg Ferencz)	Anna Mária sz. 1717. † 1718.	III. Miklós szül. 1714. † 1790. Herczeg, m. testőr-kapit. (gr. Weissenvolf Erzse)

Antal szül. 1738. tábornok. † 1794. (1. Erdődy Teréz. 2. gr. Hohenfeld M. Anna)	Mária sz. 1739. † 1794. (h. Grassalkovich Antal)	IV. Miklós szül. 1741. † 1777. őrnagy. (gr. Ungnad Anna)

Miklós szül. 1765. Herczeg, táborszernagy. † 1833. nov. 24.	Antal szül. 1767. alezredes. † 1790.	Mária Leopoldina szül. 1776. (H. Grassalkovich Antal)	Mária Teréz szül. 1764. (gr. Csáky Ferencz)

Herczeg Pál Antal szül. 1786. mart. 10. Britt nagykövet. (Hg Thurn Taxis Teréz)	Mária Leopoldina szül. 1788. (h. Lichtenstein Mór)	Miklós szül. 1799. hadnagy volt.

Mária Teréz szül. 1813. (gr. Chorinszky Frigyes)	Teréz Amália szül. 1815. (gr. Cavriani Károly)	Miklós Pál szül. 1817. (Child Villiers Sarah Frid. Lady † 1853.)

Pál Antal szül. 1843.	Alajos György szül. 1844.	Sarah Zsófia szül. 1848.	Miklós szül. 1851.

A táblázat törzsének Ferencznek Illyésházy Zsófiától Illyésházy István nádor-nővérétől öt gyermeke maradt. I. Dániel és I. Pál ivadékát a III. és IV. táblázaton látandjuk. Zsófia Révay Mártonhoz, Anna ipolykéri Kéry Jánoshoz mentek nőül. I. Gábor arany-sarkantyús vitéz Bethlen Gábor fogságában, de hive is volt [1]). Meghalt 1618-dik után [2]). Első neje az osgyáni Bakos családból, a második Ujfalussy Anna volt. Gyermekei Farkas kir. személynök 1670-ben halt meg. Szerzé Cseszneket és Gáthát. Nejétől Bóka Annától gyermeke nem maradt. Nővére Judit Amade Jánosné.

Legídősb és legjelesb fia Ferencznek Miklós 1582-ki april 8-án született Galanthán. Protestansból a kath. vallásra térvén, és 1611-ben a gazdag Magócsy Ferencz özvegyének Dersffy Orsolyának kezét megnyervén, és igy a vagyont erényeivel párositván, fokonként mind

[1]) Kazy Hist. R. H. tom. I. p. 172. 173.
[2]) A „Trophaeum Estoras" szerint 1618-ban, de bizonyos hogy később.

magasabb és magasabb polczra lepett. Mátyás király mindjárt uralkodása elején hadi kapitánynyá, tanácsossá, és Gábor, Dániel, Pál testvéreivel báróvá — és az ország nagyjai közé emelte. 1617-ki october 6-án Bereg, 1618-ban pedig Zólyom megyei főispánjává, tanácsossá, és kir. fő-udvarmesterré neveztetett ki, mint ilyen II. Ferdinand koronázásánál ő vitte Magyarország zászlaját, és ekkor sz. István kardjával arany-sarkantyús vitézzé üttetett. Ugyanez évben nádorrá is ki volt jelölve. Mint fejedelmének tántorithatlan hive, és az 1622-ki nikolsburgi béke egyik főtényezője, azon évben kamarássá és országbiróvá neveztetett ki, és Kis-Martont kapta adományba. A következő évben a Nyitra vizénél a törökön fényes győzelmet aratott. Végre 1625-ben a soproni országgyülésen nádorrá választatott, 1626-ki aug. 10-én pedig Fraknó várával és uradalmával jutalmaztatott, s utódaival együtt Fraknó örökös és szabad grófjává emeltetett [1]). 1645-ben még ő eszközlé a Rákóczy Györgygyel kötött egyességet is. Meghalt ugyanez évben sept. 11-én, és tetemei Nagy-Héflánból, hol rendesen lakását tartá, Nagyszombatba vitettek, és ott az általa épitett egyetemi egyházban, családi sirboltjába takaritattak. Miklós mint iró is figyelmet érdemel fenmaradt munkái által [2]). Második neje Bedeghi Nyáry Krisztina Thurzó Imre özvegye volt, ettől és első nejétől gyermekei a következők:

a) István gróf, tanácsos és kamarás, arany-sarkantyús vitéz és Pápa vára kapitánya volt. Meghalt 1642-ben, kora 26. évében. Nőül atyja mostoha leányát Thurzó Erzsébetet vette el, kivel a Sempthei urodalmat kapta. Ettől leánya Orsolya testvérének Esterházy Pálnak lőn nejévé.

b) Mária grófnő homonnai Drugeth György neje lőn.

c) László gróf, szép férfiu, szül. 1626-ki dec. 30-án. Tanácsos, Sopron vármegyei főispán, szintén pápai várkapitány. Elesett Vezekénynél 1652-ki aug. 26-án a török elleni csatában [3]). Nejétől Batthyán Eleonora gyermektelenül halt meg utánna 1654-ben.

d) Mihály gróf szintén magnélkül halt meg.

---

[1]) Lásd az oklevelet a „Trophaeum Domus Inclytae Estoras" oklevelei közt. Lehoczkynál Stemmat. tom. I. P. 2. p. 24. És Esterházy Miklós munkái a Nemzeti Könyvtárban 345.

[2]) Lásd jelesül kidolgozott életrajzát Esterházy Miklós munkái előtt Toldy Ferencztől a Nemzeti Könyvtárban.

[3]) Lásd Hoffman Pál pécsi püspöknek a Vezekénynél elesett négy Esterházy fölött mondott halotti beszédét.

e) Anna grófnő a szerencsétlen Nádasdy Ferencz országbiró neje volt.

f) Ferencz grófról a Fraknói ifjabb vagyis grófi ág törzséről alább leend szó.

g) I. Pál szül. 1635-ki sept. 8-án Kis-Martonban. László bátyja halála után 1652-ben soproni örökös főispán, és cs. kir. tanácsos, Leopold király megkoronázása után pedig mindjárt arany-kulcsos és udvari tanácsos, 1661-ben fő-udvarmester és vezér-őrnagy lett. 1663-ban Zrinyi Miklóssal együtt hadakozott a török ellen, utóbb Montecuccoli vezérlete alatti táborozásokban kitüntetvén magát, 1667-ben alsó-magyarországi főhadvezéré neveztetett, s az elégületlenek ellen Lőcsenél és Györknél győzelmesen harczolt. 1667-ben tábornagy lett. 1681-ben nádorrá választatott, és a kapuvári urodalmat kapta királyi adományban. 1683-ban Fraknó várából a török által ostromolt Bécs segélyére is megjelent. 1686-ban Buda bevételére husz ezer főből álló sereget gyüjtött, és Leopold király részére a férfi ág örökösödését tárgyazó törvényczikk elfogadására egyik főtényező volt. Ennyi érdemeiért 1687-ben elsőszülötti jogra romai sz. birodalmi herczegi rangra emeltetett [1]; már előbb (1681-ben) II. Károly spanyol király által az arany-gyapjas rendet is megnyerte. Másfelől e kegyelmek az elégületlenek bizalmát annyira megcsökkentették iránta, hogy azok a királyi felség s közöttök leendő közbenjárását a béke-alkudozásokban el nem vállalták, melyet annálfogva Pálffy János főhadvezér, utóbb országbiró és nádor hajtott végre a szathmári békekötés által 1711-ben. III. Károly király megkoronázásakor 1712-ben a herczegi czimet fi-ága részére örökre megerősité. Meghalt ugyanez évben Kis-Martonban martius 26 án, és ott a családi sírboltban eltemettetett. Fraknó várát szép képekkel és nagy fegyvertárral látta el. Vallásosságáról több általa irt munka tanuskodik, Sőt — mint vélik — a „Trophaeum Estoras"-féle munka is az ő müve [2]). Első neje Esterházy Orsolya, a második Thököly Éva volt. Ezektől gyermekei következők, és pedig az elsőtől:

1) Mihály herczeg cs. kir. tanácsos, kamarás, Sopron vármegye főispánja, kir. udvarmester, meghalt 1721-ki martius 24-én. Neje gróf Deschán Margit Rhodi Marquise-től csak leányai: a) Teréz gr. Aspremont Jánosné, b) Anna gr. Althan Mihályné, és c) Eleo-

---

[1]) Ez oklevélben fordul elő legelőször a Nimrod-, Atilla-tóli Estoras-féle származtatás. Lásd Kazy III. köt.

[2]) Az Elogiumokat Ritter irta; a többiben Bezeredj Ádám és Jeszenszky Ignácz titkárai voltak segélyére.

nora gróf Pálffy Jánosné maradtak. Igy fi-ágon kihalván, a herczegség József öcscsére szált.

2) Miklós-Antal gróf 1681-ben esztergami kanonok, szent István vértanuról nevezett prépost és tinini püspök. Meghalt 1695-ben ifju korában [1]).

3) Krisztina grófnő, a sz. Ágoston-rendi apáczák fejedelem-asszonya Kis-Martonban.

4) László gróf pozsonyi kanonok, és B. Szűz Máriától czimzett rátóti prépost, meghalt 1693-ban.

5) Orsolya grófnő, Kis-Martonban sz. Ágoston-rendi apácza.

6) Gábor gróf, szül. 1673-ban. Arany-sarkantyús vitéz, Zala és Somogy vármegye főispánja, és egy magyar ezred tulajdonosa. Meghalt 1704-ki martius 13-án. Neje gróf Traun és Abensperg Margit Krisztina, kitől egyik leánya Mária Salm Károlyné volt.

7) Julianna grófnő, sz. Ágoston-rendi apácza Kis-Martonban.

8) Ádám gróf, szervita-szerzetes 1698 ban. Anyja Thököly Éva volt.

9) Terézia grófnő, gr. Erdődy Györgyné.

10) József-Antal gróf, ezredes, Zala vármegye főispánja szül. 1655-ki május 1-jén. Bátyja Mihály halálával herczeg 1721-től, s ezen évben meg is halt jun. 7-én. Nejétől b. Gileis Mária Octaviától következők:

a) Pál-Antal herczeg szül. 1711-ki april 22-én. 1721-ben örökösödik a herczegi majoratusban. 1734-ben Sopron vármegye főispánja. 1744-ben a porosz örökösödési háborúban egy magyar ezredet állit. 1747-ben I. Ferencz császártól az arany-gyapjas rendet nyeri. 1748-ban valóságos belső titkos tanácsos. 1750-ben lovassági tábornok. 1758-ban követ a nápolyi udvarhoz, és Marschall lett. Volt főkomor-

[1]) Memoria Basilicae Strigoniensis p. 161.

nokmester is. Meghalt 1762-ben mart. 18-án [1]. Neje Marquise Lunati Visconti Anna Luiza, kitől gyermeke nem maradt.

b) Jozefa-Margit csill.-ker. h. gróf Lamberg Ferenczné.

c) Anna-Mária szül. 1717. máj. 18. Megh. 1718. april 7.

d) III. Miklós-József gróf, született 1714-ki dec. 19-én. 1741-ben cs. kir. kamarás és ezredes, 1756-ban jelen volt a porosz háborúban, 1758-ban az Andrási ezredet kapta meg. 1762-ben magtalanul elhalt bátyja Pál-Antalnak a herczegségben utóda, Sopron vármegyei főispán, arany-gyapjas vitéz, főkomornok-mester, a magyar királyi testőr-sereg kapitánya, és magyar gyalog ezred ezredese, szent István király rendjének nagykeresztese, végre Marschall. 1778-ban Sopron megye részéről kétezer, saját részéről kétszáz huszárt állitott. A herczegi czimnek a leányokra is kiterjesztését kapta meg. Szerette és ápolta a müvészeteket, különösen a zenét, kis-martoni kastélyában alapitott zene-iskolájából kerültek ki Haydn és Pleyl stb. Meghalt 1790-ben sept. 28-án. Nejétől gróf Weissenwolf Erzsétől gyermekei: Mária herczeg Grassalkovich Antalné megh. 1794-ben, IV. Miklós őrnagy, (1777-ben kihalt) és

Antal herczeg született 1738-ki april 11-én. Arany-gyapjas vitéz, Sopron megye örökös és valóságos főispánja, cs. királyi és királynéi valóságos belső titkos tanácsos, tábornagy (Generalis Campi Marschallus) és egy magyar lovas ezred tulajdonosa, és kir. főkomornokmester 1760-ban. Meghalt 1794-ki jan. 22-én. Első neje gróf Erdődy Teréz; a második Hohenfeld Mária Anna grófnő; ezektől gyermekei:

1) Antal herczeg született 1767-ben. Mária Terézia katonai rendjének vitéze, alezredes, Belgrádnál tünteté ki magát, és sebeket kapva 1790-ben dec. 17-én [2]).

2) Mária Leopoldina herczegnő szül. 1776-ki nov. 15-én. Férjhez ment 1793-ki julius 25-én herczeg Grassalkovich Antalhoz. Meghalt néhány év előtt.

3) Miklós herczeg szül. 1765. dec. 12. Szintén katonai pályán állott. Arany-gyapjas vitéz, Sopron vármegye örökös és val. főispánja, cs. kir. kamarás és val. belső titkos tanácsos, altábornagy (majd tüzérségi főparancsnok), egy magyar gyalog ezred ezredese és tulajdonosa, a magyar királyi nemes testőr-sereg kapitánya, szent István apostoli m. kir., — és Mária Terézia katonai, — továbbá a bajor sz. Hubert, és Hannover Guelf rendek nagykeresztes vitéze volt, egyszersmind

---

[1]) Lehoczky Stemmat. tom. I. P. II. p. 17.

[2]) Ugyanott pag. 19.

edelstetteni gróf. Katona és diplomata. Szenvedélyes barátja és ápolója a tudományoknak és müvészeteknek. Ő alapitá az Esterházy képcsarnokot, mely Bécsnek Mariahilf külvárosában áll. Ugy szintén könyvtárt, érem- s csiga-gyüjteményt. Hires zenekara Haydn vezérlete alatt állt. Tömérdek s szertelen pompa-szeretete roppant jövedelmét is elégtelenné tevé, s gyakran pénz-zavarba hozta. Meghalt 1833-ki novemb. 24-én. Nejétől Lichtenstein Mária Jozefától herczegnőtől fia

Pál-Antal herczeg edelstetteni gróf, Fraknónak örökös grófja, az arany-gyapjas és sz. István apost. kir. rendjének nagykeresztese, és polgári érdemek ezüst keresztjének tulajdonosa, az orosz sz. András Nevsky, és sz. Anna-rend első osztályu, a porosz fekete sas, a nagybritanniai Bath-rend, a Hannover Guelph, és sziciliai sz. Ferdinand-rend és érdemek nagykeresztes vitéze, Sopron vármegye örökös és valóságos főispánja, cs. kir. kamarás és val. belső titkos tanácsos, és a nagybritanniai udvarnál nagykövet szül. 1786-ki mart. 10-én. 1810-ben lett dresdai-követ, késöbben az általános europai restauratio után, rendkivüli nagykövet a londoni udvarnál, hol 1830-tól 1838-ig mint a londoni conferentia tagja, nagy részt vett az europai béke fentartásában. 1842-ben követi állásáról lemondott, s magánéletet élt. 1847-ben mint soproni főispán, a m. természetvizsgálók s orvosok soproni nagygyülésének elnökségét viselé, s általában a hazai s nemzeti ügyek s érdekek iránt mindinkább érdekeltséget tanusitott. 1848-ban martiusban magyar külügyi minister lőn, melyről azonban az ügyek bonyolulta miatt septemberben lemondott, s a magányos életbe vonult. — 1812-ben vette nőül herczeg Thurn Taxis Károly Sándor leányát, ki 1827-ben meghalálozott. Ettől a táblázaton látható Miklós fia s két leánya született.

Miklós herczegnek neje Child Villiers Sarah Friderika — ki 1853-ki nov. 17-én halt meg, a táblázaton látható gyermekei vannak.

Ez leszármazási története a fraknói vonalon az idősb vagyis herczegi ágnak.

Ez ág oly roppant vagyont s annyi urodalmat szerze össze, hogy majorescoja az osztrák birodalom leggazdagabb földesura lenne, s több mint két milliónyi évi jövedelemmel rendelkezhetnék, ha nem kevésbé roppant adósság-tömeggel nem terheltetnék, minek következtében az uradalmakra tett zárlat idejeig a lezárolt javak ura csak nyolczvan ezer pforint évi jövedelmet huz [1]). — 1804-ben a nem rég (1833-ban)

---

[1]) Ujabb ismeretek tára III. 138.

meghalálozott Miklós herczeg Ligne herczegtől a frankoniai tartományban Edelstetten urodalmat vásárlá meg, mi által családja a német birodalom fejd. herczegeinek sorába lépett. Azon urodalom azonban 1806-ban a bajor király koronája alá került, e herczegi uradalom egy tizedrész négyszegü mértföldnyi területén mintegy 830 lakost, egy mezővárost és 2 $^1/_2$ falut számlál.

Az ausztriai birodalomban fekvő, s a herczegi majoratushoz tartozó többi uradalmak ezek: Kis-Marton, Esterház, Szarvkő (Hornstein) Pecsényed (Pötsing), Fraknó (Forchenstein), Kabold (Kobelsdorf), Lakompák (Lackenbach), Léka (Lackenhaus), Keresztúr, Kőszeg, Suttőr, Boldogasszony, Kaposvár, Köpcsény, Alsó-Lindva, Nempthy (Lenthy), Csobáncz, Léva, Ipoly-Pásztó, Végles, Buják, Szádvár, Dereske, Bicse, Sztrecsen, Ozora, Dombovár, Sz.-Lőrincz, Kis-Várda, Árva és Lietava, (mindezek Magyarországban), Schwarzenbach és Pottenstein Alsó-Ausztriában.

A család feje a majoresco örökösen birta a soproni főispánságot. A herczegnek nyári laka hajdan Lakompak, Heflán, majd Kis-Marton. A mult században már a pompás Esterház is Sopron vármegyében, miután a mult században Miklós herczeg a saródi határban egy roskadt vadász-kastély helyébe fényes palotát, s mellé egy egész csinos falut épittetett. Most nyári lakásul Kis-Márton szolgál.

A herczegi ág czimere — mint a második metszvényen láthatni, négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik osztály kék mezejében az ősi czimer a koronán álló koronás grif áll, kardot s három fehér rózsát tartva. A második és harmadik mező viz-szintesen kétfelé oszlik, a felső vörös udvarban koronás oroszlán emelkedik fel, hármas fehér rózsát tartva, az alsóbbi ezüst mezőben három vörös rózsafej három szögletre helyezve látszik. A közép kis paizs fekete mezejében arany L. (Leopoldus) betü ragyog, a kis paizson herczegi korona. — Az egész czimert herczegi korona, s hermelinnel bélelt bibor-palást födi.

A fraknói vonalnak ifjabb vagy grófi ága, mely I. Pál herczegnek testvérétől Ferencztől származik, igy sarjadzik le:

II. t á b l a.

I. *Fraknói vonal.*

b) ifjabb vagy gróf ág.

Ferencz *lásd I. táblán.*
szül. 1641. † 1685.
főispán.
(1. Illyésházy Ilona.
2. Thököly Mária)

Antal
1690.
† 1722.
Rákóczy
tábornagya.
(Erdődy Julianna)

Rozália
(gr. Batthyány
Ferencz)

Krisztina
apácza.

Francziska
apácza.

József
sz. 1682.
† 1748.
orsz.-biró.
bán.
(gr. Egg
Francziska)

— József
tábornok.

Borbála
apácza.

Ferencz
tárnokm.
1746.
† 1758.
(gr. Pálffy
Sidonia)

— János
korona-őr
1741.

— Miklós
orosz követ,
korona-őr.
sz. 1711. † 1764.
(gr. Lubomirszky
Anna Mária)

— — Mária
(gr. Fekete
Ferencz)

— — János
szül. 1747.
Beregi főisp
(gr. Pálffy Mária)

— — — Miklós János
szül. 1775. † 1856.
val. b. t. tan.
(Roisin Franc.
Marquise)

— — — — Mária Anna
szül 1802.

— — — — Miklós Ferencz
szül. 1804. febr. 8.
ker. táblai ülnök.
(gr. Plettenberg
Mietingen Mária
csill.-ker és p.-h.)

— — — — — Pál Miklós
szül. 1834.
jun 10.

— — — — — Miksa
szül. 1837.
május 14.

— — — — — Miklós
szül. 1839.
dec. 5.

— — — — Pál Mária
szül. 1806.
cs. kir. kam.
(gr. Esterházy
Ilona)

— — — — Móricz
szül. 1809.
pápai követ.
(H. Lobkovicz
Polexina)

— — — — Francziska
szül. 1810.
(gr. Károlyi
István)

— — — Mária Jozefa
szül. 1777.
(gr. Esterházy
nep. János
ezredes. † 1829.

— — Ferencz
(gr. Stahremberg N.)

— József
†

— Mihály
†

— Károly
szül. 1723.
egri püsp.

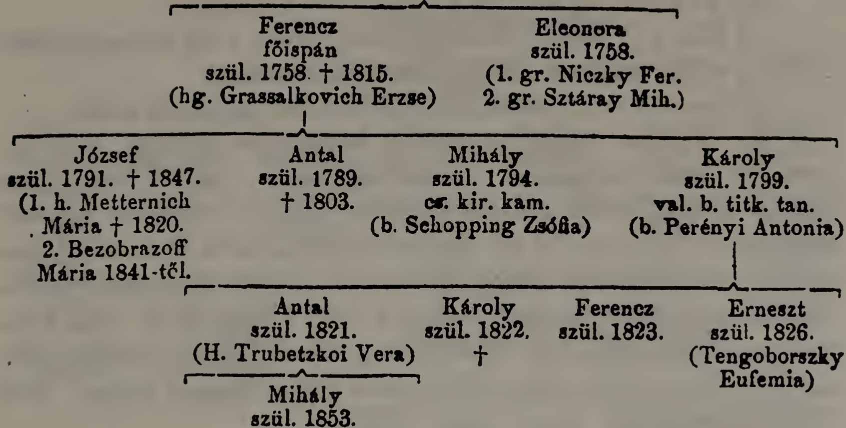
— László *)
†

— Ferencz
sz. 1715. † 1785.
főkomornok.
(Durville Ant.)

— — *Lásd folyt. a köv. lapon.*

---

*) Ezeknek nővéreik még: Mária Anna szül. 1714. † 1757. Gr. Batthyány Ádámné; Antonia szül. 1719. † 1771. gr. Paar Venczelné; Teréz, Katalin, Szidonia született 1730. gróf Königsegg Ferenczné, Jozefa szül. 1728 † 1795. gr. Windischgrätz Józsefné, Filippina sz. 1734. † 1811. gr. Batthyány Tivadarné. Eleonora sz. 1734. † 1773. gr. Aspremont Linden Ferenczné.

Ez ág törzse Ferencz (I. Pál herczegnek testvére) született 1641-ki febr. 17-én, arany-sarkantyús vitéz, 1675-ben pápai kapitány, tanácsos, kamarás, Zala és Somogy vármegye főispánja. 1683-ban Kara Mustafa ellen Bécsnek védelmére jelen volt Pál nádor bátyja táborában. Meghalt 1685-ben. Első neje Illyésházy Ilona magtalanul halt meg 1669-ki febr 12-én. Második nejétől Thökölyi Máriától (ki utóbb Löwenburg grófné lőn) gyermekei:

Antal pápai kapitány. Neje Erdődy Julianna 1696-ban szülésben halt meg. Később Rákóczy Ferencznek tábornagya. Kibujdosott Törökországba, és ott halt meg 1722-ben [1]).

Rozália gróf Batthyány Ferenczné, Krisztina, Francziska, Borbála apáczák.

József szül. 1682-ben. Komárom vármegye főispánja 1708-ki aug. 20-kától. 1733-ban Horvát-, Tót- és Dalmátország bánja, és 1741-ben országbiró lőn. Meghalt 1748-ki május 10-én [2]). Gróf Egg Francziskától egy fia József tábornok.

Ferencz Borsod vármegye főispánja, m. kir. helytartósági tanácsos, hétszemélyes táblai ülnök, királyi főlovászmester, legutóbb pedig (1746.) tárnokmester [3]). 1741-ben Dunáninneni tábornok. Meghalt 1758-ban. Gróf Pálffy Szidoniától következő gyermekei születtek:

---

[1]) Mikes Kelemen Törökországi levelei. Kiadta Kulcsár. Szombathely, 1790. 92. 107. 110. lap.

[2]) Fényes: Komárom várm. 59. — Ambrosovszky Comp. Chronologia Hung. in Appen. 27. 38. — Lehoczky Stemm. I. P. 2. p. 15.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. Pars 2. p. 15. — 1741-ki 63. törv. cz.

a) János több (a Francia, Portugal, Brit, Lengyel) udvarhoz követ, 1741-ben korona-őr [1]).

b) József, c) Mihály, d) László kihaltak.

e) Károly szül. 1723-ban. Előbb váczi, 1761-től egri püspök 1799-ig, midőn meghalt. Ő alapitá az egri Lyceumot.

f) Ferencz, kiről mint a csekleszi ág fejéről alább.

g) Miklós cs. kir. kam. és val. belső titkos tanácsos, 1751-ben a magyar szent korona őre, oroszországi követ, és 1761-ben Sáros megyei főispán, mely hivatalt helyette Károly testvére teljesité. Született 1711-ki nov. 16-án. Meghalt 1764-ki junius 27-én. Gr. Lubomirszky Anna Máriától leánya Mária gr. Fekete Ferenczné, Mária Terézia gr. Amade Antalné; fiai: Ferencz szül. 1746. sept 7-én, velenczei követ volt. Gróf Stahremberg Ernestinától gyermeke nem maradt. János nep. szül. 1747-ki mart. 18-án. Bereghi főispán. Gróf Pálffy Máriától fia

Miklós született 1775-ben, cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, Csákvár, Tata, Pápa birtokosa, meghalt 1856-ban, most élő utódait a táblázat mutatja.

Cseklészi ág.

Fölebb emlitett Ferencz szül. 1715. sept. 19. 1760—1770 ben Moson vármegye főispánja, cs. kir. kamarás, val. belső titkos, m. kir. helytartósági igazgató tanácsos, főkomornok-mester, és szent István apostoli rend nagykeresztese és kanczellára; meghalt 1785. nov. 7-én. Durville Antoniától leánya Eleonora, s fia Ferencz szül. 1758. febr. 6-án; hasonlóan cs. kir. kamarás, Moson vármegyei főispán, és az erdélyi udv. kanczelláriánál tanácsos, alapitá a cseklészi ágat; meghalt 1815-ki nov. 18-án. Herczeg Grassalkovich Erzsétől gyermekei közül, kiket a táblázaton láthatni,

József birta Cseklészt és Szenczet.

Mihály birja a Tallósi uradalmat.

Károly a szeredi uradalom birtokosa. Nejétől báró Perényi Antoniától gyermekeit s unokáját a táblázaton láthatjuk.

Eddig van a fraknói vonal.

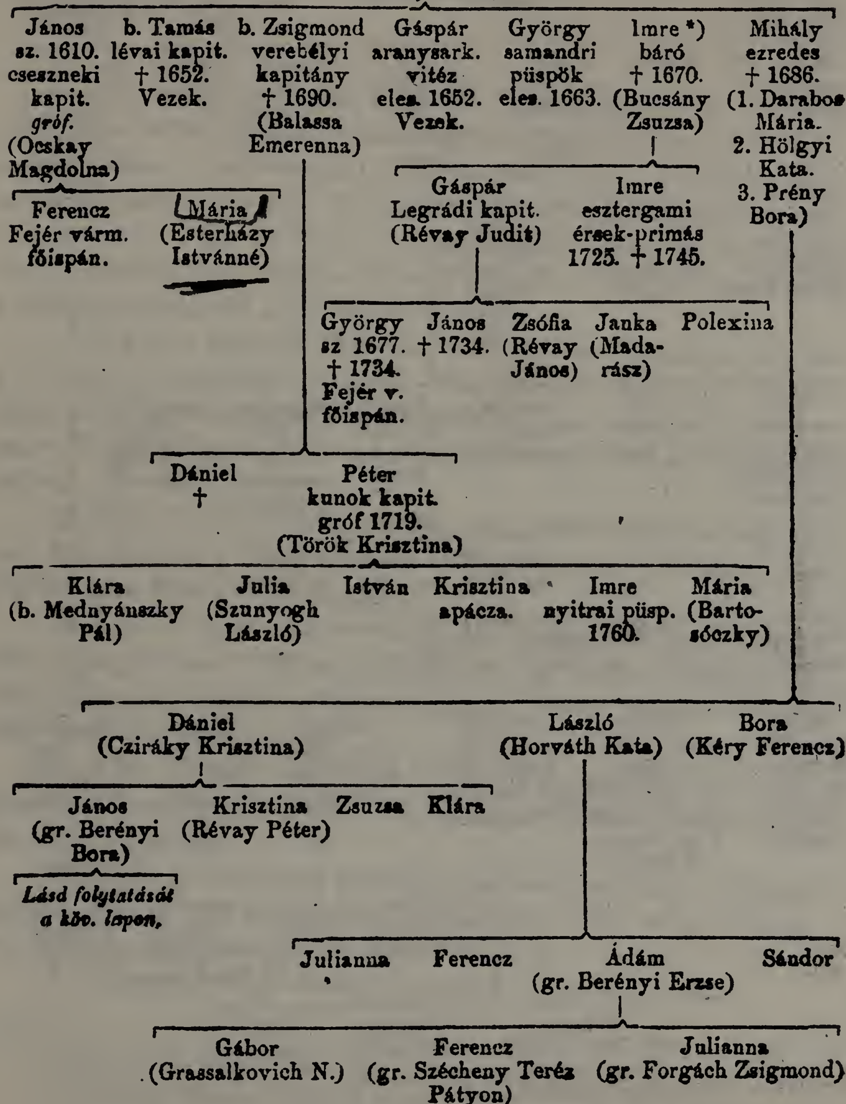
II. Cseszneki vonal.

A csesznek vonalnak törzse báró Esterházy Dániel, I. Miklós nádornak testvére, mint az I. táblán láthatni. Dánieltől a családfa igy terjedt le:

---

[1]) 1741-ki 6. törv. cz.

III. tábla

*) Imrének nővére: Magdolna (gr. Serény Ádámné).

János *ki az előbbi lapon.*
(gr. Berényi Bora)

- Imre lov. táborn. 1787. (gr. Traun Anna Mária)
  - József zemplini főispán.
    - József szül. 1799. (b. Barthodiosky Róza)
    - Anna Mária szül. 1797. (b. Mandorf Antal)
    - Teréz szül. 1800. (b. Barthodiosky József † 1828.)
  - Pál †
  - Károly †
  - Anna sz. 1770. (gr. Pachta Ernest † 1822.)
  - Imre szül. 1763. † 1838. (Pallavicini Teréz)
    - Pál sz. 1804. h. százados. (gr. Viczay Antonia)
      - Amália sz. 1839.
      - Imre sz. 1840.
      - Angelika sz. 1841.
      - Antonia sz. 1848.
    - Imre sz. 1808. cs. k. kapit.
    - Sándor sz. 1810. alezredes.
    - László sz. 1812. (b. Orczy Erzse)
      - Andor sz. 1846.
      - Alice sz. 1850.
      - Béla sz. 1854.
    - Angelika sz. 1813. (gr. Lazanszky Adalbert)
    - Karolina sz. 1815. (gr. Rüdiger Edvard)
- Bora (gr. Csáky János)
- Zsófia (gr. Szunyogh János)
- Klára (gr. Castiglioni Eudin)
- Anna Mária (gr. Pachta)
- Dániel (1. Gyulafi Bora. 2. gr. Erdődy Anna)
  - Jozefa (b. Mednyánszky László)
  - Antonia
  - Nep. János veszprémi főispán. † 1840. (gr. Bánffy Ágnes. † 1831.)
    - Alajos szül. 1780. alezredes. (gr. Batthyány Janka)
    - Ferencz szül. 1779. † 1855. (1. gr. Batthyány Jozefa. 2. gr. Sigray Felicia)
    - György szül. 1781. udvarmest. (gr. Praschma Karolina)
      - György szül. 1811. † 1856. Porosz követ. (h. Rohan Chabot Luiza)
        - György Lajos szül. 1848.
        - Bálint szül. 1849.
        - Erzse szül. 1853.
      - Stefania szül. 1812.
      - Károly szül. 1820.
    - Dienes szül. 1788. (gr. Haller Cziczelle)
      - Nep. János szül. 1825.
      - Mihály sz. 1826.
      - Ágnes sz. 1828. (b. Bánffy Ágn.)
      - Kálmán sz. 1831.
    - László szül. 1790. erdélyi kanczell. tan.
    - Mihály *) szül. 1783. (b. Schröffl Mansberg Antonia)
      - *Lásd folyt. a köv. lapon.*

*) Mihálynak nővére Jozefa szül. 1787

Mihály *ki az előbbi lapon.*
szül. 1783.
(b. Schröffl Mansberg Antonia)

Ágnes	Serafin	István	Antal	Ferencz	Francziska	Sarolta
sz. 1818.	sz. 1820.	sz. 1822.	sz. 1825.	sz. 1829.	sz. 1831.	sz. 1834.
(Don Ruspoli August.)	(b. Lo Presti Lajos)					

A III. táblázat élén álló Dániel törzse a csesznekí vonalnak 1580. táján született Aranysarkantyús vitéz, cs. k. tanácsos, az 1635-ki országgyülésen a határvizsgáló bizottmánynak, 1647. 1649-ben pedig az adó-számadást vizsgáló választmánynak tagja [1], nádorságra is ki volt jelölve [2]. Ő szerzé Csesznekét. Meghalt 1654-ben. Neje Rumi Judit Gathanak urnője volt, ettől husz gyermeke született, ezek közül a táblázaton láthatjuk a következőket:

1) János született 1610-ben, Csesznek vára kapitánya volt, és grófságra emeltetett 1683-ban. Meghalt 1690-ben. Neje Ócskay Magdolnától gyermekei: Mária Esterházy Istvánnak (a zólyomi vonalon IV. táblán) neje, és Ferencz Fejér megyei főispán magnélkül halt el.

2) Báró Tamás lévai kapitány volt, midőn 1652-ben még három Esterházyval a török ellen a Vezekényi harczon [3] halálos lövést kapván, kora 26-ik évében meghalt.

3) Báró Zsigmond verebélyi várkapitány 1658-ban. Tökölyi Imre fogságába esett 1683-ban. 1687-ben a Vág vizéhez országos biztos [4]. Meghalt 1690-ben Nagyszombatban. Nejétől Balassa Emerentiától gyermeke nem maradt.

4) Báró Gáspár aranysarkantyús vitéz, igen szép férfiú volt. Elesett több szurás és vágás következtében a vezekényi harczon 1652-ben, kora 24. évében.

5) György 1654-ben esztergami kanonok, azután sz. Györgyi prépost. Elesett 1663-ki aug. 9-én Párkánynál a török elleni ütközetben [5]. Samandriai czimzetes püspöknek iratik [6].

6) Magdolna gr. Serény Ádámné.

---

[1] 1635-ki 56. 1647-ki 151. 1649-ki 99-ik törv. cz.
[2] Lehoczky Stemm. I. Part. 2. p. 13.
[3] Kazy Histor. R. H. libro VII. p. 163.
[4] 1687-ki 16-ik törv. cz.
[5] Memoria Basilicae Strigoniens. p. 157.
[6] Lehoczky id. h. 14.

7) Báró Imre Beczkón halt meg 1670-ben. Neje Bucsányi Zsuzsánna Tiller András özvegye volt, kitől egyik fia

Imre szül. 1663-ban, előbb Pálos szerzetes, később 1706-ban váczi, 1723-ban veszprémi, 1725-ben esztergami érsek és Magyarország primása. Meghalt 1745-ki dec. 5-én Pozsonyban [1]. Ő koronázta meg Mária Terézia király-asszonyt.

Gáspár legrádi kapitány, alezredes, meghalt 1723-ban. Nejétől Révay Judittól fiai: a) György val. b. titkos és cs. kir. helytartósági tanácsos, Fejér vármegye főispánja, kir. fő-ajtónálló mester. Meghalt 1734-ki jun. 3-án Carlsbadban [2]. b) János meghalt 1734-ki junius 24-én szintén magtalanul; c) Zsófia Révay Jánosné; d) Janka Madarász kir. tanácsosné; e) Polexina.

8) Báró Mihály (Dánielnek fia) aranysarkantyús vitéz és ezredes, Buda vára ostromában esett el 1686-ban. Három neje volt: 1. Nádasdi Darabos Mária. 2. Heölgyi Kata. 3. Perényi Borbála. Ezektől leánya Borbála Kéry Ferenczné, László és Dániel.

László sz.-györgyi Horváth Katalintól négy gyermeket hagyott maga után, kik közül Ádám gr. Berényi Erzsébettől nemzé Gábort a Grassalkovich N. férjét; Ferenczet gr. Széchenyi Teréz férjét, ki Pátyon lakott, és Juliannát gr. Forgách Zsigmond nejét. Ezekben László ága kihalt.

Dániel (Mihálynak fia) nőül vévén Cziráky Mózses leányát Cziráky Krisztinát, ettől három leányán kivül született fia

János gr. Berényi Erzse férje, több gyermeket nemze, kik közül Imre és Dániel két maig lenyuló külön ágra terjeszté családát. Amaz ága a tulajdonképi csesznek ág; — Dániel pedig Erdélybe származván, ágazata nagyobb részint ott tartja lakását.

Imre Veszprém megye főispánja, cs. kir. kamarás, valós. belső titkos tanácsos, lovas tábornok, és egy huszár-ezred ezredese volt 1787-ben. Gróf Traun Anna Máriától született gyermekei közül

József Zemplin megye főispánja, cs. kir. kam. valós. b. titkos tanácsos, és a m. kir. udv. kanczelláriánál referendarius. Élnek fiai József szül. 1799-ben, és két leánya, mint a családfán láthatni.

Imre (fia Imre lovas tábornoknak) született 1763-ban, meghalt 1838-ban. Pallavicini Teréz határ-őrgrófnőtől a táblázaton látható több gyermeke közül eddig Pál és Lászlónak vannak gyermekei.

---

[1] Memoria Basilicae p. 98.

[2] Jerebiczi Stehenics János győri kanonok fölötte mondott halotti beszéde.

Az erdélyi ágat – mint mondók — Dániel kezdi meg. Első neje gr. Gyulafi Borbála, a második gr. Erdődy Anna volt, ezektől több gyermekei közül hetet a táblázaton láthatunk, következőleg:

Ferencz szül. 1779-ben, meghalt 1855-ben két nejétől gyermeke nem maradt.

Alajos szül. 1780-ban. Alezredes.

György szül. 1781-ben, cs. kir. kamarás, val. b. titk. tanácsos, főudvarmester. Gróf Praschma Karolina fiai közül György porosz követ volt, szül. 1811-ki jul. 14-én [1]), meghalt Berlinben 1856-ban. Eltemettetett Csesznekén. Herczeg Rohan Chabot Luczától, kivel 1847-ben kelt egybe, három gyermeke maradt.

Mihály szül. 1783-ban, a forradalomban honvédelmi bizottmányi tag. Fia István honvéd volt.

Dienes szül. 1788-ban. Gróf Haller Cziczellétől négy gyermeke született, közülök Kálmánnak 1849-ben Szeben első ostrománál egyik karját álgyú-golyó vitte el.

Zólyomi vonal.

Következik a zólyomi vonal, mely I. Miklós nádornak (lásd I. táblán) Pál nevü testvérétől származik, és igy terjed le:

IV. tábla.

Pál báró (*lásd I. táblán*)
Érsekujvári táborn.
† 1641.
(1. Károlyi Zsuzsa.
2. Viczay Zsuzsa)

Ferencz	Erzse	Zsófia	Miklós	Sándor	Ilona	Rebeka	Magdolna
gyarmati kapit. † 1652. (1. Amade Judit. 2. Illyésházy Ilona)	(Hederváry Istvan) † 1668.	(Berényi György)	zólyomi főisp. † 1669. (Perényi Ágnes † 1674)	báró † 1679. (Morócz Erzse † 1680.)	† 1661. (Sennyey Albert)	sz. 1635. † 1650.	apácza.

Sándor: *Lásd folyt. a köv lapon.*

Miklós gyermekei:

Farkas	Antal	Kata	Ilona	Ágnes
† 1690.		(1. Balassa Péter. 2. Pinyey János)	(Balassa Bálint)	(Forgach Simon)

[1]) Más adat szerint 1809-ki jul. 1-jén született.

Sándor *ki az előbbi lapon.*
báró
† 1679.
(Morócz Erzse † 1680.)

István gróf lett. (1. Zichy Mária † 1694. 2. Esterházy Mária) — Pál — Antal

p. 95 oldalon

1-től Antal szül. 1687. Zólyomi főisp. (Koháry Éva) — István (István 1764.) — Sándor † — 2-tól János Gata birtokosa.

Károly (gr. Styrum Amália)

Kázmér (gr. Castiglione Borbála) — Károly szül. 1759. (Festetics Erzse) — Anna — János-Károly † 1834. cs. kir. t. tan. (gr. Festetich Róza)

Amalia

János nep. Kázmér ezredes † 1829. (gr. Esterházy Jozefa) — Lajos sz. 1780. — Vincze sz. 1781. † 1835. tábornok. (H. Lichtenstein Mária Zsófia) — Erzse sz. 1789. (gr. Keglevich ~~Károly~~) Ferenc

Kázmér-Miklós szül. 1805. nov. 15. (1 gr. Szapáry Leop. 2. b. Montval Aspasia) — Francziska szül. 1804. (gr. Pejachevich Péter) — Mária (gr. Brenner Ágoston) — Carolina — Albert szül. 1813. † 1845. (gr. Apponyi Mária)

Mária-Anna szül 1834. — Ilona szül. 1835. (gr. Esterházy Pál) — Zsófia szül. 1836. — 2-tól Dániel szül. 1843. — Irén szül. 1847.

E vonal törzse báró P á l testvére I. Miklósnak a nádornak, aranysarkantyús vitéz, a Bánya-városok előtti végházak parancsnoka és altábornok, szerzé a zólyomi uradalmat, honnan e vonal neveztetik. Meghalt 1641-ben. Két neje volt: Károlyi Zsuzsa és Viczay Éva, kiktől tizenkét gyermeket nemzett, közülök nyolczat a táblán láthatni, mint következnek:

1) F e r e n c z B.-Gyarmat várának kapitánya volt. 1652-ben Vezekénynél fejét vették a törökök kora 35. évében. Nejétől Várkonyi Amade Judittól gyermeke nem maradt.

2) E r z s é b e t Hedérváry Ferenczné. Meghalt 1668-ban.

3) R e b e k a szül. 1635-ben. Meghalt 1650-ben.

4) Z s ó f i a báró Berényi Györgyné.

5) M a g d o l n a Klarissa apácza Pozsonyban.

6) Ilona Sennyey Albert jegyese, meghalt az 1662-ki országgyülés alatt.

7) Miklós Zólyom örököse, Buják vár kapitánya, és Zólyom megye főispánja. Meghalt 1669-ben. Neje Perényi Ágnes meghalt 1674-ben. Gyermekei: *a)* Farkas az 1655-ki és 1662-ki országgyülésen választmányi tag [1]. 1690-ben vadászaton véletlenül meglövetett. *b)* Antal. *c)* Katalin Balassa Péterné, utóbb 1678-ban szolgájához ment férjhez [2]. *d)* Ilona Balassa Bálint korponai kapitány neje; és *e)* Ágnes Forgách Simonné.

8) Sándor báró, Zólyom vár örököse [3], meghalt 1679-ben. Neje Bekethfalvi Morócz Erzsébet 1680-ban mult ki. Fiai: Pál, Antal és

István, a ki 1683-ban ezen ágnak a grófi rangot szerzé meg. Első neje Zichy Mária meghalt Pozsonyban 1694-ben. Második neje Esterházy Mária Esterházy Jánosnak Ócskay Magdolnától született leánya. Az elsőtől születtek:

1) Antal szül. 1687-ben, zólyomi főispán, kinek nejétől Koháry Évától gyermeke nem maradt.

2) István, kinek fia István élt 1764-ben.

3) Sándor szintén kihalt.

4) János Gata (Gattendorf) ura, nemzé Károlyt, kinek gr. Styrum Amáliától gyermekei: Kázmér, Károly, Anna és János-Károly.

Kázmér gr. Castiglione Borbálával nemzé Nep. János-Kázmért, ki ezredes volt, és 1819-ben halt meg. Gr. Esterházy Jozefinától leánya Francziska szül. 1804-ben, gr. Pejacsevich Péterné; fia

Kázmér-Miklós született 1805-ki nov. 15-én. Birja a dárdai uradalmat. Az 1839-ki országgyülésen kitünő ellenzéki tag a felső táblán, később azonban egészen visszavonult. Első neje gr. Szapáry Leopoldina csillagkeresztes hölgy meghalván 1838-ban, másodszor 1842-ben nőül vette báró Montval Mária Henriette Aspasiát. Gyermekei mindkét nejétől a családfán olvashatók.

Károly (Károlynak gr. Styrum Amáliatól fia) szül. 1759-ben.

---

[1]) 1655-ki 30-dik, 1662-ki 26. és 37-diki törv. cz.

[2]) Egy helyen Prinyey Jánosnak, másutt Pingey-nek iratik.

[3]) Zólyom vár fele Lipthay Imrénél zálogban lévén, ezt kiváltás után tevék magokévá, különben — ugy látszik — a zólyomi várat még I. Miklós nádor nyeré Dersffy jogon, és igy e másik ág csak engedmény melletti váltás utján szerezheté meg. Lásd Lipthay család. Pest, 1858. 2-dik rész 31. lap.

Cs. kir. kamarás és val. belső titkos tanácsos volt. Birt Galanthán és Diószeghen. Gróf Festetich Erzsébettől gyermekei: Lajos született 1780-ban. Vincze szül. 1781-ben, meghalt 1835-ben. Tábornok volt. Özvegye herczeg Lichtenstein Mária Zsófia. — Erzsébet született 1789-ben, gr. Keglevich Károlyné.

János-Károly (Károlynak gr. Styrum Amáliától fia) cs. kir. kamarás, meghalt 1834-ki aug. 21-én. Neje gr. Festetich Rózától gyermekei: Mária gr. Breuner Ágostonné, Karolina, és Albert szül. 1813-ban, meghalt 1845-ben. Gr. Apponyi Máriától (ki 1852-ben báró Wenkheim Victorhoz ment nőül) semmi gyermeke nem maradt.

Ez leszármazási története a zólyomi vonalnak.

Jelenleg még egy, leginkább Francziaországban lakozó vonal, Hallewyl vonal virágzik, melynek jelenlegi családfai állását mutatja a következő táblázat:

Hallewyl vonal

Esterházy N.

Bálint-Fülöp	Almeria-Francziska	Mária-Anna	László
szül. 1786. mart. 26. † 1838. april 3. (gr. Weissenwolff Mária-Anna)	szül. 1789. sept. 24. (gr. Murray Albrecht)	szül. 1791. febr. 10. (Vicomte Fribert Károly)	szül. 1797. julius 12. cs. kir. kam. Birja Oroszországban a grodecki uradalmat.
Bálint szül. 1814. jan. 28. cs. kir. kam. és val. b. titkos tanácsos, ausztriai orosz követ. † 1858.			

A családfa végizén álló Bálint gróf az idén 1858-ban Párisban halt meg, hová követségi állomásáról utazott.

Az Esterházyak ősi czimere: a paizs kék mezejében koronán álló koronás grif, első jobb lábával kivont kardot, a másikban három piros rózsát tartva. Ugyanaz nyulik föl a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös. E czimert mutatja az első metszvény.

Esze család. Veszprém megyei régi családnak iratik; egyik ága a XVII. században Bereg megyébe Tarpa városába szakadt. Ez ágból származott azon Esze Tamás, ki 1703-ban Rákóczy forradalma támadásakor Bereg megyében Pap Mihály, Bige György s több társával támadást kezdvén, Rákóczy részére áll, azonban junius elején Károlyi Sándor által Munkácsnál megveretvén, Esze Tamás elfoga-

tott [1]). Később megszabadulván — mint iratik — mind végig Rákóczy alatt harczolt, mig végre Nyitra megyében orozva lelövetett.

E család több tagjai részt vettek az érdeklett hadjáratban, melynek elismeréseül Rákóczy fejedelem azon okmányban, melyben Tarpa községnek örökös adómentesség mellett katonai szervezetet ad, s tőlük csak hadi szolgálatot követel, — meghagyatott, hogy folyton e családból válassza kapitányát [2]).

Esze családbeliek laknak Tarpán Bereg megyében, ugy Veszprémben is.

A család által használt czimer ez: a paizs alján hármas hegy látható, melynek egyikéről egy lombos fa emelkedik; a más kettején egy magyar gyalog bajnok áll, kezében tartva lőfegyverét, oldalán kardja lóg. Süvege mint a XVII. században a magyar gyalogságé, többi öltözete vörös szűk dolmány és kék magyar nadrág. A paizs fölött pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Kétfelül a paizst foszladék veszi körül.

Eszéki család. Közülök Eszéki János 1539-ben a pécsi püspökség jövedelmeit huzá Szapolyay János kegyelméből. Járt mint követ Konstantinápolyban is. Meghalt 1542-ben [3]).

Másik Eszéki János 1559-ben tatai kapitány, midőn ipához Nagy István komáromi hadnagyhoz járt, azalatt a török Tata várát elfoglalá [4]).

Eszenyi család. Zemplin vármegye armalista nemesei közé számittatik [5]). Birtokos Morva helységben [6]).

Esztánczy család. (Esztáncsi). Zemplin megye kihalt családainak egyike [7]).

---

[1]) Pethő Gergely Krónika II. 68. lap., hol Etse és Ecsi Tamásnak iratik.

[2]) Beküldött tudósitás szerint az e tárgyú oklevelek az Esze családnál Szathmáron léteznek.

[3]) Istvánffy 1685-ki kiadás 111. 155.

[4]) Ugyanott 252.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 111.

[6]) Ugyanott 389. — A Csapy kihalt család előnevét Eszényről irta, mint annak helyén e munkában megvan irva. És a Csapy családhoz számitandó azon Eszeni Tamás főispánnak László mester fia is, ki ellen 1299-ben Zemplin megye előtt Simonnak fia Boxa perelt. Lásd Szirmay C. Zemplin not. top. pag. 11. és Eszeni Eszenyi Máté királyi emberül emlittetik a Thimaryak adománylevelében 1458-ban. Lásd Kaprinay Diplom. II. p. 201.

[7]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 79.

Esztari család. Bihar megyei kihalt. 1552-ben Esztari Farkasnak özvegye birt Kethegyánban [1].

E család valószinüleg egy az E z t e r i családdal. (Lásd ezt).

Esztergomy család. Veszprém megyében tartja lakhelyét. (Fényes Geographiája szerint).

Esztényi család. Erdély kihalt családa [2]. Esztényi Balás (ki N a g y-nak is neveztetett) Losárdon Doboka megyében birt bizonyos telkeket, melyeket elzálogositott Kendy Gálnak. Később 1540-ben Kendy Mihálytól (Gálnak fiától) Thorday Imre azon telkeket János király parancsa mellett kiváltani akarta [3].

Eszteny család. Gömör megye nemes családai közé számittatik [4].

Etheley család. (Süli) S ü l i E t h e l e y M i k l ó s Pest megye követe 1505-ben a rákosi országgyülésen [5].

Ethesi család. Ethesi Ferencz és Mátyás 1702-ben nemesitettek meg I. Leopold király által adott czimeres levélben.

Czimerök négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik kék mezőben koronás, és kettős farkú oroszlán áll hátulsó lábain, első jobb lábában pálma-ágat, másik lábában követ (lapidem mineralem) tartva. A második és harmadik vörös mezőben három fehér folyam hullámzik. A paizs fölött két koronás sisak diszlik; a jobboldaliból pánczélos sisakos vitéz nyúlik ki, egyik kezében kivont kardot, a másikban paizst tartva. A másik baloldali sisakból koronás oroszlán nyúlik ki, első jobb lábában arany kettős keresztet, a balban pálma-ágat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [6].

Etthre család. (Kálnói). Egyike a legrégiebb nemes családoknak, melynek eredetét a tatárjárásig viszik föl [7].

Neve — mint annyi más régi családé — kétségkivül keresztnévből származott. 1381-ben találjuk E t t h r e fiát Egyedet [8].

Az Etthre család már a XV. században birta Ozdin várát. 1487-ben Etthre J á n o s levelét Katalin testvérjéhez, midőn a török ellen menendő, ettől búcsuzik [9].

---

[1]) Bielek Majores Hung. 139.
[2]) Kőváry id. m. 270.
[3]) Hodor: Doboka várm. 78.
[4]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.
[5]) Jászay id. h. 157. Lehoczky Stemm. II. p. 126. Etheley de Syul-nak irja.
[6]) Collect. Herald. Nro 771.
[7]) Mocsáry A. Nógrád várm. Esmertetése. III. 255. l. IV. 24.
[8]) Fejér Cod. Dipl. tom. IX. vol. VII. p. 429.
[9]) Mocsáry id. h.

A XVI. században Nógrád megyében már birták Kálnót, honnan előnevüket irák; hasonlóan birák Etthre-Lehotát helységet is, és felváltva innen is nevezék magokat.

1597-ben éltek Etthre Kelemen, Boldizsár, György és István, kik néhai Etthre Balás leányának Etthre Katalinnak Chákánházy János nejének Kálnó helységből a leány-negyedet kiadák [1].

Nevezett Etthre Balásnak neje Pálffy Kata volt, ki utóbb Romhányi Gergelyhez ment nőül.

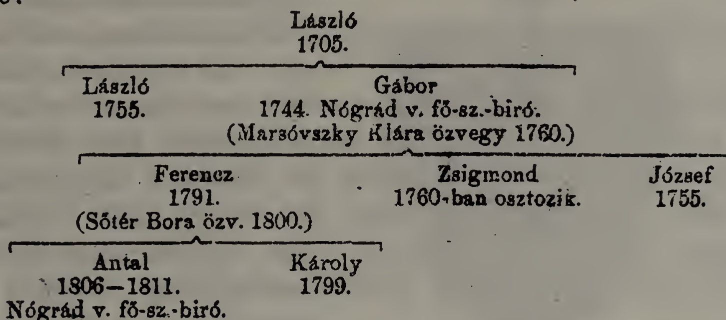
Emlitett György és Boldizsár Etthre-Lehotáról irák nevöket, éltek 1601-ben is.

1597-ben élt Etthre Gergely is, kinek neje Dubraviczky Sára volt.

Ugyanaz időben leljük Etthre Mihályt, ki 1580-ban Hont megye alispánja volt [2], és kinek fia György, és leánya Judit Domaniky Dánielné 1598-ban.

1665-ben élt Mihály, és kiszabadulván a török fogságból, Kálnói részbirtoka iránt Gyürky István részére tett bevallását visszavonja [3].

1670—1684-ben élt Etthre Miklós, sőt 1711-ben is élt Etthre Lászlóval együtt. Ezen Lászlótól a család egy ága következőleg származott le:

Etthre Antonia Török Gáborné. Ugyan e családból nősültek Blaskovich és Kalocsa.

Éva család. Szabolcs vármegye nemes családainak sorában áll (Fényes E. Geographiája szerint).

Evér család. Gömör megyének nemes családai közé soroztatik [4].

---

[1]) Protocol. C. Neogr. anni 1597.

[2]) Lehoczky Stemm. I. p. 195.

[3]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. 14. Nro 22.

[4]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.

Eyczinger család. Két nemzedéke élt hazánkban. Eyczinger Konrad zálogban birta Kis-Marton várát s uradalmát, melynek kiváltására 1451-ben Albert osztrák herczeg Fridrik császárnak engedélyt adott [1]).

Ugyanez időszakban 1455-ben Eyczinger Ulrik V. László király tanácsosa és egyik hadvezére volt [2]).

Ezdeghei család. Hajdan Nyitra megyében (1480. táján) Ezdeghei Miklósnak fia Kelemen birt Nyitra megyében Ezdeghen. (Lásd Chama család).

Ezéki család. Az Ezéki család Mária Terézia király-asszony által 1748-ban nemesittetett meg Ezéki György személyében.

Czimere: a paizs vörös mezejében a zöld térből kinyuló kék nadrágos és dolmányos magyar vitéz, jobbjában kivont kardot tartva; fején kalpag van. Ugyan ily öltözetü vitéz nyulik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]).

Ezteri család. Ezteri György czimeres nemes levelet nyert 1535-ben.

Czimere — mint itt látható — kék mező alján egy vörös ij, melylyen kettős farku oroszlán áll, első jobb lábában koronát tartva. Ugyan ezen alak ismétlődik a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Nevezett Ezteri György, kiben — ugy látszik — a család kihalt, legalább utánna e név többé nem emlittetik, 1536-ban azoknak egyikeül iratik, kik Kassa városnak meghódoltatását János király részére elő kivánták segiteni [5]).

---

[1]) Gr. Teleky Hunyadiak kora X. k. 312. l.

[2]) Ugyanott X. k. 490. 560. l.

[3]) Adami Scuta Gentil. tom. II.

[4]) Ugyanott.

[5]) Verancsics Antal összes munkái. Közli Szalay László. Pest, 1857. I. 61.

F.

Fa család. Fa, előbb Holzius Frigyes 1792-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere viz-szintesen kétfelé metszett paizs; a felső osztály ismét függőlegesen kétfelé oszlik. Az első arany mezőben vörös oroszlán hátulsó két lábán áll rohanó helyzetben; a második vörös mezőben pánczélos férfi-kar kivont kardot tart. Az alsó kék mezőben zöld téren egy élőfa emelkedik föl, melyre kigyó kúszik, a fa fölött nap, s kétfelől arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két fekete sasszárny között pánczélos kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [1]).

Fába család. 1791-ben nemesitetett meg Fába Simon, György és Ádám [2]).

Czimerök négy részre osztott paizs, egy közép-paizszsal. Az első és negyedik vörös mezőben hármas szikla-halmon fehér szárnyas pegazus ágaskodik. A második kék mezőben pánczélos kar kardot tart. A harmadik arany mezőben kék ruhás kar iró tollat tart. A paizs fölötti sisak koronájából két fekete sas-szárny között magyar nemzeti szinü (tricolor) zászló leng. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]).

A nemesség-szerzők egyike, emlitett Fába Simon 1763-ban lett esztergami kanonok. Meghalt 1801-ben. Született Szlopnán Trencsin megyében [4]). Egy rézmetszvény szerint még megnemesitése előtt a fehér pegazust kék mezőben czimerül használta.

A Fába családból Zsigmond 1847-ben Bars vármegye főszolgabirája volt.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Collect. Herald. pag.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. II.

[4]) Memoria Basilicae Strigon. p. 171. És Horányi Mem. Hung. I. p. 653.

Faber család. Faber János 1790-ben nyert czimeres nemes levelet.

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első vörös mezőben két fehér folyam hullámzik. A második és harmadik kék mezőben három-három arany csillag ragyog. A negyedik vörös mezőben hármas zöld halmon koronás oroszlán áll kivont karddal. A paizs fölötti sisak koronájából szintén koronás oroszlán emelkedik ki, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1].

Faber család. (Toronyai). Zemplin megyei család volt, közülök toronyai Faber Lőrincz a sátor-allya-ujhelyi pálos szerzeteseknek 1509-ben egy szőlőt adományozott [2].

Fabia család. (Rettegi). Erdélyben Belső-Szolnok megyében honos, hol Fabia Ádám 1815-ben úti-biztos.

Fabián család. Ilynevü család van Heves, Szabolcs, Zemplin és Arad megyében.

Arad megyében él Fabián Gábor, ki született 1795-ben Veszprém megyében Vörös-Berényben, hol atyja reform. lelkész volt. 1821-ben nyert ügyvédi oklevelet. Ő forditá le „Ossián énekeit" 1843-ban, és „Tocqueville Democratiáját" (1846-ban) stb. A magyar Akadémiának tagja. Arad megyében 1828-ban hirdetteté ki nemességét [3].

Veszprém megyében Borzaj helységben született 1809-ben Fabián Ambrus pannonhegyi Benczés, kinek neve az egyházi lapirodalomból ismeretes [4].

Fabián család. (Borbereki). Erdély családa, közülök borbereki Fabián Dániel az erdélyi udvari kanczelláriánál 1794-ben titkár, 1875-ben udvari tanácsos.

Fabián család. (Galambfalvi). Hasonlóan Erdély szülötte. Galambfalvi Fabián András 1847-ben Gyulafejérvárott a város ügyvéde.

Fábián család. (Őri). Erdélyben Belső-Szolnok megyében tartja lakását, hol őri Fábián László 1847-ben rectif. biztos volt.

Fábján család. Fábján András 1651-ben kapott nemes levelet. *Lásd Kalcsó család.*

Fabianics család. Fabianics Ádám, Ignácz és József testvérek és Fabianics másik József 1790-ben nemesitettek meg.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. pag. 255.

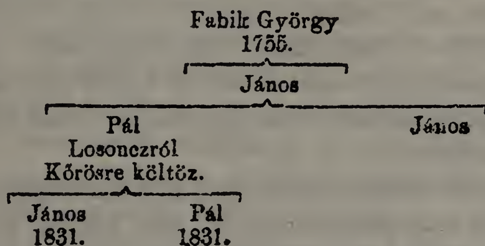
[3]) Arad várm. Jegyzőkönyve 1828-dik évről 1609. sz. alatt.

[4]) Danielik: Magyar Irók I. k. 125. l.

Czimerök négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik osztály félig fekete, félig arany-szinü, s benne eme szinekkel ellenkezőleg (viszszásan) szinezett koronás oroszlán áll kivont karddal. A második és harmadik vörös mezőben három csikolat vonul át, fehér és zöld szinnel felváltva koczkázva. A paizs fölötti sisak koronájából két szárny nyúlik fel, fölülről kezdve félig fekete, alul arany, közöttök oroszlán áll karddal, félig arany szin, félig fekete. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-zöld [1]).

Közülök Fabianics Ignácz a Dunántúli kerületi táblánál protocolista 1844-ben, és Zala, Vas megyék táblabirája.

Fabik család. I. Leopold királytól 1694-ki nov. 20-án kapta czimeres nemes levelét, melylyel Fabik István 1726-ban Nógrád megye előtt produkált. Ennek fia Fabik György az 1755-ki nemesi vizsgálatkor a kétségtelenek sorába iktattatott, s tőle a család igy származik:

Pál, ki Losonczról Kőrösre költözött, 1831. april 20-án 561. sz. alatt Nógrád vármegyétől fiaival együtt nemesi bizonyitványt vett ki.

Fabricius család. Több ilynevü családunk van.

Egyik az, melynek nemesség-szerzője Fabricius János Ádám 1683-ban Guggomos családdal nyert czimeres nemes levelet. Czimere négy részre osztott paizs. Az első és negyedik vörös mezőben arany oroszlán áll hátulsó lábain, ragadozásra készülten. A második és harmadik arany mezőben kék ruhás férfiu buzogányt tart. A közép koronás kis paizs viz-szintesen kétfelé oszlik. A felső arany mezőben rézsútosan jobbról balra arany csikolat vonul le. Az alsó vörös mezőben két keresztbe tett virág látszik. A paizs tetején két sisak látható; a jobboldalinak koronájából két tülök között fekete egyfejü sas csőrében zöld gallyat tart, a másik sisak koronájából a paizsbeli kék ruhás férfi buzogányt tart. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [2])

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.
[2]) Ugyanott.

Fabriczius család. Ilynevü család Gömör megyében honos [1]. Hont megyében a mult században Bori helységben élt (1728.) Fabriczius Zsigmond

Fabriczius Andrásnak neje Holecz Zsófia ellentmondott Urbanyi János beiktatásának Nagy-Szalatnyóra nézve [2].

A XVI. században élt Fabriczius Ágoston, kinek Hunyady Ilonától fia János nejével Molnár Dorottyával nemzé Fabriczius Rozáliát Gellérth Imrenét.

Fabriczius család Pest megyében is lakozik; ennek czimere: a paizs két felső szögletében két csillag, ezek alatt felforditott V alaku osztályban három strucz-toll. A paizs sisakjából egy sisakos vitéz felhuzott ijat tart.

Fabriczy család. Gömör megye nemes családainak sorában áll [3]. Hasonlóan Zemplin megyében is él ilynevü család [4].

Szepes vármegyében szintén honos a család, hol Fabriczy Sámuel Andrásnak Abhortis Augustini Klárától Poprádon 1791-ben született fia, 1816—1828-ig Szepes megye aljegyzője, utóbb ügyésze, több (főleg jogtani) jeles munkát irt. (L. Ujabb Ism. tár. III. 176. l.)

Fabrinyi család. Fabrinyi Balás 1642-ben nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere kék mezőben zöld téren álló fehér angyal, melyen keresztben lenyuló vörös fátyol vonul le, jobb kezében fekete keresztet, a balban kinyilott liliomot tart. A paizs fölötti sisakon ugyan olyan angyal áll, kereszttel és liliommal. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [5].

Fabris család. 1717-ben III. Károly király nemesité meg Fabris Dánielt.

Czimere kék mezőben zöld téren korona, melyen kettős farkú oroszlán áll, első jobb lábában kivont kardot villogtatva. A paizs fölé helyezett sisak koronájából pánczélos, sisakos hadi férfiu emelkedik föl, jobbjában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [6].

Fábry család. Több ilynevü nemes család van hazánkban.

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör pag. 144.
[2]) Sz. Benedeki Conv. Capsa H. Fasc. 2. Nro 5.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.
[4]) Szirmay Zemplin. not. top. 112.
[5]) Collect. Herald. és Adami Scuta gentil. tom. III.
[6]) Collect. Herald. Nro 577.

Ezek egyikének czimere a paizs zöld mezejében hátulsó két lábán álló farkas, fölötte hold és csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett sas-szárny látható. Foszladék arany-kék, ezüst-vörös. Közülök Fábry Pál ily családfát alkota:

Fábry Pál
(Bosnyák Borbála)
1740. táján.

Ferencz zsigárdi plébános.	Mátyás (Kelecsényi Terézia)	Ádám (Bratkovits Klára)	László (Végesi Bora)	József †	Anna (Kereskényi Gábor)	Teréz (Andrássy Ádám)

Fölül álló Fábry Pálnak utódai neje Bosnyák Borbála után Nógrád megyei Puszta-Szántón birtak.

Fábry család. (Rumunyesti). E században alapitá Fábry János, ki Breznó-Bányáról származott Pestre, hol szép vagyonra tevén szert, Krassó vármegyében kir. adomány mellett szerzé Rumunyest helységet, melyről családja előnevét vevé.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs. A jobboldali vörös mezőben hármas dombon méh-kaptár áll, mely körül méhek szállongnak. A baloldali kék mezőben arany oroszlán áll hátulsó két lábán, első jobb lábában kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján fészkén ülő, s melljéből fiainak táplálékul vérét ontó pellikán látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A czimert s előnevet adó helységet szerző Fábry János Pesten meghalt 1858-ki octob. 15-én, kora 73-dik évében. Tőle a családfa igy alakul:

János
† 1858. Pesten.

János huszár-őrnagy. (Ravizza Alojzia)	Zsuzsa	Etelka (Andreánszky Miksa)	Lajos cs. kir. kapit.	Anna (Luksche János)	Adolf lak. Rumunyesten. (Szende Franczizka)	László *) cs. kir. törv.-széki tanácsos Pesten. (Mack Amália)

János gyermekei: Franczizka, Sarolta, Arthur, Sylvius

Adolf gyermekei: János, Ilona, Alojzia, Kálmán

László gyermekei: Clementina, Alfred, Aurel

*) Lászlónak testvérei még: Miksa és Julia.

Fáczonyi család. E század elején 1803-ban I. Ferencz király nemesité meg Fáczonyi Mátyást és Imrét következő czimerrel: a négyfelé osztott paizs első és negyedik kék mezejében dám-

vad ágaskodik. A második és harmadik vörös mezőben zöld téren vad ember áll, jobb kezében kivont kardot, a balban szőlőfürtöt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt dámvad emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Fáczonyi Mátyás 1805-ben az eperjesi kerületi táblánál irnok, utóbb kiadó (1820.), majd jegyző és protocolista.

Fáczonyi Dienes 1820-ban magyar királyi testőr.

Fadgyas család. Pozsony megyei nemes család. Közülök Fadgyas Gusztáv Pesten ügyvéd 1858-ban.

Zemplin megyében is honos a család [2]).

Faichtinger család. Faichtinger József 1720-ban III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [3]).

Czimere: a paizs kék mezejének alján egy széles folyam, melyen keresztül fahid vezet egy palánkkal is elkeritett faragott kövekből épült vár kapujához, mely fölött egy pánczélos, strucz-tolluval ellátott sisakú bajnok áll kivont karddal. A paizs fölötti sisak koronájából ugyan olyan pánczélos bajnok emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék.

Fail család. A czimeres nemes levelet Fail Benedek kapta 1797-ben I. Ferencz királytól.

Czimere négy részre osztott paizs; az első és negyedik osztály kék mezejében magas fehér szikla emelkedik, csúcsán rézsútosan átütve egy vörös tollú nyilvessző által. A második és harmadik osztály arany mezejében természetes szinü koronás oroszlán áll hátulsó lábain, első jobb lábával két bányász-kalapácsot tart. A paizs fölötti sisak koronáján két fekete sas-szárny között a leirt oroszlán áll a két bányász-kalapácscsal. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [4]).

Fakó család. (Nemesdédi). Komárom megyében már a XVII. század elején találjuk Fakó Jánost, ki 1612-ben Ó-Gyallán a sánták részét zálogban szerzi meg [5]).

Jánosnak utódai közül volt Fakó István, kinek Kelecsényi Ilonától leányai: Erzse Vitéz Jánosné, és Judit [6]).

Somogy vármegyében szintén találunk Fakó családot, mely

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 111.
[3]) Collect. Herald. Nro 434.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. III.
[5]) Fényes: Komárom várm. 123. l.
[6]) Theszéry-Deméndy-féle perből.

Nemesdédi előnévvel él, s melyből Fakó József a fejérvári püspöki megyében etyeki lelkész, és bicskei alesperes volt 1794-ben.

Zemplén vármegye is nemesei közé számitja a Fakó családot [1].

Falk család. Falk József 1790-ben nyert czimeres nemes levelet.

Czimere három felé osztott paizs, ugy hogy az alsó osztály csúcsosan a két felső közé nyúlik be. A felső jobboldali vörös mezőben fehér horgony látszik; a felső baloldali osztály viz-szintesen kétfelé oszlik, a felső kék mezőben arany csillag ragyog; az alsó folyamot képez, melyen jobbról rézsútosan lefelé vonuló hajóhid látszik. Az alsó csúcsos osztály fehér mezejében zöld téren egy kődarabon galamb áll. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz hasonló galamb áll két zászló között, melyek közül a jobboldali vörös-fehér, a baloldali arany-kék [2].

Falk család. E családnak a czimeres nemes levelet Falk Károly szerzé 1791-ben.

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik arany mezőben vörösfejü harkály áll. A második és harmadik ezüst mezőben fekete öltözetü zöld fövegü bányász áll, jobb kezében két bányász-kalapácsot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján sötét felhők, jobboldalán a nap, a baloldalon pedig a hold (ugy látszik fogyatkozva) szemlélhetők, két oldalról egy-egy nemzeti háromszinü zászló leng. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-fekete [3].

Falkenberg család. A honositott családok sorába tartozik. Falkenberg Ernő 1687-ben országgyülésileg indigenáltatott [4].

Faludy család. Ebből származott a mult század egyik nevezetes magyar irója Faludy Ferencz, ki Vas megyében Német-Ujváron született 1704-ki april 11-én. Iskoláit bevégezvén, jesuita lőn. Meghalt 1779-ki dec. 18-án. Ékes magyar nyelven irt versei s egyéb munkái néhány kiadást értek [5].

Falussy család. Vas megyében virágzott. Közülök Falussy András 1671-ben Vas megye alispánja volt [6].

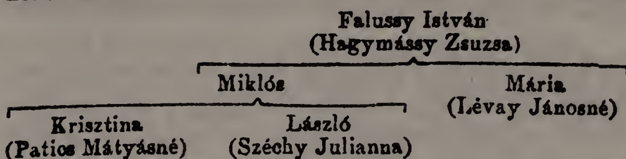
E családnak törzse — ugy látszik — azon Falussy Péter, ki Ábrahámy-nak is neveztetett, s a nemes levelet 1632-ben kapta, azt 1633-ban Vas megyében hirdettetvén ki [7]. (L. e munka I. köt. 3. lap.)

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. III.
[3]) Ugyanott.
[4]) 1687-ki 29-ki törv. cz.
[5]) Lásd munkái teljes kiadását a Nemz. Könyvtárban Toldy Ferencz által.
[6]) Kazy Hist. R. Hung. III. 108.
[7]) Az eredeti armalis Zala vármegye levéltárában van.

Falussy Miklós 1681-ben országgyülésileg kiküldött biztos az elkobzott javakra nézve [1], és gróf Draskovichnak tanácsosa [2].

Néhány izen e családról következő leszármazási kimutatást [3] közölhetek:

Falussy Borbála gróf Gyulay Ferencz hitvese férjével együtt Majkon a néma barátoknak szintén egy czellát alapitott [4].

Fancsaly család. (Fancsali). Erdélyben udvarhelyszéki székely család. Fancsaly Balás 1505-ben udvarhelyszéki biróvá választatott [5]. Fancsaly Zsigmond 1794-ben udvarhelyszéki dulló.

Fancsaly József a Guberniumnál 1794-ben az árvaszéki osztálynál számvevő tiszt.

Fancsaly József 1847 ben Küküllő megyénél számvevő.

Magyarországban Fancsaly László Abauj v. követe 1505 ben.

Fancsik család. Ugocsa megyében van lakhelye. E század elején Nevetlen faluban birtokos Fancsik Imre, András, és Ferencznek özvegye [6].

Fancsikay család. (Fancsikai †). Ugocsa megye kihalt nemes családa; nevét — mely hajdan Fanchikai-nak is iratott — azon megyei Fancsika helységtől nyerte. A család neve már a XIII. század végén előfordul, midőn Fancsika (Fanchaka) mester említtetik [7].

1399- és 1419-ben Fancsikay Domokos Ugocsa megye alispánja [8].

1451-ben Fancsikay Mózses Nyaláb vár kapitánya, ki ellen 1452-ben Hunyady János kormányzó parancsa mellett vizsgálatok tétetnek hatalmaskodásai miatt [9].

---

[1]) 1681-ki 11. törv. cz.

[2]) Haan Jena Hung. p. 31.

[3]) Deductiones geneal. Mss. Musaei fol. Nro 213.

[4]) Fényes: Komárom várm. 194. l.

[5]) Kállay: Székely Nemz. 247.

[6]) Szirmay C. Ugocsa pag. 171.

[7]) Ugyanott pag. 31.

[8]) Ugyanott p. 50. 51.

[9]) Ugyanott p. 144. 76.

1470-ben Fancsikay Miklós Tekeházán reá néző örökség miatt perel [1]).

1487-ben Fancsikay Bernád Ugocsa vármegye alispánja [2]).

1512-ben Fancsikay Ferencz és Máté és többen Perényi Gábor főispán ellen többi közt azért is emelnek panaszt, mert Ugocsa megye alispáni székébe nem nemest helyezett [3]).

1545-ben éltek, és mint beiktatásoknál királyi emberek említetnek Fancsikay Lőrincz, Lázár, Tamás, István és János [4]).

1548-ban Fancsikay Györgynek neje Daróczy Ilona birt Tisza-Ujlakon, és Rákóczból a leány-negyedet követelé [5]).

1604-ben Fancsikay György Ugocsa megye szolgabirája.

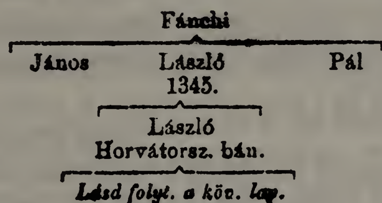
1636-ban F. Zsigmond ugyanott szolgabiró, 1655-ben pedig alispán volt. Benne, vagy utódaiban a család kihalt.

E családhoz adandók még a következők [6]), hogy Fancsikay János 1401—1409-ben, Lázár 1423-ban, Bernát 1470-ben, Lázár 1495-ben Ugocsa vármegyének alispánjai voltak.

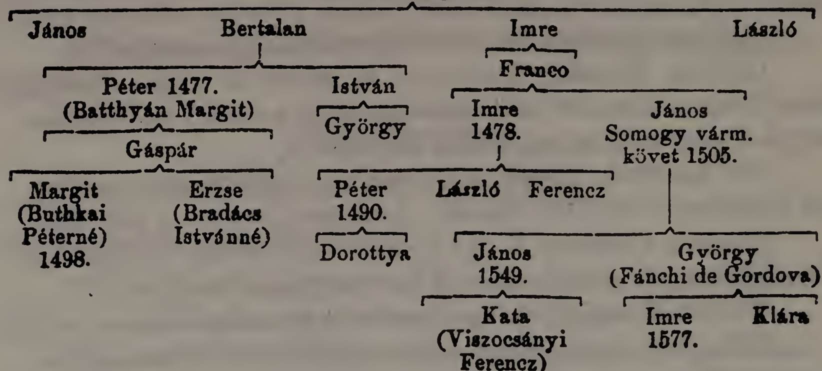
1549-ben Fancsikay Lászlónak özvegye Margit, és fia István élt.

Fáncsy család (Dennai és gordovai †). Régi kihalt család, mely régi okleveleinkben többnyire „Fánchy"-nak iratik. Előnevét Somogy megyei Dennai pusztáról vevé, mig egyik ága magát Gordova helységről irá.

A XIV. században három testvér élt: Fánchy János, László és Pál. Ezek közül László ága ily nemzékrendet alapita [7]):

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 141.
[2]) Ugyanott p. 13. 51.
[3]) Ugyanott p. 35.
[4]) Ugyanott p. 120.
[5]) Ugyanott p. 69. 88.
[6]) Kazinczy G. ur közléséből eredeti okmányok után.
[7]) Geneal. authen. Mss. tom. I. — Lásd Lehoczkynál is Stemm. II. 127. Katona Hist. Crit. XIII. p. 994.

A táblázaton állók közül Gáspárnak leánya Margit Buthkai Péterné volt [1]). János Somogy vármegye követe az 1505-ki rákosi országgyülésre [2]).

Jánosnak fia György, talán ugyanaz, ki 1562-ben Bozóki kapitány volt [3]); s kinek testvére Borbála Balassa Zsigmond neje levén, ettől végrendeletileg 1568-ban Bozók várát kapta [4]). Györgynek neje Pethő Anna Csáky Ferencz özvegye volt.

A családfán nem állanak a következők:

Fánchy Ferencznek fia Demeter, ki 1460-ban élt [5]).

Fánchy Urbán, ki Szapolyay János korában 1526-ban élt [6]).

Dennai Fánchy Gáspár, kinek özvegye Bossányi Judit és fia Fánchy János 1647-ben Hont megyei Korpás Varbók birtokába Varbóky Ferencz b'vallása folytán királyi beleegyezés mellett beiktatik, többen ellentmondván [7]).

Ugyanez időkorban élt dennai Fánchy Pál, kinek neje Balassa Sidonia volt [8]), és ki 1647-ben az országgyülés előtt panaszkodott Fánchy Miklós ellen, mint ki minden ingóságait és a kaboldi

---

1) Wagner Dec. III. p. 19. 20.
2) Jászay P. Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157.
3) Istvánffy Hist. R. H. 1685-ki kiad. 400. l.
4) Budai Fer. Polg. Lexic. III. 1.
5) Kaprinay Diplom. II. p. 447.
6) Szerémy Gy. Emlékirata. Kiadta Wenczel Gusztáv. 100. l.
7) Sz. Benedeki Conv. Capsa A. Fasc. IV. Nro 13.
8) E munka I. köt. 124. l.

jószágot tárgyazó okiratokat lefoglalva tartotta [1]). 1555-ben azonban vérfertőzésben elmarasztaltatván, minden javait nótán veszté [2]).

Ugyanez időben élt Fáncsy Imre, kinek leánya Katalin előbb regóczi Huszár Mátyásné, utóbb 1689-ben felső-ozoróczi Ottlik Györgyné volt [3]).

A gordovai Fánchy ágazatnak a töröktől visszafoglalt, és a kamara által visszatartott birtokairól még az 1715-ki országgyülés intézkedett [4]); később a család neve elenyészett.

Fáncsi család. Erdélyben Csikszékben székely hadvezér Fáncsi Mihály 1476-ban, kinek Mátyás király parancsolá, hogy feje vesztése alatt István moldvai vajda segélyére menjen a török ellen [5]).

Fangh család. (Kőszeghi). Erdélyi nemes család. Közülök Fangh István 1794-ben gyulafejérvári olvasó kanonok. Ferencz a zalathnai bányai törvényszéknél szolgált 1794-ben.

Fangh István 1847-ben szintén az erdélyi bányai hatóságnál viselt hivatalt.

Faragó család. Hajdan Verőcze vármegyében találjuk. Faragó György 1447-ben Verőcze megye követe a budai országgyülésre [6]).

Faraghó István 1660-ban Nyitra megyében Egyházszeghen birt, és 1663-ban nejével Horváth Annával ellentmondott Felső-Cseriben Baloghy Gáspár beiktatásának [7]).

Jelenleg Faragó család Zemplin megye nemes családai közé számittatik [8]).

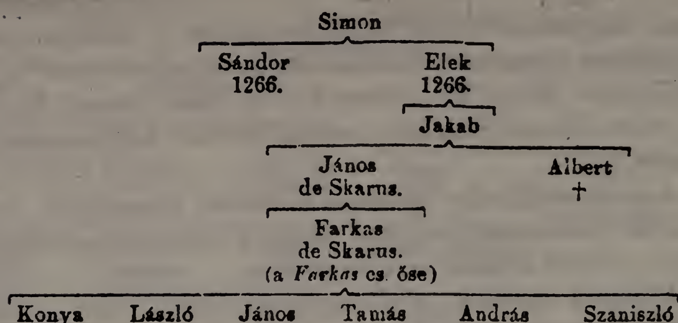
Hasonlóan Faragó család Pest megyében is él.

Farkas család. (Szkárosi). Gömör vármegye egyik legrégibb nemes családa, mely a Hanvai, runyai Soldos Szkárosi stb. családdal egy törzsből eredt.

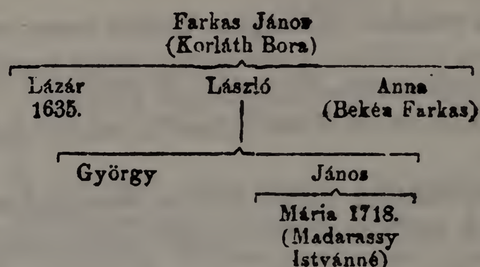
Már a XIII. században a tatárjárás korában élt az egyik törzs Simon, kinek a XIV. század végeig lejövő ivadékát mutatja a következő nemzékrend [9]):

---

[1]) 1647 ki 149-ik törv. cz.
[2]) 1655-ki 98-ik törv. cz.
[3]) Protoc. C. Neograd anni 1689.
[4]) 1715-ki 85-ik törv. cz.
[5]) Kállay Székely nemz. 247. l.
[6]) Kovachich Vestigia Comitior. apud Hung. 260—268.
[7]) Sz Benedeki Conv. Capsa B. Fasc. II. Nro 14.
[8]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 112.
[9]) Wagner Mss. tom. LXX.

Itt a családfa [1]) megszakadván, a XVII. századtól kezdve ismét igy folyik:

Ez utóbbi családfai töredék élén álló **Farkas János** valószinüleg az, ki 1617-ben Gömör megye alispánja volt [2]).

Lázár az, ki 1640 –1641-ben Gömör megye részéről az országbiróhoz követségben járt.

György 1723—1731-ben Gömör megye alispánja [3]).

1733-ban Györgynek leányától Máriától Madarassy Istvánnétól fia Madarassy György a királyi tábla előtt perel Farkas Jánosnak fiai Imre és György ellen Majos, Alsó-Falu, Visnyó, Felfalu és egyéb birtokok iránt.

Farkas család. (Hassaghi). Régi család, melyből hassághi Farkas Jánosnak fia Márton Zsigmond királynak Bosnyákországban, Istriában, Németországban hadi és egyéb alkalmakkor szolgálatokat tévén, érdemeiért ugy saját, mint testvérei Domokos, Albert

---

[1]) E családfa végizén az 1381-ben élő **Konya** valószinüleg egy a Zéchen vagy Széchen családnal előforduló **Kony**-ával.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör p. 758.

[3]) Ugyanott 243.

[4]) Ugyanott p. 261.

és Benedek, továbbá a delnei Kakass, Uszfalvi és Komlóssy család részére nemesi czimert kap 1418-ban [1]).

1456-ban fölebb emlitett hassaghi Farkas Mártonnak özvegye Zsófia, és fiai Imre, László és Lénárd, továbbá Jánosnak fia Albert, és ennek neje Ilona és leánya Dorottya Kapistrán János által a sz Ferenczes szerzet confraternitásába fogadtatnak [2]).

Farkas család. (Farkasfalvi). Mátyás király alatt 1488-ban előfordul a budai káptalan igtató levelében farkasfalvi Farkas György mind királyi ember nagy-lucsei Ferencznek több Somogy megyei helységbe történt beiktatásánál [3]).

Ugyanez időben 1482-ben farkasfalvi Pálnak fia László a szepesi káptalan előtt Farkasfalva helységnek minden szomszédait különösen pedig Farkasfalvi Imre mestert (Franknak Mihály fiátóli unokáját) és rokonait az ő ottani részbirtokainak bitorlásától eltiltotta [4]).

Farkasfalva nevü helység Ugocsa megyében van, és azt már a XIV. században birta a farkasfalvi Farkas család. 1371-ben farkasfalvi Bálintnak fia György Farkasfalvára osztató parancsot vett ki [5]).

1392-ben élt Farkasfalvi Szaniszló fia Antal, valamint 1435-ben is.

1447-ben Farkasfalvi Bálint [6]).

1655-ben Farkas Fabián putnoki várkapitány, kinek közbenjárására és Farkas Ferencznek negyven forintig jótállására Dayka Gábor vádlottat Nógrád megye kezességre bocsáta [7]). Később Tököly Imre hive lévén, farkasfalvai részét hűtlenségi bélyegen veszté el [8]), mit 1753-ban Farkas László nádori adományban ismét megkapott, és ennek fia László, ki 1797-ben az Ugocsa megyei nemesi felkelő seregnek alhadnagya volt [9]), birta e század elején is Farkasfalva legnagyobb részét [10]), s örökösei birják jelenleg is [11]).

Farkas család. (Deedi vagy lábatlani). 1452-ben élt deedi

---

[1]) Wagner Diplom. Sáros. pag. 378.
[2]) Ugyanott pag. 383.
[3]) Gr. Teleky Hunyadiak kora XII. p 401.
[4]) Ugyanott XII. p. 222.
[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 122.
[6]) Ugyanott 123.
[7]) Protocol. C Neograd. anni 1655. p. 146.
[8]) Szirmay C. Ugocsa p. 123. — A császáriak ördög-ütő Fabiánnak nevezték.
[9]) Szirmay C. Ugocsa. p. 67.
[10]) Ugyanott 123.
[11]) Fényes Geogr. szótár II. 6.

vagy lábatlani Farkas László, mint V. Lászlónak Esztergam megyei Berche helységről szóló adomány-levele tanusitja [1]).

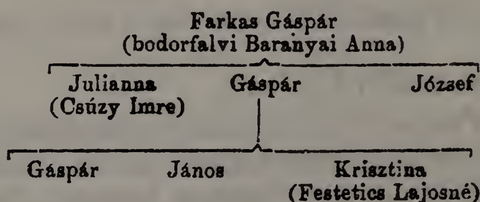
Farkas család. (Bessei). Közülök bessei Farkas Tamás 1590-ben az érseki székek nádora volt, mint Fejérkövy István királyi helytartónak Bély János ellen kiadott eskető parancsában megneveztetik [2]). Ferencz 1550-ben Thurzó Elek embere volt [3]).

Farkas család. (Inarcsi). Pest megyei Nagy-Kőrösön lakó család, birtokos az előnevet adó Felső-Inarcson. Származása oklevelekkel a XIII. századig felvihető [4]).

Farkas család. (Farkas-pátyi). Közülök farkas-pátyi Farkas Gábor Nógrád megyében 1744-ben megyei ügyész, 1750 ben főszolgabiró, 1756-ban pedig főjegyző volt [5]). Czimere (pecsét-nyomat szerint) a paizs mezejében két egymással vivó bajnok; a paizs fölötti sisak koronáján pedig férfi-kar könyököl, kivont kardot tartva.

Farkas család. (Hügyei). Pozsony megyei család, mely több megyébe is elágazott.

Néhány izen nemzékrendét mutatja a következő leágazás [6]):

Ugyan e családból hügyei Farkas Pálnak leánya Éva 1676-ban kisfaludi Lipthay István neje. — Frideczky Rozália 1755. táján hügyei Farkas N. neje.

Komárom megyében 1638-ban Farkas Pál és Ilona néhai Literati Farkasnak özvegye Blásy Katalin özvegy Pázmándynénak az egész Kömlőd pusztát kis összegért elzálogositják [7]).

---

[1]) Hevenessy Mss. A. tom. XIII. p. 269.

[2]) Ráth Károly közléséből.

[3]) Wagner Analecta Scepus. I. 46.

[4]) Nemzékrendét talán a pótlék-kötetben Szabó Károly igérete folytán közölhetni fogom.

[5]) Az illető jegyzőkönyvek szerint.

[6]) Deductiones geneal. Mss. a nemz. Muz. fol. lat. Nro 213.

[7]) Fényes Komárom várm. 155.

1672-ben Farkas Ádám, testvére Imre által a kömlődi puszta iránt Pázmándy György részére tett örök vallomásnak ellene mond [1]).

1743-ban Cseh József s neje Farkas Ágnes s többen kömlődi birtokrészüket b. Sándor Mihálynak örökösen eladják.

1737-ben Farkas Pál kömlődi birtokrész végett Pázmándy István ellen inditott erőtlenitő perét, némi előbb közbejött per-alku végett elveszté [2]).

Komárom megyében Lakon bir Farkas család.

Farkas család. (Románfalvi). Románfalvi Farkas György 1680-ban Léva vára alkapitánya [3]), midőn győri Nagy Jánost a lévai harczon nyert, s a nádor részére neki szerszámostúl átadott lóról megnyugtatja. Utóbb a Tököly pártiak által elfogatván. Vécsey Sándor szabaditá ki [4]). Czimere — mint „Georgius Farkas" köriratu pecséte mutatja — a paizs mezejében hátulsó két lábára fenálló medve, nyakán átnyilazva, és első lábaival buzogányt tartva. Ugyanaz emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is.

Farkas család. (Boldogfai). Közülök boldogfai Farkas János 1758-ban Zala vármegye főjegyzője.

Farkas család. A czimeres nemes levelet Farkas Mihály, András és István kapta III. Károly királytól 1715-ki mart. 31-én, és ezen oklevél azon évben Nógrád megyének Kis-Zellőben tartott közgyülésében kihirdettetett.

A fölebb emlitett szerző Mihálytól, ki Nagy-Orosziból T.-Várkonyba, és onnan Nagy-Kőrösre költözött, — leszármazását igazolván Farkas Pál nagy-kőrösi lakos, 1837-ki aug: 24-én Nógrád megyétől nemességéről elismerési bizonyitványt nyert [5]).

Farkascsalád. Szintén czimer-leveles nemes család. A czimeres nemes levelet Farkas Gergely és István nyerte 1714-ben III. Károly királytól.

A család czimere kék mezőben zöld téren hátulsó két lábán álló farkas, mely szájában piros szőlőfürtöt tart. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, egy vörös-fehér zászlót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [6]).

---

[1]) Fényes Komárom várm. 155.
[2]) Ugyanott.
[3]) Eredeti oklevél nálam.
[4]) Vécsey család bárósági oklevele 1691-ről.
[5]) Az illető jegyzőkönyv 1960. szám alatt.
[6]) Collect. Herald. Nro 623.

Farkas család. 1763-ban nyerték a czimeres nemes levelet Farkas Ádám, János, Sámuel és másik János.

Czimerök viz-szintesen két részre osztott paizs, a felső ezüst mezőben futó farkas látszik. Az alsó kék mezőben a két alsó szögletből rézsútosan felnyuló, és a közepén felforditott V betü alatt meghajló vörös-fehérrel koczkázott csikolat (cantherius) látszik, mely alatt arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén farkas nyulik föl, két oldalról vörös-fehér zászló leng. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Farkas család. 1767-ben Farkas László nyerte a czimeres nemes levelet [2]).

Czimere kék mezőben zöld téren (a család nevére czélzással — mint az oklevél mondja — per allusionem nominis) farkas látszik menő helyzetben, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold látszik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén farkas emelkedik ki, első jobb lábánál a paizsbeli csillag és félhold látszik. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

Farkas család. (Alsó-Takácsi). Nógrád megyében közülök Farkas Károly 1842-diktől megyei fő-ügyész volt.

Czimere vörös mezőben férfi-kar könyökben meghajolva, kivont kardot tart, melyre kigyó tekerődzik. A paizs fölötti sisak koronájából egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Farkas család. (Bogdány). Zemplin megyében virágzott. 1660-ban azon megyében birta Pálfölde pusztát és Bolly helységet, azonban 1684 ben már mindkettőt I. Leopold Barkóczynak adományozta [3]).

1657—1658-ban bogdányi Farkas László Zemplin megye fölkelő nemességének vezérévé tétetik. 1659- és 1662-ben országgyülési követ. 1663-ban alispán, ugyanez 1667-ben is.

Farkas család. (Csörgői). A csörgői Farkas család Zemplin megye kihalt nemes családai közé számittatik [5]).

Farkas család. Zemplin megyében jelenleg is honos Far-

---

[1]) Collect. Herald. Nro 31.

[2]) Ugyanott Nro 113.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 285. 326.

[4]) Ugyanott not. hist. 185. 188. 193. 194. 207. 255. stb

[5]) Ugyanott not. top. p 81. 266.

kas nevü család, és Szirmay A. szerint e század elején birtokos Őrös, Nagy- és Kis-Rozvágy Bisztra és Banócz helységben [1]).

1676-ban Farkas Péter Tököly pártján alszázados Tarczal megrohanásában vesz részt [2]).

Farkas család. (Harinai). Lásd *Harinnai Farkas család.*

Farkas család. (Bögözi). Erdélynek székely családa. Közülök bögözi Farkas Ferencz 1627-ben Udvarhelyszékben alkapitány, valamint 1635-ben is, Bardócz-szék kiváltságlevele szerint; említtetik az *Approbata Constitutio*-ban is. 1620-ki julius 14-én adománylevelet nyert Bögözi, Agyagfalvi, Czibrefalvi birtokairól. 1636-ban ő volt kezes Kemény Jánosért a budai basánál [3]).

Farkas Ferencz (a fölebbi-e, vagy másik?) 1657-ben aláírta II. Rákóczy György assecuratoriumát; — és szintén Farkas Ferencz 1685-ben Udvarhelyszék alkirálybirája [4]).

Egy Farkas Ferenczet Mihály vajda öletett meg, mivel Báthori András pártján állt.

Ezeknél sokkal előbb pedig Farkas Márton 1566-ban országgyülésileg tüzérségi felügyelőnek neveztetett ki.

Farkas család. (Borbátvizi). Házája Hunyad vármegye, s birtoka ott Dobra.

Közülök József 1815-ben dézma-haszonbér perceptora.

József 1847-ben rectificator biztos.

Elek előbb szolgabiró, alispán, 1842—1848-ban az országgyülésen királyi hivatalos.

Hunyad megyében bajesdi Farkas Bálint 1794-ben alszolgabiró.

Farkas család. (Ó Budai). Szintén erdélyi család. Közülök József 1815-ben Kolos vármegye levéltárnoka.

Mihály ugyanakkor és ott rectificator biztos.

Imre 1847-ben Kolos vármegye alszolgabirája.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 291. 329. 342. 370.

[2]) Ugyanott 148. — Farkas nevü családokból néhány tagot fölmutatnak az országgyülési törv. czikkelyek is. Igy az 1599-ki 31. törv. cz. F. Ferencznek peres ügyeiről intézkedik. — Az 1635-ki 72. törv. cz. szerint F. István, — az 1655-ki 30. és 66. törv. cz. szerint F. András választmányi tagokul neveztetnek stb. Mely családhoz tartoznak? megmondani elegendő adatok nélkül nem lehet.

[3]) Kállay: Székely Nemz. 246.

[4]) Ugyanott, s a következők is.

Farkas család. (Gyulafejérvári). Erdélyi Alsó-Fejér megyei család, s többnyire ott hivataloskodtak. Sándor 1794-ben alszolgabiró, s tán ő azon idősb Farkas Sándor, ki 1815-ben is alszolgabiró. Másik ifjabb Sándor 1815-ben rectificator biztos, utóbb alszolgabiró és dézma-tárnok 1847-ben. Meghalt 1858-ban. Gyermekei élnek Asszonynépén.

András és Ferencz alszolgabirák, és Lajos rectif. biztos 1815-ben.

Dániel jegyző s iktató volt, 1849-ben Enyed pusztitásakor megöletett. Idősb fia Sándor megyei törvényszéki ülnök 1849-ben; jelenleg Raguzaban él. A hirlap-irodalomban több közleménye jelent meg [1]. Fia Ádám Alvinczen lakik.

Farkas család. (Bölöni). Székely család. Egyik tagja Sándor irá Éjszak-Amerikai utazását, mely három kiadást ért, és a magyar Akademia által 200 arany jutalomra méltatott. Sir-emléke a kolosvári temetőben diszlik.

Farkas család. (Cserefalvi). Maros-széki székely nemes család.

Farkas család. (Kődi). Eldődük Zemplin megyéből — hol jelenleg is több ilynevü család van, — származott be Bethlen Gábor alatt mint fejedelmi szolga Erdélybe, hol a család házája Közép-Szolnok vármegye.

Czimeres nemes levelüket Farkas János kapja 1679. junius 15-én, és az Közép-Szolnok megyének 1681-diki julius 4-én Sámsondon tartott közgyülésében hirdettetett ki. Czimerök a paizs égszin kék mezejében egy vörösbe öltözött jobb kar kivont kardot tartva, melyre kigyó tekerődzik. A kar törzsén egy fehér gólya áll, és a kigyó fejét elnyeléssel fenyegeti. A paizs fölötti sisak koronája alul kétfelől leereszkedő foszladék ezüst s különbféle szinekkel diszlik, mint itt a metszvény mutatja.

A család a mult századi (1784-ki) nemesi vizsgálatkor Közép-

[1]) Antenor utazását fordítá magyarra.

Szolnok megyében Kődön, Fericsén és Csokmányan több adó-fizető jobbágy birtoklását mutatván be, kétségtelen és elegendő birtoku nemesül ismertetett meg legfelső helyen is. (Bécs 1784. dec. 6.)

Farkas Konstantin a Rákóczy forradalom alatt Kődi fele részmalmát egy tizenhat forintra becsült lóért zálogitja el testvérének Györgynek, a fölkelésben részt veendő, melyben el is esik, kilencz gyermeket hagyván maga után.

Mint a táblázaton látható, az igen szapora családnak Közép-Szolnok megyei ága részint a Rákóczy hadaknak birtokaik területén gyakori átvonulása által, részint pedig sokfelé terjedő osztályok miatti birtok-feldarabolások által elaprosodott, elszegényedett, mig a Doboka megyei ág maig is virágzóbb állapotban áll, jelenleg csak István és János által képviselve.

I. András két fiát III. Jánost és Dánielt Bécsben növeltette, honnan mindkettő tanárnak jövén le, Dániel mint ilyen halt el N.-Szebenben 1817-ben. — III. János előbb Bécsben két herczegfi nevelője, a kolosvári egyetemben 1774-ben egyházi és büntető jogtanárnak neveztetett ki. Meghalt 1781-ben. Tömösvári Rácz Zsófiától, kit mint árva 12 éves leányt jegyezvén el, előbb a szebeni kolostorban maga neveltetett, három gyermeke maradt: Anna, Antonia és IV. János, ki miután még atyja III. János 1780. táján magát Doboka megyében megfészkelte, alapitá a dobokai ágazatot, mely a Maksai, Dindár, Daczó, Ördög stb. azon megyében vagyonos családokkal jöve családi összeköttetésbe.

IV. János Doboka megyében törvényszéki biró és árvaszéki elnök, a forradalmi rázkodások által megtörve, 1848-ki dec. 24-én halt meg. Fiai közül

István, ki 1848-ig különféle megyei hivatalt viselt; erről lemondva, előbb mint kor. biztos, majd mint tiszt a forradalom érdekében működött, hasonlóan testvére János is azon hadseregnél volt tiszti alkalmazásban.

Nevezett István és János Doboka megyei keresztúri birtokaikon laknak, s számos testvéreik elhalván, ez ág bennök várja további terjedését.

A családfa a nemesség-szerző Jánostól kezdve következőleg terjed le:

Farkas János
1679. czimert
s nemes levelet kap.

I. György — Konstantin 1709. — Demeter

(I. György gyermekei:) II. János — I. Gergely — Tamás — Simon — Demeter

Miklós — Zsigmond — I. András (Rednik Róza) — Gábor — Péter — Mihály — Demeter — Tamás *)

(I. András gyermekei:) II. György — III János jogtanár † 1781. (Rácz Zsófia) — Miklós — Gábor — III. Gergely — Mária — Anna — Dániel tanár † 1817.

(III. János gyermekei:) IV. János Doboka v. törv. sz. biró. † 1848. (Hodor Mária) — Anna (Sikó István) — Antonia (Eperjesi Antalné)

(IV. János gyermekei:) Lajos † — István Keresztúron. (b. Jozsinczy Róza) — Anna (Szentmarjai Lajos) — Sándor † — V. János **) (lak. Keresztúron)

(István gyermekei:) Irén † — Sándor †

*) Tamásnak testvérei még: II. Gergely, Johanna és Mária.

**) Ezeknek elhalt testvérei még: Antonia, Antal, József, Mária, Amália, László, Róza, Zsófia és László.

Farkas család. (E. Horváthi). Közülök E. Horváthi Farkas András Torda vármegye rectificator biztosa 1815-ben.

Farkas család. (Ikafalvi). Székely család Háromszéken. Közülök Ikafalvi Farkas Pál 1847-ben Kézdi szék tiszt. jegyzője.

Farkas család. (Illyéni). Erdély családa. Illyéni Farkas János 1815 ben a királyi ügyigazgatóságnál volt hivatalban.

Farkas család. (Kolosvári). Kolos megyében honos, hol kolosvári Farkas Gergely 1794 ben alszolgabiró volt.

Farkas család. (M. Frátai). Szintén Kolos megyében közülök m.-frátai Farkas László a megyénél szolgált 1794-ben.

Farkas család. (Rákosdi). Hazája Hunyad vármegye, melynél Ignácz rectificator biztos, Lajos ügyvéd 1847-ben.

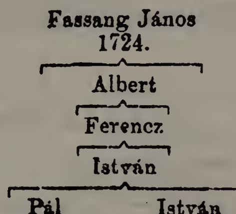
Farnosi család. A régi kihalt családok egyike. 1468-ban éltek Farnosi Vitusnak fiai László és Sebestyén. (*L. Widffy cs.*)

Faschó család. Előbb Pozsony megyében találjuk, hol Faschó Jakabnak fia Sámuel Bazini születés, Banóczon evang. Rector volt

1673-ban [1]. Faschó György Resztirai Rector ugyanott 1667-ben kelt egybe Marci Máriával.

A család Gömör megyei nemesei közé számittatik [2]. Valószinüleg Faschó János innen származott Arad megyébe, hol 1799-ben hirdetteté ki nemességét [3]. Fia József ugyanott birtokos, előbb a megyénél fő-ügyész, 1839-ben országgyülési követ és kir. tanácsos.

Fassang család. A mult században 1724-ben Zólyom-megyéből Fassang János Nógrád megyébe költözött, kinek utódai e megyéből ismét elköltöztek. — Nevezett Jánostól a családfa igy hozatik le:

Fatavich család. Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét Fatavich Ferencz 1741-ki october 28-án [4], és 1755-ben már a Nógrád megyei kétségtelen nemesek sorába volt irva [5]. Unokája Fatavich Ferencz ügyvéd, azon megyének táblabirája, 1848 előtt halt meg magtalanul.

Czimere a paizs kék mezejének közepén egy drágaköves gyürű, és a paizs négy szögletében négy arany csillag. A paizs fölötti sisak koronájából egymásra helyezett két szárny látszik, melyeknek vizszintesen elosztott fele arany, fele kék, egyik a másikhoz képest visszásan szinezve. A paizst körül folyó foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék.

Fáy család. (Fáji). Egyike az okadatolva igazolható legrégiebb magyar nemes családoknak. Törzse Rugacs vitéz 1241-ben a sajói szerencsétlen ütközet után menekülő IV. Béla királynak, miután lova kidőlt, saját lovát adá át, maga pedig élete koczkáztatásával a hullák közé feküvén, az éji sötétségben menekült meg. A feláldozó nemes tettet, valamint fiainak is ez ütközetben tett szolgálataikat a

---

[1] Bartholomaeides Memoria Ung. Vitteberg. p. 176.
[2] Bartholomaeides C. Gömör p. 144.
[3] Arad megye jegyzőkönyve 994. sz. alatt.
[4] Collect. Herald. Mss. Nro 180.
[5] Catastrum Nobilium a. 1755.

király megjutalmazni kivánván, 1243-ban Rugacs két fiának Don- és Barnabás-nak Fáj nevü földet (ma helység Abauj megyében) adott királyi adományban, és annak birtokában V. István király által is megerősitettek [1]. Donnak fia, Rugacsnak unokája Orbán, s tőle az egész család ama birtokról Fáy-nak neveztetett. A család czimere szintén azon jelenetet jelvényezi, midőn Rugacs a királynak lovát átadja. E czimer egy fenálló hadi paizs, melynek kék mezejében egy ágaskodó fehér lovat egy magyar vitéz kantáránál fogva tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén fehér ló nyulik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös, mint azt a metszvény mutatja.

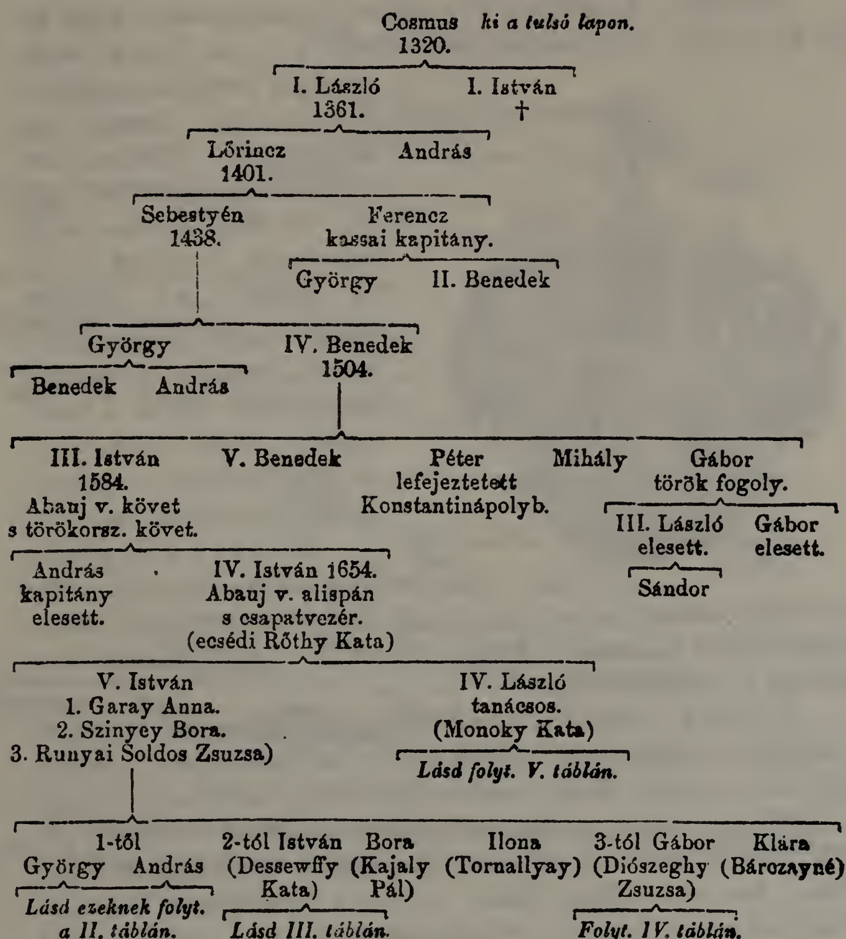
A nemzékrend a család adatai szerint több vonalra elágazva napjainkig igy jő le:

I. tábla.

- Rugacs 1241.
  - Don
    - **Fáy Orbán** 1292.
      - Detrik 1312.
        - János
      - Cosmus 1320.
        - *Lásd folyt. a köv. lap.*
      - György 1331.
        - Balás 1380.
          - II. István 1416.
            - György
              - András
            - Antal
            - János
              - András
                - János 1538. tanuló.
        - János 1390.
          - Pál †
          - Simon
            - András
            - I. Benedek
            - II. László
              - András
              - Lőrincz
        - András
          - György
            - Ambró
              - III. Benedek
              - Balás
            - Miklós
            - Péter
            - Mihály
            - János
          - Mihály
  - Barnabás

---

[1]) Az eredeti oklevelek a család levéltárában vannak. Kiadva lásd Fejér Cod Dipl. tom. IV. vol. I. pag. 286.

Mint a táblázaton is megjegyezve áll, Donnak fia Orbán 1292-ben már Fáy-nak neveztetett. Orbánnak három fia közül Detrik fiában kihalt. György a XVI. századig fentartá ágazatát, ezen ágnak egyik vég-ivadéka János (Andrásnak fia) 1538-ban Krakóban járta iskoláit [1]).

Cosmus (vagy Kozma) ága leterjedt napjainkig. Ez ágon Lőrincznek fia Ferencz, ki kassai kapitány volt, György és Benedek fiában kihalt.

---

[1]) Bursa Cracoviensis pag. 49.

Sebestyén, ki 1438-ban élt, folytatá ágazatát tovább; egyik fia IV. Benedek öt fiat nemzett; ezek közül Péter és Gábor török fogságba kerülvén, amaz Konstantinápolyba vitetvén, ott lefejeztetett, 1620-ban tett végrendeletet [1]). Gábor pedig 18 ezer forinton váltá meg magát. Testvérök

III. István 1584-ben Abauj megye országgyülési követe, valamint II. Mátyás király egyik követe a török portára, nemzé Andrást, ki mint kapitány a lengyel csatában vérzett el; és

IV. Istvánt szintén Abauj megye alispánját, utóbb az erdélyi hadaknál csapatvezért. Ecsédi Rőthy Katától (Rőthy Orbán leányától) két fia maradt: V. István és IV. László, kinek ivadékát az V. táblán láthatjuk.

V. István 1672-ben kétszáz kila gabonát adott hadi segélyben a királynak; elvádoltatván, Leopold király által fölmentetett [2]). Három neje volt, az elsötől Garay Annától (vagy Bora) született György és András, kiknek ivadéka a II. táblán lesz látható; második nejétől Szinyey Borbálától született VI. István (lásd ágazatát a III. táblán) Borbála Kajaly Pálné, és Ilona Tornallyayné. Harmadik feleségétől runyai Soldos Borbálától születtek Gábor (lásd IV. tábl.) és Klára Bárczayné.

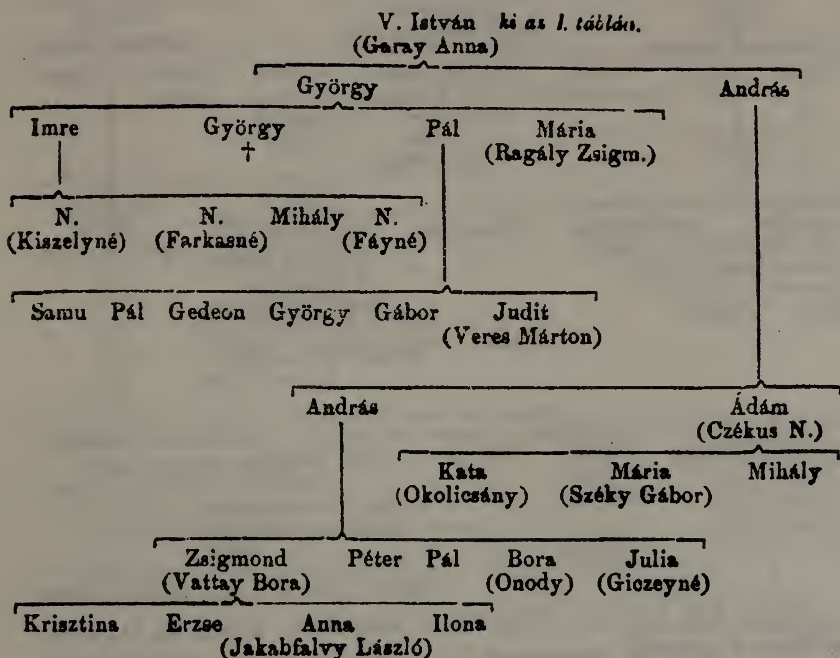
Lássuk most ezek közül György és András ágát a következő II. táblán.

---

[1]) Tudom. Gyüjtemény 1827-ik évi IV. k. 47.

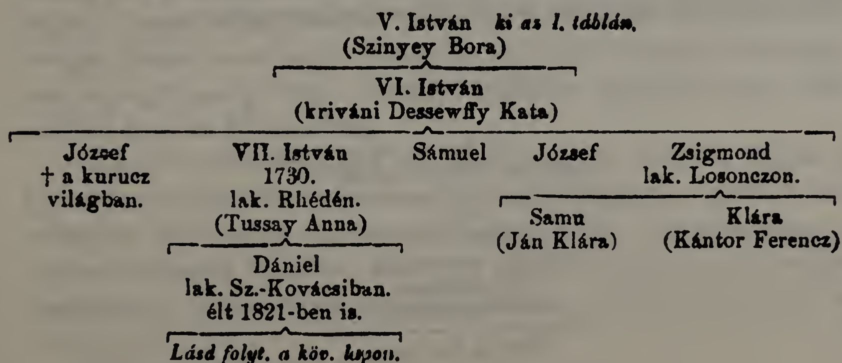
[2]) Lehoczky Stemmat. II. 127.

II. t á b l a.

V. Istvánnak második feleségétől Szinyey Borbálától született fia VI. István ily ágazatot alkotott:

III. t á b l a.

Dániel *ki az előbbi lapon.*
lak. Sz.-Kovácsib.. ı.
Élt 1821-ben is.

Rudolf
1807.
(Vattay Krisztina)

Mózses
(Darvas Erzse)

György
lak. Féczelen.

Ida
(Fáy Béla)

Károly
(Darvas Zsuzsa)

József
lak. Ecséden.
(Darvas Janka)

Béla — Jolánta

Krisztina
†

Francziska
†

Ignácz
(1. Kenessey Fanny.
2. Konkolyi
Thege Apollonia)

Mária — Irén — Geiza † — Julia

Amália-Krisztina
†

Dániel
† 1849.
Szőnynél.

Mária

Károly
† 1856.
lak. Sz.-Kovácsiban.
(Losonczy Luiza)

Luiza
(Fáy József)

Ez ág VII. István által Heves megyében, ennek fia Dániel által Nógrád megyébe származott át, s jelenleg is leginkább Pest és a nevezett megyékben székel. Közülök Dániel 1849-ben Szőnynél esett el.

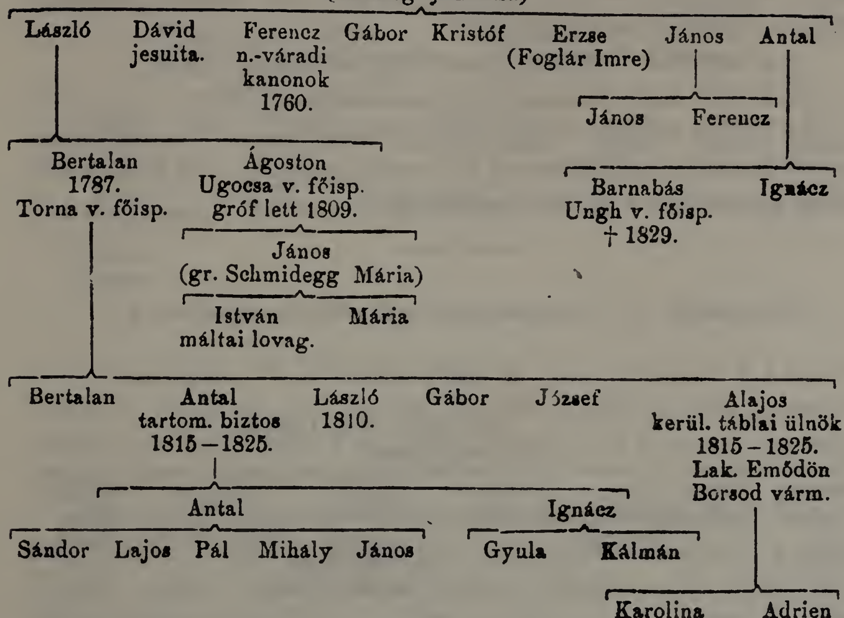
V. Istvánnak runyai Soldos Zsuzsannától született Gábor fiától ivadéka, melynek egyik ága gróf, következőleg terjedt le:

IV. tábla.

V. István *ki az I. táblán.*
(Runyai Soldos Zsuzsa)

Gábor
1680—1729.
Abauj várm. alisp.
kir. tanácsos.
(Diószeghy Zsuzsa)

Folyt. a köv. lap.

E táblázat élén álló Gábor 1680-ban Abauj vármegye alispánja, 1729-ben országgyülési követe, utóbb a Tiszántúli kerületi tábla elnöke [1]). Diószeghy Zsuzsannától nemzett gyermekei közül Dávid jesuita, Ferencz nagyváradi kanonok 1760—1770-ben. Antalnak fia Barnabás 1787-ben a debreczeni kerületi tábla ülnöke, majd a m. kir. udv. kanczellárián referendarius (1810—1815.) udv. tanácsos, Szabolcs megye administratora, később (1825.) sz. István apostoli rend lovagja, Szabolcs vármegye főispánja, és Ungh vármegye administratora, legvégül pedig Ungh vármegye főispánja. Meghalt Pesten 1829. april 12-én, kora 76-ik évében.

László (Gábornak fia) két ágon terjeszté ivadékát. Egyik fia Ágoston előbb (1787-ben) Abauj vármegye alispánja, utóbb cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos, Bereg vármegye administratora, és Ugocsa vármegye főispánja, 1809-ben utódaival együtt grófi rangra emeltetett [2]). Fiától Jánostól unokája István a máltai rend vitéze, ha-

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 185.

[2]) Hazai Tudósitások 1809. I. félév 4-ik szám.

zánk egyik legjelesb zene-szerzője, és a magyar eredeti zene terjesztője és pártolója.

Lászlónak másik fia Bertalan 1787-ben Heves megye alispánja, utóbb (1810-ben) cs. kir. udv. tanácsos, és Thurócz vármegye főispánja. Több fia maradt; közülök

Antal 1815–1825-ben szeremségi tartományi biztos.

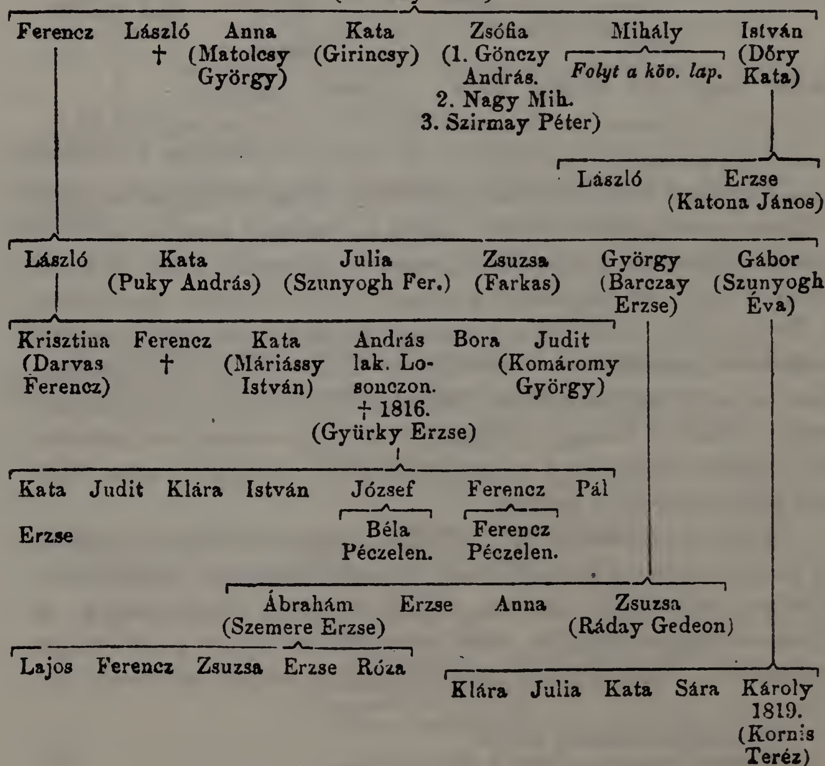
László a kir. kincstárnál hivataloskodott. (1810.)

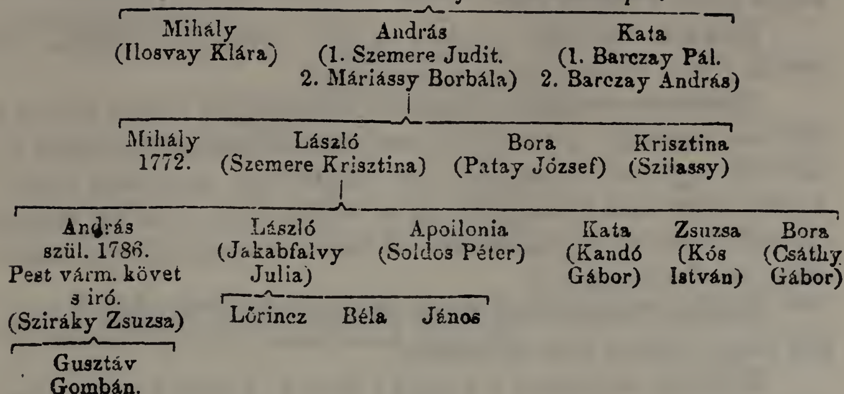
Alajos kerületi táblai ülnök Debreczenben 1820–1825-ben.

Bertalan (Bertalannak fia) nemzé Antalt és Ignáczot, kiknek gyermekeik a táblázaton láthatók.

Következik IV. Lászlónak ága, mely eképen sarjadzott le:

V. tábla.

Ezen ágazat IV. Istvánnak fiától IV. Lászlótól ered. E László Vesselény tanácsosa volt. Nejétől Monoky Katalintól több gyermeke maradt, és ezek közül Ferencznek és Mihálynak ága maig virágzik. Ez utóbbinak ivadéka

András született 1786-ki május 30-án. Kohányon Zemplin megyében m. akademiai igazg. s tiszt. tag, jeles mese-irónk, s humoristikus regény- s beszély-irónk, egyike azoknak, — irja életirója — kik az irodalom mostohább korában a magyar nyelv szeretetét, közkedvességü és a nemzeti élet rokonszenveihez s szükségeihez mért dolgozataik által terjesztették s megalapitották; ujabb időkben inkább a komolyabb irodalom s közhasznu hazafiui, egyesületi, politikai munkásság terén forgott, mint azon rózsás pályán, melyen járdalva annyi bájos virágot hintett előbb hazánk olvasó szép nemének kebelére. A magyar Phaedrus, vagy Lafontaine, wilbeforcei nevet vivott ki magának. 1835-ben Pest megye országgyülési követeül választatott, s az ellenzéki részen kitünőleg működvén, az országosan kinevezett pestbudai álló-hidi s játék-színi küldöttség tagjául választaték. Ő volt a Budán megalapult magyar szinháznak egyik igazgatója, a pesti takarékpénztárnak tervezője, atyja, teremtője, s mai napig tiszteletbeli igazgatója, tagja a Kisfaludy társaságnak; igazg. vál. tagja, s részint elnöke az ipar, kisded ovó, müvészi stb. egyleteknek; mindannyi tanuságául annak, miszerint a közügyek előmozditásában leghathatósabb részt vett, és egyik főtényező volt. Nyolcz kötetben megjelent szépirodalmi munkáin kivül még számos jeles művel gazdagitá irodalmunkat, jeleűl annak, hogy lelke még mindig fiatal erővel bir és

működik [1]. Egyetlen fia Gusztáv lakik Gombán, 1848-ban Gömör megye második alispánja volt.

Fayszi család. (Fayszi). A XVI. században 1518-ban élt közülök Fayszi Faisz N. [2].

Fazekas család. (Miskolczi). Miskolczi Fazekas István 1593-ban. Czimere: a paizs kék mezejében hármas zöld dombból kiemelkedő egyszarvú, melynek háta mögött egy kéve búza látszik. A paizs fölötti sisak koronájából tigris emelkedik ki, első két lábával egy szőlőfürtökkel megrakott szőlő tőt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3].

Jelenleg Fazekas nevü család Gömör, Pozsony, Szabolcs és Zemplin megye nemesei közé számittatik.

Melyikből származott Fazekas Mihály (szül. Debreczenben 1760-ban, megh. 1819.) a nyugalmazott huszár-kapitány, a „Magyar füvésztan", „Ludas Matyi" s egyéb versek szerzője [4], adatok hiányában meg nem mondhatom.

Fegyváry család. Fegyváry János 1729-ben Komárom megyében Érsekléel helységben az esztergami érsektől két egész nemes telket nyert adományban [5].

Fegyverneky család. Már a XVI. század végén nyomára találunk e névnek, s lehetséges, hogy azon Fegyverneky Isák, ki 1586-ban Basileában tartott tudományos értekezést [6], az alább emlitendők őse volt.

A következő XVII. században 1656-ban Fegyverneky István Nógrád megyében Megyeri birtokát áruba bocsátja, hogy öcscsét Fegyverneky Mihályt negyedszeri török fogságából kiválthassa; azon birtokrészt Zsáthay Pál birta, megvette Kanisay (Borbély) Zsigmond 600 ezüst talléron [7].

Fegyverneky Pál és Jakab és Horváthy György 1700-ban fi-ágra akarák magokat beiktattatni Pest megyei Csomád puszta, s a többi birtokába, de az illetők ellentmondtak [8].

---

[1] Lásd Ujabb Ismeretek tára III. köt. 189. l.

[2] 1518-ki 39-ki törv. cz.

[3] Adami Scuta gentil. tom. III.

[4] Ferenczy és Danielik Magyar Irók I. 135.

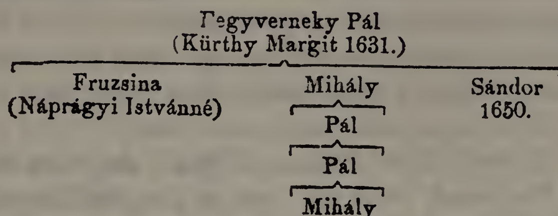
[5] Fényes: Komárom várm. 113. lap.

[6] Czvittinger Specimen Hung. Litteratae p. 143.

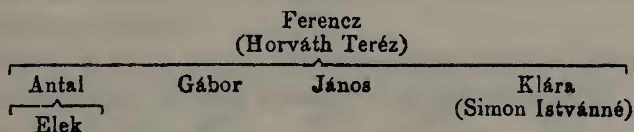
[7] Protocol. C. Neograd anni 1656.

[8] Sz. Benedeki Conv. Capsa E. Fasc. 2. Nro 4.

A Fegyverneky családról néhány izen egy perbeli irat e nemzékrendet mutatja fel:

Fehér család. Igy találjuk nevét irva peres irományok közt, hol néhány nyomon a nemzékrend [1]) igy áll:

Féja család (Nagy-rákói). Eredetileg Thurócz megyei nemes család. Azon vármegyében fekszik Nagy-Rákó helység, melyről a család előnevét vevé; és szintén azon megyének Féja György 1626-ban országgyülési követe volt [2]). Tán ennek fia azon Féja György, ki Tököly korában kassai biró volt, és 1687-ben Caraffa kinoztatá agyon [3]).

A család elszármazott egyéb megyékbe is. Féja János 1699—1700-ban Nógrád vármegye szolgabirája, 1702--1706-ban másod, 1710—1711-ben pedig első alispánja, midőn Beszterczén elfogatván, a császár hűségére tért, előbb Rákóczy hive lévén [4]). Ugyan ő az 1732-ki nemesi vizsgálatkor Thurócz megyétől nyert nemesi bizonyitványnyal igazolá nemességét [5]).

Másik Féja János 1760—1770-ben szepesi olv. kanonok, és a b. szűz Máriáról nevezett liptói prépost.

Fejér család. Fejér György, Péter, András és Mátyás; és Unghy [6]) Péter III. Ferdinand királytól 1648-ki február 6-án Prágában kelt czimeres nemes levél által nemesitettek

---

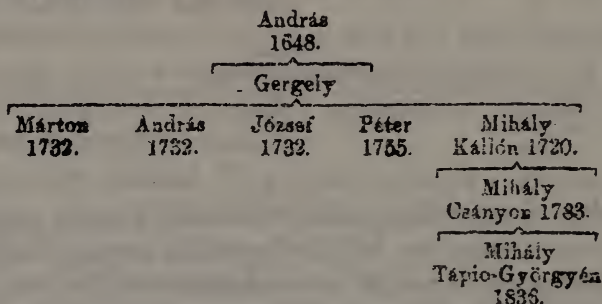
[1]) Deméndy-Theszéry per.
[2]) Lehoczky Stemmatogr. II. p. 214.
[3]) Rezik Theatrum lanienae Eperjesien. Mss.
[4]) Protocol. C. Neograd. az illető évekről.
[5]) Ugyanott.
[6]) Néhol „Onghy"-nak iratik.

meg, és az 1648-ki sept. 22-én Nógrád megyének Szécsényben tartott közgyülésen kihirdettetett [1]). Mind a két család nagy részben most is Nógrád megyei Erdő-Tarcsán tartja lakhelyét.

Czimerök a paizs kék mezejében egy lábon álló daru, másik lábával kövecset tartva. Ugyan ez áll a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fejér László Erdő-Tarcsán, Nógrád megyének volt alszolgabirája, fiai: Ferdinand, János stb.; leányai Szent-Miklóssyné és Niczky Pálné.

Egyik ág az armalisban megnevezett Andrástól következőleg hozza le leszármazását:

Fejér család. A czimeres nemes levelet Fejér János nyerte III. Károly királytól 1714-ben.

Czimere: a paizs kék mezejében egy hátulsó lábaira felálló fehér ökör aranyozott szarvakkal. A paizs fölötti sisak koronáján szintén aranyos szarvakkal fehér ökörfej látszik. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Fejér család. 1715-ben szintén III. Károly király által nemesittetett meg Fejér János.

Czimere: tojásdad alaku paizs kék mezejében zöld tér fölött repülő fehér galamb, csőrében három kalászt tartva, ugyanaz látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]).

Fejér család. Fejér Ferencz és János 1740-ben Mária Terézia király-asszonytól nyertek czimeres nemes levelet [4]).

---

[1]) Protoc. Cott. Neograd.

[2]) Collect. Herald. Nro 624.

[3]) Ugyanott Nro 605.

[4]) Ugyanott Nro 289.

Czimerök viz-szintesen kétfelé osztott paizs, a felső osztály ezüst, az alsó kék; a paizs alján hármas zöld dombon grif áll, ugy hogy a kék mezőben arany, az ezüst mezőben vörös szint mutat, első jobb lábában kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén azon félig arany, félig vörös grif emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Fejér család. Fejér János 1801-ben I. Ferencz király által emeltetett nemességre.

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik kék mezőben arany egyszarvú. A második és harmadik vörös mezőben három fehér csikolat, melynek középsőjére egy koronás kigyó tekerődzik. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik, kivont kardot tartva, két fekete sas-szárny között [1]).

Jelenleg Fejér család van hazánkban Fényes Geographiája szerint Békes, Fejér, Gömör, Heves, Pest, Szabolcs, Tolna, Ugocsa megyében.

Ugocsa megyében e század elején Fejér János birtokos Rákóczon [1]); Fejér Elek, Lázár, Gábor, Mihály, Timót birtokos Thuróczon [2]). Zemplin megye is nemesei közé számitja a Fejér családot [3]).

A fölebbi négy utóbb megnemesitett családok melyikhez, vagy egyikhez sem tartozott-e Fejér Antal 1787-ben a Tiszán inneni kerületi tábla ülnöke? nem lehet meghatároznunk.

Fejér család. (Haraji). Erdélynek is több Fejér nevü családa van. A haraji Fejér családból Fejér Aron szegények ügyvéde 1815-ben.

Fejér István Kászon szék ülnöke 1815-ben.

Fejér Áron Orbai szék jegyzője 1847-ben.

Fejérdy család. Erdély kihalt családa. 1550. táján Fejérdy Miklós Doboka megyei birtokos. Neje Kenezsy Anna, ki az Ördög családból származott [5]).

Fejéregyházy család. Kihalt család. Már a XIV. században birták Fejéregyházat. 1386-ban Somogy megyéből Fejéregyházy Mihálynak fia Bálint, és György kamara-gróf Fejéregyházi udvarnoki helységre (super possessione udvarnicali) kis Károly

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 89.

[3]) Ugyanott p. 154.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.

[5]) Hodor Doboka várm. 79.

királytól uj adomány-levelet nyert, azonban ez adomány-levél a Beszterczeiek jogai miatt teljesedésbe nem ment [1]).

1454-ben Fejéregyházy Benedeknek özvegye Simonkereki Margit Csanád megyei Komlósi részjószágát Hunyady Jánosnak bevallotta száz arany forintért julius 23-án [2]).

Ugyanakkor emlittetnek Fejéregyházy János deák, és Bálint királyi emberek (homo regiusok) [3]).

Fejérkeővy család. Közülök Fejérkövy István nyitrai püspök, és 1588-tól 1596-ig (nádor nem lévén) királyi helytartó. 1596-ban julius 7-én esztergami érsekké neveztetett, azonban mielőtt megerősitése Romából megérkezett volna, ugyanazon év nov. 21-én kora 74-dik évében meghalt. Eltemettetett Pozsonyban a sz. Márton egyházában [4]).

Fejérpataky család. Ugocsa megyében Fejérpataky Kristóf azon megyének 1646—1652-ben jegyzője, 1646-ban országgyülési követe [5]).

E század elején Zemplin megye is nemesei közé számitá a Fejérpataky családot [6]).

Fejérpataky Ádám neje Nagy Anna, kinek nevében is tiltakozik anyja Csery Anna Nagy Ferencz özvegye 1726-ban Bars megye Ohaji és Nyitra megyei Egyházszeghi részjószágra nézve Csery Imre által felveendett fölfizetés (auctio) iránt [7]).

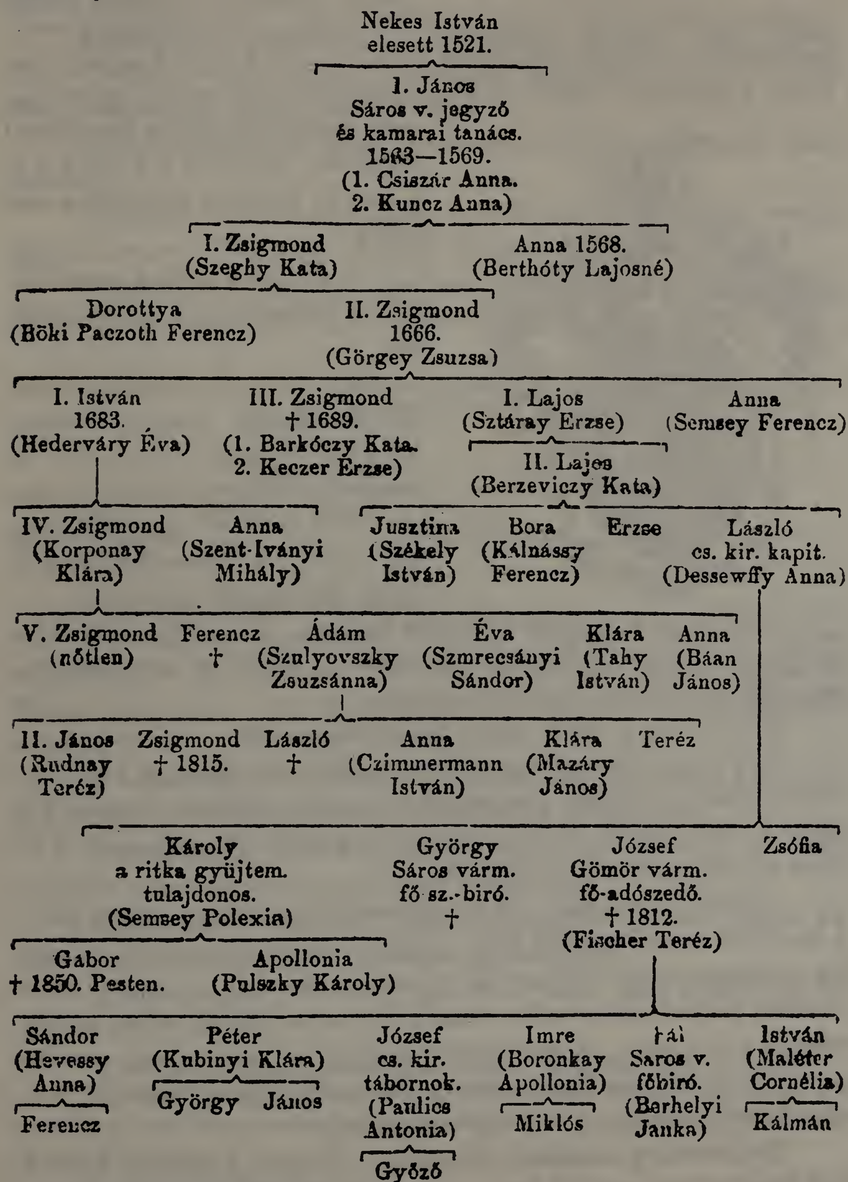
Fejérváry család. (Komlós-keresztesi). A család törzse Nekes István, ki a török által ostromolt Nándor-Fejérvárnál esett el 1521-ben. Özvegye csecsemőjével I. Jánossal Belgrádból menekülvén, később I. Ferdinand király kegyelmébe jött. Ezen I. János, ki születése helyéről Fejérváry-nak neveztetett, — előbb Verner György Sárosvár kapitánya alatt hadi szolgálatban állt, később 1563-ban Sáros vármegye jegyzője, és eperjesi harminczados lőn, és I. Ferdinand királytól nemesi czimere megbővitését nyerte. 1569-ben pedig a kassai kir. kamarához tanácsosnak neveztetett. 1570-ben végre Miksa királytól az Uzsaly család magvaszakadtán, és a Sóos család bevallása folytán Keresztes-Komlóst kapta mindkét ágra királyi adományban,

---

1) Lehoczky Stemmatogr. II. 128.
2) Gr. Teleky Hunyadiak kora X. 424.
3) Ugyanott X. 433.
4) Schmitth: Archi Eppi Strigon. P. II. p. 85.
5) Szirmay Cottus Ugocsa p. 56. 61.
6) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
7) Nyitrai kápt. Libro 8. Prot. 95. folio 208.

sőt utóbb pallós-jogot is nyert Első neje krasznai Csiszár Anna, a második giráltfalvi Kuncz Anna már 1575-ben özvegy volt.

A családfa Nekes Istvántól a törzstől kezdve igy sarjadzik le [1]:

[1]) Családi adatok, s Wagner Mss. tom. LXX.

I. Jánosnak két gyermeke maradt: A n n a Berthóty Lajosné, és I. Z s i g m o n d, ki nejével Szeghy Benedek leányával Szeghy K a t a l i n n a l (ki utóbb Semsey Istvánhoz ment férjhez) nemzé

II. Z s i g m o n d o t, a ki Görgey Zsuzsát G. István leányát (hamburgi Berzeviczy özvegyét) vevén nőül, ezzel öröklé a Csetneki uradalombeli jószágot. Gyermekei közül III. Z s i g m o n d nejétől Barkóczy Katalintól, csicseri Orosz Tamás özvegyétől semmi gyermeket nem hagyva, 1689-ben magtalanul kimulván, testvérei I. I s t v á n és I. L a j o s két ágra terjeszték a családfát.

I. I s t v á n ága e században halt ki Z s i g m o n d- és L á s z l ó-ban.

I. L a j o s Nagymihályi Sztáray Erzsébettől Stépán Ferencz özvegyétől nemzé II. L a j o s t; ez Berzeviczy Katával nemzé I. L á s z l ó t, ki a Szirmay ezredben kapitány volt, és Dessewffy Annától három fiut hagyott, ugymint:

1) K á r o l y t, kinek nevezetes kézirat-, mű- s ritkaság-gyüjteménye volt. Semsey Polexinától fia G á b o r 1850-ben halt meg Pesten; leánya Apollonia Pulszky Károlyné.

2) G y ö r g y Sáros megye főszolgabirája volt.

3) J ó z s e f Gömör megye fő-adószedője volt. Meghalt 1812-ben. Nejétől Fischer Teréztől gyermekeit s unokáit a táblázat mutatja. Közülök J ó z s e f előbb m. kir. testőr, jelenleg cs. kir. tábornok. P á l Sáros vármegye főszolgabirája volt.

Czimere a családnak egy viz-szintesen három részre osztott paizs. A két (felső és alsó) osztály kék, a középső vörös mezőt mutat. Az alsó kék mezőben hármas halmon három szál liliom virit; a középső vörös mezőben kettős farkú oroszlán támadó helyzetben látszik, előtte csillag, mögötte hold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, hármas liliomot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös, mint azt a metszvény mutatja.

Fejérváry család. (Kleczeni). Kleczeni Fejérváry J á n o s gróf Tökölyi Istvánnak 26 évig tisztje, és 1652 től Árva vár kapitánya, meghalt Alsó-Malatinban saját házában 1658-ki febr. 12-én. Eltemet-

tetett martius 10-én [1]). Testvérei Dániel, Kristóf és Pál. Neje Ilona volt, ki előbb elhalt, s kitől fiai Zsigmond és Péter valának.

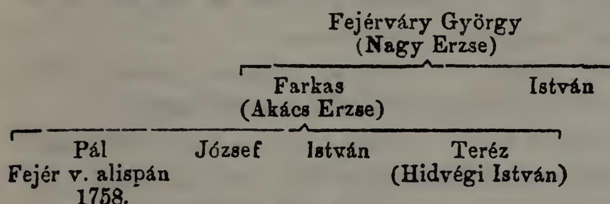
Tán e családból volt Fejérváry Mihály, ki 1628-ban Bécsben tanult, s baccalaureus volt [2]).

Fejérváry család. (Románfalvi). Előneve után itélve, Nyitra megyei család. Közülök románfalvi Fejérváry József 1770-ben Csongrád vármegye alispánja volt.

Nógrád megyétől e család 1778-ban vett ki nemességéről bizonyitványt.

Románfalvi Fejérváry József 1825-ben Pest megye országgyülési követe s főjegyzője, meghalt Törtelen 1829-ki aug. 5-én.

Fejérváry család. Székes-Fejér vármegyében viseltek hivatalt. Néhány izen családfája a mult század végeig igy jő le [3]):

Pál Fejér megye alispánja volt [4]).

Valószinüleg e családból volt azon Fejérváry János, kinek neje Hajós Krisztina 1600-ban óvást tett Demjén Antal és Dancsy János ellen, kik Megyercsen egy nemes udvart idegeneknek adtak el [5]).

És talán szintén e családhoz tartozott azon Fejérváry István, ki 1770-ben a Dunáninneni kerületi táblának ülnöke volt.

Ilynevü család Hont megyében is honos, hol Fejérváry Miklós 1843-ban Hont megye országgyülési követe volt.

Fejérváry család. Fejérváry László 1751-ben Mária Terézia király-asszonytól nyert czimeres nemes levelet.

Czimere: a paizs kék mezejében zöld téren fehér ménen ülő ma-

---

[1]) Andreae Joannis: „Lessus sane Pressus" czim alatti halotti versei.

[2]) Fasciculus Florum honori R. D. Mart. Apathi Georg. Jurkovicz, Josephi Baghi stb. Viennae 1628. — Lásd az egyetemi könyvtárban „Theoria Mundi" mellett.

[3]) Geneal. authen. Mss. tom. I.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. p. 186.

[5]) Fényes: Komárom várm. 107.

gyar vitéz vörös dolmányban, kék nadrágban, sárga csizmában, prémes vörös fövegben, oldalán fekete bőrrel bevont rezes kard hüvelye lóg, bal kezében a kantárt és egy török fejet, jobbjában kivont kardját tartva. A paizs fölötti sisak koronájából hasonló öltözetü (gyalog) vitéz nyúlik ki, kivont kardja hegyén török fejet mutatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Fejérváry család. (Szent-Erzsébeti). Erdély családa. Közülök József Alsó-Fejér megye úti-biztosa 1815-ben, és ezen vagy másik József ugyanakkor N.-Enyed város tanácsosa.

Lajos 1847-ben Udvarhelyszék orvosa.

József 1847-ben N.-Enyed tanácsosa.

Valószinüleg szintén Erdély szülötte azon Fejérváry Miklós, ki 1661-ben Kolcsván kapitány volt, és Kendeffy Gábornak sógora [2]).

Fejes család. Fejes István 1667-ben élt, neje Czöndör Anna, gyermekei: Imre, Mihály és Ilona.

Ezektől különböző család az, melynek czimeres nemes levelét Fejes György 1741-ben Mária Terézia királynőtől kapta.

Czimere: viz-szintesen kétfelé osztott paizs, a felső vörös mezőben jobbról balra rézsútosan levonuló széles fehér csikolat látszik, fölötte s alatta arany csillag ragyog. Az alsó kék mezőben egy arany cserfa emelkedik föl, ugyanaz nől ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Fejes nevü család van Gömör vármegyében [4]), kik közül Fejes György Alsó-Szkalnikon született 1731-ben, megyei táblabiró, jogtudós, meghalt 1792 ben. Fia János a megyénél jegyző volt, s egy könyvet irt német nyelven [5]).

Fejes család. (Zombori). Zemplin megyei kihalt család neve. Eredetét a Rathold nemből (genus) vette; e nemből 1321-ben élt Kokos mester, kinek fiai által családja két ágra oszlott; az egyik ág a Zemplin megyei Zomborról Zombory, a másik a Fejewi pusztáról Fejes nevet kapott. A család — ugy látszik — még a XVII. század előtt elenyészett [6]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Katona: Historia Critica XXXIII. p. 242.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[4]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.

[5]) Ugyanott p. 409. — Memoria Ungaror. qui Wittebergae studuerunt pag. 257.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 81. 157.

Fejes család. (Hetényi). Ugocsa megyei Hetényről irá előnevét e család. Már 1504-ben Fejes István mint királyi ember, 1511-ben mint Hetényben birtokos emlittetik [1])

Hetényi Fejes László 1524-ben Ugocsa vármegye alispánja volt [2]).

1547-ben hetényi Fejes Gergely Zoltán Mihálylyal I. Ferdinand királytól Márthon Tamás és Antal magszakadtan részbirtokot kapnak királyi adományban [3]).

Fekésházy család. Zemplin [4]) és Szabolcs megye családa.

Fekete család. (Galanthai gróf † és nemes). Pozsony megyei adományos család, mely Galantha-ról ered, s onnan irja előnevét.

1611-ben éltek Fekete János, Ferencz és Miklós, kik Galanthán egy rétet zálogositnak el Csery Mihálynak 32 forintért [5]).

1643-ban Mihály Bars megyei Alsó-Ohajban zálog-jogon szerez egy telket [6]). 1650-ben hasonlóan ott vesz zálogban egy elpusztult jobbágytelket [7]).

1721-ben György Nyitra megyei Egyházszeghen szerez zálogbirtokrészt [8]).

A grófi ág.

A család egyik ága grófságra emelkedett, de már kihalt. Ezt galanthai Fekete György alapitá, ki a mult század első felében közügyvédből királyi ügyvéd, cs. kir. helytartósági tanácsos (1730.); majd királyi személynök (1752.), val. belső titkos tanácsos, Arad vármegye főispánja (1760.), sz. István-rend közép- (utóbb nagy-) keresztese, kir. fő-udvarmester, és al-kanczellár lőn (1770.), és 1760-ban római sz. birodalmi grófi rangra emeltetett. Meghalt 1788-ban, kora 77-dik évében [9]). Nejétől Niczky Annától (Niczky György leányától), kit 1738-ban vett nőül, született fia

János gróf cs. kir. kamarás, és vezér-őrnagy. Meghalt Fóti jó-

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa. 135. 136.

[2]) Ugyanott 52.

[3]) Ugyanott 134.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.

[5]) Esztergami káptalan libro XI. fol. 318.

[6]) Nyitrai kápt. Libro VI. Protoc. 70. 1643. p. 145.

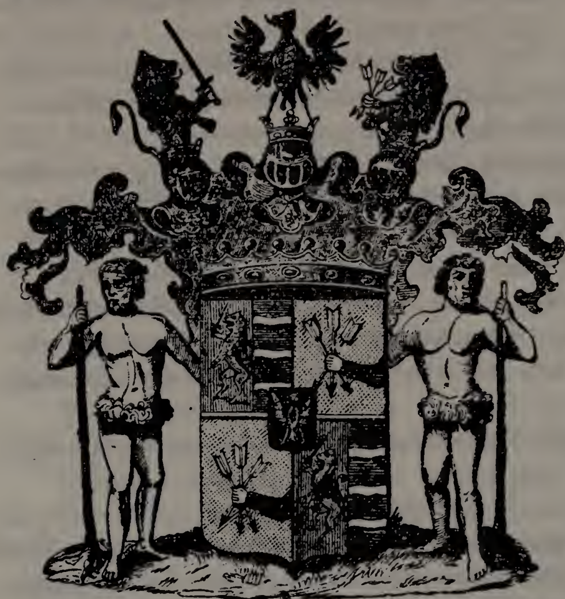
[7]) Ugyanott libro VI. Prot. 75. p. 151.

[8]) Ugyanott. Libro VIII. Prot. 93. p. 84. — Fényes E. Komárom várm. 121. 122.

[9]) Justa Solennia etc. a L. Barone Leop. Schaffrath Presb. Arch. Dioec. Strigon. Gymn. Direct. Pest. czim alatt halotti beszéd.

szágában 1803-ki julius 21-én. Fia gróf Ferencz cs. kir. kamarás volt, kiben a grófi ág kihalt.

A grófi ág czimere egy négyfelé osztott paizs, melynek közepét egy kisebb fekete vért foglalja el, s annak fekete mezejében egyfejü arany sas látszik. A paizs első és negyedik osztálya, mely az ősi nemesi czimert tartalmazza, függőlegesen kétfelé hasittatik, a jobboldali vörös mezőben hátulsó lábain álló, és első jobb lábával kivont pallóst tartó arany oroszlán áll; a baloldali kék mezőben három folyam hullámzik. A második és negyedik osztály arany mezejében kék mezü kar három fekete hegyü vörös nyilat tart. A paizs fölötti grófi koronán három koronás sisak áll. A jobboldaliból arany oroszlán nől ki kivont pallóssal, a középsőn arany egyfejü sas áll; a baloldaliból kék oroszlán nől ki, a paizsbeli három nyilat tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, közepén arany-fekete, balról ezüst-kék. A paizst telamonok gyanánt két — fején s derékon zöld koszorúval övedzett — vad ember tartja, mindkettő másik kezével gyökeres botot markolva [1]). E czimert mutatja a metszvény.

A nemesi ág.

Ez ág — mint fölebb érintők — az ősi czimert használja. Ez egy függőlegesen kétfelé osztott paizs. A jobboldali kék mezőben zöld téren hátsó két lábán álló kettős farku oroszlán, első két lábával pallóst tartva. A baloldali vörös mezőben három fehér folyam látszik. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]). E czimer — mint láttuk — átment

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.
[2]) Burgstaller Collectio Insignium nob. Hung. Famil.

a grófokéba is, de a czimertan szabályaihoz képest a szinek megváltoztak.

A nemesi ágnak is több tagja viselt kormányszéki, megyei hivatalt stb.

Ismeretesbbek közülök a következők:

Mihály 1770-ben a Dunán innen kerületi tábla ülnöke.

Márton 1809–1820-ban a m. kir. helytartóságnál fogalmazó, 1825-ben titkár, és Pozsony, Zala és Küküllő vármegye táblabirája.

János 1820-ban Pozsony vármegye alispánja, és kir. udvarnok, később (1825.) a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke.

Mihály czimzetes novi püspök, hollótói prépost, esztergami kanonok 1858-ban.

János a m. kir. udv. helytartóságnál fogalmazó, — Károly a kamaránál hivatalnok 1844-ben.

Fekete család. (Pókateleki). Csallóközi régi nemes család. Pókateleki Fekete Tamásnak fia János, és rokonai: László, Simon, Imre; — Pálnak fia János, Péternek fia Jakab Csallóközben Tökis falubeli birtokrészüket elzálogositják 1459-ben [1]).

Fekete család. (Halasi). Halasi Fekete Pétert Bocskai István erdélyi fejedelem nemesité meg 1606-ban.

Czimere: vörös mezőben hármas zöld dombon álló koronás oroszlán, első jobb lábával fejedelmi botot, bal lábával hátra felé piros zászlót tartva. Ugyanaz emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Fekete család. (Iványi). Sáros megyei család. — Közülök 1592-ben éltek iványi Fekete István és Miklós. Iványi Fekete László 1675-ben Fülek vár alkapitánya volt. Első neje Hedry Erzsébet, a második Aszalay Erzsébet volt.

Fekete család. (Nyéki). Hont megyei család, hol Nyék helységről irja magát.

Közülök Fekete Károly e század elején élt, neje Fekete Jozefa, más családbeli Fekete Mátyásnak leánya.

Nyéki Fekete István 1825-ben Hont megye másod alispánja.

Fekete László nem rég halálozott meg.

Fekete Julianna kisfaludi Lipthay Mihály özvegye.

Czimerök: kék mezőben pánczélos kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisakon ugyanaz.

---

[1]) Kaprinay Diplom. II. p. 279.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. III. és Lehoczky Stemmat. II. p. 62.

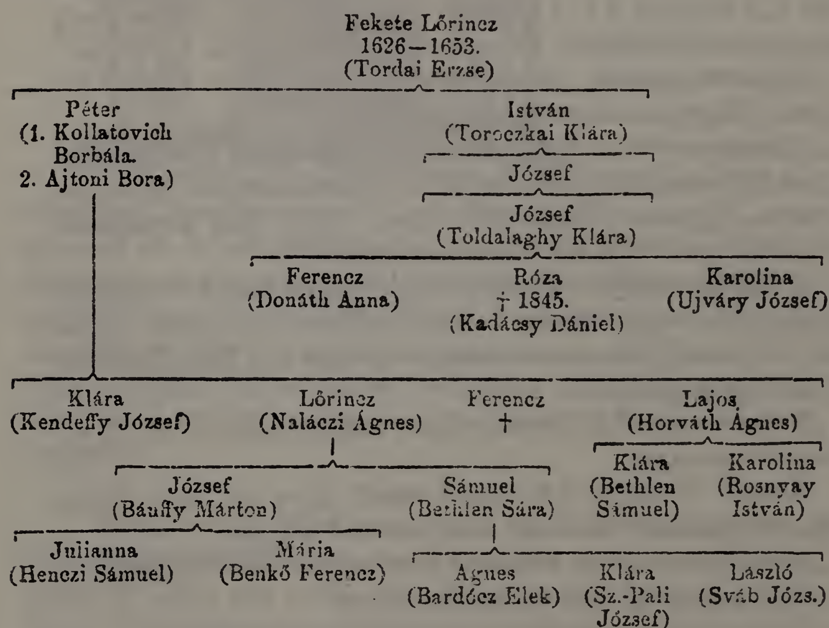
Fekete család. Fekete János nyerte a czimeres nemes levelet III. Károly királytól 1717-ben.

Czimere: a paizs kék mezejében zöld téren hátulsó két lábán álló oroszlán, első jobb lábában kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörösbe öltözött férfi kar kivont kardot villogtat. Foszladék mindkét oldalról arany-kék [1]).

Talán a szerzőnek fia azon Fekete Mátyás, ki ugyan e czimert használá, és primatialis uradalmi tiszttartó volt Dejtáron 1780-ban. Nejétől Folly Katalintól született gyermekeinek Fekete Ignácz volt gyámnoka. Maradéki élnek Nógrád megyei Pösténybon.

Fekete család. (Fricsi). Erdélyben — hol több ilynevü család él — ezek között a fricsi Fekete család folyt leginkább be a közéletre.

A család állitólag Szapolyay alatt Lengyelországból származott be, és ily családfát alkota [2]):

A törzs Lőrincz Lengyelországból, hová magyar elei telepedtek, — Bethlen Gábor idejében jött vissza Erdélybe, és Somborra te-

[1]) Adami Scuta Gentil. tom. III.
[2]) Kővári Erdély nev. családai. 85.

lepedék. Atyja (vagy elődje) Fekete István menekült ki Lengyelországba némely kihágások miatt. Nevezett Lőrincz igen magas termetes férfiu, csapatvezér volt [1]).

Fekete Ferencz (Józsefnek Toldalaghi Klárától fia) egyike vala Erdélyben kora legeszesebb embereinek. Az 1790—1794. körüli országgyüléseken mint kir. hivatalos jelentékeny szerepet vitt. „Többek közt — irja Kőváry — 1790-ben kiküldék a magyarhoni országgyülésre egyik követül, hogy az Uniot munkálja; s midőn hazament, gróf Gyulay Sámuel vádat emelt ellene, hogy ott épen az Unio ellen működött. Fekete maga menthetésére időt kért, mert — ugymond — ha ez igaz, — méltán hazarontónak neveztethetik, s méltán bünhődhetik [2]). Az ügy kiegyenlittetett.

A kolosvári nemzeti szinház felállitásában daczára aggott korának élénk részt vett; és korában — e század elején — a szinészet egyik legnagyobb pártfogója volt.

Fekete család. (Thordatfalvi). Erdélyben — hol Doboka megyében már 1327-ben birtokosnak iratik a Fekete család [3]), — még egy sereg Fekete család él. Közülök az ismertebbek itt következnek — adatok hiányában — csak névleg megemlitve.

A Thordatfalvi Fekete családból Mihály 1794-ben Bardócz szék alkirálybirája volt.

Fekete család. (Nagykedei). Székely család Udvarhelyszékben, közülök Zsigmond 1815-ben azon székben rectificator biztos. István ugyanott 1847-ben mérnök.

Fekete család. (Losádi). Hunyad megyében Losádi Fekete Sámuel ügyész 1847-ben.

Fekete család. (Ny.-Gálfalvi). Maros-székben ny.-gálfalvi Fekete Károly biztos és tiszt. jegyző 1847-ben.

Fekete család. (N.-Falvi). A nagyfalvi Feketék közül Mihály a Guberniumnál szolgált 1847-ben, és egyik Mihály ugyanakkor Vizaknán szószólló.

Fekete család. Ugocsa megyében birtokos nemes család. Fekete László 1736-ban azon megye jegyzője, 1741-ben egyszersmind országgyülési követe [4]).

Fekete Mihály e század elején Dabólczon bir [5]).

---

[1]) Kemény János Önéletirása. Kiadja Szalay László 1856. 54. 55. l.
[2]) Kőváryнál az 1790-ki országgyül. Jegyzőkönyv. 180. l.
[3]) Hodor Doboka várm. 80.
[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 57. 61.
[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 158.

Valószinüleg e család ivadéka Fekete Lőrincz is, 1848-ban Ungh vármegye másod alispánja.

Fekete család. (Boros-Jeneői). A boros-jeneői Fekete családból F. Ferencz 1626-ban Bethlen Gábortól kapott czimeres nemes levelet, mely Zaránd vármegyében 1628-ban hirdettetett ki [1].

Fekete családbeliek. Történeteinkben több Fekete nevü fordul elő, kiknek származásokat, valamint ivadékaikat sem ismerjük, s mégis ezeket is megemlitetni e munka köréhez tartozik; azért álljanak itt e czikk alatt a nevezetesbbek:

Fekete Miklós Zsigmond király korában Kanizsai János esztergami érsek embere, ki 1418-ban Akuspalota helységnek az esztergami kápolna részére leendő átadására őt bizta meg.

F. Mihály jelen volt a mohácsi ütközetben 1526-ban, hol török fogságba esvén, nagy öszveg pénzen váltatott ki.

F. János Szapolyay János királynak 1530- és 1543-ban Konstantinápolyban követe.

F. István 1552-ben Eger vára védelmében vett részt.

F. Demeter Gyula várát oltalmazta mint a kapu-őrség hadnagya 1566-ban.

Szapolyay korában 1527-ben szerepelt egy kalandor csapatvezér Fekete János is, ki azonban csak arcz-szinéről nyerte a Fekete nevet, igaz neve Czár Jován, s eredetére rácz volt.

Fekete-erdey család. Régi kihalt család, melyből Fekete-Erdey Ákos élt 1560. táján, kinek leányát Ilonát Katon másképp Lázár Mátyás 1597-ben Nógrád megye szolgabirája birta nőül, s kinek utódai leány-ági utódai Siraky-ak stb. Sz.-Iványon Nógrád megyében [2].

Feldmajer család. Gömör megyében találjuk, hol Feldmajer Sebestyén 1745-ben a megye jegyzője volt [3].

Feledházy család. Gömör vármegye nemes családai sorában áll [4].

Feledy család. (Feledi). Régi Gömör vármegyei család, melyet egyik irónk [5] a Rathold nemből eredeztet, és szerinte Feledy János vajda (azaz bizonyos számu katonák hadnagya) volt;

---

[1]) Az eredeti armalis Szathmár vármegye levéltárában van.

[2]) Sz. Benedeki Conv. Prot. CC. p. 80. — és Prot. C. Neograd. anni 1597.

[3]) Bartholomaeides C. Gömör p. 765.

[4]) Ugyanott p. 144.

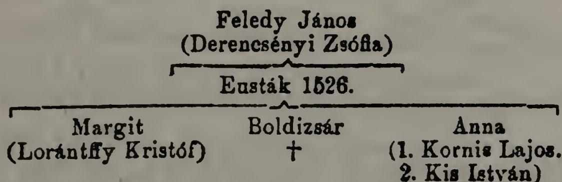
[5]) Lehoczky Stemmat. II. p. 129.

a kort, melyben élt, meg nem határozván. Továbbá Feledy Benedek 1382-ben, fia Desőnek, unokája Lestáknak, a Rathold nemből eredeztetik [1]).

Bizonyos az, hogy Feledy János 1505-ben a rákosi országgyülésen Gömör vármegye követe volt [2]). Nejétől Derencsényi Zsófiától fia Eusták, ki Hajnácskőt szerzé, egy érdekes csinyről lett hires. Ugyanis a mohácsi vész után Serkei várából kövekkel és golyókkal megrakott ládákat szekérre rakatván, néhány czimborával Gede várához — a Kubinyiak ősi fészkéhez megy, s ott azon ürügy alatt kér bebocsáttatást, hogy — mint állitá — a ládákba zárt kincseit azon veszélyes időkben e várba biztosabb helyre elrejtve megtarthassa. Mihelyt azonban a várkapu előttök megnyillott, a várnagyra és csekély őrizetére rohantak, és a várat Feledy részére elfoglalták, mit a Kubinyi család később hosszas perrel szerzett vissza [3]).

Eustak-nak nejétől Móre Katalintól három gyermeke maradt: Margit Lorántffy Kristófné; Anna előbb Kornis Lajosné, utóbb Kis Istvánné, és Boldizsár, kinek magvaszakadt.

Az eddigiek családfai kimutatása ez:

Feledy család jelenleg is él Gömör megyében.

Ettől valószinüleg különböző azon Feledy család, melynek czimeres nemes levelet Feledy Miklós nyert III. Károly királytól 1718-ban [4]).

Czimere egy függőlegesen kétfelé osztott paizs, melynek jobboldali kék mezejében zöld téren balra fordulva daru áll, egyik felemelt lábában kövecset tartva. A baloldali vörös mezőben viz-szintesen két fehér csikolat látható, és közöttök három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán nől ki, első lábaival

[1]) Lehoczky Stemmat. II. p. 129.

[2]) Jászay Pál: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. l.

[3]) Genealogia Familiae de Felső-Kubin. Editiae 2-da. Pest, 1824. p. 43. Révay Ferencz kir. helytartó itélet-levele.

[4]) Collect. heraldica Nro 514.

vörös-fehér zászlót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

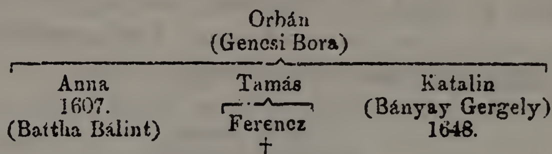
Félegyházy család. Régi kihalt család, mely hajdan Bács megyében tünt fel. Félegyházy Gáspár 1447-ben a budai országgyülésre Bács vármegye egyik követe volt [2]).

Félegyházy János mester királyi udvarnok (Magister Johannes de Feleghaz aulicus regius) 1478-ban [3]).

Félegyházy Lukács (Lucas de Feleghaz) 1479-ben királyi ember a Marmarcs megyei Bocskó és Lonka helységben elkövetett hatalmaskodások megvizsgálására [4]).

A XVI. században élt Félegyházy Orbán, kinek Gencsi Dorottyától gyermekei: Anna Battha Bálintné 1607-ben [5]); Katalin Bányay Gergelyné 1648-ban. és Tamás, kinek fia Ferencz [6]).

Ez utóbbiak családfán igy állanak:

Félegyházy család jelenleg birtokos Szathmár megyei Batiz helységben.

Felker család. Felker György és neje Kovács Zsuzsa és utódai I. Leopold királytól nyerték czimeres nemes levelöket [7]).

Fellner család. (Feldeggi, báró). A feldeggi Fellner család Nürnbergből eredt Csehországba [8]).

Fellner András 1792-ben magyar nemességet nyert [9]). Czimere négy részre osztott paizs. Az első és negyedik arany mezőben hármas zöld halomból egyfejü fekete sas emelkedik ki, szétterjesztett szárnyakkal. A második kék mezőben zöld tér fölött folyam hullámzik,

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Kovachich Vestigia Comitiorum apud Hung. 266—268. a többi követek között.

[3]) Gr. Teleky Hunyadiak kora XII. köt. 77. l.

[4]) Ugyanott XII. köt. 111. lap.

[5]) Mocsáry Nógrád várm. Esmértetése. I. köt. 197.

[6]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 27.

[7]) Baranya várm. levéltárában van az eredeti oklevél.

[8]) Helbach: Adels-Lexicon I. 356. Lásd Gauhe II. 280.

melyből sziklákra épitve emelkedik egy vörös fedelü vár, és magas tornyán félhold ragyog. A harmadik mező ezüst és zöld koczkákkal van ellátva, és közepén egy arany kerek szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronájából két sas-szárny között (melyek egyike félig arany, félig fekete, a másik félig kék, félig ezüst), egy fehér oroszlán nől ki, első jobb lábában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [1]).

Később e században már a család báróságra emeltetett.

Valószinüleg Andrásnak fia báró Fellner József 1815—1830-ban a m. kir. helytartó tanácsnál viselt hivatalt. Leánya Adél Almayné. B. Fellner Ferdinand cs. kir. vadász-ezr. kapit. 1846.

Felszeghy család. (Kézdi-Almási). Erdélyi székely család. Közülök Felszeghy György 1787-ben az erdélyi kanczelláriánál iktató, 1794-ben titkár.

Felszeghy Antal 1794-ben az erdélyi kincstárnál kezdett hivataloskodni. Lajos és Ferencz 1846. tisztek a cs. kir. hadseregben.

Felszeghy család. (Sz.-Ujfalvi). Erdélyben Küküllő megyében sz.-ujfalvi Felszeghy János a megyénél törvényszéki ülnök 1815-ben.

Felszeghy család. (Domáldi). Doboka megyében domáldi Felszeghy Sándor 1815—1832-ben szolgabiró [2]). — Felszeghy Károly és Sámuel ugyanott 1847-ben alszolgabirák.

Fenessy család. E családból Fenessy György előbb csanádi, 1687-től egri püspök volt. Meghalt Jászón 1699-ki mart. 5-én [3]).

Fényes család. Lakhelye Bihar, Szabolcs és Szathmár vármegye.

Fényes István 1667-ben Debreczen város jegyzője [4]).

Szathmár megyében birtokos a család Endréden, Dengelegen stb. [5]). Fényes János 1840-ben Szathmár megye alügyésze.

A Bihar megyei ágnak egyik jeles tagja Fényes Elek a jeles statistikus és gazdászati iró, több munka szerzője, m. akademiai tag, született Csokajon 1807-ben [6]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Hodor Doboka várm. 468. és az 1815-ki Schemat. Transylv.

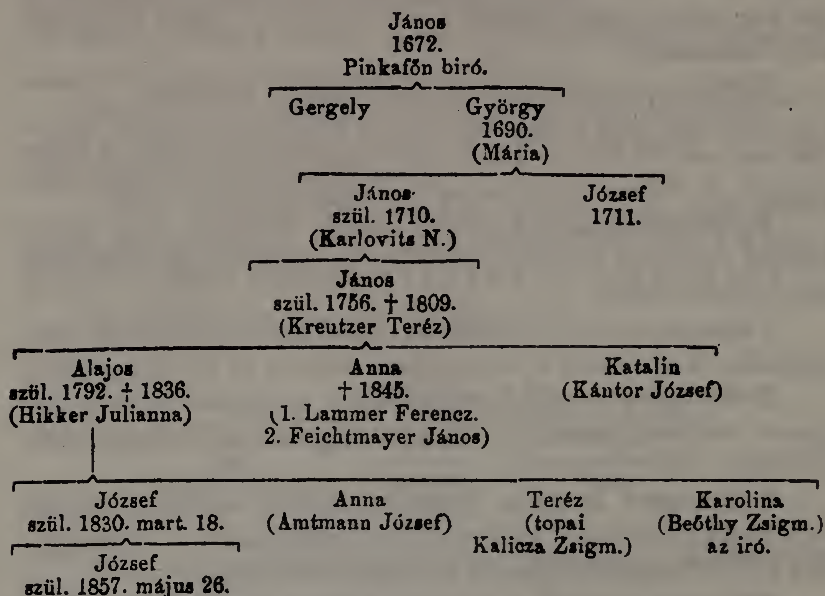
[3]) Ambrosovszky M. Comp. Chronologia Hung. in Appendie pag. 73. — A „Corpus Juris"-ban Fenyesy-nek iratik.

[4]) Midőn Erdőd János biróval Rády bizonyitványát aláirják.

[5]) Szirmay: Szathmár várm. II. 30. 31.

[6]) Lásd Életrajzát Ujabb Ismeret-tár III. 249. l.

Ferber család. (Pinkafői). Vas megyei eredetü nemes család, 1672-ben Ferber János Pinkafőn város birája. Előneve származása helyére vonatkozik. Nevezett Jánostól a családfa következőleg jő le korunkra:

A családfa végső nemzedékei közt Ferber József Pozsonyban lakozik.

A család egy másik ágához tartozik, s talán a törzs Jánosnak testvére azon Ferber Mátyás, kinek neje sz.-györgyvölgyi Bakács Julian (előbb Niczky Lászlóné) volt, s kitől gyermekei: Gábor, Antal és Teréz Jordán Ferenczné [1]).

Ferberth család. Ferberth János és Ferencz 1744-ben Mária Terézia király asszony által nemesitettek meg [2]).

Czimerök egy jobbról balra rézsútosan levonuló kék csikolat által, melyen három arany csillag fénylik, kétfelé osztott paizs, a felső háromszögü ezüst mezőben a paizs szögletéből lefüggő három zöld makk (trophilus) látszik, átellenében a csikolat alatti vörös mezőben zöld térről szintén három makk emelkedik föl. A paizs fölötti sisak

---

[1]) Geneal. authent. Mss. tom. 1

[2]) Collect. Herald. Nro 126.

koronájából két fekete sas-szárny között oroszlán nől ki, első lábában arany gyürűt tartva [1]).

Ferdényi család. (Kabalás-pataki). Bihar vármegyének egyik ismertebb nevü nemes családa, melynek tagjai legtöbbnyire Bihar megye tiszti karában vittek szerepet, s mely a Telegd fölött fekvő Kabalás-Patak helységet jelenleg is birja, és onnan irja előnevét.

Ferdényi Ferencz Bihar megyének 1739—1747-ig másod, 1747—1752-ig első alispánja volt.

Egyszersmind 1745-ben ő volt a Bihar megyei fölkelő nemes seregnek kapitánya. Meghalt 1761-ki mart. 27-én, kora 66. évében, mint a család birtokában lévő életnagyságu arczképe alatti eme fölirat tanusitja: „Spectabilis ac Perillustris Dnus Franciscus Ferdényi de Kabalás-Patak J. Cottus Bihar. Emer. Ord. V. Comes. Tabulae Judriae Assessor primar. ac Insurgentis A. 1745. Comitatus ejusdem Nobilitatis Supremus Capitaneus, obiit M. Varadini 27-a Martii Anno 1761. aetatis suae 66.“ [2]).

Ferdényi Gábor 1757—1762-ig másod alispán volt. Ennek is 1761-ben festett életnagyságu arczképe családjánál megvan.

Ferdényi János 1766-ban főjegyző, 1773—1778-ig másod alispán, a József rendszer alatt törvényszéki ülnök, végre kir. tanácsos és kir. udvarnok. Két neje volt: 1. Biró Judit, 2. Szent-Iványi Cziczelle. Egyiktől sem maradván magzata, végrendeletileg örökösévé rokonát

Ferdényi Ferenczet tevé, ki a családot fentartá, nejétől Piacsek Borbálától e század elején élő következő gyermekei maradván: József, Antal, Jozefa, Anna Tokody Józsefné, és Francziska.

Ferdinandy család. Ferdinandy Mihály és György 1794-ben I. Ferencz király által adott czimeres nemes levél által emeltettek a nemesek sorába [3]).

Czimerök négy részre osztott paizs. Az első és negyedik osztály ezüst mezejében egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A második és harmadik osztály kék mezejében kerekekre helyezett álgyu előtt vörösbe öltözött magyar vitéz áll kivont karddal. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között (melyek egyike félig ezüst, félig fekete, a másik félig vörös, félig arany), egy vörösbe

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Lásd Vay L. Német Hivség 340. 836—843. l. honnan ez adatok.

[3]) Collect. Herald. pag. 132.

öltözött magyar vitéz emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-vörös [1]).

Ferdinandy család Abauj megyében birtokos, hol Ferdinandy Mihály 1838-ban megyei al-adószedő; F. Bertalan 1846-ban al-szolgabiró.

Ferencz család. (Száldobosi). Erdélyi székely család. 1635-ben száldobosi Ferencz Pál Bardócz követe [2]).

Ferencze család. Ferencze András 1602-ki april 12-én Prágában kelt czimeres nemes levél által II. Ferdinand király nemesittetett meg, és e nemes levél 1603-ban Vas megyében hirdettetett ki [3]).

Ferenczffy család. Ferenczffy György 1711-ben nyert czimeres nemes levelet [4]).

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs; a jobboldali kék mezőben zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán támadó helyzetben áll; a baloldali vörös mezőben egy dombon pánczélos sisakos vitéz áll befelé fordulva. A paizs fölötti sisak koronáján felül hatszögletü csillag ragyog két sas-szárny között. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ferenczffy család. Ferenczffy András III. Károly királytól 1716-ban nyert czimeres nemes levelet [5]). Czimere: kék mezőben zöld téren könyöklő vörösbe öltözött férfi-kar kivont kardot villogtatva, ugyanaz látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-kék [6]).

Ferenczffy család. A fölebbiektől kétségkivül különböző azon Ferenczffy család, melyből Ferenczffy Lőrincz 1637-ben III. Ferdinand alatt m. kir. udvari kanczellárián titkár volt [7]).

Ferenczy család. (Csorbai). Csorbai Ferenczy Benedek 1554-ben I. Ferdinand királytól nyerte nemesitő adománylevelét, mint azt egyik ős-unokája Ferenczy Péter Nógrád megye előtt az 1726-ki nemesi vizsgálatkor kimutatá; ugyanakkor nagy-atyjáig következő családfáját mutatván be:

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) NB. Székely Nemzet Constitutiója 87. — Kállay: Székely nemzet eredete 247. lapján Ferenczy-nek irja.

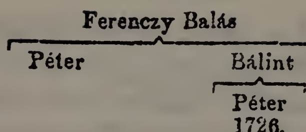
[3]) Az eredeti armalis levél Zala megye levéltárában őriztetik.

[4]) Collect. Herald. Nro 717.

[5]) Collect. Herald. Nro 472.

[6]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[7]) Számtalan oklevél azon korból.

Nógrád megyében több Ferenczy családot találunk, a nélkül hogy mindnek e családból származását vitathatnók. Igy a nemesi lajstromok nyomán találjuk.

1755-ben Ferenczy Lászlót és Jánost.

1770-ben Ferenczy Imrét, ki Szőllősön lakott.

1792—1809-ig Ferenczy Dánielt és Pált Losonczon nemeseknek ismerve.

1812—1827-ben F. Jánost Losonczon.

1827-ben F. Sámuelt Szécsényben, Jánost Sz.-Iványon.

F. András 1732-ben Szécsényben lakott, neje Goldperger Zsuzsánna 1779-ben katholizált, fiai Pál, ki Lóczban kelt egybe 1770-ben Rigó Rozáliával, és Mihály szül. Szécsényben 1773-ban.

Ferenczy család. E család alapitója Ferenczy Péter, és Albert 1608-ban II. Mátyás királytól nyertek czimeres nemes levelet [1]).

Ferenczy család. E család alapitója Ferenczy István, ki saját, és neje Che Anna részére, ugy leányaik Katalin, Ilona, nemkülönben testvére Ferenczy Gábor és ennek neje Kapros Ilona részére is II. Ferdinand királytól Bécsben 1628-ki octob. 6-án kelt czimeres nemes levelet nyert, és azt Abauj vármegyének Göncz városában 1629-ben Invocavit vasárnap után legközelebbi szombaton kihirdetteté.

1724-ben, és 1727-ki julius 10-én Töke-Terebesen tartott közgyülésből kapott Ferenczy István és Gergely nemességéről elismerő bizonyitványt. — Egy Erdő Bényen 1724-ki május 10-én Fogarassy István Zemplin megyei főszolgabiró, és Bölcskey Péter esküdt által tett tanuvallatás szerint Ferenczy Istvánnak atyja F. János volt.

Zemplin megyében F. Ferencz 1680-ban Tökölypárti hadnagy volt [2]). F. János 1752-ben Vámosujfalván jegyző [3]), kit egy jeles költőnk is megénekelt.

---

[1]) Hiteles másolat után.

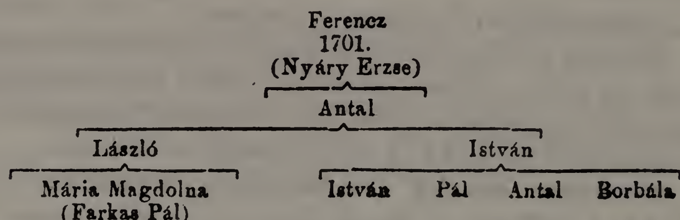
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 149.

[3]) Ugyanott 47.

Ferenczy család e század elején birtokos Zemplin megyében Megyaszón[1]. 1730-ban birtak Kis- és Nagy-Rozvágyon[2].

Ferenczy család. Czimere: kék mezőben farkas szájában egy bárányt tartva; fölötte három csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén farkas emelkedik, fogai közt a megtépett bárányt, első jobb lábával pedig kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ferenczy család. Ismert törzse Ferenczy Ferencz, ki Nyáry Erzsét, Jósa Miklós özvegyét vévén nőül, 1701-ki junius 16-án osztozott meg neje utáni mostoha gyermekeivel. Tőle egy perbeli családfa szerint ivadéka következőleg származott le:

Ferenczy család. (Vizkelethi). Eredetileg Nyitra megyei család, mely törzs-őseül igényli azon vizkelethi Ferenczy Vinczét, ki 1414-ben Zsigmond királytól uj adomány-levelet nyert[3], s kitől a Vizkelethy (lásd ezt) és Ferenczy családok állitólag mint közös törzsből erednek.

Czimere: a paizs mezejében koronán könyöklő kar, kivont kardot tartva, ugyanaz látszik a paizs fölötti sisak koronáján is.

A szóban lévő Ferenczy család megtartva a Ferenczy nevet, különféle viszontagságok között sarjadzott le a XVI. század első feléig, midőn 1645-dik táján Ferenczy Miklós Ujváry Máriának férje tünik fel, mint a maig élő családnak közös törzse; tőle kezdve a családfa[4]) következő:

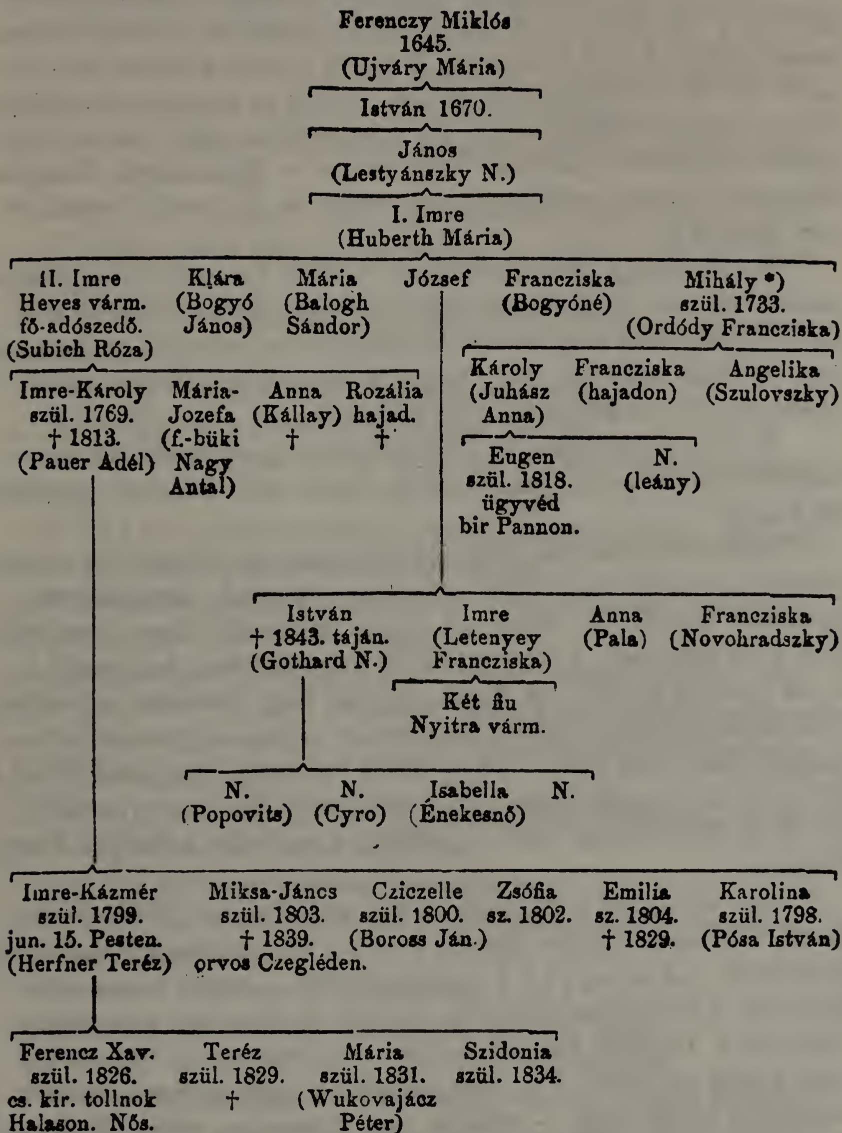
---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 230.

[2]) Ugyanott 329.

[3]) Makay és geleji Makay Antal beszterczei püspöknek 1820-ki jun. 15-én kelt bizonyitványa alapján.

[4]) Ferenczy Imre-Kázmér ur szives közlése szerint.

*) Ezeknek testvéreik még: Anna Koncsek Istvánné, Borbála Pálya Tamásné, Judit Hamar Jánosné, Teréz Bogyó Albertné.

A törzs kis unokájának I. Imrének Huberth Máriától három fia és hét leánya volt, kik mindnyájan a családfára el nem férvén, alatta csillagjegy alatt olvashatók. Nevezett I. Imrének három fia, ugymint: II. Imre, József és Mihály 1754-ki sept. 5-én gr. Csáky Miklós primástól Nyitra megyei Pan helységben érseki adományban nyertek birtokrészt, melyből részét II. Imre Pest megyei Bugyi helységbeli részeért cserélvén el, ez utóbbit fia Kázmér huszonkét évre zálogitá el.

József négy gyermeket nemze; közülök Imre Letenyey Franczískát birá nőül, ki utóbb Jelenffyhez, s végre Kovácshoz ment nőül. Ettől két fia Nyitra megyében N.-Szőllősön tartja lakhelyét. — Istvánnak, ki 1843. táján halt meg, Gothard leánytól négy leánya maradt, köztök Isabella Erdélyben jeles énekesnő.

Mihálynak ágán, ki 1733-ban született, és Ordódy Francziskát birta nőül, Károly fiától unokája Eugen szül. 1818-ban, ügyvéd, bir Panon.

II. Imre Nyitra megyéből Heves vármegyébe szakadt, hol a megyénél fő-adószedő volt. Nejétől nagy-koloni Subich [1]) Rozáliától négy gyermeke maradt: 1. Mária-Jozefa felső-büki Nagy Antalné, 2. Anna Kállayné, 3. Rozália ki Nagy-Kallóban halt meg; és 4. fia Imre-Károly, ki Nyitra megyei Nagy-Szőllősön született 1769-ki május 26-án. Pestre telepedvén le, királyi ügyész volt, és a gazdag Pauer Adélt (szül. 1773. † 1835.) vevé nőül. Meghalt 1813-ki január 15-én, hagyván maga után a táblázaton látható hat gyermeket, kik közül Karolina óvári — budetini s sz.-király szabadjai Pósa Istvánné.

Imre-Kázmér (II. Imrének fia) szül. Pesten 1799-ki junius 15-én; a hivatalos pályára lépvén, a m. kir. udvari kamara számvevői hivatalánál számjegyző a legujabbi időkig, a midőn hosszas szolgálatának és érdemeinek tekintetbe vételével évdij mellett nyugalomba helyeztetett. Családja nemessége több izen elmulasztott kihirdetések miatt kétség alá jövén, ő — mint családának egyik legfáradhatlanabb s tevékeny buzgó tagja — családja ezen kiváltságos voltát 1844-ben Pest megye előtt hosszas per utján bemutatván, kétségtelen nemességéről bizonyítványt nyert [2]), mely által családja tiszteletét és elismerését érdemlette ki.

[1]) A Ferenczy család e nagy-koloni Subich családot a Zrinyi család Subich nevü őseivel közös eredetünek hiszi, — én okadatolhatasát nem ismerem.

[2]) Pest vármegye jegyzőkönyve 3909 szám alatt.

Ferenczy család. (Bodoki). Erdélynek több Ferenczy nevü családa van; köztök legkiemelkedettebb ez, és a patakfalvi.

A bodoki Ferenczyek eredetileg háromszéki székely család. E székben fekszik az előnevet adó Bodok helység is.

A család a nemzeti fejedelmek korában tünik föl, egyelőre mint háromszéki hivatalnokok.

Bodoki Ferenczy János 1661-ben Sepsi szék ülnöke volt [1]).

Később a család néhány ága küljebb is terjedt, legkivált Dézs vidékére.

Közülök bodoki Ferenczy Károly 1815—1818-ban Dézs város assessora (ülnöke).

József ugyanott 1815-ben allodialis perceptor.

Ifjabb Károly 1847-ben Dézs város jegyzője.

Mihály 1846-ban cs. kir. kapitány a 17. sz. határőr gyalog ezrednél.

László a kitünő gazdász, jelenleg Magyarországon Nógrád megyében a nagy-oroszi uradalom felügyelője.

Ferenczy család. (Patakfalvi). Szintén székely család Udvarhelyszékben, hol Patakfalva fekszik.

Szerepök saját székükben a XVII. század közepén kezdődik, midőn Ferenczy István 1651-ben Udvarhelyszék alkirálybirája volt.

Patakfalvi Ferenczy György hasonlóan ott 1679-ben viselte az alkirálybirói hivatalt [2]).

Másik György 1794-ben ugyanazon szék főjegyzője, s tán ugyan ő még 1815-ben is azon szék ülnöke.

József 1815-ben Udvarhelyszék ülnöke.

István hasonlóan 1815-ben udvarhelyszéki ülnök, és reform. egyház kerül. gondnok.

György 1847-ben kir. pénztárnok.

Miklós 1847-ben árvaszéki ülnök, és rectif. biztos.

Pál 1847-ben dulló, mindnyájan Udvarhelyszékben.

Ferenczy család. (Harasztkeréki). Erdély családa. Közülök Mózses kolosvári tanácsülnök 1815-ben. Elek M.-Vásárhely városi tanácsülnök. József erdélyi kanczelláriai jegyző.

Károly cs. kir. m. gyalog ezredbeli kapitány, mindnyájan 1847-ben.

Ugyanakkor Mózses szállásmester Kolosvárott.

---

[1]) Kállay: Székely nemz. 247. lap.

[2]) Ugyanott 247. l.

Ferenczy család. (N.-Váradi). Valószinüleg Magyarországból költözött Erdélybe, hol Sámuel 1794-ben Torda vármegye alszolgabirája.

János 1847-ben Torda város ülnöke.

Ferenczy család. (Medeséri). Erdély családa. Medeséri Ferenczy András 1794-ben kanonok és maros-vásárhelyi iskolai igazgató.

István 1815-ben a királyi ügyigazgatóságnál lajstromozó.

Ezeken kivül még egy csomó Ferenczy család létez Erdély földön, mint:

Tekerőpataki Ferencz család, melyből József 1815-ben B.-Szolnok vármegye alszolgabirája.

A benesi Ferenczyek közül József 1847-ben Dézsen senator.

Az a.-járai Ferenczy családból Dávid Abrudbányán szegények ügyvéde; Mózses a tartományi számvevőségnél hivatalnok 1847-ben.

A madéfalvi Ferenczy családból Ferencz 1847-ben erdélyi kanczelláriai fogalmazó.

A m.-igeni Ferenczyek közül Sámuel 1847-ben Kolos vármegye aljegyzője stb.

Festetich család. (Tolnai, gróf). Elől csillogó nevü család, mely hazánknak Festetich Györgyöt adá. Sarjadéka a turopolyai Ferstetich családnak, mely II. Mátyás királytól kapta nemesi czimerlevelét [1]).

Ismert törzse a családnak Festetich János, ki Szakmárdy Katától két fiat nemzett: I. Pált és Istvánt, az 1640-ben élőket, kik Horvátországban gróf Batthyány Ádám bán udvarnokai voltak, és Czelint és Pogancsecz-et birtak [2]). Közülök

I. Pál nőül vévén Bornemisza [3]) Györgynek Ztharinkovics Ka-

---

[1]) Döbrentey Gábor „Berzsenyi Dániel összes művei"-ben Budán 1842. 4-rét. 93. lap.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. p. 129.

[3]) E Bornemisza „Hist. Heraldisches Handbuch" s. 208. és Schönfeld: „Adels-Schematismus" I. 205. de Kászon iratik, bizonyosan hibásan; mivel az erdélyi kászoni báró Bornemisza család még ekkor Bornemisza-nak nem neveztetett, és ebből nem is eredt F. Pál neje; hanem a Tholnai Bornemisza családból. L. erről okl. Teleky Hunyadiak kora XII. 166.

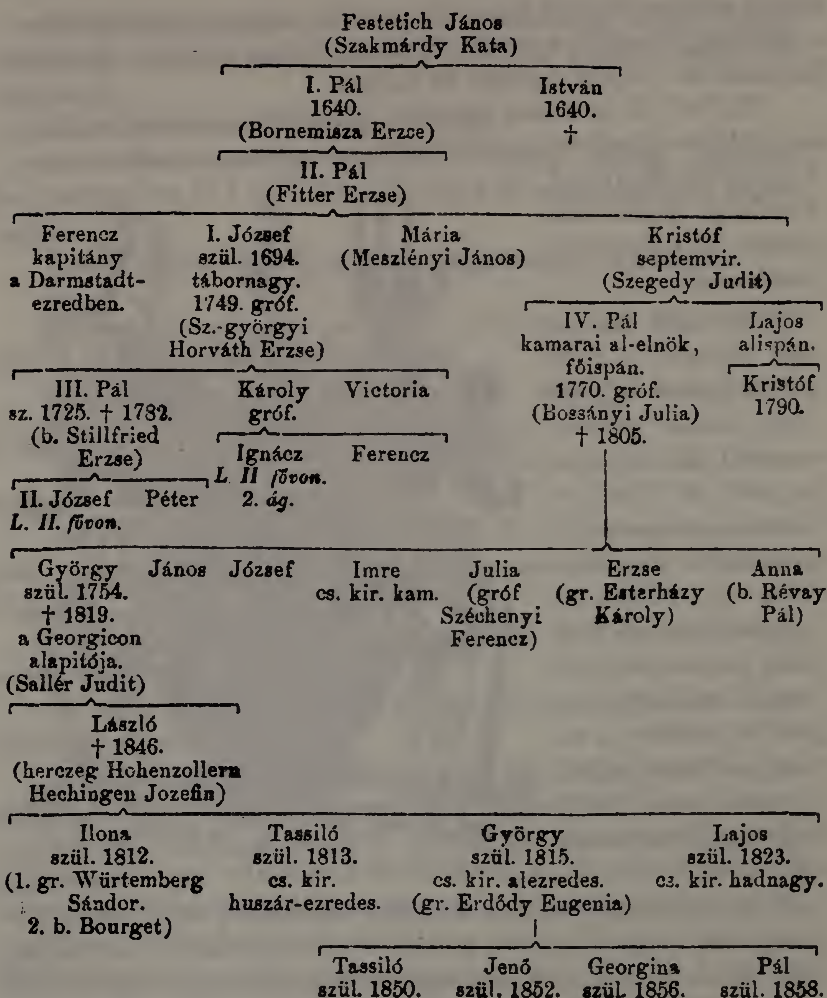
talintól született leányát Bornemisza Erzsét, ezzel öröklé Tolna mezővárost, (melyről a család előneve), Lovász Patonát, Szécsént, Baltavárt stb. Nejétől egyetlen fia maradt

II. Pál, ki ns. Fitter Jánosnak Bucsány Zsuzsannától született leányát Fitter Erzsét vette nőül [1]), kitől nemzett három fia Ferencz, József és Kristóf a családot tovább terjeszték, és mindinkább fölebb emelték.

A család ősi nemesi czimere: a paizs kék mezejében egy koronán hátulsó lábaikon szemközt álló két oroszlán, első jobb lábaikban kivont kardot tartva A paizs fölötti sisak koronáján egy lábában golyót tartó daru áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. A gróﬁ diplomában e czimer bővülést nyert: ugyanis a paizs fölé helyezett gróﬁ koronán három koronás sisak áll, a jobboldalinak koronájából egy vörös zászlónyél, egy kard, egy aranynyal szegélyzett zöld zászló hold és csillaggal, és egy vörös, egy kék zászló nyulik föl. A középső sisak koronáján a daru áll. A baloldali sisak koronájából balra nézve egy arany sörényü egyszarvú nől ki. A paizst telamonok gyanánt két vad ember tartja, egyik kezével mindenik egy nagy botra támaszkodik. — E gróﬁ czimert mutatja itt a metszvény is.

A család leszármazási táblája I. Jánostól kezdve egyik ágon mai napig igy terjed le:

[1]) Egy helyen II. Pál nejeül Toldy Annát is találom.

I. fővonal.

1. *ágazat.*

A családfán — mint látjuk és emlitők — II. Pálnak három fia terjeszté tovább a családot.

I. József született 1694-ben. Mint jeles tábornok 1741-ben a porosz háborúban Mária Terézia főhadvezéri helyettessé neveztetett. Olmütznél Lothringi Károly táborához csatlakozott, s jelen volt a Czaslav melletti ütközetben május 17-én. A következő évben Prága

alatt táborozott, és a város keleti részét ostromlotta. 1744-ben horvátokból, határőrökből és huszárokból álló, összesen hat ezernyi seregével a poroszokat Beraunnál ütközetre kényszeritvén, megverte. Prága megvétele után apró csatározásokkal nyugtalanitá a porosz tábort, s benne sok kárt okozott. 1745-ben Felső-Sziléziában volt téli szálláson, és ez alatt is Esterházy, Draskovich, Kálnoki és Erdődy vitéz-társaival szüntelen apró csatázásokat folytattak, többnyire kedvező szerencsével, és Kosel várát elfoglalták. 1749-ben grófi rangra emeltetett [2]. Nejétől Szentgyörgyi Horváth Erzsébettől gyermekei: III. Pál, Károly és Victoria.

III. Pál 1751-ben Sopron megyei követ [3]. 1760-ban a m. kir. udv. kanczellárián tanácsos. Testvére Károly gróf lőn. Utódaiknak nemzékrende alább következik.

I. Kristóf 1722—1729-ben Somogy megye országgyülési követe; később (1760-ban) arany-sarkantyús vitéz, cs. kir. tanácsos és septemvir. Nejétől Mezőszegedy Szegedy Judittól fiai IV. Pál és Lajos az alispán, kinek fiai Kristóf és Antal. I. Kristófnak leányai még: Kata Zarkané, Bora Vrancsicsné, Julianna Vécseyné, Teréz Hunyady Elekné.

IV. Pál született 1725-ki nov. 11-én. A m. kir. kincstár alelnöke [4], és 1777-ben Baranya megye főispánja volt. 1770-ben ágazatának grófi rangot szerze; meghalt 1782-ki sept. 10-én. Nejétől nagybossányi Bossányi Juliától több gyermeke maradt. Közülök Imre cs. kir. kamarás az 1807-ki országgyülésen határszéli országos választmány tagja.

I. György szül. 1754-ki január 1-jén, e század elején országnagyaink egyik legérdemesb férfia. Hazafias, az uralkodó iránti hűséggel megférő de félreértett nézetei, inditványai 36 éves korában a katonai pályától keszthelyi magányába vonák a jeles férfiut, hol a még nagyatyja által tervbe vett családi majoratus megalapitásán, gazdasága rendbehozásán munkálkodott, és a hazai gazdászat czélszerű előmozditása tekintetéből 1798-ban Keszthelyen gazdasági iskolát (Georgicont) alapita, melyben azon évi novemb. 1-jén kezdettek meg az előadások. 1801-ben a keszthelyi kis Gymnasiumot öt osztályzatuvá emelteté, benne nemes ifjak számára Convictust alapita. Neki köszönék

[1] Hist. Herald. Handbuch. 209.
[2] Ugyanott.
[3] Lehoczky Stemmat. I.
[4] Döbrentei id. h.

emeltetésüket a három osztályú elemi tanoda, polgári és rajz-iskola, képezde és kórház. 1802-ben negyven ezer forint tőkét ajánlott fel [1]) a hazának, hogy annak ötös kamatából három magyar nemes ifju a bécsi mérnöki kar iskolájában a hadi tudományokban nyerjen kiképeztetést. 1808-ban a keszthelyi Convictust Sopronba tevé át. 1817-től kezdve évenkint a király nevenapján nemzeti ünnepet rendeze, hol többi közt a jelesb magyar irók emlékfa-ültetéssel és tisztelet-dijakkal örvendeztettek meg [2]). És mint átalában minden jónak, ugy a hazai tudományosságnak egyik fő-pártolója, előmozditója volt, és — mint okszerü gazdálkodása által, továbbá mint majoresco, és mint neje jakabházi Sallér Judit után e kihalt család egyetlen örököse hazánk egyik legdúsabb mágnása lévén — annyit tett, hogy polgártársai örök emlékezetét méltán kiérdemlé. Meghalt mint val. belső titk. tanácsos, és a göttingeni tud. társ. lev. tagja 1819-ki april 2-án [3]). Fiában

László ban a Georgicon atyja szellemét örökölte. Ez a Ludoviceára előbb öt ezer, majd harminczhét ezer ötszáz forintot ajánlott [4]). Meghalt 1846-ban. Neje herczeg Hohenzollern-Heckingen Jozefina csillagkeresztes és palota-hölgy meghalt 1856 ki martius 27-én, kora 61-dik évében. Három fia közül, kik mind katonai pályán állnak — mint a családfa mutatja — Györgynek vannak gyermekei.

2. *ágazat.*

Ez ág I. György testvéreinek egyikétől szakad le, és ily családfát képez:

Gr. Miklós
cs. kir. kam. és kapit.
† 1857.
(1. gr. Lamberg Mária. † 1820.
2. b. Wolkensperg Victoria)

Krisztina	Gejza	Gizella
szül. 1818.	szül. 1819.	szül. 1820.
(b. Trauttenberg Frigyes)		(b. Ludwigsdorf Károly)

Miklósnak nővére Borbála csillagkeresztes hölgy, 1819-től gr. Hadik Vilmos özvegye, meghalt 1857-ki october 18-án.

---

[1]) 1802-ki 4. törv. cz.

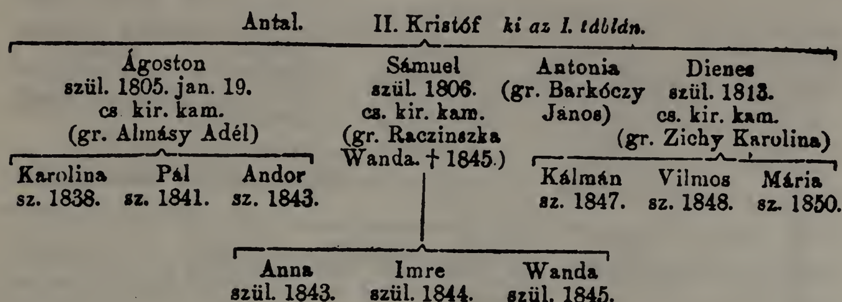
[2]) Lásd Tudományos gyüjt. 1817-ki folyam. III. köt. 76 -80. l. és 1818-ki évfolyam. III. 118. lap.

[3]) Döbrentey id. h.

[4]) 1808-ki 7-dik, és 1836-ki 39-dik törv. cz.

3. *ágazat*. (*Déghi ág*).

Ez ágazat IV. Pál testvérétől Lajosnak egyik fiától jő le. Festetich Á g o s t o n 1857-ben S á m u e l és D i e n e s testvéreivel és ezeknek utódaival o s z t r á k birodalmi grófságra emeltettek. Családfai kimutatások ez:

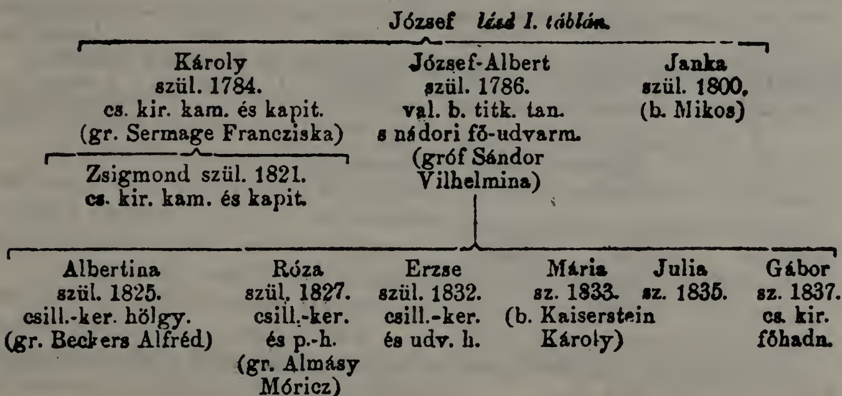

Á g o s t o n a déghi, böhönyei, turbali és gálospetri, — S á m u e l a csertői és harsághi, — D i e n e s a toponári, gyöngyösi, hajmási és bogáthi urodalmakat birják.

II. fővonal.

1. *ágazat*.

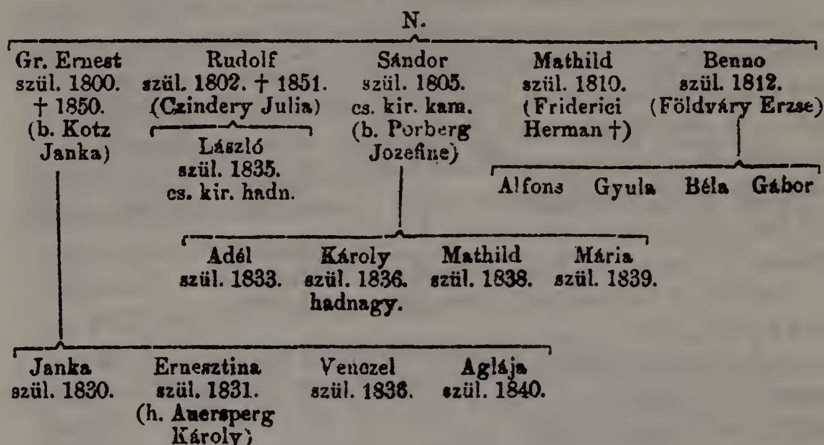
Ez ágazat III. P á l n a k II. J ó z s e f nevü fiától származik, kinek első nejétől utódait e táblázat mutatja:

A családfa élén álló Józsefnek két neje volt; leánya J a n k a második nejétől vizeki Tallián Jankától született.

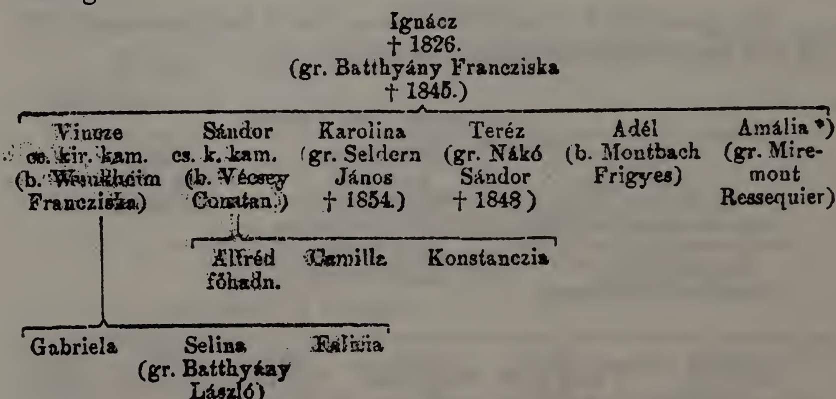
Ugyanazon ágazaton gróf Festetich Leó a nemzeti szinházi volt intendans, kinek nejétől báró Kray Borbálától gyermekei: 1. Béla, 2. Fanny gr. Zichy Miklósné, 3. Isabella Ürményiné, 4. Gyula.

Végre ez ág kiegészitő nemzékrendét mutatja a következő táblázat is:

2. ágazat.

Ez ágazat I. József unokájától Ignácztól sarjadzik le következőleg:

*) Ezeknek testvéreik még: Lajos cs. kir. nyug. altábornagy, Julianna és Mária.

Fláth család. (Eörményesi). Régi magyar nemes család. Már a XV. század közepén Krassó megyében a szörényi bánságban vagyo-

nosb birtokosok sorában találjuk őseit. Ismert törzse Örményesi Mihály a család ősi birtokáról Örményesről irta nevét, mig fiai már 1480-ban a Fiáth nevet vevék föl.

Nevezett Mihálynak egyik fia László (Lado) 1467-ben mothnoki Zayk Lászlóval, és ennek testvéreivel István szörényi bánnal és Sandrinnal az orodi káptalan előtt magszakadás esetében kölcsönös örökösödési szerződésre léptek. Ez oklevél szerint László birta a karánsebesi kerületben Örményes, Gyurov, Zadva, Mastakon, Zckas helységet, Zlatina fele részét minden tartozékaikkal [1].

1468-ban Örményesi László és testvére Lajos, továbbá Macskási Jakab I. Mátyás királytól uj adomány-czimmel kapják a karánsebesi kerületben fekvő Goliecz, Badurencz, Miraya, Petropnicza, Bokosthicza, Valisvara és Csernecz helységeket, melyeket már elődeik régtől fogva békésen birtak, és azokba az orodi káptalan által be is iktattattak [2].

1480-ban örményesi Fiáth László és testvére Lajos, továbbá Macskási János nagybátyjok királyi adományt nyertek Mátyás királytól néhai Macskási Imre magvaszakadtán a szörényi kerületben fekvő felső, alsó és középső Bolvasnicza, Huszarszki, Csarski, Zepmezeje, és Kriva, és a karánsebesi kerületben fekvő Jaz, Mezfalu, Cherenyes és Keregh helységekre [3].

1489-ben örményesi Fiáth László és Lajos testvérek Mátyás királytól ismét uj adomány-levelet nyertek a (Karan) sebesi megyében [4]) fekvő, és már őseik által is birt Beken, Polyana és Polyanicza helységre [5]); melyekbe az orodi káptalan által be is iktattattak.

---

[1]) Zayk Lászlónak és testvéreinek birtokaik pedig az oklevélben igy emlittetnek: Mothnok, Malomfalu, Osestija, Zederjes, Magura, Radulencz, Csernotha, Almássa. — Lásd az oklevelet Kaprinay Mss. A. tom. 50. pag. 91.

[2]) Lásd Kaprinay id. h. 92. lap. Az adomány-levél 1468. Tamás vértanu napján kelt. Az iktatási parancs ugyanakkor. Az orodi káptalan által a beiktatás — mint a Relatoria mondja — 1469-ben feria 5-a proxima post festum Conversionis B. Pauli Apostoli hajtatott végre.

[3]) Ugyanott, és gr. Teleky Hunyadiak kora XII. 130. l. — Az adománylevél kelt 1480. die Dominica proxima ante festum Nat. B. M. V. ex castris ad Vadum Dravi prope oppidum Perlak. — Az iktató parancs ugyanott az orodi káptalanhoz, mely Relatoria-ja szerint azt 1481. feria 5. prox. post festum apparitionis B. Michaelis teljesité a beiktatást.

[4]) Az oklevélben „in Comitatu de Sebes."

[5]) Ugyanott. Az adomány-levél kelt 1489. Barnabás Apostol ünnepén Budán, valamint az iktató parancs is. A beiktatás 1489-ben a tizezer v. és vértanú napján ment véghez. — Lásd Teleky Hunyadiak kora XII. 451. l.

1500-ban ismét örményesi Fiáth László és Lajos II. Ulászló királytól királyi adományban nyerik a Mihaldi kerületben fekvő, és Parethai Kukanicz Miklós és Mihály birtokában volt, de ezek által vallások változtatása miatt elvesztett a mihaldi kerületben fekvő Alsó- és Felső-Paretha és Simon-uth nevü pusztákbeli minden részjószágaikat, és azokba az orodi káptalan által be is iktattattak.

1501-ben szintén fölebb emlitett Fiáth László és Lajos testvérek Gerlisthei Jakab és bellai Bellaj Barnabás Szörény megyei Bánok előtt abban egyeztek meg, hogy mivel nevezett Lajos bizonyos Kain Péter nemes embernek meggyilkolása miatt a király kegyelméből kiesett, és Szörény vármegyében, a nagy-mihaldi és karánsebesi kerületben fekvő jószágait, (ugymint: Bukin, Polyana, Polyanicza, Petrosnicza, Valsora, Golacz, Zlatina, Zaraspatak, Zekas, Valemare, Nyres, Felső- és Alsó-Zadova, Felső- és Alsó-Jarmenes (= Örmenyes), Gyuro, Felső és Alsó-Fenes, Gino, Kriva, Felső- és Alsó-Bolvasnicza, Huszarczki, Felső-Poretha, Alsó-Poretha és Simon-út helységek fele-részét) saját élete és feje megvédelmezése miatt részint a megölt Kain Péter rokonaira, részint a királynál kegyelem-eszközlés végett közbenjáróira tett költségek fejében idegen kezekbe juttatni kénytelenittetett, azokat testvére László saját erejéből szerzé vissza, ámbár jogosan magának tartható, mégis testvére iránti szeretetből abban egyeztek meg, hogy ezen fele részben Lászlónak fia János, és leányai Kata, Erzse és Anna, és ezeknek mindkét ágon álló utódai abban egyenlően birják és osztozzanak [1]). — Ez egyességre II. Ulászló király 1501-ben B. sz. Mária menybe-menetele utáni szombaton kelt adomány-levelében királyi megegyezését adván, azokba az orodi káptalan által nevezett László gyermekeit be is iktattatá.

1548-ban Fiáth Katalin Lászlónak leánya azért perelt ifjabb nővére Anna Bakoczy Ferenczné ellen, mivel ez a neki csupán törvényes használatul átengedett birtok-okmányokat visszaadni vonakodott, a minthogy ezeknek visszaadásában Suraklini Petrovics Péter temesi főispán, és Magyarország alsó részeinek főkapitánya által az alperesnő el is marasztatott [2]).

---

[1]) L. id. h. 109. kelt az oklevél *Orsovdn feria quinta proxima post festum Heliae Prophetae Anno 1501.*

[2]) L. ugyanott 108. kelt *In Arce Themesiensi feria quinta proxima post Dominicam Reminiscere Anno 1548. Lecta collata et extradata per me Balthasarem Cherőffy* (tán Gyerőffy) *secretarium Domini Comitis.* — Ezen s a fölebbi levelet 1587-ben Cantate vasárnap utáni kedden Gyulafejérvárott átiratá Báthori Zsigmond erdélyi fejedelem.

1576-ban Fiáth Lajos neje Kollovai Gámán Anna Szörény vármegyében a karánsebesi kerületben fekvő Koliova, Obresia, Varcziorva, Rauma, Glomboka és Mál, — tovább Hunyad megyei Benczenes helységbeli atyai örökségképen reá jutott birtokrészekre Báthori Kristóf erdélyi fejedelemtől adománylevelet szerezvén, miután ennek a Gámán családbeliek névszerint Gámán Miklós ellentmondott, 1589-ben a gyulafejérvári káptalan előtt nevezett Fiáth Lajos, emlitett nejének és tőle származott Borbála, Gábor, Zsigmond és János gyermekeinek nevében Gámán Miklóssal kiegyezett, és ezen egyesség folytán Benczenes helységbeli rész is Fiáth Lajos és utódainál maradt [1]).

1611-ben Fiáth Zsigmond és Miklós Szörény megye alispánjai, Kornis János fejedelmi pohárnok és udvarnokkal egyetemben Bethlen Gábor fejedelemtől Szörény vármegyének Halmosdi kerületében fekvő egész Ruszka és Prigor helységet, és Tengova helységnek felét nyerték adományban [2]).

1613-ban örményesi Fiáth Zsigmond Szörény vármegyéből a karánsebesi kerületből saját és testvére Miklós ugy János unokatestvére (frater patruelis) nevében a Kolos-monostori Convent előtt óvást tesz azon megyében fekvő egész Alsó- és Felső-Bukiny, Poyan, Polyanicza, Velisora, Golecz, Zlatina, Zarazpatak, Zekas, Valemare, Nyres, Felső- és Alsó-Eörményes, Felső- és Alsó-Gyuro, Glino és Kriva helységek elidegenitése vagy eladományozása ellen is [3]).

1633-ban Fiáth Zsigmond karánsebesi harminczadost, Fiáth Miklóst és Jánost, továbbá Kricsovay Jánost, Szörény megyei minden javaikra nézve előbbi kiváltságaikban, mely szerint minden adózás, dézma- és kilenczed-fizetéstől menttek és szabadak voltak birtokaik, I. Rákóczy György ujolag megerősiti [4]).

1639-ben karánsebesi Fiáth Zsigmondnak a gyulafejérvári káptalan előtt karánsebesi Groza Ferencz Szörény megyében fekvő

---

[1]) Báthori Kristóf adomány-levele kelt 8-dik Octobris 1576. in Oppido Gyalu. — A fejérvári káptalané *1588. feria 5-ta ante festum BB. Petri et Pauli AA.* L. id. h. 116—118.

[2]) Lásd ugyanott 119. — Kelt az adomány-levél *in Civitate Cibiniensi die 10. M. April 1611.*

[3]) Lásd ugyanott 120. — *Datum feria 2-da proxima post Festum B. Viti Martiris Anno D. 1613.*

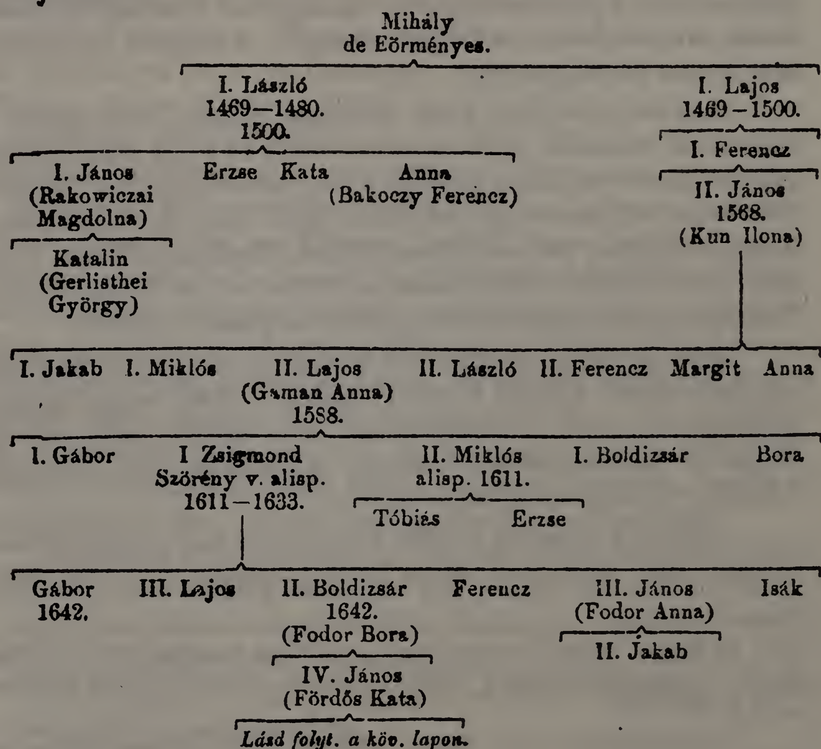
[4]) Ugyanott p. 122. *Datum in Civitate nostra Alba Julia die decima prima M. May Anno D. 1633.*

Szakul, Morencz, Belyen, Mothnoki, Ohaba, Chernota és Almassa helységbeli részét örökre beirja (inscribálja) [1].

1654-ben néhai Fiáth Zsigmondnak fiai Gábor, Lajos és Boldizsár Floka László karánsebesi al-bán, s több Szörény megyei hivatalnok előtt néhai Thivadar Gergely utódaival az atyjaik által folytatott pereknek letétele mellett egyességre léptek, mely szerint a peres Prebuli jószágban (mely — ugymond — Pogonicz vidéken van) egyformán osztozzanak [2].

Mindezen eddig előadott birtokviszonyokat tárgyazó okleveleket Örményesi Fiáth János mint Győr vármegye alispánja 1698-ban az Úr mennybemenetele ünnepén a győri káptalan által hitelesen átiratá [3].

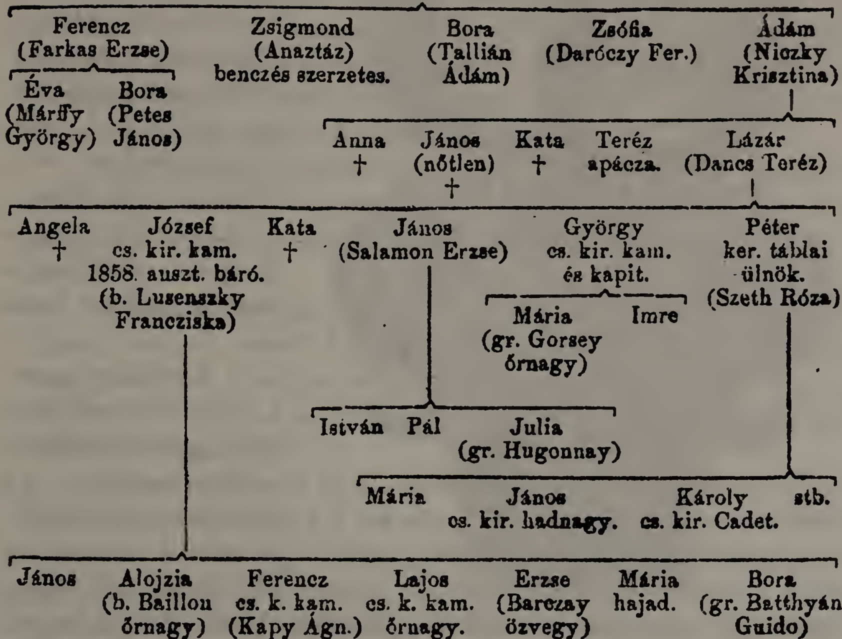
A család nemzékrende Örményesi Mihály törzstől kezdve igy sarjadzik le:

[1]) Ugyanott p. 123. *Datum Feria tertia prox. post festum B. Aegidii Abbatis Anno D. 1639.*

[2]) Ugyanott 126—130. *Datum in Karansebes Anno 1654. die 12. Novembris.*

[3]) Ugyanott 91—130. lapon.

I. Zsigmondnak hat fia által a család elterjedvén, II. Boldizsárnak fia János Győr vármegyébe költözött, s a maig virágzó Fejér, Veszprém stb. megyében birtokos családnak alapitója lőn. Először Győr város jegyzője, azután a győri várbeli gyalogság fővajdája, utóbb — mint emlitők 1698-ban — Győr vármegye alispánja (1688-ban Komárom megyének is alispánjául választatott) [1], majd az erdélyi királyi kanczellárián titkár és referend. tanácsos, utóbb m. helytartósági tanácsos. Meghalt 1727-ben Pozsonyban [2]) Özvegye Fördős Katalin, kitől következő gyermekei maradtak: 1) Ferencz Győr és Fejér megye táblabirája, kinek leányai Bora Petes Jánosné, Éva Márffy Györgyné. 2) Borbála Tallián Ádám Vas megyei alispán és tanácsos neje. 3) Zsigmond-Athanasius pannonhalmi sz. Benedek-rendi szerzetes. 4) Zsófia Daróczy Ferencz Tolna vármegyei alispán neje. 5) Ádám, kinek Lázár fiától egyik unokája

---

[1]) Fényes E. Komárom várm. 66.

[2]) Lásd a fölötte 1727-ki január 19-én mondott „*Pályafutásnak tárja*" stb. czimü kinyomt. halotti beszédet.

József cs. kir. kam. utódaival együtt 1858-ban az ausztriai birodalmi bárók sorába emeltetett [1]. Fiai közül Ferencz 1844-ben Fejér megye alispánja, kétszer orsz.-gyülési követe, később m. k. helytartósági tanácsos, cs. k. kamarás. Lakik Akáu.

Péter királyi ügyigazgató, 1833-ban a kőszeghi táblánál ülnök lőn.

A család czimere: a paizs kék mezejében egy magyar vitéz kivont karddal, melylyel egy előtte álló medvének fejét vette. A paizs tetején két kiterjesztett szárny között egy magyar vitéz nyulik ki, jobbjában kivont kardja hegyén a paizsbeli medve fejét tartva. A paizst foszladék veszi körül. A czimert a metszvény mutatja. A bárói czimert hét-gombos korona disziti.

Ficsór család. Nógrád megyében az 1755-ki nemesi vizsgálatkor Ficsór András, György, János és József a kétségtelen nemesek sorába iktattattak. Közülök Jánosnak nejétől Gyura Ágnestól leánya Francziska Végh Istvánné.

Czimerök kék mezőben egy fenálló búza-kéve; a paizs fölötti sisak koronáján férfi-kar könyökölve, három búza-kalászt tart. A család jelenleg is Nógrád megye nemes családai sorában áll.

Ficz család. (Meredjói). Erdélyben Kolos megyéből meredjói Ficz István nőül vévén Menyhárt Annát, birtokossá vált Doboka vármegyében [2].

Ficza család. (Gyulafalvai). Hajdan Marmaros megyében találjuk gyulafalvi Ficza Györgyöt, ki 1479-ben Mátyás király levelében bizonyos hatalmaskodás megvizsgálására nézve egyik királyi emberül neveztetik meg [3].

[1]) Pesti Napló 1858. május 19. kelt 95. szám.
[2]) Hodor: Doboka várm. 30.
[3]) Gr. Teleky Józs. Hunyadiak kora XII. köt. 111. lap.

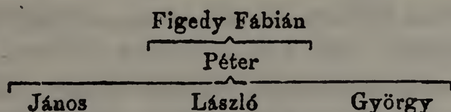
Ugyan e családból volt Ficza Mihály 1465-ben Marmaros megye szolgabirája [1]).

Utóbb valószinüleg átterjedt a család Ugocsa megyébe is, hol Ficza Demeter birtokos volt, és 1489-ben több társával Károlyi Lászlóné birtokait hatalmasul elfoglalta, miért 1501-ben evocálta őt Verbőczy István [2]). 1502-ben már nem élt, midőn özvegye Zylva Anna perujitás végett Chery Antalt idézteti [3]).

Valószinüleg a legelőbb emlitett Ficza György volt az, ki Rohody Lászlóval Bars megyei Maláson részbirtokot, és az ibránföldi és nyirafalkaföldi pusztát zálogbirtokos Csery Antaltól elfoglalta [4]).

Figedy család. (Noszvaji). Előneve Noszvaj után itélve Borsod megyei eredetü kihalt család. A család birtokos volt Szabolcs megyében, hol Kisfalud helységet Figedy János, László és György, fiai Péternek, unokái Figedy Fábiánnak 30 forintért zálogiták el Báthori Szaniszlónak [5]).

Nevezett Jánosnak neje Drugeth Krisztina [6]), kinek Zsófia nővérét másik Figedy András vette el. Sógora volt ecsedi Báthori Istvánnak is, mert az is Drugeth leányt Fruzsinát, az emlitettek unokatestvérét birta nőül. Figedy Jánosnak leány-ágon utódai a Pogány család. — Az eddig emlitettek a családfán igy állanak:

Figedy János 1552-ben Eger várának Dobó alatt egyik védelmezője. Figedy Gábor I. Ferdinand alatt csapatvezér.

A család neve Fügedy-nek is iratott.

File család. (Eőri). II. Ferdinand királytól 1628-ban nyerte eőri File András czimeres levelét, mely Beregh megyében hirdettetett ki, és 1700-ban ismét fölmutattatott Hont és Zólyom megyében [8]).

---

[1]) Ugyanott XI. köt. 146. lapon, hol Ficze-nek iratik.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 75. 80.
[3]) Sz. Benedeki Convent Fasc. XIX. Nro 2.
[4]) Sz. Benedeki Conv. Fasc. 66. Nro 26.
[5]) Lehoczky Stemmat. II. p. 129.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 78.
[7]) Forgách Commentarii 72. 88. 89. 90.
[8]) Lehoczky Stemm. II. p. 129. Nincs-e itt hiba a névben, s nem inkább Filepnek kellene-e állani? — nem tudjuk, de az bizonyos, mint alább látni fogjuk, hogy őri Filep nevü család is van.

Czimerökben a paizs fölött két hátulsó lábán álló farkas, és első jobb lábával kivont kardot tartva látható.

Már előbb olvassuk c h e g e i F i l e P é t e r t 1333-ban Somogy vármegyében [1]. F i l e bánt 1250-ben [2]; kik e szerint más ilynevü családhoz tartoztak, sőt ez utóbbi neve valószinüleg még keresztnévül tekintendő.

F i l e M á t y á s 1770-ben Zemplin megyében Nagy-Kövesden plébános volt [3].

Filep család. Néhol F ü l ö p-nek is iratik. Ilynevü család birtokos Szabolcs és Szathmár vármegyében, ez utóbbiban Győr-Telek és Bod-Palád helységben [4].

Filep család. (Őri). Erdélyben honos család. Közülök István 1815-ben gub. ügyész Kolosvárott.

Magyarországon Ő r i F ü l e p család van, melyből G á b o r a ref. superintendens és iró született Sajó-Szent-Péteren Borsodban 1739-ben. Meghalt 1823-ban [5].

Filep család. (Remetei). Kővárvidék családa. Remetei Filep I s t v á n 1815-ben Kővárvidék aljegyzője. Ugyanott alszolgabiró 1847-ben. G y ö r g y 1847-ben az erdélyi kincstárnál hivataloskodik.

Filep család. (Vadadi). Küküllő megyében vadadi F i l e p F e r e n c z 1847-ben ügyvéd.

Már 1579-ben Báthori Kristóf itélet-levelében emlittetik vadadi F i l e p I s t v á n [6].

Filep család. (Iklandi). Szintén Erdély családa. Az ujabb időben (1847-ben) közülök F i l e p J ó z s e f kir. tanácsos és királyi al-ügyigazgató. — A n t a l Maros-széknél tiszteletbeli jegyző 1847-ben.

Filep család. (Deáki). Erdélyben a Guberniumnál hivataloskodott J á n o s 1847-ben.

Filep család. (Náznánfalvi). Erdélyben náznánfalvi F i l e p G y ö r g y 1847-ben Székváros tanácsnoka.

Filep család. A czimeres nemes levelet I. Leopold királytól 1686-ban F i l e p S i m o n nyerte [7].

Czimere: a paizs kék mezejében vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak

---

1) Ugyanott.
2) Fejér: Cod. Diplom. tom. IV. vol. II. p. 65.
3) Szirmay C. Zemplin not. top 293.
4) Szirmay: Szathmár várm. II. 120. 267.
5) Danielik: Magyar Irók II. 84.
6) A Nemes Székely Nemzet Constitutiója stb. 271. lap.
7) Collectanea Herald. Nro 803.

koronáján vörös és fehér szinü két zászló között egy meztelen kard hegyével fölfelé áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Filiczky család. (Filefalvi). Közülök János született Farkasfalván Szepes vármegyében. 1602—1611-ben külföldi egyetemeken járt. 1617-től sárospataki tanár volt. Meghalt 1622-ben pestisben. A görög s latin nyelvben egyiránt jártas, és e nyelveken mint költő is hirre tett szert. Magyarul Molnár Albert zsoltárai elé irt verseket [2]).

Filó család. Filó Jakab és Ádám 1716-ban III. Károly magyar királytól nyerték czimeres nemes levelöket [3]).

A nemesség-szerzők egyikének fia János előbb Tarolukán, később Szobotiston plébános, 1764-ben szepesi, és innen 1769-ben esztergami kanonok, ábráni apát. — Meghalt mint barsi főesperes 1786-ban [4]).

Filó János 1770-ben a m. kir. kamaránál számvevőségi consultor.

Filó József szintén a kamaránál szolgált 1770—1787-ben. Ugyanott

Filó Kerestély-Tamás 1787-ben.

Filó Kerestély szintén a m. királyi kamaránál rationum consultor.

Filó Adalbert a nagyszombathi kerületi táblánál szolgált 1810—1825-ki időközben.

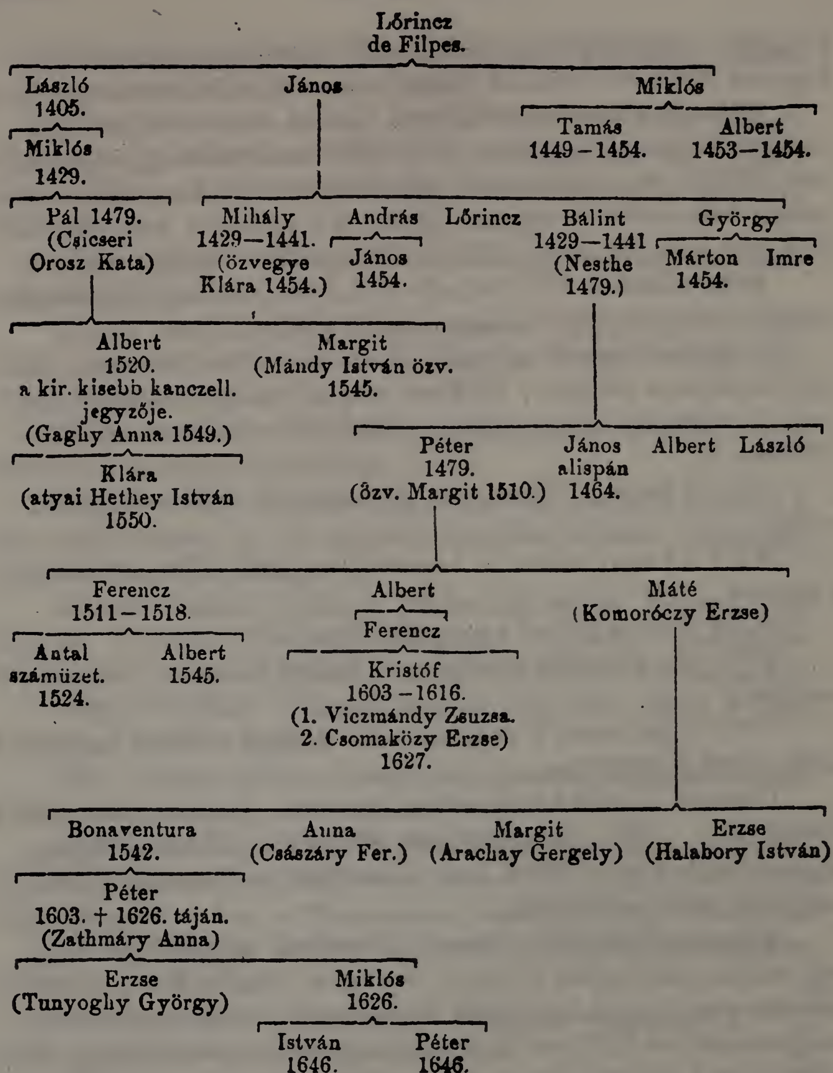
Czimerök: a paizs kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló kettősfarkú oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot villogtat, ugyanaz nől ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Filpessy család (Filpesi †). Szathmár megyének kihalt ősrégi családa, mely hajdan Filpes, Fylpes, jelenleg Fülpös-nek nevezett azon megyei helységről irta előnevét, családi vezetéknevét pedig törzsétől az 1272-ben élő Fülöp Ispántól (Comes) nyerte, ki Zothmár nemből származott, és a Filpessy és Daróczy családok alapitó ősc volt [5]).

A család leszármazási fája a XIV. századtól kezdve a leleszi Convent oklevelei szerint következőleg jő le:

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. II.
[2]) Horányi Memoria Hung. I. 668. Danielik Magyar Irók II. 80. Szirmay C. Zemplin not. top. 213.
[3]) Collect. Herald. Nro 471.
[4]) Memoria Basilicae Strigonien. p. 172.
[5]) Szirmay: Szathmár várm. II. 225—226.

Lőrincznek három fia három ágat indit le, László ága birta Filpest.

Jánosnak ágán Mihálynak, ki 1444-ben a budai ország-gyülésen Szathmár vármegye követe volt, özvegye Klára másodszor Páli Mihályhoz ment nőül.

Bálint ágán János 1464–1468-ban Szathmár megyei alispán; testvérei Albert és László Nábrádról irták elönevüket.

A családfán állókon kivül még több tagja is volt a családnak; igy Filpessy István 1384-ben machói bán volt.

1504-ben Filpessy Bernát, kinek neje Megyeri Anna volt. Fia Péter 1518-ban, leánya Ilona Thivadary Mihályné 1582-ben.

1507-ben szentkirályi Filpessy Mihályné élt.

1515-ben Filpessy Gergely, Albert, Máté (l. a családfán) és Ambrus, ezek (Albertot kivéve) 1525-ben Filpesen lévő Cselyeszeg (Chyehlyezeg) nevü gyümölcsös kertet ötven finom aranyért ifjabb Báchy Tamásnak adják zálogba.

Emlitett Ambrusnak neje Komoróczy Erzsébet volt, gyermekei voltak: Bonaventura, Anna Császáry Ferenczné, Margit Aracsay Gergelyné 1542-ben, és Erzsébet Halabory Istvánné 1549.

Filpessy Ferencz és fia Kristóf 1575-ben Szathmár megyei Filpes és Filpes-Daróoz és Abauj megyei Alsó- és Felső-Gagy, Ujlak, Bátor, Vendég, Fancsal, Felső-Kazsmár és Devecser helységbeli Velencze, Lyuba és Felső-Homwgd pusztabeli birtokaiban uj királyi adomány mellett erősittetik meg, és a leleszi Convent által beiktattatik [1]). 1579-ben Filpesi és Daróczon birtokrészét elzálogitja Ráthonyi Tamásnak [2]).

Bonaventurának fia Péter 1575—1577-ben a Csomaközy család ellen perel [3]).

1587-ben Filpessy Bálint, kinek neje Fancsaly Dorottya, és Filpessy Mihály élnek. — Bálintnak fiai János, Péter és László voltak.

1627-ben a családfán álló Kristóf második nejének Csomaközy Erzsének zálogczimen vallja be Szathmár városi curiáját, szinyérvárallyai három szőlőjét, és Filpesi és Filpes-Daróczi birtokrészét ezer forintig [4]).

1643-ban Zathmáry Kata Murányi Sámuel özvegye tiltakozik testvérétől Zathmáry Annától Filpessy Péter nejétől született Filpessy Miklós ellen, ki Szathmáron házából egyetmást erőszakkal elvitt [5]), és ottani birtokait eladá [6]).

1645-ben emlitett Miklós Péternek fia szathmári házát és cu-

---

[1]) Leleszi Convent. Fascic. Statur. I. Litt. F. Nro 4.
[2]) Ugyanott Protoc. 24. fol. 130.
[3]) Ugyanott. Inter Acta Nro 78.
[4]) Ugyanott Protoc. 66. fol. 13.
[5]) Ugyanott Libro Sign. 26. folio 32.
[6]) Ugyanott Libro Sign. 26. folio 34.

riáját eladá a városnak kétezer forinton, 1646-ban Szathmár megyei Nagy- és Kis-Ari, Filpes és Filpes-Daróczi és Gyarmat mezővárosi javait Matócsy Ferencznek és nejének Baloghy Dorának vallja be egy ezer kilencz száz tizenkilencz forintért [1], mi ellen két fia István és Péter s több rokona tiltakozik 1646-ban [2]. Fi-ágon — ugy látszik — ezen most emlitett Istvánban és Péterben halt ki a család.

Leány-ágon Péternek Zathmáry Annától született leányától Erzsébettől, ki Tunyoghy György neje volt, a Perényiek származtak le következőleg: Tunyoghy Györgynek leányát Annát nőül vette Végh János, ki nemzé Végh Ferenczet, ki Végh Erzsét Perényi Istvánnét, kinek fia Perényi János élt 1760-ban [3].

A család neve Filpessy, Felpessy, Phylpessy, Fylpessy stb. alakban fordul elő a régi oklevelekben.

Filstik család. (Kolozsvári). „E kolozsvári s hajdan szász család — irja Kőváry — Bethlen Gábor alatt szolgálatokat hoza a hazának, kiemelkedett és megvagyonosodott."

Alapitója Filstik Péter († 1630. előtt) a nagybányai pénzverde felügyelője volt, és Bethlen Gábortól Offenbányával négy falut kapott 2000 forintban beiratképen; és ez adományozást Brandeburgi Katalin 1630-ban szintén megerősité.

A család rövid ideig élt, és még a XVII. században kihalt, utolsó leányát Filstik Katát b. Bánffy Zsigmond vette nőül, s igy a család szép vagyona is ide szállt át [4].

Másik ághoz tartozott azon Filstich János, ki Brassóban született, és ott a Gymnasium igazgatója volt, 1762-ben latinul az oláhokról egy történelmi értekezést irt. Kéziratban latinul és németül maradtak munkái [5]. Kőváry szerint egy Filstich János szintén brassói születés az udvari főhadi tanács segéde, eredeti jellemü férfiu 1808-ban halt meg.

Filszky család. A család czimere viz-szintesen kétfelé osztott paizs; a felső osztály ismét függőlegesen kétfelé oszlik, és a jobboldali arany mezőben kiterjesztett fekete sas-szárny, a baloldali fekete

---

[1] Leleszi Convent Prot. 83. folio 108.
[2] Ugyanott Prot. 84. folio 59. és Libro Sign. 27. fol. 93.
[3] Leleszi Convent Actorum Nro 65. anni 1760.
[4] Kőváry: Erdély nev. családai 86. l.
[5] Benkő: Transylvania Generalis II. 519. — Horányi Mem. Hung. I. 676.

mezőben pedig arany sas-szárny látható. Az alsó vörös mezőben lépő helyzetben oroszlán van, fölemelt első jobb lábával egy kék golyó alakú edényt tartva, melyből láng emelkedik ki. Ugy ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak mezejéből, mindkét első lábával a lángot eresztő kék edényt tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról arany-vörös [1].

Filszky József a magyar királyi kamaránál rationum consultor 1760-ban. Fogalmazó 1770-ben.

Filszky Ignácz a soproni kerületben tartományi al-biztos 1760—1770-ben. Ez kapta a czimeres nemes levelet Mária Terézia király-asszonytól 1743-ki junius 4-én már mint Sopron kerületi tartományi al-biztos [2].

Filszky Károly 1787-ben a m. kir. udv. kanczelláriánál irnok s hites jegyző volt.

Fina család. (Csik-szent-györgyi). Mint előneve is mutatja, csikszéki székely család.

A primipilaris levelet többekkel együtt 1591-ben kapja szent-györgyi Fina Márton, 1609-ben megerősittetik és kihirdettetik [3].

Finna család. (Zabolai). Erdélyi család, közülök zabolai Finna Sámuel 1794-ben szegények ügyvéde a Guberniumnál.

Finna István kamarai ügyvéd Koloson 1847-ben.

Finta család. Finta János nemesittetett meg III. Károly király által 1722-ben julius 11-én [4].

Czimere: a paizs kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; ugyanaz emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Finta család. (Várfalvai). Erdélyi család. Közülök János 1847-ben Abrudbányán a városnál kisebb hivatalban.

Finta család irja magát Gyaluról, ezek közül János Nagy-Enyeden al-biró 1847-ben.

Finta nevü család fészke főleg Bereczk városa, hol 1794-ben Finta Fülöp és Ignácz, 1815-ben György, 1847-ben Mózses tanácsosok.

---

[1]) Adami Souta gentil. tom. III.
[2]) Collect. Herald. Nro 180.
[3]) A Nemes Székely Nemzet Constitutiója. 101. lap.
[4]) Collect. Herald. Nro 365.

Fintaházy család, (Fintaházi). Hazája Kővárvidék, hol fintaházi Fintaházy György 1794-ben megyei ügyész. József ugyanazon hivatalban áll 1814-ben.

Fischer család. (Nagy-szalatnyai, báró). A család Rudolf királytól nyeri nemessége megerősitését a család azon tagja által, ki többféle kamarai bányai hivatalt viselt. A nemesség megerősitést nyerőnek fia a lustralis biztosságnál szolgálván, élete veszélyeztetésével is hűséget tanusitá királya iránt [1]). Ennek fia

Mihály a szepesi kamara igazgatója lőn, 1685-ben Bocskai István hűtlenségi bélyegén nyerte Zemplin vármegyében Bacskót, Gálszécs nagy részét, és több helységet; és 1692-ben magyarországi bárósägra emeltetett I. Leopold király által [2]), a következő 1693-ban pedig a bacskói uradalomra nézve pallós-jogot nyert. Igen szép hazafiui jellemet tanusitott, midőn a fejedelmileg is kárhoztatott s megszüntetni rendelt Caraffa-féle eperjesi vallató-székhez ülnökül meghivatását el nem fogadá [3]). Nejétől Klobusiczky Juliannától fia József Bacskó és Budamér örökös ura, arany-sarkantyúş vitéz, cs. kir. bányasági tanácsos (1760—1770.), a kassai kamarának negyven évig tanácsosa, utóbb a szomolnoki bányász-hivatal igazgatója. Nejétől báró Perényi Erzsétől fiai István és Imre.

István született 1754-ki october 21-én Bacskón, papi pályára lépvén, 1804-ben szathmári püspök, 1807-ben pedig egri érsek, valóságos belső titkos tanácsos, és Heves vármegye főispánja, szent István király rendének nagykeresztese lőn. Meghalt 1822-ki julius 4-én, kora 68-dik évében [4]).

---

[1]) Adami Deductiones breves etc. Mss. a nemzeti Muzeumban 4-rét latin. 182. szám alatt.

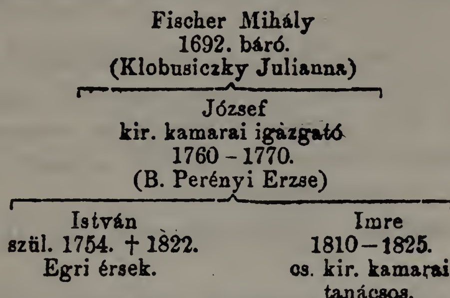
[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 275.

[3]) Ugyanott not. hist. p. 225. 269.

[4]) Ferenczy József „Áldott Emlékezete“ stb. czimű halotti beszéd.

Imre cs. kir. kamarai tanácsos, a szepesi tizenhat város, és a Lyubló és Podolin kamarai urodalmak királyi igazgatója 1810—1825. Birt Zemplin megyében Bacskón, Kereplyén, Tarnókán, N.-Kövesden, Petkóczon stb.

A családfa a báróságot nyerő Mihálytól kezdve így sarjadzik le:

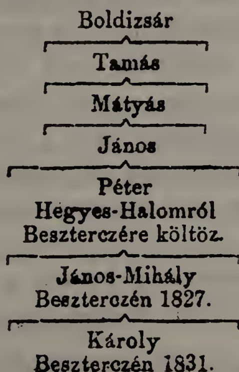

Báró Fischer Norbert premontrei kanonok, és a leleszi Convent levéltárnoka, meghalt 1858-ki mart. 1-jén, kora 77-dik évében.

A család bárói czimere — mint a metszvény mutatja — kétfelől két tengeri szörny által körülvett tojásdad paizs, melynek kék mezejében széles hullámzó tengerben királyi koronán egy két halfarku vizi ember [1] ül, hosszú bajusz és szakállal, jobb kezében kivont kardot, a balban halat tartva. A paizs fölött, hol a két tengeri szörny feje összeér, — királyi korona ragyog [2]).

Fischer család. Eredeti közös családi lakhelye Hegyes-Halom helység Moson vármegyében.

A czimeres nemes levelet Fischer Boldizsár a XVII. században kapta. Tőle a leszármazási fa következőleg jő le napjainkig:

[1]) A diploma szavai szerint: „Triton."

[2]) Collect. Herald. Mss. pag. 105. és Adami Scuta gentil. tom. III.

Péternek, ki Hegyes-Halomról Beszterczére költözött, fia János-Mihály 1827-ki april 9-én Moson vármegyétől nemességéről bizonyitványt kap, mely Zólyom vármegyében 1827-ki julius 10-én kihirdettetett fia Károly nevére is, ki azt Zólyom megyében 1830-ki october 5-én ujolag, és 1832-ki aug. 27-én Nógrád megyében is kihirdetteté.

A táblázaton látható Mátyástól eredt szinte Fischer János-Gottfried beszterczei lakos is, ki Moson megye előtt még 1819-ben inditott igazoló per által tanusitá be kétségtelen nemességét, és arról azon megyétől 1825-ki october 31-én 27920. sz. alatti kir. leirat által is helyben hagyva, bizonyitványt nyert.

Fischer család. 1722-ben nemesité meg III. Károly király Fischer Jánost [2]).

Czimere: a paizs kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló kettősfarkú oroszlán, első jobb lábában meztelen kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első jobb lábával iró-tollat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fischer család. A czimeres nemes levelet Fischer János nyerte Mária Terézia király-asszonytól 1741-ben [3]).

Czimerpaizsa viz-szintesen két udvarra oszlik, a keskenyebb felső arany mezőben két vörös csillag látszik; az alsó kék mezőben hármas dombon daru áll, első felemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két sas-szárny látható, az egyik a másik mögött áll; az előtérben álló ezüst-vörös, a hátulsó kék-arany szint mutat. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fitos család. A Fitos család czimeres nemes levelét I. Ferencz királytól nyerte 1793-ban Fitos János személyében.

Czimere: a paizs kék mezejében zöld téren álló koronás daru, melynek csőrén zöld korona van, egyik fölemelt lábával kövecset tartva, a paizs jobboldali szögletében nap, a balban félhold ragyog; a paizs fölötti sisak koronájából koronás grif emelkedik ki, első jobb lábában kivont kardot, és azon zöld koszorút tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék.

Fitter család. Czimere: a paizs kék mezejében királyi koronán egy lábon álló koronás fekete sas kiterjesztett szárnyakkal, egyik

---

[1]) Nógrád megyei Jegyzőkönyv 1832-dik évről 1331. szám alatt.

[2]) Collect. Herald. Nro 360.

[3]) Ugyanott.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. III.

felemelt lábával királyi pálczát tartva. Ugyanaz áll a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

A család — melyet ma nem ismerünk, s igy valószinüleg kihalt, — mint sógorsági összeköttetései gyanittatják, a Dunántúl virágzott. 1689-ben Fitter Antonia mankóbüki Horváth Zsigmond neje.

Ezzel egy korban, vagy valamivel még előbb élt Fitter Gyula, ki ily leágazást terjeszté le [2]):

Fitter Gyula
(nemes Rottal Julianna)

János
(Bucsány Zsuzsa)

Erzsébet
(Tolnai Festetich Pálné)

Fladnitzer család. Közülök Fladnitzer Vid egykor Szalonak-vár ura, a magyar urak közé számittatott; 1526-ban I. Ferdinand hiveinek egyike [3]). Benne valószinüleg családja kifogyott hazánkból.

Fleischmann család. Fleischmann Ferencz-Antal 1737-ben nyerte czimeres nemes levelet III. Károly királytól [4]).

Czimere: a paizs vörös mezejében hátulsó lábain álló grif, első jobb lábával kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között hatszögletü arany csillag ragyog. Foszladék mindkét oldalról arany-vörös.

Flöddnigg család. Báró Flödnigg Eduárd és Adolf az 1840-ki országgyülésen a hazafiusitott nemesek közé országgyülési hely és szavazat nélkül vétettek be [5]).

Fluck család. Fluck József 1792-ben emeltetett nemességre.

Czimere négyfelé osztott paizs; az első és harmadik arany mezőben természetes szinü oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot markolva; a második és harmadik kék mezőben zöld tér fölött magas fehér sziklahegy emelkedik, oldalán kereztbe téve bányász-kalapács és véső látható. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos sisakos vitéz

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Schönfeld Adels-Schematismus I. 205. l.

[3]) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 127. l.

[4]) Collect. Herald. Nro 310.

[5]) 1840-ki 51. törv. cz.

nyúlik föl, jobb kezével kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [1]).

A család tagjai (mint Alajos, Ferencz, János 1810-ben) a kamarai sóhivataloknál szolgáltak.

Fodor család. (Zéthényi). Szathmár megyében virágzott, hol zéthényi Fodor Imre Nyir-Vásári, Kántor-Jánosi helységben, a Gotthardi pusztán részbirtokot kap 1519-ben királyi adományban [2]).

1590-ben Fodor György több társával együtt Zsarolyán és Sámely helység és pusztabeli részbirtokban uj királyi adomány mellett erősittetik meg.

Már előbb 1492-ben előfordul rohodi Fodor Péter Szathmár megyében, ki a fölebb érintett évben részbirtokot nyert adományilag [4]).

Fodor család. Fodor János budai prépostnak bethlenfalvi Szepesy Gergelylyel együtt V. László király eddig használt czimerét megerősiti 1456-ki febr. 18-án [5]).

Czimere: a paizs vörös mezejében egy arany oroszlán a szokott támadó helyzetben állva, két első lábainak körmeivel három arany rózsát tartva. A paizs fölötti sisakból egy kereszt függ le az oroszlán fölé. A sisak tetején arany sas-szárny, és annak közepén az előbbihez hasonló oroszlán látszik. Foszladék mindkét oldalról arany-vörös.

Fodor család. Mátyás király idejében már virágzott Békes vármegye nemessége sorában. 1461-ben Fodor Barnabás és Bereczk azon megyében birtokosok voltak [6]).

Fodor család E nemes család czimere: a paizs mezejében egy magyar vitéz, jobb kezében levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal egyfejü sas áll. E családból élt 1676-ban nemes Fodor János „király ő felsége hadi és Kassa városa birája", mint őt Tarnóczy István jesuita egy neki ajánlott „*Titkos értelmü Rósa*" czimü könyvében nevezi, hol leirt czimere is közölve van.

---

1) Adami Scuta gentil. tom. III.

2) Szirmay Szathmár várm. II. 64. 89. 90.

3) Ugyanott 91. l.

4) Ugyanott 213. 222. l.

5) Gr. Teleky Hunyadiak kora X. köt. 493. l.

6) Teleky: Hunyadiak kora XI. 16. lap. — L. Fodor család. Fejér: Cod. Diplom. tom. IX. vol. I. p. 268.

Fodor család. (Máskép Bajcsy). Fodor máskép Bajcsy nevet viselt azon nemes család, melyből Fodor Gergely kihalván, javait nővére Fodor Bajcsy Margitnak Kajaly Lukácsnénak fia Kajaly András öröklé, miért is annak nagy-csalomjai (Hont v.) birtokára adományt szerzett 1699-ben, de a beiktatásnál ellentmondás történt [1]).

Fodor család. III. Károly nemesíté meg Fodor Gáspárt 1712-ben [2]).

Czimere: a paizs kék mezejében zöld térről egy karó mellett fölemelkedő szőlőtőke két lefüggő piros szőlőfürttel és levelekkel. A paizs fölötti sisak koronáján vörösbe öltözött kar kivont kardot markol. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fodor család. 1716-ban nemesíté meg III. Károly király Fodor Jánost [3]).

Czimere: a paizs kék mezejében zöld térről emelkedő magas terebélyes élőfa virágzó állapotban. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezü kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Fodor család. Czimere: a paizs kék mezejében egy oszlop mellett ágaskodó egyszarvú, (néhol rézsútos csikolatban áll az egyszarvú). A paizs fölötti sisak koronájából magyar vitéz emelkedik ki kivont karddal. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

E családból Fodor József-János 1771-ben a kir. Curianál hites jegyző.

Fodor család van Gömör megyében is, hol a mult század végén Fodor István élt, neje Paukovics Francziska.

Fodor nevü család él Borsod, Szabolcs, Sopron, Torontál, Ung, Zemplin [4]) vármegyében is.

Fodor nevü család Ugocsa megyében Fancsikai előnévvel élt 1495-ben [5]).

Fodor család. (Ernyei). Erdély családa. Ernyei Fodor István 1579-ben élt [6]), mint Báthori Kristóf erdélyi vajda itélet-levelében olvasható.

---

[1]) Sz. Benedeki Convent Capsa G. Fasc. I Nro 12.
[2]) Collect. Herald. Nro 676.
[3]) Collect. Herald. Nro 464.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 120.
[6]) Nemes Székely Nemzet Constitutiója. 272. l.

Fodor család. (Rákosi). Erdélyi székely család. Rákosi Fodor István 1591-ben többel együtt Báthory Zsigmondtól kap primipilaris levelet [1].

Talán e családból való Fodor Bálint 1611-ben csikszéki assessor [2].

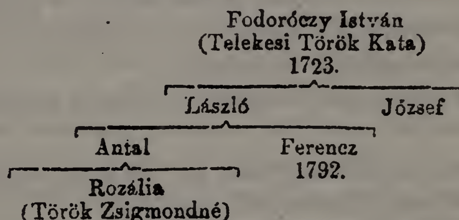
Fodor György Bethlen korában élt [3].

Fodor család. (M.-Igeni). Erdélyi család. Közülök Fodor János 1657-ben Déván udvar-biró [4].

Erdélyben jelenleg is több Fodor nevü család él, milyenek a varfalvi-pataki Fodor, — csikvacsercsi F., — kopocsari Fodor, — sz.-udvarhelyi Fodor stb. családok.

Fodorházy család. 1650-ben Doboka megyében birtokos Fodorházy Istvánné Teke Magdolna, kit többekkel együtt Ördög István intetett meg a m.-köblösi, szótelki, szent-kátolnai, m.-ujfalvi és fodorházi részjószágoknak zálogból kibocsátása végett [5].

Fodoróczy család. (Lovrechinai). A mult század elején élt lovrechinai Fodoróczy István, kinek 1723-ban neje telekesi Török Katalin, tőle a családfa igy jő le [6]:

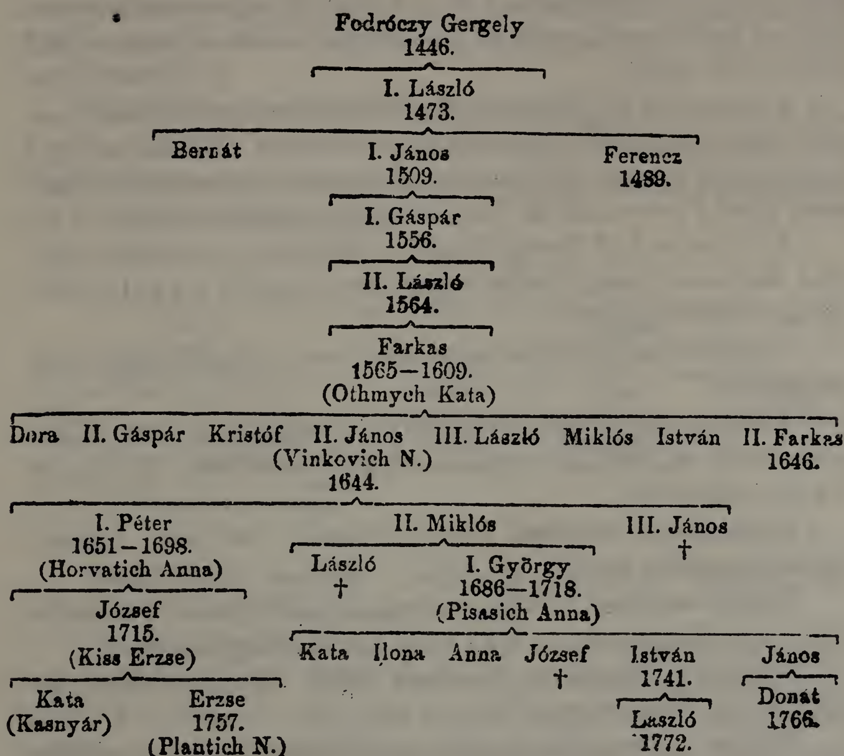

Tán e családhoz tartozott Fodoróczky (igy irva) Mihály is, kinek neje Bajcsy Katalin 1643 ban Komárom megyei Szilas helységbeli nemes udvartelkét Kálmán-Istvánnak adja el [7].

Fodróczy család. Horvátországi nemes család. — Törzse Fodróczy Gergely 1446-ban a Cillei grófságra megerősitő adományt nyert. Tőle a családfa [8] következőleg sarjadzik le:

---

[1] Nemes Székely Nemzet Constitutiója. 101. lap.
[2] Kállay: Székely nemzet. 248 l.
[3] Kemény János Önéletirása. Kiadta Szalay L. 58. lap.
[4] Szalárdy: Siralmas m. Krónika. 609 l.
[5] Hodor: Doboka várm. 80. l.
[6] Bossányi Esterházy-féle perben.
[7] Fényes: Komárom megye 110. lap.
[8] Geneal. authenticae Mss. tom. II.

A törzsnek fia I. László hűtlenség bélyegén elveszté a Borhoveczi urodalmat, de 1473-ban visszanyerte. Három fia Bernát, János és Ferencz elől e jószágot ismét Zékel József nyeré el, miért is azok eme adományzásnak 1489-ben ellentmondtak. Közülök János ismét a birtokba ült 1509-ben.

I. Farkas kis unokája I. Jánosnak, fia II. Lászlónak 1610-ben elfoglalá a megszökött Krajnitz Lőrincz szőlőjét Borhoveczen. E Farkas egy csomó gyermeket nemzett, kik 1623-ban osztoztak meg.

Közülök II. János 1644-ben Subits Péternek Borhoveczen némely szántóföldeket vall be.

II. Farkas Miklós testvérének vallja be Borhoveczen a chresnyehovicza nevű földet 1646-ban.

I. Péter nejével Horvatich Annával 1683-ban Borhoveczen idegenektől is szerez birtokot. 1695-ben tiltakozik a leány-ág ellen, és 1698-ban pert indit testvérének Miklósnak fia György ellen. Egyetlen fia József, kinek részére 1715-ben ismét idegenek vallnak be jószágot, Kyss Erzse nejétől két leányt hagyott: Katalint Kasnyárnét,

és Erzsébet Plantichnét, a ki 1757-ben Dersanichnak és nejének Skerlecz Krisztinának vallá be Borhoveczi birtokát az Osterz várbeli tartozékaival együtt.

I. György (II. Miklósnak fia) 1686-ban nejének Pisasich Annának Borhoveczen szőlőt ir be (inscribit). Nevezett neje mint özvegy s gyermekeinek gyámja 1718-ban osztató parancsot eszközlött ki. Gyermekei közül Jánosnak fia Donatus ki birtokrészét eladá

Istvánnak (I. György fiának) ki Erzsébetet Plantichnét 1741-ben a Borhoveczi jószág kiadása végett inteté meg, fia László 1772-ben mint fölperes állott fel.

Ennyit mutat egy a báni tábla előtt e család részéről lefolyt perbeli családfa.

Fodróczy család most is van Horvátországban, hol Kőrös sz. kir. város részéről az 1847-ki pozsonyi országgyülésen követül Fodróczy Sándor jelent meg.

Fogarassy család. Bereg, Szabolcs, Szathmár, Ugocsa, Zemplin megyében honos.

Ugocsa megyében birtokos e század elején Fogarassy Ferencz és Mátyás Komjáthon; — János és Pál Gödényházán [1]).

Zemplin vármegyében Fogarassy család birja Tóth-Krivát és közbirtokos Geszthelyen is [2]).

Szathmár vármegyében — hol a család nevét Czáro melléknévvel találjuk irva — (Czaró-Fogarassy) e század elején birtokos a család Mátészalkán.

Fogarassy László (1809-ben) alszolgabiró, birtokos Csengerben és Nagy-Szekeresen.

Fogarassy Imrené csicseri Ormos Borbála birt Nagy-Ar, Darno, Tisza-Becs helységekben [4]).

Fogarassy Antal 1765-ben Szathmár megye alszolgabirája volt [5]).

Valjon az előszámláltak mind egy családnak sarjadéka-e? — adatok hiányában meg nem mondható.

Abauj megyében alsóviszti Fogarassy családot találunk, melyből Fogarassy János a tudós nyelvészeti iró származott. Született ez a nevezett megyében Kásmárk helységben 1801-ben. 1838-tól

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 86. 151.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112. 227. 394.

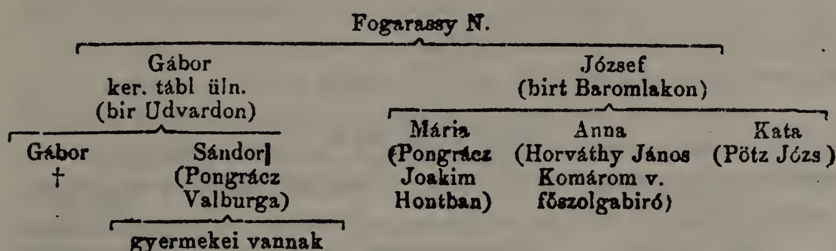
[3]) Szirmay Szathmár várm. II. 113. 244.

[4]) Ugyanott II. 129. 235. 244. 247. 261.

[5]) Ugyanott I. k. 135. l.

a m. akademia tagja, jelenleg a pesti kerületi főtörvényszék ülnöke. Kiadott munkái által a jogtudomány és magyar nyelv körül szerze szép érdemeket [1]).

Fogarassy család. Komárom vármegyében is lakozik Fogarassy család, melyből Fogarassy Gábor Udvardon birt, és a nagyszombati kerületi tábla ülnöke volt. Testvére József Baromlakon volt birtokos. Családfájok igy áll:

Fogarassy család. Alapitja Fogarassy Tamás, kit I. Ferencz király 1795-ben nemesitett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik osztály fekete mezejében királyi arany koronán egy koronás ezüst oroszlán áll hátulsó két lábán; — első jobb lábával kivont kardot markolva. A második és negyedik osztály arany mezejéből panyókásan öltözött kék magyar ruhás hadi férfiu áll, fején kalpaggal, jobbjában meztelen kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirt magyar vitéz nyulik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-kék [2]).

Fogarasy család. (Szász-Uj-Össi). Erdélyben Doboka megyében szász-uj-össi Fogarasy Gábor 1683—1701-ig alispán. Utánna már alvinczi előnévvel leljük Fogarassy Istvánt 1771-ben alispánul [3]).

1796-ban pedig Sepsi Szent-Iványi Fogarasy Jánost mint házi számvevőt (Domesticus Exactor) emlit az országos tiszti névtár [4]).

Foglár család. (Tésai). Hont vármegyének ismertebb nevü családa.

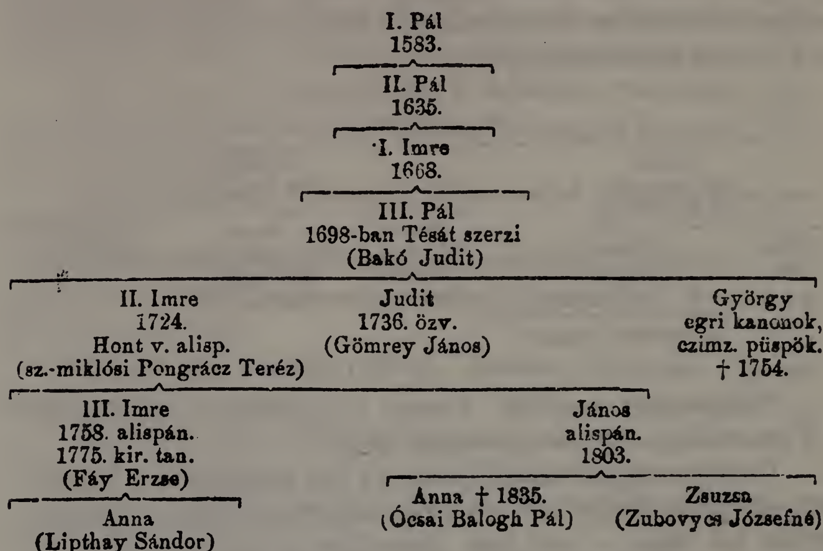
---

[1]) Lásd munkái sorát Ferenczy és Danielik: Magyar Irók. Életrajzi gyüjtemény. I. 143. lap.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[3]) Hodor Doboka várm. 30. 437. 440.

Mint az előttem fekvő hiteles okmányok mutatják, a család alapitója Foglár Pál 1583-ban Rudolf királytól nyerte czimeres levélben megnemesittetését. Tőle a család nemzékrende következőleg terjed le:

A családfán álló III. Pál, neje Bakó Judit után, ennek anyjától Sz.-Iványi Katalintól 1680-ban végrendeletileg Liptó, Szathmár, Bereg, Bihar s több megyében birtokot örökölt, — 1698-ban szerzé Tésa helységet Hont megyében, mely azután a család állandó birtoka lőn, és erre nézve unokája III. Imre 1775-ki jun. 2-án Mária Terézia király-asszonytól nyert oklevelet, hogy ő és utódai tésai előnévvel élhessenek.

III. Pálnak Bakó Klárától gyermekei: 1. Judit gömöri Gömrey Jánosné; 2. György hajdan pásztohai és nényei plébános, később 1711-től 1754-ig egri kanonok, alapitója Egerben a róla nevezett Foglár-intézet-nek [1]); 3. II. Imre Hont vármegyének követe és alispánja 1724—1729-ben [2]), később (1744-ben) gr. Koháry Andrásnak Kecskeméten jog- és birtok-kormányzója. Nejétől óvári és sz.-miklósi Pongrácz Teréztől két fia maradt:

---

[1]) 1741-ki 44. törv. cz.

[2]) Lehoczky Stemmatogr. I. 195. 196.

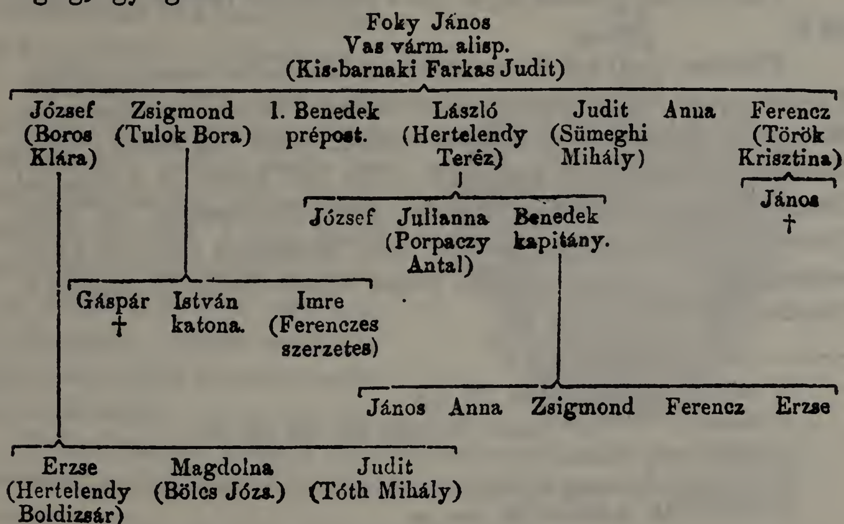
III. Imre szintén Hont megyének alispánja 1756–1758-ban [1]. 1764-ben Bakó Katalintól származó György s többi rokonától a Hont megyei felső-szemerédi és százdi részbirtokot örökösen megszerzé [2]. 1775-ben királyi tanácsossá neveztetett. Nejétől Fáy Erzsébettől leánya Anna Lipthay Sándor Hont megyei alispán és királyi tanácsos nejévé lőn.

János szintén Hont megyének alispánja volt 1796-ban. Egyik leánya Anna ócsai Balogh Pálhoz ment nőül, meghalt 1835-ben; a másik Zubovych József cs. kir. kapitány neje volt.

IV. Imre (ki a táblán nem áll) egykor barsi főszolgabiró, utóbb cs. kir. kamarás, Czékus Máriától nemzé Kálmánt, kinek özvegyétől Szabó Erzsétől egyetlen kis fiában Lajosban él a család.

Fogthűy család. Komárom megyei nemes család. Ilynevü család lakja a Hajdu kerületet is; ezek közül Fogthűy János a Hajdu kerület főjegyzője, táblabirája, és követe az 1839-ki országgyülésre, utóbb (1844-ben) a kerület alkapitánya.

Foky család. Vas megyében virágzott; jelenleg Zala megye birtokosai közé számittatik. Foky János a XVII. században Vas vármegye alispánja volt; tőle a családfa néhány izen (a mult század végeig) igy ágazott le:

---

1) Lehoczky Stemmatogr. I. 196.

2) Csery József közlése szerint.

3) Geneal. Authenticae Mss. tom. I. — A Trophaeum Domus Estoras. is közöl Foky család nemzékrendet, de az teljesen alaptalan.

Foky I. Benedek vasvári kanonok és apát 1737-ben egyháza részéről a tatai urodalom iránt indita pert [1].

Foktövi család. 1659-ben élt Foktövi János, váradi hadnagy, ki — mint Szalárdy [2]) irja — izgatásai végett törvényes keresettől félelmében rögtön halállal mult ki.

Folch család. A honfiusitottak közé tartozik. Folch József Antal-Lajos az 1715-ki országgyülésen nyert indigenatust [3].

Folkusházy család. Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali mezőben egy dombról magas fenyőfa emelkedik föl, mellette félhold látszik, a baloldali osztályban zöld halmon korona, és azon pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, kivont karddal.

A család Thurócz megyei eredetü. Jelenleg Nógrád megyében is Füleken és Szécsényben laknak.

Folkusfalvi család. Hasonlóan Thurócz megyei régi család. Már 1300-ban birtak Bisztricskán. Törzsük Folkus, kitől a család nevét vette.

1528-ban élt László, kinek neje Beniczky Miklósnak leánya volt [4].

Valószinüleg e család egyik ága a Folkusfalvi Gyurgyik család is.

Folliot család. (Crennevillei). A honfiusitott családok egyike. A család magát Normanniából eredezteti. Ősei 1530-tól francziaországi Metz város polgármesteri hivatalát viselték. Innen származott Folliot Crenneville Lajos-Károly gróf (szül. 1765. jul. 3-án), ki a franczia forradalom elején Ausztriába költözött, és cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, lovassági tábornok volt. Hazánkban 1827-ben nyert indigenatust [5]. Meghalt 1840-ki junius 21-én. Ivadékát mutatja a következő táblázat:

---

[1]) Fényes: Komárom várm. 173. lap.

[2]) Szalárdy: Siralmas Magyar Krónika. 462. 466. 469. lap.

[3]) 1715 ki 132-ki törv. cz.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 130.

[5]) 1827-ki 44. és 1840-ki 50. törv. cz.

Lajos-Károly
szül. 1765. † 1840.
tábornok.
(b. Pontet Victoria) él.

Károly	Lajos	Ferencz	Victoria
szül. 1811.	szül. 1813.	szül. 1815.	szül. 1816.
cs. kir. kam. őrnagy.	Mainzi parancsn.	cs. kir. altáborn.	csillagkeresztes és palota-hölgy.
(1. gr. Esterházy Karolina. 2. gr. Lazanszky Anna)	(gr. Kinsky Ernestine)	(gr. Chotek Hermina)	(1. gr. Keglevich János. 2. gr. Falkenhayn Gyula)

Ferencz gyermekei:

Victor	Henrik	Ferencz
szül. 1847.	szül. 1855.	szül. 1856.

A család czimere: ezüst mezőben András-kereszt; az egész vértet kétfejü arany sas födi [1]).

Folly család. A család alapitója és törzse Folly Gábor Nógrád megyében gr. Balassa Pálnak egykor kékkői tiszttartója, ki Mária Terézia király-asszonytól Pozsonyban 1741-ki oct. 28-án saját, és neje Sövényházi Kata [2]), valamint gyermekei: József, Lázár, Annna, Borbála, Róza, Éva és Katalin, és ezeknek utódai részére czimeres nemes levelet nyert [3]), mely Nógrád megyének 1742-ki május 10-én Terényben tartott közgyülésében kihirdettetett.

A család czimere: a paizs kék mezejében két viz-szintesen fekvő ezüst csikolat, melyek között két arany csillag ragyog; alattok pedig arany búza-kéve áll. A paizs fölötti sisak koronáján az éberség jelvénye, az egyik lábával kövecset tartó daru áll. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék. A czimert a metszvény is ábrázolja.

Folly Gábor második neje Sövényházy Katalin (Sövényházy Ferencznek gajdai Bobor Évától született leánya) után, s részint szer-

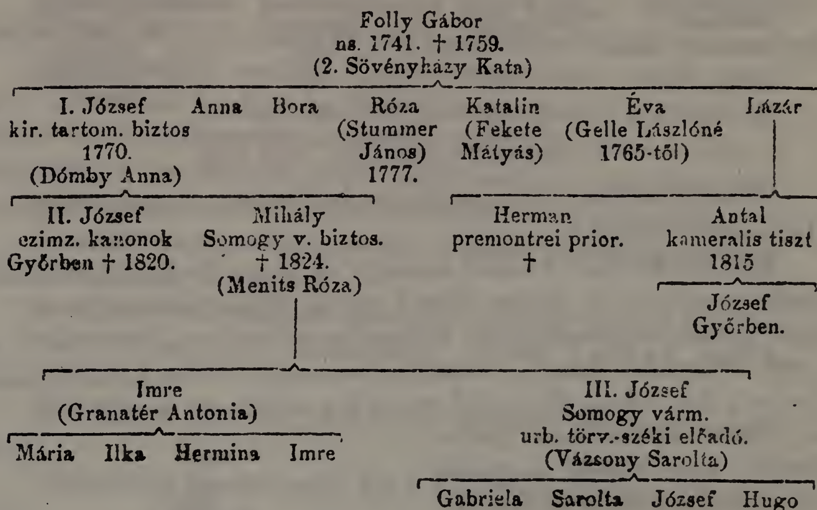
[1]) Historisch herald. Handb. 217. és Goth. gen. Taschenbuch der gräfl. Häuser. 1859. 274.

[2]) Kinek azonban már őse Sövényházy Lőrincz még 1666-ban megnemesittetett.

[3]) Collect. Herald. Nro

zemény után is Pöstényben tetemesen birtokolt. Meghalt 1759-ben, emlitett második neje pedig 1765. táján halván el, ettől származott Róza, Éva és Katalin leányai és utódai 1766-ki decemb. 27-én osztoztak meg [1]).

A család leszármazása következő:

Gábornak a törzsnek hét gyermeke volt, közöttök két fia I. József és Lázár.

I. József a m. kir. kamaránál hivataloskodott, 1770-ben Budán főtartományi biztos volt. Domby Annától két fia lőn: II. József és Mihály.

II. József czimzetes kanonok, szentszéki ülnök s vicarius volt Győrben. Meghalt 1820-ban.

Mihály előbb a m. kir. kincstárnál, utóbb herczeg Esterházy uradalmaiban volt tiszt, és mint ilyen költözött Somogy vármegyébe Kaposvárra, hol a megye előtt nemességét bemutatá. S később a megyénél viselt élelmezési biztosi hivatalt. Saját szorgalma, valamint bátyja, ugy neje nemes Menits Róza után szép vagyonhoz jutott. Meghalt 1824-ben. Két élő fia I. Imre és III. József birtokosok Kaposvárott, Boldogasszonyfán és Szabóson. Imre gazdálkodik, József 1848-ig megyei ügyész, utóbb cs. kir. járásbiró volt, jelenleg a

[1]) Eredeti okirat szerint.

kaposvári urbéri törvényszéknél előadó. Mindkettőnek gyermekeit a táblázaton láthatjuk.

Lázárnak egyik fia Herman a premontrei rend priorja volt; a másik fia Antal szintén a királyi kamaránál volt tiszt. Ennek fia József Győrben telepedett, s halt meg.

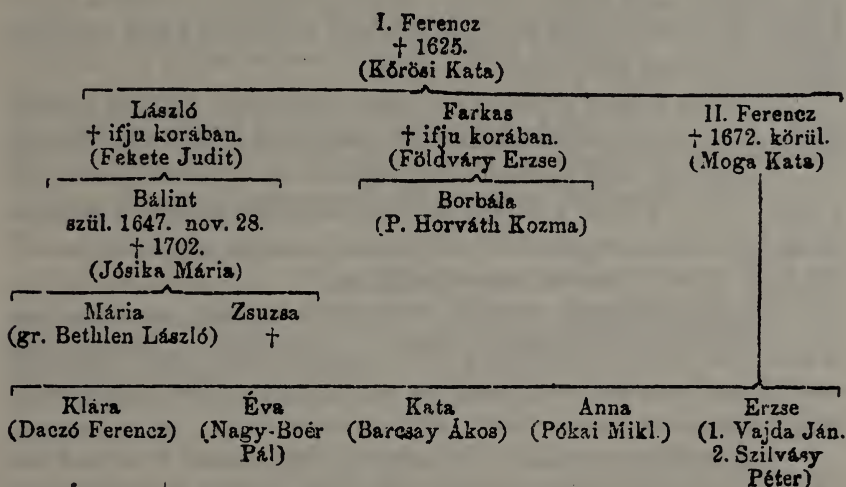
E család egy másik ágának ivadéka volt Folly Zsigmond, 1760-ban a kassai provincialis Commissariatusnál subalternus.

Folnay család. (†). Közülök Folnay Ferencz az 1647-ki országgyülésen választmányi tag. 1655-ben a nyolczados törvényszék ülnöke [1]).

Folthy család. (Folti †). Hunyad vármegyében a Maros partján Szászváros átellenében fekszik Folt helység, a kihalt Folthy család ősi fészke, honnan e család előnevét irta.

A család a fejedelmi korban szerepelt, Folthy Gergely Báthori Gábornak egyik régi hadvezére volt, és Radul vajda ellen több csatát vivott [2]).

Gergelynek fia vagy testvére lehetett Folthy Ferencz, ki 1625-ben halt meg, és szilágy-somlyói Kőrösi Katalintól született gyermekei által következő családfát alkotott [3]):

[1]) 1647-ki 45. 1655-ki 30. 50. törv. cz. stb.

[2]) Böjthi Gáspár Engelnél Monumenta Ungrica p. 285. 302. 320 321.

[3]) Hodor K. ur adatai szerint, a kadicsfalvi Török Ferencznek pávai Vajna Ferencz ellen folyt zálogos peréből.

A családfán álló II. Ferencz, és Bálint fi-ágon magszakadásnak nézvén elé, Apaffy Mihálytól 1667-ki január 26-án M.-Vásárhelyen kelt uj adomány-levelet szereznek a leány-ágra is, és azon évi május 19-én történt a beiktatás minden ellentmondás nélkül.

Bálint 1683-ki junius 28-án Borbereken kelt végintézetében minden javait nejének Jósika Máriának irja be 3000 aranyban. 1698-ki julius 10-én kelt második végrendelete, mely évben jun. 14-én gyulafejérvári országgyülésen mint királyi hivatalos volt jelen. Meghalt 1702-ben. Az utánna maradt jószágok ezek: Folt, Lazura (udvarházakkal), Buny, Sztretye, Kimpeny, Runksor, Alsó- és Felső-Buni, Vika, Zurdok egész falvak, Nagy-Almás, Glod, Kis- máskép Rejték-Almás, Guraszádgya, Kamarzinezsd, Godinest, Danilest, Bradazset, Petrest részjószágok Hunyad megyében.

Farkas leánya Borbála P. Horváth Kozmané, Macskási Klára Kún Istvánnéval, Macskási Anna Felvinczi Miklósnéval s Földvári Györgygyel n.-oklosi jószágaikat Apaffy Mihály fejedelemnek és nejének Bornemisza Annának 1680-ki junius 12-én irják be azon segédkezésért, melyet azok az Aranyi és Bokai tárnok-macskási jószágaik megszerzése körül nekik mutattak [1]).

II. Ferencznek 1679-ben még mind az öt leánya hajadon volt. Később mind az öt — mint a táblázat mutatja, — férjhez ment; közülök Erzsébetnek első férje pánczélcsehi Vajda János, a második patai Szilvási Péter volt.

A család fi-ágon kihalván, a fölebb előszámlált falvakat és részjószágokat a leány-utódok, számszerint tizennyolcz család birja jelenleg.

„1829-ben még fenállott — irja Hodor K. — noha üresen ajtók s ablak nélkül Folton a Maros és Kenyérmezőre gyönyörű kilátású szőlőhegyek keleti végében a Folti család sirboltja, de a rom-maradványokat is $184^8/_9$-ben az oláhok szétdúlták."

Fonyó család. Czimere: a paizs mezejében egy terepélyes fa alatt fiait vérével tápláló pellikán, a paizs fölötti sisak koronáján zászló leng. E czimert használta Fonyó Sándor 1753-ban czimzetes scutari püspök.

Forschitz család. (Botinaveszi). Botinaveszi Forschitz János az 1569-ki országgyülésen volt jelen, midőn a határvizsgáló bizottmány tagjául neveztetett ki [2]).

---

[1]) K.-Fejérvári kápt. Török A. ur közlése szerint.

[2]) 1569-ki 42. törv. cz.

Forgách család. (Ghymesi és gácsi, gróf). A Hunt-Paznán ős nemzetség (genus) sarjadéka, mely leszármazásának hiteles bizonyíthatására egész 1226-dik évig birja okleveleit.

A Hunt-Paznán nemzetségből eredő 1200. táján élő Ivanch Ispán (Comes) volt a család törzse, kitől kezdve okleveles kimutatással szőhető mind e mai napig a család hosszú nemzékrende. Ivanchnak (ki 1226-ban már nem élt) fia Ivánka 1226-ban II. Andrástól királyi adományban nyerte hű szolgálatiért Nyitra vármegyében (Alsó) Gimes földjét [1]) (terram Gimes). Ivánkának, ki paizsán egy félig látható (növekedő) farkast (némelyek szerint vadász-ebet) viselt [2]); három fia volt: I. András, I. Tamás és Milván, ez utóbbi kihalt fiában I. Mihályban, ki 1255-ben élt. A másik kettő, ugymint:

I. András és I. Tamás 1241-ben jelen voltak a tatárok elleni ütközetben Sajónál, hol a futó királynak megfáradt lova helyett András saját lovát engedé át [3]), maga testvérével Tamással gyalog maradván, emez csak ugyan e harczban el is esett; I. András megmenekült.

A tatárok elmenetele után IV. Béla király visszatérvén a hazába, I. András hűségét megjutalmazá. 1247-ben korona-őrnek nevezé ki, 1249-ben már királyi főtárnok-mester volt, midőn Galgócz vármegyében a Zsitva vize mellett Mánya földére nyert királyi adományt [4]). 1250-ben nyert engedélyt, hogy örökös birtokában Ghimben, melyre 1253-ban uj királyi adományt nyert, várat épithessen, melynél fogva Ghimes várát és Zniot is ezen András építé. Az 1262–1277-ig kelt nagy részben királyi adományos levelekben „Andreas filius Ivancae Comes de Bania" (vagy Banaa) neveztetik; mi alatt selmeczi bánya-grófságot (Kammergraf) kell értenünk. Ez András 1290–1291-

[1]) A Forgách család történeteit többen irták már meg. 1. Bel Mátyás: Notitia Nova Hung. tom. IV. pag. 383. adja családfáját és történeteit. 2. Mednyánszky: a Hormayr's Taschenbuch für vaterl. Geschichte 1822-ki évfoly. 130–166. lap. — 3. Mocsáry: Nógrád vármegye Esmértetésében IV. köt. 135–226. lapig (szintén egész könyv). — 4. Kovacsóczy M.: Árpádia Honi történetek Zsebkönyvében 1835. II. kötetében. — 5. Lehoczky: Stemmatographia II. 130—138. — 6. Budai Fer.: Magyarország polgári Historiájára való Lexicon II. darab 47. l. stb.

[2]) Mocsáry id. h. 46 lap. — Ezen Ivánka egy 1262-ki oklevélben Kopasznak (calvus) is neveztetik.

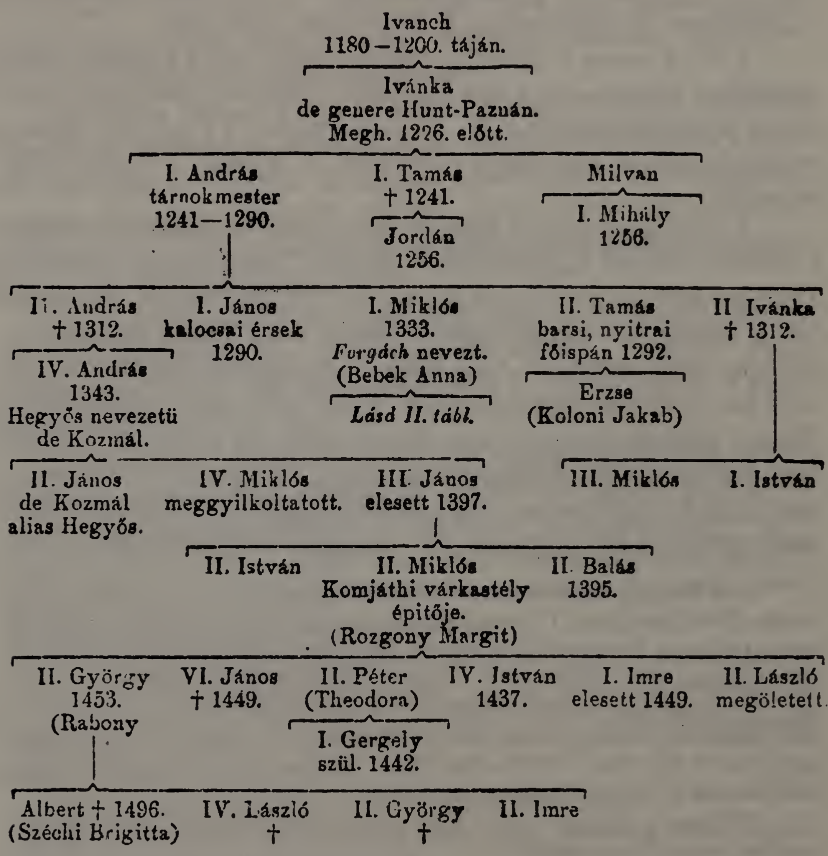
[3]) E futáskor még a Fáy-ak őse Rugach is átengedé lovát IV. Bélának, mint annak helyén emlitők.

[4]) Fejér: Cod. Diplom. tom. IV. vol. II. p. 54. – Mocsáry id. h. IV. 40. Mánya földjét 1237-ben szerzé egy oklevél szerint I. Tamás.

ben országbiróul és nyitrai főispánul is iratik [1]). 1262-ben jelen volt az isaszeghi csatában is, melyet V. István atyja IV. Béla király ellen vivott, és melyben András a nádort Henrik szabaditá meg az ellenség kezéből. Nem élt már András 1293-ban, midőn gyermekei: II. András, I. János, I. Miklós, II. Tamás és II. Ivánka [2]) osztozának.

A tatárok elleni sajói ütközetben elesett Tamásnak fiai közül Jordán 1256-ban eladá komjáthi részét; benne Tamás ága megszakadt. És most, mielőbb tovább mennénk, lássuk a családfát Ivanchtól kezdve:

I. tábla.

[1]) Mocsáry id. h. — Lehoczky is Stemm. I. p. 76. nevez egy Andrást nyitrai főispánt országbiróul, valószinüleg Bel Mátyás után.

[2]) A nyitrai káptalan 1295-ki oklevele szerint, hol János nem emlittetik, talán mivel pap volt, és részt nem vett az osztályban?

I. Andrásnak — mint mondók, és a táblázat is mutatja, — öt fia maradt. Közülök I. Miklós ágán, mely a II. táblán folytattatik, jő le egész maig a Forgách család.

II. Tamás az 1295-ki osztályos levélben Bars és Nyitra vármegye főispánjául iratik. Egyetlen leánya Erzsébet Koloni Jakabhoz ment nőül.

II. Ivánka, ki mesternek iratik, 1293-ban a nyitrai káptalan által iktattatott be Tarantelky és Cucha birtokába. Robert Károly király pártján lévén testvérével II. Andrással együtt Csák Máté ellenében, 1312-ben Rozgonynál esett el. Fiaiban III. Miklós és I. Istvánban ága kihalt.

I. János papságra lépvén, 1273-ban már egyházi jogtudor, és gömöri főesperes volt, 1274-ben egyszersmind az udvari kápolna főnöke [1], mely évben „Nymchech" birtokról nyert adományt, 1276-ban nyitrai főesperes volt már, midőn Nyitra megyei Harsányra kapott kir. adományt, mint mind ezt oklevelek mutatják. 1277-ben — mint iratik [2]) — budai préposttá, 1278-ban sept. 28-án fejérvári püspökké neveztetett, october 10-én pedig már kalocsai érsek és vice-kanczellár volt, és e szerint ő azon János érsek, ki Venczel királyt koronázta, s ki az érsekségben 1278—1301-ig ült.

II. András (I. Andrásnak fia) testvérével II. Ivánkával együtt Robert Károly pártján trencséni Csák Máté ellen harczolván, Rozgonynál esett el 1312-ben. Ekkor Ghymes vára is, — sőt ugy látszik — valamivel előbb — a Csák Máté pártiak kezébe került. Csák Máté legyőzetése után szállott Ghymes vára a király kezére,

---

[1]) Az oklevél szavai: „*Magister Johannes Decretorum Doctor, Archi Diaconus de Gumur*", — és másikban: „*Mag. Johannes Archi Diaconus Nitriensis, Comes Capellae regiae.*"

[2]) Hogy egy János 1278—1301-ig kalocsai érsek, Decretorum Doctor, és budai prépostból lett érsek, az bizonyos. De hogy ezen érsekké lett János ugyanazon egy személy-e a Forgách családból (fölebb emlitett) szintén Decretorum Doctor, gömöri és nyitrai főesperessel? ez iránt némely irónk (mint báró Mednyánszky is) kétkedett, annál is inkább, mert Pálma történetirónk János kalocsai érseket de Ilmur (= Ürmény) melléknévvel olvasta oklevélben, s azt az Ürmény család is ćseül igényli. — Mocsáry id. h. igyekezett János érseket Forgách családbelinek igazolni, de oklevelekkel be nem mutatá, hogy (Forgách) János nyitrai főesperes lett budai préposttá, és igy ugyanaz volt volna a kalocsai érsekségre emelt Jánossal. Véleményem szerint az identitás e pontnál igazolandó. Lásd egyébként e Forgách Jánosról Memoria Basilicae Strigoniensis p. 120. hol szintén nincs szó érsekségéről.

ki azt 1330-ban nejének Erzsébetnek adományozta; 1349-ben Lajos király birta, miért is a Forgách család 1356-ban a szepesi káptalan előtt tiltakozott, de siker nélkül, mert 1369—1372-ben László oppelni herczeg és nádor birta, 1377-ben pedig már ismét I. Lajos neje Erzsébet birtokában volt, mindaddig, mig azt I. Balás vissza nem nyeré, mint erről alább leszen szó. Ez időben a Forgách család tagjai magokat a Bars megyei Lekenye és Gömör megyei Kozmál helységről irták. II. Andrásnak egy fia maradt:

III. András, ki Hegyősnek is neveztetett, és „de Kozmál" irta magát 1343-ban. Ennek három fia lett: Kozmáli Hegyős II. János, IV. Miklós, ki orozva gyilkoltatott meg, és III. János, ki Zsigmond király szeme láttára esett el 1397-ben Bolgárországban. Ez utóbbi (t. i. János) ismét három fiat hagyá maga után, ugymint: II. Istvánt, II. Balást (ki 1395-ben élt) és

II. Miklóst, ki a komjáthi kastélyt épitteté. E Miklós is török harczon vesze el. Nejétől Rozgony Margittól hat gyermeke maradt, kik közül VI. János részt vett a várnai ütközetben. Fiában Felixben (szül. 1448. † 1503.) kihalt.

I. Imre 1449-ben török harczon esett el.

II. Lászlót Országh Mihály nádor öleté meg. Fia egynek sem maradt.

II. Péter fiában II. Gergelyben halt ki.

II. György négy fiat hagyott, de mindenik magnélkül mult ki.

Igy enyészett el II. András ágazata. És most menjünk vissza ennek testvéréhez I. Miklóshoz (I. Andrásnak fiához), ki az I. táblán látható, s kinek ágazata következőleg sarjadzik le:

II. tábla.

I. Miklós *lásd I. táblán.*
1333.
(Csetneki Bebek Anna)

- II. Miklós † 1361. de Lekenye alias de Kozmal.
  - Kata (Budai Vilingóné)
  - Éva
  - I. Balás főpohárnok 1386.
- III. András † 1381. de Lekenye et Kozmal.
  - I. Péter 1411. de Ghymes. Főajtónalló. (1. Thuróczi Klára. 2. Sennyey Ilona)
    - *Folyt. a köv. lapon.*
  - I. Pál †
  - II. Mihály †
  - IV. János

I. Péter *ki az előbbi lapon.*
1411.
de Ghymes.
Főajtónálló.
(1. Thuróczi Klára.
2. Sennyey Ilona)

I. László 1412. a királyné udvarnoka.	Erzse	I. Ferencz	V. János (1. Bánffy Dora. 2. Ruszkai Dobó Margit)	I. Jakab	I. Osvald	III. István *)

V. János gyermekei:

III. Péter Bars v. főispán. 1493–1505. (Hagh Kata) *ghimesi vonal.* *Lásd az V. táblán.*	Kata	Klára	I. Benedek (Gyarlay Bora)	I. Gergely nyitrai főispán. † 1515. (Dobó Zsófia) *gácsi vonal.*	III. László

I. Gergely gyermekei:

I. Zsigmond kincstárnok. 1547. (Zólyomy Kata) *Lásd III. táblán.*	Margit	Dorottya	VI. Miklós 1547. (Drágffy Julianna)

VI. Miklós gyermekei:

I. Márton	Anna	V. Péter 1539. Bécsben tanul. (Gersei Pethő Orsolya)	Julianna

V. Péter gyermekei:

Mária sz. 1571. (Révay Péter)	Ilona (Ostrosith András)	II. Simon	Zsuzsa (Révay Ferencz)	Judit (Nádasdy Pálné)	III. Farkas	VIII. Miklós (Balassa Anna)	Julianna (Babindaly András)

*) III. Istvánnak testvére még I. György.

A családfa élén álló I. Miklós neveztetett először Forgách-nak, de a név még unokáig nem mindég fordul elő az oklevelekben, csak unokái és ezek utódai tartják meg következetesen e családnevet. Fia kettő volt: II. Miklós, ki 1361-ben halt meg, és Kozmál Lekenyéről irta magát; — és III. András, ki hasonlóan irta előnevét, és 1381-ben végzé életét.

II. Miklósnak leányai: Éva, Kata Budai Vilingó neje, és fia I. Balás Mária királyné főpohárnoka, ki történelmi nevezetességre jutott, mivel Mária és Erzsébet általa ölette meg II. (vagy kis) Károly királyt. 1386-ki febr. 7-én a királyi palotában történt a meggyilkolás. Titkos tanácskozási ürügy alatt hivaták magokhoz Mária és Erzse kis Károlyt, és midőn ez a néki átnyujtott levelet olvasná, Garay

nádor intésére Forgách Balás a ruhája alá rejtett csákánynyal méré a halálos ütéseket Károly fejére; a királynék — a fölmaradt történeti ének-töredék szerint — imigy buzditák Balást:

„Vágd csak, fiam, vágd Forgách!
Tied legyen Gimes és Gács."

S valólag ekkor nyeré vissza Balás a család ősi Ghimes várát, mely Csák Máté korától idegen kezek által biratott; egyszersmind czimerül nyeré családja részére a királyné koronás arczképét [1], az arcz felé néző két félholddal. — Azonban nemsokára Balást is utóléré a boszú büntetése, midőn a királynékkal Dalmátia felé utazván, az ellenpárt főnöke Horváth János bán s társai által Diakovárnál megtámadtattak, és Forgách Balásnak is feje vétetett. Gyermekei nem maradtak.

III. Andrásnak fiai közül I. Péter, ki 1388—1389-ben már testvérével IV. Jánossal Mária királyné udvarában volt, 1396-ban II. Miklóssal uj királyi adomány-levélben erősittetett meg Ghimes vár és tartozékainak birtokában. 1397—98. 1400-ban Pozsony megye alispánja volt, midőn Nyitra megyei Terdemicz és Mankócz helységet nyerte Zsigmond királytól adományban [2]. 1401-ben a Pálos szerzeteseknek adá Mankócz felét, és Elefánton számokra monostort épittete [3], s családi sírboltot. 1401—1422-ig nyitrai főispán. 1420-ban Borbála király fő-ajtónállója, utóbb főudvarmestere lőn. 1403-ban Barsban Hrussó várát kapta. 1408-ban várépitési engedélyt nyert. 1400-ban vitézül oltalmazta az orszag széleit a morvák és ratibori herczeg ellen. 1411-ben sereggel küldetett a lengyel ellen. Élt még 1437-ben is. Neje kettő volt: 1. Thuróczy Klára, 2. Sennyey Ilona, kiktől nyolcz gyermekert hagyott maga után.

I. László 1412-ben Borbála királyné udvarnoka volt.

I. György 1425-ben a Hussiták ellen harczolt. Nejétől Appony N.-től gyermeke nem maradt.

V. János 1433-ban a Hussiták elleni háborúra állita banderiumot [4]. Első neje Bánffy Dorottya, második ruszkai Dobó Margit volt, ezektől hat gyermeke maradt; közülök III. Péter és I. Gergely két terjedelmes vonalon terjeszték le a család nemzékrendét. II. Péter alapitá a ghimesi vonalt, melynek leszármazását az V. táblázaton fogjuk látni. I. Gergely a gácsi vonal törzse lőn.

---

[1] Mocsáry id. IV. köt. 99. l.
[2] Ugyanott 103.
[3] Ugyanott 105—109. — Tehát nem az Elefánty család alapitotta e zárdát, mint e családnál iratott.
[4] Fejér Cod. Dipl. tom. X. vol. VII. p. 266.

Gácsi vonal.

I. Gergely e vonal törzse, 1489-ben Nyitra vármegye főispánja volt. Meghalt 1515-ben. Nejétől ruszkai Dobó Zsófiától következő gyermekei maradtak: I. Zsigmond, Margit, Dorottya és VI. Miklós.

I. Zsigmond ágazatát a III. tábla mutatja.

VI. Miklós Drágffy Juliannától nemzé I. Mártont, Annát, Juliannát és V. Pétert.

V. Péter 1539-ben még Bécsben tanult. Nejétől gersei Pethő Orsolyától három fia és öt leány-gyermeke maradt, mint a táblázaton láthatni. Bennök fi-ágon ez ág megszakadt. Leányai közül Zsuzsa Révaynő azért nevezetes, mert Bakith elrablá őt.

III. tábla.

I. Zsigmond *lásd II. táblán.*
kir. kincstárnok
1547.
(Zólyomi Kata)

II. Pál † 1578.	Magdolna	III. Ferencz váradi püsp. történetiró. † 1777.	I. Simon báró. Főpohárnok 1598. (Pemflinger Orsolya)	Kata (Zegnyei Zsigm.)	Margit (Gyulaffy László)	II. Imre trencsini főispán. † 1576. (1. Zriny Kata. 2. Szidonia szász hzgnő)

II. Zsigmond szül. 1565. † 1621. nádor. (1. Lossonczy Kata. 2. Thurzó Zsuzsa. 3. Pálffy Kata)	IV. Ferencz szül. 1566. † 1615. Esztergami érsek.	Zsófia szül 1568. (Thurzó György nádor)	III. Mihály † 1603. (Derencsény Kata)	János (Perény Erzse)	Margit *) (1. Bánffy N. 2. Szécsy Tam.)

Mária sz. 1620. † 1685. Klarissa apácza.	III. Zsigmond (Batthyány Borbála) †	I. Ádám szül. 1601. † 1681. országbiró.	Éva (Csáky István)	III. Simon	I. Mátyás **)

Lásd folyt. a köv. lapon.

*) Ezeknek testvéreik még: Erzse szül. 1560-ban. Kata és IV. Balás születtek és meghaltak 1564-ben. Borbála szül. 1569. meghalt 1573-ban.

**) Ezeknek testvéreik: Klára, VI. Ferencz, Zsuzsánna, Erzse, Franczziska; valószinüleg mind korán haltak el.

I. Ádám *ki az előbbi lapon.*
szül. 1601. † 1681.
országbiró.

II. Ádám szül. 1663. † 1716. nógrádi főisp. (1. Breuner Éva. 2. b. Walterskirchen Eleonora) — Zsuzsa (Zichy Ádám) — Anna — Éva — Dora (Gvadagni) — Krisztina — IV. Simon szül. 1669. † 1730. Rákóczy táborn. (Esterházy Ágnes) — VII. Ferencz

IV. Simon gyermekei: V. Zsigmond szül. 1694. † — Kata apácza. — III. Ádám † — XI. László stb. †

II. Ádám gyermekei: XII. János szül. 1690. nógrádi főisp. 1736. (Cziráky Margit) — IX. Ferencz szül. 1697. tábornok, nógrádi főisp. (Klobusiczky Teréz) † — I. József szül. 1698. (Engelshoffen Anna) — Bora sz. 1700. — Ignácz sz. 1702. ezredes. (Berényi Bora) — Kata *) szül. 1705. (1. b. Bettendorf 2. Pongrácz András)

XII. János gyermekei: *Lásd IV. táblán.*

I. József gyermekei: XV. Nep. János szül. 1726. — II. József szül. 1727. — Anna szül. 1728. — Antonia szül. 1729. — Alojzia szül. 1730. — XI. Miklós **) nyitrai főisp. †

XV. Nep. János gyermeke: Antonia †

*) Ezeknek testvéreik még: X. Miklós, Janka (Schmidlin Ferenczné), Vilma (Herbersteinné).

**) Ezeknek testvérei: Anna-Mária és VI. Pál.

A táblázat élén álló I. Zsigmond II. Lajos király komornoka (cubicularius) testvérével VI. Miklóssal, úgy III. Péternek fiaival [1]) (kikről alább) 1525-ben Lajos királytól régi czimerök megerősitéséről és pallosjogról nyertek kiváltság-levelet.

Mielőtt Zsigmondról többet szólnánk, lássuk itt a család czimerét metszvényben és leirásban, mely igy hangzik: a paizs kék mezejében királyi koronából egy koronás hölgy emelkedik föl, feje körül két félhold látszik; ugyanaz alak nől ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

---

[1]) T. i. II. Ferencz, V. László, I. Sebestyén voltak fiai III. Péternek, mint alább a ghimesi vonalon látandjuk.

[2]) Az oklevél 1525-ben igy adja a czimer leirását: „*Nobilitaria insignia vestra gentilitia, videlicet scutum triangulare, lazulei coloris, excipiens galeam, qua mediotenas exstat virgo formosa, cujus caput coronatum hinc atque illinc luna hemicidi figura cornibus adversis cingit.*“ Mocsáry id. m. IV. 128—132. hol 1413-tól kezdve 1613 ig hat családi pecsét-metszvényt láthatunk, melyeken a család czimere mindég lényegesen megegyez, habár a koronás hölgy néhol felöltözetten mutatkozik.

I. Zsigmond 1547-ben királyi kincstárnokká választatott [1]). 1552-ben rokonaival II. Ferenczczel és V. Lászlóval a bányavárosok kapitányának Pucheimnak hadnagyát Kopányi Györgyöt némely kártételekért megfogván, megölék, miért I. Ferdinand őket a pozsonyi országgyülés elé idézteté, hol meg is jelentek, de mégis tetemes birtokvesztés lőn büntetésök [2]), idővel azonban mind azt a család visszakapá. Fia a történetiró váradi püspök szerint Szapolyay János király választásán jelen volt, és annak pártján állott [3]). Bizonyos, hogy 1560-ban Ferdinand pártján volt, s ettől ezen évi martius 30-án nyerte ön és fiai részére azon kiváltságlevelet, melynél fogva az ország bárói közé emeltetett. Meghalt 1563-ban. Nejétől albisi Zólyomi Katalintól négy fia és három leánya volt. Fiai közül

III. Ferencz pozsonyi prépost, pornói apátúr, és 1556-dik óta váradi püspök. Tanult, ékes-szóllásu férfiu, melynél fogva több küldöttségben használtatott I. Ferdinand által, ki fölött 1565-ben ő monda halotti beszédet is, melynek kinyomott példányaiból maig is láthatni. — Minthogy a váradi püspökség Szapolyay uralma alatt volt, s annak jövedelmeit nem huzhatá, 1565-ben a megüresedett győri püspökséget ohajtá elnyerni, mi nem sikerülvén, Szapolyayhoz szegődött, és mind annak mind Báthori Istvánnak kanczellára volt. Meghalt 1577-ki január 19-én [4]) Paduában, hová betegségének orvoslása végett ment. Leirta kora történeteit, mely munkáját „*Rerum Hungaricarum sui temporis Commentarii Libris XXII. e Ms. in lucem prodeuntes*" czim alatt Horányi 1788-ban adott ki [5]).

---

[1]) 1547-ki 9. törv. cz.

[2]) P. de Réva de Monarchia et Corona. Schwandtnernél tom. II. p. 738. és Istvánffy 1685-ki kiadás 207. 208.

[3]) Forgách Franc. Commentarii p. 312.

[4]) Mocsáry id. m. IV. 171.

[5]) A munka szenvedélyes pártszellemmel van irva.

III. Imre Trencsin vármegye főispánja 1566-ban. 1574-ben az eperjesi, 1582-ben a nagyszombati törvényszék birójául neveztetett ki. 1573-ban a Gergely-naptár befogadása ellen irt leveleket, többek közt a Trencsin megyei protestansokhoz is, honnan e valláshozi ragaszkodása következtethető. Első neje Zrinyi Katalin a szigetvári hősnek leánya meghalván, 1585-ben másodszor nősült Szidonia Laumburgi szász herczegnővel, kivel tartandó lakodalmára koronás fejedelmeket is meghivott [1]. Gyermeke egyik nejétől sem maradt.

III. Simon nagynevü vitéz és hadvezér, I. Ferdinand, Miksa és Rudolf királyok korában. Elsőben 1551-ben Lippánál tünteté ki magát, hol a falakon az elsők közt hágott fel, és tizenegy sebet kapott [2]. 1552-ben Temesvár feladása után ismét sebeket nyert. 1552-ben Váradot védé, de azt élelem hiányában kénytelenittetett föladni; és ezután is folytonos részt vett az erdélyiek elleni táborozásokban. 1567-ben Szadvárt vitta Bebek Zsófia ellen, s bevevék. 1578-ban már a Dunántúli részek országos főkapitánya volt [3]. 1594-ben Hatvan visszafoglalásában vett részt. 1596-ban az egri vár kapitányává neveztetett [4]. Ugyanez évben főpohárnoknak is olvassuk. Meghalt 1598-ki sept. 24-én Sáros megyei jószágán Hertneken. Nejétől Pemflinger Orsolyától több gyermeke született. A leányok a legismertebb nevü nagyokhoz mentek férjhez. A fiúk közül

III. Mihály ifju korában a vittebergi iskolában is tanult, és azon egyetem által Rector magnificus-á választatott. Ekkor tudós értekezéseket is irt. Az akkori tudósokkal levelezést folytatott, s e levelek maig a családi levéltárban találhatók. Később katonai pályára lépvén, 1594-ben Hardek vezérlete alatt rokonával II. Sebestyénnel Komárom alatt táborozott. Meghalt 1603-ban. Derencsényi Katalintól gyermekei nem maradtak.

IV. Ferencz született 1566-ban. Papi pályára lépvén, előbb esztergami kanonok, 1596-tól nyitrai püspök, egyszersmind főkanczellár, majd királyi helytartó, 1607-ki julius 4-én esztergami érsekké, azon évi december 10-én pedig egyszersmind bibornokká neveztetett. Ő koronázta meg 1608-ban Pozsonyban II. Mátyás királyt, 1611-ben

---

[1]) Mocsáry id. m. IV. 177. — A válasz-levelek kinyomva is megjelentek ily czimmel: „*Exempla Literarum magnorum virorum, nuptias Emerici Forgách tractantium.*"

[2]) P. de Réva Schwandtnernél tom. II. p. 737. 738.

[3]) 1578-ki 24. törv. cz.

[4]) Forgách Fr. Commentarii 25—469.

Nagyszombatban egyházi zsinatot tartott. 1615-ben a király meghatalmazottja a nagyszombati békekötésre. Meghalt 1615-ki october 15-én, és Nagyszombatban eltemettetett [1]).

II. Zsigmond született 1565-ben. Mig testvére IV. Ferencz az egyházi pályán a legmagasabb fokra emelkedett, addig II. Zsigmond polgári pályán tört a legragyogóbb méltóság felé. 1604-ben ő kinálta meg elsőben Bocskait békével, de mivel sem Mátyástól sem Rudolftól bizománya nem volt, elutasittatott. 1611-től Báthory Gábor ellen Erdélyben táborozott mint a felső-magyarországi részek főkapitánya. — 1599-ben lett cs. kir. valóságos belső titkos tanácsos, 1604-ben főpohárnok, 1606-ban országbiró, majd Sáros, Szabolcs és Nógrád vármegye főispánja. 1618-ban választatott nádornak. 1620 ban egy rövid ideig Bethlen Gábor embere volt, de csakhamar Ferdinand részére visszaállott. Ő épitette fel ujra Gács várát. Meghalt Nagyszombatban 1621-ki junius 23-án. Három neje volt, az első Losonczy Kata, a második Thurzó Zsuzsánna, a harmadik Pálffy Kata, ezektől tizenegy gyermeke volt; közülök legfényesebb szerepet nyert, és egyszersmind ága fentartója lőn.

I. Ádám, született 1601-ben. Ifju korában több évet külföldön töltvén, szép készültséggel tért haza, és katonai pályára lépett. 1627-ben kir. komornok-mester és Szécsény vár főkapitánya, 1643-ban kassai generalis, 1652-ben érsekujvári parancsnok lőn, a midőn a vezekényi csatában is részt vett. 1640-ben pedig grófságra emeltetett, és Borsod s Nógrád megyék főispánjává [2]). Több nevezetes csatában vett részt, azonban 1663-ban Pio-Carpi német őrségi parancsnok unszolására megütközvén Köbölkutnál a törökkel, iszonyu vereséget szenvedtek. Két izben volt nádorrá kijelölve. 1670-ben országbiróvá lőn. Meghalt 1681-ben, kora 80-dik évében. Neje három volt: 1. Széchy Borbála, 2. Révay Judit, 3. gr. Rechberg Anna-Katalin. Ezektől hét gyermeke született. Közülök II. Ádám és IV. Simon különösen emlitendők:

IV. Simon született 1669-ben. Katonai pályán szerepelt. 1697-ben Batthyány Ádám bánnal Auersperg alatt tizenkét ezer horvátot vezérlett, de ezen táborozásnak Auersperg gondatlansága miatt nem lett várt foganatja. 1703-ban Schlick Leopold fővezérrel és Esterházy Pál nádorral egyesülvén, Rákóczynak Ocskay László vezérét megtámadták és seregét szétverték. Röviddel utóbb Schlick távollétében a

---

[1]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 89. Mocsáry id. m. IV. 195—213.

[2]) Mocsáry id. m. IV. 214. Bel tom. IV. p. 36.

fővezérség reá bizatván, Bercsényi és Károlyival állott szembe, de az ütközetet elveszté, seregei elszéledvén, maga is a szövetséges fölkelők részére állt, és még azon évben Esterházy Antallal a Duna, Dráva és Lajta környéket Rákóczy hatalma alá foglalta. E közben Heister által Koronczónál megtámadtatván, meggyőzetett, de Károlyi segitségére jövén, e veszteséget a kéthelyi völgyben Rabatán boszulták meg. 1705-ben átvevén Szathmár várat, innen 14 ezer emberrel Erdélybe rendeltetett. 1706-ban Rákóczy által hűtlenségi gyanú alá vétetett, és Szepes várába záratott, honnan éjjel menekülni akarván, a leereszkedésre szánt kötél elszakadt, és Simon leesvén lábát törte, és igy ismét fogságba került. 1711-ben a szathmári béke kedvezéseivel élni nem akarván, a többi bujdosók sorsát osztá, és Lengyelországban halt meg 1721. után [1]; ő veszté el többi birtokai közt Somoskeő várát is, továbbá a Tapolcsányi és Galgóczi uradalmat is, sőt Ghymes várat is, melyet — mint alább emliteni fogjuk — a ghimesi vonalon álló IV. Pál szerzé vissza 1712-ben gr. Wratislau-tól. Simonnak nejétől gr. Esterházy Ágnestól több gyermeke született, de ezek maradékot nem hagytak.

II. Ádám született 1663-ban. Atyja halála után 1682-ben Nógrád megyei főispánná neveztetett ki. Meghalt 1716-ban. Első nejét Breuner Évát (szül. 1665.) 1686-ban vevé el, kinek 1707-ben történt halálával másodszor nőül vevé báró Walterskirchen Eleonora Vilmát. Ezektől tiz gyermeke született. Közülök emlitendők főleg a következők:

IX. Ferencz szül. 1697-ben. Vezérőrnagy, és bátyja XII. János halála után 1736-tól Nógrád vármegye főispánja. Meghalt 1750-ben [2]) özvegyen hagyván nejét — kivel 20 évig élt, — zéthényi báró Klobusiczky Teréziát.

I. Ignácz szül. 1702-ben. Hasonlóul vezérőrnagy, és magyar gyalog ezred tulajdonosa. Meghalt 1774-ben Nejétől Berényi Borbálától gyermeke ennek sem maradt.

I. József született 1698-ban. Engelshoffen Annától a táblázaton láthatólag több gyermeket nemzett, és azok közül

X. Miklós Nyitra vármegye főispánja volt. Gyermekei egyik nejétől sem (Batthyány és Koháry leánytól) maradt.

XV. János szül. 1726-ban. Cs. kir. kamarás. Gr. Koháry Máriától egyetlen leánya Antonia maradt. És igy I. József ága kihalt.

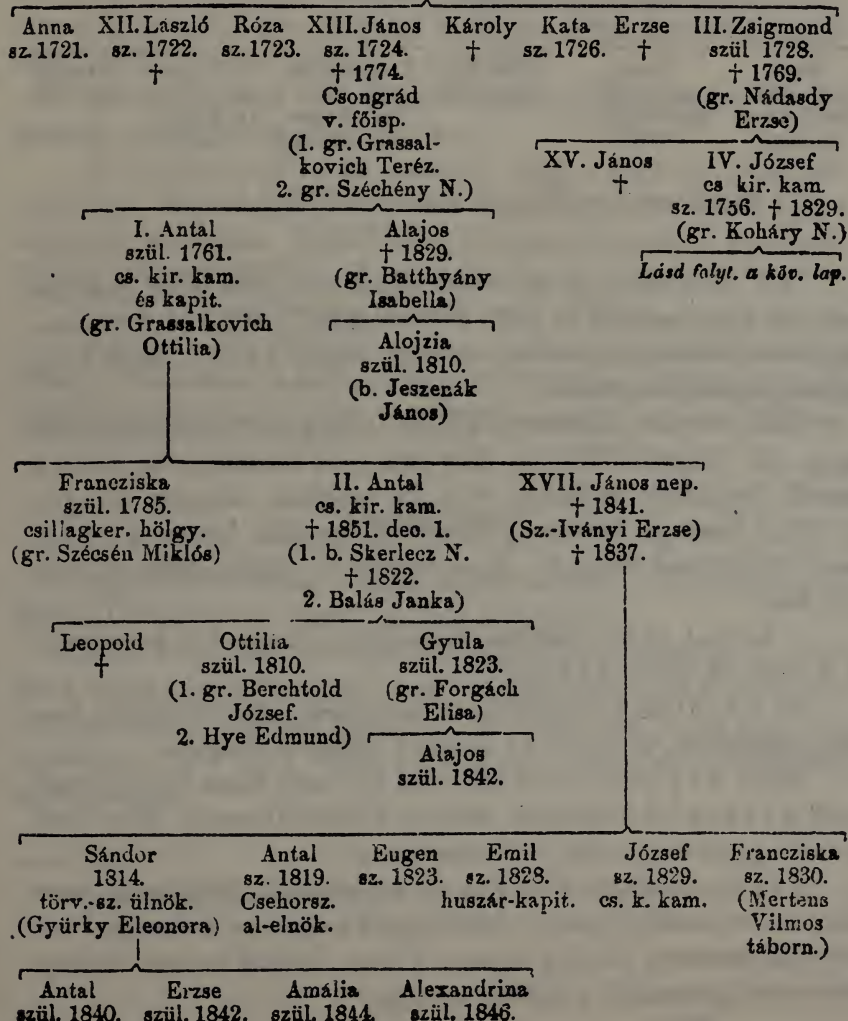
---

[1]) Mikes Kelemen: Törökországi levelei. 94. l. stb.

[2]) Lásd a fölötte mondott halotti beszédet Csáky Gyárfás szécsényi Ferenczes szerzetestől „Virga Fortis“ czim alatt kinyomva.

XII. János (I. Józsefnek testvére) született 1690-ben Breuner Évától. Még atyja életében 1714-ben lett Nógrád megye főispánja. Meghalt 1735-ben. Nejétől Cziráky Margittól több gyermeke született, kiket s azok ágazatát a következő táblázaton láthatjuk.

IV. tábla.

IV. József *ki az előbbi lapon.*
cs. kir. kam.
szül. 1756. † 1829.
(Gr. Koháry N.)

- XI. Miklós szül. 1780. Szabolcsban. (Gr. Andrássy Jozefin)
  - Lajos
  - Ágoston
- X. István szül. 1782.
- IV. Zsigmond szül. 1787. bir Szalánczon. (Gr. Forgách Mária)
  - Kálmán szül. 1820. (b. Pongrácz Eleonora)
    - Gejza szül. 1846.
    - Simon-Balás szül. 1848.
  - Mária szül. 1826. (gr. Péchy Konstant.)
- XII. Ferencz szül. 1792. cs. kir. kam.
- Pál *) sz. 1794. † 1854. (Lipthay Mária)
  - Mária szül. 1821. (Zahn János őrnagy)
  - Erzse szül. 1824. (gr. Forgách Gyula)
  - Mathild szül. 1825.
  - Anna-Jozefin szül. 1828. (gr. Montecuccoli Hugo)
  - Paulina szül. 1831. (b. Miske Imre)
  - Natália szül. 1835.

*) Ennek testvérei még: V. Imre és XIV. László.

XII. Jánostól jő le — mint látjuk — a gácsi vonal, azonban már több ágazaton. Két fia XIII. János és III. Zsigmond szakasztták e vonalt két ágra; amaz ága az idősb vagyis gácsi, emezé pedig szécsényi ágnak neveztetik.

XIII. János született 1724-ben. Csongrád vármegyének főispánja volt. Meghalt 1774-ben. Első neje gróf Grassalkovich Teréz, a második Széchényi grófhölgy volt. Ez utóbbitól született Alajos († 1829.) kinek gr. Batthyány Isabellától egyetlen leánya Alojzia (szül. 1810.) báró Jeszenák János özvegye. — Első nejétől született 1761-ben

I. Antal cs. kir. kamarás és kapitány, kinek két fia maradt: II. Antal és XVII. János.

II. Antal cs. kir. kamarásnak másodszor nőül vett Balás Jankától született fia Gyulában és ennek fiában él ez ágazat.

XVII. Nep. János, ki 1841-ben halt meg, Szent-Iványi Erzsébettől Francziska leányán, Mertens Vilmos tábornagy nején kivül öt fiut hagyott maga után, mint következnek:

Sándor született 1814-ben. Cs. kir. kamarás, 1848-ban az orosz tábor mellett császári biztos; utóbb Nógrád megyei cs. kir. megyei törvényszéki tanácsos, jelenleg ugyanaz Pesten. Nejétől losonczi Gyürky Eleonorától gyermekeit a táblázat mutatja.

Antal cs. kir. kamarás született 1819-ben. A magyar kir. udv. kanczelláriánál mint tiszt. fogalmazó kezdé hivatalos pályáját, honnan 1842-ben a fiumei kir. kormányszékhez ülnökül neveztetett. Jelenleg Csehországban helytartósági al-elnök.

Eugen született 1823-ban. 1848-dik év után Nógrád megyében egy ideig cs. kir. járásbiró.

Emil szül. 1828-ban. Cs. kir. huszár-kapitány.

József szül. 1829-ben. Cs. kir. kamarás.

A szécsényi ágazat XII. Jánosnak fiától III. Zsigmondtól sarjadzik le. III. Zsigmondnak gróf Nádasdy Erzsétől egyik fia XV. János magtalanul elhalván, második fia IV. József cs. kir. kamarás, szül. 1756-ban. Meghalt 1829-ben. Több gyermeke maradván, — mint a táblán láthatni, — ezek közül

XI. Miklós cs. kir. kamarás Szabolcs vármegyében birta a mándoki urodalmat. Meghalt 1856-ban.

IV. Zsigmond cs. kir. kamarás, birja a szalánczi urodalmat. Nejétől gr. Forgách Máriától fia Kálmán született 1820-ban, birja a kemenczei urodalmat. Nejétől báró Pongrácz Eleonorától gyermekei Gejza született 1846-ban. Simon-Balás szül. 1848-ban.

XII. Ferencz cs. kir. kamarás, szül. 1792-ben.

Pál született 1794-ben; birta a Szécsényi urodalmat, melyet Pulszky Ferencznek adott el. Meghalt 1854-ben. Nejétől kisfaludi Lipthay Máriától (szül. 1798. † 1858.) gyermekeit a táblázat mutatja.

Ghymesi vonal.

A ghimesi vonal — mint fölebb emlitők, — V. Jánosnak fiától III. Pétertől (lásd II. táblán) sarjadzik le.

III. Péter Bars vármegyének főispánja volt 1505-ben [1]), a midőn a Nyitra megyei komjáthi kastélyt kiigazittatá. Neje Hag Katalintól nyolcz gyermeke született, kik közül csak V. László ága maradt fen. III. Péter alkotá a ghimesi vonalt, mint a következő tábla mutatja.

---

[1]) Lehoozky Stemmat. I. 114.

V. tábla.

III. Péter *lásd I. táblán.*
Bars v. főisp.
1505.
(Hag Kata)

II. Ferencz Lévai várkapit. (1. Lévay Zsófia. 2. Balassa Margit † 1539.)	Fruzsina (Széchy Ján.)	Bora	Zsófia	IV. György nyitrai követ 1505.	V. László *) (Révay Zsófia)

II. Ferencz gyermekei:

V. István Komárom várkapit. 1579.	Kata (Horváth Bertalan)	VIII. János 1575. (1. Ujlaky Bora. 2. Varjasi Anna. 3. Pongrácz Bora.)	Zsófia (Baróthi Pál)

V. István leánya: Éva † 1601.

VIII. János gyermekei:

Krisztina (Ostroházi Szaniszlóné)	III. Balas szül. 1567.	V. György † török fogságban Pesten.	V. László	II. Sebestyén elesett 1596. Keresztesnél.

V. László gyermekei:

V. András tábornok 1612. (Zeleméry Anna)	IV. Péter	III. Gergely † 1612. (Perény Margit)	VI. László befúlt.	Zsófia (Sárkány Miklós)	VIII. János † 1546.

V. András: *Lásd VI. táblán.*

III. Gergely gyermekei:

Erzse	Zsuzsa	VII. Miklós főkomornok- mester és ország. főkapit.	Anna	VI. István	Mária	VI. András	Julianna

VII. Miklós gyermekei:

Margit	V. Ferencz Bars v. főisp. megöl. 1647.	III. Pál	IV. Mihály	Erzse apácza † 1646.	Éva (Erdődy Imre)	Zsófia (Fran- gepán György)	Mária † 1666. (Illyés- házy György)

*) Ennek testvérei még: I. Sebestyén és Zsuzsa.

A tábla élén álló III. Péternek fia II. Ferencz ifjabb korában Mária királyné kamarása, és ennek kisérője férje eleste után is 1530-ig. Még 1525-ben ő is kapta V. László és I. Sebestyén testvérével II. Lajos királytól a család czimerét [1]). Már 1531-ben Léva vár főkapitánya volt, a midőn hirtelen halál vete véget életének. Első neje Lévay Margit, a második Balassa Margit († 1539.) volt. Ezektől két fia és

[1]) Mocsáry id. m. IV. 128.

két leánya maradt. Fia V. István komáromi vár' pitány volt 1579-ben, a midőn az esztergami Zinán béggel több levelet váltott, melyek a család levéltárában megvannak [1]). Csak egy leánya Éva maradt, ki 1601-ben mult ki. — V. Istvánnak testvére

VIII. János 1575-ben élt. Neje három volt; az első az Ujlaky, a második a Varjasy, a harmadik a Pongrácz családból, kiktől született gyermekei azonban ágazataikat sirba vitték, mert V. György egy ütközetben a törökök által elfogatván, s Pestre hurczoltatván, fogságában halt meg; — II. Sebestyén pedig 1596-ban Keresztesnél a törökkel vitt harczon esett el.

V. László (III. Péternek fia) Révay Zsófiától több gyermeket nemze. Közülök

V. András ágazatán a család a mai napig él, mint ezt folytatólag a VI. táblán látandjuk.

VI. László a Nyitra vizébe fúlt.

VIII. János 1546-ban meghalt.

III. Gergely 1612-beń halt meg. Perény Margittól több fia született, de közülök csak VII. Miklós alapita családot. Ő főkomornokmester, és 1633-ban Magyarország felső részeinek főhadvezére, midőn II. Ferdinand királynak az eperjesi gyülésre meghatalmazottja volt. 1611-ben Forgách Zsigmond után a tartalék-sereget vezérlé. 1619-ben sereg-gyüjtéssel volt megbizva, hogy azzal a Csehországban működő tábor segélyére siessen. Gyermekei következők:

1. Margit. 2. V. Ferencz Bars vármegye főispánja, és cs. k. tanácsos, született 1625-ben. Grófságot nyert 1647-ben [2]), mely évben orozva megöletett junius 23-án. Utódai nem maradtak. 3. III. Pál. 4. IV. Mihály. 5. Erzsébet született 1624-ben. 1630-dik óta sz. Klára-rendi apácza. Meghalt 1646-ki april 22-én. — 6. Éva gróf Erdődy Imre neje. — 7. Judit Frangepán Gáspárné. — 8. Zsófia Frangepán Györgyné. — 9. Mária Illyésházy Györgyné; — és 10. Eszter, ki mint hajadon Brünnben Morvaországban halt meg 1697-ben.

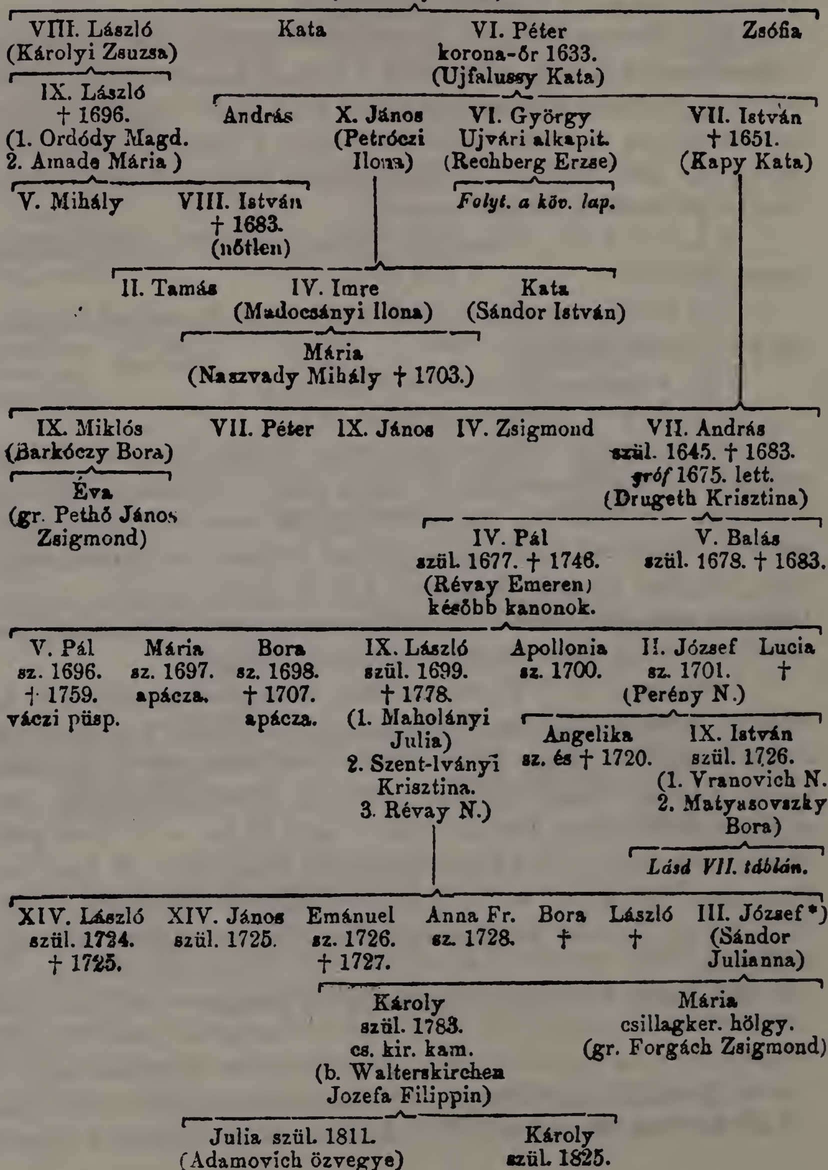
Következik V. András ivadéka a VI. táblán.

---

[1]) Mocsáry id. m. IV. 132.

[2]) Kaprinay Mss. A. tom. XXXIII. p 41.

VI. tábla.

*) Ezeknek testvérei még: **Miklós**, **Erzse**, **Julianna**, vagy Judit Bertalanfyné.

VI. György *ki az előbbi lapon.*
Ujvári alkapitány.
(Rechberg Erzse)

II. Farkas szül. 1661. † 1699. (Révay Eleonora)	Ferencz táborn. Edelényben.

Julianna (1. Batthyány János. 2. Palocsay György)	VII. Ferencz ezred. szül. 1689. (1. Hartl Teréz. 2. Lulier bárónő)	Klára (Buday László)	X. László †

VIII. György † ifjan.	X. János †	X. Ferencz †	Eleonora † 1717.

V. András tábornoktól jő le a ghimesi vonal mai napig, egyik fiának VIII. Lászlónak ága már unokájában megszakad; másik fia

VI. Péter, ki 1633-ban korona-őr volt, Ujfalussy Katalintól négy fiut nemze. Ezek közül X. Jánosnak ága ismét leány-unokájában enyészik el. VI. Györgynek ágazata fia II. Farkas által leterjesztve, a XVIII. század elején alszik ki. Egyedül

VII. István, ki 1647-ben a nyolczados törvényszék birájául neveztetik ki [1]), és 1651-ben meghalt, terjeszté le Kapy Katalin nejétől született gyermekei által nemzékrendét. IX. Miklós fia leányában Évában kihalván, másik fia

VII. András született 1645-ben. Ágazatának grófságot nyert I. Leopold királytól 1675-dik évben [2]). Meghalt 1683-ki január 11-én. Ennek homonnai Drugeth Krisztinától 1677-ben született fia IV. Pál Révay Emerentiától számos gyermeket hagyott; meghalván neje, 1712-ben papságra lépett, s nemsokára sz. Irene prépostja, és rosoni választott püspök, cs. kir. kamarás, és esztergami kanonok lőn, hol éneklő kanonokságig emelkedett. Meghalt 1746 ban. Fiai közül

V. Pál (szül. 1796-ban) szintén papi pályára lépett, előbb váradi, később váczi püspök volt. Meghalt 1759-ben.

IX. László szül. 1699-ben. A m. kir. helytartóságnál tanácsos volt. Meghalt 1778-ban, eltemettetett Elefánton. Három neje volt: első Maholányi Julia, második Szent-Iványi Krisztina, harmadik Révay családbeli volt. A többi között a másodiktól született fia

III. József, kinek Sándor Juliannától Károly cs. k. kamarás született 1783-ban, jelenleg a tulajdonképeni ghimesi ágnak feje; gyermekei Julia és Károly.

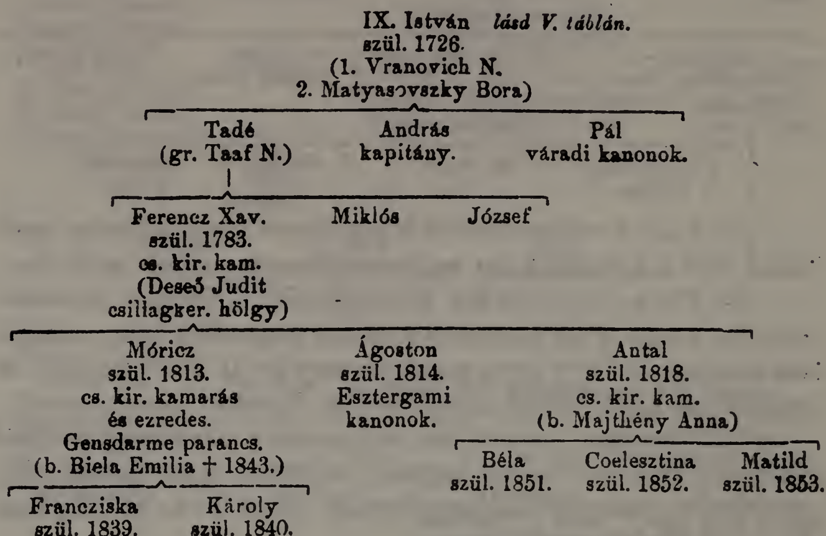
---

[1]) 1647-ki 103. törv. cz.

[2]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 166.

IV. Pálnak II. József, ki egy magyar ezredben százados volt, nevü fiától unokája IX. István alapitá a somogy-gombai ágat, mint azt a következő táblán láthatjuk :

VII. tábla.

A három utóbbi nemzedékben él a ghimesi vonalnak somogy-gombai ága.

Morvaországban élnek forgatschi báró Forgatsch-ok, kik a ghimesi és gácsi Forgách családból III. Péternek III. György nevü fiától eredeztetnek [1]), mily alapon? nem ismerém ; — egyébiránt ismertetésök nem e munka köréhez tartozik.

Forgolány család. (Forgolánfalvi †). Ugocsa megye kihalt ős családa. Származását több családdal együtt veszi az 1273-ban élt Othobortól [2]). 1352-ben élt Forgolánynak fia Domokos mester Ugocsa vármegye főispánja ; és nevezett Forgolányról vette nevét a család, és Forgolánfalva.

1408-ban Forgolánfalvi László és Mihály a megölt Andrásfalvi Sebestyén fejváltsága miatt rokonainak egy urbéri telket adnak Forgolányban — Az ezután élők magokat (nagy részben elhagyva a „Falva" szót), csak röviden de Forgolán irák.

---

[1]) L. Hist. Herald. Handbuch. Gotha 1855. 220.
[2]) Szirmay C. Ugocsa pag. 121.

1447-ben Forgolány Sebestyén királyi ember (homo regius) volt.

1509-ben Thorma Miklós máskép Márthon is de Forgolán irá magát.

1511-ben Forgolány Domokos, Péter és Osvald pap, forgoláni részüket részint eladják, részint elcserélik Zsarolyánban fekvő részért.

1507-ben Forgolány Istvánt Sasvári Kristóf avocáltatja.

1520-ban Forgolány Domokos Ugocsa megyei szolgabiró volt.

1559-ben Forgolány Demeter mint fi-ágbeli Bökényből Zsófiát kitúrja. Ugyanez évben Isabella királyné evocáltatja.

1570—1572-ben nevezett Forgolány Demeter Ugocsa megye alispánja volt.

1574-ben Forgolány János kiegyezett Bökényre nézve a fölebb emlitett Zsófiával [1]).

Forgon család. (Mihályfalusi). Gömör megye nemes családa. Egykor főbb megyei hivatalokat is viseltek tagjai. Forgon Péter 1625—1628-ig Gömör megye első alispánja volt [2]).

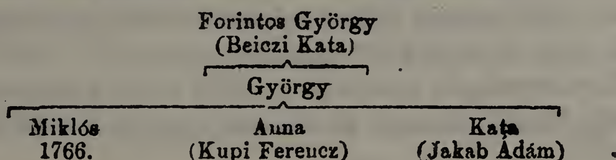
Jelenleg a család a kisebb birtoku nemesek sorában áll. Közülök Forgon Ráfael 1842-ben Gömör megye esküdtje.

Forgon Miklós lakott Fügében, fia Péter 1842-ben. Forgon család van Zemplin megyében is [3]).

Forintos család. (Forintosházi). Zala vármegye egyik tehetősb birtoku nemes családa, birtokában jelenleg is az előnevet adó Forintosháza nevü helységnek.

Forintos Gábor 1758—1770-ben Zala megye első alispánja, cs. kir. tanácsos, és volt országgyülési követe.

Nem birván adatokkal a család történetéről és leszármazásáról, csak e néhány íznyi töredék-nemzékrendet közölhetem:

Foris család. Foris Mihály 1712-ben III. Károly király által emeltetett nemességre. Czimere kék mezőben zöld bokros földön

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa 14. 17. 33. 36. 52. 111. 129.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör 758.

[3]) Szirmay Cottus Zemplin not. top. 112.

balfelé forduló, de fejét jobbra tartó, egy lábon álló fekete sas, kiterjesztett szárnyakkal, egyik felemelt lábával kivont kardot tartva. Ugyanaz emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1].

Foris család. Foris Máté, Tóth Ferencz és Györgygyel együtt 1722-ki május 1-jén III. Károly királytól nyerték czimeres nemes levelüket, és abban ily czimert: a paizs kék mezejében zöld téren vörös magyar ruhás, prémkalpagos, sárga csizmáju, és sárga öves vitéz áll, jobbjában feje fölött fehér zászlót lengetve. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2].

Foris család. A fölebbieknél sokkal régiebb családnak látszik az Ugocsa megyei Foris család, melyből Foris Kolos Kopasz Simonnak fia Szirma helységbeli részbirtokra már Mátyás királytól uj adományt nyert [3]. 1750-ben pedig többekkel együtt Péterfalvára nádori uj adományt kapott [4].

E század elején Foris Pál birtokos Szirmán, Foris Gáspár Bökényben; Foris György és István Forgolányban [5].

Foris-Otrokocsy család. Gömör megye nemes családa [6]. Az otrokocsi nevet hasonnevü helységtől kapta. Közülök Foris-Otrokocsi Ferencz 1674-dik év előtt rimaszécsi reform. lelkész kiadott könyvei által szerzett magának hirt [7].

Forján család. Forján György 1718-ban Bacsics Györgygyel és Pauker Sebestyénnel egyszerre nemesittetett meg III. Károly király által [8].

Czimere: kék mezőben zöld téren lovas magyar vitéz, egyik kezében kivont kardot, a másikban vörös zászlót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján az éberség jelvénye az egyik felemelt lábával golyót tartó darú áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

A család lakhelye Pest vármegye.

Fornószeghy család. A család törzse Vásárdi Csuda (Chuda de Vasard) és ennek fia Vásárdi Ipoly, a ki IV. Béla király

[1] Collect. Herald. Nro 676.
[2] Ugyanott Nro 340.
[3] Szirmay C. Ugocsa p. 113.
[4] Ugyanott 125.
[5] Ugyanott 113. 122. 129.
[6] Bartholomaeides C. Gömör p. 144. et 420.
[7] Horányi Memoria Hung. tom. II.
[8] Collect. Herald. Nro 546.

alatt a Morva vize mellett Marcheken táborozott, Ottokár ellen harczolt, és vitézségével tünteté ki magát, s végre maga is sebeket kapott. — Érdemeiért 1261-ben a Nyitra várához tartozott Vruuskaj földet nyerte királyi adományban [1]).

Vásárdi és Fornószeghy János Zsigmond királytól kapott adományt.

A család leszármazásáról csak a XVII. századtól kezdve lehet a következő néhány iznyi nemzékrendet közölnünk:

Fornószeghy György
1617-ben uj adományt kap.

- Florián 1590. (Török Bora)
  - Mihály 1624.
    - Kata (Desericzky István)
    - Bora (Kanka Mihály)
  - György † 1653.
- Márton 1590. (Névery Anna)
  - János

A család birtokviszonyait érdeklő oklevelek rövid kivonata korrendben következő adatokat nyujt:

1570-ben néhai Fornószeghy Gálnak fia András egy curiát örökösen elad Fornószeghy Máténak.

1590-ben Fornószeghy Márton Fornószeghen erdejét zálogitja Horváth Istvánnak.

1606-ban Fornószeghy Máté (vagy Mátyás) nővére Krisztina Tolvaj Benedekné és fia nemes Tolvaj János, és Fornószeghy Gáspár, Erzse és Dorottya, Munkády Tamásné egy udvartelket zálogitnak el Meszaricz máskép Bornemisza Ferencznek.

1612-ben Tajnay máskép Fornószeghy tiltakozik Fornószeghy György és Tajnay Márton ellen a nyitrai káptalan előtt.

1614-ben Fornószeghy máskép Tergein György nemességi megerősitést nyert.

1625-ben Fornószeghy András fornószeghi curiáját zálogba adja.

1629-ben Csery Anna férjét Keméndy Pétert első férjétől Fornószeghy Farkastól nemzett leányai Kata és Judit nevében is tiltja Pozsony megyei Korompa helységbeli jobbágyának eladásától [2]).

---

[1]) Ez s a következő adatok nagyobb részben Ipolyi Arnold ur szives közléséből.

[2]) Capit. Strigon. Libro 13. fol. 552.

1632-ki october 23-án Fornószeghy máskép Ipolt Floriánnak fia György fornószeghi birtokrészét elzálogitja Török Jánosnak.

1636-ban Fornószeghy máskép Kassai György részére nádori parancs folytán vérséges viszony tárgyában tanuvallatás tétetik.

1638-ban Fornószeghy máskép Ipolth György fornószeghi curiáját elzálogitja Szerdahelyi Zsuzsannának.

1639-ben Fornószeghy Györgynek fia Ferencz csere-szerződést köt Rakolupszky Istvánnal.

1648-ban Fornószeghy Mihály Barlafalvi földjét zálogba adja Sáry Ferencznek.

1648-ban Rajcsányi Imre Nyitra megyei alispán commissioja Fornószeghy Borbála Kauka Miklósné részére, hogy bizonyos pénzt Fornószeghy Mihály ki ne adjon.

1652-ben martius 24-én Fornószeghy Ferencz és György Sáry Ferenczczel perlekedik.

1653-ban F. Borbála Kanka Miklósné egy rétet ád zálogba Precsinszky Miklósnak.

1655-ben Fornószeghy Mihály örök bevallást tesz Precsinszky Miklósnak.

1656-ki julius 19-én Szamarovszky Borbála Fornószeghy Ferenczné fornószeghi részét zálogba adja Precsinszky Miklósnak.

A család — ugy látszik — kihalt, e csekély fontosságú oklevelek kivonatai vetnek világot életére, és tartják itt föl emlékezetét.

Forray család. (Soborsini báró, gróf †). A XVII. század közepén tünik fel a család, a midőn Forray János az erdélyi fejedelem Rákóczy György alatt szolgált mint hadnagy, és 1658-ban Arad vára alatt esett el [1]).

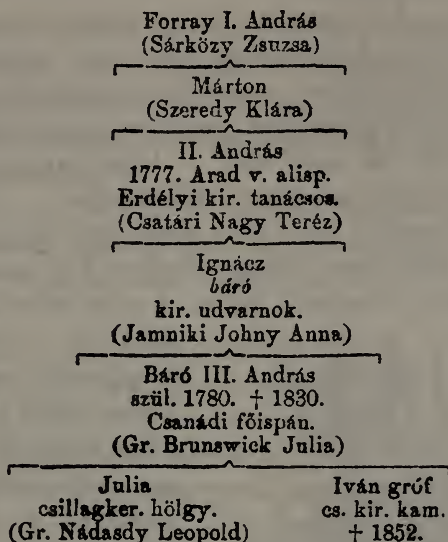
Ugyancsak a XVII. században Borsod megyében találunk Forray családot, midőn 1675-ben mart. 9-én Forray János egyike volt azoknak, kiket a vármegye ünnepélyes követségben küldött az Emőd helységnél táborozott cs. kir. hadsereghez [2]).

---

[1]) Szalárdy János „Siralmas krónika“ 359. lapján igy ir róla: *„mert noha az mieink elöljáróit egy elsőben az aradiak csatával fogadnák, ugy hogy a kastély* (értsd: várkastély) *alatt egy elsőben el is hullatnának bennek, egy Forray János nevő jó hadnagya is fejedelemnek miattok lövéssel ugyan akkor elejtetvén*“ stb.

[2]) Fényes E. Geographiai szótár I. 303. — Egy perben felmutatott genealogián látunk Forrayt, kinek bugyi Gellérth Kata Benke Farkas özvegye volt neje. Ugyanott Forray Mártonnak Almássy Teréztől (Almássy Mihálynak Benke Klárától — kinek atyja Benke Farkas volt — született leányától) gyermekei József † és Erzse Turcsányi Jánosné.

A XVII. század végén élt Forray András, ki nejével Sárközy Zsuzsannával a következő nemzékrendet terjeszté le:

I. Andrásnak Sárközy Zsuzsannától fia Márton Szeredy Klárával nemzé II. Andrást, ki Arad vármegyének 1751-ben jegyzője és országgyülési követe, 1767—1777-ben alispánja [1], utóbb erdélyi kir. tanácsos, és sz. István-rend kis-keresztese volt. Csatári Nagy Teréztől fia

Ignácz előbb Fejér megyei alispán [2], utóbb kir. udvarnok, és 1790-ben báróságra emeltetett [3]. Nejétől jamniki Johny Annától fia

III. András Soborsinban született 1780-ki nov. 17-én. Nőül vette 1805-ki mart. 19-én korompai gróf Brunswick Juliát, (gr. Brunswick József később országbiró leányát); — 1807-ben cs. kir. kamarás, és királyi biztos Eszék, Szent-György és Zombor városok ügyeiben; 1824-ben Krassó vármegye főispáni helyettese, hová 1825-ben iktattatott be; 1829-ben Csanád vármegye főispánjául neveztetett ki. Meghalt 1830-ki aug. 10-én [4]. Gyermekei:

---

[1] Lehoczky Stemmatogr. I. 186.

[2] Ugyanott.

[3] Ugyanott 168.

[4] L. Ponori Thewrewk Józseftól „Soborsini báró Forray András emlékezete" Pozsony 1843.

Julia grófnő csillagkeresztes és palota-hölgy, gróf Nádasdy Leopold neje; egyike szellemdús és irodalom s jótékony intézeteket pártoló legjelesb delnőinknek.

Iván gróf, cs. kir. kamarás, 20 éves korában Szerém vármegye főjegyzője és követe a horvátországi tartományi gyülésen. Meghalt 1852-ben, kora 33-dik évében, s családja férfi-ágát sírba vivé. Fényes és méltó emlékeül jeles utazásainak naplójával nagyszerü Disz-Albumképen — mely most van sajtó alatt — lelkes anyja gróf Brunswick Julia ajándékozza meg nemsokára irodalmunkat.

A család czimere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs vörös mezejében zöld téren hátulsó lábaikon két szemközt álló grif, első lábaikkal arany buzogányt tartva. A paizs fölött három koronás sisak van, a középsőből két kiterjesztett sas-szárny hegyével fölfelé egy kivont kard áll, a másik két sisakból egy-egy grif emelkedik ki, első lábaikkal a sas-szárnyakat érintve. A paizst telamonok gyanánt két ágaskodó ló veszi közbe.

A család legszebb uradalmai Arad megyében fekszenek, ugyanott fekszik a megye szélén Soborsin mezőváros is, melyről a család előnevét irá, s melyben szép kastélya gyönyörű kilátással néz a Maroson át Krassóba.

Forró család. (Háporthoni). A háporthoni Forró családot Verbulcstól származtatják, ki 1270. körül élt [1]) A család egy későbbi őse Simon Zsigmond király alatt a törökök ellen volt hadvezér [2]).

Háporthoni Forró Osvald 1479-ben vajda emberének neveztetik ki Kendy Antal vajda által [3]).

Háporthoni Forró Mátyás Bolyay Györgygyel együtt pert inditván Sámsondi Kewresi Ferencz ellen, ki Báthori Istvánnak 1532-

[1]) Wolph. Bethlen Historia III. p. 465.
[2]) Ugyanott.
[3]) Kállay: Székely Nemz. 247. l.

ben kelt itélete folytán tartozott nevezetteknek visszaadni Vecserdi, Rovasi, Gezechi, Kis-Enyedi és Martontelki birtokaikat [1]).

1562-ben Forró Miklós több társával a székelyeket izgatá János Zsigmond ellen, czért elfogatott és Tordán a vérpadra hurczoltatott, azonban épen midőn a bakó átvenné, a nép felzudulván, a zavarban megszabadult [2]). Később 1566-ban a tüzérség felügyelőjeül neveztetett az országgyülés által [3]).

Háporthoni Forró János Fejér megye főispánja volt, kit mint ellenzéki főnököt több társával együtt 1594-ben Báthori Zsigmond hurczoltat vérpadra, csak élesebb pallóst kért, azt sem kapá meg [4]).

Háporthoni Forró Pál előbb Báthori András bibornok apródja, utóbb Bethlen Gábor udvarnoka volt 1624-ben, midőn latinul versekben „Paraenesis"-t irt Bethlen Gábor neje Károlyi Zsuzsánna temetési szertartásainak leirása elé [5]). Többször követségben is járt. Ő forditá Q. Curtiust magyarra, mely Debreczenben 1619-ben nyomatott ki [6]).

A család a nemzeti fejedelmek korában halt ki. Előnevét Alsó-Fejér megyei Háporthon helységről irta.

Talán e családból volt Forró György jesuita is, ki Nagy-Szombatban 1642-ki october 18-án halt meg, és ki szintén erdélyi nemes származásunak iratik [7]).

Forró család. (Angyalosi) Háromszék jobb családainak egyike, — irja Kőváry László [8]), — ki szerint a család tagjai régiebb időkben csapatvezérek, később is hivatalnokok. A XVII. század elején elszaporodtak vala, s igy jószágok is megoszlott.

Angyalosi Forró Zsigmond 1794—1815-ben Miklósvárszék ügyésze.

Ferencz ugyanott árvaszéki biró 1847-ben.

Elek előbb székely huszár-tiszt, utóbb (1848-ban) a forradalmi részen szolgált.

---

[1]) Kemény: Not. Capituli Albens. p. 226.
[2]) Wolph. Bethlen Historia II. p. 17. et 19.
[3]) Kállay: Székely Nemz. 247.
[4]) Wolph. Bethlen Historia III. 463—472.
[5]) L. Exequiarum Caerimonialium stb. a czimlevél belső lapján.
[6]) Benkő: Transylvania gener. II. p. 389.
[7]) Horányi Memoria Hung. I. p. 698.
[8]) Kőváry Erdély nev. családai.

Forster család. (Szent-Erzsébeti). Mátyás király alatt a leg-vagyonosb családok között találjuk a szentgyörgyi Forster családot, mely egy oklevélben Forst-nak is iratik.

1477-ben szent-erzsébeti Forster György 700 arany forintért váltja vissza szent-györgyi Vincze Péter özvegyétől Orsolyától néhai Berzenczei Lászlónak Berzenczén, Szent-Erzsébeten és több Somogy megyei helységben, valamint Kőrös megyei Musinán fekvő elzálogositott birtokrészeit [1]).

1481-ben nevezett Forster György nejével szent-erzsébeti Csapy Ilonával együtt a kapornaki Cónvent előtt testvérökül fogadják tolnai Bornemisza Jánost a győri püspök és kir. helytartónak Dóczy Orbánnak jegyzőjét az irántok tanusitott hűségért, és a kölosön adott négy ezer arany forintért, és annak Somogy megyei szent-erzsébeti s berzenczei kastélyaiknak, továbbá Szent-Erzsébet, Berzencze, Simonfalva, Őr, Egyházas-Lenkócz, Felrét-Lenkócz, Kocsila, Mindszent, Pirithó, Biklasz, Csavonya, Farkasfalva, Németh-mezeje, Szaniszló, Monyorós, Geszthe, Lippaház, Oczal, mindkét Sarkad, Háromfafalva és Kistelek helységeknek, s egyéb az országban fekvő birtokaiknak fele részét királyi jóváhagyás mellett átirták, oly feltétellel, hogy életökben ezek jövedelmét ők huzzák, magtalan kimulások esetében pedig minden fi- és nő-ágat illető birtokaik nevezett Bornemisza Jánosra és örököseire szálljanak [2]). Ezen birtokok iránt néhai Berzenczey Fülöp által inditott perre nézve pedig 1484-ben megegyeznek nevezett Berzenczey Fülöp leányával Zsófiával néhai Keresztúri Balás özvegyével [3]).

1485-ben az előszámlált birtokok másik részét is, ujolag kölcsön vett két ezer arany forintért tolnai Bornemisza Jánosnak irják át és vallják be, azonban ettől tetszésig a jövedelem élvezetében meghagyatnak [4]). Ez oklevélben a bevallás Forster Györgynek leánya Anna nevében is történt.

1488-ban a fölebb érintett birtokok fele részébe Mátyás király iktató parancsánál fogva nagy-lucsei Ferencz, és sz.-erzsébeti Forster Györgynek leánya Anna a budai káptalan előtt beiktattatik [5]).

1489-ben Forster Györgyöt s nejét megnyugtatja néhai Berzenczey Lászlónak leánya Apollonia Morgai Miklós neje arról,

---

[1]) Gr. Teleky Hunyadiak kora XII. 13.
[2]) Ugyanott 166.
[3]) Ugyanott 269.
[4]) Ugyanott 275.
[5]) Ugyanott 399.

hogy őtet nevezett néhai atyja által birt berzenczei s több fölebb előszámlált birtokból járandó negyed-jog, menyasszonyi ajándok, és hozomány fejében pénzzel teljesen kielégitették [1]).

Ezekről későbbi adataink nincsenek.

Forster család jelenleg is birtokol és lakik hazánk több megyéjében, nevezetesen Fejér, Pest, Tolna és Vas megyékben, azonban ezen családból, vagy az alább következő családból erednek-e? arról adataim nincsenek.

Tolna megyében idősb Forster Károly 1840—1845-ben főügyész; ifjabb Károly 1840-ben, József 1845-ben esküdtek voltak.

Forster család. Forster György, Sámuel és Mátyás 1760-ban nyerte Mária Terézia király-asszonytól czimeres nemes levelét.

Czimerök: a paizs kék mezejében kétfelől rézsútosan emelkedő és ékben végződő arany csikolat, melynek csúcsán fehér galamb áll kiterjesztett szárnyakkal. A paizs fölötti sisak koronájából két kék szárny emelkedik ki, melyeken a paizsbeli felforditott V alakú arany csikolat látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [2]).

Fortuna család. Zemplin vármegye czimer-leveles nemes családai közé soroztatik [3]).

Fosztó család. (Fülei). Székely család. A nemzeti fejedelmek korában mint hivatalnokok emlitetnek.

Fülei Fosztó Mátyás 1635-ben Bardócz-szék követe, megnevezve a nevezett széknek Rákóczy György által adott kiváltságlevelében [4]).

Fülei Fosztó György 1697—1711-ben Bardócz-szék jegyzője [5]).

Fosztó család. (Maros-koppándi). Erdélyben Torda és Alsó-Fejér vármegyei nemes család.

Közülök Ferencz 1815-ben a nagy-enyedi ref. collegium inspektora al-gondnoka.

Ismét Ferencz az utolsó erdélyi országgyülésen követ, és 1848-ban Pesten képviselő; leánya Czeczilia Felszeghy Samunő. Testvére Károly Aranyos-szék alkirálybirája 1847-ben.

---

[1]) Gr. Teleky Hunyadiak kora XII. 437.

[2]) Collect. Herald. Nro 83. Adami Scuta gentil. tom. III.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.

[4]) A ns. székely nemzetnek Constitutiói. 87. l. és Kállay Székely nemz. 247. lap.

[5]) Kállay Székely nemz. 248. l.

Menyhért 1847-ben Alsó-Fejér vármegye főszolgabirája. — Sámuel Árvaszék birája.

Gábor volt táblabiró, nejétől Draveczky Juliannától fiai Gábor és Ferencz.

Fótos család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak egyike [1].

Földes család, Arad megyében Földes Menyhért 1822-ben mutatá be nemességét [2].

Földessy család. (Kis-magyari). Pozsony, Nyitra megyei család. Iratik neve Feöldessy-nek, és néha Földes-nek is.

Földessy Jánosnak 1514-ben bevallást tesz Bély Tamás 1514-ben, és Bély Ulrik 1515-ben, 1527-ben pedig Magyar-Bélen statualtatik [3].

Földessy Ignácz — ki 1722-ben élt — Nyitra megyei Podoliban született.

Földessy István özvegyének javait visszaadatni rendeli az 1578-ki országgyülés [4].

Földessy másik Istvánnak ügyét az 1628-ki országgyülés törvényesen elintéztetni rendeli, ugyanaz 1622-ben komáromi kapitány volt [5].

Földessy család. Földessy család Zemplin megye kihalt armalista nemesei között is olvasható [6]. Szintén Zemplin megyében Földessy Balás 1497-ben az ujhelyi vár várnagya volt [7].

Ugocsa vármegyében Földessy János 1641-ben szolgabiró volt [8].

Földessy család jelenleg Abauj vármegyében székel.

Földváry család. (Bernáthfalvi). Régi nemes család. — A XV. század elején Földváry Mátyás nyerte a nemes levelet. Ennek egyik utóda [9]) Földváry Mihály, ki 1590-ben élt, — nőül vevé

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[2]) Arad m. jegyzőkönyv 182. sz.

[3]) Ráth Károly ur adatai szerint.

[4]) 1578-ki 37. törv. cz.

[5]) 1618-ki 6 dik, és 1622-ki 54-dik törv. cz.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top 81.

[7]) Ugyanott 251.

[8]) Szirmay C. Ugocsa p. 59.

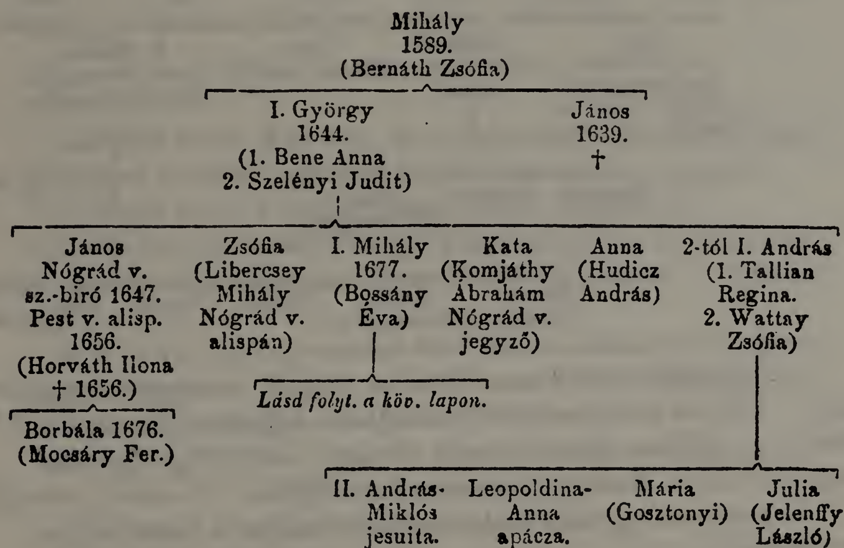
[9]) E családból valónak tartatik azon Földváry Miklós is, ki 1646-ban a horvátok ezredese volt. Lásd arczképét Orteliusnál és Wiedamannál Gloria Comitumban. De e Miklóst az alább tárgyalt báró Földváry család is őseül igényli. Lásd ezt.

Bernáthfalvi Bernátnak Tetétleni Annától született leányát Zsófiát, s azzal tetemes birtokot öröklött [1]). — Ettől született fia I. György és János, ki 1639-ben élt, és magnélkül halt el.

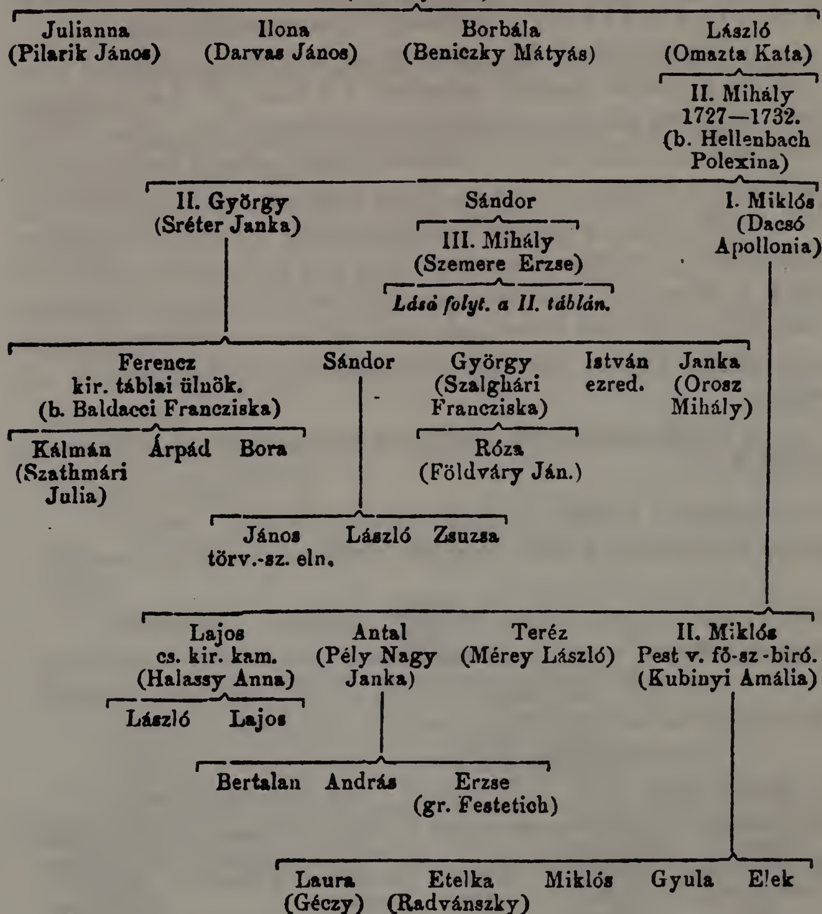
I. Györgynek két neje volt; az első nándori Bene Anna, kitől öt gyermeke maradt, ugymint: 1. János, 2. Zsófia Libercsey Mihályné, 3. Kata Komjáthy Ábrahámné, 4. Anna Hudicz Andrásné, és 5. Mihály; — második nejétől szelényi Szelényi Judittól született 6-dik fia András. E hat gyermek atyjoknak I. Györgynek halála után a nagyobbára nő-ágra szóló birtokokban 1646-ban örökösödvén, azoknak (a nevezett leányokat is ide értve) utódaik képezik a czibaki és dunavecsei uradalmakat biró osztatlan Földváry nemzetséget, melynek leány-ágon az ország nevezetesebb családai mint a Telekyek, Vayak, Pronayak, Osztroluczkyak, Gyurcsányiak stb. tagjai.

A család nemzékrende Mihálytól kezdve napjainkig következőleg sarjadzik le:

I. tábla.

[1]) Bernáthfalvi Bernátnak első neje Tetétleni Anna, a második Jenei Anna volt, kikkel a Tetétleni és Jenei puszta a Bernáth családra, és innen a Földváry családra szállott.

I. Györgynek fia János 1647-ben Nógrád vármegye szolgabirája, 1652-ben fő-adószedőjévé választatott, 1654-ben ujra megerősittetett [1]), 1656-ban Pest vármegye alispánja volt 1657-ig. Egyetlen leánya Borbála Mocsáry Ferenczhez ment férjhez.

I. Andrásnak egyetlen fia András jesuita lőn, s benne fi-ágon e vonal kihalt.

I. Mihálynak Bossányi Évától született fiától Lászlótól jő le a család.

[1]) Protocol. C. Neograd. annorum 1652—1656. folio 19. 108. 141.

II. tábla.

Lászlónak fia II. Mihály, báró Hellenbach Polexinával három fiu-gyermeket nemzvén, ezek által a mai nemzedék három ágon él.

II. Györgynek nejétől szandai Sréter Jankától fiai:

1) Ferencz Heves vármegye alispánja (1815.), később királyi táblai ülnök. Báró Baldacci Francziskától gyermekeit a táblázat mutatja.

2) Sándornak gyermekei közül János előbb (1841.) Heves vármegye fő-ügyésze, most cs. kir. törvényszéki elnök Jászberényben. László Heves vármegyei alszolgabiró 1847-ben.

3) György 1841–1845-ben Heves vármegye alispánja volt. Egyetlen leánya Róza Földváry Jánosné.

4) István nyugalm. huszár-ezredes.

I. Miklós ágán Lajos cs. kir. kamarás. — Miklós hosszú évek során Pest vármegye főszolgabirája.

III. Mihály ágán ennek unokája V. Mihály (lak. Tassón) 1847—1849-ben Pest vármegye szolgabirája stb. Ez egész ágazatot mutatja a II. tábla. Főleg emlitendő még

Gábor 1832-től 1836-ig Pest vármegye alispánja, utóbb főispáni helyettese és kir. tanácsos. Meghalt 1854-ben, a m. nemzeti szinház, és vakok intézete felállításának egyik erélyes és buzgó előmozditója. Lásd ivadékát a táblán.

A család czimere — mint a metszvény mutatja — egy négyfelé osztott paizs. Az első vörös mezőben zöld téren hátulsó lábain álló grif, első lábaival szőlőfürtöt tartva; a második kék mezőben hattyú áll, egyik felemelt lábával három buzakalászt tartva; a harmadik kék és negyedik arany mezőben jobbról és balról rézsútosan fölfelé egy ékbe végződő ezüst csikolat, s azon négy rózsa látszik. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt grif emelkedik föl, szőlőfürtöt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1].

A család protestans vallású.

Földváry család. (Tancsi gróf † és nemes). Erdélynek egyik nevezetesebb ős családa, melynek egyik ága Földváry Ferenczben 1755-ki február 15-én grófi rangra emeltetett, hanem ez ág már kihalt [2].

A család czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali ezüst mezőben hátulsó lábán álló kettősfarku oroszlán, a baloldali kék mezőben hátulsó lábain álló medve, nyakán nyillal átlőve, és első lábaival tövestől kitépett fát (?) tartva. A paizs fölött két koronás sisak van, melyekből a paizsbeli oroszlán és medve emelkedik ki [3].

A család törzse Miklós Mátyás király tábornokául iratik 1490-ben, tőle következőleg hozzák le a családfát [4]:

---

[1]) Ez a családnak már bővitett czimere, mert Földváry János 1656-ban — mint egy okirat alá nyomott pecsétén — melyen Joannes Földváry körirat volt — a paizs kék mezejében s sisak fölött is csak grif állott, kivont kardot tartva.

[2]) Hodor: Doboka várm. 81.

[3]) Kőváry Erdély nev. családai 272

[4]) Hodor Kár. Doboka várm. 81—84. és Kővary id. h. 86. 87.

Miklós
1490.

Bálint
itélőmester 1509.

János
(1. Olnoki Herczeg Anna.
2. Szászfülpesi Bikli Erzse)

Gáspár
elesett 1566.
(Gyerőfi Kata)

I. György
(Bogáthy Erzse)

János
†

István 1573.
(Pekri Anna)

II. György
1590—1613.
(Almády Bora)

János
†

Ferencz
követ 1643—54.
(1. Macskási Tárnok Anna.
2. Ébeni Judit)

Ferencz
(Bánffy Bora)
†

I. Pál
(Toroczkay
Borbála)

Erzse
(Folthy Farkas)

II. Pál
1710.
(Harinai F. Sára)

Erzse
(Kakucsi György)

III. György
(Buda Judit)

Klára
(Felszeghy János)

Ferencz
szül. 1700.
† 1770.
gróf 1755.
(Káli Kún Erzse)

Erzse
(Toldalaghy
Mihály)

Judit
(losádi Győrffy
József)

Ferencz
(Pekri Nagy
Krisztina)

Sára
(Mayer Ungur
János)

István
(gr. Nemes
Judit)

Sára
(gr. Toldy Ádám)

Bora
(Eperjesi László)

György
(1. gr. Bethlen Julianna.
2. Maurer Zsófia)

Ferencz
méreggel †
(gr. Bethlen
Mária)

Krisztina
(báró
Jósinczy
Károly)

Druzsi
(gr. Teleky
Mihály)

Farkas
(Kökösi
Ráki)

Mihály
(Miske Zsuzsa)

István
(Endes Róza)

Pál
(Sándor
Amália)

Sándor
(Barcsay
Róza)

Ferencz
(Túri Antonia)

Gábor

Teréz †
(gr. Kornis
János)

Klára
† 1840.
(gr. Toldy Zsigm.)

Farkas
(Ujfalvi Róza)

Imre
(Makray Anna)

Kata
(Kemény Mih.)

György
(Segesváry
Bora)

Karolina

Kata

Bora

Miklós

József
(gr. Haller Klára)

Samu

Róza
(b Ehrenfels Ödön)

Miklós

János

Irma

Miklósnak fia Bálint 1509-ben itélőmester, ennek fia János, kinek két nejétől olnoki Herczeg Annától és szász-fülpösi Bikli Erzsétől három gyermeke maradt.

Gáspár elesett Szigethvárnál 1566-ban. Fia

István 1552-ben Losonczy Istvánnak a temesvári hősnek titkára [1], kitől a hős a temesvári ostromkor végrendeletét s kincseit családjához küldötte. 1561ben Arad, Csanád, Zaránd és Külső-Szolnok vármegye országos rovásolója (Dicator) volt [2]. Birta Arad megyében Papit és egy részt Kosán [3]. 1566-ban részt vett Gyula vára védelmében is [4]. 1573-ban mint Békesi Gáspár hive Miksa császárnál volt követségben [5].

Pál 1612-ben kir. táblai ülnök lett [6]. (Ez — ugy látszik — a családfán nem áll).

Másik Pál a harinai Farkas Sára férje a Rákóczy forradalomban végig részt vesz, végül kifut, de 1710-ben visszajő hazájába [7]. Fia

Ferencz született 1700-ki febr. 14-én. Nőül vette 1727-ben Dobokán lakó káli Kún István egyetlen leányát Kún Erzsébetet, kivel a Doboka megyei birtokokat kapta. 1755-ki febr. 15-én grófi rangra emeltetett. Meghalt 1770-ki dec. 15-én. Neje 1736-ban megőrült, s ugy halt el 1770-ben. Unokája Ferencz megmérgezve halt el, és csak leányai maradván, fi-ágon a grófi vonal benne kialudt.

Mihály 1794-ben Küküllő vármegye főjegyzője, utóbb (1815.) táblabirája volt. Testvérének

Farkasnak szigora ellen 1792-ben jobbágyai az országgyülésen panaszt emeltek [8]. Fia

Farkas 1841-ben itélőmester [9], 1842-ben főkormányszéki tanácsos, most magánéletet él. A több élők közt — irja Kőváry — Ferencz Erdély legszebb barna férfiainak egyike, a forradalom előtt Küküllő megye főszolgabirája volt.

---

[1]) Istvánffy Historia R. H. 1685-ki kiad. 211. és Forgách Commentarii pag. 48.

[2]) Fabián G. Arad v. leirása. 21.

[3]) Ugyanott 24.

[4]) Istvánffy 1685-ki kiadás 308. l.

[5]) Gr. Kemény J. és n.-ajtai Kovács Istv. Erdély történet-tára I. 121. lap.

[6]) Kőváry id. h. 87.

[7]) Cserey Mihály Historiája 449. l.

[8]) Országgyülési Jegyzőkönyv 189. l.

[9]) 1815-ben Belső-Szolnok várm. tiszt. jegyzője.

György a Segesvári Borbála férje, 1847-ben az erdélyi királyi tábla ülnöke.

Pál Felső-Fejér szolgabirája volt 1847-ben.

A család reform. vallásu.

Földváry család. (Földvári). E család őseül igényli földvári Földváry Gábort Komárom vár-őrségi vajdát, és Földváry Miklóst horvát ezredest (colonellus croatarum) ki — mint iratik [1]) — 1646-ki october 29-én III. Ferdinand királytól régi nemességében megerősittetett. E Miklós Földváry Vinczének fia volt, és tőle egyenes vonalon származtak Ádám és János. Ez utóbbinak két fia volt: 1. János a Miksa-József bajor királyi katonai rend vitéze, és az első székely gyalog ezred őrnagya, ki magát 1813-ki october 30-án a hanaui ütközetben kitünteté; és 2-dik fia Pál cs. kir. százados ugyanazon ezredben, hasonlóul vitézül viselte magát a fölebb érintett hanaui ütközetben; nőül vévén kampfenbergi Klianovits Katalint, ettől több gyermekei közt született

Lajos-Ádám 1811-ki aug. 8-án Csamafalván a székely földön, 1837-ki mart. 30-án nőül vevé salfai Szita Alojziát. 1857-ki aug. 25-én pedig császári cabineti iratnál fogva eldődei katonai és saját érdemeiért ausztriai birodalmi bárói rangra emeltetett [2]). Gyermekeit a táblázaton láthatni.

Földváry János

János	Pál
őrnagy	százados.
1813.	(Klianovits Kata)

Lajos-Ádám
1857. ausztriai báró.
(Szita Alojzia)

István	Lajos	Sándor	Julianna
szül. 1838.	szül. 1839.	szül. 1840.	szül. 1845. nov. 10.
cs. kir. gy. hadn.	cs. kir. gy. hadn.	cs. k. huszár-hadn.	

A család czimere: kék mezőben zöld téren álló hadi férfiu, zöld attillaban, és prémes ugyan olyan szinü dolmányban, vörös nadrágban aranynyal sujtásolva, sárga csizmában, fején barna prémes kalpag, melyből vörös teteje lefityeg; jobbjában a jobb oldal felé irányzott kifeszitett és nyillal ellátott ivet tart. A paizs fölött bárói korona, és azon koronás sisak áll, melyből egy oroszlán emelkedik ki, kiöltött piros

[1]) Goth. genealogisches Taschenbuch der freih. Häuser. 1859. 193. lapon, honnan e családról mind ez adatok.

[2]) Pesti Napló 1858-ki jan. 13-ki szám.

nyelvvel, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva, a ballal pedig egy vérző szerecsen-fejet tartva. A bárói koronán kivül ez volt, mint iratik — a család előbbi nemesi czimere is.

Földváry család. A nemességet Földváry István kapta I. Ferencz királytól 1798-ban [1].

Czimere viz-szintesen kétfelé osztott paizs, a felső osztály kék mezejében zöld téren egy vár látszik három bástyával, melyből egy fehér ruhás, kék hajtókás katona emelkedik ki, fején háromszögü kalap van, jobb kezével kivont kardot tart; fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold látszik. Az alsó osztály arany mezejében viz-szintesen egy hosszú fa-kürt fekszik. A paizs fölötti sisak koronáján férfikar könyököl fehér egyénruhában kék hajtókával, markában kivont kardot tart, melynek élét egy fekete golyó látszatosan megcsorbitá [2].

Fölesd család. Zemplin vármegye armalista családainak egyike [3].

Földy család. Heves vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiájaban.

Fölnagy család. Zala vármegyében honos, hol Fölnagy József 1822-ben megyei esküdt volt.

Fövényesy család. Zemplin vármegye czimerleveles családa [4]. Tán elődei közül volt Fövényesy István 1638 ban sáros-pataki tanár [5].

Fövényes család. Heves vármegyének nemessége sorában emliti Fényes E. Geographiájában.

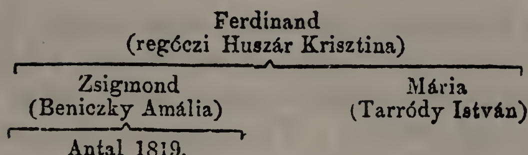
Fördős család. 1715-ben Komárom vármegyében Fördős Mihály birt a sz.-mihályi pusztán [6]. 1690-ben Fördős Kata Fiáth János neje volt.

Föző család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak sorában áll [7].

Frajzajzen család. Gömör, Hont stb. vármegyében (a mult században Nógrád megyében is több helységben) birtokos nemes család. Frajzajzen István bir Heves vármegyében Nagy-Kürün, Nagy-Mezőn. A család egyik ágának töredék-nemzékrende ez:

---

[1]) Collect. Herald. p. 134.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. III.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[4]) Ugyanott 112.
[5]) Ugyanott 214.
[6]) Ugyanott 112.
[7]) Fényes E. Komárom várm. 164.

Valószinüleg másik ágon állt Frajzajzen József, kinek Plathy Magdolnától gyermekei: László, János, Anna és Erzse[1]).

Francoluka család (de Marcokandrovics). Francoluka de Marcokandrovics Mihály 1722 ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [2]).

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik osztály kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán kiöltött piros nyelvvel, előre nyujtott első lábaival támadó helyzetben áll. A második és harmadik osztály vörös mezejében pánczélos, sisakos vitéz áll, balra fordulva, jobbjában kivont pallóst, baljában tojásdad alakú közepén kúpos paizsot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között magyar hadi férfiu emelkedik ki, vörös nadrág- és dolmányban, derékon zöld övvel, fején medve-prémes kalpagban, jobbjában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

E családnév jelenleg előttünk ismeretlen, — valószinüleg a nemesség-szerzőben kihalt.

Frangepán család. (Vegliai és modrusi gróf, tersaczi, szluni †). Az elenyészett Frangepán család azon kortól, midőn magát a dalmátiai szigeteken megfészkelé, egészen sírba száltaig, a XVII. század második feléig folytonos s legtöbbnyire dicső szerepet vitt nemzetünk történetében. A legátalánosb vélemény szerint eredetét Rómából a régi nemes Anicia nemzetségből vette [3]), hanem a VII. században már Pierleon nevet viseltek. Állitólag e században a Tiberis

[1]) Bossányi Esterházy-féle curiai perből.

[2]) Collect. Herald. Nro 343.

[3]) Farlati Illyricum Sacrum tom. IV. p. 94. — A velenczei sz. Márkról nevezett könyvtár egyik XV. századbeli codexében (Fol. Class. ital. VII. cod. DCCXIV. nrus Contarinianus 96.) mely a velenczei nobili családok czimereit is tartalmazza, a Frangepán családról ezek olvashatók: „Franzapani, questi antichamente furono romani, questa caxada e quella da cha Michiel, et e tutta una di la qual chaxada i Franzapani si e i Chonti de Segna e tutti quelli da cha Michiel portava questa arma antigamente, e de la ditta chaxada ne fu san Gregorio e furono parenti de Papa ditto zoe Santo Gregorio e furono romani, e dapoi la morte di Santo Gregorio el se parti tre fradelli ditti

kiáradása folytán Róma szegényebb népe kinos éhséget szenvedett, midőn Pierleon Jordán kenyér-osztással enyhité a szűkölködők nyomorát, és e nemes tett emlékeül nyerte volna a család a frangendo pane (kenyér-töréstől) a Frangepán családnevet [1]. — Mások azonban azt az olasz franco (szabad) szóból eredeztetik [1]. Jordánnak idősb fia megtartá ezután is a Pierleon [2]) nevet, a kisebbik fiu Leo azonban Frangepán nevet vevé fel. István vonala nemsokára kihalt, Leo utódai pedig két ágra oszlottak, olasz és magyar ágakra; az olasz ág Romában Frangepán Márióig virágzott a XVII. század közepeig. A magyar ágnak, mely a dalmátiai vegliai szigeten települt meg legelőbb, leszármazását a lehetőségig izről izre kisérni fogjuk a következőkben [3]).

Mikor települtek le a Frangepánok Veglia szigetén, bizonyosan nem tudjuk, az idézett olasz kútfő után sz. Gergely pápa rokonuk halála (604.) után három testvér hagyá oda Romát, közülök Anzolo a Michiel család törzse Velenczébe vette lakását, Miklós pedig Segniába telepedett le. Bizonyos az, hogy a XII. században 1133-ban Duyn élt, ki Vegliaról iratott, de az még eldöntve nincs, valjon e Duynnek unokája vagy fia volt-e azon Bertalan vegliai gróf, kinek

---

Franzepani, lu no fu m. Anzolo Michiel chostui con due zento millia vene ad habitar a Venexia, e m. Nicolo suo fratello ando in le parti di Segna e chusi fu divisa la ditta chaxada con do arme, qui dipente alincontro." — Mint itt érinti, a két czimer e leirás mellett a könyv szélére festve látható. Az egyik a paizs kék mezejében hátulsó lábaikon két szemközt álló oroszlán, támadásra kinyujtott első lábaikkal. És ez volt a Franzapanik (Frangepanik) czimere. — (Közbevetőleg legyen érintve, Wagner tévedett, midőn Frangepán czimerül koczkás egyfejü sast metszetett ki, de erről alább). — A másik festett czimer a velenczei Michiel család czimere: a paizs négy részre oszlik, az első és negyedik osztály vörös és aranyos két al-osztályt tartalmaz, az első vörös mezőn ezüst csillag ragyog, — a második és harmadik osztály fehér mezőben a két — már leirt — oroszlánt mutatja.

Ugyan e Codexben egy másik velenczei nemes Franzapani család is emlittetik, ennek ősei Ravennából származtak Velenczébe, és czimerpaizsok jobbról balra rézsútosan oszlik kétfelé, a felső fekete osztályban ezüst F. betü van, az alsó vörös osztály üres.

[1]) Irattak a Frangepanok — Francopan — s több alakban is, legtöbbször azonban de Frangepanibus neveztettek.

[2]) Pierleon kétségkivül Péter Leot jelent.

[3]) L. Wagner C. Collectanea Geneal. Historica ill. Hung. Familiarum Dec. II. p 25—47. ki a Frangepán család nemzékrendi történeteit Lucius, Kerchelich, Frölich, Bucellin stb. után adá, s ki után mi is nagy részben indulunk. Wagnert követé Budai Ferencz is Polg. Lexiconában.

1193-ban III. Béla magyar király egész Modrus vármegyét adományozá [1]). E Bertalan minden kétségen kivül a család azon őse lőn, kitől mind törzstől a Frangepánok magyar vonala lehozható.

Azonban Bertalannak gyermeke nem lévén, már az 1193-ki adomány-levélben megnyeré azt is III. Béla királytól, hogy magszakadás esetére birtokait testvérétől származó valamelyik unokája örökölje, mire szükség is volt, mert Bertalan magnélkül halt meg, halála után testvérétől való fiának Jerindónak részére II. András király 1209-ben az előbbi adományt megerősité [2]). Ez adományt — mely Spalató körül fekvő Fara, Brazen, Corzula és Laugursta szigetből áll,— III. Honorius pápa is megerősité [3]).

1223-ban II. Andrástól nyerte Jerindo [4]) még Vinodolt is. Fia négy maradt: János, Frigyes, II. Bertalan és II. Jerindo, kiknek IV. Béla király 1242-ben [5]) előbbi adomány-leveleiket átirva megerősité azon hűséges szolgálatokért, melyeket a tatár pusztitás után a tenger mellékén bujdokló királynak tettek. A tengeren hajókkal, a szárazon pedig fegyveresekkel segiték és oltalmazták IV. Bélát, és neki husz ezer márka ezüstnél többet ajándékoztak. A tatárok elmenetele után pedig haza kisérték a királyt az országba. És midőn IV. Béla Fridrik ausztriai herczeg ellen hadakozott, némelyek szerint egyik Frangepántól kapta a herczeg a halálos csapást. Ez s egyéb érdemeik-

---

[1]) Kerchelich Notitiae Praelimin. p. 167. és Fejér Cod. Dipl. tom. II. 292.

[2]) Ugyanott és Fejér Cod. Dipl. tom. III. vol. I. p. 82.

[3]) Ugyanott és Fejér Cod. Dipl.

[4]) Wagner szerint, de Fejér Cod. Dipl. tom. III. vol. I. p. 403. Guido vegliai gróf kapá 1223-ban Modrust és Vinodolt; — valószinüleg Jerindo helyett helyesen Guido-nak kellene állani?

[5]) Fejér Cod. Dipl. tom. IV. vol. I. pag. 268. Wagner ezt hibásan 1240 re teszi, annál is inkább, mert a tatárjárás 1241-ben történt.

ért Frangepán Frigyesnek, II. Bertalannak és Jerindonak (János már előbb elhalván) 1251-ben IV. Béla király minden előbbi adományait megerősité [1]), és — ha Pethő Gergely Krónikájának hitelt adhatunk — ekkor nyerték czimeröket is. — IV. Béla király „a Frangepán uraknak pedig — ugymond Pethő — az egész tengermelléket adá, és egy czipó kenyeret vévén a király, megszegé azt, és megesküvék nekik, hogy valameddig egy czipó kenyere leszen, soha elnem hadgya őket, sőt azt is akarja velek közleni. Ennek bizonyságára ada nekik czimerül két oroszlánt, kik első lábokban két kenyeret tartanak, kiknek mind e napiglan az a czimerek" [2]). A család czimere csakugyan — mint fölebb egy régi fametszvény után [3]) ábránk is mutatja — két szemközt álló oroszlán, első jobb lábaikkal mindegyik egy czipót tartva.

A négy testvér közül Jánost a sírba nemsokára Jerindo követte, mert nem élt az már 1260-ban, midőn IV. Béla király a még élő Frangepán Frigyes és II. Bertalannak Zeng városát adományozá [4]). Még ugyan ez évben II. Bertalan is meghalt [5]), hagyván maga után két fiut: Schinellát és I. Guidot.

Schinellának három fia maradt: Péter, II. Schinella és III. Bertalan.

I. Guido szintén három fiunak lőn atyja, ugymint II. Frigyesnek, IV. Bertalannak, és II. Guidonak vagy Vidonak, kiknek 1270-ben V. István előbbi kiváltságaikat megerősiti [6]).

II. Guidot és utódait 1271-ben a Zengiek városuk főnökeinek választják, és azt V. István király is megerősiti. Fiát Gahant vagy Galvant 1275-ben a zengi podestaságban 1275-ben IV. László király is megerősiti [7]). Benne ága kihalt.

---

[1]) Fejér Cod. Diplom. tom. IV. vol. II. p. 98.

[2]) Pethő Gergely Magyar Krónikája. 47. lap.

[3]) Lásd e czimer-metszvény eredetijét Komjáthi Benedek magyarra forditott sz. Pál leveleinek (nyom. Krakóban 1531-ben), mely Frangepán Katalinnak van ajánlva, czimlevele belső lapján.

[4]) Fejér Cod. Diplom. tom. IV. vol. III. p. 13.

[5]) Wagner szerint id. h. 30. De Fejér Cod. Dipl. tom. IV. vol. III. p. 108. 1263-ról még oklevél van, melyben II. Bertalan és Frigyes Magyarország nagyai közé vétetnek be. Vagy ez oklevél már az unokákra szól?

[6]) Fejér Gy. Cod. Dipl. tom. V. vol. I. p. 53. itt Guidonak János nevü fia is emlittetik, tán ugyanaz Gaban — Galvan-nal; valószinüleg a régi oklevelekben Johnes roszul Galvan-nak olvastatott.

[7]) Fejér Cod. Dipl. tom. V. vol. II. pag. 272. 1279-ben IV. László János (v. Galvan ?) és Lenard, Duymus, meg István részere kiváltságaikat ismét megerősiti.

II. Frigyesnek nejétől Ágnestől Lenard és Dömény (vagy II. Duymus) fiai születtek, kik 1287-ben a Zengbe hivott szent Ferenczi szerzeteseknek egyházat és zárdát épitetének.

Dömény (vagy Duymus) a gyri karthausiak iránt igen kegyes adakozó volt, kiket 1315-ben a vám alól is fölmentett. Ursa (= Orsolya) nevü nejétől fia maradt

III. Frigyes, a kinek Erzsébet nevü neje szülte V. Bertalant, ki 1358-ban élt, és nemzé I. Istvánt és III. Jánost. Ez utóbbi Lubai Anz-nak is neveztetett, és 1391-ben Dalmátia, Horvát- és Tótorszag bánja volt. Nőül vett VII. Meinhard goriczai gróf leányát Annát, honnan Zsigmond királynak sógora volt, mint ezt nevezett király egy oklevélben, melyben őt bányák mivelésére hatalmazza fel, elismeri, és őt kedves sógorának nevezi. Gyermekei nem maradtak.

I. Istvánnak Pettaui Katától a stiriai Marschall leányától három gyermeke maradt: I. György, Erzse, II. Miklós. Ezek közül György még 1412. előtt meghalt. Erzsébet már 1396-ban cillei II. Frigyes jegyese volt, és ettől mint férjétől 1422-ben meggyilkoltatott, és Ciliben a Minoriták egyházában eltemettetett.

II. Miklós dalmát- és horvátországi bán, 1412-ben Cirkueniczán Vinodol mellett a Pálos remetéknek kolostort épittete, és azt bőven adományozá. Alapitó oklevelében magát Frangepán grófnak, és Veglia, Zeng, Modrus, Vinodol, Jaska, Okilok és Prokaj grófjának czimezé. A zengi káptalannak évenkint fizetendő hatvan aranyat adományozott gyászmisére. Meghalt 1432. táján. Gyermekei következők:

1) IV. János, Hans-nak is neveztetett, atyjának a báni méltóságban utóda, kora halál által ragadtatott el. Fia György maradt, ki magnélkül mult ki.

2) III. Miklós élt 1466-ban; nőül birta Walsei Borbálát, de gyermeke nem maradt.

3) II. István hasonlóan Dalmátia és Horvátország bánja, 1459-ben Modrus mellett a csodatevő b. sz. Mária egyházának II. Pius pápától búcsukat nyert. 1466-ban nagybátyjával Györgygyel, és testvéreivel Dömény, Bertalan, János és Miklóssal Zengen martius 5-én tartott gyülésükből a szent helenai és szent salvatori pálos kolostorokat, bizonyos malmok, rétek, telkek, továbbá egy fél helység, és a

---

[1]) 1428-ban is földet adományozott nekik. Lásd Teleky Hunyadiak kora XII. 120. lap.

vinidoli kerületben eső Belgrad falu birtokában megerősitik, és elődeik rendelkezéseik szerint e birtokokról kezeiket leveszik, és tisztjeiket is azokba avatkozástól eltiltják [1]). Meghalt II. István 1481-ben Modrusban, nem sokkal ezelőtt Mátyás királytól birtokaira megerősitő adományt nyert, melyben birtokai imigy számittatnak elé: Tersakt vára, Modrus városa, Bythym, Plazy és Klipzeh kastélyok, továbbá Hreylin vára Buccarizza és Grobnik tenger-révvel, nemkülönben Horvátországban Vinodol és Drivenik kastélyok, Ozaly és Ribnik várak, és Tubovácz és Zvetsaj kastélyok Zágráb vármegyében. Neje Esthei Iskota határgrófnő volt, ki 1456-ki január 29 én halt meg [2]). Ettől maradt fia Bernát, kinek ágát a II. táblán látandjuk.

4) Dömény (vagy II. Duymus) kinek hasonlóan Mátyás király 1465-ben Zeng és Veglia vármegyékről és birtokokról, továbbá Zlunya, Ostrovicza, Novigrad és Ledenicza várakróli adomány-levelét megerősiti. Neje Schaumburgi Borbála volt, kivel alkotá a Frangepánok Szlúni ágát, melyet a IV. táblán fogunk látni.

5) VI. Bertalan szomszédvári Tóth János leányát Dorottyát birta nőül, kinek ivadéka a tersaczi vagy tersaczki Frangepán ág legtovább virágzott, mint ezt az V. táblán látandjuk. Bertalannak 1474-ki mart. 22-én történt halála után neje Henning Jánoshoz ment férjhez.

6) Márton 1448-ban kelt egybe Blagay Ursina vagy Dorottyával — ugy látszik — Blagay István leányával, kivel többi között Verbaaz és Kozara várait kapta. Gyermekei nem lévén, javait nagy részben kolostoroknak hagyá. Birtokainak nagy számát mutatja egy oklevélben előforduló következő czimzete: „Martinus Comes Vegliae, . . . Dominus arcis Verbaz, Supremus Comes totius terrae Verbasiensis, Dominus in Kozar Bosnensi, et caeterarum arcium Kumogoinac, Kostaniczae et Castelli in Kelpy et Kralicz, Gradacz, et Czipovacz, Jaschae et Okich, Ostrovicae in Busis; penes mare autem Dominus veteris arcis et mediae Seguae. In Vinodol vero Dominus de Novi, Brebir, Grisanae, Belgrad, Cottor, Bucsari, Tersiati et Prochaj etc." [3]). Azonban e várak nagyobb részét — mivelhogy Fridrik császárhoz pártolt, — elveszté; kegyébe fogadá ugyan később őt Mátyás király, de Krupa várával

[1]) Teleky: Hunyadiak kora XII. 119. hol ez oklevelet 1480-ban Mátyás király is megerősiti.

[2]) Wagner id. h. 33. közli sír-iratát Geiderer után, lásd az utóbbinál Germania Franciscana tom. I. libro II. p. 112.

[3]) Wagner id. h. 34—35.

büntettetett meg, és Kosztaniczát, Sztenichiát és Lipovczot halálával a királynak kelle hagynia; azonban mint jeles katona, maga is sok szép adományt szerze. Meghalt 1479-ki october 4-én, és Tersaczkon a barátok kápolnájában testvére Bertalan mellé temettetett [1]).

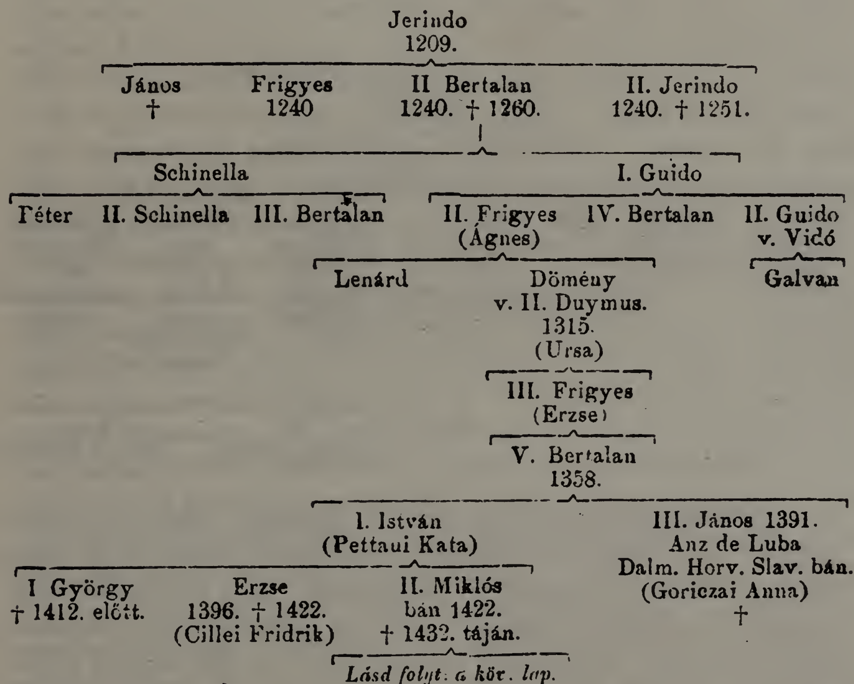
7) V. János.

8) András, mindkettő — mielőtt érettebb korra jutottak vala, elhaltak.

9) Zsigmond 1461-ben élt [2]); ez alapitá az ottócháczi püspökséget [3]), mely azonban négy püspök után megszünt. E Zsigmondtól jő le a Frangepánok czetinai ága, mint a III. tábla mutatja.

És most ezen szétágazásokig lássuk a már magyar földön feltünt őstől kezdve a család nemzékrendét:

I. tábla.

[1]) Mindkettő sír-iratát közli Wagner id h. 35.

[2]) Ez időben éltek Frangepán Margit Tserrembl Henrik neje, és Luczia Landenberg Jakabné; — talán szintén II Miklós gyermekei?

[3]) Farlatus szerint. — Kállay e családról Wagner után irt a Tudománytár 1841. X. köt. 346. stb.

II. Miklós *ki az előbbi lapon.*
bán 1422.
† 1432. táján.

IV. János	II. István	II. Dömény	IV. Bertalan	Zsigmond *)
György †	bán 1459. † 1481. (Iscota)	vagy Duymus 1465. (Schaumburg Dora)	† 1474. (Szomszédvári Tóth Dora)	1461.
	Lásd II. táblán.	*Lásd IV. táblán.* Szlúni ág.	*Lásd V. táblán.* Tersaczi ág.	*Lásd III. táblán.* Czetinai ág.

*) Ezeknek testvéreik még. III. Miklós a Walse Bora férje †. Márton a Blagay Dora férje † 1479. — V. János és András †.

Az e táblázat végnemzedéke között látható II. István ágazata kihalásaig folytatólag igy sarjadzott le:

II. tábla.

II. István *ki az I. táblán.*
bán 1459.
(Iscota)

II. Bernát
(Aragoniai Luiza)

Dora (Corbaviai Károly)	Iskota (Perény István)	Máté †	Beatrix (1. Hunyady János. 2 Brandeburgi György őrgróf)	Mária-Magdolna (Deng. Pongrácz Mátyás)	Kristóf bán † 1527. (1. Lang Apolló. 2. Drágffy Kata)	Ferdinand (Wukovich vagy Brankovich Mária)

Ferdinand gyermekei:

N. (Osalszky István)	Kata (Zrinyi Miklós)

II. Istvánnak fia II. Bernát, ki Istvánffy szerint nyers természetü, és a rokonok közt támadt viszályokat fegyverrel végző férfiu volt [1]). 1483-ban a Krajnából és Karnioliából, hová beütöttek, zsákmánynyal s foglyokkal visszatérő törököket megveré Farkas despottal. 1491-ben hasonló szerencsével vett részt az Un vize melletti győzelemben [2]) Azonban Dalmátiában Brinye várát erőszakkal elfoglalá, miért Ulászló Derencsényi Imre bánt küldé ellene, Bernát a bosznisi

[1]) Istvánffy 1685-ki kiad. pag. 18.
[2]) Pethő Gergely Krónika 91. lap.

basához folyamodott, s azt igéré, hogy ha a basa Krajnára üt, és Derencsényit az ostromtól elvonja, magát a török hatalom alá adja. A basa teljesité is Bernát kivánatát, kinek pusztitásait látván Derencsényi, Bernáttal megbékült, és őt magához vévén, a zsákmánynyal visszatérő basának útját állja, s főleg Bernát ösztönzéséből vele megütközik. Bernát maga futamodott legelőször meg övéivel, s győztes a török lett. De az nem bizonyos, hogy a basát Bernát hivta volna ki Nejétől Arragoniai Luizától, Beatrix királyné rokonától a táblán látható hét gyermeke született. — A leányok közül Beatrix Hunyadi Corvin János neje volt, ennek halálával György brandeburgi őrgróf-nak, II. Lajos egyik gyám-tanácsosának neje lőn. Fiai közül

Kristóf jeles katona, s korának egyik legjelesb hadvezére. A velenczei háborúban (1509—1514.) Miksa császár részére nagyfontosságú szolgálatokat tett, mik közt emlitendő, hogy Friaulban Marano várát csellel, és utóbb Montfalconet is bevette, azonban ugyanezen évben junius 5-én a velenczések fogságába esett, honnan, miután nejének Lang Apolloniának, és ennek testvére Lang Máté gurki bibornok-érseknek, s Miksa császár titkárának minden igyekezete mellett is őt megszabaditania nem sikerült, Mailandból — hová később vitetett, egy részben neje segélyével is — megszökött [1]). Ezután hős tettei közt 1525-ben főleg Jajcza várának a török ostromlásátóli megszabaditása által emelte nagyra érdemét [2]), miért is Horvát- s Dalmátország bánjává neveztetett, és ez országok oltalmazója czimével tiszteltetett meg. Ezután jelen volt a zajos hatvani gyülésen, és itt történt, hogy Szalkai László esztergami érsekkel összeszólalkozván, ez Kristóf szakállába kapott, Kristóf viszont az érseket arczúl csapta, miért három napig a csonka toronyba záratott. A mohácsi vész előtt egyik fővezérül választatott, de az ütközetről elkesett; azután Szapolyay tántorithatlan hive lőn mind haláláig, mely őt Varasd ostromában érte el; egy a várból kilőtt álgyú-golyó által halálosan megsebesitetvén, melynek következtében nemsokára (1527-ki sept. 22-én) meghalálozott. — Czimzete következő volt: „Christophorus de Frangepanibus, Segniae, Vegliae, Modrusiae Comes, Joannis Regis Hungariae Capitaneus Generalis, Dalmatiae, Croatiae et Sclavoniae Banus, Eorumque Regnorum et Comitatuum Simegiensis et de Posega Generalis Tutor, et Protector, ac Comes Soproniensis." — Első neje Lang Apollonia, ki őt Mailand-

[1]) Lásd Wenzel Gusztáv értekezését Frangepán fogságáról az 1851-ki M. akademi Értesitő CCCXXIX. s köv. lapjain.

[2]) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 25. 240. l.

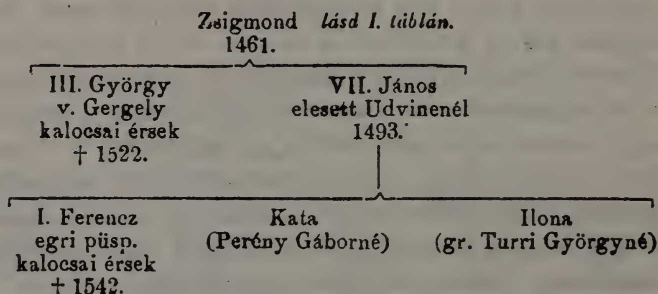
ból megszökésekor betegsége miatt nem követheté, ott 1520-ki jan. 4. meghalván, és tetemei Velenczén keresztül elhozva, a Frangepánok családi sirboltjában eltemettetvén, másodszor eljegyzé bélteki Drágffy Annát Kanisay László özvegyét, de mielőtt ezzel egybekelt volna, történt halála. Gyermekei nem maradtak. Testvére

Ferdinand [1]) öröklé a magnélkül elhalt Kristófnak javait, de ennek is Wukovich vagy Brankovich Máriától csak leányai Osalszky Istvánné, és Katalin Zrinyi Miklósné maradván, ez ág fi-ágon kihalt.

Czetinai ág.

A czetinai [2]) ág alapitója Frangepán Zsigmond II. Miklósnak fia volt, kinek nemzékrende következő:

III. tábla.

Zsigmond, kiről mint az ottochaczi püspökség alapitójáról már fölebb emlékeztünk, nemzé III. Györgyöt és VII. Jánost.

III. György vagy némelyek szerint Gergely papi pályán fénylett. Kalocsai olvasó kanonokból sz.-fejérvári prépost, innen 1499-ben veszprémi püspök, és 1503-ban kalocsai érsek lett. 1506-ban Miksához Bécsbe Buzlay Mózsessel követségben, 1515-ben Ulászló királylyal a királyi gyermekek kiházasitása dolgában járt. 1518-ban a bácsi gyülés által II. Lajos tanácsosává neveztetett. 1521-ben a wormsi gyülésre V. Károlyhoz volt követ [3]), honnan eredmény nélkül térvén haza, meghalt 1522-ben.

---

[1]) Ezzel egy időben élt egy másik Frangepán Ferdinand is, ki 1501-ben modrusi püspök volt.

[2]) Cetin vagy Czetin helység a Sluini horvát ezred földén fekszik.

[3]) Istvánffy id. kiad. 67.

VII. János egész életét katonáskodásban tölté; elesett az udvinai csatában 1493-ban [1]). Gyermeke három maradt: I. Ferencz, Katalin, és Ilona, gróf a Turri Györgyné.

Katalin Perényi Gáborhoz ment nőül. Buzgó követője volt a Kalvin és Luther tudományának. Ő nyomatta ki udvari papja Komjáthi Benedek forditása szerint sz. Pál leveleit magyar nyelven Krakóban 1535-ben [2]), mely neki van ajánlva, és czimlevele belső oldalán az itt fölebb közlött Frangepán czimert is tartalmazza.

I. Ferencz ifju korában Ferenczes barát lőn, bácsi és kalocsai érsek, és egri püspök. Már 1527-ben János királynak követe volt Lengyelországban [3]). Miután VII. Kelemen pápa a szerzetes fogadalmak alól fölmenté, őt nevezte ki Szapolyai Tomory helyébe kalocsai érseknek. 1535-ben Spanyolországban V. Károly királyhoz járt követségben. 1538-ban — mivel az érsekség jövedelmeit a török miatt nem húzhatta — az egri püspökséget is megkapta. Ezután járt Szapolyay részéről követségben. Ennek halála után Ferdinand hive lőn, és attól is fontos küldetésekkel bizatott meg. Az egri püspökséget Perényi bitorolván, élte vége felé Pozsonyban lakott, ott készité végrendeletét, melynek végrehajtójául I. Ferdinandot és Nádasdy Tamást kérte meg. Meghalt 1542-ben. Benne a Frangepánok czetinai ága kifogyott.

Szluni ág.

A szluni [4]) vagy zluni ág II. Miklósnak fiától II. Domény (vagy Duymustól) származik, a ki osztályban Szluin várát kapta, és erről ivadéka szluni elönevet vett föl, sőt gyakran csupán Szluniaknak (vagy Zlunyaknak) is neveztettek.

---

[1]) Istvánffy id. kiad. 20. l.

[2]) Szépen megmaradt példánya megvan az egyetemi könyvtárban. A benne látható czimerről vétetett le a Frangepánok itt közlött czimere, mely maga egyedül hiteles adat arra, hogy ez a Frangepánok czimere, de ehez hasonlót láthatni Valvasornál is tom. III. pag. 103. valamint a Trophaeum Estorasianumban.

[3]) L. Szalay László értekezését „János király és a diplomatia" a Szépirodalmi Szemle I. kötetében, honnan diplomatiai belátása és eszélye teljes fényben kiviláglik. — L. róla Nic. Schmith Episcopi Agriens. tom. II. p. 332. Leirja életét Horányi is Memoria Hung. I. 699. — Pray Hierarchia II. p. 79. és köv. közli végrendeletét, melyből kitetszik, hogy még egy testvére Péter volt, udvari orvosa I. Ferdinandnak. L. Weszprémi Biograph. Medicor. Cent. III. p. 37.

[4]) Sluin Bosznia határszélén Dresnik fölött fekszik, tőle viseli nevét a szluini horvát határőr-ezred.

Nevezett II. Dömény 1465-ben Mátyás király által szintén megerősittetett Zeng és Modrus megye, Slunya (Szluin) Ostrovicza, Novigrad, et Lednecz horvátországi várak birtokában. Nejével Schaumburgi Borbálával a következő családfát terjeszté le:

IV. tábla.

II. Dömény
1465.
(Schaumburg Bora)

Anna 1496.
(Auersperg Pongracz)

Mihály
Ghordroppi várnagy.
(Rozgony Bora)

Anna

Dora
(Blagay István)

Mátyás
elesett 1526.
Mohácsnál.

IV. György
† 1553.
villám által.

Kata
(Czobor Imre)

Anna
(Olah Császár Miklós)

II. Ferencz
bán † 1572.
(ara: Kerecsény Judit)

II. Döménynek két gyermeke volt: Anna Auersperg Pongráczné 1496-ban, és Mihály, ki Miksa császár könnyü lovasainak fővezére volt a velenczések elleni hadban, mely szolgálatiért Friaulban ghordroppi várnagyá tétetett, és Sesanecz várát kapta. Nejétől Borbálától, Rozgonyi Jánosnak Bánffy Dorottyától született leányától gyermekei: 1. Anna; 2. Dora Ursini Blagay Istvánné, 3. Mátyás, ki 1526-ban Mohácsnál esett el [1]; és 4. IV. György I. Ferdinand pártján állott Szapolyay ellen. Egyiket őtet rendelte ki I. Ferdinand 1541-ben, hogy Erdődi Simon püspököt és Zrinyi Miklóst békeltesse össze. 1553-ban Erdődi Péterrel a velikai és gradiskai törökök ellen ment, kiket meg is győztek, röviddel utóbb Sztenicsniak várkapujában villám sujtotta agyon [2]. Gyermeke három maradt 1. Kata czobor-szentmihályi Czobor Imre neje; 2. Anna Oláh Császárné, és 3. II. Ferencz.

II. Ferencz Horvát-, Tót- s Dalmátország bánja, 1566-ban azalatt, mig Szoliman Szigetvárát ostromlá, és Miksa király Győr alatt táborozott, Erdődy Péter bánnal együtt tizenhárom ezer emberrel állott készen, várva a további parancsot. — 1567-ben Draskovich György mellé horvátországi bánná tétetett Miksa által. 1571-ben a pusztitó törököt háromszor verte meg egy napon Erdődy Péterrel és Draskovich Györgygyel; szünetlen felvigyázott a török szélekre, azoknak birtokaiba

[1]) Pethő Gergely Krónikája. 99. l.
[2]) Istvánffy 1685-ki kiad. 231. l.

Gyulaffy Lászlóval gyakorta beütött, s mivel elleneit nem egyszer szégyenité meg, azok igyekeztek őt kézre keriteni, de sikertelen. Egykor Bosznyákországba is beütött, és egy béget szál kardra hivott, miért már 1568-ban Veranchich Antal konstantinápolyi követ emlité a törökök eme panaszait Ferencz ellen. 1570-ben Illyria paizsának és kardjának neveztetett el. 1573-ban Nikolsburgba menvén, hogy nejét kányaföldi Kerecsényi Juditot haza hozza, útjában fülei mellett mérges pattanások támadtak, melyek az orvos által kimetszetvén, még inkább elmérgesedtek, és e sebeiben nemsokára Varasdon meghalt [1].

Tersaczi ág

Ez ágazat nevét Tersacz vagy Tersact váráról vette, mely most omladékaiban hever ott, hol a magyar kapu kezdődik Fiume felé [2]. Törzse ez ágnak VI. Bertalan, II. Miklósnak fia (lásd I. táblán) osztályban nyeré Tersacz várát, és innen irák utódai melléknevüket. VI. Bertalantól kezdve a családfa kihalásaig igy sarjadzott le:

V. tábla.

VI. Bertalan *lásd I. táblán.*
(szomszédvári Tóth Dora)

Ilona (Lázár rácz fejed.)	Lénárd	IV. Miklós (Blagay Erzse) †	VI. János (Kata) 1485.

IV. Miklós gyermekei:

II. Kristóf	I. Farkas † 1546.

III. István †	Orsolya (Révay Fer.)	Klára (Bakith Mihály)	I. Gáspár 1570. (Lenkovich Kata)	Erzse (1. Alapy János. 2 Dornberg József)

I. Gáspár gyermekei:

V. György (Schweinpöck Margit) †	VI. Miklós 1616 – 1622. (1. Beriszló N. 2. Erdődy Anna-Mária) †	II. Farkas 1650. (1. Beriszló Bora. 2. Ignozer Orsolya. 3. Paradeyser Mária. 4 Haller Dora)

II. Farkas gyermekei:

1-től II Gáspár ogulini parancs. (Forgách Éva)	2-tól VI. György kir. főudvarnm. † 1662. (Forgách Zsófia)	Anna-Kata † 1673. (Zrinyi Péter)	3-tól Ferencz-Kristóf kivégezt. 1671.

VI. György gyermekei:

Mária †	Julianna (gr. Traun Zsófia)

[1] Pethő Gergely Krónika. 124. l.

[2] L. Tudomány-tár 1839. V. köt.

VI. Bertalannak gyermekei: 1. Ilona (Bucelin szerint) Lázár rácz fejedelem neje; 2. Lenárd; 3. IV. Miklós, ki 1493-ban az udvinai ütközetben foglyul esett [1]), neje ursini Blagay Erzsétől gyermekei nem maradtak. — 4. VI János (Hans Angelus-nak is neveztetett). Ez testvérének a maradék nélkül elhalt Mártonnak dalmátországi javait és Veglia szigetét, miket Márton Mátyás királynak hagyott volt, — maga részére elfoglalta. Azonban Veglia ellene támadt, és a velenczésekhez folyamodott, VI. János pedig Mátyás király ótalmát kérte ki, ki Magyar Balás által a birtokokat maga számára foglaltatá. János ekkor Vegliához való jogait pénzért a velenczéseknek adá el (1480-ban), s maga is Velenczébe ment lakni. Ellenben némelyek szerint [2]) még 1497-ben is Zeng mellett Brinyeben lakott. Kata nevü feleségétől két gyermeke maradt: II. Kristóf és

I. Farkas I. Ferdinandnak hive, 1546-ban a smalkaldi hadban halt meg. Egyetlen leánya először nagykemléki Alapy Jánosnak, ennek halálával Dornberg Jánosnak neje volt.

II. Kristófnak négy gyermeke maradt: 1. III. István, 2. Orsolya Révay Ferenczné, 3. Klára Bakith Mihályné, és 4. I. Gáspár.

III. István 1553-ban nejének báró Egheki és Hungerspachi Katalinnak jegyajándok-képen Rybnik várát irja be három ezer forintban [3]). Gyermekei nem maradtak. Egy genealogiai jegyzet szerzett 1544. 1571. 1573-ban sok jószágot elidegenite a Zrinyi családnak.

I. Gáspár 1570-ben élt. Nejétől Lenkovich Katalintól gyermekei: V. György, VI. Miklós és II. Farkas.

V. Györgynek Schweinpöck Margit nejétől semmi utóda nem maradt.

VI. Miklós 1616-tól kezdve Horvát-, Tót- és Dalmátország bánja, mely hivatalról 1622-ben a soproni országgyülésen lemondott. Ratkay észre és kardra nézve egyiránt jelesnek irja [4]). Jelen volt 1626-ban a gyarmati békekötésen mint II. Ferdinand követe, kinek kedvelt embere, és a Bethlen háborúban hűséges embere volt, miért Morvaországban is jószággal jutalmaztatott. Meghalt Bécsben 1647-ben; eltemettetett Tersaczon ősei mellé. Végrendeletében a zágrábi

[1]) Pethő Gergely Krónikája 92. lap.

[2]) Farlatus szerint.

[3]) Codex Széckenyianus tom. X. a nemz Muzeumban. Wagner nőtlennek irja, de eme oklevél az ellenkezőt igazolja.

[4]) Rattkay Memoria Regum et Banorum libr. V. p. 190. 194.

Seminariumról és szegényekről is megemlékezett. — Javait testvére II. Farkas örőklé, mivel sem graboriai Beriszló N., sem második nejétől Erdődy Anna-Máriától (Erdődy Péter leányától) gyermekei nem maradtak [1].

II. Farkas „cátói komolyságú — irja róla az egykoru Rattkay [2]) — nyájas erkölcsü, érett tanácsú, mindenki által becsült férfiu, első ifjusága óta katonai pályán szolgált, a velenczési háborúkban különösen kitünteté magát, miért nagy őse után második Frangepán Kristófnak neveztetett; lépcsőnként emelkedett fel hadi pályáján, mig Horvátország és a Tengermellék bánja lett. Most éli — irja róla Rattkay 1650-ben — kora hatvanadik évét, és a mit kivánsz, mindent fellelsz benne" [3]). Négy neje volt: 1. Beriszló Bora, 2. Ignozer Orsolya, 3 Paradeyser Mária, 4. hallersteini Haller Dorottya. Az elsőtől II. Gáspár, a másodiktól VI. György és Anna-Katarina, a harmadiktól Ferencz-Kristóf születtek.

II. Gáspár jeles katona, a horvátországi szélek és ogulini őrség parancsnoka. Hadi tetteit magasztalva előadja Rattkay [4]). Nejétől Forgách Évától gyermeke nem maradt.

VI. György zenész, festész, szobrász, és a hadi épitészet és földiratban is jártas volt. 1652-ben Illyria határait védvén, hét ezer törököt futásnak inditott, és a rablott zsákmányt is visszaszedé tőlök. Mint királyi főudvarmester halt meg 1662-ben. Forgách Zsófiától két leány-gyermeke maradt: Mária, ki mint hajadon korán halt meg; és Julianna, ki 1668-ki julius 22-én gr. Traunsperg s Abensperg Erneszttel kelt egybe.

Anna-Katarina Zrinyi Péternek ékes-szóllású, nyájas és éleseszü neje, ki a Wesselényi-féle merényletre vejét Rákóczy I. Ferenczet is ráveve, és tán ő fonta be öcsesét Ferenczet Kristófot is. Férje lefejeztetvén, ő is fogságban halt meg Grätzben 1673 ban [5]).

Ferencz-Kristóf hasonlóul részt vevén a fölebb érintett összeesküvésben, és süvével Zrinyi Péterrel együtt — miután Csáktornyáról Bécsbe menének — ott elfogattak, és elitéltetvén, Bécs-

[1]) Iselin hist. lexiconában külön czikk szól e Miklósról, melyben az is áll, hogy feleségével nem élt, s e miatt sok kedvetlenséget kellett neki kiállani.

[2]) Rattkay: Memoria Reg. et Banorum p. 212.

[3]) Ugyanott.

[4]) Ugyanott p. 213. etc.

[5]) L. életét „Magyar irók Pályakönyve" kiadta Vahot Imre 1856 — L. Szalay L. Magyarorsz. története. V. k. 142. l.

Ujhelyben 1671-ki april 30-án lefejeztettek. Ferencz-Kristófnak legviritóbb korszakában kellett a csúfos halált kiállani [1]). Ketszer vágott a hóhér nyakához, s benne a régi Frangepán család utolsó férfi-sarja aludt ki *). Özvegyen hagyá De Naro Lullia (vagy Julia) Marquisnőt. Tetemei Zrinyiével együtt Bécs-Ujhelyen egy sírkő alá temettettek. Sír-iratuk ez [2]):

Hoc in tumulo jacent Comes Petrus Zrinyius Banus Croatiae et Marchio Franciscus Frangepán Ultimus Familiae, qui quia Coecus Coecum duxit, ambo in hanc foveam cecidere.

E sorok után egy pallóson nyugvó két halálfej áll kivésve, mely alatt megint a következő sorok olvastatnak:

Discite mortales, casu discite nostro
Observare fidem Regibus atque Deo.
Anno Dni MDCLXXI. Die XXX. aprilis
Hora IX. Ambitionis meta est tumba.

Frankenstein család. Erdélyi szász család. Tagjai a szász székekben ispánságot viseltek, és magyar nemességet nyertek [3]). Nev . Frank-nak is iratott [4]).

Frankner család. Alapitója Frankner Simon, kit III. Károly király 1718-ban kelt czimeres nemes levél által emelt nemességre, adván neki következő czimert, ugymint: a paizs kék mezejében zöld térről emelkedő szőlőtőkét, melyről három piros szőlőfürt csüng alá. A paizs fölötti sisak koronájából piros öltözetü szárnyas nemtő emelkedik ki, jobb kezében mérleget tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [5]).

Frankovics család. Frankovics Antal 1791-ben nyerte a czimeres nemes-levelet II. Leopold királytól.

Czimerpaizsa a közepén hullámzó folyam által viz-szintesen két részre oszlik, a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé van hasitva, a jobboldali vörös mezőben négyszögü kövekből épült rovátkos vár áll, és abból egy fehér oroszlán félig emelkedik ki, első jobb lábában kardot

[1]) Lünig: Literae Procerum Europae tom. II. p. 615. közli a börtönből kegyelmet esdő levelét. — *) 1760—1770 ben élt gr. Frangipán Antal Doymus gaborjáni prépost, s Parpeti vár plébánosa; — de nem e családból.

[2]) Horváth Mihály Magyarok tört. III. 301

[3]) Kőváry: Erdély nevezetes családai. 267.

[4]) Ungr. Magazin III. 416.

[5]) Collect. Herald. Nro 519.

[6]) Ugyanott pag. 132.

tartva; a baloldali kék mezőben felforditott V alaku arany csikolat emelkedik egészen a paizs tetejéig, a csikolat két ágán két iró-toll látszik, és a paizs-udvar jobb szegletében arany csillag, a balban ezüst félhold ragyog. Az alsó arany mezőben négyes halmon kiterjesztett szárnyakkal egyfejü fekete sas áll. A paizs fölötti sisak koronáján ismét a leirt sas szemlélhető két elefánt-orrmány között, melyek közül a jobb oldalon álló fehér-vörös, és belőle viz-szintesen kék zászlón arany csillag, a baloldalon álló pedig fekete és arany szin, és a belőle kinyuló zászlón ezüst félhold látszik. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1]).

Frátay család. (Magyar-Frátai). Erdély kihalt családa. — Magyar-Frátai Frátay Gergelynek leányát Klárát nagy-iklódi Toldalaghy Ferencz birta nőül [2]).

Fráter család. (Ippi, érkeserüi és bél-mezei). A Fráter régi magyar nemes család magát az Árpádkori száz nyolcz nemzetségek egyikéből a Dobra hadból (genus) származtatja. Eme nemzetség egyik ága — talán az akkori viszontagságok miatt — birtokaitól elesve, a XIII. század közepén mint Bács várának szolgái (servientes castri) tünnek fel, mig érdemeikért V. István mint ifjabb magyar király a család kezén lévő okirat szerint 1265-ben Marczelnak fiait Kelement és Mártont, s több rokonait a várjobbágyság (a jobbagionatu castris) alul fölmentvén, a királyi serviensek sorába emelte [4]).

Nyolcz év mulva nevezett Marcellnek [5]) fiai Kelemen és

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Hodor: Doboka várm. 63. lap.

[3]) Podhraczky Kéza Simon kiadásában p. 97. a Dobra genust a 108 nemzetség közé sorozza.

[4]) Az oklevél ide tartozo szavai ezek „Stephanus Rex junior Hung. stb. attendentes fidelitates et servitia Clementis et Martini filiorum Marcelli, servientium Aegidii Magistri dapiferorum nostrorum dilecti fidelis nostri; nec non cognatorum eorundem Alexandri scilicet et Oliverii filiorum Andreae, Mathei. Vencencii, Thomae, Gregorii, Petri, Jacobi, Sávol et Thorzol de genere Dobra, Jobbagionibus castri Bacsiensis etc. a jobbagionatu castri praedicti eximendos duximus de nostra gratia pleniori et adeo plena, quod de cetero de Domo Regia in nostro Servientium Regalium computabiles habeantur etc. Datum per manus Magri Lodomerii aulae nostrae Vice Cancellarii. A. Dni 1265." -- Közölve van ez oklevél Fejér Cod. Diplom. tom. IV. vol. III. p. 294.

[5]) Ezen Marczellel ugyanazonosnak igényli a család azon Marczelt, ki Bács és Kövi főispán, és udvar-ispán volt 1209—1211-ben. Lásd Jászay Pál· A magyar nemzet napjai a legrégibb időktől az arany Bulláig. Pest, 1855. 514. lap. es Lehoczky Stemmatogr I. p. 114. et 127.

M á r t o n 1273-ban ugyanazon ifjabb István királytól a bácsi várhoz tartozott, de attól fölmentett (eximalt) Kezy földet nyerik — mint velem közöltetik — u j a d o m á n y c z i m é n [1]), és még ugyanazon évben kelt iktató parancsa a k ö v i káptalanhoz [2]), mely káptalan 1276-ki iktatási és határjárási oklevele szerint az adományozott, és nyolcz határnak elégséges területül szolgáló K e z y földre nézve minden e l l e n t m o n d á s n é l k ü l végre is hajtotta [3]).

Mint alább a nemzékrendi táblán láthatjuk, Kelemennek J á n o s fiától unokája L ő r i n c z, és Mártonnak fiai B a l á s és D e m e t e r 1317-ben osztoznak meg. Lőrincznek Nagy-Kezi, Balásnak Mátyuka-Kezy, Demeternek pedig Kis-Kezy jut; igy ágazik három részre a család. Lőrincz fiában Imrében 1475-dik táján kihalt.

B a l á s vagy fia M i k l ó s idővel Horvátországba szakadt, ott az Utjesenich családot alapitandó. És ha ez állitás valóban megáll, — akkor nevezettek egyike mint őse az Utjesenich-eknek e nevet érdemeivel szerzé meg.

---

[1]) Az oklevél ide tartozó szavai igy közöltetnek: „Stephanus Dei Gratia Junior Rex etc. Regia pietas singulorum merita tenetur prospicere, etc. . . . . ad fidelitatis opera muneribus etc. attendentes fidelitates et servitiorum merita C l e m e n t i s et M a r t i n i filiorum M a r c e l l i etc. volentes grata vicissitudine eisdem occurrere etc Terram Kezy quae immediate ad castrum Bacsien. spectabat et pertinebat, a jurisdictione ejusdem Castri penitus eximendo memoratis C l e m e n t i n o et M a r t i n o, eorumque haeredibus etc. perpetuo contulimus novae donationis titulo etc. Duplici sigilli nostri munimine roboratas. Datum permanus Benedicti Praepositi Orodiensis, aulae nostrae Vice Cancellarii Anno Millesimo ducentesimo septuagesimo tertio."

[2]) Az iktató parancs igy szól: „Stephanus etc. Fidelibus suis Capituli Ecclesiae de Kew etc. Terram Kezy quae immediate ad Castrum Bács spectabat etc. Clementi et Martino etc. contulimus. Et quia reambulatione meteorum et statutione ejusdem terrae memoratae Kezy plurimum indigerent etc. Datum prope Zolion secunda die festi S. Ladislai Regis 1273."

[3]) Az oklevél szövege ez, melyből az elkülönzött nyolcz villa nevei is kitünnek: „Capitulum Ecclesiae de Kew Omnibus Christi fidelibus etc. ad faciem terrae Kezy vocatam Philippum Halad de Kürth, Thomam Dobra, Sávol de Kezy, Venceslaum de Thegefalva etc. accessissemus et eandem terram Kezy reambulassemus metaliter; Clementinum et Martinum Regis nostri novae donationis titulo statuimus nomine contradicente etc. Et sicut ipsa terra se ostendebat, videbatur esse sufficiens octo scilicet usui villarum, quae nimirum villae sunt hoc: Szent-Ivány Kezy, Boldogasszony Kezy, Sávolkezi, vagy Boulkezy, Keresztthény theleke, Egres, Szent-Péter, Kastel theleke, Matyuka Kurth etc. Datum quindesimo die Statutionis Anno Dni 1276."

Az Utjesenich család őse, Veranchich szerint, egy — a háborúk és szűk termés miatt — sanyarú időszakban bőkezüsége által a nép iránt ugy tünt fel mint enyhitője és vigasztalója az elnyomorodott népnek, s egyszersmind fegyverrel a közbátorság és csend előmozditására nézve is jótékonyan hatott. Ez okból nyerte az Utjesenich (= placator, consolator) nevet [1].

A Frater család nemzékrende szerint Miklósnak fia András, ennek Bálint, ennek gyermekei Gergely és Bartók, kik ősi birtokaikban megosztozván, Bartók (Barthacus) Likkát kapta, Gergelynek Kanichack jutott [2]. Gergelynek nejétől Martinuzzi Annától a scardonai püspök Martinuzzinak nővérétől gyermekei: 1. Miklós, 2. Mátyás, kik korán haltak; 3. Jakab, ki Nándorfejérvárban a Neboize bástya védelmében 1521-ben esett el; 4. Ilona Draskovichné, és 5. György előbb Pálos barát, utóbb nagy esze által váradi püspök, Szapolyay minisztere, és bibornok, ki anyja nevéről a Martinuzzi nevet vevé föl, és ki közönségesen Fráter Györgynek neveztetett, 1551-ben meggyilkoltatott [3]. (Lásd *Utjesenich*).

Visszatérvén Balás testvéréhez Demeterhez, ennek fia Mihály, ennek László deák (litteratus), kinek 1475-ben Mátyás király megerősiti a Dobrák 1265-ki adománylevelét [4]; ennek Mátyás (szintén litteratus) és Kelemen 1485-ben, Mátyásnak fia Pál, mindnyájan de Kis-Kezi irták magukat.

Nevezett Pál 1512-ben Mártha nevü feleségével Nagy-Keziben Viczmándy Miklóstól négy ülést szerez hatvan forintért örök

---

[1]) Lásd Veranchich Antal összes munkái, közli Szalay László. A magyar Akademia történelmi Emlékei. Második osztály II. köt. 24—25.

[2]) Ugyanott 16—34. l.

[3]) Lásd életét Hatvani Mihály: Rajzok a magyar történelemből. Pest, 1859. 81—462.

[4]) Az oklevél szavai: „Mathias Dei Gratia Rex etc. ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod majestatis veniens in conspectum fidelis noster nobilis Ladislaus filius Michaelis, filii Demetrii de Kezy, exhibiut nobis quasdam tres litteras. Unam quandam Seremissimi Principis Domini Stephani Junioris Regis Hung. sigillo suo duplici, quo utebatur in pendenti etc. qua mediante idem condam Dominus Stephanus Rex terram Kezy vocatam in Cottu Bács, existentem ad usum octo villarum sufficientem, a jurisdictione Castri Bacsiensis eximendo, eandem Clementino et Martino filiis Marcelli de genere Dobra ipsorumque haeredibus etc. . . . contulisset etc. . . . Datum in oppido Futhak in F. Catharinae Virginis A. Dni 1475. etc."

bevallással, mint különben is vérség jogán őket illetőket [1]). E Pálnak fia volt György, kit mint jó katonát nagybátyja Martinuzzi vagyis Utjesenich György püspök „no te Fráter trúfai" szokott nevezgetni. E György Mohácsnál lelvén sírját 1526-ban, gyenge árvául hagyá fiát Pált, kit a bibornok nagybátyja neveltetett, s kire ráin maradt a Fráter név, és e néven mintegy uj alapitójává lőn a családnak. Mielőtt azonban e Pálról többet mondanók, lássuk az eddig előadottaknak nemzékrendét a következő [2]) táblázaton:

I. tábla.

- Marczel de genere Dobra.
  - Kelemen 1265—1275.
    - János 1317.
      - Lőrincz 1388. de Nagy-Kezi.
        - Imre 1475. †
  - Márton 1263—1275.
    - Balás de Mátyok-Kezi
      - Miklós 1360.
        - András 1410.
          - Bálint 1466.
            - Bartók
            - Gergely Utjesenich. (Martinuzzi Anna)
              - Miklós †
              - Mátyás †
              - Jakab elesett 1521.
              - Ilona (Draskovichné)
              - György váradi püsp. bibornok. † 1551.
    - Demeter de Kis-Kezi 1317.
      - Mihály 1360.
        - László litteratus 1400.
          - Mátyás 1466.
            - Pál 1510. de Kis-Kezi. (Márta)
              - György † 1526. (Fráter trúfai)
                - I. Pál Ippi Fráter.
                  - *Lásd a II. táblán.*

[1]) Az oklevél igy szól: „Capitulum Eccl. de Keuv. Omnibus Christi fidelibus harum serie volumus pervenire notitiam. Quod nob. Nicolaus de Viczmand onera prius et quaelibet gravamina nob. Dnarum Catharinae consortis et Sophiae sororis etc. Quomodo ipse pro quibusdam suis necessitatibus ipsum ad praesens summe urgentibus sublevandis quator sessiones in poone Nagy-Kezi vocato etc. pro sexaginta flnis in paratis pecuniis per nobilem Paulum Kis-Kezy et consortem Suam Martham persolutis etc. Datum in festo B. Benedicti Abb. et Conf. Anno Dni 1312."

[2]) A család által közlött leszármazási rend szerint.

Ippi Fráter I. Pál — kit Utjesenich György bibornok neveltetett fel, — vevé fel családnévül a már atyjára ragasztott Fráter családnevet. Erdélyben élvén, Báthori István fejedelemnek tett hasznos szolgálatokat. Első feleségét az ippi Bydeskuthy családból vevén, ezzel örökölte Kraszna vármegyében az ippi részjószágot, nejének nagyatyja Ippi Bertalan magszakadtan, mire nézve Báthori Istvántól az ippi részjószágra, valamint a Bihar megyében fekvő Nagy-Selindre és Asszonyvásárra adomány-levelet nyert. Nemkülönben a nevezett fejedelem már mint lengyel király Varsóban 1582-ki november 14-én kelt oklevelében [1]) őt s utódait régi nemességében

[1]) Az oklevél igy hangzik: „Nos Stephanus Dei Gratia Rex Poloniae' Magnus Dux Lituaniae Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kioviae, Voliniae, Podlachiae, Livoniaeque etc. Dominus nec non Transilvaniae Princeps, Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis. Quod nos cum ad non nullorum fidelium Consiliariorum nostrorum humillimam supplicationem Majestatis nostrae propterea factam. Tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelibus servitiis, fidelis nostri Egregii Pauli Frater de Ipp, quae ipse Majestati nostrae, dum adhuc in ipso Transilvaniae Principatu nostro essemus, summa cum animi sui promptitudine et alacritate, fideliter exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Eundem igitur Paulum Frater, alioquin etiam majorum suorum nobilitate insignem, sed quorum documenta litteris mandata per injuriam temporis amissa esse perhibentur, haeredesque et posteritates eiusdem utriusquae sexus universas, ex speciali gratia munificentiaque nostra Regia, de novo in Coetum et numerum verorum Transilvaniae et Ungariae nobilium cooptandos, assumendos, annumerandos, ascribendos, et agregandos esse duximus, decernentes expresse, ut iidem omnibus iisdem privilegiis, libertatibus, indultis, immunitatibus et iuribus quibus ceteri veri Transilvaniae et Ungariae nobiles utuntur, fruuntur et gaudent, uti, frui et gaudere in perpetuum possint et valeant. Imo Cooptamus, assumimus, annumeramus, ascribimus et aggregamus, atque amissa priora monumenta revocamus, et in integrumque restituimus, ac si nullo unquae tempore interiissent. Pro ampliori vero erga eum exhibitae nostrae liberalitatis Regiae argumento, haec arma seu nobilitatis insignia; Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in quo albi equi dimidii anterior pars pedibus sursum erectis exstat, per cujus pectus inter utrumque pedem trajecti pugionis, hinc Capulus, illinc mucro eminet; Scuto incumbit galea militaris, ac ex ejus summitate lemnisci partim albi partim coelestini coloris per utraque Scuti latera defluunt, galeam Corona Regia contegit gemmis, atque unionibus ornata, ex qua dimidius equus priori in scuto depicti similis exsurgit quem admodum haec omnia in capite seu principio praesentium litterarum nostrarum depicta, et arte seu manu pictoris suis ad id accomodatis coloribus clarius expressa ac figurata conspiciuntur, eidem Paulo Frater ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis, dedimus, donavimus et contulimus, annuentes animoque deliberato, et ex certa scientia nostra concedentes, ut iidem huiusmodi arma, seu nobilitatis insignia;

megerősitvén, czimerrel is megajándékozza. E czimer egy égszinü háromszögü paizs, melyben egy félig kiemelkedő, első lábait felemelve tartó fehér mén látszik, szügyén nyillal átütve. A paizs fölötti királyi koronából ugyanezen alak tünik fel. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék. A család e czimerét itt a metszvény az ujabb alakú paizszsal és egész lóval ugy ábrázolja, mint azt a család jelenleg használja.

I. Pálnak második neje a Vetésy családból való volt. Az általa szerzett Nagy-Selindet jelenleg is mindkét ágon álló utódai birják. Gyermeke kettő maradt: leánya Beöthyné, és egy fia I. István. I. Páltól a család leszármazása tovább igy folyik:

---

more aliorum Transilvaniae et Ungariae nobilium armis utentium, a modo in posterum, ubique in praeliis, duellis, monomachiis, torneamentis hastiludiis, clypeis, et aliis quibuslibet exercitiis nobilitaribus et militaribus, nec non sigillis, tentoriis, velis, Cortinis, domibus, aulaeis annullis vexillis, et generaliter in quarumlibet rerum et expeditionum generibus, sub merae et sincerae nobilitatis titulo, puo eos ab omnibus et singulis cujuscumque status conditionis, dignitatis et prae eminentiae homines existant, insignitos dici et nominari haberique et reputari volumus, ferre gestare, illisque uti, frui, et gaudere possint et valeant. In cujus rei memoriam firmitatemque perpetuam praesentes litteras nostras secreti sigilli nostri, quo in rebus Transilvanicis utimur pendentis munimine roboratas, eidem Paulo Frater, ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis, clementer duximus esse dandas et concedendas. Datum per manus magnifici fidelis nobis sincere dilecti, Martini de Berzevice, equitis, et per Transilvaniam Cancellarii nostri ac Capitanei Starogardiensis in arce nostra Regia Varsaviensi, decima quarta die mensis Novembris, anno domini millesimo, quingentesimo octogesimo secundo. Regni vero nostri septimo. Stephanus Rex m. p. Mart. de Berzevice Cancell. m. p.

Kőváry: Erdély nev. családai 88. lapon a Fráter családnak Martinuzzi György bibornokkali összeköttetését kétesnek mondja; mert — ugymond — e Györgynek (Katona Hist. Critic. tom. XXXI. 539. szerint) nem volt Bartók testvére; de Verancsics egykori iró után (M. Akad. Tört. Emlékek II. k. 24. l.) teljesen bizonyos, hogy Bartók nem ugyan testvére, de nagybátyja volt.

II. t á b l a.

I. Pál *lasd I. táblán.*
ippi Fráter.
1582. czimert.
(1. Bydeskuthy N.
2. Vetéssy N.)

I. István
1605–1629.
erdélyi itélőmester.
(Suselich Horváth Ilona)

I. György
†

II. Pál
Bélmezei Fr. 1654.
Hajdúk főkapit.
(Barcsay Anna)

II. György
(1. Vér Anna.
2. Jánoky Zsófia)

Mária
(Péchy Mih.)

Zsófia
(Bagotay Fer.)

II. István
Huszt várkapit.
1675. † 1703.
(1. Szilágyi Anna.
2. Hartyáni Klára.
3. csebi Pogány Krisztina)

IV. György
marmarosi
só-administ.
1687–1699.
(Baló Zsófia)

III. István

I. László
megöl. 1708.

I. Ferencz
1703.
Lásd III. táblán.

I. Zsigmond *)
1703.
Lásd IV. táblán.

III. György

Sára
(Pogány
Pál)

Zsófia
(Pápay
László)

Ilona
(b. Perényi
Zsigmond)

Judit
(b. Perényi
Ádám)

IV. István
1738.
(Tárkányi
Májos Erzse)
Lásd folyt. a köv. lapon.

Imre

V. István

VI. György

Ruben
†

István
†

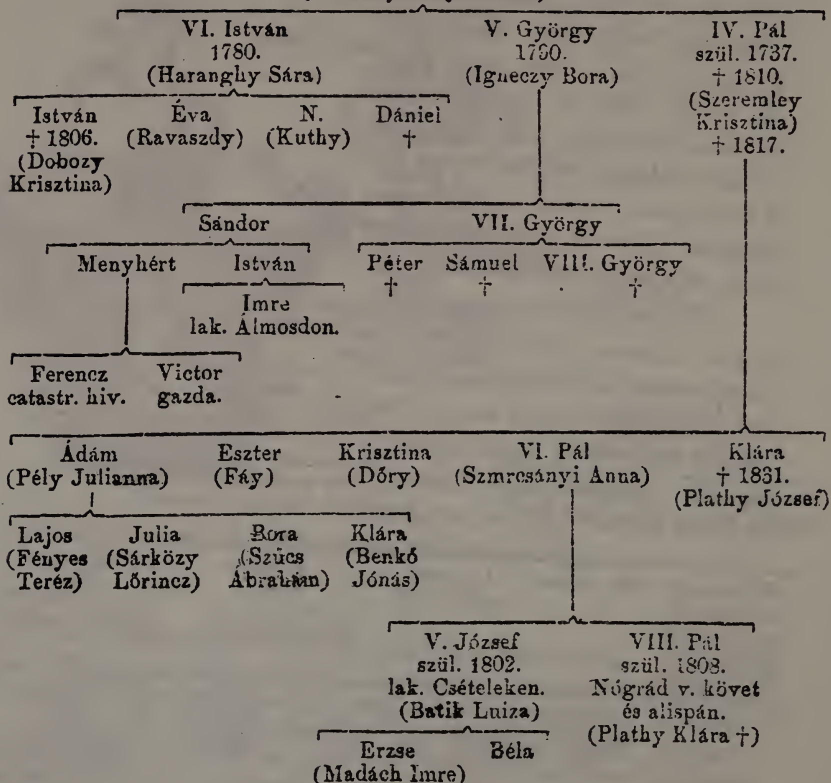
IV. József
Szathmárban.

VII. Pál
Telegden.

László

Elek

*) Ezeknek nővéreik még: 1. Zsófia Kende Zsigmondné, 2. Anna Szalánczy Gáborné. 3. Borbála Ilosvay Péterné. 4. Klára Csernely Pálné. 5. Krisztina Darvay Mihályné. 6. Petronella Ujhelyi Lászlóné. 7. Fruzsina Barcsay Ferenczné.

I. Pálnak fia I. István a XVI. század végén Kovacsóczy erdélyi kanczellár apródja, ennek irodájában képezé magát, később Bocskay várkapitánya Sz.-Jóbon 1605-ig [1]). — 1606-ban a bécsi békekötéskor már titkára Bocskaynak, kitől ugyanez évben érdemeiért Bihar vármegyében Fancsika helységet kapja adományban. Bocskay végrendeletében [2]) is megemlékezett Istvánról: „a mivel adósok maradtam — ugymond — Horváth Péternek és Fráter Istvánnak, igaz lelkiösmeret szerint járván végére, adják meg a testamentomosok.“ 1608-ban Báthori Gábor titkára, kitől a Bihar megyei csételeki s ahoz tartozó határos jószá-

---

[1]) Istvánffy: Historia R. Hung. 1685-ki kiad. 524. l.

[2]) L. Rumy Monumenta Hungarica. I. 331. lap.

gokat nyeri Topay Péter magvaszakadtán, de ennek birtokába akkor még nem jöhetett. 1609-ben osztozik neje Suselith Horváth Ilona, nővérével Zsófiával Pethőnével Szathmár megyei Csengerben „némi arany- és ezüst-marhák (értsd szerek) s egyéb ingóságok fölött" [1]). 1611-ben Vesselény Istvánnal Bécsbe járt követül mint itélőmester. 1617-ben Bethlen már mint itélőmesterét küldi társaival teljes meghatalmazással Nagy-Szombatba béke-tanácskozásra [2]). 1622-ben ismét Bethlen Gábortól Báthory Annának hűtlenség és mérgezési kisérletek miatt elvesztett vagyonaiból Bihar megyei Bozsaj oláh helységet 400 forintban nyerte adományban, az okmány szavai szerint oly dicsérettel, mint ki „immortali nominis sui laude clarissima edidit documenta." — 1628-ban pedig Dévény várában kelt adomány-levélnél fogva Bihar megyei Érkeserűt Barát-Püspöki nevü pusztával kapja mindkét ágra adományban szintén Bethlen Gábortól az érkeserűi előnév használata mellett. E birtokokat neje Horváth Ilonával hozományul régen birt ugyan, de mint az okmány emliti „in quantum jus fisci regii lateret in eo", — fiágon kihalván a Horváth család. — Bethlen Gábor alatti befolyását több oklevél mutatja [3]). I. Istvánnak két fia maradt: I. György, ki azonban kihalt, és

II. Pál, ki szintén Bélmezőről irta magát, I. Rákóczy György

---

[1]) Melith Péter Bereg, Perényi György Abauj megyei főispánok és Vattay Ferencz osztoztatók előtt.

[2]) Nos Petrus Pázmán Arch. Eppus Strigoniensis, locique ejusdem Comes perpetuus, Primas Hung. Legatus natus, summus et Secretarius Cancellarius. Johan. a Molard. L. Baro in Renieg et Drozendorf, Int. Cons. bellici Praeses, Civ. Viennensis Supr. Capitaneus et Cubic. — Lad. Pethe de Hethes et Paulus Appony stb. Nosque Simon Péchy Cancell. — Mag. Stephanus Frater de Belmező. Kelt ez oklevél Tyrnaviae die ultima M. Junii 1617. Lásd róla M. Akademia Történelmi tár IV. 186.

[3]) Ide vonatkoznak szent Jóbi Szabó Lászlónak Bethlen Gábortól 1618-ban kelt czimeres nemes levele; — melyben ezek olvashatók: „qui officio sartorii primum quidem Generosum Dnum Stephanum Fráter Protonotarium nostrum, nunc vero magnificum Franciscum Rédey etc. praesidii nostri et arcis Várad supr. Capitaneum nostrum arte sua colit." — A csételeki Mágnly és Kába oláh családok megnemesitéséről, és egy curiának tartozékaival együtt oda adományozásáról 1629-ben kelt oklevél is „ad consilium et intercessionem Stephani Frater" kitételt tartalmazza. — Telve van a Fráter család levéltára — mint a családi közlemény értesit — ez őséhez intézett fejedelmektől, lengyel, moldvai főnököktől, és török basáktól irt hivatalos és bizalmas levelezésekkel.

és Kemény János alatt többször harczolt [1]. Ez utóbbival együtt később beárultatott váradi Veres Mihály által a fejedelemnek, mint annak ellensége, és Bethlen István hive, miért elfogatik, és Várad várába záratik [2], a csételeki és bélmezei apai örökségétől megfosztatik. Az ország nemessége pártját fogja, ő kiszabadul, Veres pedig mint rágalmazó helyébe börtönbe jut. Azonban Rákóczytól javait sohasem kapta vissza, mig ennek halála után II. Rákóczy György saját kezével irt kiengesztelő levelében őt Hajdúk kapitányává nevezvén ki, a lengyel és moldvai táborozás után 1654-ben Bélmezőt vitézi jószágul uj adományképen fi-ágra szabályozva visszaadja, és abba még azon évben minden ellentmondás nélkül be is iktattatott [3]. És utódai a Fráter fi-ágon állók mind e mai napig annak birtokában vannak, élvén a bélmezei előnévvel is. Neje nagybarcsai Barcsay Anna az erdélyi fejedelmi Barcsay családból Barcsay Jánosnak Szénássy Judittól született leánya a kihalt régi Pásztóhi nemzetségből eredett, melynek jogán birnak a Fáy utódokkal együtt a Heves megyei Pásztói uradalomban is, valamint gyökeres jogigénynyel a kecskeméthi, tabajdi és hegyallyai régi zálogban veszett birtokokhoz. Fiai voltak II. György és II. István.

II. György nejével Vér Annával kapta Bihar megyében a nagy kiterjedésü Álmosd helység egy ötödrészét, melyet e nejétől született egyetlen leánya Mária Pécsy Mihályné után a Pécsyek örökölték. Második nejétől Jánoky Zsófiától is csak egy leánya Zsófia Bagotay maradván, Belmezőt kivévén, egyéb birtokait emlitett két leánya utáni ivadéka örökölte.

II. István, mint vallásos szellemü végrendeletében maga emliti, az 1660—1675-ig diadalra emelt török fegyver által „téjjel mézzel folyó szép jószágaiból Biharból“ kiszorittatván, idegen helyeken bujdoklott, mig nem I. Apaffy Mihály erdélyi fejedelem által Huszt vára alkapitányául neveztetett, annak porkolábja Gyulayval együtt, főkapitány Teleky Mihály lévén. Első neje Szilágyi Anna mint vértől származott Csókásy unokák a fejedelemnő Bornemisza Annával unokarokon lévén, élete utolsó két tizedét mindkét Apaffy alatt e várban töltötte, honnan még I. Leopold alatt is kétszer regalis által hiva-

---

[1] Kemény Önéletirása. Kiadta Szalay L. 373. 376. 390. — Szalárdy Siralmas m. Krónika. 448. l.

[2] Leirja ez eseményt Kemény id. h. 263.

[3] Már 1652. előtt vám-jogot (jus telonii) nyert Selindre II. Rákóczy Györgytől.

tott meg az erdélyi Gubernium által az országgyülésre [1]). Nevezett első neje után feleségül vevé Hartyány Klárát, és ezután az özvegyen hagyott Csebi Pogány Krisztinát, kiktől következő tizenkét gyermeke (öt fiu, hét leány) maradt: III. György, III. István, I. László, I. Ferencz, I. Zsigmond, Zsófia Kende Zsigmondné, Anna Szalánczy Gáborné, Bora Ilosvay Péternő, Klára Chernel Pálnő, Krisztina Darvay Mihálynő, Petronella Ujhelyi Lászlóné, és Fruzsina Barcsay Ferenczné. Meghalt II. István 1703-ban. Végrendeletében a legnagyobb lelkiismerettel osztja szét ingó és ingatlan birtokait, az ősieket szorosan a gyökeres jog szabályozása szerint, a szerzeményeket pedig mint hű férj és gondos atya. Számos utána maradt ereklyék között nevezetes egy még „1662-dik évből a kassai reform. egyház kegyes adományából maig birtokában lévő vert-ezüstből dombor czifrázatokkal ékesen kikalapált kanna", melynek súlya egy lat hián négy fontot nyom, alkalmi latin feliratokkal, a Fráter és Szilágyi czimerekkel, valamint a kegyes adományozó és neje neveikkel, és az 1662-ki évszámmal. Gyermekei közül I. Ferencznek ágát a III. táblán, Zsigmond ágát a IV. táblán látandjuk; a többiről itt szólunk.

III. György (II. Istvánnak fia) II. Apaffy alatt a marmarosi só-aknák kamarása. Neje Baló Zsuzsa Baló László Apaffy főudvarmesterének és portai követének leánya volt. II. Apaffy Bécsből 1699-ben ily czim alatt küldé hozzá levelét: „Generoso Dno Georgio Frater de Keserű, domus salinariae nostrae Marmarosiensis Camerario nostro, nobis honorando." E levélben ezer kősót rendelt kiadatni „Tokai Császár ő Felsége Pünthner nevü tisztjének, melynek árára nézve ott fent már — irja Apaffy a levélben — excontentálva van stb. a levelet pedig tartsa meg ratiojában." — III. Györgynek nevezett nejétől gyermekei: 1. IV. György, 2. IV. István, 3. Sára Pogány Pálné, 4. Zsófia Pápay Lászlóné, 5. Ilona báró Perényi Zsigmondné, 6. Judit b. Perényi Ádámné.

IV. Györgynek ágán VII. Pált kivévén, kinek laka Biharban

---

[1]) Eredetben a család levéltárában, valamint ott szintén eredetiben: „Instructio pro Gener. Stephano Frater de Keserű Vice Capitaneo et Egregiis Gregorio Szabó Castellano, Joanneque Fekete Ductore arcis et Praesidii nostri Huszthiensis. Datum in Arce nostra Fogaras die 24. Martii 1675. Michael Apaffy m. p. (L. S.) Anna Bornemisza m. p. — Ugyan ő fogadta Huszt várába Caraffát 1688-ban fejedelme parancsára. Ugyanott eredetiben.

Telegd, és kinek fia Ágoston N.-Váradon törvényszéki hivatalnok, VII. Pálnak többi testvérei Szathmár vármegyében élnek.

IV. István a Bihar megyei nemességgel a Peró-féle lázadás megfékezésére 1738. táján egész Szegedig fáradozott. Nejétől Tarkányi Májos Erzsétől három fia: VI. István, V. György és IV. Pál születtek.

VI. Istvánnak (ki 1738. táján született, és 1780-ban is élt) Haranghy Sárától gyermekei: István a Dobozy Krisztina férje 1806-ban magnélkül halt el. Éva Ravazdyné, anyja Ravazdy István cs. kir. tanácsos és Ferencz-József-rendi vitéznek. Dániel magnélkül halt el. Még egy nővére Kúthyné, anyja Kúthy Károly cs. kir. járásbirónak Szathmárban.

V. György 1790-ben élt. Nejétől Ignéczy Borbálától gyermekei: 1. Sándor, kinek fiai Menyhért, atyja Ferencznek a catastralis hivatalnoknak és Victornak, ki gazdálkodik. István, ki atyja az Álmosdon lakó Imrének. 2. VII. György három fiút: Pétert, Samut és Györgyöt, kik mint koros férfiak magnélkül haltak el.

IV. Pál született 1737-ben Semjénben. Kora ifjuságában a hét éves porosz háborúban Laudon és Nádasdy alatt mint gránátos tiszt vett részt, és jelen volt Schweidnicz kifosztásán, és több csatán és ostromban. Ezután haza szabadulván, Debreczen városa nemsokára népszószóllójául (Fürmender v. tribunus) választá meg, és annyira megnyeré e város bizalmát s becsülését, hogy a biróságra is kitüzetnék, és ennek fölvállalása végett hozzá Pásztohára küldöttséget küldenek; de ő a diszes állást el nem vállalá, és élete utolsó szakát többnyire már ki is házasitott gyermekei körében akará tölteni pásztohai birtokában, melyet mint ősanyja Barcsay Anna után pásztohai ivadék a mult század végén idegen kezekből táblai pörrel végképen visszaszerzett. — Ő volt — mint iratik — első protestans megyei tiszt Heves vármegyében gróf Esterházy érsek főispán alatt, mint a mátrai járásnak főszolgabirája. Vallásosságát jellemzik könyveibe jegyzett jelszava: „Scopus vitae meae Christus." Meghalt 1810-ben, kora 70-dik évében Pásztóhán, és eltemettetett a Kis-Hegy nevü saját plántálta szőlődomb völgyében, a Hasznosi várnak romjai alatt, Pásztohától mintegy óra járásnyira igen kies helyen, családja számára épitetett sírboltban, hová hat év mulva 1816-ban özvegye Szeremley Krisztina is követte. Ettől öt gyermeke maradt: Ádám és VI. Pál, és leányai Eszter Fáy Antalné, Krisztina jobaházi Dőryné, és Klára († 1831.) thurócz-divéki Plathyné.

Ádám ifju korában Heves vármegye esküdtje volt, s midőn a Pély Nagy családból nősült, Tisza-Várkonyba vette lakását, „hol mint megyei táblabiró, és a várkonyi reform. egyháznak — melynek sugártornya létét leginkább neki köszönheti — gondnoka, közhirü vendégházat tarta, és szeretett családja körében végzé be életpályáját, szerettetve jobbágyai által is.“ Lajos nevü fia, és három férjhez ment leánya maradt.

VI. Pál mint tanuló Debreczenben, az akkor ott állomásozó sógora hg. Hohenlohe cs. ezredes ezredébe hadfiul (Cadet) állott be, és az 1787–90-ki utolsó török háboruban Belgrád alatt magát kitüntetvén, egyszerre zászlótartóul neveztetett ki, és noha fején súlyos ütést (contusio) és lábsérvet kapott, még 1791-ben is a lengyelországi táborozásban is részt vett [1]. Hazakerülvén megnősült, feleségül vévén Szmrcsányi Annát, és Nógrád megyei Csécse helységbe telepedett, hol e század elején Nógrád megye szolgabirájául választatott, azon érdemeinél fogva is, mivel e század elején azon megye fölkelő seregét I. Napoleon ellen szervezte és betanitotta. Sebei miatti hosszas sinylődésben néhány hónappal atyja előtt meghalt 1810-ben. Hagyván maga után életben özvegyét, és két fiu-gyermeket: V. Józsefet és VII. Pált.

V. József született 1802-ben. Atyja kora halálával nagyatyjához Pásztohára került, hol elemi képeztetését magántanitó által nyeré, majd nagyatyja is elhalván, Losonczon folytatá iskoláit. 1811-ben édes anyja ismét házi neveltetés alá fogta. 1813—16-ban a pozsonyi evang. lyceumban tanult, és a legkitünőbb előmenetelt mutatá [2]. Édesanyjának 1816-ban történt halálával első derék gyámja (Ágoston Ferencz) vezetése alá kerülvén, ismét Losonczon tanult s végezte iskoláit egészen a jogi folyamig, mit 1820-ban a hires Kövy alatt S.-Patakon hallgatott. Törvényes gyakorlaton Hont megyénél, és a kir. Curián volt. Majd hajlamai a mezei gazdászatra vezetvén, főleg miután második nem kedves gyámja miatt örökségének árva birtokának rendbeszedése is igénybe vette e téreni föllépését. 1825-ben nőül vévén sarudi Batik Lucziát, Csécsén atyai örökségébe telepedett, és gazdászata mellett mint megyei táblabiró a közügyekbe is részt vett egész 1841-ig, midőn az egy századnál tovább zálogban hevert Bihar megyei ősi Bélmezei

[1] Megvannak a családi levéltárban ez időből Monastericskából hazairt levelei is.

[2] A veteranus syntaxisták közt (120 tanuló) első helyet érdemelt, és a közvizsga alkalmával „Vellejus Paterculus“ munkájával jutalmaztatott.

birtokot egy harmadrészre kikerekitve, testvére közrehatásával is visszaszerezvén, lakását Csételekre (Bihar megyébe) tette át, hol gazdászata rendezése mellett a közérdek előmozditásában is munkálkodik. Élő gyermekei: 1. Erzsébet szül. 1827-ben (1845-ben férjhez ment sztregovai Madách Imrével); és 2. Béla szül. 1832-ben, egybekelt 1852-ben Vály Ilonával.

VII. Pál született szintén Csécsen 1808-ban. 1830-ban ügyvédi vizsgálatot tévén, Nógrád megyénél mint tiszteletbeli jegyző kezdé hivatalos pályáját. 1832-ben alszolgabiró. 1836-tól 1843-ig járási főszolgabiró, és ezen közben az 1839/40-ki országgyülésen követ, és mint ilyen a nemzeti szinházi küldöttségnek rendes [1]), valamint a katonai élelmezés tárgyában kiküldött választmánynak [2]) helyettesitett tagja működött. Az országgyülés után 1844-től 1847-ig pedig mint első alispán hivataloskodott. Jelenleg Pásztohán magányába vonulva él. Nejétől Plathy Klárától, ki 1853-ban halt meg, gyermekei nem maradtak.

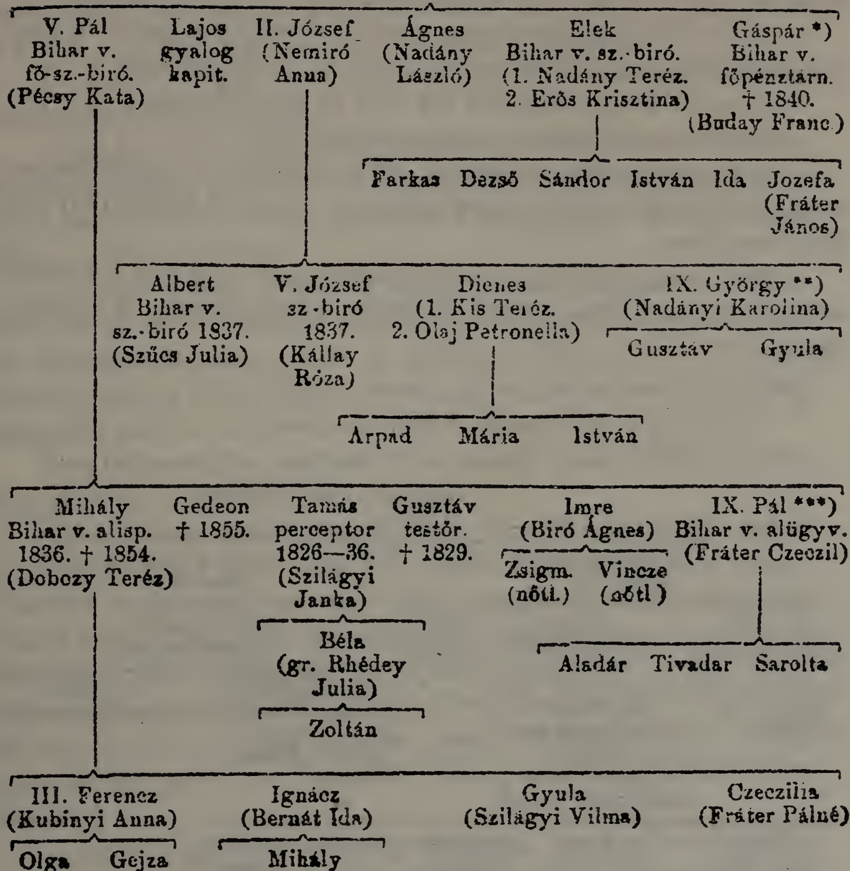
Eddig III. György ágáról; most visszatérve ennek testvéréhez I. Ferenczhez, ennek ivadékát a következő nemzékrend mutatja:

III. tábla.

I. Ferencz *lásd II. táblán.*
1703.

- III. Pál (Beleznay Zsófia)
  - I. József (1. Húnyor. 2. Kovács Mária) — *Lásd folyt. a köv. lapon.*
  - VII. György †
  - Mária (Czeglédy)
  - Kata (Güthy)
  - Éva (Bernáth)
  - Zsuzsa (Szenczy)
  - Sára (ifj. Gázsy)
- IV. György †
- II. László (Herfell Anna)
  - Benedek (Csoma Zsófia)
    - Sándor stb.
- Antal (Tusay Janka)
  - Miklós
    - többen.
- II. Ferencz (Pécsy Zsuzsa)
  - Anna (Dobozy István)
  - Karolina (Vály Károly)

[1]) 44. törv. cz.
[2]) 3. törv. cz.

*) Ennek testvérei még: Károly és Gábor.

**) Nővérei még: Dobozyné Victor; Csöginé Karolina; Gencseyné Julianna.

***) Ide tartozó testvérek még: András; Petronella Radványnő; Teréz Botka Lajosné.

I. Ferencz ágán is többen viseltek hivatalt, s többen hadi pályán szolgáltak.

V. Pál Bihar vármegye főszolgabirája volt. Fiai közül Mihály 1836-ban első alispánságig vitte. Gyermekei és unokái a táblázaton

láthatók. Ugyanaz időben Tamás pénztárnok 1826—36-ig. (Fiát s unokáját lásd a táblázaton). Gusztáv m. kir. testőr, később Hessen-Homburg huszár-főhadnagy. Lováról lebukván, meghalt 1829-ben.

Lajos (V. Pálnak testvére) a mult század végén testőr, a franczia háborúban mint gyalog kapitány esett el. Másik testvére

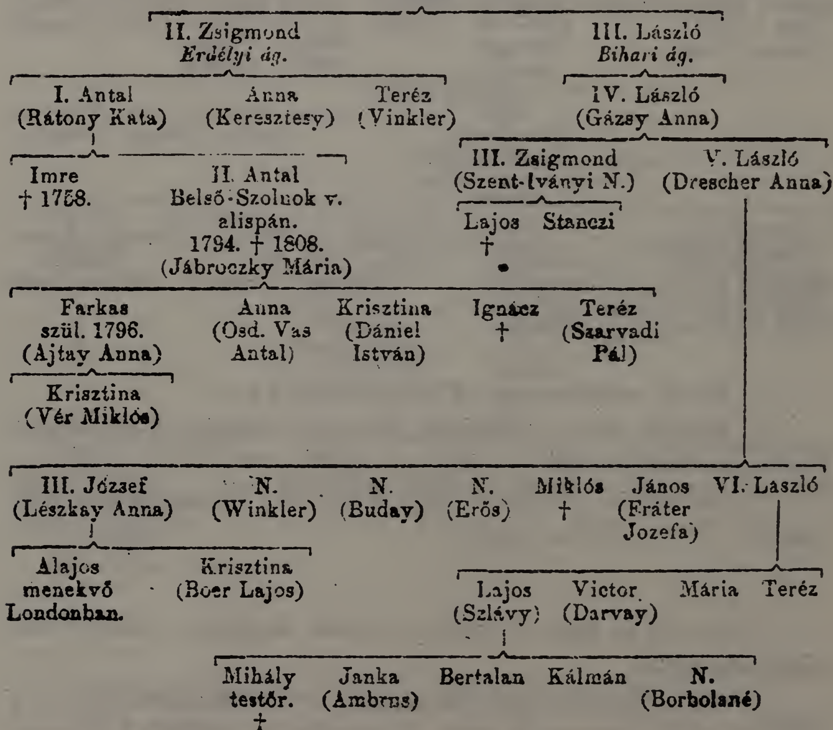
Gáspár Bihar megyének sok éven át főpénztárnoka.

Elek szintén Bihar vármegye szolgabirája.

II. József előbb szolgabiró, utóbb táblabiró, nejétől Nemiró Annától fiai közül Albert alszolgabiró, és József esküdt 1837-ben Bihar megyében.

Most nézzük az I. Zsigmond ágát, mely mig ama két előbbi reformatus, emez kath. vallású. Ez águak hazája Erdély. A családfa igy áll:

IV. tábla.

I. Zsigmond ága ismét kétfelé sarjadzik, az egyik Erdélyben marad, főleg Belső-Szolnok vármegyében, hol II. Antal azon megyei alispán volt 1794-ben. Ennek egyetlen fiában Farkasban áll jelenleg ez ág, — s ugy látszik — benne fi-ágon ki fog halni.

III. László ágán a végnemzedék közt Mihály testőr 1840-ig, s csakhamar azután meghalt.

Alajos előbb (1839.) cs. őrmester, kórosan hazajő. 1848-ban nemzetőri kapitány, 1849-ben a forradalmiaknál honvéd-százados az erdélyi táborozásban. Utóbb menekült Törökországon keresztül Amerikába, s onnan Londonba.

A Fráter család — mint a táblázatokból láthatjuk — a három utóbbi század alatt számtalan nevezetesb családdal is sógorosodva három fővonalon sarjadzott szét, és Erdélyen kivül, Bihar, Szabolcs, Szathmár, Heves, Pest, Nógrád vármegyékben szétterjedve él, jelenleg legnagyobb részben birtokaikban a mezei gazdászattal foglalkozva.

Fratricsevics család. Fratricsevics Jakab 1792-ben nyerte czimeres nemes levelét [1]).

Czimere négy részre osztott paizs. Az első és negyedik osztály kék mezejében egy arany nap felé repülő fekete egyfejü sas látszik. A második és harmadik osztály vörös mezejében hátulsó lábain álló oroszlán támadó helyzetben áll, első jobb lábában iró-tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két (jobbról arany-kék, balról vörös-arany szinü) elefánt-orrmány között, melyekből mindkét oldalról öt zöld levél nyulik ki, arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. — Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös [2]).

A család hazája Bács Bodrog vármegye, hol Fratricsevich Pál 1838-ban megyei táblabiró. Fratricsevich Péter 1845-ben alszolgabiró volt.

Frecska család. Ősi fészke Nógrád vármegyében Esztergály helység, hol egyelőre már a XVI. század végén mint az azon helységet biró Balassa család jobbágyai ismertetnek. Az érdeklett megye jegyzőkönyvei szerint ott 1603-ban Freczka György Balassa Zsigmond jobbágya, 1667-ben másik Frecska György Balassa Lászlóné jobbágya, 1672-ben ismét Frecska György Balassa Bálint alsó-esztergályi jobbágya és a helység birája, fordulnak elő. Ugyanez időben

---

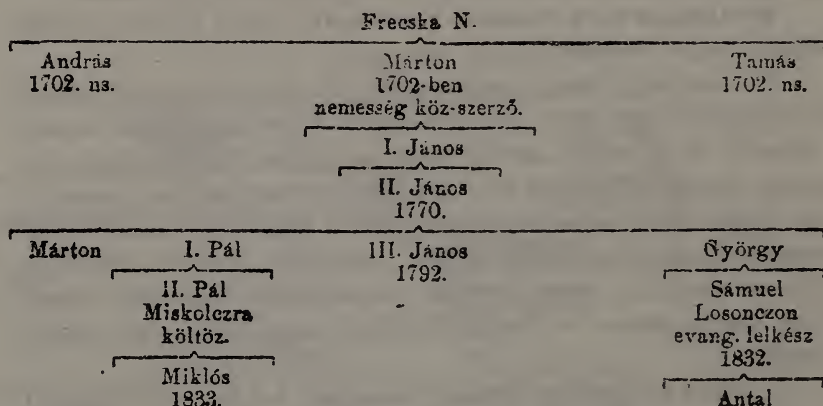
[1]) Collect. Herald. p.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. III.

éltek Fr. András, és idősb s ifjabb Márton szintén Balassa Bálint jobbágyai.

Időjártával e család — valószinüleg haszonbérlések által — vagyonosb állapotra jutva, Frecska András magát földesura Balassa Ádám által a jobbágyság alul fölmenteté, melyre nézve Frecska Andrásnak s testvéreinek Balassa Ádám 600 forintban egy telket irván be [1], őket a jobbágyság alul fölmenté, és czimeres nemes levél nyerhetése által a kiváltságosak sorába lépésre segité, a minthogy nevezett Frecska András, Márton és Tamás testvéreivel és utódaikkal együtt I. Leopold király által 1702-ki mart. 10 én Bécsben kelt armalis levél által megnemesittettek, s nemes levelük azon évi junius 19 én Nógrád megyei Losonczon tartott közgyülésében ki is hirdettetett [2].

A három testvér közül egyiknek Mártonnak ivadékát a következő nemzékrend mutatja fel:

III. János 1792-ki februar 22-én, — Miklós, ki atyjával II. Pállal együtt Borsod megyébe költözött 1833 ki május 1-jén; — Sámuel a losonczi evang. lelkész fiával együtt 1832-ki febr. 31-én [3]) vettek ki Nógrád vármegyétől nemességökről bizonyitványt.

---

[1]) 1705 ki junius 2-án fizették le Frecska András és testvér atyafiai a 600 forint manumissionalis összeget Balassa Ádámnak, mint ennek e napon Alsó-Esztergályban kelt nyugtatványa mutatja. Lásd Megyei Jegyzőkönyv 1705-ki pag. 63. a junius 10-ki gyülésben. — Mint tudom: 1852-ben Balassa Ádám utóda az érintett telek visszaváltására törvényes lépéseket tett.

[2]) Nógrád várm. Protocol. anni 1702.

[3]) Jegyzőkönyv 621. szám alatt.

Frecska Márton és Imre pedig, mint az egész Frecska család választott esküdt hadnagyai a czimeres nemes levelet 1831-ki novemb. 16-án [1]) Nógrád megye előtt ujra kihirdettették.

Czimerök: a paizs kék mezejében zöld téren felágaskodó szarvas; a paizs fölötti sisak koronájából medve emelkedik föl, első jobb lábában piros szőlőfürtöt, a bal lábával három búza-kalászt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Frendl család. 1741-ki october 28-án kapta czimeres levelét Frendl György Cornél. Czimere: a paizs kék mezejében zöld téren két szarvas-szarv között hattyu áll, csőrében arany horgonyt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén szarvas-szarvak között a hattyu nyaka emelkedik ki, csőrében a leirt arany horgonynyal. — Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [3]).

Frendl család. (Königshuldeni). Erdélyi szász család. — A czimeres nemes levelet Mária Terézia király-asszonytól kapták 1758-ban [4]).

Tagjai többnyire kamarai hivatalt viseltek. Frendl Ferencz a zalatnai bányai törvényszék tanácsosa, egyszersmind mérnök 1792—1815-ben; és ez (vagy már másik Ferencz) még 1847-ben is e hivatalban áll.

Dienes a parajdi só-aknáknál tiszt 1847-ben.

János a topánfalvi arany bányáknál tiszt 1847-ben.

Móricz a zalathnai só-aknai hivatalnál irnok 1847-ben.

Czimerök: a paizs kék mezejében egy viz-szintesen átvonuló ezüst csikolaton vörös sün-disznó. A paizs fölötti sisak koronáján két fekete sas-szárny között arany fejezetü fehér oszlop, és azon arany korona. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös.

Frenyo család. (Kövi). Gömör megyei nemes család. Czimere a paizs kék mezejében zöld téren ágaskodó egyszarvú; a paizs fölötti sisak koronáján férfi-kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Frenyo Ráfael Gömör megyének 1839-ben esküdtje, 1842-ben szolgabirája volt.

Frenyo Sámuel Nógrád megyei B.-Gyarmaton ügyvéd volt. Meghalt 1842. táján. Csak leányai maradtak.

---

[1]) Jegyzőkönyv 1588. szám alatt.

[2]) Collect. Herald. Nro 167.

[3]) Adami Scuta Gentil. III.

[4]) Ugyanott.

Frenyo Ferdinand Nógrád megyei nagy-sztraczini születés. Iskoláit a kül-egyetemeken járta. 1843-ban evang. lelkészszé lőn [1].

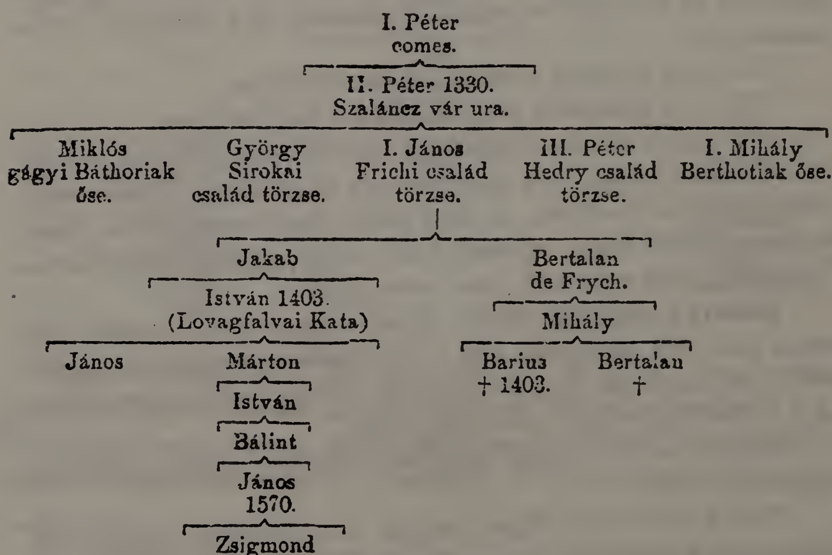
Frey család. (Schönsteini). Eredetileg német család. 1791-ben Frey Ferencz czimeres levelet nyert.

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik osztály fekete mezejében hármas rézsútosan lefelé nyuló ezüst csikolat fölött fehér egyszarvú emelkedik ki félig. A második és harmadik arany mezőben három párducz-fej (kettő fölül, egy alább) látható A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldaliból egyszarvú, a baloldaliból egy szerecsen emelkedik ki, felemelt jobbjában párducz-fejet tartva. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-kék.

Freyenfels család. Freyenfels János-Kristóf az 1715-ki országgyülésen honfiusittatott [2].

Frichi család. Sáros vármegyei ősrégi család, mely a gagyi Báthory, Berthoty, Hedry, Sirokay stb. családdal az Aba nemzetségből (genus) egy törzstől az 1330-ban élt Pétertől Szalánez vár urától ered. (*Lásd e munka I. köt.* 232. *l.*)

Leszármazása következő [3]:

[1]) Haan: Jena Hungarica 166.
[2]) 1715-ki 135. törv. cz.
[3]) Wagner Tabellae genealog. Mss.

II. Péter Szalánczot 1330-ban elcserélvén Drugeth Villerm szepesi főispánnal, Sáros megyében kapta többi közt Hedrichfalva, Ferich (Frich), Pertolalt (Bertót) és Siroka helységet[1]; atyjok halála után hat fia elosztozván, és mindenik a nyert birtoktól neveztetvén, külön-külön családot alapitának. János Sáros megyei Frics helységet nyervén, törzse lőn a Frichi családnak.

Frichi (de Frych) I. János mester 1343-ban Sáros vármegye alispánja, és négy szolgabirája bizonyitványa szerint tanuságot tett, hogy Madaras Miklós soha szolgája nem volt[2].

Frichi Barius és István Duraccio Károly fiát Lászlót mint trónkövetelőt pártolván, ezért mint felségsértőktől Zsigmond király Frich helységet elkoboztatván, azt Sárosi Kelemennek és Hedri Gergelynek adományozá 1403-ban[3].

Fricsko család. (Fürstenmühli). Idegen eredetü család, melyből Ferencz Xav. 1792-ben czimeres levelet nyer. (Iratott Friczka-nak is, és a selmeczi bányai kamaránál 1787-ben pénztárnok volt).

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első osztály kék mezejében hátulsó lábaira állva arany oroszlán támadó helyzetben; a második és harmadik fekete mezőben jobbról balra rézsútosan három csikolat látható; a negyedik vörös mezőben hátulsó lábain álló ezüst oroszlán kivont karddal. A paizs fölötti sisak koronáján két fekete kiterjesztett szárny között, melyeken három-három arany csikolat látszik, pánczélos kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös[4].

A család tagjai többnyire a kamaránál, főleg a bányászati osztálynál álltak hivatalban.

Fürstenmühli Fricsko József a szomolnoki kamarai igazgatóságnál titkár 1870-ben.

Mihály előbb (1810.) Szomolnokon tiszt, utóbb a Bánságban az oraviczai kamarai igazgatóság ülnöke 1820—1825-ben. — 1821-ki junius 8-án kap Hont megyétől nemesi bizonyitványt, melyet Krassó vármegyében 1825-ki april 20-án hirdettetett ki.

Károly a temesi kamarai igazgatóságnál hivatalnok 1815—1825-ben. — Lajos a selmeczi bányai kamaránál számtiszt 1844-ben.

---

[1]) Wagner Dipl. Sáros p. 331. az oklevél.
[2]) Fejér Cod. Diplom. tom. IX. vol. I. p. 191.
[3]) Wagner Dipl. Sáros p. 352. az oklevél.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. III.

Frideczky család. Nógrád s Nyitra stb. vármegyében birtokos nemes család. A czimeres nemes levelet I. Leopold királytól 1694-ki aug. 21-én nyerte Frideczky János és ennek testvérei és rokonai Frideczky György, András, másik János és Miklós, és Miklósnak fia István.

A család czimere itt láthatólag a paizs kék mezejében zöld téren álló galamb, kiterjesztett szárnyakkal, csőrében egy piros rózsát tartva; fölötte három ezüst csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között férfi-kar könyököl, szintén rózsát tartva. Foszladék innen arany-kék, onnan ezüst-vörös.

A család egyik ágának a nemesség egyik köz-szerzőjétől Miklóstól napjainkig következőleg sarjadzott le:

Frideczky Miklós
1694.

I. István
(Borsiczky Mária)

Bora (Bory Mih.)	Anna (Tassy Becz N.)	Tadé Nógrád v. t.-biró 1755. (Tarnóczy Bora)	Teréz (Jeszenszky Mihály)	Rozália (1. Hügyei Farkas. 2. Szily József septemvir)

Tadé gyermekei:

Károly (Sembery)	Anna (Diószeghy József)	Bora (Pogány Ján.)	II. István (Tiszi Magdolna)	Francziska (Lendvay János)	Mária (Paczolay)

II. István gyermekei:

József szül. 1780. dec. 10. † 1851. jul. 21. (Géczy Teréz szül. 1794. dec. 10. † 1856. dec. 10.	Jozefa † (Kasza Antal)	Antal †

Lajos
szül. 1817. april 23.
Nógrád v. főjegyző.
Lak Tereskén

Miklósnak fia I. István neje Borsiczky Mária után sárfenéki Kamper jogon örökli Nógrád megyei egész Tereske helységet, és igy terjedt be Nógrád megyébe a család. Unokája Tadé (1755-ben) megyéje kitünőbb táblabiráinak egyike volt.

A végső izen álló Lajos kora ifjuságában a megyei hivatalos pályára lépett; Nógrád megyének 1838-ban másod al-, 1841-ben első al-, 1845-ben pedig fő-jegyzője lőn egész 1848-ig; ekkor azon megye egyik nemzet-gyülési képviselője; 1849-ben pedig a forradalmi feldunai hadseregnél kormány-biztos. Jelenleg tereskei birtokán nőtlenül él, s igy ágazata benne kihalásnak néz elé.

A család másik ága Nyitra megyében él, hol annak egyik tagja Timót azon megyének 1844—1847-ben alszolgabirája volt.

A család az egyházi pályán is több egyént mutatá fel. A nemesség-szerzők közül egyik János 1688-ban nyitrai káptalani kanonok, és trencséni főesperes.

Ferencz 1810—1820-ban székesfejérvári őrkanonok, és mogyoródi apát volt.

József 1810—1820-ban a pozsonyi kerületben al-tartományi biztos volt.

Fridrich család. Fridrich János százados kapitány, 1764-ben Mária Terézia király-asszony által nemesittetett meg.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs. A jobboldali osztály arany mezejében egy fehér márvány-oszlop áll, fölötte félhold ragyog. A baloldali osztály kék mezejében viz-szintesen két ezüst csikolat látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt-ormány között (melyek egyike félig ezüst, félig kék; a másik félig vörös, félig ezüst) egy pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös. balról ezüst-kék [1]).

Fridrich Miklós ügyvéd 1841 ben [2]), Fridrich Miklós magyar huszár kapitány, és Károly ugyanazon ezredbeli főhadnagy 1842-ben legfelsőbb engedély mellett nevöket Békeffy-re változtaták [3]).

Friebeisz család. (Rajkai). Friebeisz János és általa fiai János és István és utódai III. Ferdinand királytól Pozsony várában 1655-ki jun. 24-én kelt

Friebeisz cs. czimere.

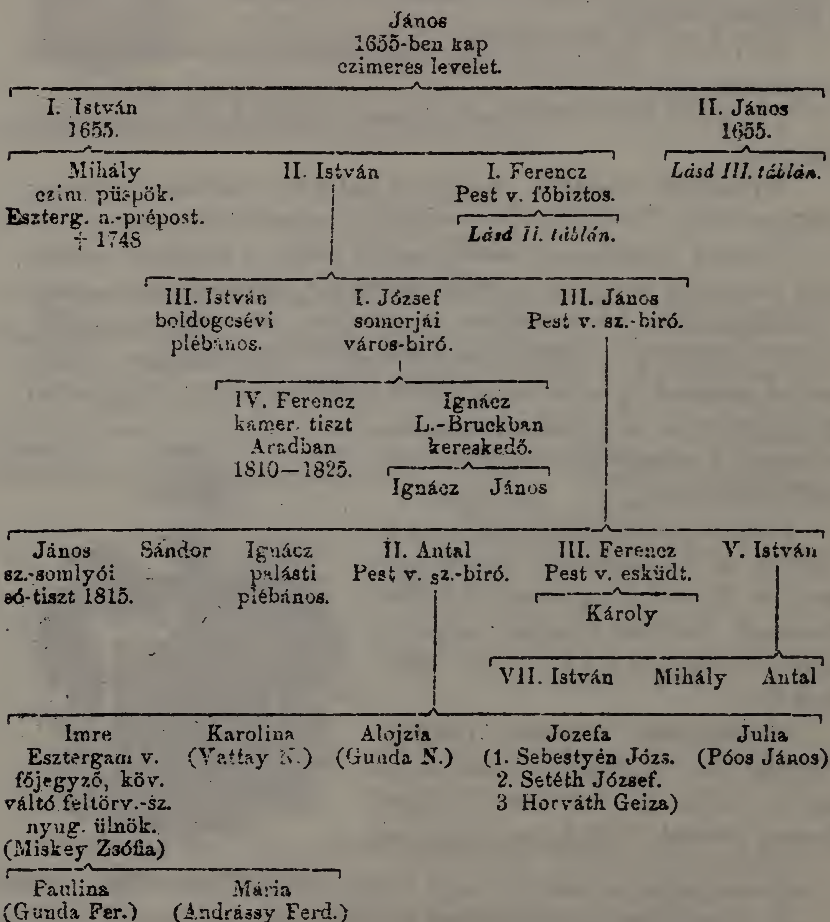
[1]) Collect. Herald. és Adami Scuta gentil. III.
[2]) 1841-ki Pesti Hirlap 43. szám.
[3]) 1842-ki Pesti Hirlap 153. szám.

czimeres nemes levélben nemesitettek meg, és ez oklevél Pozsony vármegyének azon évi nov. 18-án tartott közgyülésen kihirdettetett [1]).

A család czimere itt láthatólag a paizs kék mezejében zöld tér fölött hátulsó lábaikon szemközt álló két oroszlán egy pallóst tartva, melyen borostyán-koszorú zöldel. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. (A czimer a tulsó lapon van).

A nemesség-szerzőtől kezdve a családfa jelenkorig igy alakult:

I. tábla.

[1]) Az előttem feküdt eredeti armalis szerint.

A czimerlevelet szerző I. Jánosnak két fia I. István és II. János által a család két vonalra oszlott. II. János vonalát a III. táblán látandjuk.

I. Istvánnak három fia által e vonal ismét két ágra szakadt. II. István ágát itt látjuk, I. Ferencz ivadéka pedig a II. táblán lesz látható.

Mihály (I. Istvánnak fia) papi pályára lépvén, előbb lőcsei plébános, 1734-ben esztergami kanonok, 1741-ben káptalani követ, végre nagy-prépost és germanopolisi (némethlaki) czimzetes püspök. Meghalt 1748-ban [1]). Végrendeletében a nagyszombati apáczák zárdájának hatezer forint alapitványt hagyományozott családjabeli, vagy ezek nemlétében idegen két leány-növendéknek felneveltetésére.

II. Istvánnak három fia volt: III. István boldogcsévi plébános volt. József Somorján a város főbirája, kinek két fia maradt: 1. Ferencz előbb kir. testőr, később Arad megyében kamarai tiszt; Ménesen kasznár 1810—1815-ben, utóbb Pankotán pénztárnok 1820—1825 ben. — 2. Ignácz alsó-ausztriai L.-Bruckban virágzó kereskedést nyitott, mit Ignácz és János fiaira hagyott örökségül.

II. Istvánnak harmadik fia III. János Pozsony vármegyéből Pest megyébe költözött, és itt a megyénél majd félszázadig szolgabirói hivatalt viselt. Hat gyermeke maradt: 1. József kamarai só-hivatalnok (ellenőr) volt Szilágy-Somlyón 1815-ben. — 2. Sándor. — 3. Ignácz plébános Paláston. — 4. III. Ferencz Pest megyének esküdtje volt; fia Károly. — 5. István, kinek fiai István, Mihály, Antal. — 6. II. Antal Pest megyénél előbb aljegyző, utóbb szolgabiró, mintegy 32 évig hivataloskodott [2]). A táblázaton látható több leány-gyermekein kivül élő fia

Imre Esztergam megyénél mint aljegyző kezdé hivatalos pályáját, utóbb főügyvéd, főjegyző lőn, az $18^{32}/_{36}$-ki és $18^{39}/_{40}$-ki országgyülésen conservativ szellemü követ, 1840-ben az akkor felállitott első biróságú pesti váltó-törvényszékhez, 1846-ban pedig a m. kir. felváltó-törvényszékhez ülnökül neveztetett [3]); jelenleg nyugalmazva tinyei birtokán él. Csak leányai vannak.

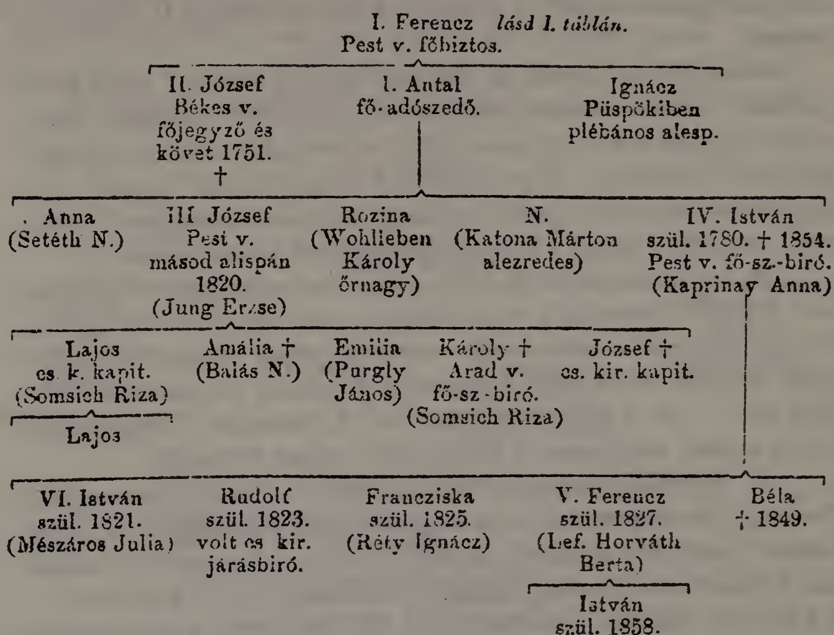
[1]) Memoria Basilicae Strigonien. p. 167. — hol azonban Frivaisz-nak van irva.

[2]) Fiával Imrével együtt Pozsony megyétől 1832-ben vettek ki nemesi bizonyitványt.

[3]) V. Ferdinand király által magyar nyelven kelt „rajkai" előnévvel kiadott Decretum által.

II. István testvérének I. Ferencznek utódait a következő nemzékrend tünteti fel:

II. t á b l a.

I. Ferencz Pest vármegyébe költözvén, ezen megyénél mint aljegyző, főbiztos szolgált. Három fia maradt, ugymint: II. J ó z s e f, ki Békes vármegyének főjegyzője, és 1751-ben országgyülési követe volt [1]); magtalanul mult ki. — I g n á c z plébános és alesperes volt Püspökiben hosszú évek során.

I. A n t a l Pest megye szolgabirája és fő-adószedője volt. Két fia maradt: III. J ó z s e f és IV. I s t v á n.

III. J ó z s e f Pest megye részéről 1797-ki és 1800-ki nemesi fölkeléskor zászló-tartóul, al- s utóbb fő-hadnagyul volt alkalmazva, ezután fokonként aljegyző, főszolgabiró, főjegyző, és 1820-ki május 8-án másod alispánná választatott. Meghalt junius 9-én. Nejétől Jung Erzsébettől gyermekei közül K á r o l y Arad vármegye fő-úti biztosa főszolgabirói czimmel 1841-ben. Magtalanul mulván ki, özvegyét S o m-

[1]) Lehoczky Stemmat. I.

sich Rizát testvére Lajos a 32. számu m. gyalog ezredből kilépett százados vette nőül. Lakik Kurticson. — II. József előbb testőr, utóbb lovassági százados.

IV. István született 1780-ban. Pest megyének 1803-ban esküdtje, 1829-ben főbirája, 1841-ben fő-adószedője 1845 ig, midőn leköszönt [1]. Meghalt 1854-ki april 2-án, kora 73-dik évében. Özvegye Kaprinay Anna. Élő fiai:

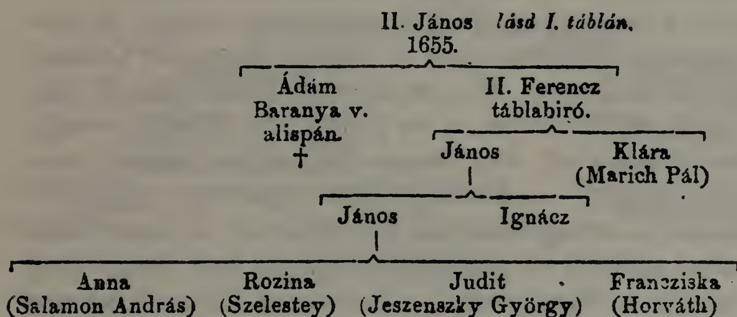
István 1848. előtt Pest megye esküdtje. Utóbb divatlap-szerkesztő és könyvkiadó [2] volt.

Rudolf 1845-ben Pest megye alügyésze. 1848. után volt cs. k. járásbiró.

Ferencz született 1827-ben. Nejétől lefkóczi Horváth Bertától fia István született 1858-ban.

A család másik vonala, mely a nemesség-szerző I. Jánosnak fiától II. Jánostól származik, következőleg terjedt le:

III. tábla.

II. János Baranya vármegyébe származott, egyik fia Ádám azon megyének alispánja volt, és királyi tanácsos, kiről Pécs város szőlőhegyeinek egyike maig „Friebeisz“ nevet visel. Gyermekei nem maradtak.

II. Jánosnak második fia II. Ferencz hires ügyvéd, s táblabiró volt. Leánya Klára szolgaegyházi Marich Pálné, nagyanyja Marich Dávid főispánnak, kinek egyetlen leánya Szőgyényné lőn.

---

[1]) Testvérének József volt alispánnak fiaival együtt maga és fiai részére Pozsony megyétől 1834-ki junius 1-jén vett ki nemességéről bizonyitványt.

[2]) E munka I. és II. kötetének is ő volt (csupán!) kiadója.

II. Ferencznek fia János nemzé ismét Jánost és Ignáczot; amannak csak a táblázaton látható négy leánya maradt, kik közül Judittól Jeszenszky György Tolna megyei főszolgabiró nejétől egy marquisnő, és Jusztina Dőry Károly kir. tanácsosné származik.

Frieweisz család. Tótországi család; közülök Frieweisz Ferencz 1760-ban Verőcze vármegye alispánja volt [1].

Frigy család. II. Leopold királytól kapta Frigy György 1791-ben czimeres levelét.

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik osztály fekete mezejében jobbról balra rézsútosan arany csikolat látszik, fölötte s alatta arany csillag ragyog. A második és harmadik osztály vörös mezejében hármas zöld halmon ezüst egyszarvú áll. A paizs alyjáról fölfelé gúla alakban kék mezőben arany búza-kéve látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két fekete sas-szárny között kék magyar ruhás kalpagos vitéz nyúlik ki, felemelt jobbjában buzogányt tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [2].

Frimont család. (Gróf, palotai). Eredetét Lotharingiából veszi, honnan a mult század közepén nemes Frimont Péter-Ferencz al-ezredes Ausztriába jött, és birodalmi nemességre emeltetett [3].

Frimont Domokos franczia szolgálatban őrnagy, és fenestrange-i kormányzó 1766-ban esett el. Nejétől Horiot de Collancy Janka Margittól fia János Mária született 1759-ki január 3-án. Leopold cs. rend nagykeresztese, a vas korona első osztályu lovagja, Mária Terézia katonai rend, és a Newsky Sándor orosz császári, és sz. Wladimir első osztályu, — a franczia királyi Lajos-rend, a szárd királyi Annunciata, — a nagybritanniai kir. Bath-rend, a porosz vörös sas első osztályú, szicziliai kir. Ferdinand-rend, — és szent Januar-rend, a szicziliai királyi sz. György-rend, a bajor rend Miksa József-rend nagykeresztes vitéze; cs. kir. val. belső titkos tanácsos, lovassági tábornok, egy huszár-ezred tulajdonosa, Velencze és Alsó-Olaszország vezénylő parancsnoka, majd a főhadi tanács elnöke, 1808-ban I. Ferencz királytól ausztriai báróságra emeltetett az egész családdal együtt. 1809-ki sept. 13-án egybekelt mitternbergi Mitterpacher Katalinnal

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. — A fölebb emlitett Friebeisz Mihály esztergami nagyprépost neve is legtöbb helyen igy fordulván elő, kérdés: nem e családhoz tartozik-e?

[2]) Collect. Herald. p. 221.

[3]) Hist. herald. Handbuch. 227. — Schönfeld: Adels-Schemat. I. 144. — Goth. Geneal. Taschenbuch der gräfl. Häuser. 1835. 184. — 1859. 282.

1821-ben I. Ferdinand Sziczilia királyától Nápolyban antradocoi herczeggé neveztetett; I. Ferencz császár és magyar király által pedig 1828-ki aug. 27-én birodalmi grófságra emeltetett, s egyszersmind ez alkalommal Bihar megyében adományban hat helységet nyert, ezek között Palotát, mely Nagyváradtól egy órányira fekszik. Meghalt 1831-ki dec. 26-án. A magyar nemzethez, melynek nyelvét tökéletesen beszélte, különös vonzalommal viseltetett.

Czimere a családnak négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melynek zöld mezejében ezüst sziklán egy arany kakas áll, első felemelt lábával egy kivont arany-markolatu kardot tartva; fölötte mindkét oldalról arany liliom látszik. Az első és negyedik osztály vörös mezejében ezüst rovátkos tornyot mutat, bezárt kapuval. A második osztály kék mezejében ezüst egyszarvú ágaskodik. A harmadik osztály kék mezejében balra rézsútosan vonuló három ezüst csikolat, melyek kettején hatszegü csillag ragyog. A paizst telamonok gyanánt két oroszlán tartja.

A család nemzékrendi táblázata következő:

Domokos
franczia őrnagy
† 1766.
(Horiot de Collancy Janka Margit)

- János-Mária
  szül. 1759. † 1831.
  báró 1808. gróf 1828.
  ausztriai lovas táborn.
  (Mitterpacher Kata)
  - Albert
    szül. 1817. april 11.
  - Theodora
    szül. 1812. jan. 18.
    (Lónyay András
    cs. kir kam. és kapit.)
- Tamás-Mária
  szül. 1767. april 28.
  - Péter-Ferencz
    szül. 1798. május 21.
    cs. kir. vadász-alezredes.
    Magyar indigena.
    (Gr. Gyulay Karolina)

Frischmann család. Frischmann György 1727-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét.

Czimere viz-szintesen kétfelé osztott paizs, a felső kék mezőben három arany csillag ragyog, az alsó ezüst mezőben zöld téren vörös ruhás kar könyököl, három szál nefelejtset tartva. Ugyanez alak látszik a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Fristadszky család. Galgócz vára Freystadt vagy Fristadtnak is neveztetett a XV. században; innen a vár birtokosát Ujlaky

---

[1]) Collect. Herald. Nro 332.

Miklóst is némelyek [1]) Fristadszky-nak is irták; azonban ez igazi neve sohasem volt a családnak. (*Lásd Ujlaky család*).

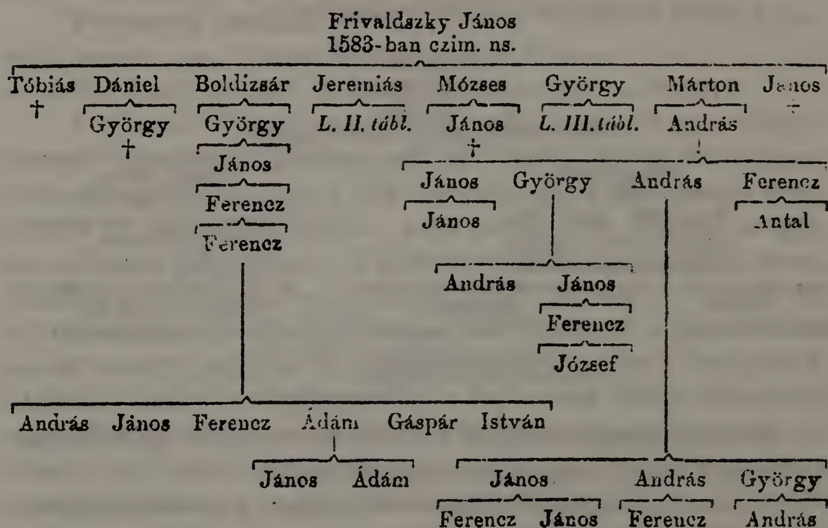
Frivaldszky család. (Frivaldi). Trencsin vármegyéből vette eredetét, ott fekszik Frivald helység is, melyről előnevét irja.

Czimeres levelét 1583-dik évben Rudolf királytól nyerte, és később 1587-ben adomány-levelet is kapott [2]). A család egy része megmaradt Trencsin vármegyében, és ez ágból származott F. János, jelenleg a nemzeti Muzeum természeti osztályának egyik őre.

A család egyik ága Zemplin vármegyébe vette lakását, és ez ágból S. A. Ujhelyen született 1799-ben Fr. Imre, előbb a nemzeti Muzeum természeti osztálya őre, jelenleg 1833—1838 tól a magyar Akademia rendes tagja; a füvészeti, főleg pedig a rovarászati tudományokban hazánk egyik legkitünőbb tudósa [3]).

A családfát e táblázatok mutatják:

I. tábla.

[1]) Phil. Callimachus Schwandtnernél tom. I. p. 475.

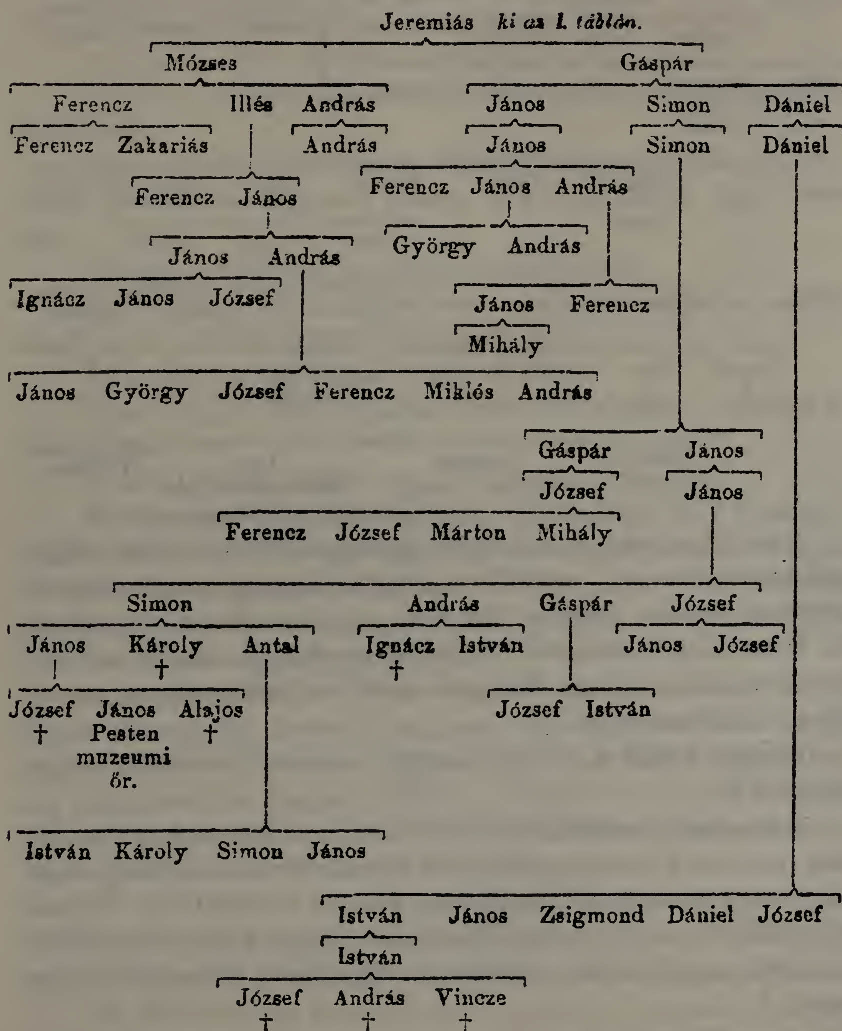
[2]) A családtól nyert adatok szerint. — A mult század végén egy — zólyomi születésü — tudós Frivaldszky János élt, ki 1767—1781-ben több tudományos munkát irt. (Lásd Horányi Mem. Hung. tom. I.) de kit neve irásának különbözése miatt felvilágositó adat hiányában e családhoz számitanom nem volt szabad.

[3]) L. Ferenczy Danielik: Magyar Irók I. 148. l.

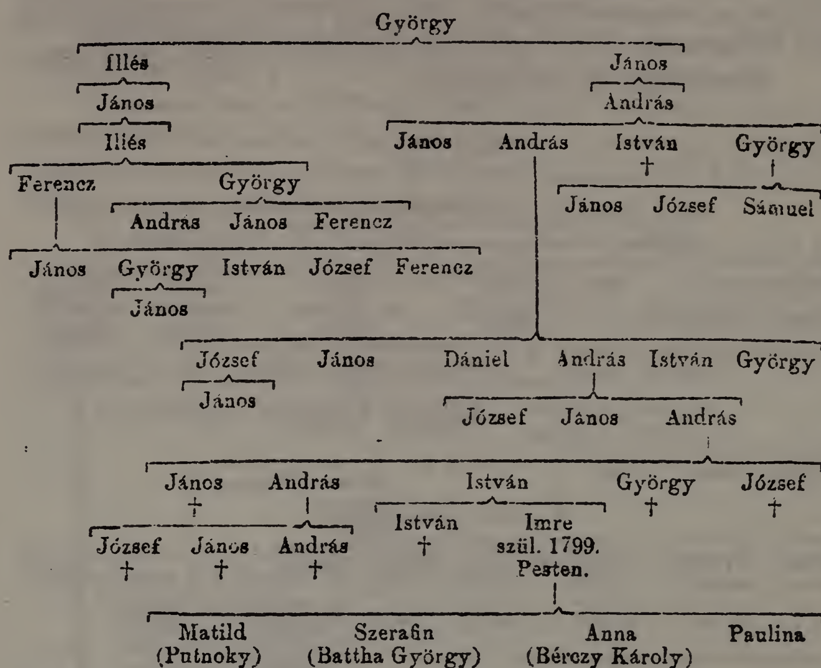
Mint e táblázat mutatja, a nemesség-szerző Jánosnak nyolcz fia közül négy terjesztett ágazatot; — azonban a családot jelenkorig csak Jeremiás és György ágán (a II. és III. táblán) látjuk lesarjadzani.

Jeremiás ága itt következik:

II. tábla.

III. t á b l a.

A család czimere: a vért vörös udvarában zöld tér fölött négyszegü kövekből kapu, melyből vas korlátok függnek alá; fölötte sáfrány-szinü ruhában férfi-kar könyökől, négy buza-kalászt tartván. A paizs fölötti sisak koronájából kinyuló két vörös kürt között a leirt kar a búza-kalászokkal látható. Foszladék mindkét oldalról sáfrány (vagyis sárga) — és vörös szinü.

Frona család. Zemplin megye armalista nemeseinek sorába számittatik [1]).

Fronius család. Erdélyben szász eredetü magyar nemes család, melyet F r o n i u s M á t y á s Brassó városa királybirája, és a szász nemzet törvényeinek codificatora, alapita s emelt fel [2]). Ő vitte keresztül Báthori István erdélyi fejedelem s lengyel királynál a szászok alkotmánya megerősitését. Családjára 1583-ki mart. 13-án nemességet nyert [3]).

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[2]) Benkő Jos. Transylvania generalis I. — Horányi Mem. H. I. 735.

[3]) Kőváry L. Erdély nev. családai. 89.

A szász nemzet 1784-ki összeirásakor tagjai mint brassai királybirák, orvosok és katonák emlitetnek.

1794-ben Fronius Mihály az erdélyi kanczellárián fogalmazó. Másik Mihály 1794-ben brassai biró, és gubernialis tanácsos.

György-Tivadar ugyanott városi szószólló, utóbb 1815-ben kapitány.

Péter a kir. kincstárnál gyakornok 1794-ben, tiszt 1815-ben.

Tivadar 1815-ben brassai osztoztató.

Frigyes 1815—1847-ben Brassóban pósta-mester.

Mihály 1847-ben a szebeni evang. egyház vidék-inspectora s al-gondnoka.

Imre ugyanaz 1847-ben az udvarhelyi egyház-kerületben, különben földbirtokos. Egyetlen leányát Máriát Tolnai Gábor vette nőül.

Frigyes 1847-ben a medgyesi széknél irnok.

Henrik (ki Froon de Froniusnak iratik) 1847-ben az erdélyi főhadi parancsnokságnal főhadi-biztos, és előadó.

János-György nádosi lelkész 1847-ben.

Simon-Albelius szintén Brassóban a városnál 1847-ben alkalmazásban.

A család evang. vallásu.

Frummer-Szende család. (Keresztesi). A Frummer család a XVII. század közepe táján Németországból szakadt Magyarországba. Első megtelepedési helyük Érsekujvár volt, innen átköltözött egy ága Moson vármegyébe, hol Frummer János 1732—1733-ban Moson megye jegyzője volt.

A másik ág Arad és Temes megyébe tevé át lakását, honnan Krassó vármegyébe fészkelék magukat. Érsekujvárt született az első magyar e törzsből Frummer I. Mihály[1]), ki e család magyar ágának alapitójává lőn. Meghalt 1725-ben. Nejétől Farkas Borbálától született fia II. Mihály 1716-ban Érsekujvár polgármestere volt. Megh. 1773-ban. Ennek következő kilencz gyermeke lett: 1. III. Mihály; — 2. Elek †; — 3. I. János; — 4. I. József †; — 5. Fülöp; — 6. Katalin Zsanzsaffyné; — 7. Anna Czompó Imrené; — 8. Zsófia Hadáryné; — 9. I. Antal. — Ezek közül

III. Mihály és általa fivérei József, János és István II. József császártól adományban nyeré Krassó megyei Keresztes

[1]) Valószinüleg e Mihálynak volt fia János a Moson megyei jegyző.

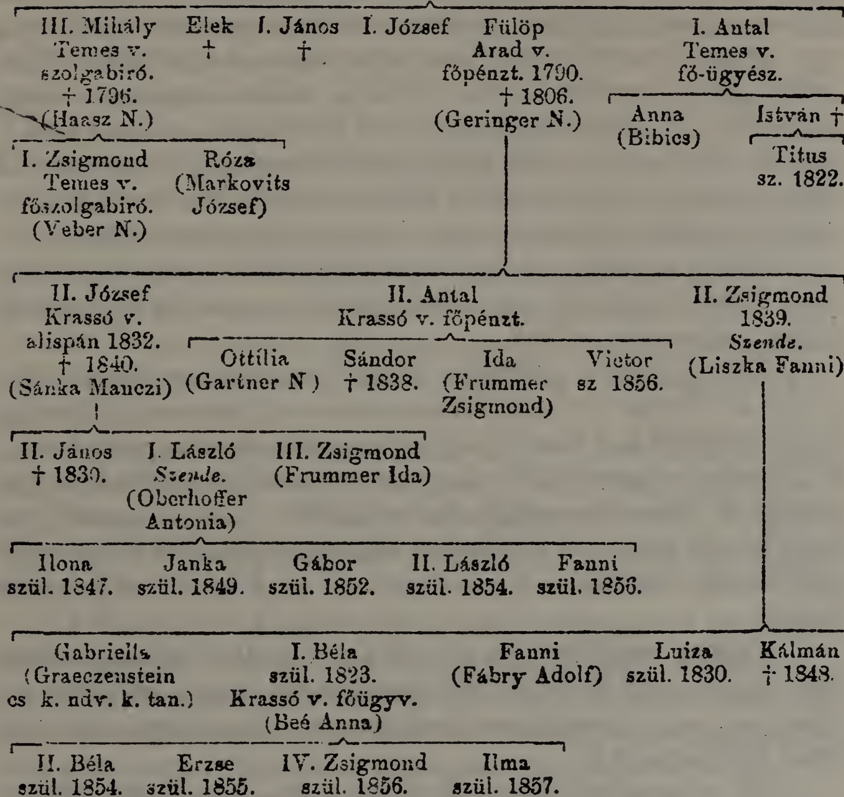
helységet. Ez adomány-levél szerint — melynél fogva a család nemesi volta 1791-ben Krassó megyében kihirdettetett; a család ősi czimere a paizs ezüst mezejében arany csillag, a paizs fölötti koronás sisakon pedig két elefánt-ormány volt. Az érintett adomány-levélnek I. Ferencz király által 1798-ki nov. 23-án kelt megerősitése alkalmával az előbbi czimer a jelenlegire változtattatott és bővitetett. E czimer — mint a metszvény mutatja — egy fenálló hadi paizs, melynek ezüst udvarában hármas zöld halmon hátsó lábain természetes szinü koronás oroszlán, kiöltött piros nyelvvel, hátra felkondoritott farkkal áll, első jobb lábával kettős patriárkai arany keresztet tartva, a bal lábát pedig támadásra kinyujtva. A paizs jobboldali felső szegletében egy kisebb négyszegü tér kék mezejében az előbbi czimerükből vett arany csillag ragyog. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldaliból a két elefánt-orrmány, a balból pedig a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

A család leszármazása következő:

---

[1]) A czimert az érintett keresztesi Donatio igy irja le: „Ac insuper in signum uberioris erga ipsum exhibitae gratiae et clementiae nostrae antiqua arma quoque, seu nobilitatis insignia, quibus hactenus jam usus est, ut pote scutum militare erectum argenteum, referens leonem naturalem coronatum, divaricatis posterioribus pedibus super tricolli viridi basim scuti interoccupante erectum, ore biante, lingva rubicunda exerta, et cauda post tergum sinuatim elevata, anteriorum pedum falculis sinistris ad raptum protensis, dextris crucem patriarchalem auream tenentem, cum quadrante minori honorario cui stella sexangula aurea ex digmate priorum suorum armorum, seu nobilitarium Insignium desumpta, inscripta est. Scuto incumbit etc." Protoc. in Libro Regio I. Classis sub Nro 59. pag. 721.

Mint a táblázat mutatja, II. Mihálynak három fia által a család három ágra oszlott.

III. Mihály 1778-ban Temes vármegye szolgabirája, fia I. Zsigmond ugyanazon megye főszolgabirája volt.

I. Antal Temes megye főügyésze volt. István fiától unokája Titus.

Fülöp Arad vármegye főpénztárnoka volt 1790-ben. Három fia ismét három ágra terjeszté a családot. Ezek közül II. József Krassó vármegye alispánja volt 1832-ig. Meghalt 1840-ben. Sanka Magdolnától fiai: 1. II. János meghalt 1830-ban; 2. I. László, ki

nevét Szendé-re változtatá, Krassó vármegyei szolgabiró 1841-től 1849-ig; és 3. III. Zsigmond.

II. Antal Krassó megyei főpénztárnok volt. Sándor fia meghalván, csak leányai élnek.

II. Zsigmond unoka-öcscsével I. Lászlóval együtt magukra s utódaikra nézve V. Ferdinand király engedelmével a Frummer nevet „Szende" névvel átcserélték, és innen a család két részre oszlik: Frummer-ekre és Szendékre, mint a táblázaton is megjelelve van. II. Zsigmondnak gyermekei közül I. Béla Krassó vármegyének 1845-ben al-, utóbb fő-ügyésze a forradalomig, melyben mint százados vett részt. Gyermekeit a táblázat mutatja. Testvére Kálmán szintén forradalmi huszár-hadnagy, meghalt Pozsonyban 1848-ban.

Királyi adományt nyertek a már érintetteken kivül még I. József Krassó megyei Zsuppa helységre, de mag nélkül halván meg, az ismét a koronára szállott.

Fülöp 1803-ki april 1-jén királyi adományt nyert egész Gavosdia helységre és Zsena két harmadrészére, mit e család jelenleg is bir; ezenfelül I. Béla birja Magura helységet is, melyet atyja II. Zsigmond magurai (báró) Auguszttól vásárolt meg 1839-ben. Okszerűbb és könnyebb gazdálkodás tekintetéből pedig a Szendék govosdiai és magurai földjeiken két külön előjáróval biró magyar contractualis községet: Szendelak-ot és Fülöpháza-t telepitének.

Fuchs család. Fuchs Udalrik II. Ferdinand király által Bécsben 1623-ki julius 15-én kelt czimeres nemes levél által nemesitetett meg, és e czimeres levél Sopron vármegyében még azon évben kihirdettetett [1]).

Tán e családból származott Fuchs Ferencz, ki 1787-től 1804-ig nyitrai püspök, és ez évtől Eger első érseke volt. Meghalt 1807-ben.

Fuchs család. Lásd Fux család.

Fugger család. Ámbár jelenleg nem él e család hazánkban, de mert egykor a XVI. század első felében hatalmas tőzséri szerepet játszott e ház nálunk, és a kihalt Thurzó családdal nemcsak üzéri, de vérséges viszonyban is állott, kell hogy róla itt is emlités tétessék.

Azok, kik hazánkban szerepeltek: Fugger Jakab és Antal, II. Ulászló és II. Lajos király korában a királyi bányák haszonbérlői

---

[1]) Pozsony vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

voltak. A gazdagságáról világhires augsburgi Fugger házból származtak, melynek első törzse Fugger János takács és vászon-kereskedő 1370-ben nyert Augsburgban polgári szabadalom levelet. A beszterczei bányai királyi rézbányákat Fugger Jakab vette ki haszonbérbe a vele rokon Thurzókkal együtt. A lelkiismeretlen kezelés és csalás gazdagodásukat roppantul előmozditá. A csalás azonban számos évek lefolyta után 1524-ben napvilágra jövén, a bányák lefoglaltattak, és a bérlők kárpótlás fizetésre itéltettek; sőt az 1525-ki országgyülés a Fugger-eket (kiket a nép Fukarok-nak nevezett) az országból kiüzetni rendelé [1]; s ennek folytán jószágaik is elkoboztattak, és ügyvivője fogságba vettetett. Azonban a minden europai fejedelmek előtt tekintélylyel biró Fugger ház hatalmas pártfogókat tudott magának szerezni, kiknek közbenjárásával jószágai megtéritését és kárpótlást követelt; minél fogva a királyi bányák haszonbérletét tizenöt évre, évenkinti 15 ezer forintért ujra megnyerte, ötven ezer forintnak előlegezése mellett. Ekkor már Jakab meghalván, e szerződés Fugger Antallal köttetett [2].

A Fugger család Magyarországban többi közt birta Pozsony megyei Vöröskeő várát s uradalmát, mely Thurzó Elek után szállott a báró Fuggerekre; — Pálffy Miklós pedig nőül vévén Fugger Máriát, 1583-ban jelentékeny összegekért vette meg azt Fugger sógoraitól [3].

A Fugger-Babenhausen család jelenleg is él herczegi és gróf ranggal, és lakhelye Augsburg, meg Babenhausen.

Fúló család. (Felső-szendi †). Abauj vármegye nemes családa, rokonságban azon megye legkitünőbb családaival, és egykor birtokos azon megyei Felső-Szend helységben, honnan előnevét irja.

Közülök felső-szendi Fúló János 1630-ban Lánczy Györgygyel [4], 1634-ben Szemere Pállal Abauj vármegye országgyülési követe volt [5].

Fúló Magdolna 1616-dik táján Szemere Gergelynek második neje [6].

---

[1]) 1525-ki 4. törv. cz.

[2]) Hatvani Mihály: Rajzok a m. történelemből. 70—71.

[3]) Tudományos gyüjtemény. 1824. II. köt.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 185.

[5]) Kaprinay Mss. A. tom. X. 43. p. 129. országgyülési naplójuk van.

[6]) Wagner: Tabulae geneal. tab. 33.

Fúló Miklósnak Korláth Katalintól gyermekei Miklós és Mátyás 1657-ben [1]).

Jelenleg Marmaros és Szabolcs vármegyében él a család.

Furda család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak egyike [2]).

Fuszek család. Czimere viz-szintesen kétfelé osztott paizs, a felső osztály vörös mezőben két ezüst csillagot mutat; az alsó kék udvarban arany búza-kéve áll. A paizs fölötti sisak koronájából jobbról kék, balról vörös kiterjesztett sas-szárny emelkedik fel, köztök a paizsbeli leirt búza-kéve látható. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]).

Futamoth család Ugocsa vármegye nemes családa, melyből 1693-ban Futamoth Zsigmond esküdtje, F. György pedig 1721—22-ben esküdtje, 1723-ban szolgabirája volt Ugocsa vármegyének [4]).

A család többel együtt 1750-ben Péterfalvára nádori uj adományt vitt. E század elején Veléte, Nevetlenfalu és Batár helységben közbirtokos [5]).

Fux család. Fux Simon 1716-ban III. Károly király által nemesitetett meg [6]). Czimere a paizs kék udvarában zöld tér fölött álló pánczélos sisakos vitéz, jobbjában zászlót tartva, melynek vörös és fehér lobogó lapján öt pacsirta látszik; bal kezével az oldalán függő kard arany markolatát tartja; — a vitéz előtt tojásdad alakú kis paizsban Magyarország czimere látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két bival-szarv emelkedik ki, a jobboldali félig vörös, félig arany, a baloldali félig ezüst, félig kék, közte a koronából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva.

Fügh család. Fügh György III. Károly királytól 1727-ben nyerte czimeres nemes levelét [7]).

Czimere — mint itt a metszvény mutatja — a paizs vörös mezejében zöld tér fölött a paizs jobb oldala felé fordulva, bal lábán álló daru, mely felemelt jobb lábával — mint az éberség jelvénye — golyót

---

[1]) Muzeumi kézirat fol. lat. 2340. sz. a.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. III.
[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 60.
[5]) Ugyanott 147. 171. 172.
[6]) Collect. Herald. Nro 439.
[7]) Ugyanott Nro 235.

tart. Ugyan ily daru áll a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös [1]).

Fügh cs. czimere.

Fülei család. (Fülei). Erdély családa, belőle István gubernialis titkár 1847-ben.

Füleky család. III. Károly király által nemesitetett meg Füleky György és Ferencz 1712-ben [2]).

Czimert ilyent kaptak: a paizs kék mezejében zöld téren egy repülésre késziilő fehér galamb áll, piros csőrében zöld gallyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Füleky család jelenleg Szabolcs, Zemplin és Ugocsa megye nemes családai közé soroztatik. Ez utóbbi vármegyében egyike azon családoknak, kik Péterfalva helységre 1750-ben nádori uj adomány-levelet szereztek [3]).

Füleky László 1760-ban kamarai titkár és tanácsos.

Füleky György Zemplin vármegye alszolgabirája 1843-ban.

Füleky család. Lásd Csúcz család.

Fülemény család. E család már valószinüleg kihalt. Nevét a törvénykönyv tartá fel, mely szerint Fülemény Mihály 1618—1622-ben Zala vármegye szolgabirája volt [4]).

Fülep család. Fülep Balás I. Leopold királytól 1695-ben nyerte czimeres nemes levelét, mely Bars megyének 1695-ki jan. 7-én Zsarnóczán tartott közgyülésén hirdettetett ki. Nevezett Balásnak fiai Sándor, II. Balás és Ferencz Nógrád megyébe költözvén, ott 1734-ben produkáltak [5]).

Fülgraff család. Fülgraff János az 1715-ki országgyülésen a 135. törv. czikk szerint magyarországi honfiusitást nyert.

Fülöp család. (Felső-Őri). Találom nevét Filep, Fülep és Fülöp alakban; legrégebben bizonyosan Filep-nek iratott. —

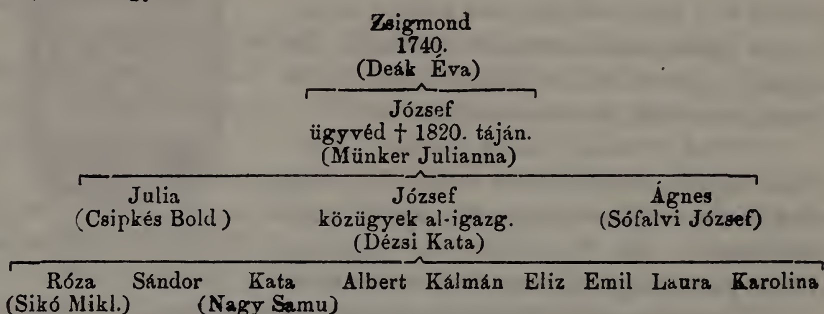
[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.
[2]) Collect. Herald. Nro 677.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112. — C. Ugocsa p. 124.
[4]) 1618-ki 49. 1622-ki 86. törv. cz.
[5]) Protoc. C. Neograd. anni 1734. Investig. Nro XX.

Egyike azon Vas megyei családoknak, melyek a Felső-Eőr helységre Rudolf királytól 1582-ben kiadott királyi adomány-levélben megneveztetnek. És itt róla már F i l e p név alatt szó volt.

Fülöp család. (Vadadi, iklandi). Erdélyi székely család; régenten neve V a d a d i, később vadadi F ü l ö p, most iklandi Fülöp nevet vettek fel [1]).

Czimeres levelét literati F ü l ö p G y ö r g y váltá 1574-ben; és a l i t e r a t i név utódait is — mint tehetségdús törvénytudó családot méltán megilleté.

Leszármazását csak a mult század közepétől kezdve hozhatjuk le; és ez igy áll:

A most élők közül — irja Kőváry — J ó z s e f a királyi táblánál közügyek al-igazgatója volt, tanácsosi ranggal. Egyike azon lángelméknek, kik költőnek, irónak voltak születve, s e helyett a perlekedés kopár terére sodortattak.

E család neve iratván F i l e p-nek is, már néhány tagjairól e munka IV. köt. 174. lapján van emlités.

Für család. Heves és Szabolcs megyei nemessége sorában emlittetik F é n y e s Geographiájában.

Fürge család. Ugocsa megyei nemes család. E század elején Fürge J á n o s birtokos Gödényházán [2]).

Füry család. Ugocsa megyei nemes családnak irja F é n y e s E l e k Geographiájában.

Fürstempusch család. Fürstempusch R ü d i g e r t az 1715-ki 135. törvényczikk fogadá magyarország honfiusitott nemesei közé.

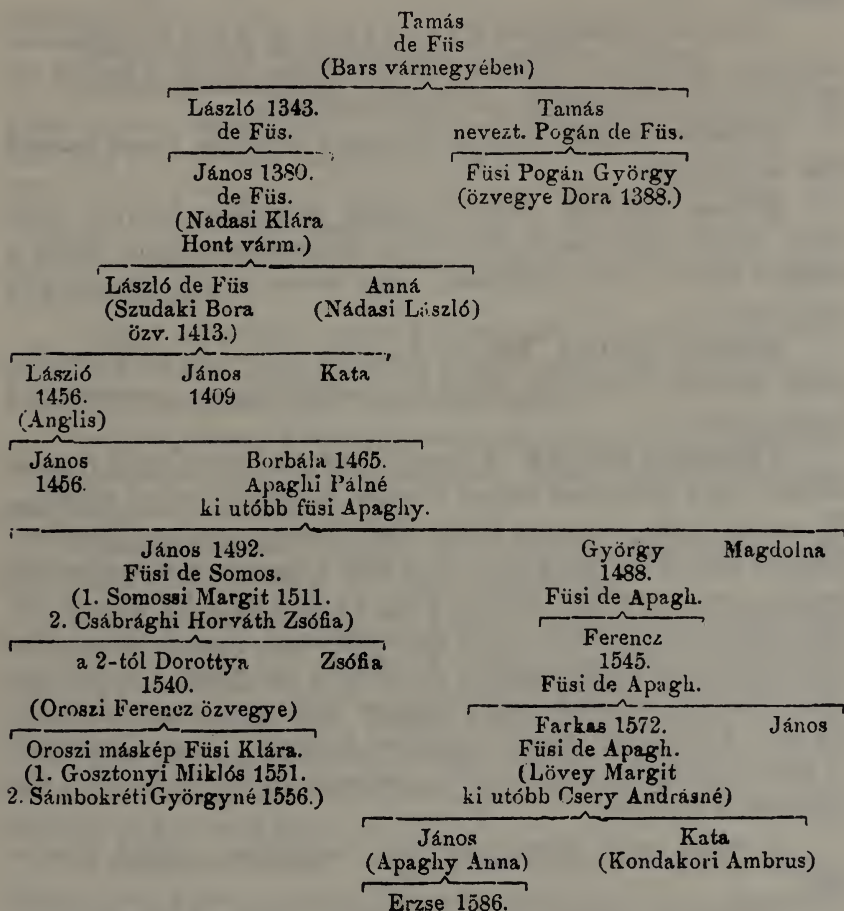
---

[1]) Kőváry L. Erdély nev. családai 90. l. után.

[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 151.

Füsy család. (Somosi és magyarádi). 1518-ban Fejér, Somogy és Zala megyében virágzott régi családnak iratik [1]).

Ugyan e család egykor — már a XIV. században — Bars megyében is létezett. Egyik genealogus irónknál [2]) e családról a XVII. század végeig ily családfát találunk :

A családfáról látjuk, miképép eleintén Bars megyében székelt, és a Hont megyei Nádasi családdal is rokonosult: I. Jánosnak neje volt Nádasi Klára, leánya pedig Anna Nádasi Salamonnak fiához Lászlóhoz ment nőül.

[1]) Lehoczky Stemmat. II. p. 142.

[2]) Wagner Mss tom. LXX. p. 156.

A családfa mutatja, hogy kétszer is fiusitás (praefectio) útján tartá fel a Füsy nevet, és hogy mikép származott az apaghi és somosi Füsy ágazat.

Füss helység, honnan a család vezetéknevét, Bars vármegyében, és Magyarád, honnan egyik előnevét vevé, Hont vármegyében fekszik.

Komárom vármegyében Füsy János és Márton andrásházi pusztabeli birtokukat itélőmester előtt 1728-ban Hajnal Ádámnak adják el [1]. Ezek valószinüleg már más családbeliek.

Füstös család. Zemplin vármegye armalista nemes családai közé soroztatik [2].

Füzér család. Hajdan Nógrád megyében Ecseg várát birta; utolsó leány-ivadéka Borbála kedveseinek még az ekéből is kifogatá ökreit s oda ajándékozá, ezért nevezé a nép Ekebontó Borbálának [3].

Füzéry család. Közülök Füzéry Mihály 1631-ben Fogarasi porkoláb Erdélyben. Kemény szerint hamis, gonoszlelkü s nyelvü ember [4].

Füzeséry család. (Füzeséri). Zemplin megye egyik régiebb családa, mely nevét azon megyei Füzesér helységtől vette. Miután a XV. század elején Zsigmond király alatt Füzeséri Istvánnak fia Péter Duraccio Károly pártján állott, és ez által Zsigmond király iránt hűtlenségbe esett, nevezett király Füzesér helységet 1403-ban a székely eredetü Tyvisi János fiának János deáknak (Ioanni literato filio Ioannis de Tyvis) adományozá [5]. E János lőn törzse a most is virágzó Füzeséry családnak, mely nevezett helységnek most is birtokában van, s azonkivül Zemplin megyében Gercsely, Tussa, Lasztomér s a többi helységében is birtokos [6], valamint Bereg és Szabolcs stb. megyében is elterjedt.

A család tagjai legnagyobb részt megyeikben viseltek hivatalokat.

Tudomásom szerint Füzeséry Sándor 1787-ben a Tiszántúli kerületi táblánál kiadó.

---

[1]) Fényes: Komárom várm. 112. l.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[3]) Mocsáry Antal: Nógrád várm. Esmér.

[4]) Kemény János Önéletirása. Szalay L. kiadása 112. l.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 21. — Not. top. 376.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 270. 272. 376.

Füzeséry János 1835-ben Zemplin megye fő-adószedője.

F Ágoston 1835-ben alszolgabiró, 1843-ban főszolgabiró.

F. Dániel szintén 1835-ben al-, 1843-ban fő-szolgabiró, mind Zemplin megyében.

Bereg vármegyében Füzeséry Gábor 1832-ben másod alispán és követ.

Másik Gábor Bereg vármegye aljegyzője 1845-ben.

Füzes-gyarmathy család. (Máskép Együd). Füzes-gyarmathy máskép Együd János, és általa neje Fekete Ilona, és fiok István, továbbá nagybátyjai Együd István, András és Mihály II. Ferdinand királytól Bécsben 1635-ki mart. 22-én kelt czimeres nemes levélben nemesitettek meg [1]). A czimeres levél Nógrád megyében 1635-ki sept. 17-én, Zólyom megyében pedig 1650-ki május 5-én hirdettetett ki.

Czimere a családnak a paizs kék mezejében zöld téren álló arany grif kivont karddal, ugyanaz nől ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család jelenleg Füzes-gyarmathy néven ismeretlen, valószinüen ez ág kihalt. Az Együd nevü család él, közülök nagyon elesve Nógrád megyében is lakozik.

Füzesy család. (Füzesi). Erdély családa, melyből füzesi Füzesy Dániel 1794-ben Kolos vármegye ügyésze volt.

Füzy család. (Bessenyei, csapói + karácsonfalvi). Erdélyben az erdélyi fejedelmek alatt jőnek elő Füzyek, majd bessenyei, majd csapói előnévvel. Ezek közül ismeretes Füzy Borbála a kivégzett Gyulay Pálnak neje, ezután Jósika István kanczellárnak, s végre Sarmasági Zsigmondnak felesége. Ugyanez időben élt Füzy János [2]), kinek Baladfi Magdolnától gyermekei: Erzsébet, István, Margit és Anna.

„A hagyomány szerint — ugymond Kőváry — ez időben három fitestvér nótába jött, s hárman háromfelé szakadtak. Egyik ment Magyarhonba Sáros megyébe, hol most is élnek. A másik ment Háromszékre, s ez elpusztult. A harmadik Udvarhelyszékre, és ennek lennének maradéki a homorod-karácsonfalvi Füzyek."

A homorod-karácsonfalvi Füzyek közül János († 1837.) kolosvári unitár. pap és tanár, testvére Ferencz abrudbányai pap.

---

[1]) Az eredeti czimeres levél Nógrád megye levéltárában van.

[2]) Kőváry L. Erdély nevezetes családai. 90. lap.

Mindkettő szép férfi és jó szónok, beszédeik sajtót is láttak. Ferenczet Abrudbányán fiaival: Sándor verespataki pappal, Ferenczczel és Mihály bánya-tiszttel 1849-ki május 10-én a nép dühe ölte meg; valamint Ágnes leányát és vejét főbiró Nagy Károlyt is kevés napok mulva. Életben maradtak még fiai: Sámuel Abrudbánya volt főjegyzője s országgyülési követe, Dienes erdőszeti hivatalnok, és József.

Magyarországban is találunk Füzyeket Abauj és Zemplin megyében. Az előbbiben Füzy Tamás úti-biztos 1846-ban. Az utóbbiban Ferencz esküdt 1843-ban.

Sáros megyében Füzy Ignácz alszolgabiró 1838-ban. Füzy Kristóf esküdt, és Füzy Vincze al-adószedő 1846-ban.

Füzy család. E nemes család leginkább Sopron és Vas megyékben van elterjedve. Czimeres nemes levelüket 1622-ki juliusban nyerték egy anyától két külön atyának gyermekei (tehát anyúl testvérek) Benedek Márton, és Füzy Mátyás és János az oklevél szavai szerint az azon időkben dühöngött vallási mozgalmakban a kath. vallás érdekében szerzett hadi érdemeikért [1]; és a nemes levél 1622-ben Vas, 1625-ben pedig Sopron vármegyében hirdettetett ki.

A most nevezettek két külön család törzseivé lőnek, és pedig Benedek Márton, kinek utódai később Tolna és Fehér megyékben nagyobb részben mint urodalmi tisztek tüntek fel, — a Benedek nevü családot alapitá, — Füzy János pedig a Füzy családnak törzs-atyja lőn, mint alább látandjuk.

A czimeres nemes levelet szerzők egyike Füzy Mátyás valószinüleg magtalanul elhalván, testvérétől Füzy Jánostól származik le a Dunántúl több megyébe elterjedt Füzyek családa. Ezen János — mint tudható — Vas megyében Sz.-Mártonban a Kemenes alatt született; szülőit a vallásos izgalmak korában elpusztitott egyházi anyakönyvek hiányában már tudni nem lehet. 1622-ben a megnemesitéskor még jóformán gyermekkoru lévén, e kitüntetést valószinüleg néhai atyja és idősb bátyja hadi érdemeinek köszönheté. — Pápa vidékéről nemes Horvát Borbálát vevén nőül, ezzel a következő családfát alkotá:

---

[1]) Családi közlemény szerint az egész.

Füzy János
1622. nemes.
(Horvát Bora)

István
szül. 1662.
(Göndöts Erzse)

György (Tolnába költöz)	II. János szül. 1715. † 1771. (Kisfaludon Sopron v.)	István (Tolnába költöz)

József Tap.-Györgyén Kisfaludon † 1810. (Tevelyi Magd.)	György szül. 1787. † 1825.	István szül. 1792. † 1832. (Csapó Kata)	Bora szül. 1783. (Zalka Jánosné)	Mihály sz. 1789. † 1830.

István és Csapó Kata gyermekei:

János sz. 1807.	Bora (Lendvay István)	Julia (Mátay József)	Teréz (Cséry János)

György gyermekei:

János	József	Borbála (Hoffer János)	Erzse (Sorok Sándor)	Julia (Szalmási József)

Mihály gyermekei:

József katona †	Mihály †	János †	Antal pap.	Kata (Vattay László)	Anna (Megyeri Mihály)	Erzse (Bedi Mihály)

József gyermekei:

László szül. 1785 † 1843. Sopron v. élelm. biztos.	Mária (Fekete József) Kisfaludon.

László gyermekei:

Magdolna sz. 1811. (Szabó Antal)	Lajos sz. 1814. † 1850.	László sz. 1816. ügyvéd Kapuvárt. (Pintér Francziska)	Antal sz. 1817. † 1818.	Elek sz. 1819. Kisfaludon.	Sándor sz. 1820. j.-birói segéd Pápán.	Károly sz. 1822. Lózsi jegyző. (Nagy Luiza)	Vincze sz. 1823. Babóti jegyző.

Magdolna leánya: Irma

László (ügyvéd) gyermekei:

Ödön sz. 1847.	Gyula sz. 1849.	László sz. 1850. †	Irén sz. 1853.	Pal sz. 1855.

Károly leánya: Gizella

A családfai törzsnek I. Jánosnak fia István Kem. Sz.-Mártonban született 1662-ben, honnan később 1695. táján Sopron megyei Kisfaludra költözött, és ott 1706-ban nőül vévén nemes Göndöts Erzsébetet, nejével kapott, s saját vagyonán is szerzett birtokán mezei gazdálkodással foglalkozott. Gyermekei György és István Tolna megyei Szokolyba költöztek; a harmadik fiu II. János helyben maradt. 1739-ben megnősült, 1762-ben nemes levelét a nemeskéri gyülésen ismét kihirdetteté. Borkereskedésseli szerencsés üzletek által vagyoná-

ban gyarapodván, öröklött birtokát tetemesen növelé és szaporitá. — Meghalt 1771-ben. Következő öt gyermeke maradt:

1) Borbála szül. 1783-ban, Zalka János felesége Bogyoszlón.

2) György szül. 1787-ben: meghalt 1825 ben. Gyermekei: János, József, Borbála Hoffer Jánosné, Erzse Sorok Sándorné, Julianna Szalmási Józsefné.

3) Mihály született 1789-ben; meghalt 1830-ban. Gyermekei: Józsefa katonaságnál halt el; János, Mihály, Antal lelkész, Katalin Vattay Lászlóné, Anna Megyeri Mihályné, Erzse Bedi Mihálynő Mindnyájan mezei gazdaságukban.

4) István szül. 1792-ben. Meghalt 1832-ben. Nejétől Chapó Katalintól gyermekei: János szül. 1807-ben; — Borbála Lendvay Istvánné Kisfaludon; — Julianna Mátay Józsefné; — Teréz Cséry Jánosné Pásztoriban.

5) József tanulmányait Váczon és Egerben végezvén, kora ifjuságában a kereskedői térre lépett, T.-Györgyén (Pest megyében) só- és gabna-szállitással kereskedett; később Kisfaludra haza költözvén, 1772 ben a messze elágazott Ádász Tevelyi családból T. Zsigmondnak és Palásti Borbálának leányát Magdolnát vevé nőül. Meghalt 1810-ben. Nevezett nejétől két gyermeke maradt: Mária férjezett Fekete Józsefnő Kisfaludon, és László született 1785-ben. Sopronban, Szombathelyen és Győrben végezte iskoláit. 1809-ben részt vett a nemesi fölkelésben, 1810-ben megnősült, feleségül vévén Czirákról alsó szopori Nagy János Sopron megyei számvevő és Babos Teréz leányát Annát. — A Sopron megyei tisztviselők sorába mint katonai élelmezési biztos lépett, és e minőségben szolgált 1835-ig, ekkor soproni központi biztos lőn, melyben egészen haláláig 1843-ig becsületesen szolgált, mint a megye jegyzőkönyvébe iktatott érdemei tanusitják. Emlitett nejétől következő nyolcz gyermeke született:

a) Magdolna szül. 1811-ben, férjhez ment 1843-ban guári Szabó Antalhoz Kisfaludon: — egyetlen gyermekök Irma.

b) Lajos született 1814-ben, tanult Sopronban, Szombathelyen és Győrben, melynek bevégezte után herczeg Batthyány Fülöp birtokain mint gazdászati tiszt, s később Bécsben a központi irodában szolgált, ezen szolgálatot a magánélettel cserélte fel. Meghalt 1850-ben Kisfaludon utód nélkül.

c) László született 1816-ban. Tanult Sopronban és Győrben. 1841-ben ügyvédi oklevelet nyert, s 1842-ben megyei esküdtnek választatott. 1843-ban atyja halálával ennek hivatal-utóda lőn a köz-

ponti biztosságban, melyet 1850-ig viselt; ekkor közigazgatási járásbiztosi segéd az iványi, később csepreghi járásokban 1852-ig, midőn az ügyvédi pályára lépett székhelylyel Kapuvárott. 1845-ben egybekelt Pintér Gábor gr. Viczayak nyugalm. tiszttartójának leányával Francziskával Sopronban, kitől gyermekei: Ödön szül. 1847-ben; — Gyula szül. 1849-ben; — László született s meghalt 1850-ben; — Irén szül. 1853-ban; — Pál szül. 1855-ben.

d) Antal szül. 1817-ben; meghalt 1818-ban.

e) Elek szül. 1819-ben. Tanult Sopronban és Győrben. Jelenleg Kisfaludon édesanyja mellett a család birtokát kezeli.

f) Sándor szül. 1820-ban. Tanult Sopronban és Győrben, az 1844-ki országgyülésen követségi irnok, a midőn ügyvédi vizsgálatot tett. 1845-ben Sopron megyei esküdt 1850-ig, ekkor a fertő-szentmiklósi járásban a törvénykezési járásbiróságnál segéd, 1853-ban e minőségben az eszterházi járásbirósághoz neveztetett, 1855-ben Sopronban az urbéri kárpótlások igazolását vette át, és ennek végeztével 1857-ben Pápára mint járásbirói segéd neveztetett.

g) Károly 1822-ben született. 1841-ben hadfi (Cadet) lőn a Gollner ezredben másfél évig. Jelenleg 1858-tól Lózsi kerületi jegyző. 1856-ban nőül vette alsó-szopori Nagy Ferencz leányát Alojziát, kitől leányuk Gizella született 1858-ban.

h) Vincze szül. 1823-ban. Jogi tanulmányait Győrben végzé. 1856-dik óta Sopron megyei Babót kerületi jegyző.

A két család közös czimere — mint itt a metszvény mutatja — egy lándzsa által függőlegesen kétfelé osztott paizs, a paizs jobb felében kék mezőben hátulsó lábain álló természetes szinü oroszlán, nyitott szájjal és kiöltött nyelvvel, két első lábával a lándzsát erősen tartja, a paizs másik felében vörös mezőben szintén hátulsó lábaira fenálló természetes szinü leopárd nyitott szájjal és kiöltött nyelvvel két első lábaival az oroszlántól húzza a lándzsát maga felé. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék; balról ezüst-vörös.

Fyersth család. Hogy birtokos volt Magyarországban, onnan sejthető, mert az 1546- és 1547-ki országgyülés rendeli, miszerint Fyersth Móricznak javait a király a győri káptalan kezéből vegye vissza. — Az 1555-ki országgyülés végzése szerint pedig F. Konrád Szarvkő vára (Hornstein) tized jövedelmét adja a győri püspöknek.

Fyrsth család. Fyrsth jobban Fyritsh Pál Rudolf királytól 1592-ki sept. 5 én Prágában kelt czimeres nemes levélben nemesitetett meg, mely Pozsony megye gyülésén 1590-ki aug. 15-én, Komárom vármegyében pedig 1629-ben hirdettetett ki [1]).

[1]) Pest vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

G.

Gaál család (Gyulai). A gyulai Gaál család egyik őse Békes megyei Gyula városában érdemeiért már Hunyadi János kormányzótól két udvartelekkel (Curia) adományoztatott, és abban a család Mátyás királynak özvegye Beatrix királyné által is megerősittetett; és e telkeken álló utcza maig is Gaál utczának neveztetik [1]). Ez adományzottnak utóda volt Gál Ispán (Gallus Ispán, vagy jobban István), Gyula várának várnagya, a ki 1499-ben Somogyi Benedektől egy a városban létezett nemes udvartelket, és 1515-ki april 30-án Gyula városa szent Móricz utczájában egy másik házat Fövényes helységgel együtt Brandeburgi György őrgróftól megvévén [2]), ezeknek birtokába 1516-ban II. Lajos király adománya mellett az orodi káptalan által beiktattatott. Később — 1556-ban Gyula város elöljárósága a Gáal család minden Békes és Zaránd megyei (Fövényes, Kerekegyháza, Kozmán, Szent-János-szeri, Kis-Halom-szeri, Nagy-Halomszeri, Kettős-szeri és Megyerutallya) fekvő birtokait és haszonvételeit lefoglalta, mi ellen nevezett Istvánnak (Ispán) fiai: gyulai Gaal András, György, István és Bertalan a váradi káptalan előtt tiltakoztak [3]).

A nevezettek közül István, ki már fövényesi előnevet viselt, 1560-ban I. Ferdinand király uj adománylevele nyomán Varga deák Ferencznek Gyulán létezett háza és telke birtokába jutott [4]). Ez István, ki török fogságba is esett, s onnan magát 1000 forinton váltá meg, — utóbb a fövényesi Gaál család törzsévé lőn.

Testvérei (családi adatok szerint) I. Ferdinand királytól Békes megyében az emlitetteken kivül Megyes, Keszi, Gelvad és Kis-Kamut helységet és pusztát is uj adomány-czimen nyerték meg. Mind ezen testvérek közül azonban a családot tovább egyedül András terjeszté, kitől a család leszármazását a mai napig a családfa mutatja.

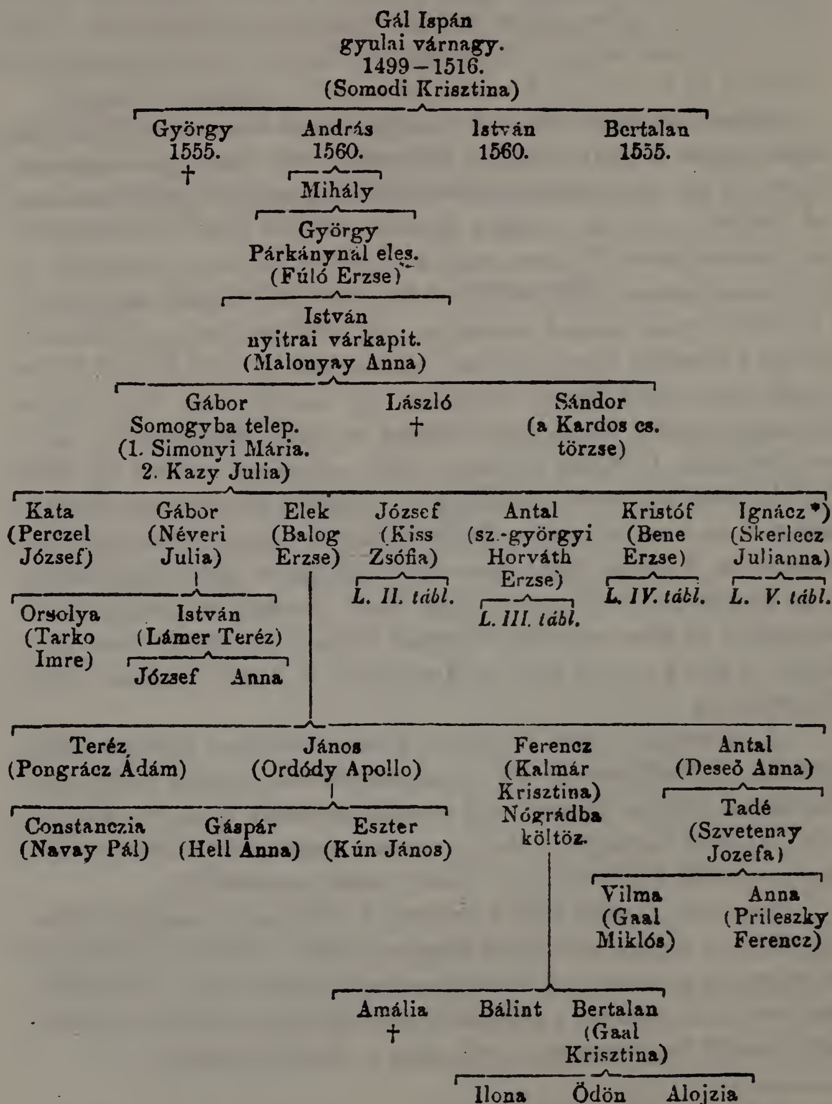
[1]) A családtól nyert adatok szerint.

[2]) L. ezekről Mogyoróssy János: „Gyula hajdan és most" czimü munka 32. és 175 l.

[3]) Ugyanott

[4]) Ugyanott 54. l

I. tábla.

*) Ezeknek testvéreik még: Krisztina Posgay Zsigmondné; Anna Jagasits Ferenczné; Julianna Balogh Józsefné, és Katalin Bcsán Imrené.

II. t á b l a.

I. József *lásd I. táblán.* (Kiss Zsófia)

- Francziska (Petrovszkyné)
- Gábor (b. Rudnyánszky Éva)
  - Pál (Gaal Ida)
  - Ede lak. Pesten. (Radványi Mária)
- Zsófia (Jeszenszky Antal)
- Sándor (Salamon Anna)
  - János
  - Ferencz (Szentgyörgyi Anna)
    - Sándor
    - Ida (Gaal Pál)
  - Krisztina (Bátor József)
- Julia (Deseő Antal)
- Borbála (Atzél István)

III. t á b l a.

Antal *lásd I. táblán.* (szentgyörgyi Horváth Erzse)

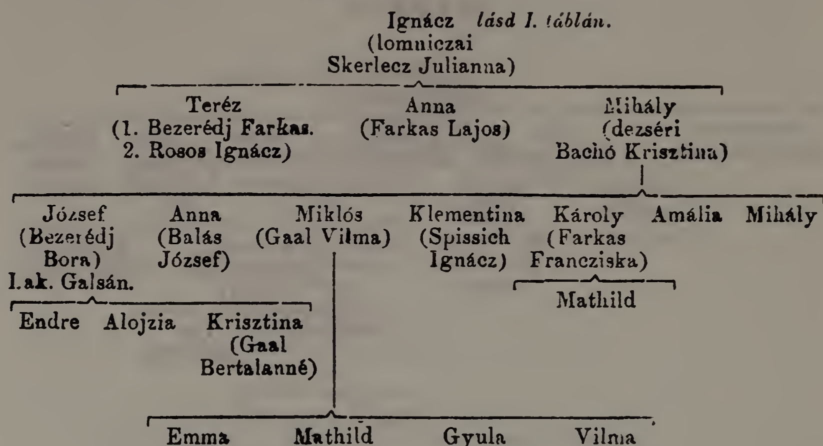
- Borbála (Gaal Józsefné)
- Mária (Sixti Ferencz)
  - Erzse (Svastics Lajos)
  - Ferencz (Tallián Éva)
- Erzse (b. Majthényi Antal)
  - Erzse (Madarász László)
- Teréz (Novák Gáspár)
  - Ferencz (Skublics Konst.)
  - Sidonia (Bogyai József)

IV. t á b l a.

Kristóf *lásd I. táblán.* (Bene Erzse)

- Kata (Horváth István)
- Antonia (Martem Robert)
- György (Somogyi Anna)
  - Dienes
  - Eugenia
- István (b. Döttinger Ludovica)
  - Leopoldina (Baiamarné)
  - Janka (b. Kopein)
  - Karolina
  - Mária
  - Gusztáv
  - Kristóf

V. tábla

Mint e táblázatok igazolják, a XVI. századtól fogva hat vonalra oszolva sarjadzott le a család. A törzs Gaal Ispánnak fia András 1562-ben I. Ferdinand királytól (Brandeis várában kelt) oltalom-levelet kapott. Ennek fia Mihály nemzé Györgyöt, ki Párkánynál a törökök elleni csatában esett el, és Fúló Erzsével nemzé Istvánt, ki Nyitra várkapitánya volt. Ennek vicsapi Malonyai Annától három fia maradt: Gábor, László és Sándor. E két utóbbi fi-ágon kihalt, (Sándortól Baranya vármegyében a Kardos család vette eredetét). Gábor Bars megyéből Somogy vármegyébe telepedett, és ott két neje Simonyi Mária, és garan-veszelei Kazy Juliannától tizenegy gyermeket nemzett, ugymint: 1. Katát Perczel Józsefnét, 2 Krisztinát Posgay Zsigmondnét, 3. Annát Jagasics Ferencznét, 4. Gábort (kinek ága az I. táblán); 5. Eleket (lásd ágát az I. táblán); 6. Józsefet (lásd ágát a II. táblán); 7. Antalt (lásd a III. táblán); 8. Juliannát Balogh Józsefnét; 9. Kristófot (lásd ágát a IV. táblán); 10. Ignáczot (lásd az V. táblán); és 11. Katalint Bésán Imrenét.

Ugyanez időben élt — de a családfán nem áll — gyulai Gaal György 1747-ben Bars vármegye szolgabirája.

Somogy vármegyéből a család ismét több megyébe terjedt el.

Az I. táblán Eleknek fia Ferencz Somogy megyéből, melytől 1806-ki dec. 9-én nemesi bizonyitványt vesz ki, — Nógrád megyébe

költözik, ott 1807-ki febr. 18-án nemességét kihirdetteti. Fiai közül Bertalan ismét a Dunántúlra költözött.

A II. táblán álló Edének Pesten Pencz Miklós által festett érdekes történeti képei vannak.

A család nemesi czimere: a vért égszin mezejében hátulsó lábain álló oroszlán, felemelt első jobb lábával a torkán általütött kardot tartva. Ugyanilyen oroszlán emelkedik fel a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös.

Gaál család. (Bélafalvi). Ugocsa vármegye nemes családa Bélafalvi előnévvel; e század elején birtokos Csedreghen [1]). Közülök bélafalvi Gaal Ferencz Ugocsa vármegyének 1767-ben főjegyzője, 1777-ben pedig alispánja [2]).

Gaál család. (Vallaghi). A vallaghi Gaal család Zemplin megye kihalt családául iratik [3]).

Ezeken felül Magyarországban még egy sereg Gaal család van, a nélkül hogy vezetékneveiknek családi szokás szerinti helyesirását (mint Gaal, Gáll, vagy Gál) meg tudnók határozni. E név-irási különbség okozza azt is, hogy a történetben szerepelt néhány Gálnak is (főleg előnév nélkül olvasva) az illető külön családba helyét ki birnók mutatni Igy

Már Zsigmond király által Gál Imre (Palóczy László apróda) 1433-ik évi sz. Jakab apostol napján kelt oklevél által megnemesittetett [4]). Ez Imre — miután ura Palóczy László főleg Zemplinben volt birtokos — gyanithatólag szintén Zemplin megyei volt.

Gál János Eger mellett Szarvaskő várkapitánya volt, melyet 1596-ban megrettenve a török előtt üresen hagyott [5]).

Gaál vagy Gál nevü családaink vannak jelenleg is Zemplin [6]), Gömör, Heves, Pest s több megyékben.

---

1) Szirmay C. Ugocsa p. 173.
2) Ugyanott pag. 56 57.
3) Szirmay C. Zemplin not. top. 81.
4) Budai F. Histor. lex. III. 47.
5) Istvánffy 1685-ki kiad. 452.
6) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112

Gaál család. Gaál Márton 1720-ki april 29-én III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [1]).

Czimere: kék mezőben zöld téren nyugvó tigris, balra fordított fővel, kiöltött nyelvvel; fölötte jobbról arany csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Gaál család. Ujabb család, mely czimeres levelét az ország primása ajánlatára kapta 1792-ben. A czimer-szerző Gáal Mihály volt. Czimere három részre oszlik: először viz-szintesen kétfelé, másodszor a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé. A felső jobboldali vörös mezejü udvarban hátulsó lábain álló arany oroszlán, első jobb lábában kivont kardot, a másikban kettős keresztet tartva. A másik felső osztály kék mezejében hármas zöld halomról felrepülő fekete sas a nap felé lebegve látható. Az alsó fehér osztályban jobbról balra lefelé vonuló három kék csikolat (fascia), és ezek mindegyikén három-három arany csillag fénylik. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt arany oroszlán karddal és kereszttel emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-kék [2]).

Gaal család. (Kövendi). Erdélynek is mintegy husz Gaal nevü családa van, azonban nagyobb része Gál-nak iratván, alább fognak következni. (*Lásd Gál család*).

A kövendi Gaal családból Tamás 1815 ben az erdélyi kanczellárián titkár volt.

Sámuel 1847-ben Torda vármegye főszolgabirája.

Zsigmond Aranyos-szék alkirálybirája volt. Fia József él.

Ezek közül való Miklós, ki fiatal korában az irodalom terére vivé nevét. Másik Miklós Küküllő megye alispánja volt.

Gaal család. (Magyarosi). Szintén erdélyi család; belőle Lajos 1847-ben a kolosvári kir. Lyceumban jogtanár.

Gabány család. (Olysói). Lakhelye Zemplin, Szathmár és Ugocsa vármegye. Az előnevet adó helység azonban Sáros vármegyében fekszik.

Ugocsa vármegyében olysói Gabány Imre 1800-ban jegyző.

Gabány Sándor 1844-ben Szathmár vármegye követe.

Gabelits család. Zala vármegyében honol. Gabelits Imre 1844—1848-ban Zala vármegye alszolgabirája volt.

---

[1]) Collect. Herald. Nro 431.

[2]) Adami Scuta Gentil. tom. III.

Gabelkoven család. Báró Gabelkoven Zsigmond, Antal, Ferencz és Lajos az 1792-ki országgyülésen honfiusitattak [1], már előbb anyjok és nagyanyjokról (gr. Forgách és Cziráky leány után) magyar családokkal állottak rokonságban.

Leszármazásuk következő:

B. Ádám Siegfried
† 1702. május 20.
(B. Gaisruck Anna M.)

Éva-Rozina	Mária-Const.	János-Károly	Antal-Gottfried	János-József
szül. 1655. febr. 26. † 1656. jul. 3.	sz. 1659. aug. 26. † 1712 sept. 10. (b. Kulmer Ferdinand)	szül. 1657. május 15. † 1696. jan. 4. sz. meiningeni korm. igazg.	sz. 1668. oct. 4. cs. kir. hadnagy elesett Belgradn. 1693. sept. 7.	szül. 1669. dec. 21. † 1740 jun. 5. (báró Ruess Mária)

János-József gyermekei:

Leopold	Tamás-Ferencz	Zsigmond-Ignácz	Otto-Ferdinand	Ferencz	Anna-Mária	Teréz
sz. 1704. nov. 13. † 1777. febr. 19. Grätzben cs. kir. törv. tan. (Gr. Heinrichsberg Mária)	sz. 1705. † 1781. magyarországi apátur.	szül 1706. † 1775. cs. k. kam. és táborn. (Gr. Forgách Francziska)	szül. 1711. † 1780. Stainzi kanonok.	sz. 1716. † 1790. cs. k. kap.	szül. 1708. † 1768. (b. Jauerburg János)	sz. 1713. † 1788.

Zsigmond-Ignácz gyermekei:

Zsigmond	Antal	Ferencz	Lajos
szül. 1758. nov. 10. cs. kir. korm. titkár és kam. Grätzben. (Gr. Dietrichstein Jozefa)	szül. 1759. Érsekujvári prépost.	szül. 1761. sept. 26. cs. kir. kam. táborn.	szül. 1763. oct. 30. cs. kir. kam. tábornok.

A családfa törzse báró Ádám Szigfried, ki 1622. aug. 12-én született, és 1712-ki május 20-án meghalt, Thurn, Helfenberg, Forteneck és Guttenhard urául iratik [2]). Fia

János-József báró Thurn és Schalleck ura, rendi választott (ständischer Verordneter) Grätzben. Meghalt 1740-ben. Gyermekei közül Tamás morvaországi zwittaui plébános és magyarországi szentmihályi apát. Leopold tartományi tanácsos Grätzben, Forteneck, Schalleck és Wiederdriess ura. Zsigmond szül. 1706-ban, a Thurn és Schallecki uradalmakat birá Stájerországban, cs. k. kamarás, Mária

[1]) 1792-ki 22. törv. cz.

[2]) Schönfeld: Adels-Schdmatismus II. 127.

Terézia-rend lovagja, és tábornok volt. 1756-ban nőül vevé ghymesi gróf Forgách Jánosnak gr. Cziráky Erzsébettől született leányát Francziskát (szül. 1732. † 1819.) ki által magyar családokkal rokonult, és fiai — kik a táblázaton láthatók — magyar indigenatust nyertek. Ezek közül Antal ujvári prépost a Ludoviceára is (1300 frtot) adakozott [1].

Gabóczy család. Zemplin megye armalista nemes családainak egyike [2].

Gabony család. I. Leopold királytól 1696-ik táján czimeres levelet [3] nyert. Czimere a vért kék mezejében zöld téren könyöklő vörös ruhás kar, egy rózsa-gallyat tartva. Ugyan ilyen kar látható a vért fölötti sisak koronáján is két kiterjesztett sas-szárny között. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család egyik tagja Gabony István Hont, majd Nógrád megye tiszteletbeli esküdtje volt. (Meghalt 1850. táján). Lakott B.-Gyarmaton. Csak leányai maradtak.

Állitólag a család előnevét Gáboltó-ról venné, miről Sáros megyei származatra következtethetni.

Gábor család. Gábor János Madassovich Jánossal együtt III. Károly király által emeltetett nemesi rangra 1717-ben kelt czimeres levél által [4].

A czimer ez: a vért kék mezejében zöld téren hátulsó lábain kettősfarkú oroszlán áll, első jobb lábában kardot villogtatva. A vért fölötti sisak koronájából két fekete sas-szárny között arany nap ragyog. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Valószinüleg e család sarjadéka azon Gábor Ferencz, ki 1822-ki dec. 11-én Komárom megyétől nemesi bizonyitványt vevén ki, a bánságba költözött, és Krassó megyének 1823-ki julius 14-én tartott közgyülésen nemességét kihirdetteté; és családja Krassóban jelenleg is él.

Gáborffy család. (Tekerő-pataki). Csik-Gyergyószéki székely család. A XVII. század végén élt közülök Gáborffy István, kinek Cseffey Erzsétől (Cseffey Lászlónak Daczó Máriától született leányától) fia István, és ennek fia ismét István [5].

---

[1] 1808-ki 7-ik, és 1812-ki 2-ik törv. cz.

[2] Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[3] Egykor láttam az eredetit.

[4] Collect. Herald. Nro 581.

[5] Hodor: Doboka várm. 77. l.

1752-ben élt tekerőpataki Gáborffy Gábor, ki 1756-ban Gyergyónak alkapitánya [1]. Ennek két leánya volt: 1. Anna delnei Csató Zsigmond kanczelláriai referendarius neje, és 2. Borbála Török Lászlónak a parajdi sóbányák kamarai ispánjának felesége 1752-ben [2].

Gáborffy Pál 1801-ben szintén Gyergyószék alkapitánya [3]. Másik Pál 1794-ben a tartományi biztosságnál fogalmazó, 1814-ben pedig a beszterczei kerületben tartományi biztossági segéd.

Gabriel család. Gabriel István Ruszt sz. kir. város tanácsosa, 1652-ben nemesitetett meg [4]. Czimere a vért kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kardot villogtatva. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [5].

Gabriel János Sopron megyei esküdt, utóbb Sopronban biró volt [6].

Hasonnevü család él Krassó vármegyében is, ebből származott-e? adataink reá nincsenek. Gabriel Károly Krassó megyei birtokra 1831-ki julius 8-án nyert királyi adomány-levelet, mely azon megyében 1833-ki jan. 8-án tétetett közé.

Gábriel család. (Csáthi). E század elején (1819 ben) él közülök csáthi Gábriel István, kinek neje Fáy Borbála volt.

Gábry család. Abauj, Heves és Ung megyei nemes családok sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Gachay család. Ugocsa megyei nemes család. Gachay László e század elején birtokos Veléten [7].

Gáchy család. Gáchy Márton és általa Gáchy György és Péter, valamint nagybátyja Gáchy György I. Leopold király által 1662-ki május 10-én kelt czimeres nemes levélben nemesitettek meg, és e nemes levél azon évben Sáros megyében kihirdettetett.

A család utolsó ivadéka Gáchy György nagy-fügedi lakos e század elején kihalván, az eredeti armalis levél Abauj vármegye levéltárába tétetett.

---

[1]) Benkő Károly: Csik, Gyergyó, Kászon leirása. 54.

[2]) Lásd „Igaz utazó a világi és mennyei méltóságra“ czimü Csató Zsigmond fölötti halotti beszédet. Nyomt. 1752.

[3]) Benkő Károly id. h. 55. l.

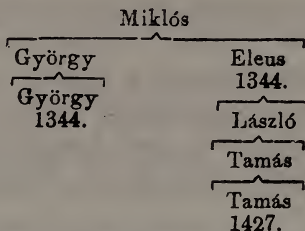
[4]) Lehoczky Stemmat. II. 142.

[5]) Burgstaller: Collectio Insignium nob. Fam. Hung.

[6]) Lehoczky id. h.

[7]) Szirmay C. Ugocsa p. 147

Gachály család. A Gachály (vagy mostani irásmód szerint Gacsály) család nevét Szathmár megye Gacsály helységétől, eredetét pedig a Guth Keled nemből származott Eleus-től vette. — Gachal Eleus fia Miklósnak, 1344-ben unoka-öcscsével együtt Gacsaly helység határát jártatá [1]. Néhány izen tőle a leszármazás igy folyik:

A vég-izen álló Tamás 1427-ben kusali Jakchi Mihály és László ellenében nyerte perrel vissza Gacsályt és Garbolczot [2].

Birt a család Ugocsa megyében is Salánk és Alsó-Karaszló helységben; 1483-ban Salánkot a rosályi Kún család foglalta el magvaszakadtán Athyai Györgynek, ki a Gacsalyiakkal osztályos vér volt [3].

Gacsályi György 1505-ben Szathmár vármegye követe a rákosi országgyülésre [4].

Gadóczy család. Közülök Péter 1544-ben Balassa Menyhért fegyvernöke, vitézül viselte magát Léva védelmében, midőn egy törökkel párbajt vivott [5]. Másik Gadóczy Péter 1603-ban Székely Mózsessel esett el [6].

Gáfor család. (Paari). 1560-ban nemesitetett meg [7]. A mult század közepén Gáfor Erzse Litassy István hitvese volt. — Gáfor Elek Nyitra vármegye esküdtje 1844-ben.

Gáhy család. (Máskép Mészáros). Gáhy máskép Mészáros János 1790-ben nyert czimeres levelet.

Czimere a vért vörös udvarában zöld téren hátra vetett fővel két szemközt álló ezüst oroszlán; első jobb lábaikkal zöld borostyán-koszorút tartanak. A vért fölötti sisak koronájából szintén ezüst oroszlán

---

[1] Szirmay Szathmár várm. II. 279.
[2] Ugyanott II. 269. 279.
[3] Szirmay C. Ugocsa. 86. 87.
[4] Jászay: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 158. lap.
[5] Istvánffy 1685-ki kiadás. 179.
[6] Wolf. Bethlen V. p. 409.
[7] Lehoczky Stemm. I. 165.

emelkedik, melynek derekára koronás kigyó van tekerődzve. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös [1]).

Gáhi család. Gáhi Ferencz 1790-ben nyerte czimeres levelét. Czimere viz-szintesen két mezőre osztott paizs, a felső mező kék, az alsó ezüst; a paizs alján zöld téren hátulsó két lábára állva tigris látható, első jobb lábával iró-tollat tartva. Ugyan ezen alak emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Gaizler család. Gaizler János 1757-ben Mária Terézia király-asszony által emeltetett nemességre. Czimere, mit ekkor kapott, következő: a vért fejének fekete csikolatán három arany csillag ragyog; a vért többi része függőlegesen két mezőre oszlik, a jobboldali ezüst, a baloldali vörös szinü, a vért közepén zöld térről emelkedő öt teljesen kinyilt rózsát mutató rózsa-fa a fehér és vörös mezőkkel ellenkezőleg van szinezve. A vért fölötti sisak koronájából arany oroszlán nől ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Gál család. (Felső-Őri). Egyike azon Vas megyei nemes családoknak, melyek 1582-ben Rudolf királytól Felső-Eőr helységre adománylevelet nyertek [4]).

Gál család. (Hilibi). Erdélyben a Gál nevü családok közül a legkiemelkedettebb. Eredetileg székely család a Háromszékből, hol fő-fészkük az előnevet adó Hilib, Nyujtód és Páva. Egy része Marosvásárhelyt és Kolosvárt vevé lakásul.

Több tagja a hazai történelem és jogtudomány mezején mint biró és iró hitelt s nevet szerze magának, s mint eszes emberek — mond Kőváry — a kormánynak szolgálatában és kegyében álltak.

Mint székely család Bocskaytól kapja 1606-ki mart. 6-án czimeres levelét, mely Gál Jánosnak orbai szék pixidári hadnagyának „mint a haza szabadsága bajnokának" adatik.

A czimer-vért égszin mezejében egy hadi férfiu áll egészen vörösben, jobb kezében kivont kard, a balban levágott törökfej.

A czimer-szerző Jánostól kezdve a családfa [5]) napjainkig következőleg alakult:

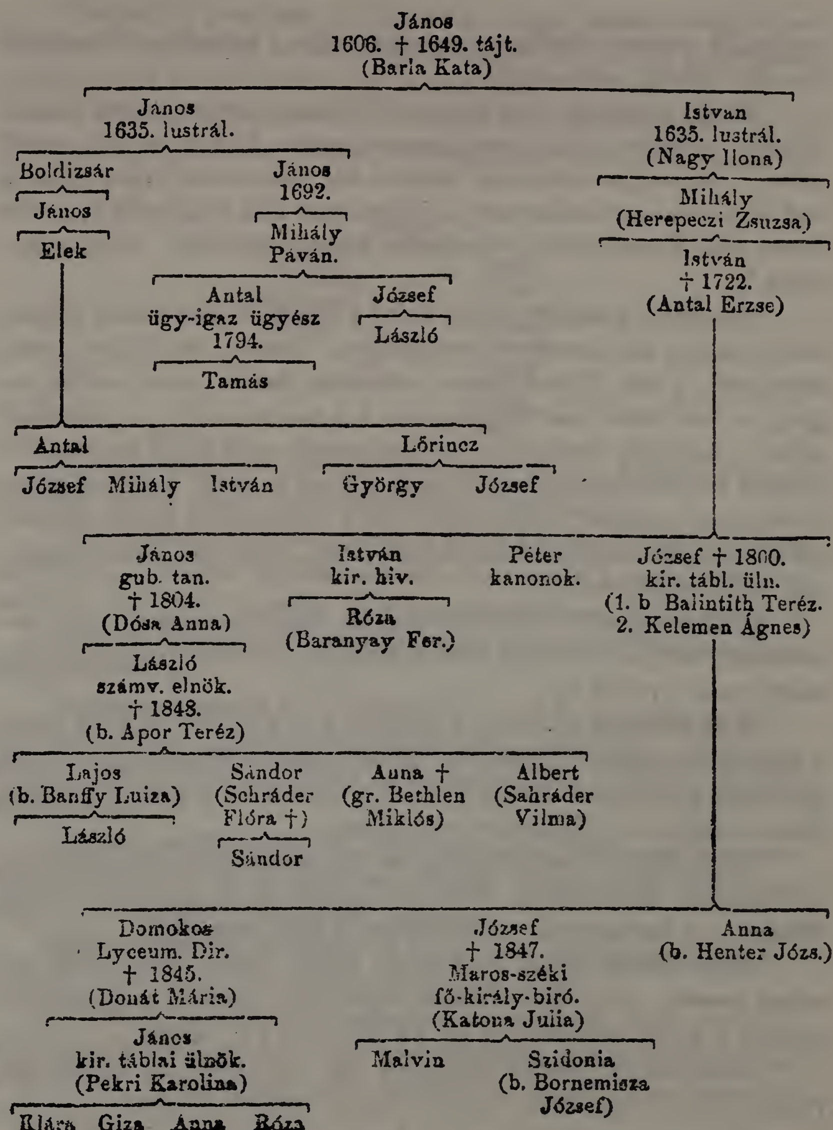
[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Adami Scuta gentil. III.

[3]) Collect. Herald. Nro

[4]) Lásd e munka II. köt. 34. lapján a Bertha családot.

[5]) Kőváry id. m. 91. l.

A Páván lakott M i h á l y n a k fia A n t a l 1794-ben kir. ügy-igazgatósági ügyész volt.

Mint hires törvénytudó J á n o s tünt legelőbb fel, és hivatalos pályáján kormányszéki valós. belső titkos tanácsosságig emelkedék. Meghalt 1804-ki nov. 26-án, kora 70. évében. Fia

László a hazai történelem és jogtudomány terén munkált, és az erdély országgyülések végzéseinek három kötetét adá ki. 1837-ben főkorm. tanácsos; 1838-ban február 16-án a szebeni országgyülésen számvevő hivatal elnöke lett. Mint hanyatló 1846-ki mart. 15-én nyugalmaztatott egész fizetéssel. Meghalt 1848-ki julius 9-én, kora 71-ik évében. Báró Apor Teréztől gyermekeit s unokáit a táblán láthatjuk.

József a fen emlitett Jánosnak fivére mint királyi táblai ülnök (1794-ben) emeli fel családát. Első nejétől fia Domokos főkormányi tanácsosi czimmel a kolosvári Lyceum utolsó világi igazgatója volt. Meghalt 1845-ben. Fia János táblai ülnök 1848-ig; 1848-ban képviselő; 1850-ben bizalmi férfiu Bécsben. A törv. tudományos téren családja méltó tagja, s mint publicista a hirlap-irodalom terén is gyakorlati kérdések fejtegetésében vett részt. Pekri Karolinától négy leánya van.

Józsefnek másik fia József Maros-szék fő-királybirája 1836-tól. Egyike a kormány legerélyesebb férfiainak. Meghalt 1847. sept. 8-án. Katona Juliától leányai: Malvin, és Szidonia báró Bornemisza Józsefné.

Gál család. (Dálnoki). Szintén erdélyi székely család. 1644-ki január 23-án nyerék a czimeres levelet dálnoki Gál György és Miklós testvérek, kik két ágazatot alkotának [1]). Egy része Háromszéken honn lakik, másik része a megyékre szállt, megyei birtokot szerzett.

Gál család. (Kénosi). Udvarhelyszéki székely család. Kénosi Gál Péternek fia Ferencz 1627-ben Udvarhelyszék jegyzője [2]), (1638—1648.) mint hatalmas ügyvéd Pécsi Simon leányát Zsuzsát veszi nőül, és ez által családját még inkább kiemelé. Jelenleg e család egyedül a magát vadász-fegyverével véletlenül meglőtt Kénosi Istvánnak Sikó Annátóli fiában él [3]).

Az utóbbi korban a család a Gál nevet Kénosi-val váltá fel, igy irja már nevét Kénosi Zsigmond udvarszéki rectif. biztos 1794-ben is.

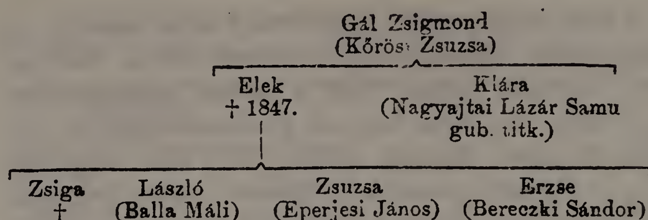
Gál család. (Szent-Iváni). Maros-szék vagyonosb családai közé tartozik. Közülök 1794-ben Pál kir. táblai ügyvéd, Zsigmond Maros-szék királyi főpénztárnoka. Ez utóbbi ily családfát alkota:

---

[1]) Kőváry id. h. 92.

[2]) Kállay: Székely nemz. 248.

[3]) Kőváry id. h. 92.

Elek 1815-ben Maros-székben árva-gyámi hivatalt viselt, legutóbb azon egyházkerületi felügy. gondnoka volt. Pál, ki a táblázaton nincs meg, Alsó-Fejér megyében ügyész 1847-ben.

Gál család. (Illyefalvi). Fő-fészke Illyefalva, hol legtöbbnyire városi hivatalt viseltek. Közülök

1794-ben János és László Illyefalván tanácsosok.

1815-ben Mózses. Pal és Péter tanácsülnökök.

1847-ben Pál Illyefalván tanácsnok; — Dániel Hunyad vármegyében ügyvéd.

Gál család. (Sz.-gerliczei). Maros-székben honol. Közülök Benedek és Dienes 1848-ban az emlitett székben rectif. biztosok.

Gál család. (Kovásznai). Háromszék családa. Közülök Elek Kézdi székben szegények ügyvéde.

Gál család. (Uj-székelyi). Egyik tagja Gál József gubernialis ügyész 1847-ben.

Gál család. (Sz.-Somlyói). Közülök Gál József 1848. előtt a guberniumnál kezd hivatalos pályát.

Gál család. (Udvarhely-sz.-iéleki). Ezekből is József 1848. előtt a badi irodában gyakornok.

Gál család. (Sz.-Háromsághi). Ily előnévvel találjuk Gál Zsigmondot 1847-ben az erdélyi kanczellárián fogalmazó gyakornokul.

Galaczy család. Doboka megyei eredetü család. Közülök Galaczy István 1602-ben esett el Beszterczénél [1]).

Másik Galaczy Farkas (de szintén azon megyei) Doboka megyében 1794-ben rectif. biztos, Bideskuthy leánynak mint Ördög ivadéknak magtalan férje kihalt 1829-ben. Birt és lakott Bádokban [2]).

Galambfalvi család. (Galambfalvi). Kihalt székely család Galambfalváról. Közülök Ferencz 1459-ben Udvarhelyszék fővezéri helyettes [3]).

---

1) Wolfg. Bethlen V. p. 16.
2) Hodor: Doboka várm. 84.
3) Kállay: Székely nemz. 248. l.

Galambos család. (Pongyeloki †). Gömör vármegyei eredetü nemes család, mely Pongyelok helységről irta előnevét. A Gömör megyével szomszédos Nógrád megyében — ugy látszik — házasság útján birtokos volt. A mult század elején kihalt.

A XVII. század közepén éltek [1]) pongyeloki Galambos György (1653-ban), Galambos Zsófia előbb Mocsáry Istvánné, utóbb (1653.) nemes Szentpétery Istvánné.

Ugyan ekkor élt idősb Galambos László, kinek Battik Erzsébettől fiai Péter és ifjabb László.

Tán ezeknek testvére volt Galambos Zsuzsánna Pápay Péterné is, kiknek nevét Nógrád megyében Nagy-Sztraczin helység evang. egyházában egy aranyozott ezüst kelyhen eme fölirás tartja fel:

Usibus haec sanctis Pápai Petrus, atque Galambos
Dona Susanna simul stirps generosa litat,
Utere cumfructu his per multa tempora trinlingius
Una Fileki turba ligata fide.

A kehely alsó részén a Galambos és Pápay család czimere látható: „G. Z. és PA. PETER 1658." név- és év-jegyzettel [2]).

Kubinyi Borbála Galambos Lászlóné volt [3]).

Galambos család. Alapitá Galambos Mihály, ki 1751-ben Mária Terézia király-asszonytól kapta czimeres nemes levelét [4]).

Czimere a vért kék szinü udvarában zöld téren álló pánczélos vitéz, sisakján vörös, fehér, vörös strucz-toll leng, kinyujtott jobbjában meztelen kardot szorit; a vért jobboldali felső szögletében arany félhold ragyog. A vértre helyezett sisak koronáján zöld halmon két fekete sas-szárny között piros lábú és csőrű fehér galamb áll, félig felemelt szárnyakkal, csőrében zöld olaj-ágat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [5]).

Galambos család él Szabolcs és Zemplin megyében, hol e század elején Lasztócz, Márk és Mihályi helységben birtokos [6]).

Galambos család. (Galgói). Erdélyi család Belső-Szolnok megyében, hol galgói Galambos Sámuel 1815-ben rectif. biztos volt.

---

[1]) Nógrád megye 1652—1655-ik évi jegyzőkönyvei szerint.
[2]) Mocsáry: Nógrád várm. Esmértetése. I. 345. l.
[3]) Szirmay Szathmár várm. II. 148.
[4]) Collect. Herald. Nro
[5]) Adami Scuta gentil. III.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112. 268. 269. 371.

Gálbory család. Bihar megyei nemes család. Gálbory Sámuel Hegyes falut birja azon megyében [1]).

Gálfalvi család. (Harczói). A család fészke Maros-szék, melyben fekszik Harczó, az előnevet adó helység.

Állitólag előbb Gálfalvi Iszlai volt nevök, s az ujabb időben a Gálfalvi névnél maradtak. 1700-ki julius 10-én uj czimeres nemes levelet nyertek.

A XVII. század végétől jelenig családfájuk [2]) következő:

A családfa törzse — ugy látszik — azon Gálfalvi Gergely, ki előnevét Siketfalváról irta, és 1703-ban a hires Szász János királybiró elleni vádpörben mint közügyek igazgatója (Fiscalis Director) állott [3]).

A vég-nemzedékek közt Elek 1815-ben Maros-székben fióktörvényszéki ülnök. Testvére

Imre 1842. óta 1848-ig itélőmester, és a m.-vásárhelyi kóroda elnöke; most magánéletet él.

---

[1]) Fényes E. Geogr. szótár. II. 96.

[2]) Kőváry: Erdély nev. családai. 93. l.

[3]) Uj magyar Muzeum 1855-ki foly. I. 19. lap. — A másik Gergelynek Keczeli Ágnestől fia Pál tán ugyan egy azon Pállal, ki 1794—1815-ben keresztúri unitar. esperes volt?

Gálfalvi család. (Ny.-Gálfalvi). Szintén székely család, lakhelye szintén a Maros-szék, és valószinüleg csak egy külön ága a fölebb emlitett harczói Gálfalvi-aknak. Közülök

1815-ben ny.-gálfalvi Gálfalvi Antal és Mihály Maros-székben fiók-törvényszéki ülnökök.

1847-ben Lajos Maros-szék rectificator-biztosa.

Gálffy család. (Pathi). Gálfi nevü családot Lehoczky a Nádasdy-aktól eredeztet, kiknek Elöljárói Gál 1400-ban sógoruk volt [1].

1498-ban pathi Gálffy Jakabot [2]) többekkel együtt a Serkel folyamon épitett Váiss nevü csatorna miatt idézteti Korlátkői Osvald. — Path helység — honnan Gálffy Jakab előnevét irta, Komárom vármegyében fekszik.

Gálffy család. (Maros-kocsárdi). Gálffy János szerint a maros-kocsárdi Gálffyak Magyarországból szakadtak Erdélybe [3]). Magyarországban — az akkor ugynevezett részekben — Bihar, Szathmár, Zemplin [4]) megyében voltak Gálffyak.

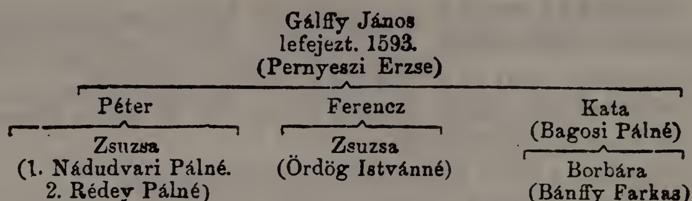
Szathmár megyében Zsarolyánban már 1487-ben birt Gálffy Sebestyén [5]); 1587-ben pedig Gálffy Ferencz 1587-ben többekkel együtt 1587-ben Szathmár megyei Gencs helységben részbirtokot kapott adományban.

Biharban pedig Belényesen birt a család, mint alább látandjuk.

Erdélyben e nevet Gálffy János emelé fel, és tevé emlékezetessé. Előbb Báthori Zsigmond nevelője, utóbb tanácsosa, kit 1593-ban az ádáz-lelkü Bodoni István incselkedései folytán Báthori Zsigmond Belényesen elfogatván, Szabó Balás huszti alkapitány által lefejeztetett. Csak egy napi várakozást kért, s alig egy órányi imádkozási időt nyert [6]). Elkoboztatván birtokai, marmarosi jószágait 1611-ki november 26-án Kun Gáspár kapta meg [7]). Erdélyben székhelye Kocsárd volt Aranyos-székben. Családfája — melyet ő alapita — igy jött le [8]):

---

[1]) Lehoczky Stemm. II. 143.
[2]) Fényes: Komárom várm. 132.
[3]) L. naplóját gr. Kemény és Kovács: Erdély tört. tár. I. 79.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 81.
[5]) Szirmay Szathmár várm. II. 40. 218.
[6]) Wolfg. Bethlen III. 27—34.
[7]) Kemény Jos. Not. Cap. Albens. 239.
[8]) Kemény és Kovács Erdély Történettára I. 75—77.

E családfáról látjuk, hogy Gálffy János harmadizen fi-ágon magvában kihalt; — de a magyar ág még élt 1620-ban, midőn belényesi Gálffy György Boros-Jenő várkapitánya volt [1].

Gálffy család. (Martonosi). Udvarhelyszéki székely sarjadék, melynek egy ága maig is Martonoson fészkel. Gálffy Ferencz 1647-ben már mint Udvarhelyszék főkirálybirája tünik fel [2].

A Martonosi ágból Mihály 1815-ben Udvarhelyszék dulkója. Sándor 1847-ben szinte e hivatalt viselé, ifjabb korában verseket irt. Ismét Mihály mint publicista az ellenzék sorában küzdött. Meghalt 1854-ki mart. 10-én.

A másik ág Tordán él. Ez ágból Antal 1847-ben Torda vármegye alszolgabirája volt. József, ki fiatal korában a szépirodalmi téren tett kisérleteket, utóbb Torda megyei főbiró, kir. főpénztárnok és a tordai unitarius egyház és tanoda felügyelő gondnoka, hol szigora által — irja Kőváry — roppant fegyelmet hoza be, és a szép müvészet fejlesztésére sok áldozatot hoza.

Gálffyak 1702-ben birtak Doboka megyében is [3].

Gálffy család. (Szombathfalvi). Hasonlóan udvarhelyszéki család. Közülök Ferencz 1794-ben rectificator biztos.

Ezenkivül is több Gálffy család van Erdélyben.

Gálffy család. Zemplin vármegye armalista nemes családa közé számittatik [4].

Galgóczy család. Pozsony megyei nemes család. Közülök Galgóczy Ferencz 1703-ban Rákóczy részén harczol. Czimere — mint pecsétnyomatáról láttam — függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali mező arany, a baloldali fekete szinü, az egész paizs udvarában rózsa-koszorú keretben fehér galamb áll, egyik lábát felemelve. A paizs fölötti sisak koronáján szintén rózsa-koszorúban fehér galamb áll, csőrében olaj-ágat tartva.

---

[1]) Kemény Józs. Notit. Capit. Albens. p. II. 36.

[2]) Kállay: Székely nemz. 248.

[3]) Hodor: Doboka várm. 84.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

Ferencznek talán fia Á d á m, ki 1722-ben Galanthán élt.

E családból származott — mint szintén használt czimere igazolja — Galgóczy F e r e n c z előbb pozsonyi, 1766-tól esztergami kanonok, és komáromi főesperes, hittan tudora, apát, és szent István-rend kiskeresztese. Meghalt 1798-ban [1]).

Galgóczy család. Az előbbitől különböző család ez, melyből a mult század közepén szintén egy főpap élt: Galgóczy J á n o s, egykor izsai plébános, utóbb pozsonyi, 1744-től esztergami kanonok és nagyprépost, a nagyszombati egyetem kanczellárja [2]), traguri czimzetes püspök, cs. kir. tanácsos. Meghalt Nagyszombatban 1776-ban, mint az ujonnan fölállitott rosnyai megye kijelelt püspöke.

Czimere a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán támadó helyzetben; a vért jobboldali szögletében csillag, a bal szögletben félhold ragyog. A vért fölötti sisak koronájából hadi férfiu emelkedik föl magyar öltözetben, jobb kezében egy fürt szőllőt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

E két G a l g ó c z y család egyikéből származott G. A n t a l, ki a Ludoviceára ezer forintot adott 1808-ban [3]).

Galgóczy nevü család él F é n y e s E. Geographiája szerint Bereg, Szabolcs és Szathmár vármegyében is.

Gallik család. G a l l i k J a k a b 1676-ki mart. 4-én I. Leopold királytól kapta czimeres nemes levelét, mely ugyanazon évben Szepes megyében kihirdettetett [4]).

Gallik nevü családot Gömör vármegyében találunk, hol Gallik M á t y á s n a k Bubenka Judittól fia G a l l i k A n d r á s Gömör megye alispánja volt 1711-ben. Csak leányai: Draskóczyné és Orosziné maradtak [5]).

Gallovics család. (Máskép Szilvay). Gallovics máskép Szilvay János 1794-ben nemesitetett meg czimeres nemes levél által; és ekkor ily czimert vett: a vért négyfelé oszlik (keresztvágással), az ötödik mező alulról fölfelé gúla alakban képződik a két alsó osztály közt. Az első és negyedik osztály kék mezejében zöld téren egy élőfa alatt fehér egyszarvú fut; — a második és harmadik arany mezőben zöld tér fölött egy lábában kövecset tartó daru áll. Az alsó gula alaku

---

[1]) Memoria Basil. Strig. 171.

[2]) Ugyanott 169.

[3]) 1808-ki 7. törv. cz.

[4]) Körmöcz város levéltárában van az eredeti armalis.

[5]) Bartholomaeides: Memorab. Prov. Csetnek. 289.

vörös mezőben püspök-süveg, és azon keresztül huzva püspöki bot (pastoralis) látható. A vért fölötti sisak koronájából arany oroszlán nől ki, első jobb lábával kivont kardot markolva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [1].

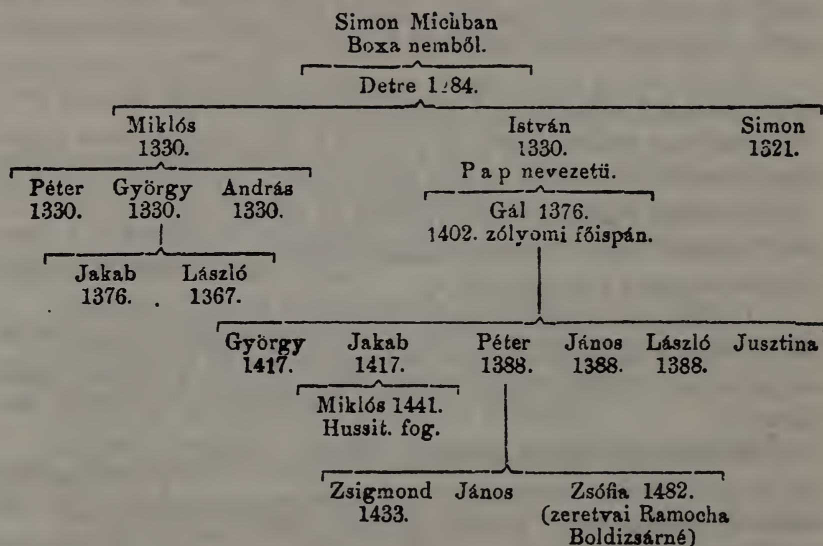
Galó család. Zemplin vármegye armalista nemes családainak egyike [2].

Gálos család. Abauj megye nemes családainak egyike Fényes Elek Geographiája szerint.

Galsai család. Kihalt család. A XVII. században Galsai Ferencznek vagy Pálnak leánya Varbóky Ferencz neje volt.

Gálszéchy család. (Kihalt). Michban Simon hét fiának egyikétől Detrétől eredt, mint e munka II. köt. 129. lapján olvasható' Kihalt a család a XV. század végén.

A családfa [3] következőleg sarjadzott le:

A családfán Istvánnak fia Gál 1376-ban zólyomi főispán, Zemplén megyében 1402-ben Felső-Széch helységet birtokolván, ez nevéről Gálszéch nevet nyert [4]. Unokája Miklós 1449-ben a

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top 112.

[3]) Wagner Tabellae geneal. Mss.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 274.

hussiták kezébe kerülvén, mint foglyot a Semseyek válták ki, miért azoknak Sáros megyei Girálti és Máthévágási birtokát irta be [1]).

A fölebbi családfát teljesnek nem mondhatjuk, mert nem láthatjuk azon Jánost, ki 1488-ban élt [2]); és Simont, kinek özvegye Margit 1483-ban az Ujhelyiekkel perel [3]); végre nem találjuk azon (ha e családból eredt?) Gálszéchi Istvánt, ki 1522-ben Wittebergben tanult [4]); s ki után e családnév történetünkből eltünik.

Gáltövi család. Erdélyben a XVII. század elején látjuk közülök Gáltövi Mihályt, ki 1603-ban a Basta elől Karánsebesre kivonuló nemesség sorsát osztá [5]).

Gály család. Gály András és János 1794-ben czimeres levelet nyertek ily czimerrel: a vért ezüst udvarában zöld térről egy fatörzsök áll ki, melyből két zöld galy nyulik jobbra és balra, és a törzsökön vörös tarajas fekete kakas áll egy lábon, felemelt jobb lába körmei közt pallóst tartva, feje fölött előtte kék felhőben arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronáján szintén a leirthoz hasonló kakas látszik kivont pallóssal. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-kék [6]).

Gálya család. Gálya András Pozsony megyei Vág-Szerdahelyen egy Curiát, és Felső-Korompán birtokrészt kapott nádori adományban 1697-ki mart. 9-én Ujfalussy Mihálylyal együtt Nagy Ferencz magvaszakadtán.

Gamcsik család. Gamcsik János az Esterházy ezredben kapitány, 1766-ban Mária Terézia király-asszonytól czimeres nemes levelet nyert [8]).

Czimere négyfelé osztott vért; az első és negyedik vörös mezőben arany oroszlán áll, első lábaikkal zöld koszorút tartva; — a második és harmadik zöld mezőben pánczélos kar könyökben meghajolva, kivont kardot markol. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között (melyek közül a jobboldali félig arany-kék, a másik félig zöld-ezüst) egy zöld magyar ruhás, kalpagos férfiu emelkedik

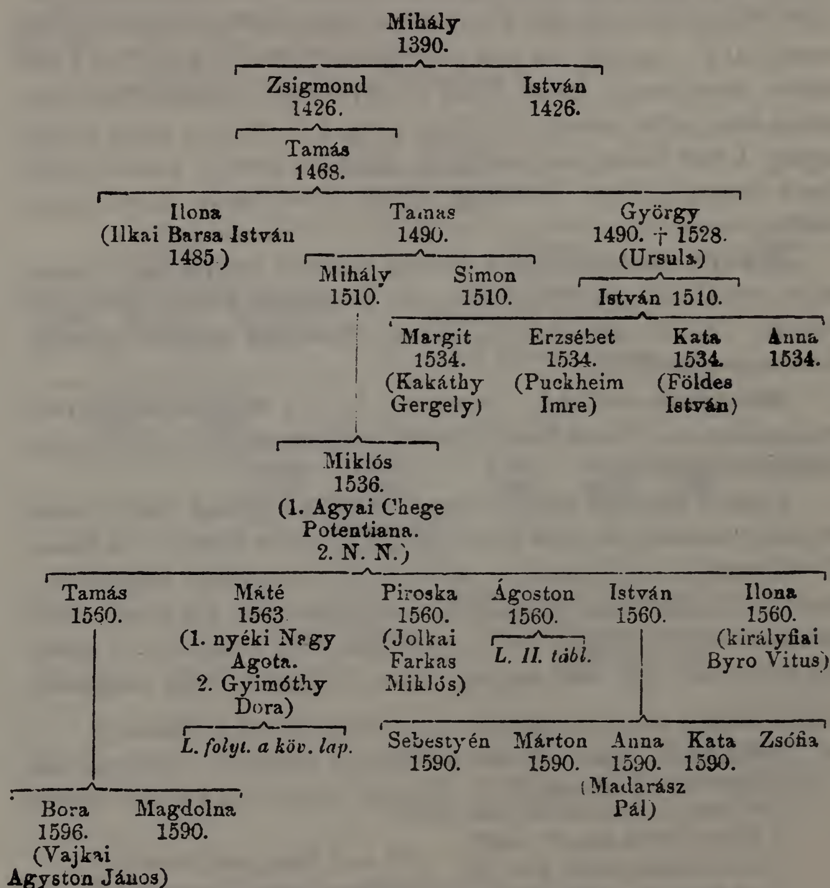
[1]) Wagner Dipl. Sáros 282.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 131.
[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 74.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 75.
[5]) Wolf. Bethlen tom. V. p. 461.
[6]) Adami Scuta Gentil. tom. III.
[7]) Az eredeti a kisfaludi Lipthay család levéltárában. Fasc. XVIII. Nro 699.
[8]) Collect. Herald. Nro 225.

ki, meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-zöld.

E század elején a Gamcsik család Zemplin megyei Hotyka helységben birtokosul iratik [1]).

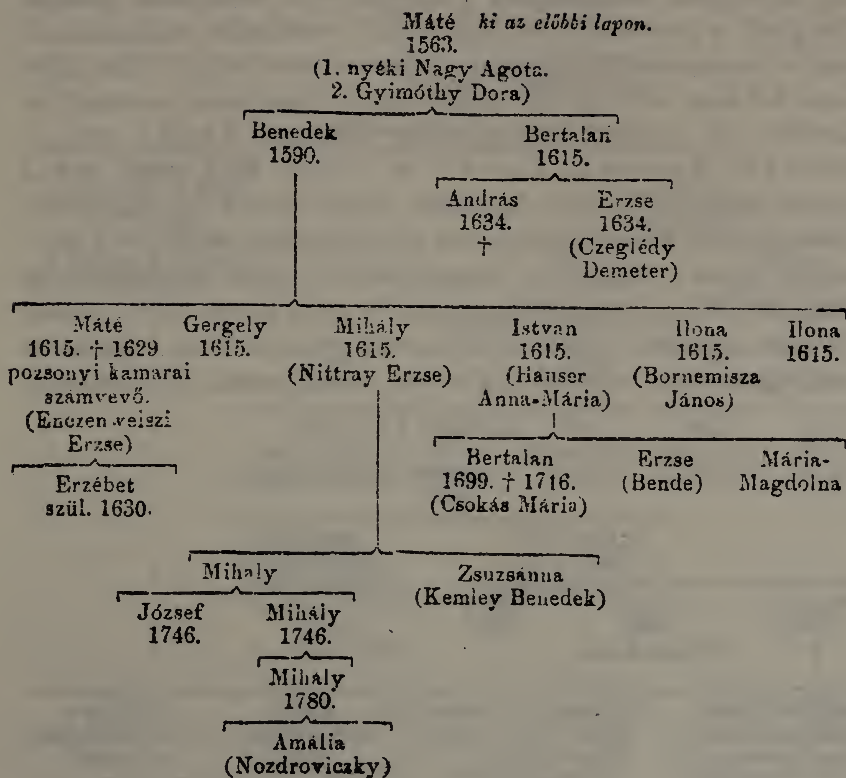
Gancs család. (Gancsházi). Régi nemes család Pozsony megyei Csallóközben, ugyanott fekszik Gáncsháza, melyről a család előnevét vevé, s gyakran vezetéknevét is onnan irá. Családfáját a XIV. század végeig fölvihetni. 1390. táján élt Gancs Mihály, kitől kezdve a családfa [2]) következőleg sarjadzik elé:

I. tábla.

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 223.

[2]) A család adatai szerint Ferber J. úr közléséből.

A család ismert törzsének Ganchházi Mihálynak fiai Zsigmond és István 1426-ban Zsigmond király adománya folytán a pozsonyi káptalan által Rajkán egy megvásárlott curia birtokába iktattatnak ellentmondás mellett [1]).

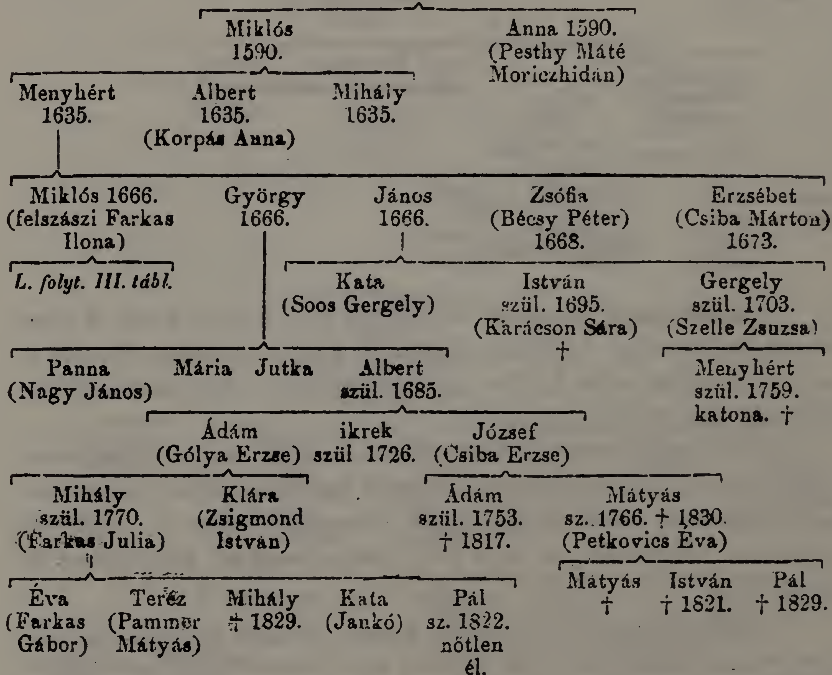
1521-ben Mihály és fia Miklós Pozsony megyei Gancsházán Pakay Istvánt, Jánost, Erzsét és Annát másfél curiájokból kiturván, ezek tiltakoznak azon jószágrésznek használása ellen [2]). 1528-ban ugyancsak Mihálynak fia Miklós Pozsony megyei Böcsköslháza és

[1]) Statutio Sigismundi et Stephani filiorum Michaelis de Ganchháza super Curia seu portione Possessionaria in Rajka aere comparata; cui Agnes consors Ulrici Halman contradixit. — Capsa 5. fasc. X. Nro 10. Orig. in Capitulo Poson.

[2]) 1521. in Ganchháza in Possessione in Cottu Posoniensi existen. quod ex unius et mediae sessionis nobilitaris possessorio Michael et Nicolaus Ganch, Stephanum Ioannem et Elisabetham et Annam Pakay ejecerint, iidem Pakayani protestantur eosdemque a fructuum perceptione prohibent. Protoc. extra seriem 5. folio 207.

Záp helységbeli részjószágnak elidegenitéséről böcskösházi Böcskös Györgyöt, a megvételtől Somorja városát s mindenkit, valamint a királyt az adományzástól a pozsonyi káptalan előtt tiltja [1]. Ezen Miklósnak két neje volt; az első ogyai Cheghe Potentiana, a második ismeretlen. Ez utóbbitól hat gyermeke született: Tamás, Máté, Piroska, Ágoston, István és Ilona. Ezek közül Máté ágazata Mihálynak (1780.) leányában Amáliában, ki Nozdroviczkyné neje volt, fi-ágon kihalt, s vele az ugynevezett rajkai ág enyészett el. (Lásd I. táblát). — Megemlitendő ez ágon Benedeknek fia Máté, ki 1628 ban a pozsonyi kamaránál coadjutor volt [2], később rationum magister. — Tamás és István gyermekeikben végeztek be család-ágazatukat; egyedül Ágoston vonala maradt fel jelenkorig.

II. tábla.

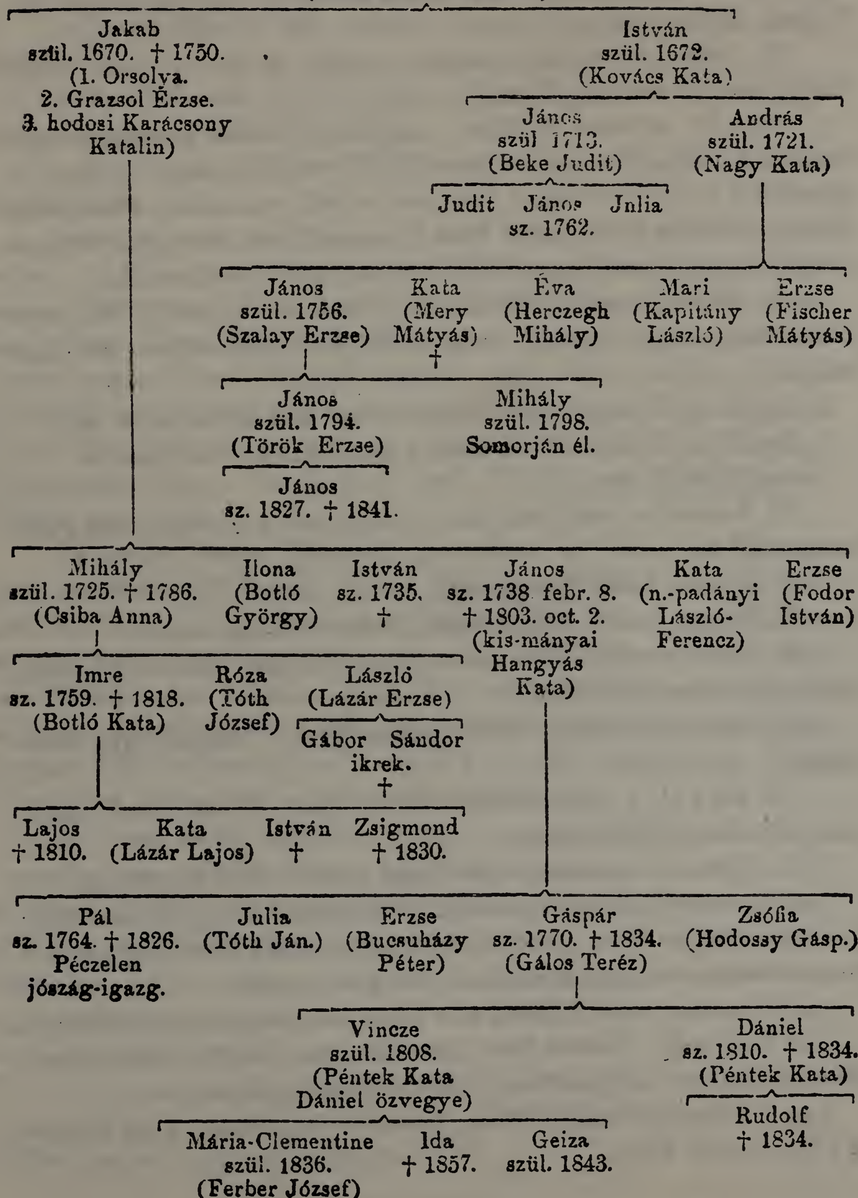

---

[1]) Pozsonyi káptalan oklevele szerint.

[2]) Januał novi Anni Illustri ae Magn. nec non Generosis Dnis N. N. Dn. Praesidi caeterisque S. C. M. Inclytae Camerae Hungaricae Consiliariis etc. a Ioanne Ignatio Vezteniczy S. C. R. Matt. Cam. H. jur. not. 1628. nyomtatvány.

III. t á b l a.

Miklós lásd II. táblán.
1666.
(felszászi Farkas Ilona)
Jakab
szül. 1670. † 1750.
(1. Orsolya.
2. Grazsol Érzse.
3. hodosi Karácsony
Katalin)
István
szül. 1672.
(Kovács Kata)
János
szül 1713.
(Beke Judit)
András
szül. 1721.
(Nagy Kata)
Judit
János
sz. 1762.
Julia
János
szül. 1756.
(Szalay Erzse)
Kata
(Mery
Mátyás)
†
Éva
(Herczegh
Mihály)
Mari
(Kapitány
László)
Erzse
(Fischer
Mátyás)
János
szül. 1794.
(Török Erzse)
Mihály
szül. 1798.
Somorján él.
János
sz. 1827. † 1841.
Mihály
szül. 1725. † 1786.
(Csiba Anna)
Ilona
(Botló
György)
István
sz. 1735.
†
János
sz. 1738 febr. 8.
† 1803. oct. 2.
(kis-mányai
Hangyás
Kata)
Kata
(n.-padányi
László-
Ferencz)
Erzse
(Fodor
István)
Imre
sz. 1759. † 1818.
(Botló Kata)
Róza
(Tóth
József)
László
(Lázár Erzse)
Gábor
Sándor
ikrek.
†
Lajos
† 1810.
Kata
(Lázár Lajos)
István
†
Zsigmond
† 1830.
Pál
sz. 1764. † 1826.
Péczelen
jószág-igazg.
Julia
(Tóth Ján.)
Erzse
(Bucsuházy
Péter)
Gáspár
sz. 1770. † 1834.
(Gálos Teréz)
Zsófia
(Hodossy Gásp.)
Vincze
szül. 1808.
(Péntek Kata
Dániel özvegye)
Dániel
sz. 1810. † 1834.
(Péntek Kata)
Mária-Clementine
szül. 1836.
(Ferber József)
Ida
† 1857.
Geiza
szül. 1843.
Rudolf
† 1834.

Ágostonnak Miklós fiától unokája Menyhért e vonalt is több ágra terjeszté. Fia János Menyhért nevü unokájában kihalt. Másik fia György fi-ágazatán (lásd II. táblán) a végső nemzedék között Pál (szül. 1822-ben) egyedül él, és nőtlen. – A harmadik fiu Miklós (lásd III. táblán) felszászi Farkas Ilonától nemzé Jakabot és Istvánt.

Ez utóbbi Istvánnak ágazatán egyedül Mihály (szül. 1798.) Somorjában él maradék nélkül.

Jakab született 1670-ben; meghalt 1750-ben augustus végén kora 80. évében. Első neje Orsolya Horváth György özvegye, a második Grazsol Erzsébet, kitől nem voltak gyermekei; a harmadik Hodosi Karácson Kata, kivel 1724-ki január 25-én kelt egybe 54 éves korában, ettől tizenegy gyermeke született, mint következnek:

1) Mihály szül. 1725-ki julius 11-én, meghalt 1786 ki nov. 14-én. Külön ágat alapitott, mely férfi-ágon Zsigmondban 1830-ban halt ki.

2) Jakab szül. 1729-ki május 13-án. Kiskorában sírba szált.

3) Klára szül. 1731-ki mart. 1-jén. Mint gyermek halt el.

4) Miklós és

5) Katalin mint ikrek szül. 1732-ki dec. 3-án. Gyermekkorukban multak ki.

6) Ilona Botló György neje.

7) István szül. 1735-ki sept. 12-én; és korán elhalt.

8) János szül. 1738-ki febr. 8-án. Meghalt 1803-ki oct. 2-án. Most is élő ágazatáról alább.

9) Ferencz szül. 1740-ki január 26-án. Meghalt gyermektelenül.

10) Katalin szül. 1741-ki mart. 1-jén; férjhez ment nagypadányi László Ferenczhez.

11) Erzsébet szül. 1743-ki sept. 24-én. Fodor István neje.

Jánosnak (lásd 8-ik sz. alatt) kis-mányai Hangyás Katalintól (ki 1800-ki julius 13-án, kora 61. évében halt meg) kilencz gyermeke lőn, a táblázatra mind el nem férvén, itt következnek:

a) Sándor szül. 1758-ki dec. 20-án, s mint gyermek halt meg.

b) Pál szül. 1764-ki febr. 2-án. Meghalt 1826-ki febr. 25-én nőtlenül Péczelen, hol gr. Ráday Gedeon jószág-igazgatója volt.

c) Julianna szül. 1765-ki febr. 4-én; egybekelt Tóth Jánossal 1786-ki april 20-án.

d) Erzsébet szül. 1767-ki julius 1-jén; egybekelt Bucsuházy Péterrel 1797-ki január 17-én; meghalt 1826-ki sept. 19-én.

e) Gáspár szül. 1770-ki január 9-én. Ágazatáról alább.

f) János szül. 1772-ki sept. 7-én. Korán elhalt.

g) Ismét János szül. 1774-ki május 5-én, ki szintén korán elhalt.

h) Zsófia szül. 1777-ki julius 16-án. Egybekelt férjével Hodossy Gáspárral 1806-ki febr. 17-én.

i) Katalin született 1780-ki május 2-án. Meghalt 1788-ki october 21-én.

Gáspárnak (ki fölebb az *e)* alatt áll) Gálos Teréziától gyermekei: 1) Vincze szül. Gyallán 1808-ki aug. 8-án. Lakik Gancsházán. Nőül vette 1835-ki január 18-án öcscse özvegyét Péntek Katalint (ki szül. Ácson 1811-ki január 11-én). — 2) Dániel született 1810-ki julius 21-én. Meghalt 1834-ki april 27-én. Nejétől Péntek Katalintól egy fia volt Rudolf szül. 1833-ki május 21-én. Meghalt 1834-ki januárban. — 3) Antal szül. 1812-ki april 10-én; meghalt 1825-ki sept. 6-án. — 4) Gábor szül. 1817-ki april 12-én; meghalt 1826-ki aug. 16-án.

Vinczének Péntek Katalintól gyermekei: *a)* Mária-Clementina született 1836-ki aug. 14-én; 1853-ki aug. 28-ka óta neje Ferber Józsefnek. — *b)* Gyula szül. 1838-ki május 12-én; meghalt azon évi aug. 8-án. — *c)* Ida-Eleonora szül. 1840-ki febr. 23-án; meghalt 1843-ki május 11-én. — *d)* Lehel szül. 1842-ki január 16-án; meghalt május 21-én. — *e)* Ida-Eleonora szül. 1843-ki aug. 11-én meghalt 1857-ki január 1-jén. — *f)* Geiza szül. 1846-ki febr. 11-én, a családnév fentartására nézve a család reménye.

A Gancs család megujitott nemes levele 1716-ki junius 12-én Laxemburgban kelt III. Károly királytól, tartalmazza a fi-ágra szóló uj adomány-levelet is, a Gancsházán három házra különzött curiára; és Moson megyei Rajkán fekvő curiára nézve, mely utóbbin akkor Gancs Bertalan lakott, felét pedig zálogúl Kémley János birta. Az uj adomány-level szól Jakab, István, továbbá János és Miklós, nemkülönben Albert, Márton, István, Gergely és Bertalan, részint édes testvér, részint unokatestvér atyafiakra. — Jakab ekkor gyermektelennek iratik, mert mint fölebb láttuk, csak később harmadik nejétől lettek gyermekei.

Gancs nevü család Veszprém megyében is létezhet, mert ott Ádász-Tevelén a mult században 1750. körül idősb és ifjabb Gancs János élt; de ezek a gancsházi Gancs családdal soha osztályos atyafiak nem voltak.

Ganczang család. Ganczang János a család alapitója, ki 1760-ban Mária Terézia király-asszonytól nyert czimeres nemes levelet.

Czimere következő: a vért felső része (ugynevezett feje) vörös csikolat-mezőben emberi szemet mutat; alatta a vért függőlegesen két mezőre oszlik; a jobboldali ezüst mezőben hármas szikla-halmon vörös tarajos és lábú kék kakas áll kiterjesztett szárnyakkal. A baloldali kék mezőben a vért szögletében az arany napnak egy negyedrésze látható, a vért alján zöld térről egy kinyilt napraforgó (tányérvirág) emelkedik föl, a nap felé fordulva. A vért fölötti sisak koronáján ismét hármas szikla-halmon a leirt kakas áll két elefánt-orrmány között, melyek közül a jobboldali (viz-szintesen) félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig ezüst. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gangol család. (Felső-Őri). Egyike azon hatvannégy családnak, melyek Vas megyei Felső-Őr helységre 1582-ben Rudolf királytól adomány-levelet nyertek. *(Lásd Bertha család).*

Gannay család. Gannay János és Ferencz 1790-ben nyernek czimeres nemes levelet.

Czimerök keresztvágással négyfelé osztott vért, közép-vérttel, mely ezüst udvarban zöld keresztet mutat. A vért első osztályának kék mezejében hátulsó lábain oroszlán első jobb lábával kivont kardot, és annak hegyén koronát tartva. A második osztály arany mezejében zöld téren fészkében ülő fehér pellikán fiait vérével táplálja. A harmadik osztály vörös mezejében királyi korona, és azon áthúzva három arany búza-kalász látszik. A negyedik osztály kék mezejében ismét arany oroszlán tart kardot, s annak hegyén koronát, de a kardra vörös kigyó tekerődzik. A vért fölötti sisak koronájából kék öltönyü, sárga öves, fekete föveges magyar katona emelkedik ki, jobbjával magyar nemzeti szinü zászlót lengedeztetve, két oldalról két fekete sas-szárny veszi körül, mindkettőnek közepén vörös-fehér koczkás csikolat (viz-szintesen) látszik. — Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

A szerzők egyike Gannay Ferencz a m. kir. udv. helytartóságnál volt kisebb hivatalban 1787-ben. — Ugyan e kormányszéknél Gannay Károly 1825-ben iktató tiszt.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

Gánóczy család. Nemes családból származottnak irja Horányi Elek [1]) Gánóczy Antalt, a történet-tudóst, ki előbb érsekujvári káplán, utóbb a budai papnövelde igazgatója, végre nagyváradi kanonok volt, és 1774—1781-ig főleg sz. László királyról és a váradi püspökségről több történelmi munkát irt.

Gány család. Gány Péter 1642-ben Bartakovich Tamással Hont megyei Méra helységbeli jószágrészt Dóczy Menyhértnek zálogitja el [2]).

Garai család. (Garai †). A Garay [3]) család, mely a XIV. és XV. században hazánkban a legfényesb szerepet, és a nádorságot három nemzedéken át fiuról fiura viselte, a Drusina nemzetségből vette származását.

1269-ben élt János ispán (Comes) a Drusina nemzetségből, és ennek fia István mester, Béla tót-, horvát- és dalmátországi vezérnek fegyvernöke (Ensifer), kik nevezett Béla vezérherczegtől Valkó vármegyében Gara helységet (villam Gara) nyerték érdemeik jutalmául adományban [4]).

A családfát Jánostól kezdve legtöbben [5]) következőleg szerkesztik:

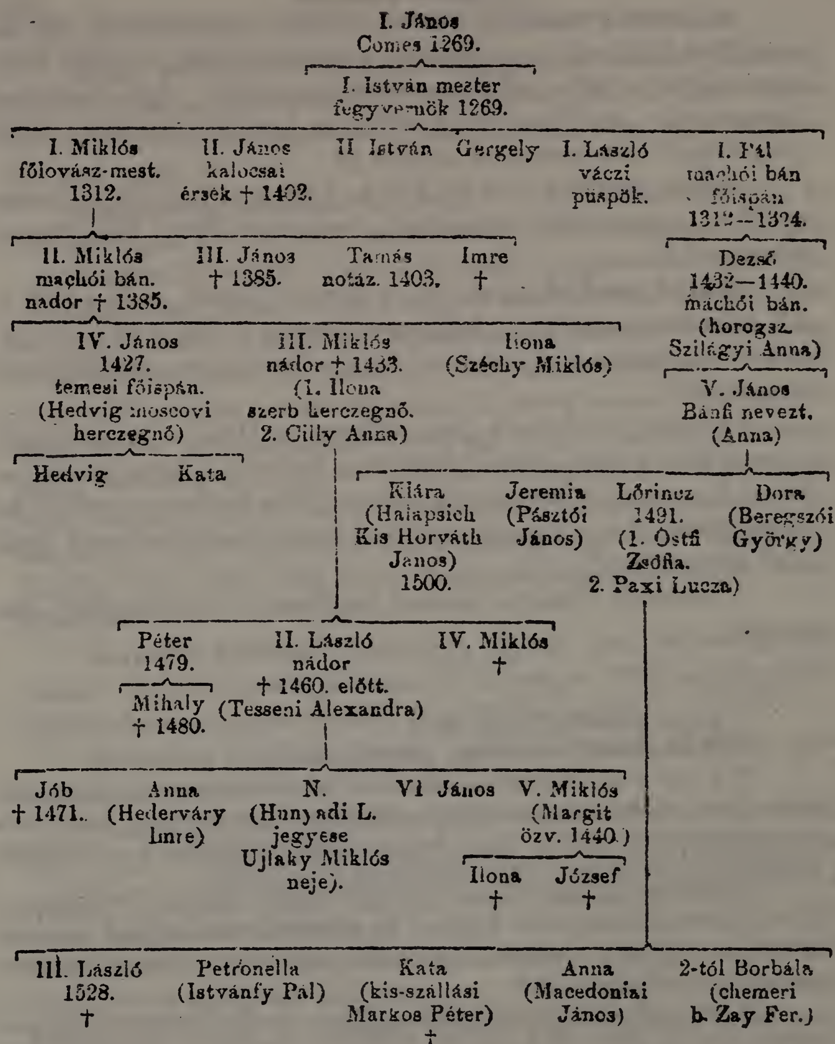
[1]) Horányi Memoria Hung. II. p.

[2]) Sz. Benedeki Convent Fasc. 50. Nro 24.

[3]) A régi latin oklevelekben mindenütt „de Gara" fordulván elő, miután a „de" szócska magyarul minden családnévnél y-ra változott, magyarul a nemes családnevek irásában bevett szokás szerint joggal Garay-t irhatunk, egyszerü i-vel már Budai is irta a családnevet Garai-nak.

[4]) Lásd az oklevelet kiadva gróf Zay Károly által az „Uj magyar Muzeum" 1855-ki foly. 351. lapján. — Ez oklevélben Jánosnak csak István nevü fiáról lévén szó, gyanitható hogy több nem is volt; — mint a következő jegyzet szerint némelyek vélik.

[5]) Hét rendbeli nemzékrend fekszik előttem; három Wagnertól, ugymint először: Collect. geneal. Hist. dec. IV. 49. 71. — Másodszor: Ugyanattól Mss. tom. LXX. pag. 33. és harmadszor: ugyanott pag. 59. — Negyedszer: Wagnert követé Buday Fer. Lexic. II. köt. — Ötödször: Lehoczky Stemmat. II. p. 143. — Hatodszor: Gr. Széchenyi Fer. gyüjteményében Geneal. authent. Mss. tom. I. — és hetedszer: Gr. Zay Károlytól az 1855-ki Uj magyar Muzeumban. — A négy első megegyez egymással, de összesen egy ember véleményeül tekinthető. a három utolsó is megegyez lényegesen, de különbözik az előbbi négytől, tudnunk kell ehez, hogy Lehoczky olvasta Wagnert. — Én a három utóbbi szerkesztményét fogadtam el mint alaposabbat, mert Wagner ott látszik tévedésben lenni, hogy első Istvánnak is János nevü testvért tulajdonitván, I. Pált ennek fiául teszi; I. Miklóst pedig szintén másik Pálnak fiaul állitj:

I. Istvánnak — mint a táblázat mutatja — hat fia maradt, ezek közül János előbb zágrábi püspök, utóbb kalocsai érsek, László pedig váczi püspök lévén, II. István és Gergely magnélkül halván el, csak I. Miklósnak és I. Pálnak lettek utódai, kik által a család két ágra szakadt.

I. Miklós ágazata, mert nádorokat mutatott fel, nádori ágnak, — Dezsőé a báni hivatalról báni ágnak, vagy gothói Garainak is neveztetik. Lássuk először I. Miklós ágát.

I. Miklós 1312-ben kir. fölovászmesternek iratik [1]. Fia négy maradt: II. Miklós, III. János, Tamás és Imre; a két utóbbi kihalt.

II. Miklós macsói bán volt I. Lajos és Mária királyné korában közel husz évig, és ez alatt főleg vitézségével tünteté ki magát; nevezetesen 1371-ben Laczk Miklós erdélyi vajdát megverte. 1376-ban nádorrá lett Lajos király alatt, ennek halála után pedig az özvegy királyné Erzsébetre Máriára eldöntő befolyással birt, miért ellenpártja Kis Károlyt hivá meg a trónra, kit Garai Forgách Balás által megöletett. E merény a lázongást még inkább szitotta, melynek lecsendesitésére midőn a királynők Garai tanácsából Horvátországba sietnének (1385-ben), útjokban Gara helység és Diakovár között Horvát János által megtámadtatván, Miklósnak a leghősiebb védelem után feje vétetett testvérével III. Jánossal együtt. — Jelen voltak ez esetnél III. Miklós és IV. János is [2], kik megmenekültek. II. Miklós nádori pecsétében jobboldali szögleteikkel egymást érintő három vértet használt czimerül, s minden vért udvarában (a családi czimer) a kigyó, (mely szájában rózsát vagy efélét tart) látható [3]. Egy leánya Ilona Széchy Miklósné, és két fia IV. János és III. Miklós maradtak.

IV. János erdélyi vajda és temesi főispán volt. Jelen volt bátyjával együtt Dobor vára megvételében Horvát- és Dalmátországok meghóditásában, valamint 1396-ban a nikápolyi ütközetben, honnan Zsigmond király őt küldé haza a kormány vezetésére. Zsigmond király fogságakor őt adá Garai Miklós kezesül az országnak, 1396-ban a Pago és Jadra közti kérdésnek eldöntésével bizatott meg. 1415-ben szerencsétlenül harczolt Horvát vagy Hervoja János ellen, kitől elfogatván, egy ideig kemény fogságban tartatott. Meghalt 1430. körül utódok nélkül. Neje Hedvig Zemovit moscovi herczeg leánya volt, kiktől Kata és Hedvig leányai maradtak.

III. Miklós a diakovári veszélyből megszabadulván, 1387-ben macsói bán lett, és a Temesvár körül lázongó Dán fiai ellen szerencsésen harczolt. Erélylyel harczolt Horvát János és pártja ellen is;

[1] Geneal. authent. és gr. Zay által. — Fejér Dipl. Codexében 1312-ről oklevelet a főhivatalnokokat elősoroló szokásos záradékkal nem leltem; 1317-ben pedig már Péter volt fölovász. Lásd Fejér Cod. Dipl. tom. VIII. vol. I. pag. 489.

[2] Wagner Dec. IV. p. 53. jelen voltak János Pálnak fia, és György Andrásnak fia.

[3] Lásd Wagner Coll. geneal. Hist. dec. IV. a táblán.

[4] Katona IX. 756. XII. 339. 840.

valamint utóbb a ráczok és törökök ellen is. Legtöbb érdemet szerzett Zsigmond király előtt annak siklósi fogságábóli megszabaditása által, midőn öcscsét IV. J á n o s t és fiát IV. Miklóst adá kezesül. Nevezetes tényező volt az 1412-ki lengyel, 1413-ki velenczei stb. békekötésnél. 1417-ben a kostniczi zsinat alkalmával — hol Zsigmond király időzött, — az ország kormányát is ő vezeté. Első neje halála után Cilly (vagy Cillei) Annát, Zsigmond király neje Borbála nővérét vevé nőül. Meghalt 1440. körül. Fiai: I. P é t e r, II. L á s z l ó és IV. M i k l ó s. — IV. Miklós korán elhalhatott. — P é t e r 1479-ben a törökök ellen vitézül viselte magát; egyetlen fiában Mihályban [1]) ága 1480-ban kihalt.

II. L á s z l ó előbb visegrádi kapitány, korona-őr, majd macsói és tótországi bán, végre pedig 1447-dik óta szintén n á d o r volt. — Családi viszonyai, a Cillyekkeli rokonsága Albert királynak halála után özvegye Erzsébet királyné részén tarták őt [2]), valamint később is a Hunyadiak ellenében a Cilly párton működött, s Mátyás király ellen is, Fridrik császárt királyul hivta meg. Mátyás a pártoskodókat 1459-ben legyőzvén, ildomossága és mérséklete által őt is részére látszott végre megnyerni. Meghalt 1460. táján. Nejétől Alexandra tescheni herczegnőtől köv. gyermekei maradtak: J ó b, A n n a Hedervárу Imrené, N. (M á r i a?) Hunyadi László jegyese, utóbb Ujlaky Miklósné, VI. J á n o s, és V. M i k l ó s, ki korán elhalt, özvegye 1440. Margit, kitől gyermekei: I l o n a és J ó z s e f gyermekkorukban elhaltak.

E Lászlónak 1449-ki nádori pecsétéről van véve a család czimere, mely a vértnek udvarában tátott szájjal kigyót mutat. A paizs fölött szárnyas angyal, két oldalról nemtő látszik, mint a metszvény mutatja.

J ó b 1482-ben halt meg magnélkül. Halála után birtokai közül Siklós várát, s városát Mátyás király fiának János (Corvin) herczegnek adományozta [3]). J ó b-ban kihalt a Garaiak nádori ága.

---

[1]) E Mihályt T i m o n emliti.

[2]) Ezen Gara László még mint machói bán 1439-ben Losonczi László magvaszakadtán Nógrád megyében Z e w g h és C h e z t a r (Szügy és Csesztve) helységnek is felét királyi adományban nyerte sógoratól Albert királytól. Eredeti oklevél szerint.

[3]) Lásd ez oklevelet Teleki Hunyadiak kora XII. 217.

A másik I. Istvánnak I. Pál nevü fiától jő le.

I. Pál 1312-ben machói bán, Valkó és Bodrog vármegye, és 1324-ben már egyszersmind Szerém vármegye főispánja is volt. Fia Dezső [1] (Deseě) fiatal korában Zsigmond király udvarában a királyné főlovászmestere. 1432—1440-ben machói bán és Baranya vármegye főispánja volt [2]. Neje horogszeghi Szilágyi Mihálynak leánya Anna volt, kitől született fia

János, a ki atyja báni hivataláról Bánfi Garainak is neveztetett, és Anna nevü nejétől három leánya: 1. Klára Halapchich Kis Horváth Jánosné; 2. Jeremia [2] Pásztói Jánosné; 3. Dorottya Beregszói Györgyné, és egy fia maradt:

Lőrincz, ki (Wagner szerint) nyughatlan elméjü, kapzsi ember volt. Miután ausztriai Miksa pártjáról Ulászló hűségére visszatért, ez őt 1491-ben ujra kegyelmébe fogadta. Lőrincznek két neje volt, az elsőtől Ostfy Zsófiától gyermekei:

1) Petronella kisasszonyfalvi Istvánffy Pálné.

2) Katalin [3] kerékszállási Markos Péter Posega és Valkó vármegye főispánjának neje 1528-ban.

3) Anna bosoki Macedoniai János neje [4].

4) László, ki fiatal korában elhalván, a fényes családot fiágon sírba vitte.

Lőrincznek második nejétől pákosi Paxi Luczától leánya Borbála csemeri Zay Ferenczné volt, ki után a Zay család örökösödött.

Garay család. Már a történetiró Wagner észrevette, hogy régi emlékeink között két egymástól különböző Garai család fordul elő. Buvárkodásai közben nevezett iró jegyzett fel egy Lorándot Garának fiát 1270-ből, ki mint pártos futott ki a hazából. Az 1338-ik évre Garai Keme fiának Péternek özvegyét Ilonát jegyzé fel [5], kik annál valószinűbben egy más Garai nevü család sarjadékai lehettek, mivel Gara nevü hely Bács vármegyében is létezik.

---

[1]) Wagner: Dec. IV. p. 70. szerint Dezsőnek testvéreiül véli György és János veszprémi kanonokat is (1417-ben).

[2]) Lehoczky ezt Jeremiásnak irja, és egyetlen fiául Jánosnak, — Lőrinczet pedig egy másik Jánosnak fiául teszi, és ezen Jánost László fiául, e Lászlót pedig Dezsőnek testvéreül állitja.

[3]) L. Geneal. Authent. Mss. tom. I. és Lehoczky szerint Katalinnak második férje volt Macedoniai János, kit Zay és Wagner is Anna férjeül irnak.

[4]) Lehoczky és a Geneal. Authent. szerint ez Anna Kende Imre neje volt.

[5]) Wagner Dec. IV. 49.

És a XVI. századtól kezdve a XVII. század végeig folytonosan látunk — ámbár nem egy helyen, több megyében elszórva — Garai nevü nemes családot, kiknek egymáshozi vérséges viszonyáról adatok hiányában nem szólhatok.

Álljanak itt korrendben az általam egybegyüjtött egyes adatok:

1526-ban Gara Mátyás Komárom megyei Kurtakeszi helységbeli telekét Véken lévő egy telekért marczelházi Posár Vitállal elcseréli [1]).

1552-ben Garay Lukács birtokos volt Bihar megyei Véed helységben, hol hét portát, és Fancsikán, hol két portát birt [2]).

1594-ben Garay István kaproniczai kapitány Petrinia ostromában esett el [3]). E valószinüleg az előbbi garai Garay fő család ivadéka lehetett.

1617-ben Garay Farkas Nógrád megye ülnöke (Juratus assessor) [4]).

1649-ben Zemplin megyében élt, és e megye szolgabírája [5]) volt Garay Ferencz, Szirmay állítása szerint a garai Garay család nemesi ágából, mely a kihalt (Bodrog) Keresztúry családdal egy törzsből eredt [6]).

1668-ban élt Garay Erzsébet előbb kisfaludi Lipthay Imre özvegye, a jelelt évben Madarász János hitvese [7]).

Mindezekből azt is sejthetjük, hogy a fényes Garay családnak lehetett még más nemes ágazata is, mely szerteszórva itt-ott a XVII. század végeig tartá fel magát.

Garay nevü nemes család jelenleg is van Szabolcs megyében.

Garapich család. Horvátországi család, közülök Garapich Illés kir. tanácsos a bányászati választmány tagjául neveztetik az 1827-ki országgyülésen [8]).

Garas család. Lakhelye Borsod és Gömör vármegye. Közülök Garas András neje réthei Nagy Eleonora után birt Nógrád megyei Pöstényben.

---

[1]) Fényes: Komárom várm. 126.

[2]) Bielek: Majores Hung. Analecta. 121. és 122.

[3]) Istvánffy 1685-ki kiadás 409. lap.

[4]) Ered. okmány Nógrád v. levéltárában.

[5]) 1649-ki 86. törv. cz.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 31. 175.

[7]) „Kisfaludi Lipthay család nemzékrende és oklevelei" f.-győri Nagy Ivántól. Pest, 1858. Oklevelek közt 58. lap.

[8]) 1827-ki 9. törv. cz.

Garázda család. (Mecsenicsi és zágorhidi). A Garázda család, mely Zsigmond király korában emelkedik jelentőssé, Bolgárországból eredeztetik. A XIV. század végéig mecsenicsi Garázda nevet viselének, ez időtájt két ágra oszlának, az egyik megtartá a Garázda nevet, a másik azt Szilágyira változtatá. (*L. Szilágyi cs.*) Garázda Istvánnak fia Miklós, ki keresztúri előnévvel is iratik — bajtársával és rokonával Szilágyi Lászlóval Boszniában Zvornik (Zrebernik) várát négy évig vitézül védték a pártos Hervoja János ellen, ezért 1407-ben Doboka megyében Balásfalyát, Alsó-Fejérben pedig Szent-Imrét kapták adományban. — 1408-ban ismét Boszniában harczoltak és Branich várát foglalák el, ezután 1409-ben kapták ujabb czimeres levelüket, mely családi közös czimerül a „vadkecskét" adja [1].

1414-ben Bosznia felprédáltatván, a Garázdák ezen alsó tartományokbeli birtokaikat végkép odahagyák, és Bihar, Arad, Békes és Zaránd megyékben foglaltak lakást. Megszerezvén itt Zágorhid, Szék és Telek helységeket, egyike zágorhidi, másika széki, harmadika teleki Garázdáknak nevezteték. A széki Garázda ág hamar kihalt, az utolsó leányt teleki Garázda vette el, mely eképen egyesülvén utóbb a széki Teleki névvel most is virágzó család ágát alapiták. (*Lásd Teleki család*).

A Garázda család még azután is e néven virágzott. Zsigmond király korában élt még a nem emlitett Garázda Dienes, valószinüleg a nevezett Istvánnak testvére. A XV. század elején a család két költőt mutat fel, Pétert, és a másikat, kinek nevét saját szerénysége (vagy az idő mostohasága) gyulafejérvári márvány sír-emlékéről letörlött. Harmadikul e költőkhöz számithatjuk Cesinge vagy anyai ágról Vitéz Jánost (Janus Pannoniust) pécsi püspököt, ki az érintett sír-emléken szintén rokonnak (cognato sangvine vates) iratik. Ama Péter 1507-ben temettetett el Gyulafejérvárott [2].

A XV. században Erdélyben Doboka vármegyében birta a Garázda család Sajó-Keresztúrt is, és innen keresztúri Garázda-nak irá egy ág magát, mely egy tudós iránk szerint — a sajó-keresztúri Keresztúry családnak adá eredetét. Idővel magszakadás folytán a keresztúri Garázda egész birtok fejedelmi jószággá vált, a Keresztúryakét kivévén [3].

---

[1]) Katona: Hist. Critic. XI. 736. — Benkő: Transylvania Gen. II. 413. Mindszenti L. Advocat Lexicon VI. D. 496.

[2]) Kazinczy eredeti munkái I. k. 373—376.

[3]) Hodor: Doboka várm. 85.

A XVI. században Garázda János az e nevü ágazat utolsó férfitagja élt, ki Báthori Kristóf fejedelem leányát Griseldist kiséré Lengyelországba jegyeséhez Zamoiszky kanczellárhoz, és ott maradt sok évig, s Báthori István alatt a litvánok és moszkák ellen vitézül harczolt. Utóbb dicsérő oklevél mellett eresztė hazájába őt Báthori a lengyel király. Megérkezvén Erdélybe, nőül vette Fejér Juditot, s ettől nemzé egyetlen leányát Annát. János a csatatéren végzé életét Goroszlónál, egyetlen leányát Annát széki Teleky Mihályhoz adá nőül, s azt vejével minden javaiban örökösévé tette. Igy egyesült ismét a Garázdák mind három ága a széki Teleky családban.

Gárbély család. Vas vármegye nemes családainak egyike Fényes E. Geographiája szerint.

Garda család. (Adorjáni). Marosszéki székely család.

Gárdony család. Gárdony Dániel 1719-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [1]).

Czimere a vért kék udvarában zöld téren királyi korona, és azon vörös lábú és csőrű fehér galamb kiterjesztett szárnyakkal, csőrében zöld galyat tartva; fölötte arany nap, három csillag és félhold ragyog. A vért fölötti sisak koronájából vörös-fehér és kék strucz-toll emelkedik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gargócs család. (Váradi). Mint előneve mutatja, magyarországi váradi eredetü. Nevük gyakran Gergocz, Gergoczi, Gargócz alakban is fordul elő; legutóbb Gargócs-oknak irták magokat.

Gergóczi István 1610-ben váradi alkapitány volt, mint ilyen irta alá ő is az erdélyiek által II. Mátyás királylyal Kassán kötött békeszerződést [2]).

Gargócs Mihály 1626-ban Bethlen Gábor alpohárnoka [3]), Szalárdy szerint „becsületes fő ember" [4]). Talán ennek leánya Gargócs Erzse Nadányi Mihálynak az erdélyi itélőmesternek (kinek azonban 1658-ban Fogarason feje vétetett) felesége [5]); és anyja Nadányi Jánosnak a történetirónak, (a „Florus Hung." szerzőjének).

Még e században élt a család Hunyad vármegyében, hol váradi Gargócs Elek főszolgabiró volt 1815-ben.

---

[1]) Collect. Herald. Nro 395.

[2]) Gr. Kemény J. és Kovács J. Erdély Történettára. II. 186.

[3]) Kemény János Önéletirása. Kiadta Szalay L. 89. l.

[4]) Szalárdy Siralm. Krón. 343.

[5]) Eredeti oklevél.

Kővàry [1]) szerint a család kihalt.

Garics család. Mária Terézia király-asszonytól 1765-ben czimeres nemes levelet nyert G a r i c s G á s p á r, Pozsega m. ügyvéd [2]).

Czimere következő: a vért négy udvarra oszlik, melyeken keresztül vonul rézsút jobbról balra egy kék csikolat, és azon két arany csillag, és ezek közt arany liliom látszik. Az első és negyedik osztály ezüst mezőt mutat. A második és harmadik osztály vörös mezejében arany oroszlán áll hátulsó lábain, első lábaival liliomot tartva. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Garlicsich család, 1737-ben nemesitetett meg III. Károly király által Garlicsich Miklós-Fridrik [3]).

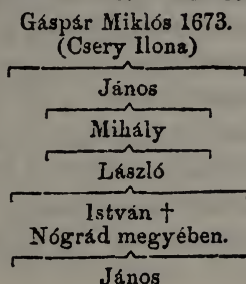
Czimere viz-szintesen két részre osztott vért, a felső keskenyebb osztály (czimertanilag i n c a p i t e s c u t i) három arany csillag ragyog. Az alsó osztály vörös mezejében hármas zöld halmon fehér galamb áll zöld koszorút tartva. A vért fölötti sisak koronáján szintén olyan galamb látható. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Gáspár család. (Almási). A XVII. században Ugocsa megyében megyei hivatalokban találjuk. Almási Gáspár M i k l ó s 1652-ben Ugocsa megyének szolgabirája, 1664-ben jegyzője volt [4]).

Zemplin megyében [5]) is vannak nemes G á s p á r-ok.

Gáspár család. Hont megyei Cseri helységből veszi származását, és innen Pozsony megyei G a l a n t h á r a, Nyitra megyei S z e n i c z r e stb. származtak.

A XVII. században G á s p á r M i k l ó s Csery Ilonát vevén nőül, tőle több ágra szakadt a család. Egyik ág igy jő le:

[1]) Kővàry: Erdély nev. családai. 270. l. hol sajtóhibából „G a r g o t" áll.
[2]) Collect. Herald. Nro 224.
[3]) Collect. Herald. Nro 311.
[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 56. 59.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

E családfa utolsó nemzedéke János hites ügyvéd, sziráki közbirtokos, 1845-ben Amerikában járt. 1850. után az orvosi tudományokat tanulta, jelenleg a magyarok eredeti hazájának holléte felől buvárkodik, mint erről egy jelenleg kinyomatott „Emlék-irata" tanuskodik.

1660-ban élt a családból Gáspár István is, ki ellen Rimay Mária Duló Gábor özvegye Cseri helységbeli örökségi rész iránt perelt [1].

1663-ban Gáspár Istvánnak özvegye, utóbb szentmihály-úri Horváth Mihály neje, ugy is mint első férjétől született Gáspár János, István, Pál és Miklós fiainak gyámnoka, és Gáspár János ellentmondtak F.-Cserire nézve Baloghy Gáspár beiktatásának [2].

1673-ban Csery János cserii és alsó- s felső-drenohegyi birtokrészét zálogba adja Gáspár János-, Pál- és Miklósnak [3].

Gáspár Sándornak Rafanidesz Katalintól fia József 1765-ben Berki jogon birt Horpácson is Nógrádban.

Jelenleg e családból származottak Hont megyei Csalomián, Cseriben, Ujfaluban, Nógrád megyei Szirákon, Pozsony megyei Galanthán élnek.

A család czimere a vért kék mezejében koronából kiemelkedő magyar öltözetü hadi férfiu, jobb kezében kivont kardot villogtatva. A vért fölötti sisak koronáján férfi-kar könyököl, kivont kardot tartva.

Gáspár család. 1761-ben nyerte czimeres levelét. Czimere következő: a vért függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali rész ismét viz-szintesen alsó és felső mezőre oszlik. A felső kék mezőben arany egyszarvú-fej szügyeig látható, szarva és sörénye ezüst; az alsó vörös mezőben jobbról balra rézsútosan fehér csikolat vonul le. A baloldali osztály kék mezejében pánczélos kar emelkedik fölfelé, arany borostyánkoszorút markolva. A vért fölötti sisak koronájából két elefánt-orrmány között, melyek közül a jobboldali kék, a bal vörös, — a leirt arany egyszarvú-fej látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4].

Gáspár nevü családból Gáspár Dávid 1812-ki novemb. 25-én Csanád megyétől nyert nemességi bizonyitványt, melyet 1813-ki julius 31-én Krassó megyében hirdettetett ki. Ez utóbbi megyében jelenleg ilynevü család nem létezik.

---

[1]) Hiteles okl. szerint.

[2]) Sz. Benedeki Conv. Capsa B. Fasc. 2. Nro 14.

[3]) Csery József úr közlése szerint.

[4]) Adami Scuta Gentil. III.

Gaszner család. G a s z n e r J ó z s e f 1760-ban Mária Terézia király-asszonytól kapott czimeres levelet. Czimere: a vért mezejében egy nádas mocsárból kiugró őz; a vért felső részének kék mezejében három liliom látható. A paizs fölötti sisak koronájából jobbról vörös, balról kék elefánt-ormány között a leirt őz emelkedik ki, szájában egy szál nádat rágva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [1]).

E század elején pedig G a s z n e r L ő r i n c z Bihar megye mérnöke, nagyváradi lakos 1806-ban nemesitetett [2]). Ez kőszegi születésü volt, és b. Patachich püspök által a nagyváradi Akademiába mértani tanárúl is alkalmaztatott. Különösen kitünteté magát a Hydraulicaban. 1773-ban Szeghalom és Csökmő mellett ő alkotá az ugynevezett ördögárki csatornát, és a kártékony K ö l e s-ér vizének lecsapolása által mintegy harmincz ezer hold földet hozott szárazra. 1785-ben a Tisza, Maros, Kőrös és Berettyó körüli viztani munkákra is megbizatott, és részben a térképet is elkészité. Tapasztalatai után irt viz-mértani munkáját 1802-ben a m. kir. helytartóság kinyomatni rendelé. Nemes levele Bihar megyében 1806-ki dec. 15-én hirdettetett ki. — Nejétől nemes Juricskay Klárától gyermekei: F e r e n c z és L a j o s.

Gathály család. (Gathályi és németi †). Zemplin megyei G a t á l y helységről vette előnevét, a helység pedig hajdani birtokosától G a t h á l-tól, kinek I v á n k a és L á s z l ó fiai 1278-ban éltek, kiket István főispán soproni várnagy oda itélése folytán Miklós bánnak fia László a 13 márka terhe alatti törvényes határnapra meg nem jelenés miatt elmarasztaltatott [3]).

Nevezett I v á n k a és L á s z l ó utódai atyjokról G a t h á l y i aknak neveztettek; és egy törzsből eredt ezekkel a Csebi család is, honnan G a t h á l y, A l s ó-C s e b nevet is viselt.

1403-ban élt közülök Gathali Jakabnak fia B a l á s [4]).

Még a XVI. század elején élt a Gathály család, de egy ága n é m e t f a l v i előnevet is használt, valamint a C s e b i e k is. — 1505-ben Gathály vagyis Alsó-Cseb egész birtokába németfalvi Gathályi László örök bevallása folytán Butkai László a leleszi Convent által beiktattatott, mely iktatásnak Gathály Gáspár ellene mondott [5]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. III.
[2]) B. Vay László: Német hivség. 882—885. l.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 375.
[4]) Fejér: Codex Dipl. tom. X. vol. IV. p. 273.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 375.

Gathalóczi család. Kihalt család, melyből Gathalóczi Mátyás pécsi prépost, utóbb 1444-től 1459-ig veszprémi püspök, és 1435 től kanczellár volt [1]).

Gáty család (másképp Tokay). A Gáty másképp Tokay család 1764-ben kapta czimeres levelét.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott vért, a jobboldali udvar kék, a baloldali vörös; a vért alján hármas zöld domb emelkedik, melynek középsőjén királyi koronán egy fehér öltönyü, vörös hajtókáju kar könyököl, iró-tollat tartva; fölötte jobbról arany nap, balról ezüst hold fénylik. A vért fölötti sisak koronáján jobbról vörös, balról kék elefánt-orrmány között a leirt kar iró-tollat tartva látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Gáty-ak közül — e családból-e? nem tudhatom — Gáty István Szathmár megyei Mándon született 1749-ki april 8-án. Tanult külföldön, és azután atyja pályájára — a ref. lelkészségre — szentelte magát. 1779-ben Husztos, 1787-ben Szigeten lett lelkész, öt év mulva ezt is odahagyva, Szathmárra költözött, és ott lelkészkedett husz évig közmegelégedésre. Meghalt 1843-ki febr. 11-én. Irt és nyomatott négy rendbeli munkát magyar nyelven [3]).

Gaudi család. A XVII. század közepén hadi érdemek által csapatfőnökségig emelkedett Gaudi András, ki Rákóczy Györgynek egyik kapitánya, s egyszersmind oka volt annak, hogy 1660-ki május 22-én többek tanácsa ellen Gyalu és Kis-Fenes közt az ütközet elfogadtassék, hol Rákóczy halálos sebeket kapván, ennek folytán életét veszté [4]).

Gaudi-k most is élnek Erdélyben. Gaudi János 1815-ben osánczi harminczados volt.

Gaudi József az erdélyi kincstár bányászati osztályánál pénztárnok 1847-ben; Gaudi Antal ojtozi harminczados 1847-ben.

Gaun család. Gaun János, Pál, Iván és Antal-József 1715-ben nyertek honfiusitást hazánkban [5]).

---

[1]) Az 1435-ki törvény záradéka.

[2]) Adami Scuta gentil. III.

[3]) E négy munkája ez: 1) Második József a marmarosi éhségben. Pozsony 1797. — 2) A természet Historiája. Pozsony 1795 2-dik kiad. u. ott 1798. 3) Hazafiui elmélkedés a magyar nyelv ügyében. Bécsben 1791. — 4) A magyar nyelv Dialectusai. Pest 1820.

[4]) Lásd Szalárdy Siralm. m. krónika. 384—405.

[5]) 1715-ki 135-ki törv. cz.

Gavanszky család. Gavanszky Simon 1793-ban I. Ferencz király által nemesitetett meg.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott vért, a jobboldali osztály vörös udvarában zöld téren daru áll, felemelt egyik lábában golyót tartva, és testével balfelé fordulva; a baloldali osztály kék udvarában négy arany folyam hullámzik. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül viz-szintesen a jobboldali ezüst-vörös, a baloldali kék-arany, pánczélos kar könyököl, kivont kardot markolva, melynek hegyére levágott törökfej van szúrva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1]).

Gávay család. (Sófalvi). Erdély kihalt családa. A XVI. és XVII. században Doboka megyében — mint a Cseffey család osztályos vérrokonai birtak az alsó kerületben, legtöbbet a széki járásban [2]). Egy Gávay leány oroszfai Mikó neje volt 1650. táján, de az 1657-ki lengyel beütéskor özvegygyé lőn.

1599-ben Gávay Miklós Buday Ferenczczel ajándékot visz Báthori András részéről Ibrahim nagyvezirnek. 1601-ben szintén követ volt Toldy Istvánnal és Torma Istvánnal a török portára, midőn Báthori Zsigmond részére hozák meg az Athnamét.

Gazda család. (Réthi). Lakhelye Ugocsa vármegye, hol réthi Gazda Mihály Túrcz, és Halmi helység és mezővárosban e század elején birtokos [3]).

Erdélyben van rétyi Gazda család, mely Alsó-Fejérben és a Szilágyságon honol. Gazda József alsó-fejéri táblabiró, és sz. inczei birtokos; unoka-öcscse János járáshivatali tollnok. — Mihály a Szilágyságban birtokos.

Gazdagh család. Lakhelye hajdan Vas és Komárom, e században Zemplin vármegye.

Gazdagh Fülöp 1637-ben kir. személynöki itélőmester, és Vas vármegye országgyülési követe [4]); 1638-ban a határszéli választmány tagjául neveztetik [5]).

Komárom megyében Gazdagh N.-nek nejétől Konkolyi Zsófiától fia Gazdagh János, kinek leánya Gazdagh Sára Jókay Sámuel özvegye 1752-ben Konkolyi jogon ó-gyallai birtok végett erőtlenitő

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Hodor: Doboka várm. 87—88. honnan mind ez adatok.

[3]) Szirmay C. Ugocsa 154. 162.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 191.

[5]) 1638-ki 37. törv. cz.

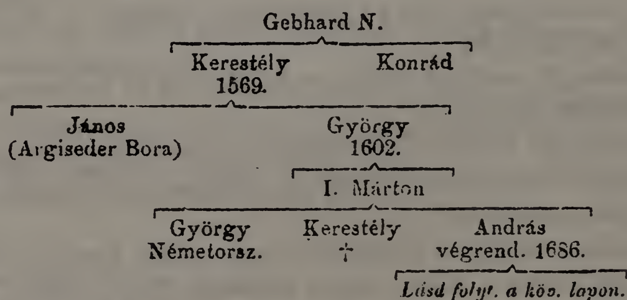
pert indit b. Babocsay Ignácz ellen [1]. 1749-ben neszmélyi udvartelkes nemesek közt emlittetik Gazdagh Éva Pap István özvegye [2].

Zemplin vármegyében e század elején Örös helységben birtokos a Gazdagh család [3].

Gazsy család. Bihar megye nemes családainak sorában emliti Fényes E. Geographiájában.

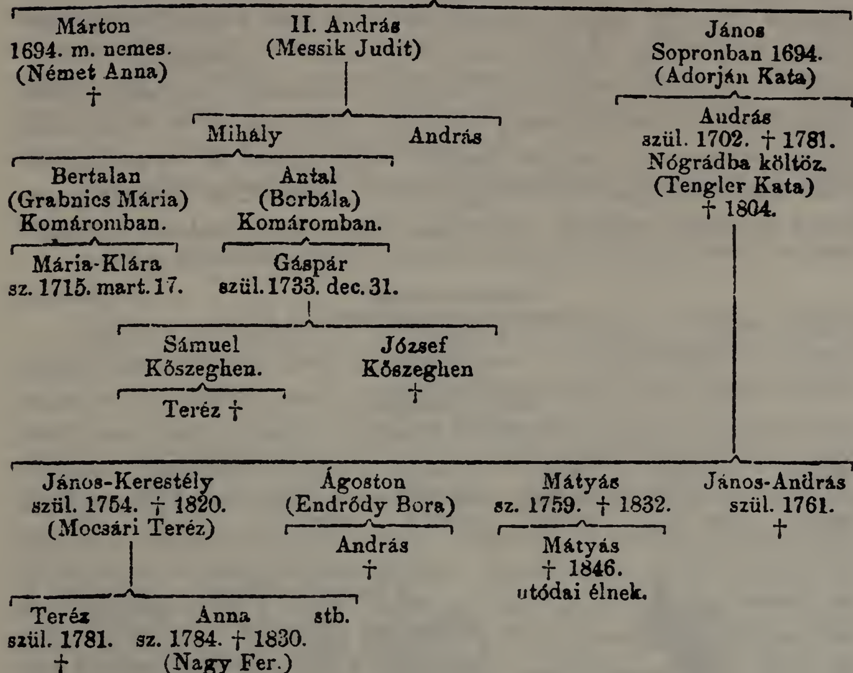
Gebhard család. Eredetét Németországból veszi, hol a család ismert törzse Gebhard Kerestély és Konrád testvérek II. Miksa császártól 1569-ben czimerlevelet nyertek [4]. Ez időbeli czimerük a vért ezüst és vörös udvarában egy szirén, mely vállán kulcsot czipel. Kerestélynek György nevü fiától unokája I. Márton két fiat nemzett, kik közül az egyik I. András a XVII. század közepén a német seregekkel mint katona Magyarországba költözik, és itt — mint végrendelete mutatja — Érsekujvárott 1686-ban halt meg. Három fiai közül II. Márton a legidősb a császári seregnél élelmezési biztos volt, testvérei: II. András Komárom vármegyébe, és I. János — ki részint saját pénzén, részint neje után kis vagyont szerze, — Vas, majd Sopron megyébe települtek; mind hárman pedig I. Leopold királytól atyjok, ugy személyes érdemeikért Bécsben 1694-ki jul. 18-án kelt czimeres nemes levelet kaptak [5]. Czimerök a vért kék udvarában egy férfiu, jobb kezében három búza-kalászt tartva. A vért fölötti sisak koronáján pedig két fekete sas-szárny között malomkő látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család nemzékrende következő:

Lásd folyt. a köv. lapon.

[1] Fényes: Komárom várm 123.
[2] Ugyanott 186.
[3] Szirmay C. Zemplin not. top. 112. 291.
[4] Az eredeti czimer-levél szerint.
[5] Hiteles másolat szerint.

Gebhardt család. A család eldődei a XVII. század elején (lehet, hogy a feljebb tárgyalt családból szakadva) telepedtek meg Tolna megyei Paks városában. Itt született J ó z s e f nek fia F e r e n c z 1791-ki január 23-án. Bölcsészeti tanulmányait Szegeden végezvén, az orvosi pályára lépett, és Pesten 1814-ben orvostudorrá lett, 1816-ban az orvosi kar tagjává, 1818-ban jegyzőjévé választatott. E hivatala közben mint hely. tanár működött 1824-ig, a midőn a sebészek számára rendelt belgyógy gyakorlat rendes tanárává neveztetett ki. Ő volt első, ki szék-foglaló beszédét magyar nyelven tartotta. („A z o r v o s i t a p a s z t a l á s m é l t ó s á g á r ó l“). Ez évben állitá fel védhimlő-oltás intézetét, mely 1850-től magas rendeletnél fogva központi oltó-intézet név alatt virágzik személyes igazgatása alatt, s Magyarhon orvosait télen-nyáron fris védhimlő anyaggal látja el. 1827-ben tanitványai használatára „Utmutatás az orvosi gyakorlatra“ czimü munkáját, 1828-ban a „Különös orvosi nyavalya és gyógyitás-tudomány“ czimü munkájának első kötetét adá ki, mit 1838-ban a II. kötet követett. Már 1830-ban a magyar tudós társaság rendes, a bajorországi

fraendorfi kertmivelő-társulat tiszteletbeli, 1838-ban a bécsi orvosi egyesület levelező tagjául választatott. 1854-től a pesti orvosi kar Dekánja, 1857-ben cs. kir. tanácsosi czimmel ruháztatott fel. A magyar nemességet orvosi, irói és tanári érdemeiért Kopácsy József primássá neveztetésekor ennek ajánlata útján nyerte V. Ferdinand királytól 1841-ben [1]) magyar nyelven utódai részére is; és a czimeres nemes levél Esztergam s Pest megyében kihirdettetett. Nejétől nemes Muzsik Jozefától született gyermekeit a következő táblázat mutatja:

Gebhardt József

Ferencz
orvostudor
szül. 1791.
cs. kir. tanácsos.
(Muzsik Jozefa)

Ferencz	József	Lajos	Károly	Riza	Etelka	Imre
szül. 1832.	szül. 1834.	szül. 1836.	szül. 1838.	szül. 1841.	szül. 1843.	sz. 1845.
jan. 31.	dec. 17.	jul. 28.	april 6.	május 28.	jun. 26.	oct. 1.

A család czimere — mint itt a metszvény ábrázolja — négyfelé osztott vért; a felső jobboldali osztály kék mezejében biborszinü arany csömbős vánkoson arany korona nyugszik, és abból ezüst patriárkai kereszt nyúlik fel; a felső baloldali osztály vörös mezejében hármas zöld halmon arany vágatú fehér bársony tábláju bezárt könyv fekszik, és azon éjjeli bagoly őrködik. Az alsó jobboldali osztály vörös mezejében arany ágacskából szerkezett fészekben arany pellikán ül, három fiát melle vérével táplálva; az alsó baloldali osztály kék mezejében zöld téren aesculapi botra tekerődzve egy zöld szinü kigyó, fejével jobbra fordulva, és vörös nyelvét kiöltve látszik. A vért fölötti sisak koronáján a vértbeli leirt arany pellikán ismétlődik. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

[1]) Pesti Hirlap 1841-ki 88-ik szám.

Gecse család. Gömör vármegyének szegényebb sorsú czimeres nemes családainak egyike; lakhelye főleg Füge helység, hol 1712—1732-ben él Gecse István és András, Mihály (1732.) Idősb Antal (1767.), ennek fia ismét Antal, kinek fia József (1811-ben). Gecse András (1777—1813) Márton (1816—1843) István, József, Pál (1843-ban) stb.

Gecskey család. Zemplin vármegyének czimerleveles nemes családa [1]).

Gecz család. Szintén Zemplin megye czimeres nemes családai sorában áll [2]).

Géczy család. (Kis-géczi és garamszeghi). Nógrád megyei törzsökös régi család, mely eredetét a Geecz nemzetségből [3]) (genus) veheté annál inkább, mert a nevezett megyében az első megtelepedési időtől van (nagy, középső, alsó, kis) Gécz nevü helység és puszta egy rakáson, és ezekben már a XIV. században birtokosul leljük a Géczy családot Géczy István személyében, kinek fia Péter 1395-ben Nógrád vármegye alispánja volt [4]). 1481-ben élt Géczy János deák (litteratus), ki Sági János ügyében ügyvédképen jelenik meg a budai káptalan előtt [5]). Ezek utódai a Géczyek — mint eredeti okiratok mutatják — eleintén (legalább a XVI. században) kis-géczi előnevet használtak, és részint házasság, részint szerzemény útján birtokaikat a környék némely más helységében (mint Varsány, Lapujtő és a többi) is szaporiták. Géczen kivül e helységekben is birt 1560-ban Géczy Ferencz, kinek leányát kisfaludi Lipthay György Léva vári gondviselő (1575.) vette nőül [1]), és fia Géczy idősb András 1597-ben Nógrád megye szolgabirája lett egészen 1599-ig; időközben pedig

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[2]) Ugyanott.

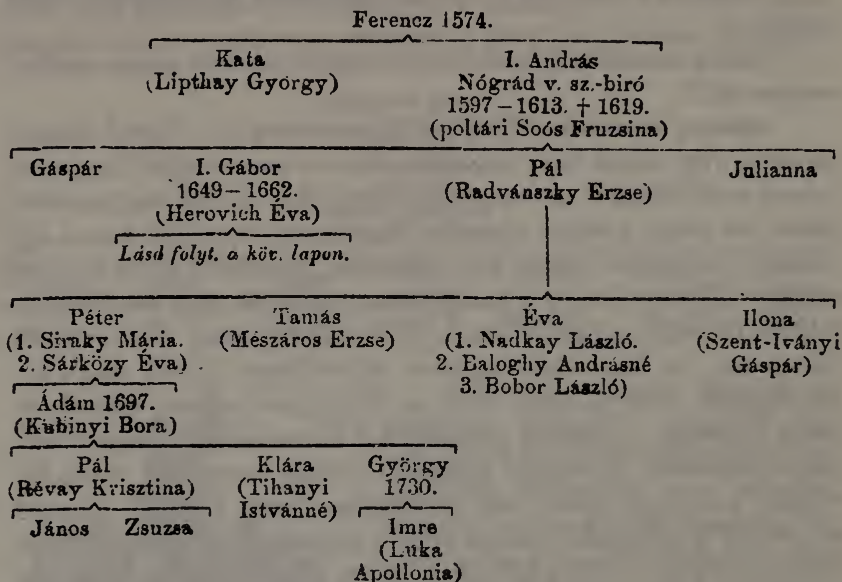
[3]) Podhraczky szerint Kézai kiadásában a Gécz nemet 1244-ről Katona Hist. Critic. tom. IV. p. 637. — 1290-ről pedig Horvát István A gyökeres magyar nemzetségek 54. l. utalva emliti.

A Géczi nevet is régi okleveleinkben sokféle alakban (mint Géchi, Geeczy, Gyéczi, Giczy, Gici stb) találjuk irva, ez okból igen ovatosnak kell lenni, és mind topographiai s birtokviszonyokat, mind pedig a személy életére vonatkozó egyéb adatokat szem előtt kell tartanunk, nehogy — sok genealogus mintájára — az egymással semmi vérséges viszonyban nem álló, noha egyforma, vagy legalább rokon hangzású (mint Géczy és Ghyczy) családokat össze ne zavarjuk. *Lásd itt a Ghyczy családot.*

[4]) Bel: Notitia Nova Hung. IV. p. 45.

[5]) Gr. Teleky: Hunyadiak kora XII. 196. lap.

1598-ban egyszersmind országgyülési követe volt [2]), sőt 1613-ban ismét szolgabiróságot [3]) viselt. András poltári Soos Jánosnak Micsinszky Fruzsinától született leányát Fruzsinát vevén nőül, ezzel többi közt a Zólyom megyei Garamszeghi jószágot is kapá, melyről utóbb gyermekei a Géczy család egy külön ágát alapitván, magokat „garamszeghi"-eknek irták; ezen ágazatnak Géczy Ferencztől kezdve nemzékrende következő [4]).

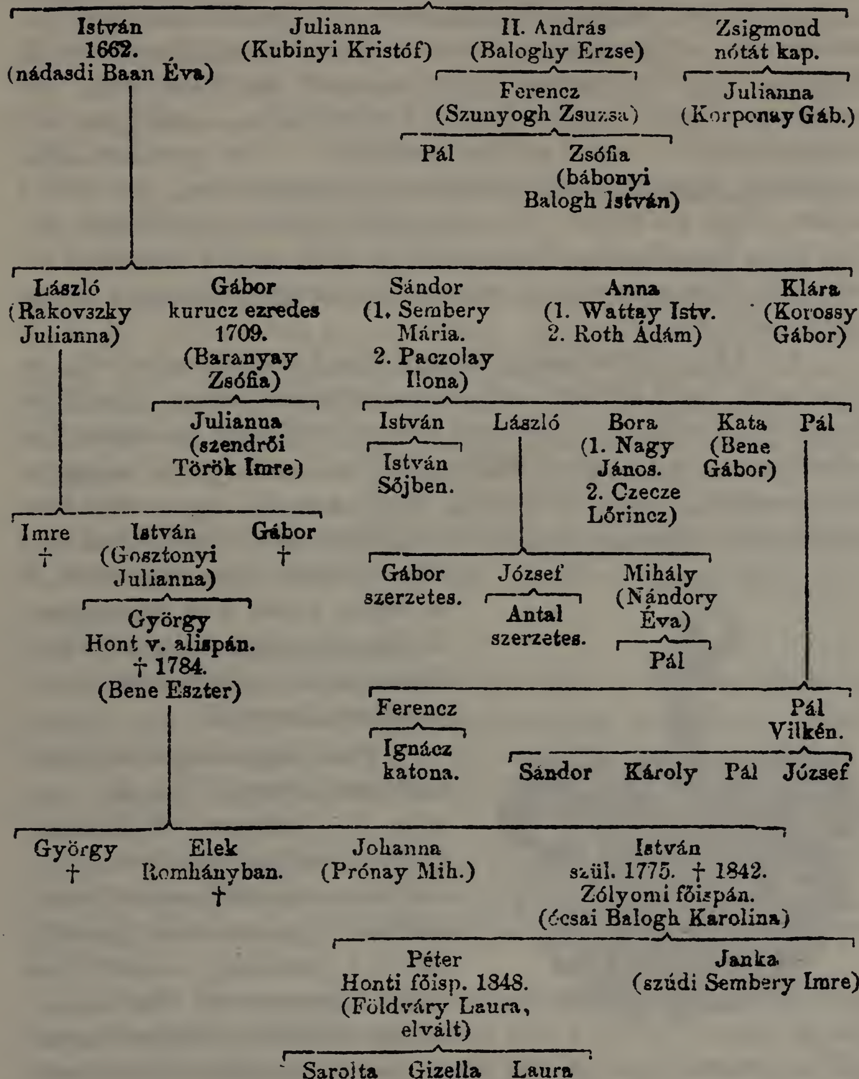

[1]) Lásd kisfaludi Lipthay család nemzékrende s oklevelei. Pest, 1858. 31. lapon a XXIV. oklevelet. (Lipthay Imre 1633-ki végrendeletét), melyben igy szól: „az anyámtól Géczi Katalintól, mely Géczi Ferencz leánya volt, maradott jószágok ezek az anyámtól maradtanak: Géczben egy nemes udvarhelyem, Kotorczóban hat házhely, puszták szőlőhegyestől, Varsánban Szécsén mellett hated része az falunak. Lapujtőn is volt jószágom, de azt osztályban az atyafiaknak engedtük" stb.

[2]) Protocol. C. Neograd. 1597.

[3]) 1613-ki 8. törv. cz. mely adat egyedül is elég arra, hogy kiki meggyőződjék, miszerint ezen Géczy András szolgabiró nem lehetett azon farnasi Géczy András, ki Erdélyben szerepelt ez időben, és ki egészen más Géczy családból vette eredetét. (Lásd erről többi közt Fessler. VII. 695. 696. 698. 701. stb. lapokat).

[4]) E nemzékrend nyomtatásban megjelent „Informatio in Causa admonitorio — liquidatoria Alexii et Stephani Géczy ut A. A. contra Joannem et Ladislaum Boross aliosque Incattos anno 1800. die 2. Maji inchoata" czimü peres okmányon kivül a kir. curiai és egyéb hiteles adatokból van véve.

A családfa élén álló Ferencznek fia I. András poltári Sóos Fruzsinától négy gyermeket nemzett, ugymint: Gáspárt, I. Gábort, I. Pált és Juliannát, kik atyjok halála után magok és anyjok Soos Fruzsina már akkor Tassy Jánosné között Lapujtő, Baksa-

háza, Gécz, Varsány és Kotróczo helységbeli birtokokra nézve 1619-ki april 29-én tettek osztályt [1]).

I. Gábor az anyja Sóos Fruzsina utáni javakra nézve igen szerencsés volt. A Sóos család, névszerint Sóos István, Fruzsinának és Margitnak Radvánszkynénak felesége osztatlan állapotban élvén, nevezett Sóos István, — ki e javakat kezében tartá, — 1647-ben tett végrendeletében — mint perben igazoltatik — nem gondolva többi rokonaival, egyedül Géczy I. Gábornak hagyományozá, oly föltétel mellett, hogy azt mig él, és nevét viseli, saját özvegye nebojszai Balogh Anna használhassa. E végrendeletre 1649-ben III. Ferdinand királytól kir. beleegyezést nyer, mely mellett özvegye, és Géczy I. Gábor azokba beiktattatott.

I. Gábor folytonosan az özvegy Sóos Istvánné mellett élt, és igy történt, hogy 1661-ben kelt végrendeletében Balogh Anna Sóos Istvánné a Sóos-féle javakat ismét Géczy I. Gábornak s fi-ágának hagyományozta, mire nézve I. Gábor 1662-ben ismét királyi megegyezést szerezvén, magát beiktattatá. Ekkor s ezután ugy a többi Sóos családi leány-utódok, valamint Géczy Gábor testvérének Pálnak ivadéka I. Gábor ellen tiltakoztak, s az utódok között is ez ügyben perlekedés folyt. Igy nyeré I. Gábor Garamszeghet, melyről ezen ágazat ez előnevet használá.

E táblázaton látjuk I. Gábornak fiától Istvántól nemzett unokáját II. Gábort, ki Rákóczy pártját követvén, ennek ezredese volt, és mint eredeti levélen láttam, 1709-ben ugyan e czimert használá, mit itt a metszvény mutat; t. i. a család czimere a vért kék mezejében egy hadi kürt, melyen három nyil van keresztül ütve. A vért fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

1663-ban Géczy Gábor. Péter és Tamás, Éva Nádkay

---

[1]) Kisfaludi Lipthay család levéltárában. C. fasc. VII. Nro 212.

Lászlóné, Fruzsina Rákóczy Imrené, Ilona stb. ellentmondanak Baloghy Gáspár beiktatásának F.-Cserire nézve [1]).

1725-ben Géczy László s többen több Hont megyei birtokra nézve ellentmondanak Skultety György beiktatásának [2]).

1727-ben Géczy Farkasnak (ki a táblán nincs meg) özvegyét Dúló Magdolnát stb. idézteti Belosovits Boldizsár cserii birtokrész végett [3]).

Zsigmond (I. Gábornak fia) szintén a forradalmiakhoz tartozott, és mint ilyen nótált-nak iratik.

I. Gábor ágán György, ki 1784-ben halt meg, Hont vármegye alispánja volt. Nejétől nándori Bene Esztertől gyermekei: György, Elek, Johanna Prónay Mihályné, és István maradtak. György a Martinovics-féle dolgokba elegyedett, s magnélkül halt el. Elek hasonlóul nőtlenül végzé életét Romhányi birtokán. István szül. 1775-ben, meghalt 1842-ben. Zólyom vármegye főispánja, a magyar udvari kanczellária referendáriusa stb. volt. Nejétől ócsai Balogh Karolinától gyermekei: Janka felső-szúdi Scmbery Imrené, és Péter, ki 1848-ban Hont megye főispánjául neveztetett ki, és (elvált) nejétől Földváry Sarolta, Gizella és Laura leányai születtek.

Ez ágazat protest. vallásu.

Azonban mint az előadottakból láthatjuk, a fölebbi táblázat az elterjedt géczi Géczy családot egészen épen nem tartalmazza, hanem ennek csupán azon ágát, mely garamszeghi előnevet használ.

Már 1599-ben él szintén Géczy Gergely Nógrádban e családból, ki e családfán nem áll.

Valamint azon ifjabb Géczy András sem, ki mint a szécsényi várban katona, 1601-ben Lapujtőn négy jobbágy házhelyet, és Baksaházán egy fél nemesi curiát 150 forintban zálogba adott nándori Bene Andrásnak.

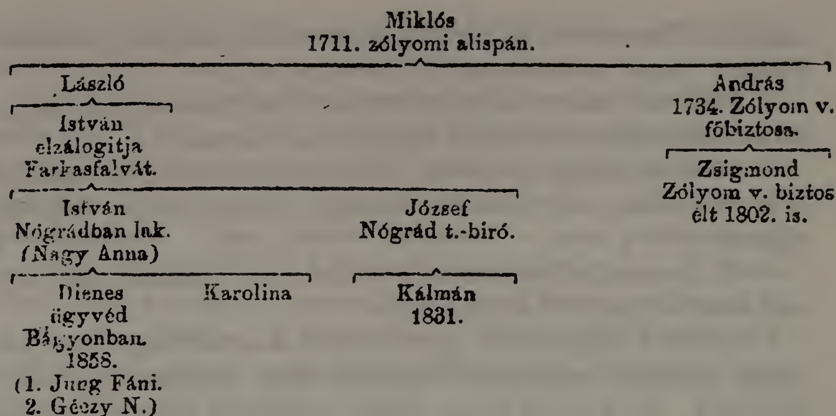
Szintén a garamszeghi ágból származtatik egy másik ágazat is, mely valószinüleg a feljebbi táblázaton álló I. Páltól eredt. Ennek nemzékrende következő:

---

[1]) Sz. Benedeki Convent. Capsa B. Fasc. II. Nro 14.

[2]) Ugyanott Capsa H. Fasc. I. Nro 14.

[3]) Ugyanott Fasc. 76. Nro 25.

E táblázat törzse Miklós[1]) 1711-ki nov. 12-én Zólyom megye alispánjául választatott. Fiai László[2]) és András. Ez utóbbi unokaöcscsével Lászlónak fiával Istvánnal elzálogitja Zólyom megyében Farkasfalvát a Bohus családnak.

Andrásnak, ki 1734-ben Zólyom vármegye főbiztosa volt, fia Zsigmond szintén azon megye biztosa (1802.), váltá vissza az emlitett Farkasfalvát.

Lászlónak fia István nemzé ismét Istvánt, ki 1802-ben vett ki Zólyom megyétől nemesi bizonyitványt és Nógrád megyében lakott, és Józsefet.

Istvánnak Nagy Annától gyermekei: Dienes volt ügyvéd és bágyoni közbirtokos, és Karolina.

Józsefnek fia Kálmán, ki emlitett Dienessel Nógrád megyétől 1831-ki jan. 22-én nemességükről bizonyitványt vettek ki[3]).

Ez ágazat által használt czimer az előbbitől különbözik, czimerük ez lévén: a vért kék mezejében hátulsó két lábán álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva látható. A paizs fölötti sisak koro-

---

[1]) A Nógrád megyei 1755-ki nemesi investig. jegyzőkönyvben előjő Nicolaus Géczy de Gécz. Egy régi genealogián pedig ugy találom, hogy azon Zsigmondnak, ki az I. táblán nótázottnak iratik, fia volt Miklós, kitől — ugymond — a bágyoni Géeziek származnak. — Ugyan e genealogián iratik, hogy az I. táblán álló II. Gábortól a garamszeghi, poltári, felfalui, varsányi, ráthóti Géczyek erednek.

[2]) Ugyanott találjuk: *Ladislaus Géczy de Gécz, in Bágyon.*

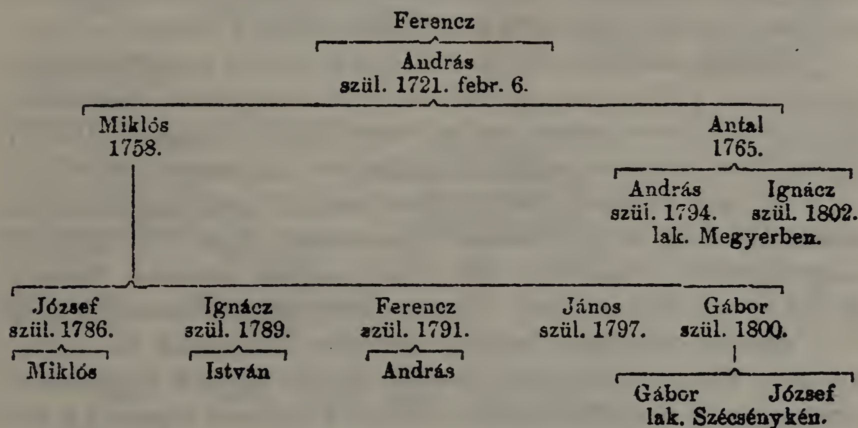
[3]) Jegyzőkönyvi 291. szám alatt. Ez ág szintén „Garamszeghi" előnévvel élt, miért az első táblán foglaltak közül egyik leány-ági utód óvást tett, mi ellen Géczy Dienes viszont tiltakozással felelt.

náján férfi-kar könyököl, szintén kivont kardot markolva. A vértet kétfelől szokásos foszladék veszi körül.

Még ezekben sincs vége a géczi Géczy családnak, Gécz, Megyer és Szécsénke helységben még egy csomó Géczy lakozik. Ezek is e családból eredeztetnek, mert az 1726-ki nemesi vizsgálatkor Géczy János, Péter, István, Albert és András nemesi kiváltságuk betanusitására egy 1598-ki jogi pert mutattak elő, melyet szép atyjuk ellen Tercsy Farkas inditott [1]).

Az 1734-ki nemesi vizsgálatkor a Megyerben lakó Géczy család egy 1626-ban kelt peres egyességet mutatott fel, mely bizonyos irtvány földek iránt a család elődei és sz. mihály-úri Horváth Mihály között létesült [2]).

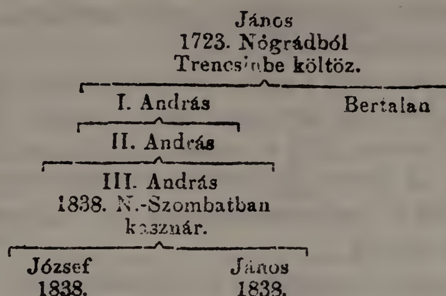
Ezen Megyerben és Szécsénkén lakó Géczyeknek nemzékrendük következő:

Nógrád megyéből igényelt származása miatt e családhoz kell számitanunk a következő ágazatot is:

[1]) Az illető jegyzőkönyvi kivonat igy szól: „*Géczy Joannes, Petrus Stephanus et Albertus item Andreas exhibito processu quopiam Anno 1598. contra Proavum eorundem per Volphgangum Tercsy in certo facto juris motum, cuius, sed et antiqui usus intuitu in numerum verorum nobilium recepti sunt.*“

[2]) A jegyzőkönyv kivonata: „Nro XII *Familia Géczy in Megyer commorans processus per Egregium Michaelem Horváth de szent Mihályúr contra praedictam Familiam Géczy occasione et praetextu certae terrae exstirpatitiae moti adhuc Anno 1626. initam etc. sunt in nobilitate relicti.*“

A családfa élén álló János 1723-ki febr. 16-án Nógrád megyéből Trencsin megyébe költözik. Egyik fiának Bertalannak unokái 1814-ki april 19-én kapnak Nógrád vármegyétől nemesi bizonyitványt. III. András Nagyszombatban, hová Trencsin megyéből költözött, az esztergami káptalan kasznára, 1838-ki [1]) Nógrád megyétől a táblázaton álló fiai neveikre is nemesi bizonyitványt vesz ki.

Géczy család. (Középseő Géczi). Edeőch másképp középseő-géczi Géczy Dienes, gyermekeivel stb. I. Leopold királytól 1655-ben nyert czimeres nemes levelet, mely Nógrád megyének 1655-ki julius 26-án Losonczon tartott közgyülésében hirdettetett ki [2]).

Ez lenne a második Géczy nevü család Nógrád megyében, ha nem inkább Edőcs nevet használt volna a család; de az 1726-ki Nógrád megyei nemesi vizsgálatkor csak Edőcs néven produkál Edőcs Mihály azt állitván, hogy czimeres levele teljesen elrongyollott [3]).

Géczy család. (Farnasi). Erdélyben virágzottak farnasi, sákadi előnévvel Géczyek, de mert hiteles okiratok s történelmi emlékek összevetéséből bebizonyul, hogy a kormányzó János, Farkas, Péter, Ferencz, András stb. az ablanczkürthi Ghiczy családból eredtek, ennélfogva ezen név alatt fognak tárgyaltatni. *(Lásd a Ghyczy családot).*

Géczy család. (Kolosvári † Kis-Czégi). Erdélynek volt kolosvári Géczy nevü családa is. Kolosvári Géczy István özvegye, és leányuk Géczy Kata Ágoston Péterné 1634-ben meghatalmazottjokúl vallják nevezett Ágoston Pétert [4]).

---

[1]) Jegyzőkönyvi 150. szám alatt.

[2]) Protocol. Cottus Neograd. anni 1655.

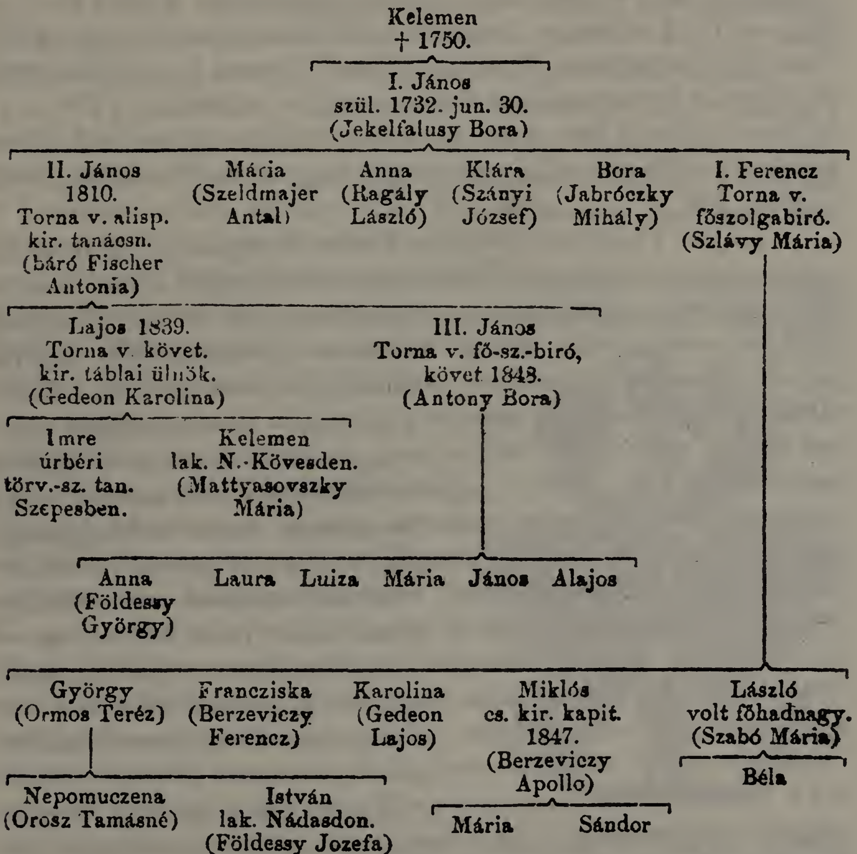
[3]) A megyei jegyzőkönyvi kivonat igy szól: „*Michael Edőcs Armales suas penitus convulsas esse asserens, eidem obligatio tales remonstrandi imposita est.*

[4]) Kolos-monostori Conv. Protoc. II. fol. 80.

Hasonlóan jőnek elő kis-czégi Géczy-ek is. Ezek közül kis-czégi Géczy László 1773-ban meghatalmazottúl vallja Géczy Istvánt [1].

Gedeon család. Birtokos nemes család Abauj, Torna, Zemplén és Pest megyékben.

A család már a mult század közepén birtokos volt Torna vármegyében, ekkor élt ott Gedeon Kelemen, ki 1750-ki sept. 29-én halt meg. Tőle a család mai napig következőleg sarjadzott le [2]:

[1]) Ugyanott Supplementor. 322.

[2]) Családi adatok szerint.

A táblázat élén álló Kelemennek fia János (született 1732-ki junius 23-án) a kassai Akademiában végzé tanulmányait, és 1751-ben az országgyülésen volt. 1752-ik évi april 21-én Torna megyétől mint birtokos nemes kapott bizonyitványt. Neje Szepes megyéből jekelfalusi Jekelfalussy Borbála volt, kitől gyermekei: 1. Mária buzitai Szeldmajer Antal hitvese; 2. Anna Ragály Lászlóné; 3. Klára Szányi József kerületi táblai ülnökné; 4. Borbála Jabróczky Mihályné; 5. János; 6. Ferencz.

II. János szintén Kassán végezvén iskoláit, 1790-ben ügyvédi vizsgálatot tett, s Torna megye tiszti al-ügyésze lőn. Később főszolgabiró, majd első alispánná választatott, 1813-ki october 13-án pedig kir. tanácsossá neveztetett. Neje báró Fischer Antonia, mint néhai báró Klobusiczky Ferencz és Sóos Krisztina egyik utódja után a varbóczi és lászói birtok egy része idősb fiára Gedeon-Lajosra szállt, kire azonkivül szülői után a Zemplin megyei nagy-kövesdi birtokrész is háromlott. Fia

Lajos a jogi tanulmányokat Kassán bevégezvén, ügyvédi oklevelet nyert, és 1824-ben Torna megye tiszti ügyésze lőn. Később főszolgabiróvá, majd főjegyzővé választatott, ez utóbbi hivatalából 1839-ben országgyülési követül küldetett. Az országgyülés végével jegyzői hivatalából nemsokára 1841-ki april 7-én az eperjesi kerületi táblához, majd innen még azon évi junius 1-jén Pestre a királyi táblához ülnökül neveztetett. 1848. után az eperjesi főtörvényszék legidősb tanácsnokává lett, és itt a jegyzőkönyvek tanusitása szerint az alelnökséget mély törvényes ismeretein alapult tapintattal és igazságszeretettel vezetvén, jelenleg nyugdijazva Hidvég-Ardón ősi birtokán él. Neje Gedeon Karolina, Gedeon Ferencznek okányi Szlávy Juliannától született leánya, kitől gyermekei Imre és Kelemen. — Imre iskoláit részint Pozsonyban, részint Pesten végzé be, és az 1844- és 1847-ki országgyülések alatt szerzett tapasztalatai után Torna megyében mint tiszti al-ügyész, később mint főbiró hivataloskodott. Jelenleg a szepesi urbéri törvényszéknél tanácsnok. Testvére Kelemen iskoláit szintén Pozsonyban és Pesten végzé. Jelenleg Zemplén megyei Nagykövesden tartja lakását; nőül vévén Szepes megyei Tótfaluról eperjesi kerületi táblai volt ülnök Mattyasovszky Boldizsár leányát Máriát.

III. János (II. Jánosnak fia) Torna megyének előbb al-, utóbb (1838-ban) főszolgabirája, és 1848-ban követe volt. Nejétől Antony

Borbálától gyermekei: Anna Földessy Györgyné, Laura, Alojzia, Mária, János és Alajos.

I. Ferencz (I. Jánosnak fia) szintén Kassán végzé iskoláit. 1787-ben Torna megye al-, 1790-ben pedig főszolgabirájává választatott. Neje okányi Szlávy Györgynek Laczkovics Magdolnától született leánya Szlávy Julianna Majláth György kir. személynök nejének nővére volt. Ettől születtek: 1. György; 2. Franczisku hanburgi Berzeviczy Ferenczné; 3. Karolina Gedeon Lajosné; 4. Miklós, és 5. László.

György nőül vevé csicseri Ormós Terézt, kitől gyermekei: Nepomuczena csicseri Orosz Tamásné, és István, ki Abauj megyei Nádasd nevü ősi birtokán lakik. Neje Földessy Jozefa.

Miklós iskolai tanulmányait a Lövenburgi bécsi, részint a kassai Akademiában végezvén, katonai palyára lépett, előbb m. királyi testőr, utóbb a Vasa cs. k. magyar gyalogságnál kapitány, (1848-ban a forradalmi részen ezredes) volt. Neje Berzeviczy Apollonia, kitől gyermekei Mária és Sándor.

László Kassán tanulta ki iskoláit, és szolgált mint főhadnagy a báró Vernhardt lovas ezredben. Neje Szabó Mária, Szabó Imre pesti kerületi főtörvényszéki tanácsnok nővére, kitől született fiok Béla.

A család czimere — mint itt a metszvény ábrázolja — következő: a vért felső részének közepéből lefelé rézsút-domboruan vont két vonal által három osztály alakul (német czimertani műszóval: Mantel-Zug). Az első osztály vörös mezejében pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. A második osztály kék mezejében három egybekötött arany búza-kalász látszik. A harmadik alsó (gúla alaku) osztály ezüst mezejében zöld téren vörös egyenruhás, fekete kötényes bányász áll, jobb kezében kalapácsot tartva. A vért fölötti sisak koronáján a leirt bányász áll, körülvéve jobbról kék-arany, balról arany-kék kiterjesztett sas-szárnyakkal. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1]).

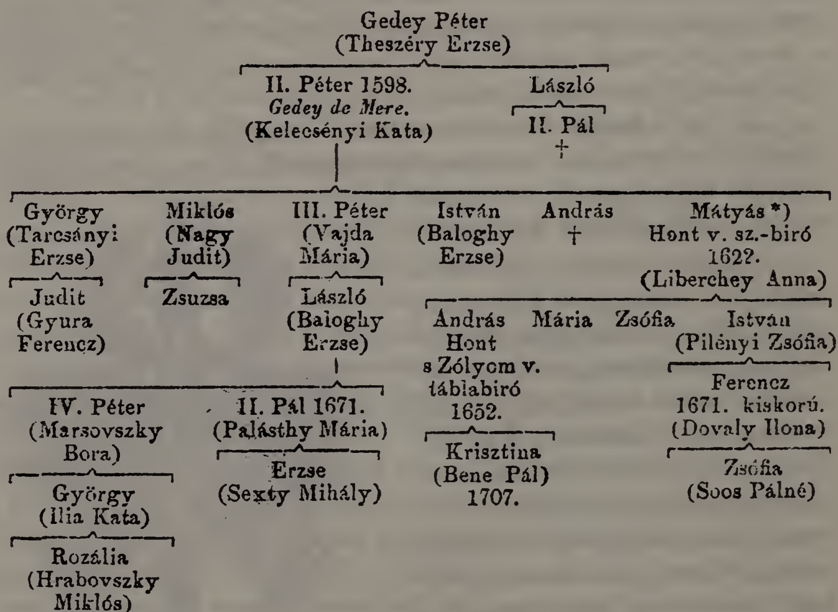
[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

Gedei család, (Eczetfalvi †). Ugocsa vármegye kihalt régi családa. 1413-ban eczethfalvi Gedei Lászlónak fiai István és Márton perben állván Kántor László bekényi plébánossal, e végre Ugocsa megye békeltető biróságot nevezett ki [1]).

1452-ben Gedei László mint hatalmaskodó ellen vallató parancsot ad ki Hunyady kormányzó [2]).

Gedey család. (Gedei †). Eredetileg Nógrád megyei sarjadék. Nevét ez emlitett megyének keleti szélén fekvő Szarvas Gede helységétől vette. Utóbb házasság után nyert birtokai, és a török uralom a megye nyugot-éjszaki szélére, és a szomszéd Hont s Zólyom megyékbe vonzá, mig nem a mult század végén fi-ágon kihalt.

A XVI. század vége felé élt Gedey I. Péter, ki a kihalt Theszéry családból nősült, Theszéry Erzsébetet vevén nőül, ezzel következő családfát alkota [3]):

*) Ezeknek testvérei még: Erzse Vajda Albertné; Dora Horváth Miklósné. 1617.

---

1) Szirmay C. Ugocsa p. 50.

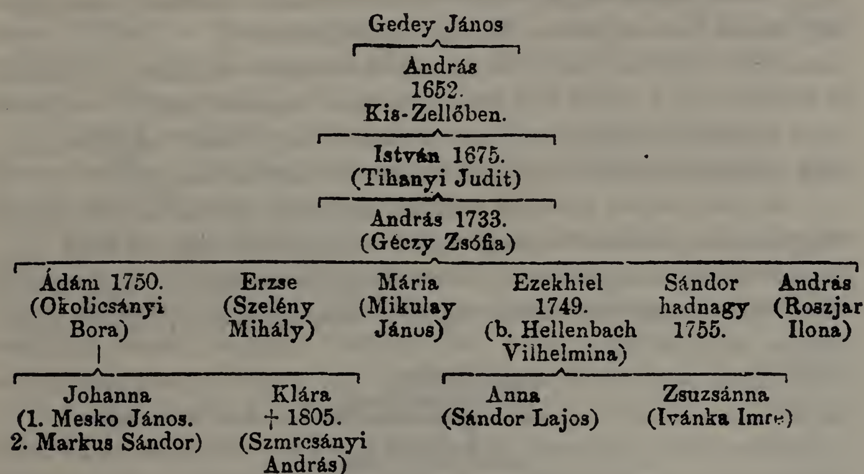
2) Ugyanott 76.

3) Theszéri-féle perben felmutatott családfa szerint.

A törzs I. Péternek fia II. Péter 1598- és 1601-ben élt [1]), és egy genealogiai adat szerint merei Gedey-nek iratik. Nejétől Kelecsény Katalintól született nyolcz gyermeke közül Mátyás 1622—1635-ben Hont megye szolgabirája volt [2]). Özvegye Liberchey Anna utóbb Székely Istvánhoz ment nőül.

II. Pál 1671-ben gyámnoka az akkor még kiskorú Ferencznek.

Mind ez ágak — mint látjuk — vagy a mult század végén már magbaszakadtak, vagy teljesen nincsenek folytatva, mert még egy ágazatot, melyet ez előbbihez biztos adatok nélkül nem kapcsolhatok, mutat fel a következő táblázat [3]):

A táblán álló Sándor 1755-ben a Bethlen ezredben hadnagy volt.

Mint e családfa mutatja, ezen ágazat is fi-ágon a mult században enyészett el.

Klára (kinek anyja Wattay Bora volt) özvegye Szmrcsányi Andrásnak meghalt 1805-ben Gedén [4]).

---

[1]) Protocol. Cott. Neogr. 1598. 1601. pag. 118.

[2]) 1622-ki 36-ik és 1635-ki 92-ik törv. cz. — Ezen Mátyás Lehoczkynál Stemm. I. p. 195. tévedésből Mihály-nak van irva.

[3]) Három első nemzedékét egy kir. kuriai per mutatja, a többi Andrástól Géczy Zsófia férjétől kezdve hiteles adatok után bizonyos.

[4]) Fölötte 1805. jan. 3-án halotti beszédet mondott Kolosváry István sziráki evang. lelkész.

A táblázaton nem leljük a Gedey családnak 1753-ban élő következő tagjait: Gedey Imrét, kinek özvegye Ujhelyi Mária.

Zsófia Kalmár Márton özvegye volt.

Anna Horánszky Mátyásné, — Éva Turánszky Györgyné volt.

Czimere — mint XVII. századbeli oklevelekre nyomott, s a család nevét tartalmazó köriratok mutatják — a vértnek (valószinüleg kék mezejében) zöld téren az éberség jelvénye a daru áll, felemelt egyik lábával kövecset tartva. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny emelkedik. A vértet szokásos foszladék veszi körül [1].

Gedő család. (Homorod-szentmártoni). Udvarhelyszéki székely család Homorod-Szent-Márton helységből.

Már 1453-ban emlittetik egy Gedew László és leányai Erzsébet és Borbála; de e család ősei közül voltak-e? nem tudható.

A család czimere: a vért udvarában egy lovas magyar vitéz, fején kalpaggal, jobbjában feje fölött kivont karddal száguld.

A mult század közepén a család egy ágát Abrudbányán látjuk megtelepedui. Ez Gedő György volt, ki tanulását végezve 1732. tájban Abrudbányán vett lakást, és ott főjegyző, tanácsos, s végre főbiró lett. Életének guta-ütés vetett véget [2]. Tőle ágazata igy sarjadzik le:

György
(Toroczkai Bora)

I. József
szül. 1743. † 1800.
(Kénosi Sándor Klára)

II. József
szül. 1788. aug. 21.
(Haranglábi Szathmári Anna
† 1841.)

Anna (Szilvási Miklós)	Teréz (Káli Nagy Teréz)	László szül. 1819 † 1841.

Györgynek fia I. József atyjának hivatalaiban utóda. Főbiróság épen a Hora-világ korára esik, midőn egy utazó angol lord szálla hozzá vendégül, a felzendült oláh nép az angolban egy érdekükben érkezett muszka herczeget gyanitott, és midőn az angol elutazék, alaptalan gyanúba vevé Gedő Józsefet, mintha ez a jövevényt félretette volna;

---

[1]) Gedey Andrásnak 1658. évi pecsétnyomatán is igy.

[2]) L. Kőváry Erdély nev. családai 95—96.

ez okból a bosszú elől menekülnie kelle. I. József 1790-ben Alsó-Fejér megye egyik követe, és a rendszeres munkálatoknál a bányászati ügyekben tevékeny előadó volt. Fia

II. József (szül. 1788.) Aranyos-székre Sz.-Mihályfalvára tevé lakását. 1834-től mint kir. hivatalos vett részt az országgyüléseken. Becses s mintegy négyezer kötetből a magyar irodalom, majd minden terményeit tartalmazó könyvtárát 1853-ban véghagyományilag a kolosvári unitár. Collegium könyvtárának adá. Ő birá Cserey Mihály Historiája eredeti kéziratát is, melylyel a magyar Akademiát ajándékozta meg. Egyetlen fia László irodalmunk nagy veszteségére — ugymond Kőváry — fiatalon elhalt. Egy pár drámája és dramaturgiai töredékei — melyek azonban eddig sajtó alá nem kerültek, talentomát mutatják. Benne családja fi-ágon enyészett el.

Gedő család. (Csiki). Eredete, s az előbbihez viszonya előttem ismeretlen. Csiki Gedő Józsefet 1794-ben a hivatalos névtár szerint Felső-Fejér megye irnokául találjuk.

Gegus család. Zólyom megyei beszterczei születésü Gegus Benjamin született 1724-ki január 10-én. Atyja nemes [1]) Gegus János, anyja Hacker Mária. Iskoláinak a hazában elvégzése után Vittebergában tanult, honnan 1748-ban tért haza, s előbb tanitó, utóbb osztrolukai evang. lelkész lőn. — Zakariásnak fia Sámuel szül. 1767.

Gegő család. Csikszéki székely család. Csik-Tapolczán 1805-ki mart. 25-én született Gegő Elek szent Ferencz-rendi szerzetes a népszerű jeles magyar hitszónok, és m. akademiai tag. Az irodalmi téren is hasznosan munkálkodott, több jeles értekezésein kivül 1838-ban „A moldvai magyar telepekről“ adott ki könyvet. Meghalt 1845-ki october 9-én. — Gegő Adolf kegyes iskolák rendbeli a kolosvári lyceumban tanár, 1808-ban latinul elemi mértant adá ki. Gegő Károly 1847-ben Maros-székben árvaszéki ülnök.

Geiszler család. Esztergam és Pest megyei nemes családok sorában emliti Fényes Elek Geographiájában.

Gelei család. (Árkosi). Lakhelye Erdélyben főleg Abrudbánya, hol árkosi Gelei József 1815—1848-ban városi tanácsnok és bánya-törvényszéki ülnök.

Gelei Pál özvegye Fosztó Klára birtokosnő

Gelényi család. Zemplén megye czimeres nemes családainak egyike [2])

[1]) Bartholomaeides Memoria Hung. qui Witteb. stud. pag. 250.

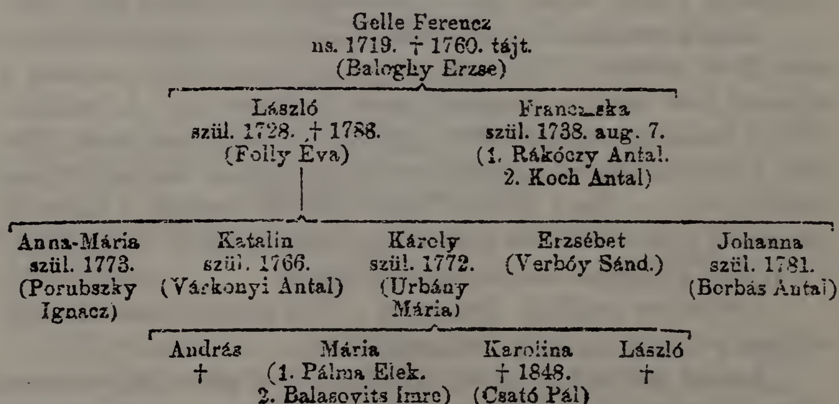
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

Geletffy család. Lásd Giletfy család.

Gelle család. (Kihalt). Eredetét a csalóközi Egyházas-Gelle helységből veszi. A XVII. század végén a család egyik eldőde — hagyomány szerint — az akkori forrongásokban részvéte miatt esett el.

A családot a XVIII. század elején Gelle Mihály kezdé ismét emelni jó házasság által, nőül vévén Berkes András váczi nagyprépost, herakli czimzetes püspök és hétszemélynöknek nővérét Berkes Annát, kitől született két fia Gelle Ferencz és János mint különben is birtokosok még mint kiskoruak nagybátyjuk eszközlése mellett 1719-ki sept. 18-kán III. Károly királytól czimeres nemes levelet nyertek [1]), mely 1720-ki martius 14-én Pest, és utóbb Nógrád megyében is kihirdettetett. — János magnélkül halt el, Ferencz pedig baloghi Baloghy Erzsébettel következő családfát alkotá:

A családfa élén álló Ferencz egyéb Nógrád s Hont megyei részbirtokain kivül Nógrád megyei Horpács helység egy harmadrészét hét házhelyet birt, melyből később kettő a Bodonyiaknak zálogba adatván, két gyermeke László és Franczisk a az öt ülést kétfelé

1) Az eredeti armalis szerint.

osztván, egyik-egyik $2^1/_2$ részt kapott. Ferencz, ki a megyei fölkelésekben részt vett, fiának Lászlónak megnősülése után Hont megyei Kőkeszi birtokára vonult nejével együtt, ki őt túl élte. Fia

László született 1728-ban. Nógrád megyei táblabiró, 1765-ben nőül vette Folly Gábornak Sövényházy Katalintól született leányát Évát, ki után Pöstényben örökösödött. Meghalt László Horpácson 1786-ki aug. 9-én, neje pedig Folly Éva 1788-ki január 22-én, kora 46-ik évében. Gyermekei közül egyetlen fia

Károly (György) szül. 1772-ki april 5-én Horpácson. Fiatal korában 1792-ben a gróf Gyulay Sámuel ezredébe mint magán-hadfi (Privat-Cadet) állván be, részt vett a francziák elleni táborozásban, azonban tizennyolcz havi katonáskodása után mint egyetlen fiu Elsassból hazajővén, Rosnyóra telepedett, 1810-ben ügyvédi vizsgálatot tévén, a rosnyói püspökség ügyvéde lőn. Első nejétől Rozinay Klárától gyermekei nem maradván, másodszor nőül vevé Urbány Ferencznek Paukovics Annától született leányát Urbány Máriát, ki mint özvegye Horpácson halt meg 1849-ki sept. 11-én, kora 71. évében. Ettől csak a táblázaton látható leány-gyermekei maradván életben, Gelle Károlyban a család fi-ágon elenyészett.

Czimerök — mint feljebb a metszvény mutatja — a vért kék udvarában zöld téren két szemközt álló oroszlán, első jobb lábaikkal borostyán-ágat tartva. A vért fölötti sisak koronáján galamb áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gellén család. (Gellénházi). Gellénháza nevü helység van Zala vármegyében, melyben birt hajdan a Gellén nevü család, és onnan irhatá előnevét is. E családból Gellén Gáspár 1608—1613-ban Zala megye szolgabirája volt [1]).

Gellén család. (Gellénfalvi). Nyitra megyei Gellénfalva helységről veszi eredetét, és onnan irja előnevét is.

Czimere a vért kék mezejében vörös ruhás magyar vitéz, jobbjában kivont kardot tartva. Ugyanaz emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család egy ága a XVII. század végén Nógrád megyébe a losonczi járásba származott által Gellén András által, ki 1684-ben lustrált [2]). Egyik fia Gergely 1705-ben Rákóczy alatt hadi biztos, másik fia László 1705-ben mint beteg a fölkelésben helyettese által

---

[1]) 1608-ki 15. és 1613-ki 8. törv. cz.

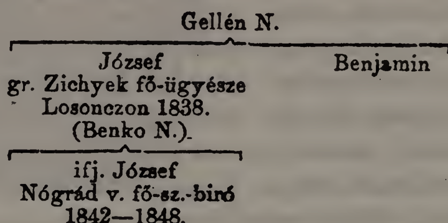
[2]) Protoc. C. Neograd.

vesz részt. Amaz, t. i. Gergely 1710-ki october 8-án Dobay Lászlóval a Rákóczyak szorulásával a megyei irományoknak egy részét az egri káptalannak adák által. A forradalmat 1711-ben mind a két testvér szerencsésen átélte.

1730-ban Gellén Gábor ellentmond Repeczky és szántói Szabó Zsigmond beiktatásának Mucsiny stb. jószágra nézve [1]).

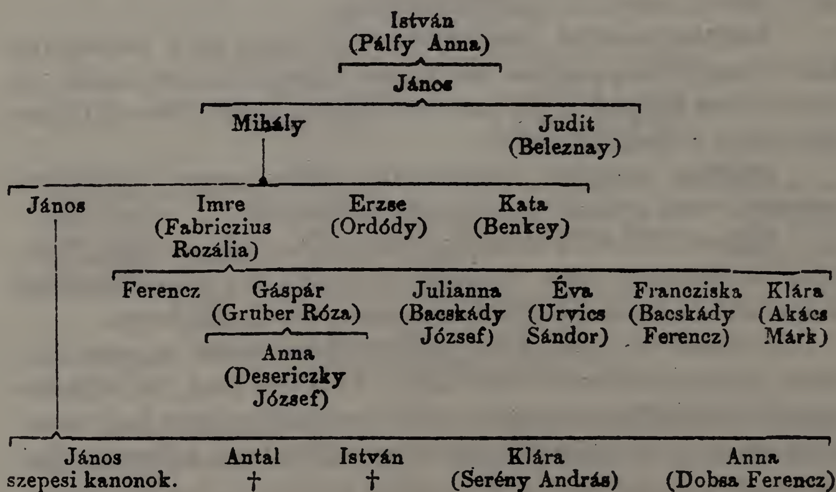
Az 1755-ki nemesi összeirásban Gellén Sándort, Lászlót és Istvánt találjuk.

E századra a leágazás igy jött le:

A végizen álló ifj. József 1848-ban kir. táblai ülnök, 1854-ben pedig cs. kir. telekkönyvi hivatalnok. Családja van.

Gellért család. (Bugyi). Pest megyei Bugyi helységről irá nevét. Ez ágnak leszármazása következő [2]):

---

[1]) Sz. Benedeki Convent Capsa H. Fasc. 4. Nro 6.

[2]) Geneal. auth. tom. II. és curiai per.

Gellért nevü család (tán épen ez?) birt Komárom vármegyében is. Gellért István s társai ellen Bábolnán fekvő birtok végett b. Szapáry Péter 1696-ban pert indit [1].

Gellér Éva Mihályffy Ferencz özvegye, s többek ellen naszályi s egyéb birtok iránt perel Péchy Menyhért [2].

Gelley család. (Gellei). Gellei Gelley Mihály Rafael 1795-ben orvostudor, s több tudom. társaság tagja.

Torna megyében Gelley István 1838-ban lajstromozó, 1843-ban fő-adószedő, Gelley Antal 1838-ban esküdt, 1843-ban szolgabiró.

Gellyen család. (Felnémethi). Felnémethi Gellyen, máskép Felnémethy Máté 1604-ben Korponán egy nemesi Curia birtokába iktattatik Chery László magszakadtán, ellentmond Chery László s többen mások [3].

Gembárdy család. E családból Gembárdy János és fia Erdélyben Dobokán birtak 1250—1289-ben [4].

Gémes család. Iratik nevök Ghémes- és Ghimes-nek is. — Közülök Gémes Péter 1602-ben Székely Mózses pártján esett el [5].

Gémes Ferencz 1607-ben első rántott kardot Katay Mihály kanczellárra, ki Bocskai István megmérgeztetésével gyanusittatott [6].

1562-ben Gémesi Ferencz a törökök ellen harczolt [7].

Gemmingen család. (Honfiusitott). A báró Gemmingen családból Zsigmond 1791-ben magyarországi honfiuvá vétetett be.

A Gemmingen család — mely magát Badenből származtatja, és oklevéllel bizonyitható törzseül az 1256-ban Sünsheimban élő Gemmingen Jánost állitja, — több szétterjedt ágazatokra van oszolva, és tagjai a katonai, papi, tanári stb. pályán állanak.

Czimerök a vért kék mezejében két rézsútos fehér csikolat.

Minket csak a honfiusitott Zsigmondnak ága érdekelvén, mely Hornberg-Treschklingeni vonalnak neveztetik, ennek leszármazási táblázata következő:

---

[1]) Fényes Komárom várm. 160.
[2]) Ugyanott 183.
[3]) Sz. Benedeki Conv. Capsa C. Fasc. I. Nro 20.
[4]) Hodor Doboka várm. 88.
[5]) Wolph. Bethlen V. p. 155.
[6]) Ugyanott VI. p. 467.
[7]) Istvánffy 1687-ki kiadás 271. lap.

I. Zsigmond
cs. kir. táborszernagy.
1791. indigena.
† 1806. dec. 17.
(gr. Althann Francziska)

Eberhard cs. k. kapit. eles. 1797.	Klára (b. Gemmingen Ernő)	Benedicta sz. 1754. † 1840. (b. Berlichengen Ernő)	Mária † 1813. (gr. Batthyány János)	Teréz † 1808. (Lamort Lajos kapit.)	II. Zsigmond szül. 1777. † 1843. badeni ezredes. (b. Gemmingen Sarolta)

II. Zsigmond gyermekei:

Fer.-Károly szül. 1806. Badeni kamar. (gr. Ingelheim Ottilia)	Luiza sz. 1812. (b. Gemmingen Ede)	Gusztáv szül. 1813. cs. kir. kapit. (b. Jakubovszky Mária)	III. Zsigmond szül. 1819. cs. k. főhadn. (Handel Emilia)	Adolf *) szül. 1822. Hessenben lak. (gr. Batthyány Sarolta)
		Mária szül. 1846.	Sarolta	Károly-Lajos szül. 1846.

Fer.-Károly gyermekei:

Antonia szül. 1836.	Charlotta szül. 1837.	Ilona szül. 1840.

*) Ezeknek testvéreik még: D o r a sz. 1815. (b. Brüselle Felix); A n t o n i a szül. 1816. (b. Gleichen Ruszvurm Rajmund).

A táblázat fején álló, magyar indigenatust nyerő I. Zsigmondnak neje gr. Althann Francziska, gr. Althann Mihálynak gr. Esterházy Janka Francziskától született leánya volt. Egyik leányuk M a r i a n n a gróf Batthyány Jánosnak volt neje.

II. Zsigmondnak fia A d o l f, ki a hesseni nagyherczegségben a Fränkisch-Crumbach jószágot birja, szinte magyar családból nősült, elvevén Saroltát gróf Batthyány Károlynak gr. Nádasdy Ernesztinától született leányát.

Gencsy család. (Gencsi). Eredetét Szathmár megyei Gencs helységből vevé; már 1420—1428-ban a Báthori családdal együtt a nevezett helység birtokában volt [1]).

A család neve hajdan G e n c h y-nek is iratott. Már 1389-ben Genchy B a l á s a Kóváriak határjárásánál királyi ember volt [2]).

1431-ben éltek Genchy J á n o s n a k fia Orbán, Pálnak fia Mihály, Tamásnak fia Tamás ellentálltak a szomszéd Bobáld helység határjárásának. Ezen per

[1]) Szirmay Szathmár várm. II. 39.
[2]) Eredeti oklevél.

1436-ban Genchy Tamás részére nádori parancs mellett a sz. Mihály nap után nyolczadra halasztatott.

1458-ban G. Tamás részére tanuvallatás tétetett

1514-ben a Genchi nemesek a Dósa György keresztes hadában vettek részt, miért birtokaikat Báthori András kapá [1].

1551-ben Gencsy János társaival Gencsen részbirtokaira adományt kap.

1588-ban hasonló adományt nyert Gencsy Vincze, és 1611-ben Gencsy István.

E század elején Szathmár megyében Endréden Gencsy Miklós, Illosván pedig Gencsy József és Sándor birtokosok [2].

A család birtokos Borsod megyében is, hol Gencsy László 1839-ben főszolgabiró, 1848-ban másod alispán volt.

Czimerök a vért kék udvarában kiterjesztett szárnyakkal egyfejü sas. A vért fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardja hegyén vérző törökfejet mutatva. A vértet foszladék veszi körül.

Genczel család. Gömör megye nemes családai sorában emlittetik [3].

Genyey család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [4].

Georch család. (Etre-karchai). Mint előneve mutatja, a család eredetét a Csallóközből veszi.

Ismeretessé tevé e család nevét Georch Illés, a „Honyi törvény" (Pozsony 1804—8. 3. köt.) jogtudós irója, ki Pest, Pozsony, Zágráb vármegye, a vajkai érseki szék táblabirája, és a ráczkevi uradalom kamarai ügyésze volt. Született 1772-ki sept. 28-án Etre-Karchán. Tanuló korában a papi tanulmányokat is hallgatta. 1797-ben a felkelő nemességnél főhadnagy volt. 1798-ban lett ügyvéd, és ezután ügyészsége mellett a pozsonyi Gymnasiumban magyar irodalmi tanár. 1806-ban Albert szász-tescheni kir. herczeg ügyésze, 1813-tól pedig a ráczkevi kincstári uradalom igazgatója. Több törvényes, nyelvtani és történelmi munkát irt s adott ki többnyire magyar nyelven. 1832-ben a m. Akademia tiszt. tagjává lett. Meghalt 1835-ki julius 31-én, kora

[1] Szirmay Szathmár várm. II. 39. 40. 41.

[2] Ugyanott 12. 16. 30. 31. 152. 218. — A Gencsy családból Gencsy István és Benedék 1493-ban, Márton 1510-ben Krakóban tanultak. (Lásd Bursa Cracovien. p. 7. 25.)

[3] Bartholomaeides C. Gömör 144.

[4] Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

63-ik évében. Nejétől Csillag Johannától Móricz, Hugo, Janka, Emilia gyermekei maradtak.

Georgevich család. Georgevich Demeter I. Ferencz királytól Krassó megyei Apadia helység egy részére 1823-ki sept. 6-án nyert adománylevélnél fogva nemesitetett meg; az oklevél Krassó megyében 1823-ki dec. 10-én tartott közgyülésben hirdettetett ki.

Fia István Krassó megyében él, és 1848-dik előtt szolgabiró volt.

Geöcz család. Lakhelye Szathmár vármegye, hol Endréd, Portelek és Pátyod helységben e század elején birtokos Geöcz Ferencz királyi tanácsos [1]).

A család tagjai többnyire ugyanott megyei hivatalt viseltek.

Ferencz 1771-ben főszolgabiró, 1777-ben már első alispán és kir. tanácsos 1790-ig. Első neje Irinyi Krisztina, a második Irinyi Anna. Egyik fia

II. Ferencz 1778-ban lett főszolgabiró [2]); 1798-ban tiszteletbeli főjegyzőül olvassuk [3]); utóbb alispán, országgyülési követ, s cs. k. tanácsos; meghalt 1836-ban nőtlenül.

Másik fia László e század elején (1815) a temesi kamarai igazgatóság ülnöke, utóbb Erdélyben királyi biztos és kincstári tanácsos, született 1777-ben. Neje kisfaludi báró Salhausen leány, kitől leánya Valéria, borsodi Latinovics Móriczné. László halálával a család fi-ágon ki fog halni. A családfa [5]) következő:

Ferencz
1777. alisp.
kir. tanácsos.
(1. Irinyi Krisztina.
2. Irinyi Anna)

Krisztina	II. Ferencz	László
(hiripi Szuhányi János)	alisp. kir. tan.	szül. 1777.
	† 1836.	kir. kamarai tanácsos.
		(b. Salhausen N.)

Valéria
(Latinovics Móricz)

---

[1]) Szirmay Szathmár várm. II. 31. 33. 125.
[2]) Ugyanott I. 130. 133.
[3]) Ugyanott I. 133.
[4]) Ugyanott I. 137.
[5]) Luby Károly ur szives közlése szerint.

A czimeres nemes levelet Geőcz I. Ferencz mint gróf Károlyi titkára, kapta Mária Terézia király-asszonytól 1765-ben [1]).

Czimere viz-szintesen kétfelé osztott vért, a felső udvar kék, az alsó vörös; a vért alján hármas zöld domb emelkedik fel, melyen egy kigyó kétszer összetekeredve, farkát szájában tartja, rajta fehér galamb áll, csőrében piros köves arany gyürűt tartva. Fölötte két oldalról két arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából két elefánt-orrmány között, mely jobbról arany-vörös, balról vörös-ezüst, kék oroszlán emelkedik ki, első jobb lábában buzogányt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Geőde család. (Öszödfalvi). Ugocsa vármegye egy régi kihalt családa, melynek törzse Ethem két volt, kinek fia Eöszöd (Euzud) és Pál 1300-ban éltek; Euzudtól kapta nevét Öszödfalva (Ewzudfalva). 1326-ban élt Benthnek fia Gödön, ki ugy látszik a családnév alapitója lett [3]). Egyébiránt — ugy látszik — egyelőre a család az Ewz nevet használá.

A XVI. század elejétől nagyobb részben megyei hivatalokban látjuk tagjait.

1506-ban eözeödfalvi Geöde Pál Ugocsa megye alispánja.

1559-ben Geöde Pál hatalmaskodási vádban marasztatik el Izabella és ifju János királyi udvara által. 1560-ban ismét e végett evocáltatik.

1576—1590-ben Geőde Pál alispán.

1591-ben László szolgabiró.

1623-ban Pál esküdt, 1649-ben alispán.

1676-ban György viselt esküdtséget [4]).

Ezután — ugy látszik — hanyatlott a család, már 1664-ben Geőde Pál a nemesi fölkelésre ki nem állhatás miatt Öszödfalván rétjét volt kénytelen zálogba adni [5]). Ezután a család nyomai eltüntek.

Geörögh család. (Felső-Őri). Egyike azon hatvannégy családnak, ki Vas megyei Felső-Őr helységre 1582-ben Rudolf királytól nyert adományban megneveztetnek. (*Lásd Zámbó család*).

Geramb család. (Báró). Mint nevök hangzása mutatja, idegen vér. Hazánkba telepedésök a XVII. század elejére tehető. A

---

[1]) Collect. Herald. Nro 22.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[3]) Szirmay C. Ugocsa pag. 131. 17. 117. 131. 136.

[4]) Ugyanott 51. 52. 53. 59. 60.

[5]) Ugyanott 20. 21.

család ismert törzse Geramb Farkas, és neje Plancmauerin Krisztina, fiok Farkas Ferdinand, és a szerzőnek testvére János 1647-ki junius 15-én kelt czimeres levélben III. Ferdinand király által magyar nemességre emeltettek [1]).

Czimerök viz-szintesen kétfelé osztott vért, a felső kék mezőben arany oroszlán hátsó lábain felállva, támadó helyzetben áll; az alsó osztály ezüst udvarában egy piros rózsa virit A vért fölötti sisak koronájából a leirt rózsa emelkedik fel két elefánt-orrmány között, melyek közül a jobboldali viz-szintesen arany-kék, a baloldali vörös-ezüst szinü, mind a kettőből három-három rozs-kalász nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család a mult század végére négy testvérben jött le; ezek azok: 1. Geramb Ferencz-Károly előbb (1787-ben) Körmöczön a bányai kamaránál számvevő tiszt; utóbb Nagy-Bányán kir. kincstári erdőszeti inspector; 2. Ignácz-Victor a gr. Serbelloni ezredben kapitány; 3. János-Adalbert főhadnagy, kormány-tanácsos Grätzben; 4. Gottlieb a selmeczi kamarai bányai törvényszék ülnöke, és kamarai igazgató, 1770-ki julius 4-én Mária Terézia által az ausztriai örökös tartományokra nézve, 1770-ki julius 29-én pedig József császár által a római birodalmi lovagi rangra emeltettek [2]); és ekkor czimerök is megszaporittatott.

A család tagjai legtöbbnyire a kamarai bányászatnál hivataloskodtak.

A bárói rangot az ujabb időben nyerték.

Báró Geramb János 1844-ben a magyar királyi kamaránál titkár.

Báró Geramb Ferencz 1844-ben Mármarosban a szlatinai kamarai só-aknáknál igazgató.

Gerber család. Gerber Mihály 1714-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [3]).

Czimere a vért kék udvarában jobbról balra rézsút dölő ezüst horgony lánczostól, a vért felső bal szegletében arany nap ragyog. A vért fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a balban királyi pálczát tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

---

[1]) Mss. Musaei National. fol. lat. Nro 213.

[2]) Ugyanott.

[3]) Collect. Herald. Nro 625.

Gerchei család. A XIV. század elején éltek Gerchei Jánosnak fiai Simon és Beke, kik 1309-ben Rajnald nádor fiától Gyulától Zemplin megyei Csicsva ősi birtokból egy részt kaptak hűséges szolgálataikért [1]).

Gerdák család. Gerdák István emlékezete 1569-ben onnan maradt fen, mert a Groff nevü árvák vagyonát elfoglalá, miért ellene az országgyülés intézkedett [2]).

Gerdenich család. Közülök 1692-ben élt Gerdenich János, ki nejével Potturnyay Máriával Bars megyei Ohaj helységről Csery István és Mihálytól uj szerződés-levelet kiván, miután az előbbit viz-áradás miatt elveszté [3]). 1696-ban pedig Gerdenicz Jánost tiltja Csery Mihály nevezett Ohajban egy curiának megvételétől [4]).

Gerdenich József 1741-ben Moson vármegye jegyzője és követe volt [5]).

Gere család. Gere István 1720-ban III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét.

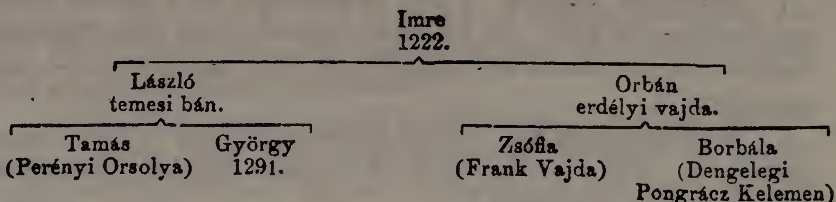
Czimere a vért kék mezejében zöld téren könyöklő vörös ruhás kar kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal fehér galamb áll, piros csőrében zöld olaj-ágat tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [6]).

Geréb család. (Vizaknai és vingárdi †). Erdélynek egyik régi kihalt családa, melyből több derék hadvezér és erdélyi vajda termett.

Ismert törzsük Imre 1222-ben beszterczei bán II. András királytól Vizakna városában egy házat kap, mely róla Gereb-háznak neveztetett [7]). És ugy látszik már ekkor kapá e városra nézve a király-biróságot is. Családfája néhány izen — meddig t. i. az adatok megegyeznek — igy terjed le [8]):

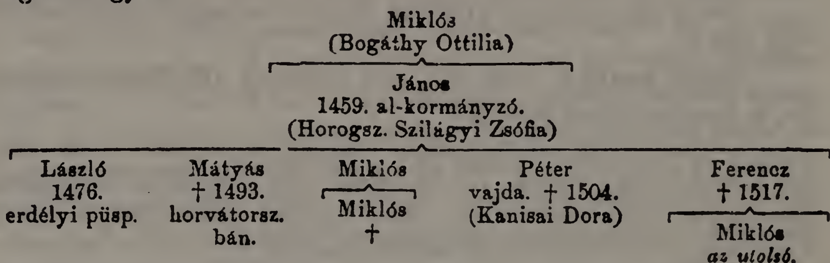
---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 339.
[2]) 1569 ki 56. törv. cz.
[3]) Sz. Benedeki Convent Fasc. 9. Nro 61.
[4]) Nyitrai káptalan libro 8. Protoc. 87. fol. 312.
[5]) Lehoczky Stemmat. I. 199.
[6]) Collect. Herald. Nro 426.
[7]) Szirmay C. Ugocsa 161.
[8]) Kőváry: Erdély nev. családai 97. — ki megjegyzi, hogy e családfa folytatását a különböző táblázatok miatt nem adhatá, mert egyik Tamástól folytatja a családot; a más pedig Orbánnak a két leány mellé még egy János nevü fiat is tulajdonit.

Mint e családfa mutatja, Imrének fia László temesi bán, Orbán erdélyi vajda volt.

A XIV. században, hol inkább Wingarti előnevet használva tünik fel, — élt Geréb Miklós, kinek Bogáthy Ottiliától nemzett ágazata igy áll:

Miklósnak fia János, ki neje horogszeghi Szilágyi Zsófia után a Hunyadiakkal állt rokonságban, 1451-ben Görgény vár parancsnoka; 1458—1459-ben Erdély alkormányzója volt [1]; az utóbbi évben Mátyás király parancsot külde hozzá, Gerendy Mihály megfékezésére, ki a szebenieket kereskedésükben akadályozá [2]. 1466-ban már nem wingárdi, hanem sz.-györgyi előnévvel vajdának olvassuk [3]. Fiai közül

László budai prépost, alkanczellár, (1476-tól) erdélyi püspök, pápai követ, és 1502-től kalocsai érsek volt.

Mátyás horvát-, tót-, dalmátországi bán, több rendbeli vitézségeiért Mátyás királytól testvérével Péterrel együtt Baranya megyében egy várat kapott adományban. Jajcza alatt egy Mustafa nevü török bajnokkal, kivel senki kimenni nem akart, párbajt vítt, és legyőzte, s fejét a király lábaihoz tevé, ki mindjárt egy gazdag készületü paripával és arany sarkantyúval ajándékozta meg. Meghalt 1493-ban.

[1] Éder Józs. Kár. Erdélyország ismertetésének zsengeje. Szeben 1826. LXII. lap.

[2] Gr. Teleki Hunyadiak kora X. köt. 611. lap.

[3] Éder Józs. Kár. id. h.

Péter Mátyás és Ulászló királyok alatt hadvezér, országbiró, és végre nádor. — 1479-ben Stájerországban járt hadseregével, 1485-ben Bécs, 1487-ben Német-Ujhely bevételénél volt jelen. 1490-ben Ujlaki Lőrincz ellen küldetett Ulászló által. 1496-ban mint országbiró irá alá a Bakócz Tamás részére kelt adománylevelét. 1499-ben nádor lett. Meghalt 1504-ben. Testvére Ferencz 1517-ben halt meg, és ennek fiában Miklósban kihalt a vingárti Geréb család [1], s a vizaknai Gerébházat s vele a királybiróságot a Haller család nyeré [2] még 1553-ban.

Valószinüleg e legutóbb emlitett Miklós 1564-ben sz.-mihályi előnévvel fordul elő, és ez évben Szapolyay Zsigmond-János parancsára elfogatott, de az ország kérelmére társaival együtt szabadon ereszteté.

Geréb család. (Fiadfalvi). Mily vérséges összeköttetésben állottak (vagy nem) a fiadfalvi Gerébek a vingardiakkal, a történet előtt tudva nincs.

A fiadfalvi Geréb család Udvarhelyszéken Fiadfalván, Betlenfalván és Galambfalván lakott. Fiadfalvi Geréb Benedek Szapolyay János Zsigmond korában élt. Három fia maradt: Boldizsár, György és Benedek, kik 1583-ki septemb. 19-én adománylevelet kaptak [3]. Ezek egyikének lehetett fia András, ki Báthori Gábor alatt Radul vajda fogságába esett [4], honnan kiváltatván, utóbb Bethlen Gábor testőreinek kapitánya lőn. Benne a fiadfalvi Gerébek egyik ága kihalt. Testvére Anna Ugron Pál neje volt (1640-ben).

A másik ágon István és János élt, Udvarhelyszékben főemberek, kikben 1689-ben a másik ág is elenyészett [5].

Geréb család. (Árapataki). Az árapataki Geréb családból Geréb Mátyás 1404-ben él, ennek fia István, ennek I. András, ennek ismét II. András (1558-ban), kitől a leszármazást mutatja a következő táblázat [5]:

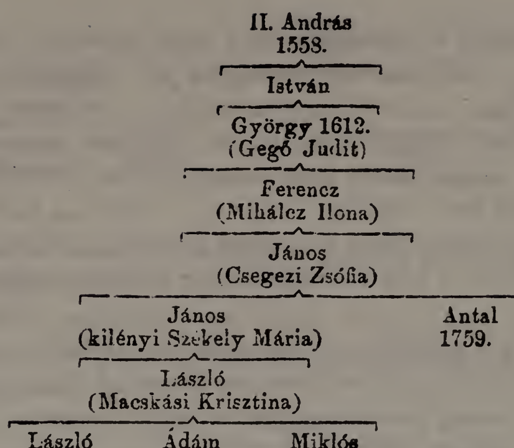
[1]) Kővári szerint id. m. 98. l. „Az árapataki Gerébek közül a mult században Antal, 1759-ben mint kir. táblai irnok családja történetét kidolgozván, azt vingárdi Geréb Jánoshoz a vajdához köté. (Fancsali gyüjtem. Nro 40 G. betü). De oklevelek hiányában — ugymond Kővári — hitelességet nem tulajdonithatunk munkálatának."

[2]) Szirmay C. Ugocsa 161.

[3]) Kállay Székely nemz. 248.

[4]) Kállay Székely nemz. 249.

[5]) Mike S. gyüjteménye szerint Kővári után.

A családfán álló György és fia Ferencz Báthori Gábor által számüzetvén, 1612-ben a nóta alól Bethlen által fölmentettek [1].

Az árapataki családnak egy másik ága is élt még, Geréb Antal, ennek fia László, ennek András, kinek leányai maradtak: Katalin Apor Jánosné, Anna Gyöngyösi Jánosné, és Margit, kikkel Daczó Pál és Gergely osztoztak 1559. táján [2], minthogy nevezett Geréb Antalnak nővérét Geréb Dorottyát Daczó Balás birta nőül.

Ugyancsak e családból származtak Geréb Éva, Endes Miklós itélőmester neje a mult század elején.

G. Zsuzsa Kornis Ferenczné 1729. táján, és ez, vagy másik Zsuzsa 1750. körül Mikó Ferenczné.

Jelenleg élnek szintén e családból Béla, István és Borbála.

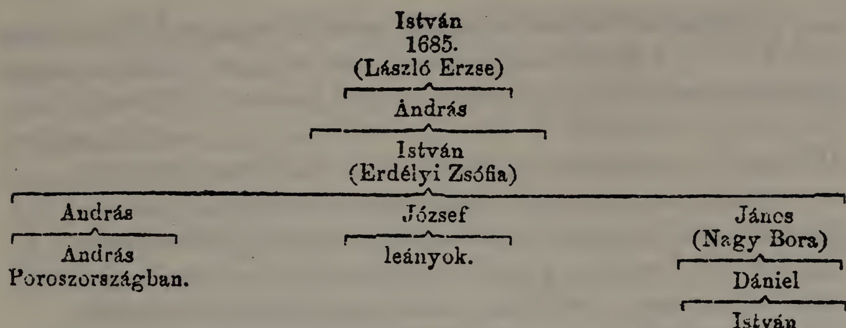
Geréb család. (Rettegi). Szintén Erdély családa. Törzse Geréb István 1685-ki nov. 3-án I. Apaffy Mihálytól kapott czimert, tizenkét évi szolgabirósága jutalmául. Neje László Erzsébet volt. Családfáját igy alkotá [3]:

---

[1]) Böjthi G. Engelnél Monumenta Ungr. 399.

[2]) Kállay Székely nemz. 249.

[3]) Kőváry Erdély nev. családai. 98. lap.

Andrásnak fia András Poroszországba Mária-Verdenbe szakadt.

Geréb család. (Medgyesi). Előnevét tekintve, a medgyesi Geréb családot szintén Erdélyből származottnak kell tekintenünk.

Medgyesi Geréb Rudolf pesti h. ügyvéd, — mint halálozási jelentése mutatja — meghalt 1858-ki julius 22-én, kora 54-ik évében. Neje Filippina előbb Kalisné, kitől fia Geréb Zsigmond.

Rudolfnak nővére Mária, Ritterné.

A család evang. vallású.

Geréb család. (Kelementelki). Kelementelki Geréb család 1570-ik évből emlittetik [1]).

Gerebsey család. (Gerebsei †). Zemplén vármegyei kihalt család, mely azon megyei Gerebse (jelenleg) pusztáról irta előnevét [2]).

Gerecz család. Zemplén vármegye armalista nemes családainak egyike [3]).

Geréczy család. Lásd Gréczy család.

Gerenday család. Hasonlóan Zemplén vármegye czimerleveles nemes családai közé soroztatik [4]).

Gerendy család. (Gerendi †). Erdély egyik letünt történelmi birű családa, mely Gerendet (most a gróf Kemény család birtokát) birta, és előnevét is arról vevé.

1459-ben élt Gerendy Mihály, ki a szebeni kereskedőket háborgatá szabad járás-kelésökben, miért Mátyás király megfékezésére Geréb Jánost bizta meg [5]).

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 154.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top p. 82.

[3]) Ugyanott 112.

[4]) Ugyanott 112.

[5]) Gr. Teleki Hunyadiak kora X. köt. 611.

A mohácsi vész korában (1526.) élnek Gerendy Péter, kinek neje Zokolyi Borbála [1]) előbb Báthori Jánosné; — János egyik hive Szapolyaynak, és egyike azoknak, kik nevezettet 1526-ban Tokajban királyul választják [2]). Miklós 1526-ban fejérvári őrkanonok [3]), II. Ulászló kincstárnoka, I. Ferdinand hive, ki által erdélyi püspökül neveztetett, de Szapolyay mást nevezett. Szapolyay hátrálása után Gerenden gyülést tart, és ott Szapolyay ellen fegyverre hivja fel Erdélyt. Utóbb Szapolyay győzvén, Miklós kifut, Lengyelországba, Krakóba vonja magát, s ott számkivetve szegényül hala el 1542-ben.

Gerendy Györgynek 1569-ben Thomori Kristóffal volt baja, s ügyét föllebezte [4]).

Gerendy István 1551-ben a német tábor hadi biztosa.

Gerendy János 1593-ban az ellenzék sorában küzd, 1594-ben Báthori Zsigmond elfogatván, nótáztatja s számüzeti [5]).

Gerendy Márton 1559-ben szintén nótát kap, s igy veszti Bányabükket és Szent-Mártont [6]). Másik

Márton Bethlen Gábor követe Achmet török császárhoz 1613-ban [7]), oly sikerrel, hogy e követség eredményeül a fényes Porta tizenhatezer foglyot bocsát szabadon haza Bethlen Gábor iránti tiszteletből. E Mártonnak Apaffy Annától csak leányai voltak, ugy szintén Gerendy Istvánnak is farnasi Veres Annától csupán leányai maradván, ezekben a gerendi Gerendy család kihalt.

Azonban Gerendy-ek ma is élnek mint birtokos család Küküllő vármegyében, ámbár az előbbivel összeköttetésök előttem ismeretlen. Jelesül Gerendi Miklósné Veszprémi Róza szálástelki-, Gerendy Mária sárosi és gogányi birtokosúl iratik.

Géressy család. (Nagy-Géresi). Eredetileg Zemplén megyei család, előnevét azon megyei Nagy-Géres-ről kölcsönözvén, azonban Zemplén megyében kihaltnak iratik [8]).

Jelenleg Szathmár és Szabolcs megyében él.

Szathmár megyében Géressy János nejével Tunyoghy Er-

---

[1]) Szirmay Szathmár várm. II. 206.

[2]) Horváth Mihály Magyarorsz. tört. III. 389.

[3]) Jászay Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 127.

[4]) Kemény Józs. Notif. Archivi et Capituli Albens. pag. 234.

[5]) Wolph. Bethlen III. 214. 463. 487.

[6]) Kőváry Erdély nev családai 99

[7]) Böjthi Gásp. Engelnél Monumenta Ungr. 361.

[8]) Szirmay C. Zempli.. not. top. 32.

zsével 1725-ben egész Tunyog helységet nádori adományban kérte fel [1]; e század elején birtokos a család Máté-Szálkán [2].

Gerethy család. Zemplén megye armalista nemes családai sorában áll [3].

Gerezdy család. Szathmár megyében Szamos-Ujlakon Gerezdy István 1463-ban részjószágot kap kir. adományban [4].

Gergelyfy család. Nemes család Szabolcs megyében, hol Gergelyfy János 1843-ban al-ügyvéd, József pedig esküdt volt.

Gergelyfi család. (Kibedi). Erdélyben maros-széki székely család; közülök kibedi Gergelyfi Mihály azon szék ülnöke 1571-ben [5].

Már előbb Gergelyfi János, ki 1506-ban az agyagfalvi gyülésen Udvarhelyszéket képviselte [6].

Gergelyi család. (Gyergyó-sz.-miklósi). Mint előneve mutatja, gyergyószéki székely származás, honnan Zemplén vármegyébe is átszármazott, és ott e század elején Rad helységben birtokos [7].

Gyergyó-sz.-miklósi Gergelyi Mihály 1788-ban Zemplin megye első aljegyzője volt.

Valószinüleg Zemplén megyéből átszakadt a család Ung megyébe is, hol Gergelyi János 1859-ben vette nőül Szirmay Blankát.

Szintén Erdélyből származott Gergely János Krassó vármegyébe, hol kossovai jegyző volt; az erdélyi Guberniumtól 1823-ki febr. 11-én kelt nemesi bizonyitványát Krassó megyében 1823-ki dec. 10-én hirdetteté ki. Jelenleg Krassóban már e család nem létez.

Gergye család. Gergye István és György 1722-ben III. Károly királytól nyerték czimeres nemes levelöket.

Czimerök a vért kék mezejében zöld téren fészkén ülő fehér pellikán melle vérével fiait táplálja; a vért fölötti sisak koronáján vörös mezü férfi kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [8].

A család lakhelye Vas vármegye, hol Gergye István 1845-ben megyei esküdt volt.

---

[1]) Szirmay Szathmár várm. II. 120.
[2]) Ugyanott 113.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112
[4]) Szirmay Szathmár várm. II. 216
[5]) Kállay Székely nemz. 249.
[6]) Ugyanott.
[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 107. 286.
[8]) Lehoczky Stemm. I. 196.

Gerhard család. (Királyfalvai). Zólyom megyei eredetü nemes család, elterjedve Hont, sőt Nógrád megyébe is.

Teljes családfáját nem birván, a következő nemzékrend ugy látszik csak a mult század végeig s hézagosan mutatja a leszármazást:

Gerhard I. György
Zólyom v. jegyző
1663.
(Radvánszky Anna)

II. György, Hont v. alisp. 1680. (Vay Klára) — Sándor — Kata (Teleky Miklós) — N. (Révay Gáspár)

II. György gyermekei: György ezredes. — Klára (Potturnay Simon)

Sándor gyermekei: Pál, Hont v. alisp. 1670. (Beniczky Anna) — Péter — Sámuel — Tamás

Pál fia: Sándor, Zólyom v. alisp. 1758.

Sándor gyermekei: Mária (Végh Károly) — Honorata (Podhorzsányi Zsigmond)

I. György 1656-ban Hont, 1663-ban Zólyom vármegye [1]) jegyzője volt.

II. György 1680-ban Hont megye alispánja [2]). Fia György ezredesnek iratik.

Pál 1670-ben Hont vármegye alispánja [3]), 1652-ben Hont megyei udvarnoki ház és két zsellér-ház, patkós teszéri ház és szőlő iránt Gedey Andrást és Istvánt evocáltatja [4]). Neje Beniczky Anna, ki másutt 1686-ban Gerhard György özvegyeül iratik. Fia

Sándor 1758—1760-ban Zólyom vármegye alispánja volt.

Gerliczka család. Zemplén vármegye czimerleveles nemes családa.

Gerliczy család. (Báró). Egyike a legrégiebb magyar családoknak; bölcsője Krassó vármegye. Neve hajdan Gerlistei, Gerlicze, Gerliczy, sőt Horvátországba átszármazva, Gerlichich alakban is iratott. Törzse Tuarko [5]) II. István király alatt (1114—1131.) élt, s róla egy ideig a család Tuarko-nak is neveztetett.

---

[1]) Kéler család armalisának kihirdetésén aláirva.

[2]) Lehoczky Stemm. I. 196.

[3]) Ugyanott.

[4]) Szent Benedeki Convent. Fasc. 63. Nro 6. item Fasc. 115. Nro 6. item Fasc. 130. Nro 49. compulsorium pro eodem.

[5]) Különböző személy azon Tvartkó-tól, ki 1104—1109-ig Bosznia bánja volt.

Tuarkónak egyik ivadéka Gerlicze Jakab idősb Jakabnak fia IV. Béla király alatt a lodomeriai herczeg elleni harczban, Yrjzlow vára ostromában, hol hősi elszánással hágva meg a falakat, a zászlót a vár tornyára tüzé, és végre 1241-ben egyike volt azoknak, kik a sajói ütközetben mindenütt a király kiséretében harczoltak, és annak a tengermellék felé menekülésére éltök veszélyeztetésével és vérök ontásával útat nyitottak, s biztosságáról, élelméről gondoskodtak, mint ezt ezen érdemeiért IV. Béla királynak Wrych földéről, és Zwplych földjén három ülésről (cum tribus mansionibus in terra Zwplych) 1256-ban kelt adománylevele [1]) előadja.

Emlitett ifjabb Jakabnak kis unokája volt Gerlicze László, kinek elsőszülöttje Gerlicze Jakab Boszniában verbosi főkormányzó, második fia Gerlicze Peregrin pedig 1387—1437-ben püspök [2]) volt. E két testvérrel egy időben élt vér-atyafiok Gerliczei Sebestyénnek (vagy mint irva van: Sebastiani de Gerlista = Gerlistye) fia István, ki 1410-ben Pipó temesi bántól ősi birtoka Gerlistye helységre uj adománylevelet nyer. Ezen Istvánnak egyenes vonalon utódai Gerlistyei Péter és György 1575-ben éltek, kikről alább lesz szó.

Ez időben a Gerliczei vagy Gerlistyei családnak egyik ága már Erdélyben is birtokos volt, és ott Hunyad megyei Arany nevü helységről aranyi előnévvel élt, igy aranyi Gerlistyei Miklós gyerő-monostori Kabos Mihálylyal 1431-ben Báthori István erdélyi vajda iktató parancsa folytán iktattatnak be Szegh Demeter Hunyad megyei, és Fustyán Péter minden erdélyi birtokaiba Zeyk András ellentmondása mellett.

I. Ulászló korában Gerlistyei Lászlót és Jánost találjuk, kik érdemeikért a Mehadikai családdal együtt Mehadika, Csebnyak, Parho stb. helységről királyi adományt nyertek. Nem sokkal ezután ismét Gerlistyei Jakab tünik fel, kit I. Mátyás király arra érdemesittetett, hogy egész Gerlista vagy Ruderia, és Prilipecz falukról uj királyi adomány-levéllel megajándékoztassék. Kelt ez uj adomány Budán 1484. sz. Máté apostol ünnepén.

---

[1]) Lásd gr. Kemény Józsefnek az Árpádia történeti zsebkönyv első évi foly. 156—185. lapján a „Gerliczyek nemzetségi értekezését", hol ezen s a többi oklevelek is közöltetnek, s melyek után közöltetik itt a Gerliczy család ismertetése.

[2]) Különböző személy azon „Frater Peregrinus de Saxonia" nevü 1349—1355. bosnyák püspöktől, ki Praynál (Hierarchia II. 430.) előfordul.

Most emlitett Jakab és testvére István 1486-ban Mátyás királytól ismét más adománylevelet nyertek, mely szerint a király, neje Beatrixxal egyetértve, a Bolsavicza folyó mellett lévő Rappolt, Plessiva egész falvakban, és Valisora részjószágban lévő minden királyi jogokat nekiek engedi. A következő 1487-ki év szintén uj kiváltságokban részesité Gerlistyei Jakabot, ki már akkor Tayeray második bán (vice banus) volt, és azt nyeré, hogy Karánsebesen szerzett háza minden adótól és városi szolgálattól fölmentetett, ő pedig és maradékai minden itélő hatalom alól kivétettek, ugy hogy csak a szörényi (zewrinai) bán és másod bán elé volt idézhető. Ezeken fölül 1488-ban Gerlista vagy Rudera, Prilipecz és Valisora helységbeni minden királyi jogokra is adományt nyert. Jakab 1498 – 1502-ben már az ország bárói sorában mint szörényi bán fordul elő, és részt vett ez időben Jajcza vára ostromában-is [1]). 1502-ben Zvornik várát vette be. 1504-ben még élt, a következő 1505-ben már nem leljük az élők sorában. Fiairól alább.

Jakabnak és Istvánnak volt még egy testvérök Gerlistyey György, ki 1490—92-ben csanádi püspök volt [2]).

Fölebb emlitett Gerlistyei Jakab szörényi bánnak fiai maradtak: 1. Gerlistyei Imre severinai, orsovai, pethi és mihaldi végvárak várnagya; 2. Gerlistyei N. orodi nagy-prépost; 3. G. Jakab, ki 1526-ban Mohácsnál esett el; 4. Miklós; 5. Dorottya karánsebesi Fiáthné; és 6. Katalin Marsinayné. Hogy az alább mondandókat világosabban érthessük, jónak látom itt ezeknek leány-ági leszármazási táblázatát közleni:

---

[1]) Istvánffy: Libro IV. p. 31. tesz róla emlitést e szavakkal: *„praesidiis etiam, quae ducibus Petro Tarnoco et Jacobo Gerlistano severini excubabant, in auxilium evocatis“* e t.

[2]) Gr. Kemény József szerint sem Batthyány Ignácz, sem Pray (Hierarchia) nem emliti a csanádi püspökök névsorában, hanem előfordul Bonfininél (Dec. IV. lib. VIII.) Csanádi püspökül követeli hiteles irók nyomán — ugymond — a Gerliczyek bárói diplomája 1777-ben, ezen szavakkal: *„quin et fratrem ejus Georgium nominatum inter Praesules Chanadienses numerari.* — Batthyány Ignácz (Series Episcoporum Chanadiensium, pag. 110.) a római szék jegyzőkönyvéből vett adat szerint 1493-ra Lukácsot tesz csanádi püspöknek; és Györgyről Bonfin után tesz emlitést egy jegyzetben, de a névsorból mégis kihagyta; de ő ez oklevelet még — ugymond Kemény — nem ismerte.

Gerlistyei Jakab
szörényi bán.
† 1504.

- Imre 1532.
- N. orodi prépost 1532.
- Jakab elesett 1526.
- Miklós 1532—1536. (Tharnok Fruzsina)
  - Sára (Szováti Ombozi Miklós) 1541—1559.
    - Ombozi György 1566—69. *alperes.*
  - Anna (Dyenesi Lászlóné) 1541—1551.
- Dora (Fiáthné)
  - Fiáth Ferencz
    - Boldizsár
      - Anna 1566—69. *felperes.*
- Kata (Marsinayné)
  - Marsinay Ferencz
    - György
      - Ferencz 1566—69. *felperes.*

Ugy látszik, hogy e táblázat törzsének Jakabnak testvére, vagy vele két atyafi-testvér volt Gerlistyei Gábor, ki 1528-ban élt, és ily családfát alkotott:

Gerlistyei Gábor
1528.

- György 1568. perbe avatkozó. 1575. *alperes.*
  - Miklós 1581.
  - János 1602.
- Péter 1568. avatkozó. 1575. *alperes.*
  - István 1581—1602.
- Erzsébet (Vajda Bonavent.) alperes 1575.

1528-ban a törökök Boszniával együtt a magyarországi temesi bánságot is elfoglalván, a Gerliczyek (vagy Gerlestyeiek) is kiszorultak ez utóbbiból, és a többi családokkal együtt Erdélybe vonultak, hol Gerlistyei Gábor (ki az utóbbi táblázaton áll) érdemeket szerezvén, 1528-ban Szapolyay János királytól Mehadika, Ujredek, Porho, Pelethin és Morzik helységekről, melyeket ősei is már háboritlanúl birtak, Váradon 1528-ban (2-da die Epiphaniarum) uj adománylevelet nyert utódaira nézve.

A másik ág (a szörényi bán Jakab ága) is szintén birtokos volt Erdélyben, és beházasodásuk is nagy részint oda történt. Jakabnak fia Miklós már 1532-ben Hunyad megye egyik helységéről aranyi előnévvel élt, és igy fordul elő egy beiktatásnál mint királyi ember (homo regius). Neje Thárnok Fruzsina szintén Erdélyből való volt, leánya lévén rápolti Thárnok Péternek. Ugyanezen Gerlistyei Miklós bakaji Macskási Gáspár fiainak Jánosnak és Györgynek magvaszakadtával, neje után jogot nyert a Macskási család birtokaira, ugymint egész

Rápolt, Tóthfalu és Bulbuk egész faluk és Bakaj részjószágra (Hunyad vármegyében), továbbá szarakszói részjószágra (Fejér vármegyében), mint ezek Mayláth István erdélyi vajda iktató parancsából kitünnek. Gerlistyei Miklós 1536-ban meghalálozván, özvegye Thárnok Fruzsina gyermekei számára örökös egyezés mellett rápolti Thárnok Jánostól, a rápolti és oláh-rápolti (Hunyad megyében) részjószágát megvásárolta, és ebbe 1536-ban a fejérvári káptalan által beiktattatott.

1553-ban élt másik (a fölebb emlitettől különböző) Gerlistyei Jakab szörényi bánnak a budai káptalan előtt (feria 2-da proxima ante festum Cathedrae B. Petri Apostoli 1553.) Orsolya, Kolonicsi Horváth Miklós királyi főlovászmesternek özvegye átengedé egész Kopácsy, Zlathna és Valisora részjószágot, melyeket csere által Marga Györgytől szerzett vala. Ez adat azt látszik mutatni, hogy a Gerlistyei család egészen át nem szakadt Erdélybe, hanem némelyek megmaradtak még a bánságban, és ott való javaikat még birták. De az

1566-ban és 1569-ben a fiu és leány között támadt per méltán gyanittatja, hogy az akkori egész leány-ág Erdélybe átházasodott, valamint azt is mutatja, hogy akkor már a Gerlistyei (vagy Gerliczey) családból fi-ágon csak Gábornak (az utóbbi táblázaton látható) György és Péter nevü fiai éltek, mert ha többen éltek volna, azok is a perbe beavatkoztak volna. E per tárgyát és folyamatát a következőkben vázolhatjuk, világosabb felfogás végett tekinthetvén a fölebbi két táblázatra.

„A Gerlistyei leány-ág maradékai — irja gr. Kemény János — u. m. karánsebesi Fiáth Anna és Marsinay Ferencz mint felperesek, Ombozi György mint alperes ellen 1566-ban a karánsebesi itélő al-szék előtt pert inditván a Gerlistyei családi jószágok, u. m. Mehadika, Thuregova, Csebniák, Porhó (a Miháldi kerületben) Prilipecz, Gerlistye vagy máskép Ruderia (Halmási kerületben) birtokok felosztása iránt, és a per ez al-székről II. János (vál.) király táblájához menvén fel, parancs adatott Orbai Miklós sebesi bánnak, hogy a kért osztályt Karánsebes várnagyai és szolgabirái által véghez vitesse. Ennek folytán Vajda Bonaventura karánsebesi várnagy, és Brethován Márton szolgabiró, kimenvén az osztályra, Ombozi György alperes osztály alá bocsátá ugyan a Kopácsi, Valisora és Zlathna részjószágot, de Mehadika és többi fent emlitett jószágok osztályára nézve kivont karddal ellent állott. — E miatt a per ujra a királyi itélő táblára kerülvén, sok vitatás után az határoztatott, hogy peres felek bizonyitó okmányaikat átvizsgálás végett Berendi György karánsebesi bánnak,

és táblabiráinak mutassák be. De Ombozi György ezt is hátráltatta, mert a pernek más fordulatot adván, a felpereseket uj ügy-vitatások meghallgatására törvény elé idéztette, és nemsokára ezután (1568-ban) a Gerlistyei fiu-ág, u. m. György és Péter (Gábornak fiai) is a perbe avatkoztak (ingeráltak). 1569-ben az okmányok bemutatása megtörtént, melyeknek átvizsgálása után 1569-ben (Dat. Albae Juliae feria 2-da prox. post Dnicam Exaudi) törvényesen határoztatott: először hogy Mehadika, Csebnyák, Porho, Kopácsi és Thuregova egész faluk, és Valisora részjószág a Gerlistyeiek vételi szerzeményeik; — Gerlistye és Prilipecz falvak pedig — mivel Gerlistyei György és Péter ezen jószágokról szóló eredeti adomány-leveleiket elő nem mutatták — a Gerlistyeiek által csak ujitó adomány mellett, — Valisora pedig I. Mátyás király adományánál fogva biratik. Másodszor: Gerlistyei György és Péter, nemesrendü ötvened magukkal a sebesi bán és karánsebesi várnagyok és szolgabirák előtt Marga nevü faluban hitet tegyenek arról, hogy el nem titkolták oly okleveleket, melyekből a fent előszámlált jószágok leány-ágat illetése kiderülne. Ezután a per tovább folytattatván, miutan Valisora iránt hosszas vitatások történtek volna, végre ugyancsak 1569-ben (Dat. Albae Juliae, Sabbatho prox. post festum Concept. B. M. V.) törvényesen itéltetett, hogy Gerlistyei György és Péter a leány-ágnak, u. m. Fiáth Annának, Marsinai Ferencznek és Ombozi Györgynek Prilipecz és Gerlistye egész falvakból, és Valisora részjószágból a leányi negyedet (quartalitiumot) készpénzzel, Thuregova részjószágból pedig a leányi negyedet csak Fiáth Annának és Marsinay Ferencznek hasonlólag készpénzzel fizessék ki oly móddal, hogy a Prilipeczi, Gerlistyei és Valisorai negyednek és többi három részeiknek örökös birtoka Gerlistyei György és Péter, — a Thuregovai leányi negyednek birtoka pedig Ombozi Györgynek és maradékainak tulajdonok legyen.

Ezután nemsokára Báthori István lengyel király és erdélyi vajda alatt ismét hasonló per támadt a Gerlistyei két ág között, mert 1575. év felé Gerlistyei Erzsébet karánsebesi Vajda Bonaventurának (a ki azelőtt karánsebesi várnagy vala) felesége, fentebb emlitett Gerlistyei Györgyöt és Pétert előbb a karánsebesi várnagy és szolgabirák, azután pedig Tompa István karánsebesi bán és táblabirái itélőszéke elé idézte Thuregova, Bokosnyicza, Pleswa, Kis-Miháld másképen Mehadika, Perhova, Csebnyák, Prilipecz, Ruderia, vagy Gerlistye falukból részt kivánván; — ezen per Báthori István itélőszékeig jutván, itt itéltetett, hogy mivel II. János vál. királynak 1569. évbeli itélete sze-

rint a Gerlistyei leányoknak a leány-negyed már kiszolgáltatott, ennélfogva e jószágok osztály alá nem jöhetnek többé. A per a fejedelmi tábláról Báthori István tulajdon személye elé följebbeztetett, azonban B. István épen akkor a lengyel királyságot átvévén, 1575-ki jan. 27-én a medgyesi országgyülésre került, hol a fejedelmi tábla itélete helyben hagyatott. A peres felek ez itéletlevelet (sententionales) ekkor ki nem vévén, az kérésökre 1578-ban Báthori Kristóf fejedelem pecséte, és Wesselény Miklós itélőmester aláirása alatt adatott ki [1]).

Emlitett Gerlistyei Györgynek (mint a fölebbi második tábla mutatja) fiai voltak: Miklós és János.

Gerlistyei Péternek pedig fia volt István, kik B. Zsigmond korában éltek 1581—1602-ki időközben.

Nevezett István a fejérvári káptalan előtt meginteti szováthi Ombozi Miklóst, hogy Thuregova, Prilipecz, Ruderia, Csebnyák, Krusenecz, Bolovasnicza, Mehadika és Porho részjószágait az ő kirekesztésével Gerlistyei Györgynek ne adja el.

A XVII. század elején a Gerliczey fiu-ág ismét kiszorult Erdélyből, javait elzálogositván Ombozi Miklósnak, kinek leánya Ombozi Zsuzsa alsó-szováthi Bádoki Tamásné ugyanezen jószágokat Nádudvari Istvánnénak, és Nádudvari Erzsének Kapitán Boldizsárnénak örökösen bevallotta. Ezek szerint a Gerlistyeiek Erdély odahagyásával ismét a Bánságban Karánsebesen vonták meg magokat, és már nem annyira Erdélyhez, mint I. Rudolfhoz szitottak, igy történt hogy midőn 1603-ban Székely Mózses Karánsebest ostromoltatná, és a város féladásról gondolkoznék, a fent emlitett Gerlistyei Miklós ezt ellenzette [2]).

1604-ben pedig Gerlistyei István ugyancsak Karánsebesen, — midőn azt a ráczok pusztiták, — feleségével együtt meggyilkoltatott [3]).

Igy letünvén a család Erdélyben és a Bánságban is, csak I. Leopold király alatt látunk ismét Gerlicze vagy Gerliczei-Jakabot, ki a törökök elleni háborúkban szolgálta királyát. Ennek fia János-Márk az akkori zürzavaros időkben elhagyván Magyarországot, Horvátország tengermelléki részeibe vonult, és ott megtelepedvén, Gerlicze neve horvát mód szerint Gerlichich-re változott, ennek fia György-Antal 1708. táján az olasz háború alkalmával saját költ-

---

[1]) Ez is közölve id. helyen egészen VII.

[2]) Wolph. Bethlen Hist. V. p. 208. hol Gelesti-nek iratik.

[3]) Ugyanott VI. p. 60. hol „Gerlestei Steph." áll.

ségén épitett hajókon átszállitván a császári sereget Olaszországba, érdemet szerze. Ennek fia

Gerlichich János-Felix ifjuságától kezdve szolgálatra adván magát, az 1736-ban kezdődött török háború alkalmával Erdélybe küldetett mint királyi biztos az Erdélyben és Bánságban táborozó császári hadak élelmezésére. Ezután buccari főkapitánynyá, és a fiumei, buccarii és tersakti törvényszék elnökévé neveztetett, és végre — miután már előbb az ausztriai többi tartományokra nézve a báróságot megnyerte, — 1777-ki május 27-én Mária Terézia királyasszony által magyarországi báróságra emeltetett. Gyermeke három maradt: 1. Mária-Jozefa, 2. Antal a bánsági határőri ezred ezredese, és 3. Ferencz az erdélyi bányászatok zalathnai főmestere, utóbb a selmeczi kamara fő-grófja, 1807-től cs. kir. kamarás, 1808-tól cs. kir. valós. belső titkos tanácsos. Általa a Gerliczy család nemcsak Magyarországon és a Bánságban, de Erdélyben is ujra birtokosodni kezdett. Neje báró Zweckau Antonia, ennek mostoha testvére báró Diettrich Ferencz volt, ki az általa a kamarától beiratképen (inscriptionaliter) birt Válkai részjószágot Erdélyben mostoha nővérének báró Zweckau Antoniának b. Gerliczy Ferencz hitvesének 1777-ki junius 13-án eladta. Ez eladást Mária Terézia királyi jóváhagyással (concensu regio) megerősitette, és b. Gerliczy János-Felix és fia Ferencz érdemeik tekintetéből a királyi váltásdijt (summa inscriptionalis) 15,300 forintra tette, a visszaváltási időt pedig 1780-tól fogva még 50 évvel szaporitá, és eképen e birtokokba b. Gerliczy Ferencz és neje b. Zweckau Antonia 1780-ban be is iktattattak. Gyermekeik következők:

1. Mihaly m. kir. helytartói tanácsos, 1810-től cs. kir. aranykulcsos, 1829-től Temes megye főispáni helyettese volt.

2. Fülöp erdélyi kir. kincstári tanácsos, 1808-tól cs. k. aranykulcsos, 1831-ben nőül vette gróf Kún Zsuzsannát, kitől 1832-ben fia született.

3. József cs. kir. ezredes, cs. kir. aranykulcsos, és a parmai sz. György rendnek vitéze.

4. Ferencz 1818-ban cs. kir. aranykulcsos, b. Stipsics huszárezredben kapitány, 1831-ben őrnagyi ranggal nyugalomba ment.

5. Vincze.

A XVII. század végétől kezdve a család leszármazását mutatja a következő családfa:

Gerliczei Jakab
1650.

Gerlichich
János Márk
1680.

György-Antal
1708.

János-Felix
báró 1777.

Mária-Jozefa	Antal ezredes.	Ferencz selmeczi kam. gróf. (b. Zweckau Antonia)

Mihály 1829. Temes várm. főisp. helyettes.	Fülöp erdélyi kincst. tan. (gr. Kún Zsuzsa 1831.)	József ezredes 1835.	Ferencz cs. kir. nyug. őrnagy 1835.	Vincze

A báró Gerliczyek czimere, melyet 1777-ben János-Felix a magyar bárósággal nyert, rézsútosan (indecussim) négyfelé osztott vért, melynek felső része rézsútosan kék és zöld szinűre van különböztetve, a felsőbb kék mezőben ezüst keresztecske, az alsóbb zöld mezőben pedig Magyarország czimere látszik. A vért oldalos vagyis második és harmadik mezeiben fél fekete sas kiterjesztett szárnyakkal mintegy az oldalakból kinőlni látszik; végre az alsó égszin mezőben arany horgony van. E vért közepét a kisebb ugynevezett sziv-vért foglalja el, melynek vörös mezejében a család nevére czélzólag hármas zöld dombon gerlicze galamb áll, csőrében gyürűt tartva, mint a diploma állitja, a család ősi czimere. A vért fejének kék mezejében három arany csillag ragyog. A vért fölött bárói korona nyugszik, s azon három koronás sisak áll; ezek közül a középsőn az arany horgony áll két elefántorrmány között, melyek ezüst-vörös és arany-kék szinűek; — a jobboldalin keresztbe helyezett kard és pallos között a paizsbeli keresztecske ragyog; — a baloldali sisak koronáján hármas dombon két bányászkalapács között a gerlicze galamb áll csőrében gyürűvel. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös, és telamonok gyanánt a vértet jobbról oroszlán, balról tigris veszi körül.

E czimertől az alakok elhelyezésére nézve különbözik azon — metszvényben itt is látható — előbbi családi czimer, melyet Gerliczy Antal (Mária) 1774-ben nyert. Ez a vért aljáról emelkedő gúla alakú osztálylyal együtt öt udvarra oszlik. Az első és negyedik osztály arany mezejében egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A má-

sodik és harmadik udvar vörös mezejében zöld halmon fehér galamb áll, csőrében gyűrűt tartva; e két udvar fejében zöld mezőben három arany csillag ragyog. A vért fölött két sisak van, a jobboldalinak koronáján egyfejü fekete sas áll; a baloldalin pedig két elefánt-orrmány között, — melyek közül a jobboldali arany-vörös, a baloldali vörös-arany szinü, — a gyűrűt tartó gerle áll. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [1]).

Gerlintzy család, Zemplin megye czimerleveles nemes családainak egyike [2]).

Germak család. Lakhelye Zemplin vármegye, hol a czimerleveles nemes családok sorában emlittetik [3]).

Gerő család. Szintén Zemplin vármegye armalista nemes családai közé számittatik [4]).

Gerőcs család. Gerőcs — vagy mint az armalisban irva van: Gercőch György I. Leopold királytól kapta czimeres nemes levelét Miklós vezetéknevü Mihály és Balás s egyebekkel, s e kiváltság-levelüket 1655-ki julius 26-án Nógrád megyének Losonczon tartott közgyülésen kihirdetteték, a kihirdetésnek ellentmondatott [5]).

Gersey család. 1618-ban Gersey György ellen, mint ki az Isákfalvi kastélyt megtámadá, törvényes kereset rendeltetett [6]).

Gersényi család. Szathmár megye nemes családa, e század elején Győrtelek és Rápolt helységben közbirtokosul iratik [7]).

Gerstaecker család (de Simplon). Báró Gerstaecker (de Simplon) Venczel 1836-ban hazafiusittatott [8]).

Gerván család. (Musinai †). Közülök musinai Gerván Já-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom III.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[3]) Ugyanott.
[4]) Ugyanott.
[5]) Protocol. Cottus Neograd. anni 1655.
[6]) 1618-ki 30. törv. cz.
[7]) Szirmay Szathmár várm. II. 120. 123.
[8]) 1836-ki 47. törv. cz

nos szerencsi apát, kit 1526-ban János király csanádi püspökké nevezett ki. Atyja Szegeden biró volt [1]).

Gervay család. (Báró). Gervay Sebestyén a m. kir. udvari kanczelláriánál kezde hivataloskodni, és 1814-ben nemességre emeltetett [2]); a hivatalos pályán a legszebb előmenetelt tevé, s végre cs. kir. állami s udvari confer. tanácsos, és irodai igazgató, sz. István keresztese, aranysarkantyús vitéz, a kurhesseni arany oroszlán házi rend első osztályú, a porosz királyi vörös sas-rend, a szász-weimari nagyherczegi fejér sólyom házi rend másod-, és az orosz császári szent Wladimir-rend harmad-osztályú, és a bajor kir. korona polgári érdemrend vitéze, a bécsi cs. kir. müvészeti Akademia, és a tiroli és vorarlbergi földismei egyesület tiszteletbeli tagja lőn; — 1840-ben Baranya megyében a szent Mártoni uradalmat kapta kir. adományban, s egyszersmind magyar báróságra emeltetett. Meghalt 1846-ki aug. 1-én Nejével báró Mayr Borbálával családot alkotott, mint e táblázat mutatja:

Gervay Sebestyén
ns. 1814. báró 1840.
† 1846.
(b. Mayr Bora)

Adolf	Emilia	Henriette	Leopoldina
(Grabarich Tekla)	(Sebastiani József)	(b. Spiegelfeld Antal)	

Gerxich család. Gerxich Mátyás 1709-ben I. József királytól kapta czimeres nemes levelét [3]).

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály kék mezejében zöld téren hátulsó két lábán oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva; a baloldali osztály vörös mezejében zöld téren egy rovátkos vártorony áll, alól kapuval, tetejéből terepélyes zöld fa nyulik ki, és azon fekete kis madár ül. A vért fölötti sisak koronájából a leirt oroszlán emelkedik ki balra fordulva, és kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-fekete [4]).

Gerzon család. Lakhelye és részint birtoka Bereg, Marmaros, Szabolcs és Szathmár vármegyében. A család Marmaros vármegyéből származott át Szathmár vármegyébe e század elején. Gerzon

---

[1]) Jászay: A magyar nemzet napjai a mohacsi vész után. 111. 114. lapon a jegyzés és 240. lap.

[2]) Helbach: Adels-Lexicon I. 422.

[3]) Collect. Herald. Nro 737.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. III.

Ferencz 1837-ben Szathmár megye főszolgabirája volt. Nejétől vajai és ibrányi báró Vay Katalintól gyermekei: Gyula (meghalt), Ödön cs. kir. huszár-kapitány, és Zsigmond.

Ferencznek testvére Antal 1857-ben Dél-Bihar megyei cs. kir. főnök, ki nőt a Gorove családból vőn.

Gesztenedy család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családa [1]).

Gethes család. Közülök Gethes János az 1505-ki rákosi országgyülésre Marmaros vármegye követe volt [2]).

Geszthy család. (Geszti). Régi család, melynek már a XIV. században nyomaira találunk. 1430 ban élt Martinus filius Andreae de Gesth [3]).

A XVI. század közepén élt Geszthy János, kinek fia Ferencz 1566-ban jelen volt a győri táborozásban, 1580-ban Diós-Győr várkapitánya, midőn Nádudvarnál Sasvár béget megveré. 1581-ben elhagyva Magyarországot, Báthori Kristóf fejedelem udvarába ment, és attól Déva várát kapta. Báthori Zsigmond alatt jelentékeny szerepet vitt, és reá befolyással volt, és 1594-ben fő-tanácsadója arra, hogy a töröktől álljon el. Lugosnál a tatárok ellen vívott, s azokat megverte. E közben B. Zsigmond Rudolf királylyal alkudozott Erdély átadása iránt, és a pontok közt az is állott, hogy Geszthy Ferencz minden eddigi birtokait megtarthassa, mind a mellett — mint némelyek állitják — B. Zsigmond italban mérget adott be neki, melytől — midőn Dévára haza sietne, a szászvárosi piaczon meghalt 1595-ben [4]). Gyanusiták, hogy a fejedelemséget a töröknél maga részére keresé. Basta dulásai korában 1603-ban sírját a német katonák kirablák [5]). — Ferencznek atyja a fölebb nevezett János volt, ki Tótországban szent Lőrinczi várában 1562-ki dec. 12-én halt meg, anyja lekcsei Sulyok Zsófia fiának Ferencznek házánál Déván halt meg 1590-ki mart. 14-én, mint mindezt ennek sír-irata igazolja [6]), melyből egyszersmind a következő családfai kimutatás is kitünik:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. pag. 112.
[2]) Jászay: Magyar nemzet napjai. 158. lap.
[3]) Fejér Cod. Diplom. X. vol. VII. p. 211.
[4]) Wolph. Bethlen Histor. IV. p. 303. 427. 508. 555.
[5]) Wolph. Bethlen V. p. 496. VI. 469.
[6]) E sír-iratban a családnév Gezty-nek iratik.

Geszthy János
† 1562.
(Sulyok Zsófia)

Farkas	Ferencz	László	János	János	Miklós
†	hadvezér † 1595.	†	†	1565.	

Az e táblázaton állók közül János 1565-ben Obreskónál Erdődy Péter bánnal Mustafa basán fényes győzelmet vivott [1]).

S mit előbb kellett vala megemlitenem, megjegyzendő még, hogy egy Geszthy László Szapolyay Jánosnak egyik lovas hadnagya volt. Egy másik Geszthy László pedig 1529-ben szintén Szapolyay pártján harczolt.

Geszthy nevü család Szabolcs és Vas megyében jelenleg is van, azonban leszármazásuk előttem ismeretlen.

Gesztrágyi család. (Gesztrágyi). Erdély kihalt családainak egyike [2]).

Ghyczy család. (Ghyczi és Assa, s Ablanczkürthi). Nevét és eredetét Veszprém megyei Gicz helységtől (most pusztától) veszi, melynek a régiség homályába eső időtől fogva a XVI. század végeig [3]) birtokában volt.

Már 1244-ben Márton és Bertalan Móricznak fiai, némely királyi udvarnokokon elkövetett hatalmasságért az ország nádora által párviadal elrendelése mellett hozott itélet útján Gych nevü földjüknek elvesztésében, királyi jóváhagyás mellett elmarasztaltattak [4]).

1299, 1306. 1307-ben Gychi (de Gych) István és Máté, Gergelynek fiai, illetőleg azoknak végrendeletéből özvegyeik Gyohi

---

[1]) Istvánffy Hist. 1685-ki kiad. 296. hol Joannes Gestinus-nak iratik. — Pethő Gergelynél Krónika 120. lapján Gesztthi-nek iratik.

[2]) Kőváry Erdély nev. családai. 270. l.

[3]) Győri káptalan 1589. fol. 996. — Nobilis Ladislaus Gichy de eadem Gycz praedium suum Gycz et portionem in Csehy Cottu Veszprémiensi impignorat Egregio Jacobo Litterato Zekel ita ut ipse, aut filii ejus Franciscus, et Gabriel, aut his deficientibus proximi sui consangvinei quando cumque reluere possint.

[4]) A sz. Mártoni Convent levéltárában. Közölve van Fejér Cod. Dipl. tom. IV. vol. I. p. 309. hivatkozik reá Bartal Commentarii stb. I. §. 129. Ezen oklevélben Gicz helyett Guechy áll irva.

birtokukat részint cserébe, részint a sz. Mártoni klastromban nyert temető-helyért a sz. Mártoni apátságnak engedték át [1]).

1353-ban pedig Vilmos sz. Mártoni apát ezen birtokokat Gychi Jánosnak, Péternek, Miklósnak és Mihálynak, a Gychi határból kiszakasztott bizonyos erdőrészért visszabocsátotta [2]).

A fölebbieknek egyikétől származtak: Gychi Bereczk, ki az 1444-ki országgyülésben részt vett [3]); Imre, Bertalan és Lénárt.

Lénárttól kezdve a család nemzékrende hiteles okmányok nyomán egészen a jelenkorig szakadatlan kapcsolatban terjed le, mint ezt az alább közlött táblázaton láthatjuk. Mielőtt azonban Lénártról és ágazatáról szólanánk, meg kell emlitenünk azon egyes család-tagokat s korán megszakadt ágakat is, melyek Lénárt ivadékával szoros és kétségtelen vérségben állottak, de melyeknek izbeli összeköttetésök a kora kihalás miatt figyelemben nem tartatva, a táblázatról hiányzanak. Ezekről röviden a következő adatok megemlitendők:

1541-ben Henczi Máté, és Ghiczy Péter és József, továbbá Oszlány Kezsula, és Hencz Anna Gotho Miklós neje részére Zettina vagy Szuttinafalva helységre és Bresztovan pusztára nézve Farkas máskép Fehér Balás magszakadtán iktatási parancs adatott [4]).

1549-ben Deméndy Miklósnak leánya Anna följebb nevezett Ghiczy Péternek hitvese, gyermekeivel Mártonnal, Lászlóval, Péterrel és Ilonával, továbbá második férjétől Ganády Lászlótól származott Kata és Fruzsina gyermekeivel, megszüntetvén néhai Deméndy Farkassal minden pereskedést, barátságos egyesség alapján deméndi curiáját és birtokrészét egyebekkel együtt Gosztonyi Miklósnak, mint Deméndy Farkas leányai gyámnokának adja át [5]).

Emlitett Péternek fia László 1564-ben Hont megyei Nagy-Darás helységbeli részének elidegenitésétől tiltja Sissáry Miklóst és

---

[1]) A szent Mártoni apátság magán levéltárában. Közölve van az 1306 ki Fejér Cod. Dipl. tom. VIII. vol. I. pag. 207. — Ebben s az 1307-ki okmányban a hely- és családnév mindenütt Gych-nek irva. Hogy pedig a régi Gych a mostani Gicz-czel ugyanazonos, s a különbség csak a századok különböző irásmódjában fekszik, az okiratokban emlitett szomszéd-határoknak nevei is kétségen kivül helyezik.

[2]) Győri káptalan és családi levéltár. Közölve Fejérnél Cod. Dipl. tom. IX. vol. I. pag. 560.

[3]) Kovachich Monumenta vet. legislationis. és Családi levéltár.

[4]) Nyitrai káptalan.

[5]) Szent Benedeki Convent. Prot. B. pag. 148.

nejét Kazy Dorottyát [1]). Ugyanez évben Ghyczy György s testvérei Miksa királytól régi nemességükben megerősittetvén, czimerbővitést nyernek, és ez oklevél kiváltságaiban László is megnevezve részesittetik, mint erről alább lesz szó. — 1575-ben a lévai háznak elidegenitése ügyében egyesség útján fölmenti Ganády László fiát Jánost, egyszersmind megszünteti a Deméndy-féle jogok iránti pert [2]). 1583-ban ugyancsak ezen ghyczi Ghyczy László gyermekeivel Ferenczczel és Gáborral, és Fruzsinával Veszprém megyében fekvő Podhorán helységbeli jogai visszaváltása tekintetéből, Trencsén megyei Pravoticz helységbeli curiai részt és egy teleket elcserél Kelecsényi Mátéval Hont megyei deméndi részjószágért [3]). 1588-ban Gychy László Veszprém megyei Podár helységbeli összes részjószágát Huszár Péter Pápa várkapitánynak zálogitja el [4]). A következő 1589-ben pedig — mint már egy jegyzetben emlitők — Veszprém megyei Gycz pusztát, és Csehy helységbeli részét Zekel Jakab deáknak zálogitja el, ugy hogy azt Ferencz és Gábor fiai, vagy ezek magvokszakadtával rokonai kiválthassák [5]). 1590-ben Gychy László, valamint saját ugy Gychy Józsa (József) fiának Pálnak nevében, nemkülönben Bekech Zsófia özvegy Sarándy Lászlóné, és Gychy Anna özvegy Bodon Mihályné nevökben tiltakozik a Veszprém megyei Podár helységbeli birtok iránt Huszár Péter ellen [6]). Birt ezen László Nyitra megyei F.-Atrakon is, mely helységben egy elpusztult jobbágytelkét 1598-ban Viszocsányi Ferencznek zálogitá el [7]). Ezután nemsokára — ugy látszik — meghalálozott. Gyermekei voltak: Ferencz, Gábor és Fruzsina, kik nyomtalanul tüntek el.

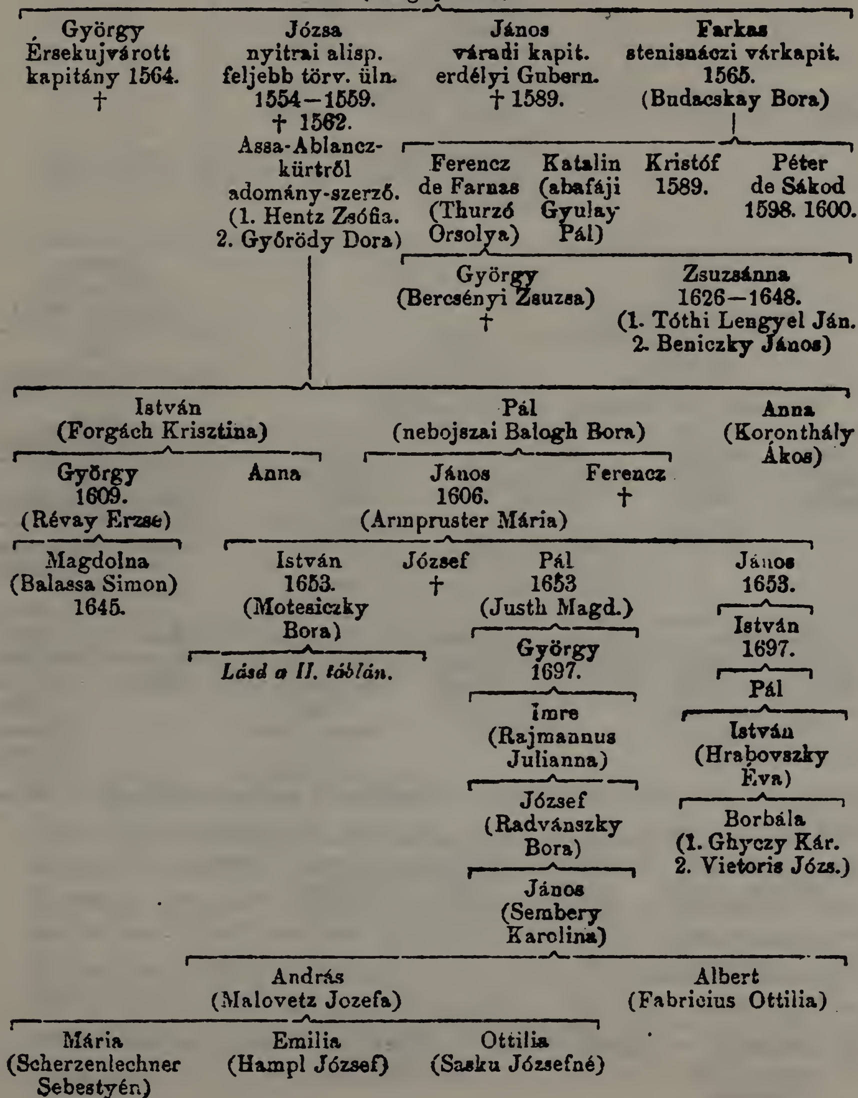
Lászlóval egy időkorban élt Ghiczy Kata szelesényi Érsek Lászlóné, kinek leányát Érsek Dorottyát [8]) kisfaludi Lipthay György birta nőül [9]).

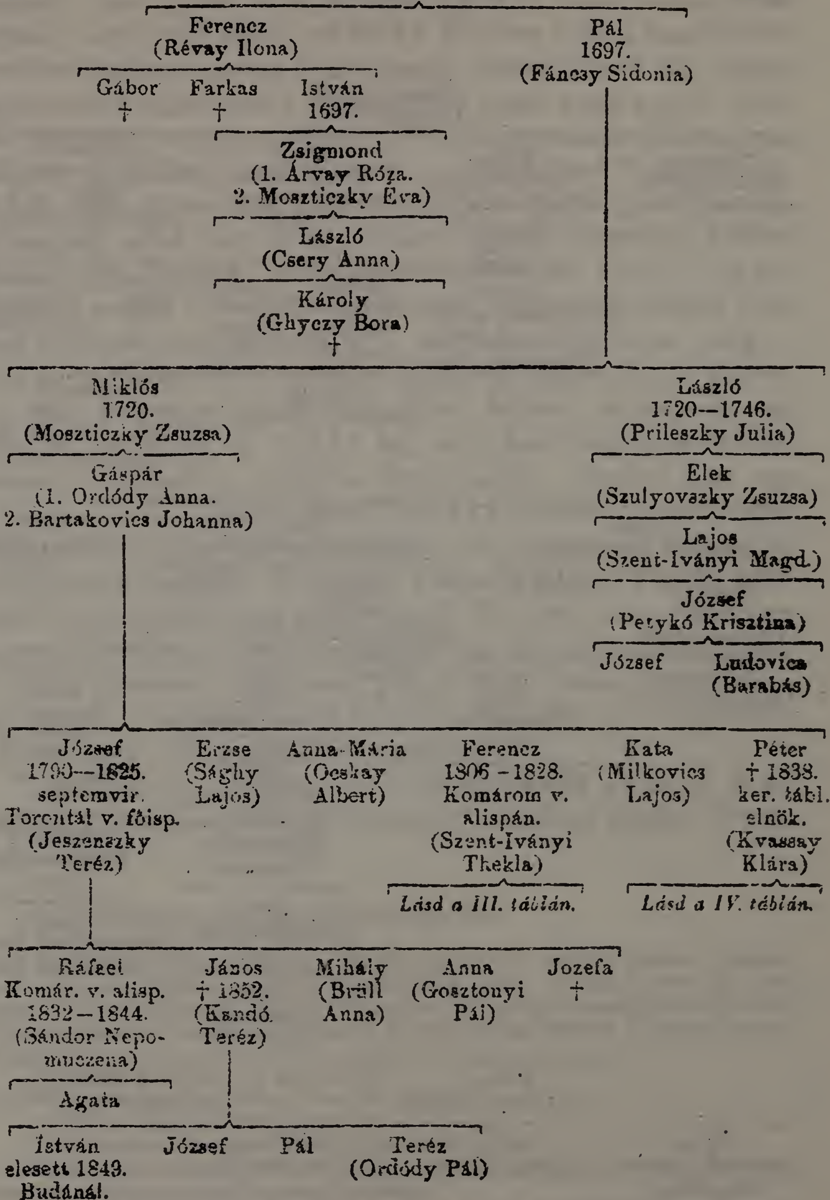
[1]) Sz. Benedeki Convent. Prot. D. pag. 252.
[2]) Ugyanott Prot. E. pag. 61.
[3]) Ugyanott Protoc. G. pag. 13. Ez oklevél is eloszlat minden kétséget Lászlónak a Ghiczy családbóli származása iránt, nemcsak mert itt neve ghyczi Ghyczy-nek iratik, de mert Veszprém megyei birtokosságánál fogva is a Ghyczy családdali vérségét igazoltatik, mi még jobban kitünik a fentebb következőkből.
[4]) Győri káptalan fol. 464. és 901.
[5]) Esztergami káptalan. Libro 10. fol. 295.
[6]) Győri káptalan fol. 6.
[7]) Esztergami káptalan libro 10. fol. 295.
[8]) Sz. Benedeki Conv. fasc. 6. Nro 53. Dorotheae filiae Ladislai Érsek ex Catharina Ghyczy progenitae aetas revidetur.
[9]) Lásd Nagy Iván: Kisfaludi Lipthay család nemzékrende és oklevelei Pest, 1858.

És ezek után visszatérhetünk Ghyczy Lénárthoz, kit már fölebb emlitének, és ki nejével Vághy Sárával a mostanig virágzó Ghiczy család törzse lőn, a mint ezt a tőle lesarjadzó következő nemzékrend mutatja:

I. t á b l a.

II. tábla.

István ki az I. táblán.
1653.
(Motesiczky Bora)
Ferencz
(Révay Ilona)
Pál
1697.
(Fáncsy Sidonia)
Gábor †
Farkas †
István
1697.
Zsigmond
(1. Árvay Róza.
2. Moszticzky Éva)
László
(Csery Anna)
Károly
(Ghyczy Bora)
†
Miklós
1720.
(Moszticzky Zsuzsa)
László
1720—1746.
(Prileszky Julia)
Gáspár
(1. Ordódy Anna.
2. Bartakovics Johanna)
Elek
(Szulyovszky Zsuzsa)
Lajos
(Szent-Iványi Magd.)
József
(Petykó Krisztina)
József
Ludovica
(Barabás)
József
1790—1825.
septemvir.
Torontál v. főisp.
(Jeszenszky
Teréz)
Erzse
(Sághy
Lajos)
Anna-Mária
(Ocskay
Albert)
Ferencz
1806—1828.
Komárom v.
alispán.
(Szent-Iványi
Thekla)
Lásd a III. táblán.
Kata
(Milkovics
Lajos)
Péter
† 1838.
ker. tábl.
elnök.
(Kvassay
Klára)
Lásd a IV. táblán.
Ráfael
Komár. v. alisp.
1832—1844.
(Sándor Nepo-
mucena)
Agata
János
† 1852.
(Kandó
Teréz)
Mihály
(Brüll
Anna)
Anna
(Gosztonyi
Pál)
Jozefa
†
István
elesett 1849.
Budánál.
József
Pál
Teréz
(Ordódy Pál)

III. t á b l a.

Ferencz *ki a II. táblán.*
1806—1828.
Komárom v. alisp.
(Szent-Iványi Thekla)

- Ignácz kincst. ügyész. (Laszlóvszky Bora)
  - Béla, Imre, Gyula, Géza, Dénes, Antonia, Ida
- Kálmán itélőmester 1847. (Baranyay Bora † 1858.)
  - Ferencz
- Mátyás Komárom v. sz.-biró 1844. (Pizzigalli Erzse)
  - Vilmos, Vincze, Mária, Kornelia, Teréz, Ilka, Zsófia
- Mária (Ordódy Vincze)
- Zsófia (Huszár Ferencz)
- Antonia (Takács Sándor)

IV. t á b l a.

Péter *ki a II. táblán.*
† 1838.
ker. tábl. elnök.
(Kvassay Klára)

- Miklós sz. 1800. † 1853. cs. k. kam. tanács. (1. Pfisterer Karolina) 2. Tereczy Francziska)
  - László
  - Péter szül. 1831.
  - Francziska szül. 1832.
  - Emil szül. 1834. cs. kir. helyt. fogalmazó.
  - Livius szül. 1838.
  - Hedvig szül. 1842.
- Antal cs. k. ezredes. † 1849. (b. Bakonyi Antonia)
  - Emerentia
- Károly Nyitra v. alisp. † 1846. (Jánosy Nepomuczena)
  - Anna, Mária
- Ágoston (Ocskay Zsófia)
  - Gabriela
- Mária (Szászy Ambrus)

A táblázat élén álló Ghyczy Lénártnak három fia: György Oláh Miklós esztergami érseknek és primásnak (érsek-) ujvári kapitánya, Farkas és János szintén kapitányok, és az ekkor már elhalt Józsának gyermekei István, Pál és Anna, nemkülönben rokonuk a már fölebb emlitett Ghyczy László, és Ghiczy Anna és Katalin Bécsben 1564-ki dec. 4-én kelt oklevélben Miksa magyar király által — mint az oklevél mondja — régi igaz nemességükben megerősittetnek, és ősi czimerük is megbővittetik. — A czimer igy iratik le;

A fenálló hadi vért függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali osztály égszin kék, a bal pedig vörös mezőt mutat. A vörös mezőben a család ősi czimere látható, t. i. négyszegletü kövekből a vért-udvar feléig felnyuló, és ablakokkal (lőrésekkel) ellátott vár-erőd, melyből félig egy oroszlán emelkedik ki, hátra felkondoritott farkkal, első jobb lábával egy medve-talpat szájához emelve, s azt mohón tépve; az oroszlán fejére e czimerbővitéssel egy korona adatott. A vért jobboldali kék mezejében hármas zöld halom nyulik fel, a középsőn arany korona, s abból vörös ruhás férfikar nyulik fel, pallóst tartva, melynek hegyére vérző törökfej van tüzve. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között hadi férfiui kar nyulik fel, kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Lénártnak emlitett négy fia közül csak Józsának ágazata él maig, a többi háromé hamarább kihalt. Szóljunk tehát előbb azokról, s csak azután Józsáról és ágazatáról.

Emlitett György, az érsekujvári kapitány — a czimerlevél szavai szerint — hadi pályáját Nádasdy Tamás országos főkapitány (később nádor) alatt kezdé, és Babocsa s Berzencze várak visszavételében kitünteté magát, nemkülönben a Győrnéli táborozásban és Esztergam alatt egy törököt fogott el. Később Kanizsa várában tanyázván csapatával, midőn a török által birt Babocsa várából a bég Zala megyét pusztitaná, Ghyczy György csatlakozván Zrinyi Miklós katonáival Ohorgh váránál, a törököt megrohanák, megverék, és ez alkalommal is törököt fogott el; később Báthori András országbiró alatt szolgált, és még több nevezetes győzelmet aratott, többi közt Hamzabégen is [1]). Gyermekei nem lévén, ágazatot nem terjesztett. Következik a másik testvér

Ghyczi János az erdélyi kormányzó, (kinek neve történet-

[1]) Emlékezik róla Istvánffy is 1685-ki kiad. 273. l.

iróinknál és némely okiratokban is helytelenül G é c z i-nek [1]) iratik). E János 1554-ben György, Józsa és Farkas testvéreivel az ablanczkürthi részbirtokot nádori adományban kapja [2]); 1558-ban ugyan azokkal egész Assakürtre, Kis-Vicsapra s több részbirtokra I. Ferdinand királytól nyer adománylevelet s iktató parancsot [3]).

Ghyczy János 1565-ben Svendi alatt Kővárnál harczolt, s megsebesült, 1566-ban mint lovassági kapitány vett részt Kerecsényi László alatt Gyula vára oltalmában, s a midőn az ellenzése ellen feladatott, s az őrség lekonczoltatott, ő szerencsésen megszabadulván, egyenesen Erdélybe menekült, s már 1569-ben [4]) Szapolyay János-Zsigmondtól Maros-székben Csokfalvát és Bedét kapta adományban. 1577-ben váradi várparancsnok, 1585—1588-ig Erdély kormányzója, s Báthori Zsigmond fejedelem gyámja volt. Adományilag birta Erdélyben Gyalu várát, melynek, valamint Szász-Fenes, Szász-Lóna, Nagy-Kapus, Keresfeő, Vista, Garbófeő, Darócz, Tüze, Egerbegy, Hév-Szamos, Hideg-Szamos, Sztolna, Ol-Tótfalu és Sólyomtelek (Kolos várm.) birtokába 1587-ben iktattatott [5]). Ezeken kivül birta Farnast és Letát is, stb. Meghalt János 1589-ben magtalanul, eltemettetett Gyulafejérvárott a nagyobb templom sírboltjában [6]). Szabad

---

[1]) Hogy e János az erdélyi Gubernator a Ghyczy családból eredett, ki fog tünni a róla feljebb elmondandókból. Egyébiránt tudnunk kell azt is, hogy Istvánffy, ki állásánál s tudományosságánál fogva a vele egykorú, főleg Dunamelléki családoknak jogait, neveit s viszonyait másoknál jobban ismerhette, munkája ugy első (1622-ki) mint az 1685-ki kiadásában is János nevét nem Géczi, hanem Gicius-nak irja. Lásd 1622-ki kiad. 282. 290. 292. 345. 358. Hasonlóan iratik a második kiadásban, holott a Ketteler rosz kiadásában már nem igy leljük; valamint több más történet-iróknál is, kik gyakran hibás kiejtés után irták le a családneveket.

[2]) Családi levéltár pag. 13. W. 11.

[3]) Ugyanott p. 6. W. 17. 18. — 1566-ban Ghyczy István magszakadás esetére őt is örökösének vallja. Lásd Esztergami káptalan. Capsa I. Fasc. 10. Nro 5. 6. stb. 1568-ban testvéreivel együtt iktattatik be Sibrik Máté bevallására nyert királyi beleegyezés jogán Nyitra megyei Priterd helységbeli birtokba. — Eszterg. kápt. Capsa I. Fasc 5. Nro 27. 28.

[4]) Mint az előbbi jegyzet mutatja a családi levelek szerint: még 1568-ig a család birtokviszonyoknál eléfordul neve, az a következő 1569 ben már Erdélyben tünik fel; és ezen adománylevélben ki is mondatik róla: „*quod Joannes Ghyczy tunc primum in Transylvaniam e ditione Maximiliani immigraverit.*“ Lásd Kolos-monostori Conv. Protoc. Joannis II. Regis folio 102.

[5]) Gyulafejérvári kápt. Centur. R. Nro 25.

[6]) L. Wolph. Bethlen II. 142. 143. 433. 479. 563. hol helytelenül Géczinek iratik. — Fessler: VII. 52. 137 209. 215. 536—555. VIII. 248—249.

rendelkezésétől függő javait testvére Farkas gyermekeinek hagyta [1]), és igy ezek ága is Erdélybe települt, s ott virágzott, mig nemsokára kihalt. A harmadik testvér

Ghyczi Farkas stenisnáczi várkapitány volt, és mint ilyen részt vett Auersperg Herbárt vezérlete alatt 1565-ben a Krupa várnáli hadjáratban [2]). 1554-ben testvéreivel együtt Ablanczkürtre, 1567-ben Oszlány stb., 1568-ban Priterd helységre nyer adományt. 1564-ben megneveztetik a czimert-bővitő levélben. Meghalt Farkas 1578-ik év előtt. Nejétől Budacskay Borbálától [3]) Ferencz, Katalin abafájai Gyulay Pálné, Kristóf és Péter gyermekei [4]) maradtak, kikről egyenként kell szólnunk.

Kristóf ugy látszik hamar elhalt.

Katalinnak Gyulai Pálnénak nagybátyja János a kormányzó Létát és Hosdátot hagyományozta.

Péter szintén birtokossá vált Erdélyben is, és Báthori Zsigmondnak udvarnoka volt. Előnevét Sákod-ról (Küküllő megyében)

---

[1]) Többi közt Farkas leányának Ghyczy Katalinnak Gyulay Pálnénak hagyá Létát és Hosdátot. „Testamentaria dispositio magnif. Domini Joannis Gétzi super possessionibus Léta et Hosdát in Cottu Tordensi Paulo Gyulai et Katherinae Géczi consorti ejusdem jure perpetuo in utrumque sexum facta. Kolos-monostori Conv. Protoc. Cottius Doboka G. 12. — Itt is helytelenül Gétzi-nek iratott a családnév. — Lehoczky Stemmat. II. 155. Géczi czikk alatt Györgyöt az ujvári kapitányt, Farkast stb. mind Géczi-nek nevezi; de hogy helytelenül, kitünik e szavaiból is: „*Joannis dicti Gubernatoris et Praefecti Varadiensis fratres: Wolphgangus, Georgius et Josuphus ex quo moderni successores.*“ Hogy a négy testvér nyilván az 1565-ben czimerbővitést nyert Ghyczyek, mondani sem kell; pedig azon időben más Géczy (v. Ghyczy) családbeli Jánost, Györgyöt, Farkast, Józsefet nem lelünk. De nem is tagadta soha senki János kormányzóról, hogy az nem Ghyczy családból eredt volna; — ellenben már régibb genealogiákon is (lásd Geneal. Auth. I.) mindég e családhoz számittatott.

[2]) Istvánffy 1685-ki kiadás 296. lapon világosan Ghyczy-nek irva.

[3]) Családi levéltár pag. 49. U. 9. *Evocatoriae Emerici Czobor Locumtenentis pro parte Barbarae Budacskay, alias relictae Egr. condam Wolphgangi Ghyczy, nunc vero magnifici Petri de Raska consortis, naturalis et leg. tutricis puerorum Christophori et Petri Ghyczy filiorum suorum contra Stephanum Ghyczy ratione occupatae medietatis praedii Tormás ac Possessionis Kis-Vicsap et factae Paulo et Annae Ghyczy assignationis 1578.*

[4]) *Donatio octo sessionum jobbagionalium possessorum per Franciscum, Christophorum et Petrum Géczy, Adalberto Almási haeredibusque suis universis in possessione Alsó-Füld Cottu Colos existen. habit.* — Kolos-monostori Conv. Prot. C. Minori fol. 50.

irta, s neve mindig Ghiczy-nek iratik [1]). 1597-ben iktattatott be Báthori Zsigmond adománya folytán Belső-Szolnok megyei Kodor, Alsó-Gyékényes, Thörpény, Keményő-Pestes és Mánya helységbeli birtokrészekbe és curiákba [2]). — Neje Kendy Krisztina Kendy Sándor leánya. Ipa nótáján kapta az adományt. Gyermekei nem maradván, birtokai, köztük Sákod is, Ferencz testvérének fiaira szálltak.

Ferencz (Farkasnak fia) nagybátyjától örökölvén Erdélyben [3]), és ott Farnasnak is birtokába jutván, erről irta előnevét [4]), olykor azonban Ablanczkürtről is. 1614-ben — mely évben végrendeletet is tett [5]) — Farnas helységben Gellény Imrét tiltá egy háznak épitésétől [6]). Nejétől Thurzó Orsolyától György és Zsuzsánna gyermekei maradtak [7]).

György Báthori Gábor és Bethlen Gábor korában élt; és részint Farnasról részint Ablanczkürtről irta előnevét, mint a jegyzetekbeni idézetekből kitünik. 1610 ben Alsó-Füld és Farnason egy házhely fölött egyességre lép Keczeli Andrással [8]). 1616 ban Bethlen Gábor fejedelem lép egyességre, mely által Sáka várát s városát, továbbá Bellenszeghet és Funthát Bihar megyében a fejede-

[1]) Magyar tud. Akademia M. Történelmi tár III. 151. lapon is Giczy-nek iratik, és élt e szerint még 1600-ban is. Fessler VII. 414. 695.

[2]) Introductorium et statutorium mandatum Sigismundi super possessionibus Kodor, Alsó-Gyékényes, Thörpény, Keményő-Pestes et Mánya, Curiisque in iisdem Possessionibus nobilitaribus existen. in Cottu Szolnok interiori habitis pro parte generosi Petri Ghiczi de Sákad emanata Anno 1597. cum relatoriis. — Kolos-monostori Convent. Cottus Inter. Szolnok G. 1.

[3]) Absolutionalis quietantia Francisci Gyczy super levata rata sua portione ex relictis bonis per Patruelem suum Joannem Gyczi Gubernatorem a Paulo Gyulay qua curatore ipsorum bonorum. Kolos-monostori Conv. Prot. DD. folio 225.

[4]) Farnasi Giczy-nek, de gyakran helytelenül Géczi-nek is iratott.

[5]) Contradictio et Inhibitio Francisci Géczy et alterius Francisci Nagy ratione domus nobilitaris in Farnas aedificari coeptae per Emericum Gellény. — Kolos-monostori Convent. Prot. E. folio 34.

[6]) Testamentum Francisci Géczy de Farnas. Kolos-monostori Convent. Anno 1614. Prot. E. fol. 35.

[7]) Ezekkel egy időben élt András Erdélyben, valószinüleg vagy édes, vagy unoka-testvérük, ki 1590—1600-ban munkácsi várkapitány volt. Erdélyben egyike azoknak, kik 1613-ban Báthori Gábor vesztét okozák. Szalárdy Siralm. Krónika 28. l. szerint: „Géczi András e nagy árultatásban nem utolsó vala." Lásd Sepsi Laczkó Máté Krónikája. Gr. Mikó Imre Erdélyi történelmi adatok. 140. l. — Fejedelemség keresés gyanujában is állt. L. Fessler VII. 695. 696. 698. 701.

[8]) Kolos-monostori Convent. Prot. C. fol. 40.

lemnek engedi, ő neki pedig a fejedelem Farnast hagyja [1]). 1624-ben iktatott be Oláh-Fenesen [2]), 1625-ben kapott adományt Kövesd, Bürkösd és Vecserd helységben [3]). Ezután — ugy látszik — nemsokára meghalt magtalanul. Neje Berchény Zsuzsánna [4]) volt; kinek temérdek birtokviszonyi ügyeiből, többféle káptalanok előtt tünik ki legkétségtelenebben a farnasi Géczy családnak az ablanczkürthi Ghyczy családdali ugyanazonossága, főleg pedig azon egymást érő tiltakozásokból, melyek Bercsényi Zsuzsánna néhai férje Ghiczy Györgynek nővére: Ghyczy Zsuzsánna tóoti Lengyel Jánosné között történtek. Ez okból bővebben kell e két nőre vonatkozó okmányok kivonatait közlenünk.

Özvegy Bercsény Zsuzsánna, kinek férje hol ablanczkürthi, hol pedig Farnasi Ghiczy (s néha Géczy) Györgynek iratik, 1632-ben a leleszi Convent előtt ügyvédet vall [5]). 1634-ben szintén ott ügyvédet vall, s egyszersmind néhai férje utáni bár hol fekvő javait halála esetére Keczely Istvánnak hagyományozza [6]). 1635-ben ismét ügyvédet vall [7]), és Erdélyben Fejér megyei Kövesd, Bürköz, Vecsérd, Gagyár,

---

[1]) Gyulafejérvári káptal. Prot. append. fol. 420. És ugyanott Protocol. Joannis Debreczeni fol. 100.

[2]) Kolos-monostori Convent. Prot. H. fol. 13. Statutio Georgii Géczy de Farnas super possessione Oláh-Fenes cum contradictione.

[3]) Gyulafejérvári kápt. Liber Regius 10. fol. 88. Donatio Portionum in Possessionibus Kövesd, Bürkös, Vecserd etc. in Cottu Albensi pro Gener. Joanne de Káal, Georgio Géczy de Farnas, Joanne Lázár, et haeredibus Petri Fitsor.

[4]) Bercsényi Zsuzsánna férje tollhibából iratik e munka II. köt. 10. lapján Géczy Gábornak Ghyczy György helyett.

[5]) Leleszi Conv. Libro 21. fol. 65. Nro 477. „Berchény Susanna relicta quondam Georgii Giczy de Abloncskürth Procuratores constituit. Anno 1632.“ Mint látjuk, itt az ablanczkürthi előnév Abloncskürt-re ferditve van, de ez még rosszabbul elferditve is fordul elő a következőkben.

[6]) Leleszi Convent. Libro 21. fol. 176. — Nro 327. Bercsényi Susanna relicta quond. Georgii Giczy Procuratores constituit. Item eadem Dna totalem dotem suam in bonis praefati mariti sui ubicunque existentibus habitam in casu mortis suae Stephano Keczely legat. Anno 1634.

[7]) Leleszi Convent. Libro 22. fol. 7. Nro 564. Susanna Bercsényi relicta Georgii condam Georgii Giczy de Lobranczkuth Procuratores constituit. — Megjegyzendő, hogy én az okiratok kivonatait csak a nevezett káptalanok és Conventek Elenchusából (de hiteles Elenchusából) idézem, és igy lehet,, hogy a családnévnek és előnévnek ilyen sokféle alakban irása és elferditése csak az Elenchus hiányában fekszik, s az oklevélben jól is lehet irva. Például Bercsényi Zsuzsannától ügyvédi vallás a leleszi Conventben még fordul elő az 1636.

Mártontelke és Mártonfalva jószágait elzálogitja fogarasi Boér Simonnak 1400 forintban [1]).

Ezen apai birtokok elidegenitését fájlalá Ghyczy Zsuzsánna, tóoti Lengyel Jánosné, midőn különben a tiltakozásokban — ugy látszik — nagy kedvét találva [2]), eme nyugtalanitó fegyverét sógor-asszonya Bercsényi Zsuzsánna ellen forditá; és 1627-ben a kolos-monostori Con-

---

1637. 1638. 1641. 1642. 1643. évekről, s ezekben férje Géczy, Giczy, Gechy s a többinek, előneve pedig de Zobranczkürt, de Lobrancskürt, de Abloncskürt iratik.

[1]) Kolos-monostori Convent. Prot. II. fol. 141. „Obligatio seu oppignoratio bonorum in Kövesd, Bürköz et Vecsérd, Gagyár, Mártontelke et Mártonfalva in Albensi Cottu per Susannam Bercsényi Georgii Géczy de Farnas relictam, Simoni Boer de Fugaras in 1400 fl. Anno 1635." — Ebből világosan látjuk, hogy farnasi Géczy György ugyanazon személy = ablanczkürthi Ghiczy Györgygyel.

[2]) Hogy tóoti Lengyel János neje ablanczkürthi Ghyczy Zsuzsánna Ghyczy Ferencznek leánya volt, az itt következő adatokból elvitázhatlanul áll; már most, hogy Ghiczy Zsuzsánna testvérétől Györgyről volt sógornéja Giczy vagy Géczy Györgynének (azaz Berchény Zsuzsannának) az is áll; az pedig épen világos, hogy Berchényi Zsuzsánna férje farnasi Géczynek is iratott. Az emlitett tiltakozások kivonatai ezek: 1626. Contradictio Susannae Giczy filiae quondam Francisci filii olim Volphgangi Giczy de Ablanczkürt ex consorte Ursula Thurzó, quondam Georgii Thurzó sorore, filia vero Francisci olim Thurzó ex conjuge Catharina Zrini filia olim Nicolai Zrini progenitae filiae, consortis vero Joannis Lengyel de Tóthi contra Franciscum de Nádasd possessionem Goganfalva in Soproniensi Cottu protestantem jure successionis concernentem Christophoro Hagymássy de Beregszó, et consorti ipsius Helenae Viczay de Lóos inpignorantem interposita. Győri káptalan fol. 335. — Továbbá: Contradictio Susannae quondam Francisci filii olim Volphgangi Giczy de Ablanczkürth ex consorte Ursula sorore videlicet Georgii Thurzó de Bethlenfalva, filia autem condam Francisci Thurzó ex conjuge Catharina Zrini, filia olim Nicolai Zrini progenitae, filiae, consortis vero Joannis Lengyel de Tóthi suo et filiarum suarum Elisabethae, Mariae, Sophiae, et Judithae nominibus, contra carnalem et uterinum fratrem suum Georgium Giczy ad certa bona et jura possessionaria Dnam protestantem ex universis bonis et dominiis profati condam Georgii Thurzó concernentia certam summam pecuniariam levantem interposita. Győri káptalan fol. 335. — Ismét: Géczy Susanna consors Joannis Lengyel de Tóthi, filia vero olim Francisci filii Volphgangi condam Géczy de Ablanczkürth ex Dna Ursula Thurzó etc. . . . . suo ac Elisabethae, Mariae, Sophiae, Judithae et Christinae filiarum suarum ex eodem marito susceptarum nec non Georgii Géczy Fratris sui carnalis et uterini nominibus contradicit statutioni Comitis Nicolai Eszterházy in Bicse. Esztergami káptalan. Cap. 61. Fasc. 5. Nro 20. — Ugyanott Libro 13. fol. 435.

vent előtt Bercsényi Zsuzsánna ellen az Alsóföldi és Farnasi jószágok miatt tett óvást és tiltakozást [1]. Ghyczy Zsuzsánna 1641-ben már özvegy volt, később pedig Beniczky János nejéül találjuk. Élt még 1648-ban is. Benne kihalt az erdélyi Ghiczy ágazat.

És ezek után még kellene megemlitenem farnasi Géczy Andrást, ki Báthori András alatt szerepelt, és ennek — mint Szalárdy irja [2] — megöletésében nem utolsó áruló volt. Róla itt már a 395. lapon [7] jegyzet alatt volt szó.

És most visszatérhetünk Ghyczi Lénártnak negyedik fiához Józsához, kitől a család nemzékrende a jelenkorig leterjed.

Józsa (vagy József) Nyitra megyei alispán volt, az 1559-ki országgyülésen az ország nádora mellé följebbezési ülnökül neveztetett [3]. Neje aszu-pataki Hencz Máténak Oszlányi Kezsulatól született leánya Hencz Zsófia lévén, ipával együtt 1541-ben iktatott be Zeltinafalva, Brezovan, Románfalva, Lábatlan helységekbe Farkas máskép Fehér Balás magszakadtán [4]. Ugyanez évben assakürthi Assa László kihaltával ismét ipával együtt Nyitra megyei Assakürthöt kapja I. Ferdinand királytól királyi adományban [5]. Az igy közösen szerzett egész Assakürthöt Hencz Máté Beszterczén 1543-ban (in vigilia B. Virginis Catharinae) vejének Ghyczy Józsának és nejének Hencz Zsófiának, és maradékaiknak különféle szolgálataikért és ezer darab aranyért Révay Ferencz előtt ajándékozta [6], ennek folytán következő 1544-ben Ghyczy Józsa nejével együtt Assakürth birtokába királyi adomány mellett be is iktattatott [7]. 1549-ben Ablanczkürth fele részébe is Máthé Gergely bevallása jogán nádori adomány mellett iktattatott [8].

---

[1] Kolos-monostori Convent. Prot. O. Secund. fol. 75. „Contradictio cum Inhibitione ratione bonorum Farnasiensium et Alsó-Füld contra Susannam Bercsényi Georgii Géczy relictam, per Susannam Géczy et filias Elisabetham Mariam, Sophiam, Juditham, Christinam et Catharinam, ex marito Joanne Lengyel Anno 1627." — Ez okmány legvilágosabban mutatja, hogy Bercsényi Zsuzsa férjének farnasi Ghyczy Györgynek nővére: Ghiczy Zsuzsa ugyan egy személy Lengyel Jánosnéval, kinek hogy ablanczkürthi Ghyczy Zsuzsánna volt neje, eredeti okiratokból is állithatom. És eme — még az unokák között is fenforgó erdélyi birtokviszonyok is igazolják, hogy a Géczi-nek nevezett János erdélyi gubernátor valósággal a Ghiczy családból eredett.

[2] Szalárdy: Siralmas krónika. 28. l.

[3] 1559-ki 38. törv. cz.

[4] Családi levéltár Elenchusa pag. 165. Nro 4.

[5] Ugyanott pag. 1. Nro 4.

[6] Ugyanott pag. 4. Nro 11.

[7] Esztergami káptalan. Capsa 1. Fasc. 9. Nro 18. 24.

[8] Ugyanott Capsa 1. Fasc. 9. Nro 22.

1550-ben I. Ferdinand királytól engedélyt nyert az assakürthi várkastély megépitésére, és vérhatalmi kiváltságot, mely utódjai által az assakürthi javakban a legutóbbi időkig gyakoroltatott [1]). 1553-ban Assakürtre ismét ujabb királyi adományt nyert. 1554-ben György, Farkas és János testvéreivel együtt Ablanczkürt egy részére Divéky Ambrus magszakadtán nádori adományt kap [2]) 1558-ki május 27-én I. Ferdinand királytól István nevü fiával együtt uj adományt nyer iktatási parancscsal együtt egész Assakürth és Kis-Vicsap, tovább Ilmér, Paincza, Vasárd, Kis-Rippény, Vámos-Ujfalu egy részére, és az egész Kis-Trencsén, Nádas, Kis-Elecske, Jablanczkürth és Tormás pusztára, Alsószőllősi és Gencsi részbirtokra Nyitra megyében, és egész Oszlány mezővárosra Bars megyében [3]). Ghyczy Józsának második neje Győrödy Dorottya volt, ki már 1562-ben mint özvegy és Pál s Anna gyermekeinek gyámja néhai férjének első nejétőli fia: Ghyczy István ellen azért tartott tanuvallatást, és 1563-ban azért idézteté még vele együtt Ghyczy Györgyöt is, mert ezek őt az assakürthi várkastélyból kizárták [4]). Hasonlóan bántak az özvegy Győrödy Dorottyával Bars megyei Oszlány helységre nézve is, hová 1564-ben az özvegy Pál és Anna gyermekeivel együtt helytartósági parancs folytán behelyeztetett [5]). Györödy Dorottya utóbb Torda Zsigmond pozsonyi kamarai tanácsoshoz ment férjhez [6]), és még ezután is voltak bajai sógoraival.

1564-ben Ghyczy György, Farkas és János testvérüknek Józsának örökösei neveikben is tiltakoztak, hogy Józsának fia István bizonyos arany és ezüst szerekről Győrödy Dorottyának és utóbbi férjének Torda Zsigmondnak levelet szándékozik adni [7]).

---

[1]) Családi levéltár Elench. p. 7. Nro 1. És Nyitra megyei Jegyzőkönyv 1797-ki p. 469.

[2]) Családi levéltár Elench. p. 13. Nro 11.

[3]) Esztergami káptalan Capsa 1. Fasc. 9. Nro 21. és Családi levéltár.

[4]) Családi levéltár El. pag. 102. Nro 3.

[5]) Ugyanott p. 39. Nro 1.

[6]) Kovachich: Scriptores Minor. I. pag. 112—128. közöltetik Torda Zsigmond Ephemeris-e, hol az 1563-ról irja: *XX. Decembris Matrimonium cum Generosa Domina Dorothea Gyerewdy secundum nos deciditur ex Judicio de sede Ecclesiae strigoniensis, contra Stephanum Teutsi impudentissimum calumniatorem.* — Az 1564-re pedig irja: *Januar. 25. nuptiae nostrae cum Dorothea Gyerewdy.* Kovachich helytelenül vagy tévedésből veti utánna, hogy „fuit autem. prius nupta Stephano Giczio" mert az oklevelek mutatják, hogy előbb Józsának volt neje.

[7]) Esztergami káptalan. Libro 3. fasc. 58.

1566-ban Ghyczy István magnélküli kihalása esetére Aranyán Dömény itélőmester előtt Oszlány, Kis-Vicsap, Felső-Vásárd, Ilmér, Család, Geszte, Kernye, Kis-Elecske, Gencs, Tormás, Branics és Korláthkő anyai javaiban Pál testvérét és följebb nevezett nagybátyjait teszi örököseivé [1]; és erre azon évi junius 18-án Miksa király beleegyező iktató parancsot ad [2].

1567-ben Györödy Dorottya és férje Torda Zsigmond néhai Ghyczy Józsa javaiból ujolag kizáratván, azokba hogy behelyeztessenek, Miksa király Nyitra megyéhez intézi bevezetési parancsát [3].

1570-ben Ghyczy István megegyezik Györödy Dorottyával az assakürthi kastélyba leendő behelyezése iránt.

1574-ben Ghyczy Pál és Anna Koronthály Ákosné osztató parancsot eszközölnek testvérük Ghyczy István ellen; ennek folytán végre sok perlekedés után 1577-ben egyességre lépnek; Pálnak lakóhelyül Ablanczkürth jut, Annának lakásul Kis-Vicsap, és mindkettőnek birtokul a kis-vicsapi, alsó-vásárdi, ohaji és szentgyörgyi jószágrészek és Ilmérnek fele része, István magának Assakürthöt és Oszlányt tartá [4].

Istvánnak Forgách Krisztinától fia volt György, ki 1611-ben tett végrendeletet, melyben egyetlen leánya Magdolna részére gyámnokokat rendel, és nejének és leányának Assakürthöt és Oszlányt hagyományozza [5]. E végrendeletnek Ghyczy János és Ferencz ellentmondtak; és midőn Györgynek halála után 1622-ben özvegye Révay Erzsébet, és leánya Ghyczy Magdolna, ekkor már Balassa Simonné, a javakat elosztták, Ghyczy János és Ferencz az ellen ismét tiltakoztak [6]. Ez ág Magdolnában kihalt.

---

[1]) Családi levéltár pag. 107. Nro 6.
[2]) Ugyanott pag. 108. Nro 7.
[3]) Ugyanott pag. 104. Nro 13.
[4]) Családi levéltár Elench. pag. 106. Nro 5.
[5]) Ugyanott pag. 111. Nro 4.
[6]) Relatoriae Magn. Francisci Zánthóházy super prohibitione divisionis bonorum Georgii condam Ghyczy inter Dnam Elisabetham Révay ejusdem Georgii, filii condam Josae Ghyczy relictam viduam ab una, et Magnif. Simonem Balassa de Gyarmat et Dnam Magdalenam Ghyczy consortem ejusdem, filiam vero ipsius Dnae Elisabethae Révay ex praefato condam Georgio Ghyczy marito suo susceptam ad instantiam Egregii Joannis et Francisci Ghyczy filiorum Pauli, filii ejusdem condam Josae Ghyczy. Családi levéltár p. 39. Nro 2. És Esztergami káptalan Capsa 31. Fasc. 10. Nro 13.

Józsának másik fia Pál, kiről már volt emlékezet, ágazatát maig fentartá. Nebojszai Balogh Borbálától két fia maradt: Ferencz, ki utód nélkül szált sírba, és II. János, kinek Armpruster Máriától négy fia született: István, József, Pál és János. Ezek közül József magnélkül halt el; a másik három által a család három ágra oszlott; a jelen században azonban Pálnak és Jánosnak ágai, sőt Istvánnak is Ferencz fiától ága még előbb, fiu-ágon kihalván, most már csak III. Pál fiainak Miklósnak és Lászlónak maradékaiban áll fen a család.

Nevezett Miklós és László 1705—1711-ben a kurucz táborozásban részt vevén, László a szathmári békekötés után külföldre menekült, s onnan sok viszontagság után királyi kegyelemmel csak 1720-ban tért vissza.

A család tagjai közül Nyitra és Komárom vármegyében mind a régibb, mind az ujabb időben számosan viseltek előkelő megyei hivatalt. A többi közt Gáspárnak fiai közül

József Komárom megyének 1790—1806-ban másod alispánja, többször országgyülési követ, királyi tanácsos, majd országbirói itélőmester, utóbb a hétszemélyes királyi tábla ülnöke, és Torontál megye főispánja lett.

Ferencz szintén Komárom vármegyében 1806-ban másod-, 1810—1819-ben első alispán, s több izben követ volt.

Péter Nyitra megyében volt első alispán; az 1825-ki országgyülésen mint al-nádor hosszabb ideig, később a nagyszombati kerületi tábla elnöke volt. Meghalt 1838-ban. Nejétől Kvassay Klárától gyermekei:

1) Miklós (szül. 1800-ban) Budán a m. kir. udv. kamaránál 1820-ban fogalmazó, 1822-ben kameral. ügyész Fiumeban, 1833-ban titkár, és 1846-ban tanácsos a nagymélt. magyar kir. udv. kamaránál, és e minőségben 184⁷/₈-ban egyszersmind a bácskai kincstári javadalmak administratora, 1848-ban pénzügyminiszteri tanácsos. Meghalt Budán 1853-ban mint cs. kir. fő-pénzügyi tanácsos. Fiume és Buccari magyar tengerparti városoknak patriciusa volt. Első nejétől Pfisterer Karolinától *a)* László fia; második nejétől nemes Terzi Franciskától *b)* Péter szül. 1831., a bécsi cs. kir. mérnök-kari Akademiában tanult. Jelenleg első osztályú mérnök-kari kapitány Piacenzában. 1858. óta cs. kir. kamarás. *c)* Franciska szül. 1832-ben. Férjhez ment 1857-ben Ebner Rudolf lovag, cs. kir. mérnök-kari kapitányhoz. — *d)* Emil szül. 1834-ben. 1847-ben a bécsi cs. kir. Therezianumi lovag

intézet növendéke. 1854-ben Budán helytartósági fogalm. gyakornok, 1855. óta fogalmazó. e) Livió szül. 1838-ban. Hadfi a weiskircheni cs. kir. tüzéri Akademiában. f) Hedvig szül. 1842-ben.

2) Antal ezredes, meghalt 1849-ben. Nejétől báró Bakonyi Antoniától egyetlen leánya Emerentia él.

3) Károly meghalt 1846-ban. Jánosy Nepomuczenától leányai Anna és Mária.

4) Ágostonnak Ocskay Zsófiától leánya Gabriela.

5) Mária Szászy Ambrusné.

Józsefnek (Gáspár fiának) Jeszenszky Teréziától született gyermekei közül Ráfael Komárom megyének 1823-ban főjegyzője, 1832-ben másod-, 1840—1844-ben első alispánja, 1830. 1832 1840-ben országgyülési követe. Sándor Nepomuczenától egyetlen leánya Agata. Ráfael testvérének Jánosnak egyik fia Ghiczy István a forradalmiak részén Buda ostromában esett el 1849-ben.

Ferencznek (Gáspár fiának) több gyermekei közül Kálmán Komárom megyének 1840-ben főjegyzője, 1843-ban egyszersmind országgyülési követe, 1844-ben első alispánja 1847-ig, midőn nádori itélőmester lőn [1], és e minőségben részt vett az 1847-ki országgyülésen, 1848-ban igazságügyi államtitkár volt, és Komárom megyének a nemzetgyülésen egyik képviselője. Neje bodorfalvai Baranyay Borbála 1858-ban julius 20-án kora 46, házassága 24. évében halt meg Pesten [2]. Egyetlen fia Ferencz.

A család azelőtt az ágostai evang. hitvallást követte. Gáspár tért által a XVIII. században a rom. kath. vallásra [3].

Ghillány család. (Lázi és berniczei báró és nemes). Eredeti helye Liptó vármegye; e megyében fekszik — a most is a család által birt — Lázi és Bernicze helység, melyről előnevét irja.

Törzse Sibran és Mravik 1230-ban éltek. A XV. században (jelesül 1460-ban) élt lázi Ghillány Simon [4].

Idővel a család több megyébe elszármazott. Trencsén megyében

---

[1]) Fényes: Komárom várm. 60. 61.

[2]) Pesti Napló 1858. aug. 14 szám.

[3]) A család neve — mint följebb tárgyalva volt, — a közönséges szólásmód szerint, s ennek folytán Istvanffy s még egy-kettő kivételével a történetirók által, és a családfákban is többnyire Géczy-nek iratott; azonban a fen emlitett kir. adomány s megujitó nemesi czimeres levelekkel megegyezőleg a család magát ugy irja, mint e czikk elején olvasható.

[4]) Lehoczky Stemmatogr. II. 155.

Ghillány Miklós 1618-ban alispán volt, és kir. udvarnok, kapta Liptó megyében Teplát [1]).

1667-ben Ghillány György volt Trencsén megye alispánja [2]). Ugy látszik ezen György lőn később a pozsonyi kamaránál tanácsos [2]), és 1688-ki mart. 4-én [3]) bárósagra emeltetett. Neje báró Nadányi Erzse (Zsófia) volt.

Czimere a paizs kék mezejében zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban királyi koronát tartva. A paizs fölött bárói korona van, és azon koronás sisak nyugszik, melyből a paizsbeli leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Báró Ghillány Györgynek egyik fia János 1741-ben tábornok. — Ugy látszik másik fia azon György, ki 1699-ben Nagyszombatban tanult, és utóbb Zemplén vármegyébe telepedett, hol 1751-ben birtokán Véken az evang. egyházat a katholikusoknak adá át [5]). És tán leánya báró Ghillány Francziska Szirmay Antalné, ki Véken 1791-ben egy kápolnát épitteté ujra fel [6]).

Zemplén megyében e század elején birtokos a család Gesztely, Csáklyó, Vehécz és Bánócz helységben [7]). Ugyan e megyében Ghillány János 1793-ban aljegyző volt [8]).

1812-ben b. Ghillány János a Ludoviceára 100 frtot adott [9]).

Lazi és berniczei báró Ghillány Sándor 42 éves korában 1842. január 11-én halt meg Ungvárott, és eltemettetett Szerednye mezővárosában, melynek vásárjogot szerze, és melyet kézmű-készitvényekkel és gőzgépes szeszgyárral élénkitett [10]).

---

[1]) Lehoczky: Stemmat. II. 155. az évet 1521-re teszi, ellenben I. p. 213. 1618-ik évet ir; mi valószinűbb.

[2]) 1681-ben a határvizsgáló választmány tagjául választatott a 23. törv czikk szerint. — 1693-ban is a pozsonyi kamaránál volt tanácsos.

[3]) Collect. Herald. pag. 105.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 289.

[6]) Ugyanott 288.

[7]) Ugyanott 227. 335. 343. 370. stb.

[8]) Ugyanattól not. hist. 331.

[9]) 1812-ki törv. cz.

[10]) „Világ" polit. hirlap 1842. jan. 17-ki szám.

Trencsén megyében élt a XVII. század vége felé lázi Ghillány Illés (Elias), ki Gyurczinán is birtokosnak irá magát, és gróf Illyésházy György uradalmainak igazgatója volt. Meghalt 1681-ki sept. 30 án, kora 61. évében, eltemettetett a trencséni paroch. egyházban [1]). Ennek családja néhány izen igy alakult [2]):

Illés
Ghillány de Lázi
et in Gyurczina.
† 1681.

Ádám 1709.	István

Ádám 1709. gyermekei:

Illés	Gáspár	Ádám	Tamás	Éva	Kata-Szidonia	Anna-Mária
1728.	1727. Trencsén vm. pénztárnoka.	1728.		(Szkalka József)	(Sirmiensis Mátyás)	(Szent-Iványi György)

Pozsony megyében éltek Ghillány Péter, ki azon megyében 1730-ki mart. 2-án választatott szolgabiróvá.

1732-ben Ghillány Kristóf, és Borbála Farkas Sámuel Csonkaberg magyar lovas ezredbeli kapitány neje.

1741-ben Ghillány Károly arany-sarkantyús vitéz (Eques auratus).

1797-ben Ghillány József Nyitra megye alispánja.

1760-ban élt Ghillány László, ki ily családot alkotott:

László
1760.
(Vachott Zsuzsa)

György	Zsuzsa	Mária
1769.	(Básthy Sámuel özvegye 1781.)	(Tornyosné)

A család jelenleg is Magyarország több megyéjében bárói és nemesi ágon él.

Erdélyben is voltak Ghillányiak, kik berinczházi előnévvel éltek. Berinczházi Ghillány Gergely [4]) Apaffy I. Mihály erdélyi fejedelem nővérét Annát birta nőül, és 1660-ban ő vivé meg az adót Ali basának Nagyváradra annak bevétele után. Birt Doboka megyében Cserneken is [5]). Jelenleg Erdélyben nincsenek.

---

[1]) Kaprinay Mss. A. tom. VI. pag. 50. hol sir-irata olvasható.

[2]) Perbeli iratok szerint.

[3]) Kővárynál 270. lap. barnuczházi-nak irva.

[4]) Bethlen Miklós Önéletirása. Kiadta Szalay László. 391. 392. 547.

[5]) Hodor: Doboka várm. 89. l.

Giber család. 1624-ben nyerte a czimeres nemes levelet. Czimere a vért kék mezejében hármas zöld dombon gyürödző kigyó farkát fölfelé tartva. A középső dombon piros lábú és csőrű fehér galamb áll kiterjesztett szárnyakkal. A vért fölötti sisak koronáján ugyanazon alak látható. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-vörös [1]).

Giczey család. Gömör megye nemes családa. Giczey Farkas 1600-ban Gömör vármegye alispánja volt [2]). 1680—1683-ban ugyan e hivatalban állt Giczey G á b o r, ki 1680-ban többekkel együtt a szendrői kapitány által Tökölyi iránti hűséggel gyanusittatva — fogságba vitetett [3]).

Gidófalvy család. (Gidófalvi). Háromszéki székely család, kiterjedve Kővár vidékére is.

1756-ban gidofalvi Gidófalvy Ferencznek neje albisi Bakcsi Klára.

1847-ben Gidófalvy J á n o s Sepsi és Miklósvárszék kir. pénztárnoka. — G. L á s z l ó háromszéki tiszteletbeli jegyző. — Gidófalvy D o m o k o s kézdi szék ügyésze.

Kővárvidékén 1847-ben G. F e r e n c z tiszteletbeli jegyző, — P á l pénztári irnok.

Giletffy család. Régi kihalt család, mely zászlós urakat mutatott fel a XIV. században. Törzse G i l e t [4]); kiről a család Gileti, Giletffy, sőt Geleti G e l e t f f y-nek is iratik.

G i l e t n e k fia M i k l ó s 1343-ban nádor volt. — 1346-ból pecsét-czimerét, melyen e körirat vala olvasható: „S. N i c o l a i G i l e t i P a l a t i n i H u n g a r i e e t J u d i c i s C u m a n o r." mutatja az ide mellékelt metszvény, melyen oroszlán és tigris látszik küzdeni. Fölöttök egy négyfelé osztott, s egymással ellenkezőleg szinezett udvarú vért tünik fel.

Miklós nádornak fiai: J á n o s tárnokmester, L á s z l ó veszprémi püspök, D o m o k o s Hont vármegye, A n d r á s Nógrád vármegye

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör pag. 758.

[3]) Ugyanott 759.

[4]) Fejér · Cod. Dipl. tom. VII. vol. II. p. 165. 200.

főispánjai voltak, midőn 1363-ban Szathmár megyei Fejér-Gyarmatot kapták kir. adományban [1]).

1355-ben Giletfi János volt Nógrád vármegye főispánja [2]).

Miklós nádornak is volt János testvére.

1360-ban élt Gileti Lénárd [3]).

Ugy látszik a család törzse Gilet mester 1300-ban egyelőre „de Posega" előnévvel élt [4]).

Giletffy vagy Geletffy család élt még a XVI. században is, erről tesz tanuságot az 1599-ki 39. törv. cz., mely rendeli, hogy a Geletffy család részére hozott itélet végrehajtassék. Ugyanez időben (1580—1601.) Giletffy Anna Berzeviczy János neje [5]).

Gilg család. (Gilgenburgi). 1790-ben gilgenburgi Gilg János kapta a czimeres nemes levelet.

Czimere négyfelé osztott vért, azonban a vért közepén viz-szintesen fehér folyam hullámzik. Az első és negyedik osztály arany udvarában az osztály oldalából kétfejü fekete sasnak fele része látszik ki. A második és harmadik osztály kék mezejében zöld téren fehér bástya-torony nyulik fel, alúl kapuval. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között szintén az előbb emlitetthez hasonló bástya-torony nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék [6]).

Gilgenburgi Gilg szeraf. Ferencz 1815-ben a magyar kir. udvari kamarának sellyei uradalmi igazgatója.

Gilligh család. Gilligh Kristóf Budáról származott Sopronba, hol a város tanácsosa volt. Fiai: Kristóf, Máté és Farkas 1588-ban nyertek czimeres nemes levelet [7]).

Czimerök ez: a vért jobboldali felső szögletéből a baloldali alsó szögletig rézsútosan egy fehér folyam vonul le. Az igy kétfelé osztott vért felső vörös udvarában, és az alsó kék udvarban is egy-egy fehér liliom fekszik. A vért fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki,

---

[1]) Szirmay: Szathmár várm. II. 233.

[2]) Fejér: Cod. Dipl. tom. IX. vol. II. p. 444 — IX. 2. 265.

[3]) Ugyanott tom. IX. vol. III. p. 216.

[4]) M. Akademia Történelmi tár. IV. 177.

[5]) E munka II. köt. 51. lapon a családfa VII. táblázatán.

[6]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[7]) Lehoczky Stemmat. II. 156. Hol egyszersmind iratik, hogy Fister János pozsonyi senator nejével Gilgin Annával 1572-ben ugyanezen (a Gilligh családéhoz hasonló) czimerrel nemesittetett meg, és a nemes levél Somorján 1623-ban hirdettetett ki.

első jobb lábát ragadozásra nyujtva ki, a balban pedig fehér liliomvirágot tart. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék [1]).

Gilligh Jakab királyi udvarnok volt [2]).

Gilligh Mátyás 1730-ban a budai kerületben tartományi biztos.

Gilligh Alajos 1815-ben a m. kir. helytartóságnál volt hivatalnok.

Gillyén család. (Borbereki, nagy-enyedi). Erdélyben Alsó- és Felső-Fejér megyében és Maros-székben találunk Gillyén családra.

Borbereki Gillyén János 1794-ben Alsó-Fejér vármegye alispánja volt.

Nagy-enyedi Gillyén József Felső-Fejér vármegyei tiszteletbeli jegyző 1847-ben. Birtokos Bürkösön.

Gillyén Dánielné szül. Brádi m.-igeni és sárdi birtokosúl iratik.

Gindly család. (Tengeliczi). Ismert törzse Gindly Fülöp-Orbán a XVII. században Nagy-Győr sz. kir. város bírája volt, ki — mint az előttem fekvő eredeti okmány mutatja — nejével Krumprecht Annával, fivérével Gindly Balással és mostoha fiával Herman Györgygyel 1678-ki február 20-án kelt czimeres nemes levélben I. Leopold magyar király által megnemesittetett. 1686-ban Székes-Fejérvár és Buda várának a törököktőli visszafoglalásakor mindketten mint Győr megyei insurgensek harczoltak, s magokat megkülönböztették.

A czimer — melyet az érintett oklevélben kaptak, — mint itt a metszvény mutatja: egy fenálló hadi vért, melynek kék udvarában hármas szikla-domb áll, a középsőn királyi koronából köldökig vad ember emelkedik ki, fejét zöldből font koszorú övedzi, jobbjában három arany búza-kalászt tart, melynek középsőjén kis madár ül; bal kezével tojásdad alakú vértet tart, mely

[1]) Burgstaller: Collectio Insignium Nob. Hung.

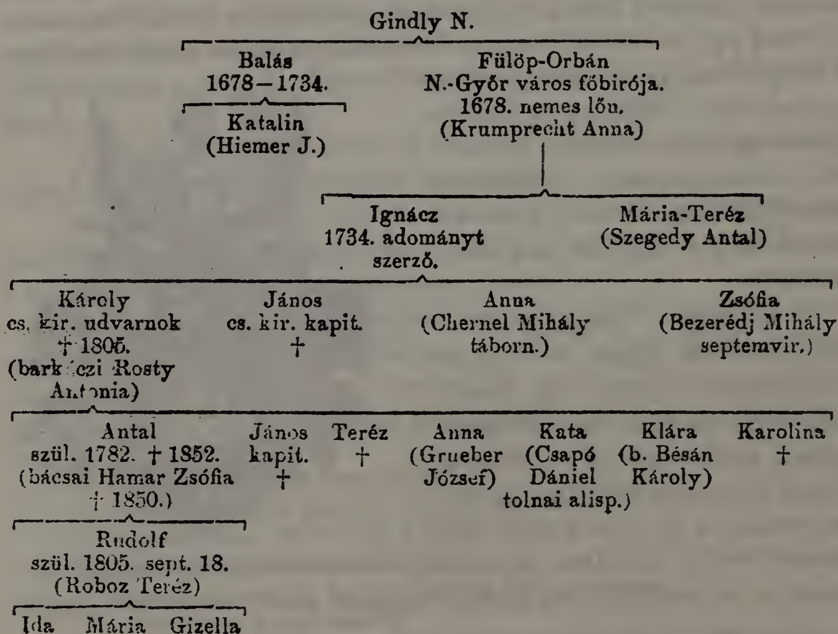
[2]) Lehoczky Stemmat. II. p. 156.

Magyarország czimerét képezi. A vért fölötti sisak koronájából a vértbelihez egészen hasonló vad ember emelkedik ki, a koronából kétfelől kinyuló és kiterjesztett sas-szárny között. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A nemesség-szerző Gindly Fülöp-Orbánnak fia Ignácz, és följebb emlitett nagybátyja Gindly Balás 1734-ki octob. 15-én III. Károly király által Tengeliczi előnév használhatása mellett Tolna megyei Medinai (másképp: Mede-i), Tengeliczi, Apáthy, Hidgyai, Bikádi és Hidvégi mintegy két négyszegü mérföld terjedelmü jószágokkal adományoztattak ugy, hogy azok $^3/_4$ része Gindly Fülöp-Orbán utódait, $^1/_4$ része pedig G. Balást illette; és e jószágoknak a család mai napig birtokában van.

Balásnak egyetlen leánya Katalin Hiemer J. neje lőn, s tőle a nagy-jeszeni Jeszenszky-ek, berneki Bernrieder-ek és dezséri báró Rudnyánszky János, nemkülönben gróf Ibrakerné szül. báró Rudnyánszky Terézia származtak.

A család leszármazását a következő táblázat mutatja:

Mint a táblázat mutatja — Gindly Fülöp-Orbánnak két gyermeke maradt: Ignácz és Mária-Terézia mező-szegedi Szegedy Antal hitvese, kinek magvaszakadt.

Ignácznak négy gyermeke született:

1) János, ki mint cs. kir. kapitány gyermektelenül halt el.

2) Anna chernelházi Chernel Mihály cs. kir. tábornok és val. belső titkos tanácsos neje, szintén magnélkül mult ki.

3) Zsófia bezerédi Bezerédj Mihály hétszemélyes táblai ülnök neje, kinek utódai Bezerédj-ek, zichi és zajki Zichy-ek, Ferenczy-ek.

4) Károly Mária Terézia alatt a magyar királyi testőr-seregben tiz évet töltött; utóbb cs. kir. udvarnok volt. Meghalt 1805-ben. Neje barkóczi Rosty Antonia, ki anyja szala-pataki Nagy Erzsébet után a Hahold-tól eredt lindvai Bánffy családból vette leszármazását. Károlynak gyermekei következők:

a) János mint a fölkelő nemes seregnél kapitány magnélkül halt el.

b) Teréz szintén utódok nélkül mult ki.

c) Anna Grueber József hitvese lőn, leánya Grueber Mária Hegedűs Antalné.

d) Katalin néhai Csapó Dániel tolnai alispán és követ neje, anyja az 1856-ban kimult Csapó Idának, nemeskéri Kiss Pál volt fiumei kormányzó nejének.

e) Klára szekcsői báró Bésán Károlyné, anyja b. Bésán Jánosnak.

f) Karolina magnélkül halt el; — és

g) Antal megyéjének egyik előkelő táblabirája született 1782-ben. Meghalt 1852-ben. Hitestársa bácsai Hamar Zsófia (meghalt 1850-ben), kitől fia

Rudolf szül. 1805-ki sept. 18-án. Tolnában 1831-ig a megyei pályán aljegyzői és szolgabirói hivatalokat viselt, utóbb (1842—48.) okszerü gazdászati értekezéseivel a „Magyar Gazda" czimü folyóiratot gazdagitá. Nejétől Roboz Teréztől gyermekei: Ida, Mária és Gizella.

Girincsy család. (Girincsi és pósa-csécsi). Zemplén megye kihalt családa. 1366-ban Girincsy Gergelynek leánya Beke özvegye Zemplén megyei Girincs helység felébe, és a Sajó vizén épült malom szintén fele részébe, nemkülönben ott a szent Szűz tiszteletére épült

egyház kégy-uri jogába iktattattak be [1]). A család kihalván, leányágon utódai Nikházyak s gróf Dőryek voltak.

Gíróthi család. (Giróthi †). Erdély kihalt családa. A XVII. század elején éltek Giróthi Gergely, István és János Girótban, magnélkül halván el mind, s köztük legutoljára Giróthi János, kinek özvegye Drávai Anna utóbb Girótban lakott, Torma Miklóshoz menvén férjhez, ettől fia Torma Péter II. Rákóczy Györgytől Giróthi Jánosnak magszakadtán nyerte a giróti jószágot 1650-ki april 30-án kelt beiktatási parancs mellett [2]).

Glabits család. Glabits János-Károly beszterczebányai jegyző I. Ferencz királytól 1802-ben nemesittetett meg. Ekkor nyert czimere következő: a vért ezüst mezejében zöld téren az igazság istennője áll bekötött szemekkel, fehér ruhában, sárga czipellőben, kék válfoszlánynyal; jobb kezében a pallost, a balban az arany mérleget tartva. A vért fölötti sisak koronáján kék ruhás férfi-kar iró-tollat tart. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék [3]).

Glaczinger család. Glaczinger János-Mihály 1714-ben III. Károly király által nemesittetett meg [4]).

Czimere a vért kék mezejében hármas zöld halmon arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronáján fészkén ülő fehér pellikán fiait mellé vérével táplálja. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Glechich család. Horvátországi család a Wachich nemzetségből. 1486-ban élt Glechich György, és tanuskodott a Blagayak ügyében [5]).

Glésán család. (Geyesi). Székely család. Közülök geyesi Glésán Miklós 1571-ben Maros-szék ülnöke volt [6]).

Glésán Kristóf 1601-ben Székely Mózses hive [7]).

Glogowszky család Glogowszky Lajos az 1840-ki országgyülésen nyert honfiusitást [8]). Eredetére nézve lengyel. Neje Paukovics Anna, (ki előbb gr. Stahrembergné volt). Első nejétől leánya Oktavia.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 82.

[2]) Báró Bornemisza család levéltárában eredeti okmány után Török A. közlése szerint.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[4]) Collect. Herald. Nro 626.

[5]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 320.

[6]) Kállay : Székely nemz. 250.

[7]) Wolph. Bethlen Hist. tom. V. p. 4.

[8]) 1840-ki 52. törv. cz.

Glós család. I. Ferdinand királytól 1563-ki dec. 4-én kelt, és 1565-ben Zólyom megyében kihirdetett kiváltságos levélben [1]) nemesi rangra emeltetvén, a nemesség-szerző János fiában. Boldizsár már Királyfalvának örökös ura (haereditarius dnus in Királyfalva), és Zólyom várában (hol egy kőbe vésve neve most is felismerhető) kapitány volt, s a törökök ellen viselt csaták közt többi közt 1591-ben Esztergamnál győzelmesen harczolt; 1595-ben pedig mint királyi ember (homo regius) iktatá be a Hudoba családot Alsó-Rakitóczon.

Boldizsárnak fia Glós János [2]) nejével Érsek Rebekával 1649-ki sept. 25-én kelt, és 1650-ki május 5-én szintén Zólyom megyében kihirdetett czimeres levélben III. Ferdinand király által előbbi nemesi kiváltságaiban ujolag [3]) megerősittetett, és — mint itt a metszvény mutatja — következő uj czimert nyert: a fenálló hadi vért égszin udvarában zöld tér fölött természetes szinü daru áll, és fölemelt jobb lába körmei közt három fehér tollat tart. A vért fölött nyugvó nyitott sisak koronáján az előbbihez egészen hasonló daru áll, jobb lábában fejékül késziteit gém-tollakat [4]) tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A Glós család ezelőtt szétterjedt Zólyom, Komárom, Gömör, Bács, Nógrád, Pest, Thurócz, Sáros, Zala és Szepes vármegyékbe, hol annak rendje szerint ki is hirdettettek.

---

[1]) Közlött okmányok szerint.

[2]) A családnév azon kor szokása szerint deákositva Glosius-nak iratott. E János irá magát először a nemesség megerősitő kiváltságlevélnél fogva kizárólag Glós-nak, és azóta folyton igy irá minden ivadéka. Míg az első nemességszerzőnek egyik utóda szintén János Benko Anna nejével külön ágat alkotva, Glosius néven terjeszté tovább családát, mely több jeles evang. lelkészt mutatá a hazának, s nem rég Pesten lakott Glosius Dániel személyében fi-ágon 1836-ban ki is halt.

[3]) Az okmány szavai szerint: „*alioquin praerogativa nobilitari insignitos, rursus et denuo etc.*"

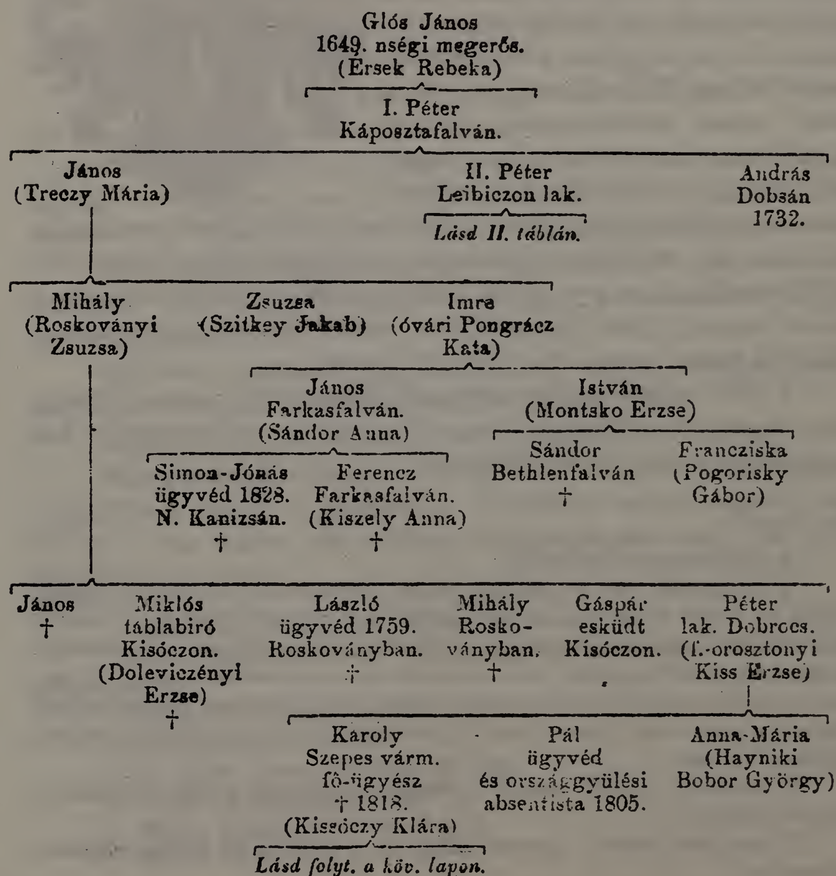
[4]) Az oklevél szavai: „*pennas ardearum in ornamentum capitis artificiose confectas etc.*"

Jelenleg a család legtöbb tagja Szepes vármegyében birtokos, hol ősi birtokaik Kisóczon, Bethlenfalván, Miklósfalván, Primóczon, Sz.-Andráson, Hozeleczen, Micsedelfalván, Kakas-Lomniczon, Leibiczon, Iglón fekszenek, ugy szintén birtokosok Gömör s Nógrád vármegyében is.

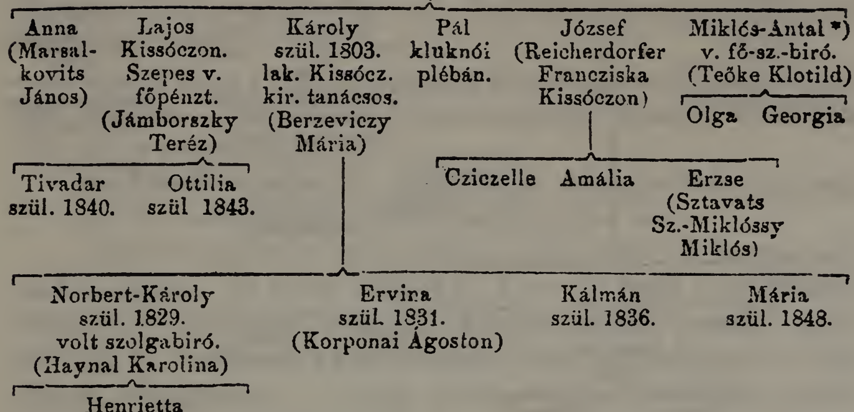
A nemesség-megerősitést nyert Glós János és neje Érsek Rebeka után a család két fővonalra — ugymint a Bethlenfalvi-kisóczi és Leibiczi fő-ágakra szakad, amazt a következő vagyis I-ső, — a leibiczi vonalt a II. táblázat mutatja.

I. tábla.

Bethlenfalvi-kisóczi vonal.

Károly *ki az előbbi lapon.*
Szepes várm. fő-ügyész.
† 1818.
(Kissóczy Klára)

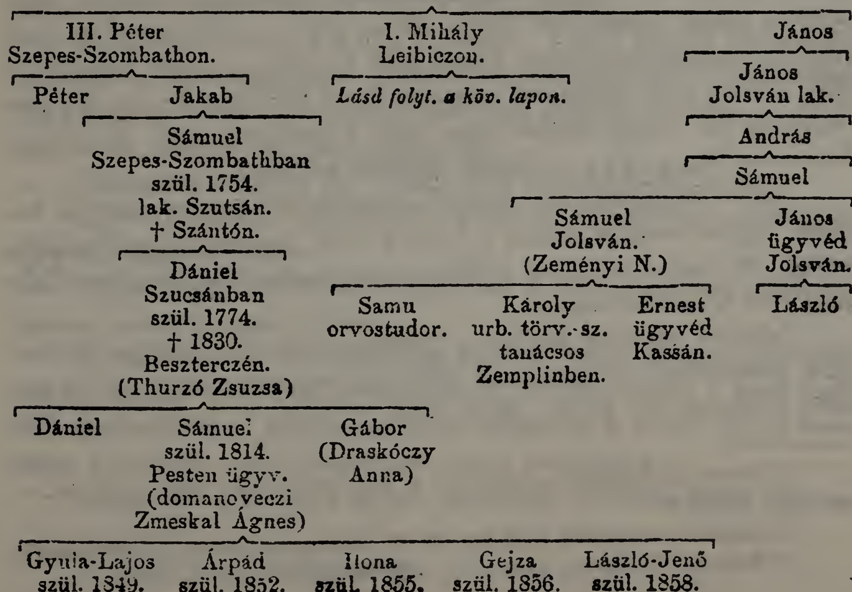

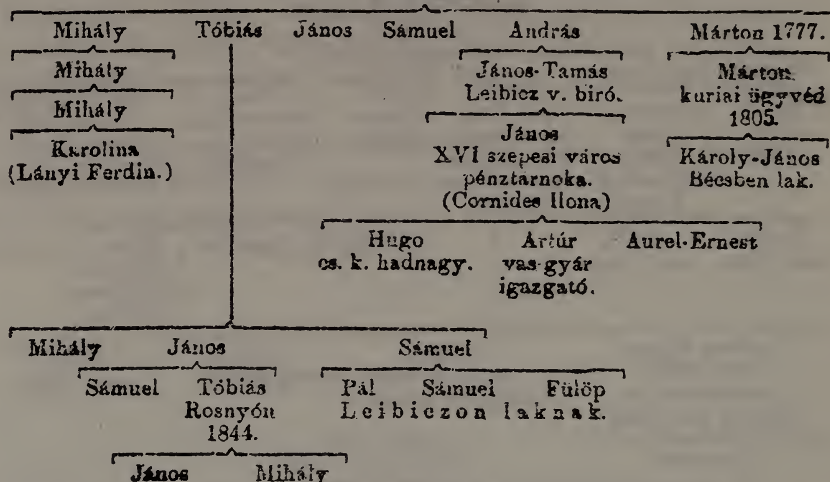
*) Ezeknek testvéreik még: A p o l l o n i a (Doleviczényi Ján.); M á r i a (Tulatsné).

II. t á b l a.

Leibiczi vonal.

II. Péter *lásd I. táblán.*
Káposztásfalváról
Leibiczra költöz.

Mint látjuk, a táblázat élén álló Jánosnak Érsek Rebekától született fia I. Péter a Szepességben Káposztásfalván lakott. Ennek három fia: János, II. Péter és András maradt. Közülök András, ki 1732-ben nemesi bizonyitványt vett ki Szepes megyétől, Dobsán lakott. II. Péter a leibiczi vonalt alkotá, melynek leágazását a II. táblán látandjuk. János, ki Bethlenfalván lakott, a bethlenfalvi kisóczi ágnak lőn törzse, és az 1725. s 1733-ki nemesi vizsgálatkor nemességét Szepes megye előtt két fiával együtt igazolta [1]). Nőül Treczy Illés alispánnak primóczi Szent-Miklóssy Erzsébettől született leányát Treczy Máriát vette, kitől három gyermeke: Mihály, Imre és Zsuzsánna Szitkey Jakabné született.

Imre Bethlenfalván lakott, s unokáiban fi-ágon családát bevégzé. Egyik unokája Simon-Jónás mint ügyvéd Nagy-Kanizsára szakadt, és Szepes megyétől 1828-ban nyert nemesi bizonyitványt Zala megyében [2]) is kihirdetteté.

Imrének testvére Mihály Bethlenfalván és Kisóczon közbirtokos Roskoványi Zsuzsannával több fiat nemzett; közülök Péter előbb 1759-ben dec. 10-én, majd utóbb 1771-ben [3]) László és Mi-

[1]) Protoc. C. Scepusien. anni 1725. p. 246. 248. — anni 1731. p. 94. 104. — anni 1733. pag. 243.

[2]) Szepes vármegyétől 1828-ban 24. sz. alatt nyert nemesi bizonyitványt.

[3]) Protocol. C. Scepus. anni 1771. pag. 88. 92.

hály testvéreivel együtt nemesi bizonyitványt vett ki Szepes megyétől, mely Nógrád, Sáros és Bács megyében is kihirdettetett. Többi testvérei magnélkül halván el, Péter, ki Nógrád megyei Dobrocson és Guttán is lakott, tartá fel ágazatát. Nejétől felső-orosztonyi Kiss Erzsétől gyermekei:

a) I. Károly Szepes vármegye fő-ügyésze és táblabirája. Meghalt 1818-ban. Neje vizini és nemes-kotessovai Kissóczy Klára volt, kitől fiai és unokái élnek.

b) Pál Pesten ügyvéd, és az 1805-ki országgyülésen képviselő.

c) Anna-Mária hayniki Bobor Györgyné volt.

Szepes megyében a család tagjai számos évek óta megyei hivatalokat viseltek. Az utóbbi időben II. Károly (szül. 1803.) előkelő táblabiró, fő-ügyész volt, jelenleg cs. k. tanácsos; fia Norbert szolgabiró volt. — Testvére Miklós-Antal, kinek neje csépánfalvi Teőke Klotild, főszolgabirói, — másik testvére Lajos adószedői hivatalt viseltek.

A leibiczi vonalon (a II. táblán) I. Mihálynak fia Márton Szepes vármegyétől 1777-ki oct. 8-án, fia Márton 1805-ben, ennek fia Károly-János 1835-ben vesz ki nemesi bizonyitványt.

Jánosnak fia Tóbiás (lak. Rosnyón) 1844-ben, és fiai: János és Mihály hirdettetik ki nemességüket Szepes vármegyében.

Sámuelnak fia Sámuel (lak. Jolsván) 1836-ban kap nemességére igazoló levelet szintén Szepes vármegyétől.

A most élők közül János táblabiró, a XVI szepesi városok kerületének előbb főjegyzője, utóbb főpénztárnoka volt. Ennek fiai: Hugo cs. kir. hadnagy a korona-főherczeg Rudolf ezredben; Artúr bányász és vas-gyár igazgató Gömörben.

Dánielnek fia Sámuel (szül. 1814-ben) ügyvéd Pesten.

Károly urbéri törvényszéki tanácsos Zemplinben. — Testvére Ernest ügyvéd Kassán.

Gludovácz család. Gludovácz János-András 1706-ban kapta a czimeres nemes levelet.

Czimere: a vért kék mezejében zöld tér fölött hátulsó két lábain álló tigris, első bal lábával kivont kardot, és jobb lábával a kard körül zöld koszorút tart. Ugyanezen alak emelkedik ki a vért fölötti koronából. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Gludovácz József a m. kir. kamaránál 1770-ben titkár volt.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

A család Vas megye nemessége sorában áll.

Godány család. Lakhelye Pozsony vármegye Fényes E. Geographiája szerint.

Godo család. Zemplén vármegye czimerleveles családai között áll [1]).

Godor család. Godor István és Ferencz 1792-ben nyertek czimeres nemes levelet.

Czimerök négy részre osztott vért; az első és negyedik osztály kék udvarában zöld téren szürke ló felemelt első jobb lábával piros zászlót tart, és a zászlón ezüst félhold látszik. A második és harmadik vörös udvarban felforditott Λ alaku csikolat (cantherius), és e körül három felülről három fehér rózsa tünik fel. A vért fölötti sisak koronájából a leirt vörös zászlós szürke ló emelkedik föl. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [2]).

Godzsa család. Marmaros vármegye nemes családai között emlittetik.

Gógh család. A XVII. század végér élt közülök Gógh Albert, kinek Dienes Judittól leánya Sára Zolnay Jánosné 1746-ban [3]).

Góla család. (Felső-szilvási). Hunyad vármegye családa. Állitólag több más családdal Zsigmond király által nemesittetik meg, és kapja Felső-Szilvást mintegy tiz más családdal.

Tagjai nagyobbára Hunyad megyében viseltek hivatalt; legközelebbi leágazása következő [4]):

I. Péter szolgabiró 1794–1814. (Temesvári Zsuzsa)

- Antal szolgabiró. (Nándra Jára)
  - Lajos szolgabiró 1847. (Fekete Amália)
  - Jozefa (Csegöldi Mihály)
  - Emilia (Farkas Lajos)
- Klára (Pára Péter)
- Mózses ügyvéd 1848. (1. Pogány Julia. 2. Farkas Teréz)
  - Sándor † 1857-ben kora 21. év. (Csóka Nelli)
  - Berta (Jonby Sándor)
- Anna (Pap János)
- II. Péter szolgabiró 1847. (Bérivoi Amália)
  - Béla

---

1) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

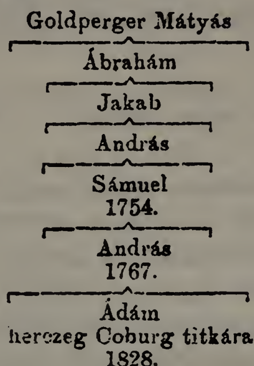
2) Adami Scuta gentil. tom. III.

3) Sz. Benedeki Convent Fasc. 95. Nro 2.

4) Török Antal ur közlése szerint.

Goldperger család. (Most Aranyhalmy). A czimeres nemes levelet Goldperger Mátyás kapta a XVII. század elején II. Károly királytól. Goldperger Ádám pedig 1842-ben a család nevét Aranyhalmy-ra magyarositá.

Családfájuk egyik ágon igy terjedt:

A családfán álló Sámuel Nógrád megyétől 1754-ben, fia András Zólyom megyétől 1767-ben, ennek fia Ádám Szász Coburg Gothai herczeg titkára Zólyom megyétől 1828-ban vett ki nemességéről bizonyitványt, és ez utóbbit ugyanazon évben Nógrád megyében is kihirdetteté.

A család Szepes vármegyében is honos, hol Goldperger Imre 1838-ban al-szolgabiró, 1842-ben fő adószedő volt.

Golecz család. A XVI. századból előfordul Golecz János mint királyi számvevő [1]).

Gollen család. Gollen Gyárfás 1681-ben magyarországi honfiusitást nyert [2]).

Golniczay család. Zemplén vármegyében czimerleveles család [3]).

Golopy család. (Golopi †). Zemplén vármegye egyik régi családa. 1255-ben Glup vagy Golop földet kapja Andronikus, Máténak a szepesi prépostnak testvére, s valószinüleg e család törzse.

A XVII. század elején élt a családból Golopy István, és neje Orsolya, kiknek István és János fiaik kora haláállal mulva ki, Kassán a templomban temettettek 1605-ben ily sír-irat alá [4]):

---

[1]) 1538-ki 25. törv. cz.

[2]) 1681-ki 82. törv. cz.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 112.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 82.

Ursula cum Stephano Golopy posuere parentes,
Filiolis binis haec monumenta suis.
Hic Stephani aureolum sortitus nomen in aede
Salvifica; ex ista luce triennis obit.
Ille Joannis habens nomen vix transiit annum,
Felix qui martis tempore morte cadit.

A két kis gyermek atyjában, emlitett Golopy Istvánban — ugy látszik — a család neve is sírba szállt.

Golub család. Golub György 1756-ban Mária Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere: a vért kék mezejében zöld téren fenyőfa emelkedik, mellette egy arany szarvas fekszik, fejével a fa felé fordulva; ezek fölött V alakú arany csikolat (cantherius) által a vért felső osztálya különöztetvén, abban fehér galamb repül, csőrében arany olaj-ágat tart A vért fölötti koronából két elefánt-ormány között (melyek jobb-oldalija kék-ezüst, bal-oldalija-arany-kék), a leirt fehér galamb az arany olajággal áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [1].

1751-ből egy másik Golub családi czimert is látunk. Ez függőlegesen kétfelé osztott paizs. A jobboldali osztály kék udvarában tengerből kiálló fehér szikián egy hajó áll, annak tetején fehér galamb zöld olaj-ággal; a baloldali ezüst udvarban zöld téren hátulsó lábain vörös oroszlán áll. első jobb lábában kardot tartva A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett (jobbról kék, balról vörös) sas-szárny között vörös oroszlán emelkedik ki, első jobb lábaban kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [2].

Mind a két czimerben szerepel a galamb, mely a család nevére van czélzással. Horvát nyelven golub = galambot jelent.

Gomba család. Heves vármegye nemes családa. A czimeres nemes levelet Gomba Márton szerzé 1716-ban III. Károly királytól.

Czimere víz-szintesen kétfelé osztott vért. Az alsó zöld mezőben víz-szintesen fehér csikolat vonul at, és ez osztályban csiga alaku bőség-szarvból három arany árpa-kalász nyulik föl, ugy hogy a bőség-szarv az alsó udvar aljától annak közepeig, a kalászok pedig a fehér csikolaton által egészen ez udvar tetejeig érnek. A felső vörös udvarban

[1]) Collect. Herald. Nro 131.
[2]) Adanti Scuta gentil. tom. III.

hátulsó két lábán kettős farkú koronás oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva, és előtte ezüst félhold ragyog. A vért fölötti koronából a leirt koronás oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a ballal bőség-szarvban a három arany árpa-kalászt tartva. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról arany-vörös [1].

Gomba nevü család van Zemplén megye armalistá nemesei között is [2].

Gombai család. Pest vármegye számitja nemesei közé az ilynevü családot.

Gombai András 1711-ben czimeres nemes levelet nyert III. Károly királytól. Czimere: a vért kék udvarában zöld téren fehér lovon ülő vörös ruhás magyar vitéz, csizmája sárga, fehér mentéje panyókásan áll, oldaláról fekete hüvelyü kard lóg, a kivont kardot jobbjában, a ló kantárát bal kezében tartva; nyereg-takarója zöld szinü. A vért fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3].

Gombkötő család. Marmaros és Zemplén [4] megye czimerleveles családai közé számittatik.

Már a XVII. században találunk Gombkötő Jánost, ki Fülek várában 1643-ki május 27-én a gyöngyösi reform eklezsia részére kiadott levolében igy irta czimzetét: „Gombkötő János Füleki Praesidium egyik lovas hadnagya, Jászok és Kis-Kunok moztani vice lovas ispánja, Szeged tartománynak gondviselője" [5].

Gombócz család. Gombócz Sebestyén nejének gróf Trautmansdorf egyik tisztje általi megöletése miatt az 1655-ki országgyülésen emel panaszt [6].

Gombos család. (Gombosfalvi báró és nemes). Sáros vármegye egyik legrégibb családa. Eredetét a Dobai, Uz stb. családdal együtt Tekule nemből vette. Mint iratik, nevét törzs-elődjének fején nőlt szemölcstől vette. 1392-ben Gombos Miklós Zsigmond király mellett hadakozott Dobor vára alatt [7].

---

[1] Collect. Herald. Nro 466.
[2] Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.
[3] Collect. Herald. Nro 718.
[4] Szirmay C. Zemplin top. p. 112.
[5] Az eredeti oklevélről a magyar Akademia levéltában.
[6] 1655-ki 87. törv. cz.
[7] Lehoczky Stemmatogr. II. 156.

Gombos Imre 1708-ban Putnok és Ónod várában kapitány, tábornok, és végre báró lőn 1708-ban [1]).

A nemesi ágból Gombos Imre szül. S.-Ládon (Borsod várm.) 1791-ben. 1810-ben Pesten jog-tudor, 1812-ben Borsod vármegyében tiszteletbeli aljegyző, 1816-ban a m. kir. udvari kamaránál fogalmazó, 1817-ben ugyanott titkár, 1826-ban m. kir. udvari kamarai tanácsos, 1830-ban a pesti törvény-kar tagja, 1835-ben cs. kir. kamarás, 1837-ben udvari tanácsos és a m. kir. udvari kanczelláriánál referendarius, ezután Heves vármegye administratora, mely hivatalától 1839. végén lemondott. 1835-ben м. akad. tiszt. taggá választatott. Meghalt 1840-ki január 12-én.

Gombos Bertalan 1844-ben királyi ügy-igazgatósági ügyész.

Gombos Kálmán 1838-ban Sáros vármegye alszolgabirája.

A család czimere: a vért kék mezejében zöld téren fekvő sárga bugyogós, vörös zekés fej nélküli török, vérző nyakkal; fölötte fehér lovon zöld nyereg-takarón vörös öltözetü sárga csizmás, kalpagos, magyar huszár vágtat, jobbjában kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronáján egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal áll, nyakán nyillal átlőve. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Talán e családhoz számitandó még azon Gombos András is, ki az erdélyi fejedelemséget kereső Homonnai Györgynek egyik csapatvezére volt, és a török ellen nyert csatáiról hirt szerzett [3]).

Gombos család. (Hatházi). Erdély családa, melyből az utóbbi időben Gombos Zsigmond károlyfejérvári pénzverdei hivatalnok, neje Eperjesi Teréz — Gombos László cs. k. alezredes; és Alfréd.

Gonda család. A czimeres nemes levelet Gonda János nyerte Mária Terézia királynétól 1760. nov. 26-án [4]), és kihirdettette Nógrád megyében 1761-ki febr. 19-én.

A család czimere: a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábában borostyán-ágat tartva; — a vért fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, arany nyilat tartva. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

Egyik ágnak leszármazási fája következő:

---

1) Lehoczky Stemmatogr. tom. I. 168.
2) Adami Scuta gentil. tom. III.
3) Kemény János Önéletirása Kiadta Szalay L. 33. 34.
4) Collect. Herald. Nro 87.

Gonda János
1760. ns.

- György
  szül. 1744. april 19.
  - Mihály
    szül. 1773. oct. 2.
    - Pál
      szül. 1794. dec. 26.
      Szécsény város
      jegyzője 1854-ig.
      - Klára
        (Nagy Andor)
      - Károly
        Szécsényben
        jegyző.
      - Pál
    - János
      helyseg-jegyző
      Esztergam várm
      1835.
      - Alajos
      - Ferencz
        ügyvéd
        B.-Gyarmaton.
        (Thomka Ida)
      - János
        pap.
      - Mária
        (Fabriczy)

Mihálynak fiai: Pál és János községi jegyzők 1835-ki május 12-én Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt vettek ki [1].

Ugyan e családból származott Gonda Mihály, kinek Rákóczy Zsuzsannától fiai: János és Pál, annak neje Somogyi Anna, ennek Tornyos Borbála. E két testvér 1803-ki május 19-én Nógrád megyei P.-Bodonyban birt részjószágukat elzálogositák Szubszky Istvánnak 8000 vfrtért, mely részt utódaik később Horváth Eleknek vallottak be.

Ugyan e családból származott Gonda Erzsébet Mocsáry Sámuel hitvese 1750-ben.

Gonzaga család. Gonzaga Hannibal 1659-ben magyar honfiusitást nyert [2].

Goor család. Komáromban Literati Benedek 1499-ben Bene földe felét eladja Goor Simonnak, Ferencznek és Guba Kelemennek [3].

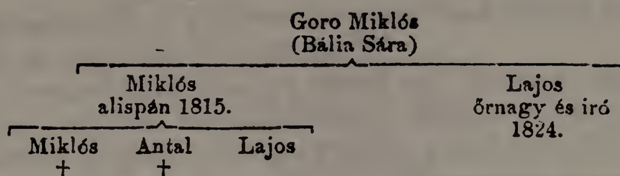
Gordon család. Gordon Ferencz 1659-ben honfiusittatott [4].

Goriupp család. Goriupp Antal eszéki lakos 1842-ben emeltetett nemességre, és nemes levele Bács megye közgyülésén is kihirdettetett [5].

Goró család. (Agyagfalvi). Erdély családa Hunyad vármegyében, hol e század elején Goró Miklós megyei alispán volt (1814.) Nemzedékét e táblázat mutatja:

---

1) Nógrád várm. jegyzőkönyv 1835-ki 938. sz. a.
2) 1659-ki 132. törv. cz.
3) Fényes: Komárom várm. 87.
4) 1659 ki 133. törv. cz.
5) „Világ" politikai hirlap 1842-ki 56. szám.

Lajos cs. kir. mérnökkari kapitány, utóbb őrnagy; a szicziliai szent György katonai rend lovagja, a nápolyi Bourbon Herkulanumi, és római Herculanumi társaság tagja, született Déván 1786-ban. Mint hadi tiszt az asperni ütközetben, s a pozsonyi hidfő védelmezésében tüntette ki magát, mint iró pedig ezen munkájával: „Wanderungen durch Pompeji", mely Bécsben 1824-ben rézmetszetekkel jelent meg szép kiadásban.

Gorove család. (Gattájai). A Gorove család régiebb története azon török és perzsa üldözések korában szakad meg, midőn keletről több keresztény nép kiszorittatva, kénytelenült menhelyet nyugoton keresztény testvérei közt keresni. Igy települt meg a Gorove család is a XVII. század végén Erdélyben.

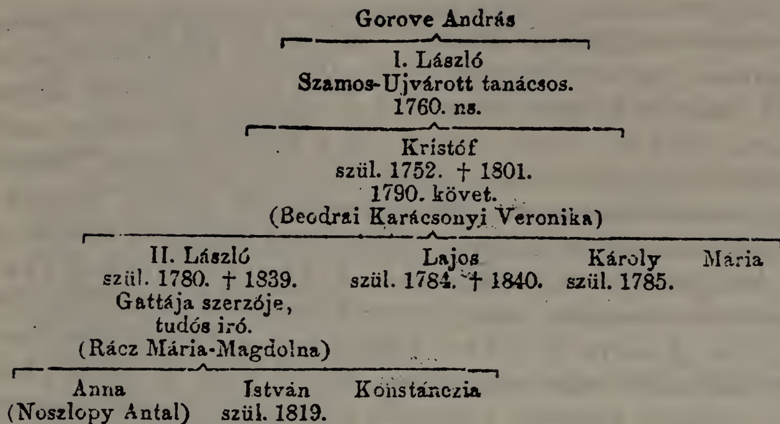
A XVIII. század elején Gorove András, és később ennek fia I. László Békes megyében nagyobb gazdaságot vezetnek. I. László s ennek fia Kristóf Mária Terézia királynétól 1760-ban czimeres nemes levelet nyertek, és 1763-ban nemességük Békes vármegyében is kihirdettetett [1]).

Czimerök — mint itt a metszvény mutatja — a vért kék udvarában két keresztbe helyezett, hegyeikkel lefelé nyuló nyil, s körülöttök négyfelől négy csillag ragyog. A vért fölötti koronán férfi-kar könyököl, két nyilat tartva. A vértet telamonok gyanánt két hím-oroszlán tartja.

A családfa következő:

---

[1]) Békes várm. jegyzőkönyve 1763-ról.

I. László Erdélyben Belső-Szolnok vármegyében Szamos-Ujvárott viselt hivatalokat, tanácsnok és népszószólló volt. Fia Kristóf született 1752-ben. Iskoláit a kolosvári Lyceumban végzé, utóbb Szamos-Ujvár tanácsosa, majd főbirája volt. Az 1790-ki erdélyi nevezetes országgyülésen mint követet találjuk, később ugyanez év vége felé a Heves megyei Banderium között mint őrvitézt (al-hadnagyot) [1], midőn Bécsből visszahozatván Budára a szent korona, annak őrzésére minden megye felváltva küldé fiait. A Hora világban első volt, ki a felkelő oláhok ellen fegyvert fogva, a Belső-Szolnok megyei nemesek egy nevezetes részét mint kapitányuk vezénylé. Végre az erdélyi bánya-városokban nyert kiküldetést mint királyi biztos, és e kiküldetésnek számos munkái között megbetegedvén, 1801-ben meghalt. Gazdaságot folytatott Heves Külső-Szolnok vármegyében Tisza-Varsányon, mely azután székhelye lőn a Gorove családnak. Nejétől beodrai Karácsonyi Veronikától gyermekei: II. László, Lajos, Károly és Mária.

Lajos született 1784-ben. A franczia háború alatti felkelő nemesi seregben főhadnagy, több megye táblabirája; meghalt 1840-ben.

Károly szül. 1785-ben, több megyei táblabiró, Heves megyénél viselt hivatalokat.

II. László a legöregebb testvér 1780-ban született Szamos-Ujvárt. Jó nevelésben részesülvén, és iskoláit Kolosvárt és Pesten végezvén, már gyermekkorában kitünő hajlamot tanusitott a tudományok és magyar nyelv és irodalom iránt. Szülői halála után teljes-korúvá

[1]) L. Hazánk Pest 1858. 461. lap.

nyilatkoztatván, gazdálkodásra adta magát, s e téren egyike vala legszorgalmasb, legkitünőbb gazdáinknak. 1810-ben Magyarországra költözött lakni, és az apáról megrongált állapotban reá szállott vagyont nemcsak rövid idő helyre állította, de e tekintetben a Gorove család őt ismeri és tiszteli mint uj alapitót. Gattája helységet Temesvár megyében 1823-ban nyerte királyi adománylevél mellett. Mint iró az irodalom terén akkor fáradozott, midőn annak még kevés müvelői voltak. 1803-ban 23 éves korában irta a „Jegyesek Carthagóban" czimü vitézi történetet, mely Pesten 1807-ben adatott ki. Előbb jelent meg tőle „Jeczid és Haba" (1806.) s az „Érdemes kalmár" 1807-ben czimü eredeti szindarabok, melyek közül az utóbbi a kolosvári szinpadon tetszéssel s ismételve adatott. Ezután mint legszorgalmasb dolgozó-társat találjuk őt a „Tudományos Gyüjteményben" leginkább történeti czikkekkel, milyenek: „Szolnok vára viszontagságai", „A német vitézi rend", „Eger városa történetei", „Aba Sámuel temetőhelye Hevesben", „A bánsági bolgárok" stb. (1816—1837-ki foly.) Irói érdemeiért 1835-ben a magyar Akademia levelező tagjául választatott. E társaságnak 1840-ben testvéreivel együtt ezer forintot adományozott [1]). Irodalmi munkássága mellett a közpályán is munkálkodott, s mint táblabiró Heves és Békes megye gyüléseiben és törvényszékein gyakran részt vett; hivatalt azonban soha el nem fogadott. Meghalt 1839-ki mart. 11-én [2]) Pesten. Nejétől Rácz Mária-Magdolnától két leányán kivül fia

István született 1819-ben Pesten, hol iskoláit az egyetemben végzé. Már fiatal korában hazafias és irodalmi czélokra egyesületet alkotott, és az e társaság által kiadott zsenge mutatványokban csinos müvei által hatással volt pályatársaira. Később Temes vármegyébe Gattájai birtokára vonulván, azon megyében az ellenzék egyik vezére s legkitünőbb szónoka volt. 1842—43. utazott nyugoti Europa müveltebb országaiban, és ennek eredménye „Nyugot" czimü két kötetes útleirása. (Pest, 1844.). Temes megyében az 184$^3/_4$-ki országgyülésre követ-jelöltül lépett fel, de a conservativ párt győzelme miatt sükeretlenül. 1847-ben a védegylet elnökévé választatott. Irt egy politikai müvet „Nemzetiség" czim alatt is, valamint több hirlapi czikket. Irodalmi müveiért 1843-ban a magyar Akademia levelező tagjául vá-

[1]) 1840-ki 42. törv. cz.

[2]) Lásd életét Vállas Nemzeti Encyclopaedia I. k. 643. lap; és Ujabbkori Ismeretek tára IV. 11. lap.

lasztatott. 1848-ban Temes megye képviselője a pesti nemzetgyülésen [1]). A forradalomban részt vevén, 1849-ben kimenekült, mig később felsőbb engedély folytán hazájába visszatért.

Gorup család. Gorup János és Pál testvérek 1791-ben nyertek czimeres nemes levelet.

Czimerök függőlegesen kétfelé osztott vért, a jobb-oldali kék udvarban zöld téren daru áll, egyik felemelt lábában kövecset, csőrében pedig iró-tollat tartva. A baloldali arany mezőben fekete oroszlán hátulsó két lábain állva, támadó helyzetben látható. A vért fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-fekete [2]).

Egyébiránt egy Gorup Ferencz már 1659—1662-ben mint novii püspök fordul elő [3]).

Gorzó család. (Bilkei). Ugocsa és Beregh megyei nemes család. Előnevét azon megyei Bilkefalváról irja, hol e század elején Gorzó János közbirtokos [4]).

Már 1491-ben élt Gorzó Péter, midőn többekkel együtt menevédet kapott [5]).

Gosztonyi család. (Gosztonyi és krencsi; — köves-szarvi). Régi család. Gosztonyi Miklós és Mihály V. István király által 1269-ben a nemesek sorába vétettek fel [6]), főleg azon érdemeikért, melyeket a bolgárok elleni hadban életök veszélyeztetésével, és vérök ontásával szereztek. Nemességök atyjokra és atyjok testvéreire is kiterjesztetett.

Leszármazási fájuk következő [7]):

---

[1]) Lásd életrajzát az Ujabbkori Ismeretek tára IV. 13. lapján, hol azonban róla több hibás adat áll.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. III.

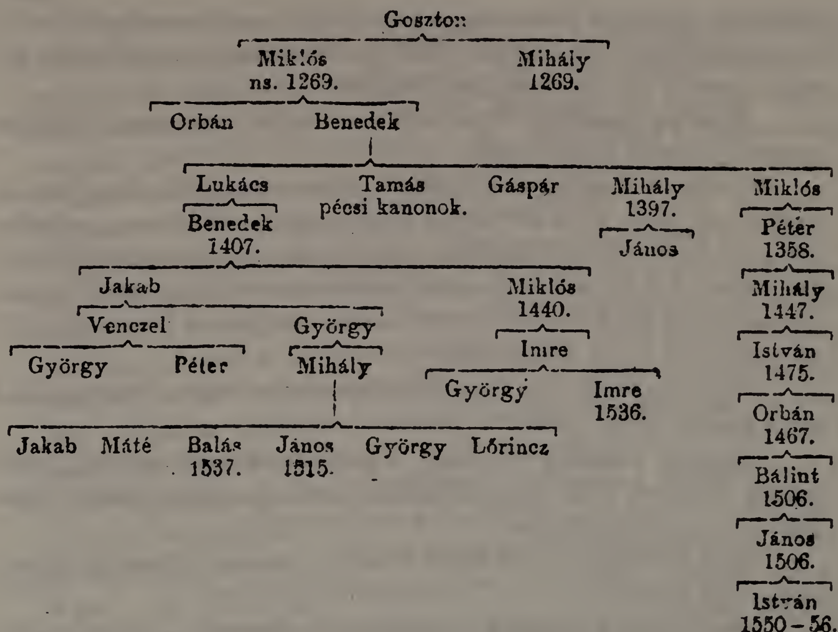
[3]) 1659-ki és 1662-ki törv. záradéka.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 88. Fényes Geographiai szótár I. 134.

[5]) Eredeti okirat Kazinczy Gábor ur szivességéből.

[6]) Fejér. Cod. Dipl. tom. IV. vol. III. pag. 525. „*Excipiendo de numero populorum nostrorum spiculatorum licet primitus jobagiones castri ferrei fuerint et sic per caiumniam in numerum inciderunt spiculotorum cum terra Kuersorum vocata, avi eorundem Gostun nuncupati, quae jacet inter villam Chakon et villam Gosztun in numerum servientium nobilium nostrorum duximus transferendos etc.*"

[7]) Kelecsényi József közlése szerint.

Mily alapon áll e leszármaztatás, megmondani nem tudom; — azt látjuk, hogy folytatva nincs, és hogy az 1397-ben élt M i h á l y n a k fia J á n o s esztergami érsekül iratik [1]).

G o s z t o n y i O r b á n 1468-ban adományt kapott [2]).

A Gosztonyi család két vonalra van szakadva, az egyik g o s z t o n y i és k r e n c s i, a másik g o s z t o n y i és k ö v e s-s z a r v i előnevet használ. Amaz a Nyitra megyei K r e n c s r ő l vette előnevét.

1551-ben élt [3]) G o s z t o n y i M i k l ó s, kinek neje oroszi máskép Füsi Klára volt. Tőle a leszármazás [4]) következőleg jőve le:

---

[1]) Katona: Hist. Critica X. p. 448. és Fejér: Cod. Diplom. tom. IX. vol. p. 84. 243. 266. találunk J á n o s t 1376–1378-ig esztergami érsekül, de családi nevét ott sehol nem lelve, ez állítás igazolásra vár.

[2]) K a p r i n a i Mss. B. tom. V. pag. 111. hol azonban az adományozott jószág neve ki van hagyva.

[3]) Sz. Benedeki Convent Prot. D. pag. 24.

[4]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 60.

- Miklós 1551. (Füsi Klára)
  - Ferencz (Zermeghy Magdolna)
    - Farkas (1. Majthény Bora. 2. Bogádi Magdolna)
      - Miklós Nyitra v. sz.biró. 1647. (Bossány Erzse)
        - Pál (Appony Anna)
          - György
            - Mihály
          - Gáspár
            - Julianna (Géczy István)
            - Anna (1. Hellenbach György. 2. Bossány László)
            - Bora (Nozdroviczky)
            - Terézia (Bossányi László)
          - Klára (Pajor György)
          - Eleonora (Géczy Zsigm.)
          - Kata (Prileszky Pálné)
        - András (Madocsanyi Krisztina)
          - Ádám (Ujfalussy Bora)
            - Imre (Jeszenák N.)
              - Erzse (Osztroluczky Sándorné)
            - András (Kosztolányi)
              - Sándor
              - András (Kosztolányi Janka)
                - András (G. Polexina)
            - Klára (Raksány Ferencz)
          - János (Sréter Éva)
            - András
            - Zsuzsa (Raksány József)
            - Krisztina (Rudnyánszky Imre)
        - Mihály
          - Farkas
            - József
            - Mihály
            - Anna (Simonyi László)
            - Klára (Rakovszky Mihály)
        - Klára (Zerdahely György)
        - István
          - Erzse (Rudnay)
        - Miklós
          - Zsuzsa (Draveczky János)
      - János
      - Ferencz
      - Éva (Sarnoczky György)
      - Anna (Guttay János)
      - Zsuzsa (Bossány János)
      - Bora (Zerdahelyi András)
    - János
    - István
    - Margit (Bossány Imre)
    - Erzse (Marsovszky Miklós)
  - István
  - János
  - Kata (Szőllősi Ferencz)

E családfa — mint látjuk — nincs lehozva a jelen nemzedékig, melyből a krencsi ágon Gosztonyi Miklós előbb királyi ügy-igazgató (1825.), később (1844-ben) cs. kir. udvari tanácsos, és váltó-törvényszéki elnök, 1849. után pozsonyi cs. kir. főtörvényszéki elnök, e hivatalból 1853-ban nyugalmaztatván, szent István-rend kis keresztjét kapta. Meghalt 1857-ki aug. 22-én. — 1808-ban Gosztonyi Jánossal és Andrással a Ludoviceára 1000 frtot ajánlott fel [1].

A köves-szarvi ágnak székhelye főleg Heves megye. — Ezek közül István született Ürményben 1737-ki dec. 17-én. Papi pályára lépvén, 1790-ben esztergami kanonok, utóbb dulcini czimzetes, majd tiberiopolitani felszentelt püspök, és esztergami őrkanonok. Meghalt 1817-ki dec. 20-án. Egyéb ajtatos alapitványon kivül, családja részére alapitott hitbizottmány, és iskolai ösztöndijak által gondoskodott [2].

Ignácz 1806-ban Heves vármegye főszolgabirája.

Ugyanez ágból volt Pál, kinek Tarródy Annától fia Pál Heves vármegyének sok évig (1815—25-ig) alispánja, utóbb (1844.) cs. kir. tanácsos és septemvir. Ugyanez ágból élnek: Karacsondon lakik G. Ferencz, Boczanádon G. Kálmán és Alajosné, Atkáron Gosztonyi Imrené.

Szintén e családhoz kell számitanunk — ámbár a táblázaton kimutatni nem tudjuk — Gosztonyi Jánost, ki felső-szelestei előnévvel élt, s ki 1510-ben győri, 1525-ben erdélyi püspök, és egyszersmind Mária királyné kanczellárja. Ugy látszik 1527-ben halt meg erőszakos halállal [3].

Gosztonyi István Nagy-Kereskényben negyedfél telkét 1617-ben elzálogositja Pest vármegyei György özvegyének [4].

---

[1]) 1808-ki 7. törv. cz.

[2]) Memoria Basilicae Strigonien. pag. 176. — Az 1810—1815-ki Országos Schematismus „Steph. Gosztonyi de eadem et Köves-szarv" iratik.

[3]) Horváth Mihály Magyarország tört. III. 318.

[4]) Sz. Benedeki Convent Protoc. K. p. 1.

Gosztonyi Ferencz 1511-ben Krakóban iskolázott [1].

Gosztonyi Miklós 1709-ben élt [2].

Gosztonyi János a Pest megyei felkelő seregnél ezredes 1809-ben, vezérőrnagy és dandárnok lesz.

A család czimerét 1467-ben [3] I. Mátyás királytól Gosztonyi János pécsi őrkanonok, s vele testvérei Miklós és Gáspár és unokatestvére Orbánnal kapják.

A czimer — mint fölebb a metszvény mutatja [4] — a vért kék udvarában koronából kinyuló vörös ruhás férfi-kar arany kürtöt (szarvat) tart, körüle jobbról félhold, balról csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából hasonló kürtöt tartó kar emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gosztony család. Az előbbitől különböző czimerleveles nemes család. Czimerlevelét Gosztony János szerzé III. Károly király alatt 1720-ban [5].

Czimere: a vért kék udvarában egy hullámzó folyam fölött zöld téren királyi korona, melyből koronás medve emelkedik ki, nyakán átnyilazva, és sebéből vér folyva, első lábaival vörös zászlót tart. A vért fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, kivont kardján egy koronát tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Zemplén megyében van ilynevü armalista család.

Valószinüleg e család tagjai Gosztonyi József (1810.) kamarai számvevő, másik József ugyanakkor Ráczkanizsán, István pedig Landseen harminczados. Alajos kamarai ügyész Lugoson 1825. stb.

Gothar család. 1654-ben élt Gothar Benedeknek özvegye Szeles Katalin Gyöngyösön. Fiai első nejétől György, az emlitett Szeles Katalintól: Gothar János, Tamás és István.

Czimerök — mint pecsétükről kivehető — a vért udvarában ló (vagy farkas); a vért fölött oroszlán buzogányt tartva [6].

---

[1]) Bursa Cracoviensis pag. 27.

[2]) Lásd Kaprinai Mss. A. L. 315.

[3]) Pray Mss. tom. XIV. p. 87. — Viro Magistro — szól az oklevél — Thomae de Kuverszarv alias de Gosztony stb. — a czimer az oklevélben leirva nem, csak festve volt.

[4]) A czimer itt Gosztonyi István rézbe metszett hibás czimer példányáról adva, fehér udvart mutat, hold és csillag nélkül. De jól található Burgstallernél Collectio Insign. nob. Hung.

[5]) Collect. Herald. Nro 719.

[6]) Eredeti okmány a M. Akademia levéltárában.

Goth család. 1720-ban III. Károly király által nemesittetett meg Goth Miklós személyében. Czimere: a vért kék udvarában nádas toban uszkáló hattyú. A vért fölötti sisak koronáján könyöklő vörös ruhás kar, egy fürt szőllőt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1].

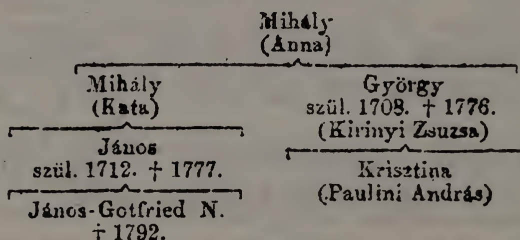
Ilynevü család Heves megyében székel.

Gothard család. (Máskép Mumhard). Gömör vármegyében Topsinán élt Gothard Mihály, kinek Anna nevü feleségétől fia Mihály es György. Ez utóbbi 1708-ban april 18-án született. Járt a külföldi egyetemeken Topsinán tanár volt, 1757-ki oct. 25-én kelt egybe mint sajoi gömöri lelkész Csetneken odavaló Kirinyi Zsuzsannával. 1776-ban halt meg. Leánya Krisztina Paulini András felső-sajói lelkészné, és még két fia maradt.

György testvérének Mihálynak Katalin nevü nejétől fia János született 1712-ki febr. 7-én. Szintén tanult külföldön, s miután nagybátyja György Löcsére ment, ő lett topsinai tanár. 1757-ben a gömöri „fraternitas" senior rectora Meghalt 1777-ben. Két fia es egy leánya marads. Fiai közül

János-Gotfried szintén külföldön járt, lelkész volt Karinthiaban, és vegre Zorndorfon Moson vármegyében, hol 1792-ki martius 20-án halt meg.

Az eddig emlitettek nemzékrendi összeköttetése igy áll:

De ezeken kivül még egy Mihály volt, kinek Zsuzsa nevü nejétől szintén Mihály nevü fia 1756-ki octoberben született, és ki a kir. biztos gr. Balassa Ferencznek irnoka volt. Később a külföldi egyetemeket járta, és 1782-ben Wittebergben „philosophiai doctor" lett. Hazajövén Szepesben Wagendrüsselben volt lelkész 1783 ban. 1781-ben pedig Iglóra ment át [2].

---

[1] Collect. Herald. Nro 443.

[2] Lásd mind ezt Bartholomaeides Memorab. Prov. Csetneb p. 116—121.

Gothard nevü család e század elején birtokos Zemplén megyei Kak helységben [1].

Herényi Gothard család Gömör megye családai közé számittatik.

Gothárdy család. Székhelye Vas vármegye Fényes Geographiája szerint.

Gotmar család. Gömör vármegye nemessége sorában emlittetik Fényes E. Geographiája szerint.

Gottman család. Nyitra megyében. Közülök Gottman János 1761-ben táblabiró.

Govrik család. 1700-ban nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere: a vért rézsútosan arany-vörös koczkás udvarában hátulsó két lábán fekete medve áll, első két lábát ragadozásra nyujtva ki. A vért fölötti sisak koronájából a leirt fekete medve emelkedik ki. — Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-fekete [2].

A család lakhelye Bihar vármegye, hol közülök Govrik Márton 1845-ben a megyénél alszolgabiró volt.

Göböly család. Zemplén vármegye nemes családa [3].

Szepes vármegyében bethlenfalvi Göböly János 1311-ben kap adományt Prottendorf máskép A. Borgó Jaad és Alpesre [4].

Bethlenfalvi Göböly (Gewbel) Gergely 1491-ben Szepes várában várnagy; 1501—1505-ben pedig megyei alispán volt [5].

Gőcze család (Szendrői). A nemességet Gőcze Márton a szendrői várban kapitány kapta 1582-ben Rudolf királytól.

Czimere: a vért kék udvarában hármas halmon álló daru, felemelt jobb lábában kövecset tartva; fölötte jobbról csillag, balról félhold ragyog. A vért fölötti sisak koronájából egyszarvú emelkedik ki. A vértet a szokásos foszladék veszi körül.

A család leszármazási fája következő [6]:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 227.

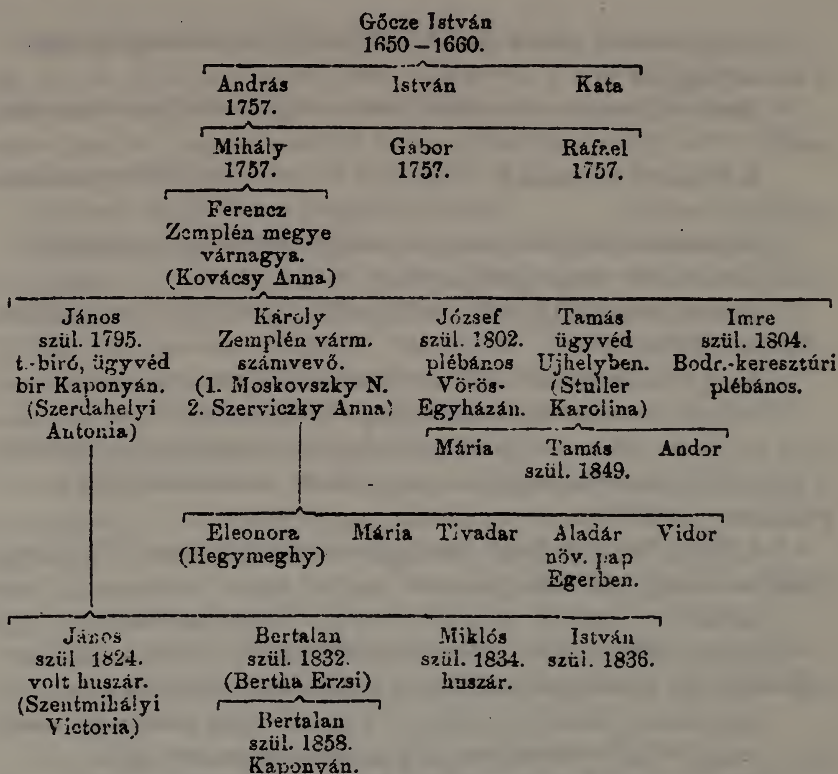
[2]) Adami Scota gentil. tom III.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. op. 112. -- Valjon az iró Göböl Gáspár, ki 1784 - 89. kecskeméti ref. lelkész volt. — e család ivadéka-e? — nem állithatom. — Lásd róla Magyar irók életrajz-gyüjtemény II. 93.

[4]) Lehoczky Stemmatogr. II. 156. szerint Eder Scriptores Transylvan. pag. 226.

[5]) Wagner: Analecta Scepus. I p. 70. hol Gebel-nek, — és III. p. 242. hol Kebel- és Gewbel-nek iratik.

[6]) Csery József ur szives közléséből.

A családfa élén álló Gőcze István 1684-ben, midőn a lengyel király seregével Gömör megyén áthuzódott, a megye által az alispánnal elébe küldetett oltalom-levél kieszközlése végett [1]).

Gőcze András Szendrő városában lakván, három fia részére, névszerint Mihálynak, ki Zemplén megyéből nősülvén, lakását oda áttenni szándékozott, továbbá Gábornak és Rafaelnak nevére Borsod vármegyétől nemességéről Miskolczon 1757-ki julius 23-án kelt bizonyitványt vett ki. Ezen emlitett Mihály a reform. vallásról kath. hitre tért át.

Gőczy család. (Gőczi †). Erdélyi Doboka megyei kihalt család. Már 1473-ban Magyar Balás iktatá be Császári helységbe Gőczy Mátyásnak fiát Bálintot [2]).

---

[1]) Bartholomaeides Notitia C. Gömör p. 155.

[2]) Kolos-monostori Convent. Protoc. Cottus Doboka G. 2. *Introductoria et statutoria Blasii Magyar vice Vayvodae pro parte Valentini filii Matthiae de Gőcz super Poone Császári 1473.*

Ugyanez évben választott biróság előtt intézkedés történik Gőczy G y ö r g y n e k fia M á t y á s és D e m e t e r részére [1]).

Szapolyay Zsigmond korában Bessenyei Kata Cheteri Andrásné elzálogitást tesz Magyar-Fodorházán Gőczy Pál részére [2]).

1475-ben néhai Gőczy D e m e t e r n e k fia G y ö r g y vért ontván, elveszti Gőcz helységben egy jobbágytelkét, átadatván az devecseri Fenesi Mihálynak [3]).

1543-ban élt Gőczy György [4]).

1540—1566-ig alispán, 1566—1581-ig főbiró volt Gőczy János Doboka vármegyében, és 1568-ban mint királyi ember (homo regius) is részt vett bizonyos iktatásnál [5]).

A család neve olykor d e G e c z és G e o c z alakban is előfordul az okmányokban.

Utódai Doboka megyében a G ő c z i N a g y nevü nemesek egy részben.

Gőczy család. Gömör vármegye armalista nemesei sorában áll [6]).

Gödény család. (Gödényházi). Ugocsa vármegye egyik legrégibb most is élő nemes családa. Törzse M u n k á c h, kinek fia N e d e 1262-ben V. István királytól csere-adományban kapta a tatárok által elpusztitott T o r n a-t e l e k földjét, mely később G ö d é n y h á z a nevet kapott.

1390-ben a gödényházi nemesek Gödényháza másképp Tornatelekből Gewdinházi Péter fiai B a l á s és B á l i n t nagyanyjoknak leánynegyedet adnak [7]), 1391-ben osztoztak.

Később a G ö d é n y család több uj ágat hajtott, kiknek 1466-ban Mátyás király az V. Istvánféle adományt megerősitvén, ez oklevél a

---

[1]) Ugyanott Prot. F. fol. 83. *Arbitraria dispositio pro Mathia et Demetrio filiis Georgii de Gecz sub quibusdam terris et bonis mobilibus A. 1473.*

[2]) Ugyanott Protoc. Joannis II. Regis fol. 4. 5. *Impignoratio sive obligatio Catharinae Bessenyey consortis Andreae Cheteri P a u l o G ő c z i facta in Magyar-Fodorháza.*

[3]) Ugyanott Prot. M. fol. 119. Expeditoria effusionis sangvinis per nobilem Georgium filium quondam Demetrii de Götz ac alios ejus proximos facta super una sessione Jobbagionali in Poone G ő c z in Comitatu Dobocensi exist. nobili Michaeli Fenesy de Devetser tradita Anno 1475.

[4]) Hodor Doboka várm. 89.

[5]) Ugyanott 425. 435.

[6]) Bartholomaeides C. Gömör pag. 144.

[7]) Szirmay Cottus Ugocsa pag. 148.

következőkre szól: farkasfalvi Gewdin László és fiai László, Tamás, Pál, Antal, Mihály és Benedek részére, ismét Gewdin Lőrincz és fiai István és János részére, továbbá gewdinházi Chobod Györgynek, fiának Andrásnak, másik Chobod György, valamint Gewdin Tamás, Barnabás, Jakab, Szaniszló, másik Benedek részére, Hegedűs Tamásnak fia László, és Nagy Jakab fia, Pál és egyéb Gewdinházi vérség részére.

1470-ben Gewdinházi Barthusnak fia István királyi ember (homo regius) volt a Szirmayak beiktatásánál.

1604-ben Rudolf király Gewdin Sebestyénnek gewdinházi Zekel Albert és Mihály, Csobod Tamás, Ztaniszló Miklós, Sólyom Mihály, Deák Lőrincz és Nagy István rokonaival megerősité az előbbi adományt [1]).

1750 ben a Gödény család is nádori adományt nyert Péterfalva, Tivadar, Forgolány helységbeli, Andrásfalvi és Csatóháza pusztabeli részekre [2]).

E század elején gödényházi Gödény Pál Gödényházán és Tivadarfalván, Gödény István, József, Gáspár Tivadarfalván, és ez utóbbi Péterfalván is birtokos.

Gödör család. (Gödörházi). A család Zala megye szélén Szent-György-völgyön, a kolgyári diverticulumban van megtelepedve saját allodiumán. Előnevét Gödörháza-ról a Szent-György völgygyel határos Vas megye szélén fekvő helységről irja.

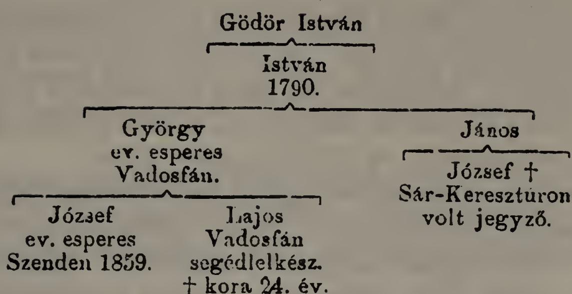
Czimere itt láthatólag a vért kék mezejében egy föveges emberfej egészen vállig. Ugyanaz alak látszik a vért fölötti sisak koronáján is két halfark (vagy egyéb ?) között. A vértet szokásos foszladék veszi körül.

A család egyik ismertebb, és ősi fészkéből kiköltözött ágazatát mutatja a következő nemzékrend:

---

1) Szirmay C. Ugocsa pag. 150. 151.

2) Ugyanott 124. 125. 126.

A két legutóbbi nemzedék Zala megyétől 1830-ki aug. 9-én tartott közgyüléséből kapott nemesi bizonyitványt, mely 1831. jan. 17-én Vas megyében, 1832-ki septemb. 15-én Komárom vármegyében hirdettetett ki.

Jánosnak fia József Fejér megyében Sár-Keresztúron volt község-jegyző. Már nem él.

A táblázaton álló György a Jenai Akademiában végzé tanulmányait, hazajövén előbb Szakonyban (Soprony), 1795-től Urai-Ujfaluban (Vas), és végre Vadosfán (Soprony megyében) volt ev. lelkész és esperes. Perlaky Dávid fölött mondott magyar halotti beszéde Veszprémben 1802-ben sajtót látott [1]. Fia

József 1817-ben járt Jenában [2], honnan sz. müv. és bölcsészeti tudori czimmel tért haza, jelenleg Komárom megyében Szenden lelkész, esperes, és szász-weimari nagyherczegi tanácsos. Az egyházi irodalmi pályán latin és magyar nyelven több jeles munkát adott ki [3].

Gömbös család. Vas vármegye nemes családa. Közülök Gömbös Boldizsár 1838-ban azon megye alügyésze.

Gömöry család. Gömör vármegyében Rosnyón élt a XVII. század végén Gömöry Dávid, kinek Vachsmann Katalintól 1708-ban született fia Dávid, ki előbb Csetneken, majd 1720-tól Késmarkon, Sopronban és Pozsonyban tanult, az orvosi pályát választván, előbb a

---

[1]) Jena Hungarica 103.

[2]) Ugyanott 148.

[3]) Munkái következők: 1) *Specimen interpretationis loci ad Galatas III. 20. Jenae 1818.* 8-r. — 2) *Isagoge historica in pericopas Evangeliorum et epistolarum adnexa epicrisi. In usum praelectionis Academicae. Jenae 1819.* 8-r. — 3) *Egy tekintetes uri párnak, ugymint csáfordi Török Mihály urnak mankóbüki Horváth Zsuzsánna asszonysággal kötött házasságára. Sopronban*, 1814. 8-r. — 4) *Laura. Oktatva mulattató ujság a pallérozottabb magyar familiák számára. Két kötet. Komáromban*, 1824. 8-r. — 5) *Urunk Jézus régórái. I. köt. Kecskeméten*, 1848. *II. Pesten.* 1852 — Ez utóbbi azonban meg nem jelenhetett.

Szepességben Fischer Dániel orvos mellett két évet gyakorlatban tölte 1731-ben. Azután Jenába ment, és 1733-ban ott nyerte el az orvosi tudori oklevelet, és ugyanakkor ott latin értekezését is (*De Peripneumonia Jenae* 1733.) kinyomatá. Hazatérvén, előbb Rosnyón, de röviddel utóbb Győrbe telepedett [1]; és 1741-ki october 28 án

Gömöry János testvérével együtt Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyert [2]. Főleg kedvelé a vegytant, és — mint irják — előre megérzé, megjósolá halála idejét. Meghalt 1795-ki october 14-én. Több latin értekezésein kivül irt a magyarországi fürdőkről is, és magyarul „A Pestisről való tanácslást" Győrben 1739-ben nyomatá ki. Önkészitette sír-irata következő:

„Semen maturum corporis animalis matrici restitutum Davidis Gömöry, Philosophiae et Medicinae Doctoris nati die 5 Maii 1708. Deo et natura regenerandum Hic loci fatum commissum d. 14. oct. 1795."

A nemességgel nyert czimer következő: a vért kék udvarában a paizs bal oldaláról felhőkből egy vörös ruhás kar nyulik elé, kezében ezüst iró-tollat tartva. Fölötte (a vért fejében) arany nap, jobbról csillag, balról ezüst félhold ragyog. A vért fölötti sisak koronáján daru áll, felemelt jobb lábában kövecset tartva, két oldalról kiterjesztett sasszárnyak veszik körül, melyeknek jobboldalija félig ezüst, félig vörös, a baloldali félig kék, félig arany.

A család nemzékrendéből egy töredék a következő:

Gömöry N.
- János
  - Róza (Tornallyay Márton)
  - János (Mariássy Bora)
  - Karolina (Czékus István)
- Esztera (pr. Szentmiklóssy Sándor)

Gömöry Gusztáv 1844-ben magyar királyi testőr.

Gömrey család. (Gömöri). Gömrey János 1716-ban gróf Koháry István uradalmi igazgatója Nógrád megyében [3]; 1723-ki jul. 8-án III. Károly király által gömöri előnévvel czimeres nemességre emeltetett [4].

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör pag. 410.

[2]) Collect. Herald. Nro 168.

[3]) Uj Magyar Muzeum 1858-ki I. k. 235.

[4]) Collect. Herald. Nro 355. — Adami Scuta gentil. III.

Czimere: a vért kék mezejében hármas zöld halmon hátulsó lábain kettősfarkú oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot, a balban három nyilvesszőt tart; ehez egészen hasonló oroszlán emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Göntzy család. Törzse Göntzy Imre, ki nejével Sályi Erzsébettel II. Ferdinand király által nemesittetik meg 1627-ki mart. 12-én kelt czimeres levélben, mely 1628-ban Szathmár vármegyében hirdettetett ki [1]).

Ilynevü család jelenleg Zemplén, Szabolcs és Ugocsa megyében él. — Zemplén megyében e század elején laknak Göntzyek Mádon, birtokosok Lasztóczon és Nagy- és Kis-Czigándon [2]).

Göntzy Sámuel 1835-ben Zemplén vármegye rendszerinti esküdtje. Ez (vagy más) Göntzy Sámuel 1840-ben királyi tartományi biztos, az országgyülésen gróf Van Dernath és gróf Dessewffy képviselője, és mint ilyen a nemzeti muzeumi gyüjtemények vizsgálatára és javitó házak iránt kiküldött választmányok tagja [3]).

A XVII. század végén Göntzy Egyed sz.-mártoni pannonhalmi apát, az elkobzott javak visszaadására kiküldött biztos [4]). E család tagja volt-e? — nem állithatom.

Görgey család. (Görgői és toporczi). Szepes vármegye egyik legrégiebb családa. Első törzse Illés a Jordán fia 1278-ban IV. László királytól, a neki és atyjának V. Istvánnak tett hű szolgálataiért Görgő helységet kapta adományban, oly feltétellel, hogy attól évenkint Sz.-Márton a királynak ő és utódai egy aranyat fizessenek [5]).

Illésnek három fia: Arnold, István és II. Jordán I. Károly király korában éltek. Közülök István a szepesi szászok főispánja volt. Különösen kitünteték magokat 1312-ben a Trencséni Máté elleni rozgonyi ütközetben, hol II. Jordán vitézül a harcz mezején életét veszté. Ekkor a nevezett király (1312-ben) Görgőről előbbi adományukat Arnold és István részére megerősitvén, az évenkint fizetni tartozott egy aranyat is örökre elengedé, arra kötelezvén őket, hogy ők s utódaik mint az ország egyéb nemesei szükség idején magok költségén tartozzanak katonáskodni [6]).

---

1) Szathmár vármegye levéltárában van az eredeti armalis levél.
2) Szirmay C. Zemplin not. top. 112. 159. 269. 330.
3) 1836-ki 37. és 1840-ki 5-ik törv. cz.
4) 1681-ki 11. törv. cz.
5) Wagner Analecta Scepus. tom. I. pag. 118.
6) Ugyanott.

A család czimere — mint itt a metszvény mutatja — a vért udvarában egy fején és derekán zöld levélből font koszorúval övedzett vad ember, ki egy élőfát tövestől tép ki. Ugyanez alak emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából. A vértet szokásos foszladék veszi körül. Némely más czimereken a vad ember a vért udvarában hármas halomból csak félig kiemelkedve látszik, és a már kitépett töves fát maga előtt két kezével tartja.

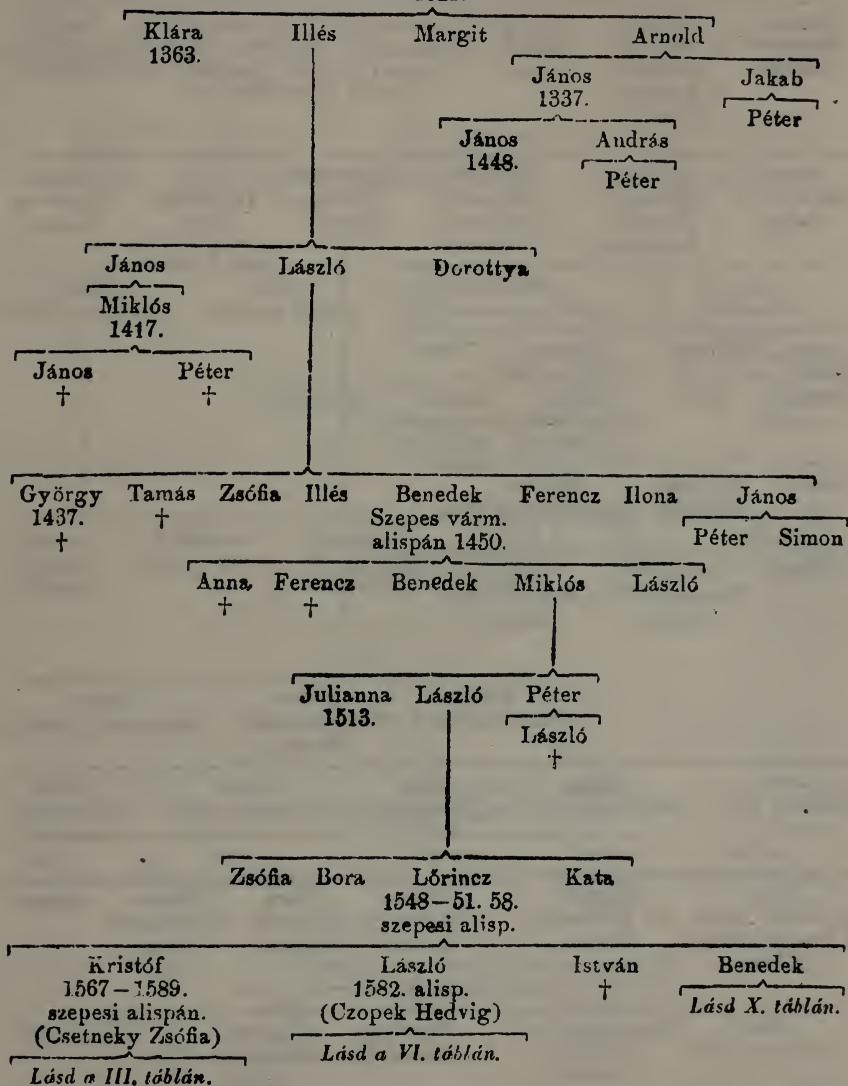
A család leszármazási fája, melyen azonban a két legutóbbi nemzedék hiányzik, következő [1]:

I. t á b l a.

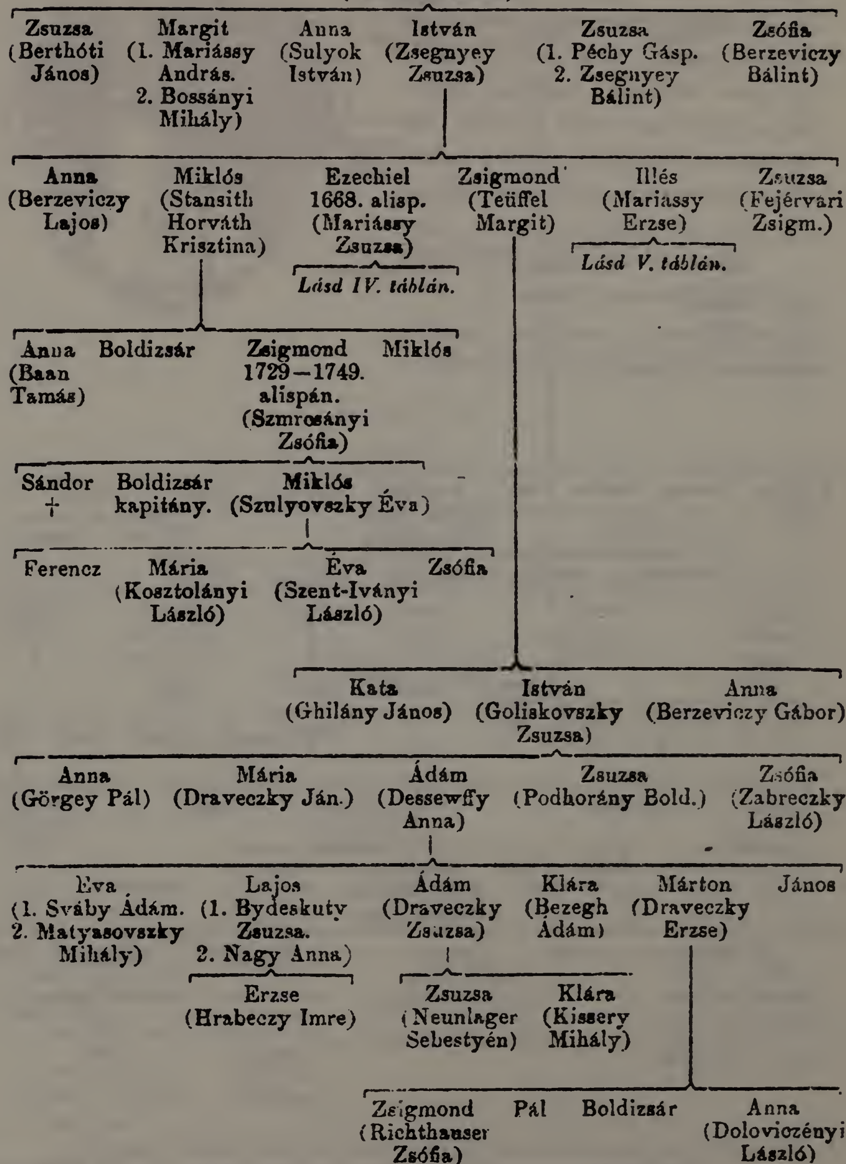
- Arnold
  - Jordán
    - János 1263.
    - Illés 1278.
      - Gyula 1316
        - Pál †
        - Péter †
        - Hanik †
        - Tamás †
      - Jordán eles. 1312.
        - Márk 1320.
      - Margit
      - Arnold 1312.
        - *Lásd a II. tábl.*
      - János
        - Gyula
      - István szászok főisp. 1312.
        - Illés †
        - Tamás †
        - András
          - András
            - Péter
              - Bora
              - Kerestély
                - Péter
                - János
                  - Péter
                    - Janos
                    - Lőrincz
                  - Simon
                    - Julianna
                - Dora
                - Simon
              - Kata
          - Péter
          - János
            - Miklós
              - Benedek †
              - Jakab
                - Péter
                  - István
              - Péter
                - Miklós
          - Miklós
            - János †
            - Péter
              - Simon
              - László
            - Balás †
            - Klára
          - István
            - Miklós
        - Arnold
    - Arnold
      - János
      - Irentrud

[1]) Wagner Tabellae Geneal. tab. XXVIII. E családfa csak az 1790—1800-ban élőkig terjed; sajnos, hogy azt mostanig lehozva nem kaphattam.

II. tábla.

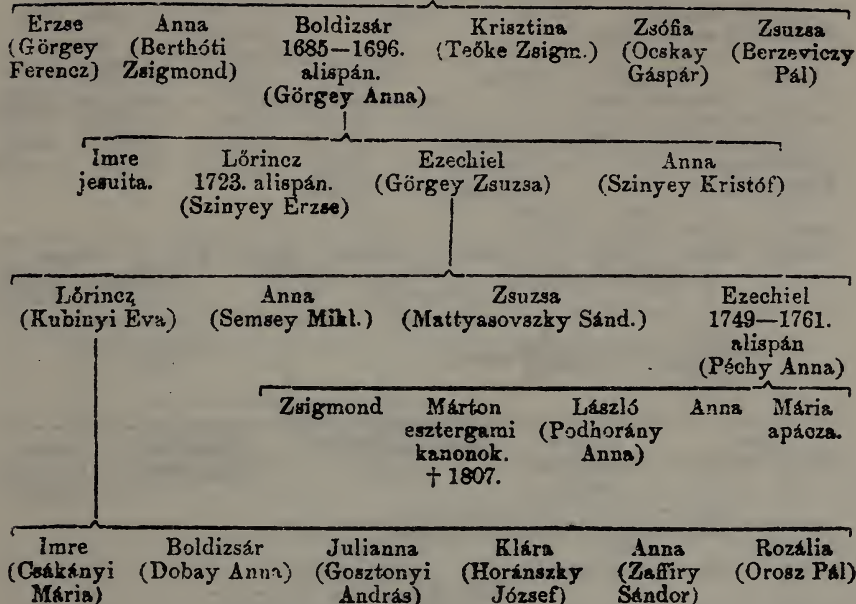

Arnold ki az I. táblán.
1312.
Klára
1363.
Illés
Margit
Arnold
János
1337.
Jakab
Péter
János
1448.
András
Péter
János
László
Dorottya
Miklós
1417.
János
†
Péter
†
György
1437.
†
Tamás
†
Zsófia
Illés
Benedek
Szepes várm.
alispán 1450.
Ferencz
Ilona
János
Péter
Simon
Anna
†
Ferencz
†
Benedek
Miklós
László
Julianna
1513.
László
Péter
László
†
Zsófia
Bora
Lőrincz
1548–51. 58.
szepesi alisp.
Kata
Kristóf
1567–1589.
szepesi alispán.
(Csetneky Zsófia)
Lásd a III. táblán.
László
1582. alisp.
(Czopek Hedvig)
Lásd a VI. táblán.
István
†
Benedek
Lásd X. táblán.

III. tábla.

Kristóf *ki a II. táblán.*
1567–1589.
alispán.
(Csetneki Zsófia)
Zsuzsa (Berthóti János)
Margit (1. Mariássy András. 2. Bossányi Mihály)
Anna (Sulyok István)
István (Zsegnyey Zsuzsa)
Zsuzsa (1. Péchy Gásp. 2. Zsegnyey Bálint)
Zsófia (Berzeviczy Bálint)
Anna (Berzeviczy Lajos)
Miklós (Stansith Horváth Krisztina)
Ezechiel 1668. alisp. (Mariássy Zsuzsa)
Lásd IV. táblán.
Zsigmond (Teüffel Margit)
Illés (Mariassy Erzse)
Lásd V. táblán.
Zsuzsa (Fejérvari Zsigm.)
Anna (Baan Tamás)
Boldizsár
Zsigmond 1729–1749. alispán. (Szmrosányi Zsófia)
Miklós
Sándor †
Boldizsár kapitány.
Miklós (Szulyovszky Éva)
Ferencz
Mária (Kosztolányi László)
Éva (Szent-Iványi László)
Zsófia
Kata (Ghilány János)
István (Goliskovszky Zsuzsa)
Anna (Berzeviczy Gábor)
Anna (Görgey Pál)
Mária (Draveczky Ján.)
Ádám (Dessewffy Anna)
Zsuzsa (Podhorány Bold.)
Zsófia (Zabreczky László)
Éva (1. Sváby Ádám. 2. Matyasovszky Mihály)
Lajos (1. Bydeskuty Zsuzsa. 2. Nagy Anna)
Erzse (Hrabeczy Imre)
Ádám (Draveczky Zsuzsa)
Zsuzsa (Neunlager Sebestyén)
Klára (Kissery Mihály)
Klára (Bezegh Ádám)
Márton (Draveczky Erzse)
Zsigmond (Richthauser Zsófia)
Pál
Boldizsár
Anna (Doloviczényi László)
János

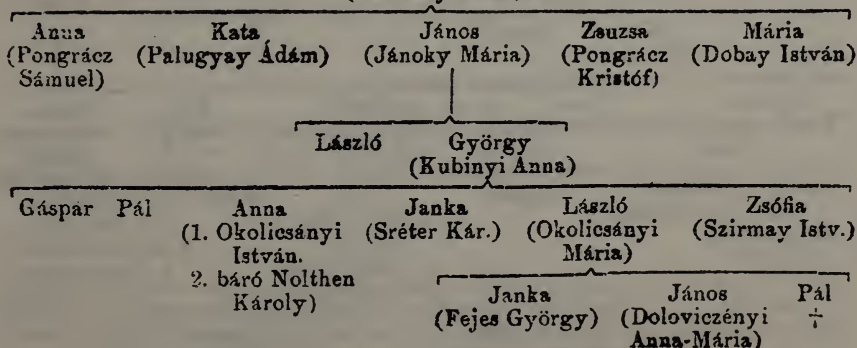
IV. tábla.

Ezechiel *lásd III. táblán.*
1668. alispán.
(Mariássy Zsuzsa)

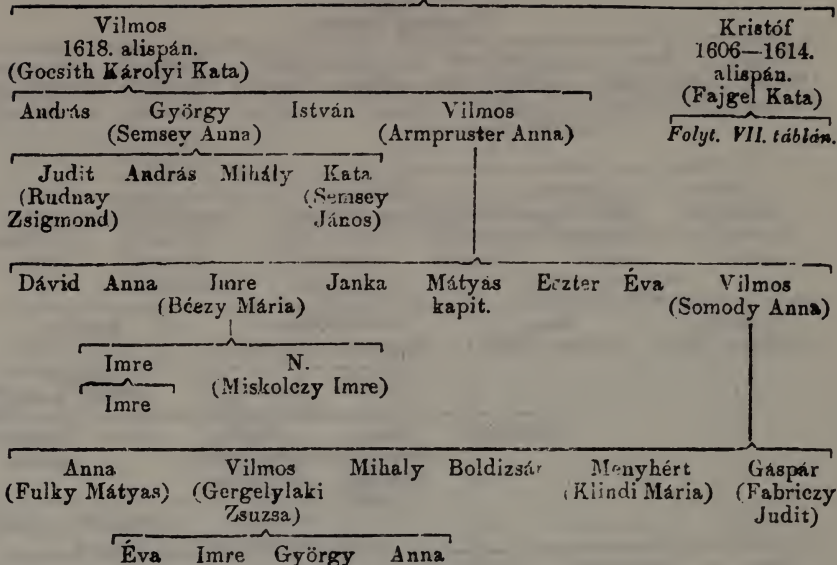

V. tábla.

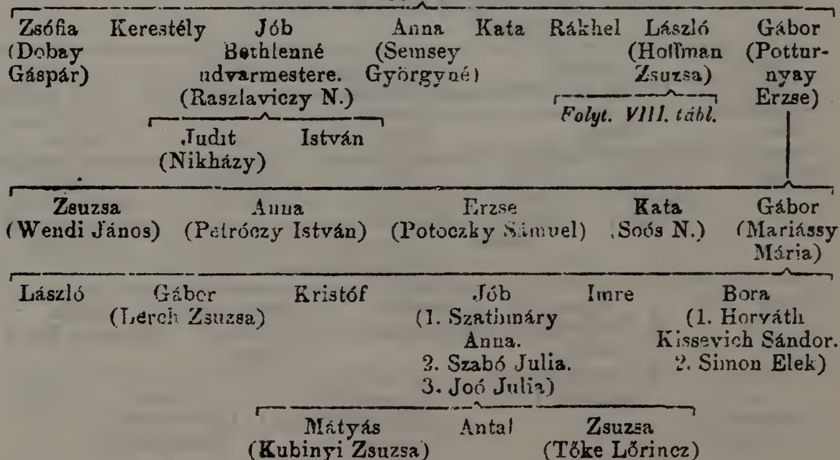
Illés *lásd III. táblán.*
(Mariássy Erzse)

VI. tábla.

VII. tábla.

VIII. t á b l a.

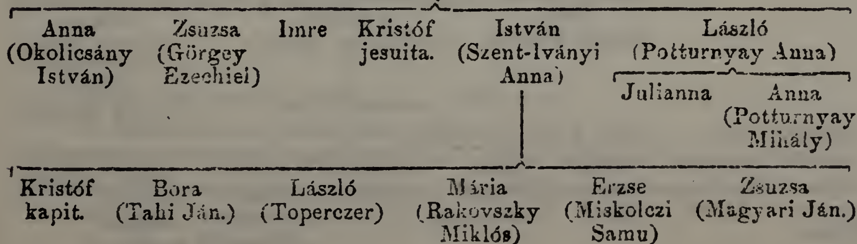
László *lásd VII. táblán.*
(Hoffman Zsuzsa)

- Gábor
- László
- Ádám (Kery Anna)
  - Zsigmond (Berzeviczy Ilona)
    - Ilona (Tőke Zsigm.)
    - Zsigmond (Görgey Mária)
    - Anna (Sustrik János)
    - Erzse (Korotnoki Ádám)
- Jób (Matyasovszky Anna)
  - Éva (Vitalis Mihály)
  - Mária (1. Jekelfalusy Istv. 2. Horánszky Péter)
  - Boldizsár (Allai Magdolna)
    - Anna (Berzeviczy Tamás)
    - Pál
    - Zsuzsa (Prammer Ádám)
  - Anna (Dessewffy László)
- Pál (Görgey Anna)
  - Anna (Feigel Zsigm.)
  - Zsuzsa (1. Király István. 2. Pálfalvai Gábor)
  - Zsófia (1. Vitézi János. 2. Csákányi György)
  - István (Péchy Klára)
    - István
    - Zsuzsa (Jordán N.)
- Kristóf (Kálnássy Anna)
  - *Folytatás a IX. tábl.*
- István *) (Jávor Anna)
  - László (Róth Mária)
    - György (Bonis Mária)
    - Erzse (Bajus Gábor)
  - Kata (Draveczky István)
  - András
    - Kristóf
    - József

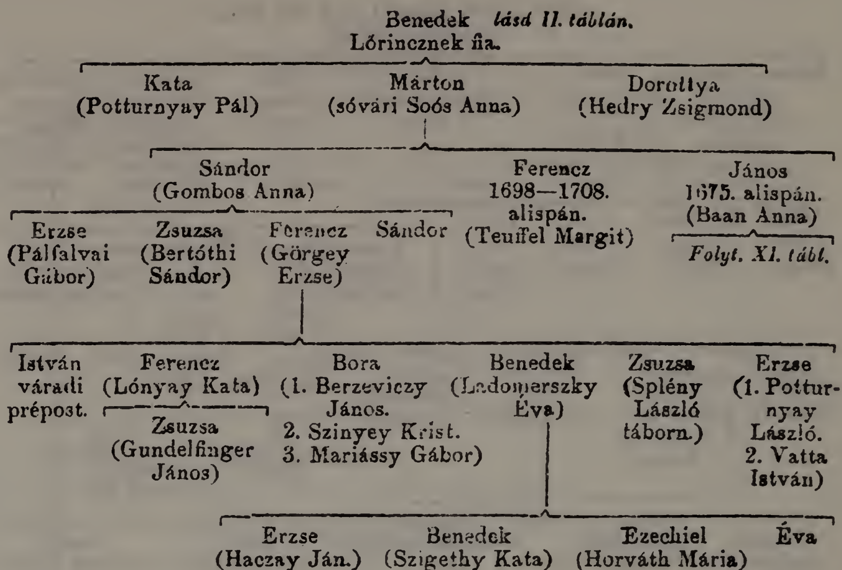
*) Ezeknek testvérei még: A n n a (Geyszek N.); Z s u z s a (Székely András).

IX. t á b l a.

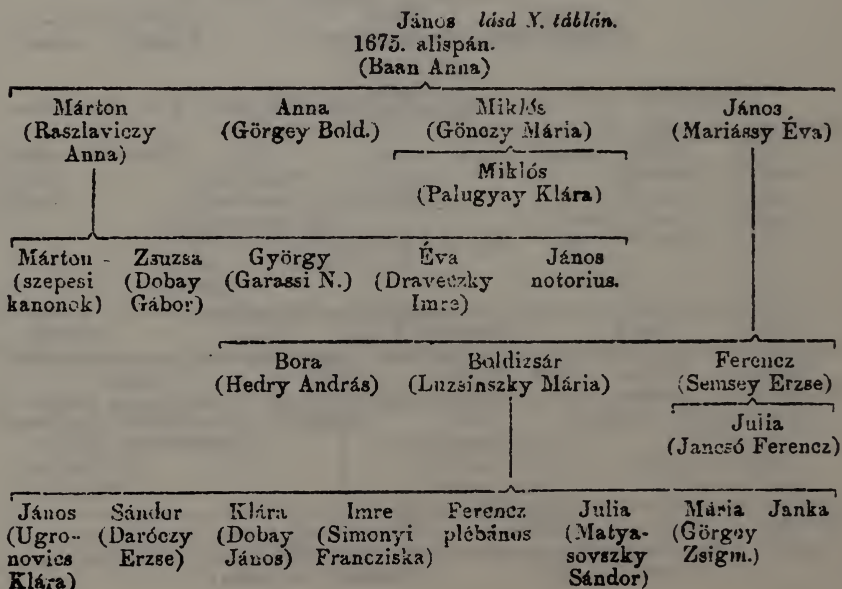
Kristóf *ki a VIII. táblán.*
(Kálnássy Anna)

X. tábla.

XI. tábla.

Mint látjuk, ennyi ágazaton sarjadzott le a család, de — mint emlitők — itt csak e század elejéig van a származási fa lehozva. Szepes vármegyében a táblázat mutatása szerint többen viseltek megyei hivatalokat, és sokan alispánságig emelkedtek.

A család nagyobb részint evang. vallásu, de a kath. egyházi pályán is mutata fel jeles férfiakat. Igy a legutóbbi időben két Márton mint kanonok halt meg; az egyik a szepesi káptalan kanonokja volt; a másik Márton előbb pozsonyi, 1777-től esztergami kanonok, 1807-ben olvasó-kanonok, és még ez évben aug. 1-jén pécsi püspökké neveztetett ki, de mielőtt székébe beülhetett, aug. 23-án Budán meghalt [1].

A család egy tagja Görgey Jób a XVII. században Erdély földén is ismeretessé tevé e nevet, lévén Bethlen Gábor fejedelemnének Brandeburgi Katalinnak udvarmestere, midőn Belényesy N. N. özvegyét vevé nőül [2].

A legujabb időben legismertebbé és emlékezetessé tevé e nevet Görgey Artúr a magyar forradalmi fővezér; és Armin szintén forradalmi tábornok.

Görög család. Többi között Szathmár vármegyében is honos a Görög család.

Grabanich család. (Grabanicsi). Régi horvátországi család. 1486-ban élt közülök Grabanich Simon, ki a Blagayak ügyében tanuskodott [3].

Grabner család. Jelenleg ismeretlen. Grabner Sebestyén 1655-ben országgyülésileg köteleztetik [4], hogy némely elfoglalt birtokot Dobner Jakab nejének visszaadjon.

Grabovszky család. Grabovszky Athanaz testvéreivel együtt I. Ferencz király által 1823-ki sept. 6-án kelt czimeres levél által emeltetett nemességre; e czimeres levél azon évi decemb. 10-én Krassó vármegyében kihirdettetett; azonban jelenleg a család azon megyében már nem létezik.

Gracza család. Hont megyei nemes család, hol Gracza János 1838—1844-ben esküdt. Gracza Antal biztos volt.

---

[1] Memoria Basilicae Strigoniea. p. 173—174.

[2] Kemény János Önéletirása. Kiadta Szalay L. 200. l. — Sőt Szathmár vármegyében is szerepelt a megyei téren a család. Görgey András 1670-ben Szathmár megye szolgabirája volt. Lásd Szirmay Szathmár várm. I. 133.

[3] Teleki: Hunyadiak kora XII. 322.

[4] 1655-ki 94. törv. cz.

Gracza család. (Merei). Kolos megyében Bánfi-Hunyadon birtokos Gracza János, kinek fia György 1848-ban Kolos megyei szolgabiró, és hét nővére [1]).

Graf család, (Daruvári). Graf Károly 1840-ki február 27-én nyert királyi adományt Krassó vármegyei Daruvár egy részére, és azon megyének emlitett évi jun. 22-ki gyülésében kihirdettetett [2]). A család jelenleg is e birtokán él.

Granecz család. Granecz Mihály I. Leopold király által 1685-ben nemesittetett meg.

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren egy kiterjesztett szárnyakkal álló hattyú, nyaka nyillal átlőve vérzik; ugyanily hattyú áll a vért fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Gras család. Gras-János-György 1717-ben III Károly királytól nyeri czimeres nemességét [4]).

Czimere: a vért kék mezejében zöld téren hátulsó lábain szemközt álló oroszlán, első jobb lábával vörös zászlót, a balban pedig fehér koszorút tartva. Ugyanez alak emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Grassalkovich család. (Gyaraki, herczeg †). A mult század elején hirtelen tünt fel, és három nemzedéken át elvirágzott, elenyészett.

Állitólag eredetét azon Krisakov családból vette volna, melyből Krisakov Gergely 1405-ben Zsigmond király korában Temes és Zala megyében élt [5]). Ezen állitmányok szerint a Gergely névből eredett a Grassalkovich név, melyre 1584-ben — mint iratik — uj armalis levelüket Rudolf alatt kapák [6]).

Mások szerint a család másik mellékneve Horváth volt, mi igen valószinü [7]).

Bár mint legyenek a fölebbi adatok, a XVII. század végén a család nagyon kevés vagy épen semmi birtokkal sem rendelkezheték.

---

[1]) Török Antal közlése szerint

[2]) Krassó megye jegyzőkönyve szerint Szende Béla ur szives közléséből, melyért köszönet.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[4]) Collect. Herald. Nro

[5]) Lehoczky Stemmat. II. 159.

[6]) Adami Deductiones breves Mss. Mus. lat. 4. Nro 180

[7]) Wagner Tabulae geneal. Mss. tab. XLVII.

Az 1694-ben Ürményben született Grassalkovich Antal Pécsett járt iskolába, és mint a hagyomány és egyik rövid biographusa mondja, ott a ferenczes szerzetesek kegyelméből nyerte tápláltatását; minek emlékeül azon három cserép-edényt, melyben ételeit haza szokta vinni, szerénysége jeleül még unokája is mutogatá a gödöllői herczegi kastélyban [1]). Ezen Grassalkovich Antal szorgalma és szép tehetségei által magának a legmagasabb polczokra nyitott útat. 1716-ban Budán kincstári ügyész, 1720-ban kir. ügyek igazgatója, 1731-ki oct. 31-én kir. személynök 1748-ig, — ezen időközben 1736-ban báró, 1748-ban kincstári elnök, 1751-ben korona-őr, val. belső titkos tanácsos, Nógrád megye főispánja, kir. főlovász-mester, és végre gróffá lőn. — Mint kamarai ügyész, és kir. ügy-igazgató a Neoaquistica korában helyzetét felhasználni tudva, roppant birtokot szerze össze, főleg a Duna s Tisza között, és megalapitá családa dús birtokosságát. Első neje Lang Erzse, Lang Ádám kamarai igazgató leánya, és Bajthay István Pest megyei alispán özvegye 1729-ben (tőle) gyermektelenül halván el, másodszor mint személynök Klobusiczky Krisztinát, s ennek halálával Klobusiczky Teréziát vevé nőül, kivel hat leányt és egy fiut Antalt nemzett. Végrendeletében majoratust alapitott, az elsőszülött fiu részére a gödöllői és hatvani uradalmat, a másodiknak a komjáthi uradalmat a leányok kifizetési terhével. Magszakadás esetére Gödöllőn első leánya örökösödjék; Hatvant Anna-Mária gr. Haller Gáborné kapja. Teréznek ez esetben Debrő, Klárának a bajai uradalom jusson [2]).

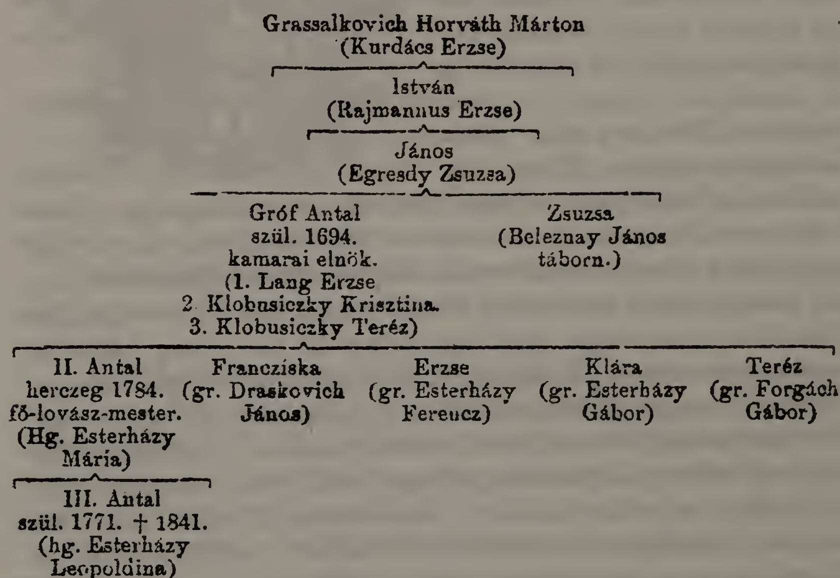
[1]) Vállas: Nemzeti Encyclopaedia I. 653. — „1751 ben Mária Terézia királyné a Pesten tartott tábori szemlére lejövén, meglátogatta Grassalkovicsot gödöllői kastélyában, hol mint Grassalkovics szerénységének emlékjeleit szemlélte azon három cserép-edényt, melyekben hajdan mint szegény pécsi tanuló a szent ferenczi szerzetesektől hordogatta haza élelmét.“

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 159.

Egyetlen fia II. Antal már atyja életében cs. kir. kamarás, és kincstári tanácsos, Bodrog és később Zólyom vármegye főispánja, val. belső titkos tanácsos volt, végre pedig 1784-ben [1]) az elsőszülött fiakra szabályozva birodalmi herczegségre emeltetett. Fia

III. Antal született 1771-ki sept. 12-én, cs. kir. kam. és val. belső titkos tanácsos, sz. István rendjének nagykeresztese, Csongrád vármegye főispánja volt. Meghalt 1841-ki sept. 21-én. Ő ada a nemzeti Muzeumnak telket [2]). Nejétől herczeg Eszterházy Mária-Leopoldinától (herczeg Eszterházy Pál leányától) gyermekei nem maradván, benne a Grassalkovich család férfi-ága sírba szállt.

A családfát a következő táblázat mutatja:

A család grófi czimere — mint fölebb a metszvény mutatja — négyfelé osztott vért, az első osztály ezüst mezejében hármas zöld hegyen hátulsó lábain vörös oroszlán áll kivont karddal, a második és harmadik osztály kék mezejében kifeszitett arany ív és nyil fölfelé forditva látható, fölötte jobbról csillag, balról félhold ragyog. A negyedik osztály vörös mezejében leopárd áll hátulsó lábain, első jobb lábával kivont kardot tartva. E négy osztályon kivül a vért alyjáról annak

[1]) Megerle: Österreich. Adels-Lexikon 18. 22. 5.

[2]) 1808-ki 7. és 8. törv. cz.

középeig piramis alakban egy ezüst osztály nyúlik fel, melynek alyján zöld térről rózsafa nyúlik fel zöld levelekkel és három piros rózsával A vért középét egy kisebb paizs foglalja el, melynek arany mezejében Mária Terézia király-asszony nevének kezdőbetüi vörös szinü M. T. látszanak. A vért fölött grófi korona nyugszik, és azon három koronás sisak áll, a jobb-oldaliból a vértbeli vörös oroszlán, a középsőből egy kék magyar ruhás vitéz kivont karddal, a bal-oldaliból pedig a vértbeli leopárd emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1]). A herczegi méltóság nyeréskor e czimer megbővittetett annyival, hogy a vért fölé öt sisak helyeztetett, és a leirt hármon kivül a középsőn kétfejü sas; a mellette lévőkön kivont karddal a leirt vitéz, a legszélsőkön pedig kivont karddal oroszlán és leopárd látható.

Gréczy család. Vagy talán jobban Geréczy család a XVI. és XVII. században Dunántúl virágzott. Geréczy Berta 1556-ban részt vett Szigetvár védelmében, és a törökök által elfogatott, de kiváltatván, 1588-ban Kanizsa várának alkapitánya volt, midőn a török által megveretett, 1593-ban azonban ő veré meg a törököket [2]).

Geréczy Mátyás 1605-ben a Bocskai korában Sümeg vára alatt fogságba esett [3]).

Grego család. Gömör megye nemesei sorába számittatik.

Gregoriancz család. Horvátországi eredetü. Gregoriancz Ambrus, ki (literatus) deáknak is neveztetett, 1547-ben a Zrinyi Miklóstól és Frangepán Istvántól adományban nyert Zágráb megyei Pebresnye helységre I. Ferdinandtól kir. adományt kapott [4]). 1565-ben horvátországi bán-helyettes, Erdődy Péter bánnal viszályba keveredvén, azzal Szomszédvár mellett megütközött és megveré. Némelyek szerint 1573-ban Gubeczy Máté s társai az ő bujtogatásából lázadtak fel [5]).

Gregoriancz Pál 1550-ben zágrábi püspök, s I. Ferdinandnak követe az olaszországi fejedelmekhez, és a pápához. 1551-ben részt vett a „Quadripartitum“ szerkesztésében. 1553-ban győri püspök lőn. Később kalocsai érsekké neveztetett, mely után néhány hónapra 1565-ben meghalálozott [6]).

Gregoriancz Pál az előbbinek valószinüleg unoka-öcscse, 1594-

---

[1]) Collect. Herald. pag. 124. — És Adami Scuta gentil. III.

[2]) Pethő Gergely Krónikája 120. 130. 135.

[3]) Ugyanott 168. l.

[4]) Codex Széchenyianus tom. X. in Musaeo.

[5]) Istvánffy 1685-ki kiad. 342. lap.

[6]) Pray Hierarchia

ben Erdődy Tamás bánnak e hivataiban helyettese, midőn a Rudolf király parancsolatára Zágrábban tartott horvátországi gyülés a fegyveres hadi erő neveltetését elhatározván, Gregorianez Pál bán-helyettesre, és Rattkay János itélőmesteri helyettesre külön-külön száz katona kiállitását vetette. Magoknak azonban Mátyás főherczeg kivánata szerint otthon kelle maradnia [1]).

Czimerök: fa-ágon ülő, és nyillal átlőtt madár [2]).

Gregorich család. Gregorich F e r e n c z III. Károly királytól 1715-ben nyert czimeres levél által emeltetett a kiváltságosak sorába [3]).

Czimere négy részre osztott vért; az első és negyedik osztály kék udvarában zöld térről egy arany markolatú meztelen kard nyúlik fel, reá egy vörös zászló van tekergetve. A második és harmadik osztály vörös udvarában koronás, kettős farkú hátulsó lábain oroszlán áll támadó helyzetben. A vért fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki, jobbról vörös, balról kék bivaly-szarv között. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gregoróczy család. Horvátországi nemes család.

Gregoróczy V i n c z e Huszár Péterrel 1588-ban Gesztes várát ostrommal vevék meg a töröktől [4]).

Gregoróczy P é t e r n e k nejétől Orehóczy Annától leánya E r z s é b e t Jellasich Györgyné volt [5]).

Greiner család. 1742-ben Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres levelét.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott vért; a jobb-oldali osztály vörös udvarában egy fakó szinü vadasz-eb hátulsó két lábán ágaskodva csontot tart, a bal-oldali osztály kék udvarában szintén hasonló helyzetben tarka vadász-eb ágaskodik, az előbbitől a konczot elkapni akarván; mind a kettőnek nyakán arany örv van. A vért fölötti sisak koronájából az alsó jobb-oldalihoz hasonló eb emelkedik fel egy darab csonton rágódva, kétfelül kiterjesztett (jobbról viz-szintesen arany-vörös, balról kék-ezüst) sas-szárnyak veszik körül. A vért körüli foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [6]).

---

1) Kerchelich.
2) Lehoczky Stemmat. II. pag. 160.
3) Collect. Herald. Nro 611.
4) Pethő Gergely Krónikája 131. — Istvánffy 1685-ki kiad. 353.
5) Bossányi Esterházy-féle per 533. lap.
6) Adami Scuta gentil. tom. III.

Greskovich család. Heves vármegye nemessége sorában emliti F é n y e s E. Geographiájában.

Grimmblat család. Gömör vármegye nemességéhez számittatik [1]).

Gritti család. Szapolyay korában rövid ideig hatalmaskodott hazánkban, mig balsorsa megbuktatá. A család Velenczéből ered, hová hajdan keletről G r a t o l a név alatt származtak.

Velenczében szintén hatalmas volt a család, közülök A n d r á s 1532-ben Velencze fejedelme (doge-ja). Ennek négy természetes fia közül egyik L a j o s (Luigi, Alouise) a török udvarnál ékszer-árus képében a velenczei köztársaság kémje, miután Szapolyaynak követeit a török udvarnál segité, Magyarországba jött, hol Marmaros vármegye főispánja, az egri püspöki jövedelmeknek használója, és végre ország-kormányzója lőn. Ellencit az Artándyakat pallós által végezteté ki. Utóbb — mint gyanitható — a korona után is vágyott. Azonban 1534-ben sept. 28-án Erdélyben Medgyes alatt Czibak Imre hadserege által felkonczoltatott. Két fia volt: A n t a l és P é t e r; amazt 16 éves korában Szapolyay egri püspökké tevé, azonban Medgyesnél ez is halálát lelte [2]). A másik sorsáról a medgyesi catastroph után bizonyos adatok nincsenek.

A Gritti család jelenleg is él Velenczében, hol a Santi Ermagora e Fortuna overo San Marcuolo város-részben fekvő régi Gritti palotában Lajosnak életnagyságú arczképe most is látható.

A család czimere viz-szintesen kétfelé osztott vért, a felső kék mezőben ezüst kereszt ragyog, az alsó osztály üres ezüst udvart mutat.

Grodkovszky család. Szepes vármegyei nemesrendü család.

Groman család. Bács vármegye nemes családai sorában áll F é n y e s E. Geographiája szerint.

Groó család. Gömör vármegyében van lakhelye [3]).

Grosschmid család. Grosschmid J á n o s és F e r e n c z 1790-ben czimeres nemes levelet nyertek.

Czimerök négyfelé osztott vért; az első és negyedik osztály kék udvarában egy hamuszin oszlopkövön álló daru, felemelt jobb lábában bányászi csákányt tartva, fölötte kétfelül arany csillag ragyog. A má-

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.

[2]) Lásd Magyar Akademiai Értesitő 1853-ki 97—110. és M. Akademia történelmi tára III. köt. 1—116. Ezekből kitünik, hogy hazai forrásaink hibásan nevezik Gritti Alajosnak P é t e r fiát A n d r á s n a k.

[3]) Bartholomaeides Cott. Gömör p. 144.

sodik és harmadik arany mezőben egy só-akna látszik, fölötte a bércz bal-oldalán három fenyő diszlik. A vért fölötti sisak koronáján koronás márvány-oszlop emelkedik fel, repkénynyel körülfonva, kétfelől két kiterjesztett fekete sas-szárnynak a közepén arany csillag fénylik. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-zöld [1])

A czimeres levél egyik szerzője Grosschmid János e század elején (1810.) a marmarosi kamarai igazgatóság ülnöke, ifjabb János ugyanott levéltári lajstromozó, Ferencz szintén a marmarosi kamarai rónaszéki só-aknáknál bányatiszt volt.

A család — mint látszik — nagyobbrészt a kir. kincstárnál a sóbányai osztálynál viselt hivatalt, és erre vonatkozólag viseli czimerében is a só-aknát és bányász-csákányt.

Gruden család. Bihar megye nemessége között emliti Fényes E. Geographiájában.

Grueber család. Grueber János-Mihály 1719-ben III. Károly király által czimeres nemes levélben emeltetett nemesi rangra [2]).

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren arany grif kiterjesztett szárnyakkal, első jobb lábával arany-markolatú kardot, a balban egy levágott vérző törökfej üstökét tartva. A vért fölött koronás sisak van. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Ilynevü család él Zemplén vármegyében is [3]).

Valószinüleg e családból eredt Grueber József, kinek neje Gindly Anna.

Grueber család. Törzse Grueber Albert Selmecz szabad kir. és bánya-város tanácsosa, az arany és ezüst bányák müvelése előmozditása, valamint a kath. vallás körül tett hű szolgálataiért, és általa neje Savinger Mária, és fiai: János, Mihály, Jakab, Albert, György, András, Teobald, Ignácz I. Leopold király által 1674-ben kelt czimeres levélben nemesi rangra emeltettek [3])

Czimere: a vért alján zöld téren négy fehér és vörössel vegyitett rózsa; ezek fölött út gyanánt egy vörös csikolat vonul viz-szin-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Collect Herald. Nro

[3]) Bachó István és Ipolyi A urak szerint az oklevél szavai ezek: „*Nos etc. consideratis fidelitate et fidelibus servitiis fidelis nostri Adalberti Gruber Liberae ac Regiae montanae Civitatis nrae Schemniczien. Senatoris, qua ipse tum in auri et argenti fodinis nostris omni industria et syncerilate pro emolumento proventuum nostrorum, tum vero in diversis muniis, ipsiusque etiam Religionis Catholicae promotione etc. etc.*“

tesen a vérten át, és abban egy leopárd mintegy mászni látszatik, első jobb lábával arany darabot (vagy lapátot = pala), bal lábával pedig érczet (lapidem mineralem) tart. A vért felső része kék udvart mutat. A vért fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazási fája következő [1]:

- Adalbert 1674. (Savinger Mária)
  - János
  - Mihály
  - Jakab
    - János szül. 1717. földbirtokos Béla-Bányán.
      - Ferdinand huszár-kapitány.
      - Ignácz Béla-Bányán 1755. bányai hivatala. (Heinrich Éva)
        - József †
        - Antal szül. 1792. Zsarnóczon nyug. bánya-hiv. (Redly Mária) élnek.
        - Anna
        - Károly szül. 1794. Zsarnóczon bánya-hivat. Hont v. t.-biró. (Papsy Erzse)
          - Anna
          - Antal † 1850.
          - Ferdinand szül. 1825. bánya-tiszt. (Eger Mária)
            - Jenő szül. 1853.
            - Artúr szül. 1855.
          - Ferencz † 1849.
          - Mihály
          - Károly †
          - Ágoston szül. 1832. cs. k. adószedői hivat.
        - József
        - Ferencz
        - János
        - Apollonia (Agricola András)
  - Albert
  - György 1689. (Plathy Teréz)
    - Rozália (Gellérth Gásp.)
  - András
  - Teobald
  - Ignácz

Gvadányi család. (Gróf †). Tisztelt név! melyet egyike viselt azon családoknak, melyek külföldről szakadva hazánkba, a legrövidebb idő alatt testestől lelkestől magyar hazafiakat mutatott föl; és közülök József tábornok mint költő eredeti magyar népies költészetével évszakot alapitott irodalmunkban.

Az olasz eredetü Gvadagni család a XVII. század vége felé származott honunkba. A legelső, kit I. Leopold király korában hazánkban lelünk, gróf Gvadagni Sándor Szendrő végvár kapitánya volt, ki 1684-ben gróf Forgách Ádám Borsod megyei főispán leányát For

[1]) Ipolyi A. közlése szerint.

gách Borbálát nőül vévén, ez által egyéb fekvő birtokokon felül Ruda-Bánya birtokába jutott. Igy szorosabban csatoltatván a magyar nemzethez, 1687-ki sept. 24-én Szendrőn kelt levelében kéré fel Borsod vármegyét, hogy ez a magyar honfiusitásért az országgyülésnek benyujtott folyamodványát pártolja [1]. Kérelme teljesült. Az 1687-ki országgyülési 28. törv. czikke „G v a d a g n i Sándor őrgrófot, cs. k. kamarást" az ország honfiusitottjai közé bevevé.

Ruda-Bányán született emlitett nejétől három fia: II. Sándor 1707-ben gróf Forgách Simon ezredében Rákóczy pártján kapitány; Ádám, kinek neje gróf Bedeker Anna-Mária volt; és János.

Ez utóbbinak nejétől báró Pongrácz Esztertől Ruda-Bányán 1725-ben született I. József magyar lovas tábornok, és magyar jeles költő (*Rontó Pál* és a *Peleskei Notárius* szerzője) [3]. Meghalt Szakolczán 1801-ki dec. 21-én. Egyetlen fia II. József mint nyugalmazott alezredes 1815. táján Pozsonyban halván el, családját sírba vitte.

Az emlitettek nemzékrendi átnézete ez:

Sándor
szendrői várkapitány.
1687. indigen.
(Gr. Forgách Dora)

II. Sándor kurucz kapitány 1707.	Ádám (gr. Bedeker Anna-Mária)	János (b. Pongrácz Eszter)
		I. József szül. 1725. † 1801. lovas tábornok, s költő.
		II. József al-ezredes. † 1815. táján.

II. Sándor a kurucz kapitány pecsét-czimerül egy — szájában rózsát tartó római-féle emberfejet viselt.

Guáry család. (Guári és felső-szelestei). Vas vármegye egyik régiebb s tehetősb családa. Tagjai főleg megyei hivatalokat viseltek.

Guáry Miklós 1618—1622-ben Vas megye szolgabirája [4]; — másik Miklós 1770-ben cs. kir. tanácsos, és Sopron megye alispánja;

---

[1]) Uj magyar Muzeum 1854-ki foly.

[2]) Annyira magyarrá vált a család, hogy utóbb nevét is teljesen magyarosan G v a d á n y i-nak irá.

[3]) Ezenkivül több történelmi munkát is adott ki. Lásd életét Ferenczy J. és Danielik J. Magyar irók I. 170. l.

[4]) 1618-ki 49-ik, es 1622-ki 36-ik törv. cz.

ismét másik Miklós e század elején (1810—1844-ben) több megyei táblabiró és királyi udvarnok (aulae reg. familiaris) [1].

A család Vas megyében jelenleg is birja az egyik előnevet adó Guar (Gór) helységet.

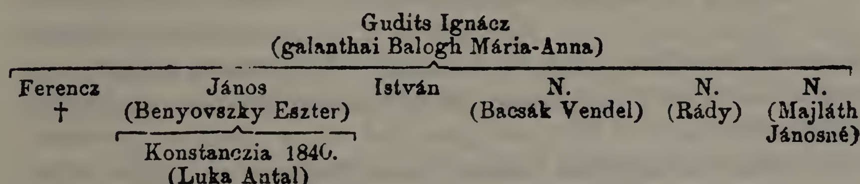
Guba család. 1499-ben élt Guba Kelemen, ki Komáromban Literati Benedektől Bene földjét vette meg [2].

Gubasóczy család. (Kihalt). Közülök Gubasóczy János 1668-ban pécsi, 1681-ben nyitrai püspök, 1686-ban kalocsai érsek, 1680—1686-ig egyszersmind főkanczellár volt [3].

Guczmittel család. Zemplén vármegye czimerleveles családai közé számittatik [4].

Gudits család. E családot Hont és Pozsony megyében találjuk. Sőt a mult század közepén Zágráb vármegyében is, hol 1741-ben Gudits István alispán volt. Lehet, hogy innen származtak Magyarországba.

A család leszármazási fája néhány nemzedéken következő:

Gudits János az 1827-ki országgyülésen a bányászati választmány tagjául neveztetett ki [5].

Guganovics család. Horvátországi család, hol Guganovics Pál 1787-ben a báni táblánál volt hivatalnok. — Magyarországban Bács vármegyében laknak

Gughy család. Kihalt család. Hajdan birt Hont megye Dalmad helységben [6].

---

[1]) A család teljes történetét és leszármazási fáját a Pótlék-kötetben reménylem közölhetni.

[2]) Fényes E. Komárom várm. 87.

[3]) Pray Hierarchia.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[5]) Az 1827-ki 9. törv. cz.

[6]) Sz. Benedeki Conv. Capsa H. fasc. 2. Nro 14 — Gug nevü családról a Troph. Estoras. és Hevenesi Mss. tom. XXVIII. közölve van egy genealogia, de az teljesen koholmány.

Guittmann család. 1686-ban I. Leopold király által nemesittetett meg Guittmann György[1].

Czimere: a vért kék udvarában egy fenálló arany búza-kéve; és ugyanaz van a vért fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gulácsy család. (Gulácsi). Beregh vármegyei birtokos nemes család, mely azon megyei Gulács helységről vette nevét, és onnan irja előnevét is; és ott birtokos jelenleg is. Idővel több megyébe mint Bihar, Borsod, Marmaros, Szabolcs, Szathmár, Ungh és Ugocsa megyékbe is elszármazott.

Tagjai leginkább megyei hivatalokat viseltek.

Beregh vármegyében Gulácsy András 1659-ben alispán[2]; — Gulácsy István 1837—1845-ben pertárnok.

Szathmár vármegyében e század elején Gulácsy Gábor birtokos Ököritó, Fülpös-Darócz, Fejér-Gyarmat, Cseke, Vámos Oroszi helységben[3]. Zemplén megyében birtokos Kis-Cseben[4].

Ugocsa vármegyében Gulácsy Miklós 1667-ben szolgabiró[5] volt. Ugyan e megyében Péterfalvára 1750-ben a Gulácsy család is közös nádori adományt kap[6]. E század elején Gulácsy Sándor birtokos Fancsikán[7]. Ugocsa megyében Gulácsy Sándor levéltárnok 1837—1844-ben.

Bihar vármegyében Gulácsy Imre 1845-ben szolgabiró.

Gulácsy család. Zala vármegyében is van Gulács helység, és erről irá nevét azon kihalt Gulácsy család, melyből Gulácsy Tamás 1618-ban Zala vármegye szolgabirája volt[8].

Gull család. Gull János emeltetett nemesi rangra 1756-ban Mária Terézia király-asszony által.

Czimere: a vért kék udvarában hármas zöld domb fölött egy fehér galamb repül, csőrében zöld olaj-ágat tartva; a vért felső részében (fejében) fehér csikolaton három piros koczka (rhombi) látszik. A vért fölötti sisak koronájából vörös nadrágos, kék dolmányos, és

---

[1]) Collect. Herald. Nro 804.
[2]) Lehoczky Stemmat. I. 139.
[3]) Szirmay Szathmár várm. II. 121. 227. 231. 238. 249.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 376.
[5]) Szirmay C. Ugocsa pag. 59.
[6]) Ugyanott 124.
[7]) Ugyanott 120.
[8]) 1613-ki 49. törv. cz.

panyókásan viselt vörös mentés, prémkalpagos magyar vitéz nyúlik fel, jobbjában kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [1]).

E család Erdélyben a szászok földjén székel.

Gullya család, (Dévai). 1762-ben Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres levelét.

Czimere először függőlegesen kétfelé osztott vért; a jobb-oldali osztály ismét viz-szintesen két részre oszlik, a felső ezüst mező egy kék ruhás férfi-kart mutat könyökben meghajolva, és kivont kardot villogtatva; az alsó kék mezőben három arany búza-kalász látható, ugy hogy két fej fölfelé szét, egy búzafej pedig a paizs alja felé néz. A bal-oldali osztály vörös mezejében arany szarvas ágaskodik, szájában zöld kigyót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között három arany búza-kalász emelkedik fel. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [2]).

E család szintén Erdélyben, névszerint Abrudbányán honos, hol dévai Gullya László 1814-ben királyi hegy-mester volt. (Regius montium Magister).

Gulner család. Gulner Mihály 1760-ban Mária Terézia király-asszony által emeltetett a nemesek sorába [3]). Ekkor nyert czimere következő: a vért kék mezejében zöld halmon fészkében egy fehér pellikán ül kiterjesztett szárnyakkal, alatta fiai, melyeket melle vérével táplál. A vért fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik, első jobb lábában kivont kardot tartva. Foszladék mind a két oldalról ezüst-kék.

Gundelfinger család. (Krompachi). Szepes vármegyében birtokos, és ott tagjai megyei hivatalokat viseltek.

Gundelfinger György 1790-ben másod, később első alispán és cs. kir. tanácsos (1810.). A Ludoviceára három ezer forintot adott [4]).

Gundelfinger Zsigmond 1838-ban esküdt; G. Ferdinand 1842-ben varnagy ugyanott.

Gnoth család. Czimere: a vért kék udvarának alján korona, melyből rézsútosan kétfelé két zászló leng, és ezek között egy vérző törökfej látszik. A vért fölötti sisak koronáján férfi-kar könyököl, és levágott vérző törökfejet üstökénél fogva tart. A vértet szokásos fosz-

---

[1]) Collect. Herald. Nro 132.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[3]) Collect. Herald. Nro 80.

[4]) 1808-ki 7-ik törv. cz.

ladék veszi körül. Közülök Guoth Lajos 1842-ben Nógrád megyében al-adószedő volt.

Gura család. Zemplén megye czimerleveles nemesei sorában áll [1].

Gurzó család. (Szent-Miklósi). Csikszéki székely család; közülök szent-miklósi Gurzó Márton 1611-ben Al-Csikban Mikó Ferencz ellen volt [2].

Gusztínyi család. Gusztínyi András és János 1798-ban I. Ferencz királytól czimeres levelet nyertek.

Czimerök: balról jobbra egy kék csikolat által rézsútosan kétfelé osztott vért. A csikolaton három arany csillag ragyog. A jobb-oldali arany mezőben egy vörös grif ágaskodik, első lábaival egy zöld élőfát tart, a bal-oldali ezüst mezőben vörös oroszlán szintén olyan fát tart. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között vörös ruhás, sárga öves, prémkalpagos magyar vitéz nyúlik fel, jobbjában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3].

A nemesség-szerzők egyike Gusztínyi János Arad megyében született. Papi pályára lépvén, sári apát, végre 1764—1777. nyitrai püspök, és királyi táblai ülnök lőn. 1759-ben „Üdvösség mannája“ czimü munkát adott ki.

Nyitra megyében Gusztényi János 1837-ben aljegyző, 1844-ben pedig főjegyző volt. A kétféleképp irott név azon egy családé.

Guth család. Guth Sebestyén (ki nemes anyától született) és testvérei Guth Demeter és Lukács 1594-ki aug. 30-án Regenspurgban kelt czimeres nemes levélben Rudolf király által nemesitettek meg, s nemességük Győr vármegyében 1596-ban hirdettetett ki [4].

Czimerük, melyet nyertek, következő: a vért jobbról balra rézsútosan két mezőre oszlik, a felső baloldali kék, az alsó vörös; a vért alján hármas zöld halmon farkas áll hátulsó lábain, első lábaival egy bárányt tépve szét; ugyanez alak ismétlődik a vért fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gúthy család, (Gúthi). Előnevét Beregh vármegye Gúth helységről veszi. Ki van terjedve Szathmár s több megyébe is.

---

[1]) Szirmay Cott. Zemplin. not. top. 112.

[2]) Kállay Székely nemz. 250.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. III. — Magyar irók I. 169.

[4]) Hiteles másolat után.

Szathmár megyében Gúthy Illés 1459-ben Iklód egy részére adományt kap [1]).

Gúthy Imre és Ferencz 1517-ben Domahida, Ökörító, Porcsalma, Danyád és Penyige helységben részbirtokot nyernek királyi adomány mellett [2]).

E század elején Gúthy Gáspár birtokos Körtvélyesen [3]). Gúthy Jánosnak maradéki pedig Alsó-Szoporon [4]); mindnyájan Szathmár vármegyében.

Gúthy Ferencz 1845-ben Beregh vármegye esküdtje. Gúthy nevü család van Heves, Zemplén és Közép-Szolnok vármegyében is.

Gúthy család. (Kis-gúthi). Erdély családa, főleg Közép-Szolnokban birtokos. Közülök Gúthy Sándor 1814-ben Belső-Szolnok vármegye jegyzője. Antal 1848-ban ugyanott főszolgabiró, és árvaszéki ülnök. — Gúthy Elekné Décsey Ágnes. — Gúthy Ferenczné örökösei Ignácz, Polixena, Lila, a G. Miklós gyermekei.

Günther család. Zemplén vármegye czimerleveles nemes családai közé számittatik [5]).

Gygkel család. Gygkel György-Pongrácz 1696-ban I. Leopold királytól czimeres nemes levelet nyert [6]).

Czimere négy részre osztott vért. Az első osztály arany mezejében egyfejü fekete sas látszik. A második osztály kék mezejében egymás fölött két kis gyalló szemlélhető. A harmadik osztály kék mezejében zöld téren két fehér tábori sátor áll. A negyedik osztály ezüst mezejében arany kerek van. A középső kis vért vörös udvarában zöld téren egy fehér kakas áll. A vért fölött két koronás sisak nyugszik; a jobb-oldalin kiterjesztett szárnyakkal a fehér kakas áll; a bal-oldaliból három zöld strucz-toll emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Gyakfalvy család. (Gyakfalvi †). Van Ugocsa vármegyében egy helység, melynek neve Nevetlenfalu. Szirmay szerint hajdan Deákfalva vagy jobban Giakfalva; ezt birták hajdan

---

[1]) Szirmay Szathmár várm. II. 86.
[2]) Ugyanott II. 45. 122. 125. 222. 233.
[3]) Ugyanott II. 24.
[4]) Ugyanott II. 152.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[6]) Adami Scuta gentil. tom. III.

a Gyakfalvyak, kik közül Gyakfalvy Mátyás 1589-ben Ugocsa megye szolgabirája [1]) volt.

Szirmay e Giakfalvy = (Diakfalvi vagy Deák) családdal közös eredetünek tartja a Szapolyay (Zapolya) családot is, melyet maga helyén tárgyalandunk.

Gyalakuty család. Maros-széki székely család. Közülök Gyalakuty Miklósnak fia Péter 1451-ben Maros-székben főkirálybiró [2]).

Gyalakuty Mihály 1506-ban jelen volt az agyagfalvi gyülésen [3]).

Gyallay család. (Gyallai †). Komárom vármegye adományos kihalt családa.

1570-ben Gyallay István és Piroska Kereskényi György hitvese Gyalla pusztabeli jószágukat Gyallay Pálnak zálogba adják [4]).

Gyapay család. Győr vármegyei nemes család.

Gyapoly család (Morvai †). A Rákóczyakkal együtt egy törzsből a Bogád-radván nemzetségből ered. (*Lásd Morvaj család*).

A Gyapolyiak közül Gyapoly György 1470-ben királyi ember (homo regius) volt a Dolhai-ak ügyében [5]).

Gyárfás család. (Léczfalvi). Tehetősb székely család Háromszékben, egy része most is ott él, más része a megyéken lett birtokossá.

Czimerük: a vért udvarában daru, egyik fölemelt lábában tollat tartva. E czimert — véli Kőváry [6]) — a nemzeti fejedelmek alatt adaták maguknak.

Leszármazási fájuk következő:

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa pag. 59. 120. 164. 171.

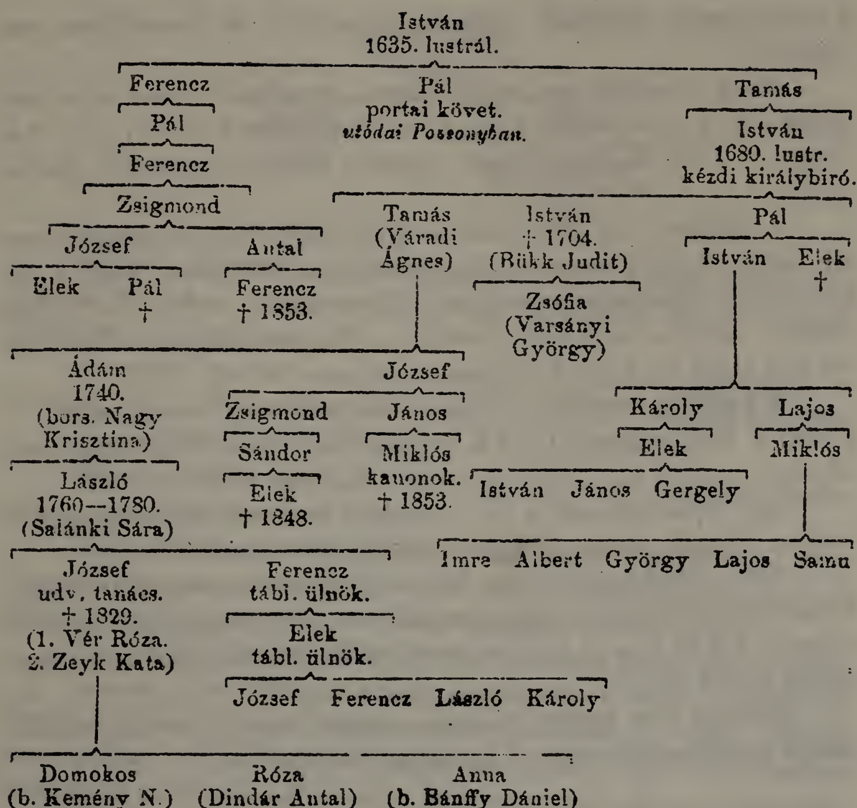
[2]) Kállay Székely nemz. 250.

[3]) Ugyanott.

[4]) Fényes Komárom várm. 123.

[5]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XI. 419.

[6]) Kőváry Erdély nev. családai 94. 95. honnan a leszármazási fa. — A t. család megkeresés folytán sem közölvén semmit.

A táblázaton álló **István** a kézdi széki királybiró Istvánnak fia, Bükk Juditot Kabos László özvegyét vévén nőül, 1691. táján Doboka vármegye birtokosai sorába lépett [1]). **István** a Rákóczy forradalomban mint kapitány Szeben alatt esett el 1704-ben [2]). Egyetlen leánya Varsányi György hitvese lőn.

Pál, a portai követ, Bethlen Gábor korában kézdi székben Assessor, 1629-ki jun. 24-én Réthy Istvánnal fejedelmi egyezés mellett cserélt jószágot [3]).

Gyárfás **József** a kanczell. udv. tanácsos Bécsben, 1829. aug. 23-án kora 60. évében halt meg.

„Az utolsó nemzedékből — irja Kőváry — **Lajost** és **Samut**, Miklós fiait, a forradalom mint székely huszár hadnagyokat találta,

---

[1]) Hodor: Doboka várm. 89.

[2]) Cserey Mih. Histor. 329.

[3]) Kállay Székely nemz. 249. és 116.

s mint ilyenek működtek. Gyárfás Domokos is hasonlókban osztozott" [1]).

Hogy e családfa nem teljes, onnan gyanitható, mert rajta nem látjuk a Sepsi-Szent-Györgyön élő Gyárfás Károlyt és Dávidot; — és Magyarországon Gyárfás Istvánt gödöllői gazdatisztet.

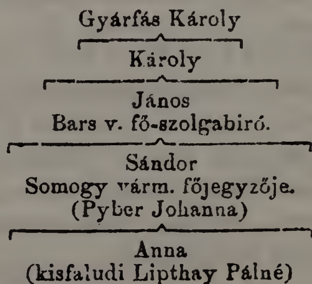
A táblázat élén álló Istvánnak egyik fiáról Pálról megjegyezve áll, hogy utódai Pozsonyban legyenek, ha tehát állana, hogy a magyarországi Gyárfás-ok az erdélyiektől származnak, ugy e Pál lenne törzsük; azonban mint alább látandjuk, Magyarországban e Pál koránál már előbb éltek Gyárfás-ok.

Gyárfás család. (Béládi). Magyarországi nemes család. — Előnevét Bars megyei Bélád helységről irja, és főleg e megyében lakozik.

Egy Gyárfást már a XV. században találunk, mint 1438-ban [2]) Rozgonyi László pozsonyi főispán tisztjét (Asth-wanthőn?)

1615—1616-ban Gyárfás Mihály Komárom megyében Iványi Annától Szent-Györgyi György nejétől az apáthi jószágot tiz évre, valamint a Bottyani pusztarészt és vasdinnyei részbirtokot is zálogczimen szerzé meg [3]).

A család több ágakra oszolván, ezekről némely töredék leszármazási nemzékrendet mutat a következő táblázat [4]):

Egy másik ágazat következőleg [5]) jő le:

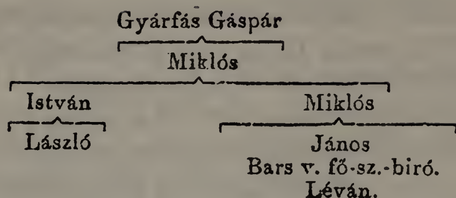
[1]) Kőváry: Erdély nev. családai. 95 l.

[2]) Fejér: Codex Diplom. tom. X. vol. VIII p. 197.

[3]) Fényes: Komárom várm. 158. 161. 166.

[4]) Kisfaludi Lipthay család levéltári adatai szerint.

[5]) Keleesényi József ür közlése szerint.

Egyik ág Nyitra megyében Családon is élt, ezekből utolsó volt Gyárfás Sándor, kinek nejétől Nagy Karolinától leányai: Anna Pribilané, és Emilia.

Az utóbbi töredék-nemzékrenden álló István — ugy látszik — ugyanaz, kinek Thaler Máriától leánya Katalin, Bottka Lászlóné.

Gyárfás család van Zemplén vármegyében [2]) is.

Gyarmathy család. Jelenleg Sopron és Szabolcs vármegyében vannak Gyarmathyak.

Hajdan Temes vármegyében is volt hasonló nevü család, hol a Gyarmata nevü helységről veheté nevét. Gyarmathy László az 1505-ki rákosi országgyülésen Temes vármegye követe volt [3]).

Gyarmathy János 1635-ben Hont vármegye szolgabirája volt [4]).

A mult század közepén a hadi pályán is hirt vivott ki magának Gyarmathy Mihály, ki Debreczenben született 1715 ben. Tizenöt éves korában császári katonai szolgálatba állván, egy lovas ezredben közvitézből zászlós lőn. Ez ezred a Hollandoknak átadatván, ezek szolgálatába jutott. A béke helyreálltával az ezred elbocsáttatván, neki mint hadnagynak évi fizetés rendeltetett, de ő Lukner, Asztalos és Brinky társaival Hannoverába ment egy huszár-ezred felállitására, és ott azon ezredben 1757-ki decemb. 17-én másod kapitány lett, Lukner őrnagy alatt. A francziák ellen folyton diadallal csatázván, 1759-ben főkapitány, 1760-ki aug. 5-én pedig őrnagy lett. És ha a béke oly hamar vissza nem áll, valószinüleg még többre viszi. Több mint ötven csatában vett részt, és — mint iratik — saját kezével több százat levágott. 1763-ban a szolgálatból végképen elbocsáttatott nagy bosszúságára Lukner tábornoknak, ki ez évi april 1-jén franczia szolgálatba

---

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[3]) Jászay: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 158. l.

[4]) 1635-ki 92. törv. czikk. — Tudomásul ide tesszük, hogy egy Gyarmathy Miklós helmeczi ref. predikátor volt, és 1598-ban Monoszlói András veszprémi püspök ellen irt egy theol. munkát. — Kassán is voltak Gyarmathyak; 1647-ben Gyarmathy János kassai senator a törvénykönyv szerint.

lépett. Gyarmathy Hannoverában élt csendben királya kegyében. — Meghalt 1773-ki január 13-án, kora 57-ik évében [1]. Sírkövére magyar versek vésettek, melyeknek eleje igy hangzik:

„Egy magyar fekszik itt, Gyarmathy a neve,
A ki György királynak ezer hasznot teve" stb.

E czikk alatt említjük még meg pusztán a név ugyanazonságánál fogva Gyarmathy Sámuelt, kinek leányai: Klára Jósa Miklósné, Zsófia Mokcsay Istvánné 1773-ban.

Gyarmathy család, (Érsekujvári). Erdély családa, talán Magyarországból Érsekujvárról származva oda. 1650-ki mart. 27-én kapja czimeres levelét Rákóczy Györgytől [2]. Főleg Kolos megyében, hol jelenleg is élnek Kalotaszeghen.

Közülök Sándor 1794-ben Kolos vármegye alszolgabirája, 1814-ben királyi pénztárnoka. Sámuel 1814-ben Kolos vármegyei alszolgabiró és rectificator biztos. Ismét Sándor 1848-ban szolgabiró, és fia Zsigmond, ki nevét a hirlap-irodalomban mutatá fel. — Mihály Szék mezővárosban királyi biró 1848-ban.

A család másik ágából [3] Gyarmathy Dienes 1848-ban Alsó-Fejér megye árvaszéki birája. Neje Fosztó Anna. Fia Sámuel az 1848-ki kolosvári országgyülésen Aranyos szék követe, utóbb Alsó-Fejér megye főjegyzője. Neje Varó Anna.

Gyarmathy család. (Gyarmathi). Szintén Erdély családa, mely vezetékneve előtt egy V betüt használ, és „de eadem" is irja magát.

Közülök V. Gyarmathy Mihály 1814-ben Kolos megyében árvaszéki biró. — V. Gyarmathy Sándor 1848-ban Torda vármegyében állomási biztos.

Ezenkivül még kászoni előnevü Gyarmathy családot is látunk Erdélyben kászoni Gyarmathy János személyében, ki 1848-ban Alsó-Fejér megye ügyvédei sorában áll.

Gyene család, Szathmár megyei birtokos család. E század elején Gyene Sámuel Danyádon, Gyene Antal Fülpösön birtokos, továbbá Tyukodon is közbirtokosok [4]. Gyene Gáspár 1840-ben a megyénél mezei biztos. Közülök Gyene Károly Pesten lakik.

---

[1] L'Advocat Lexicon ford. Mindszenty Sámuel. III. 467. lap. hol róla bővebben olvashatni.

[2] Kőváry Erdély nev. csal. 258. l.

[3] Török Antal úr szerint.

[4] Szirmay: Szathmár várm. II. 126. 222. 225.

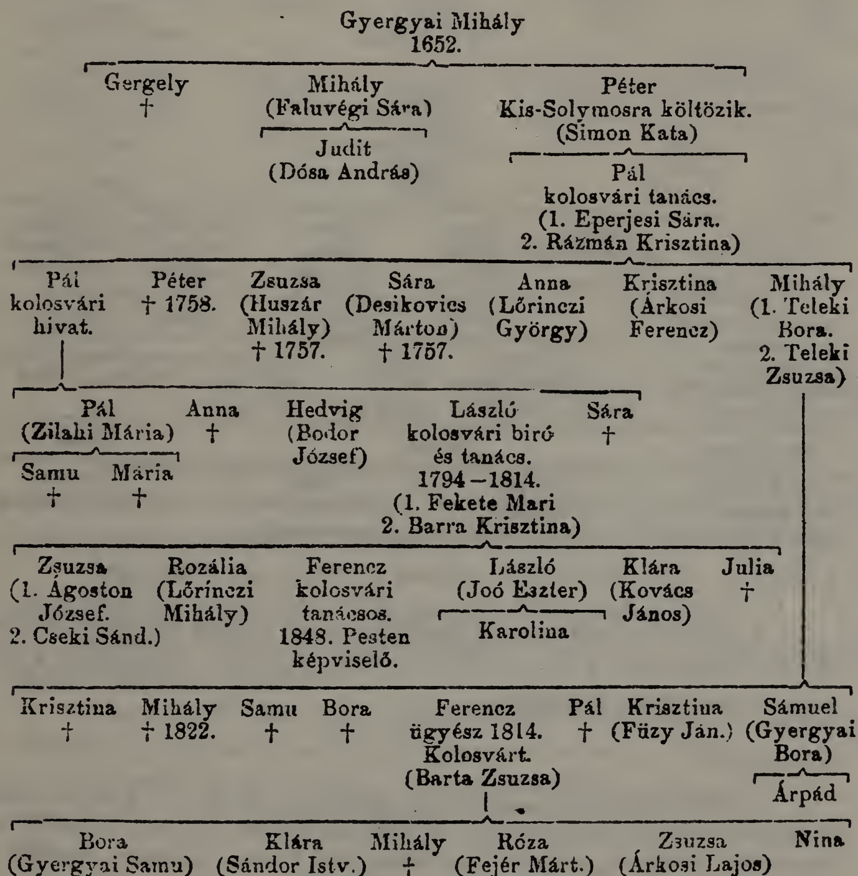
Gyenge család. (Miklósvári). Erdélyi székely család. Primipilaris levelét 1607-ben kapta [1]).

1702-ben bir a Gyenge család Doboka megyében Uj-Össön [2]).

Gyenge nevü család él Marmaros vármegyében is; ezek közül Gyenge László 1841-ben nevezett megyénél al-adószedő.

Gyepes család. Lásd Gyöpös család.

Gyergyai család. (Kis-solymosi). Székely család, előbb M.-Kibédről irva, honnan Gyergyai Mihály Bőződre (Udvarhelyszékbe) megy lakni, és 1652 ben primipilaris levelet kap; tőle igy hozatik le a család nemzékrende [3]):

---

[1]) Kállay: Székely nemz. 146.

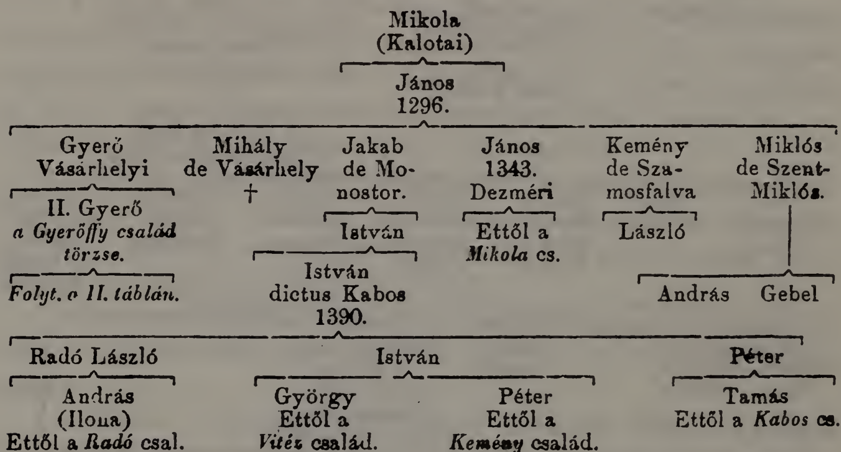
[2]) Hodor: Doboka várm. 90.

[3]) Török Antal közlése szerint.

Gyermanics család. Győr vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiájában.

Gyerőffy család. (Gyerő-vásárhelyi †). Erdélynek egyik legrégiebb (a mult század elején kihalt) családa. A Mikola, Radó, Kabós, Vitéz és Kemény családokkal egy közös törzsből, Gyerőnek Mikola nevü fiától [1]) ered, és ezekkel közös czimert viselt: a vért kék mezejében királyi koronából kiemelkedő szarvast, fölötte félhold és csillaggal. A Gyerőffy és nevezett családoknak a közös törzsbőli elágazása — mennyire oklevelek nyomán felvihető — a XIV. és XV. századra esik, mint azt a következő táblázat [2]) feltünteti:

I. tábla.

A többinek leszármazott ágazatait annak helyén fogván adni, itt Gyerő mesternek a Gyerőffy család törzsének nemzedékét a következő táblázaton láthatjuk:

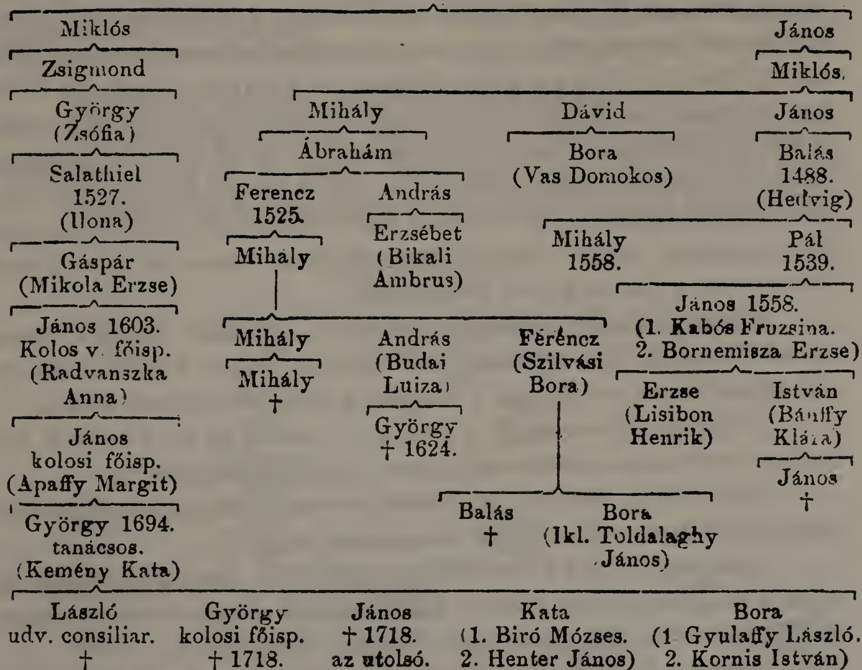
---

[1]) Mikola Historia Genealogico Transylvania pag. 44. — Kemény János Önéletirása. Kiadta Szalay L. 3. 4. ki azonban törzsül Mikolát mondja, és ennek fiául állitja Gyerőt a Gyerőffyek, Kabóst a Kabósok, Radót a Radó család, Keményt a Kemény család őseit.

[2]) Kőváry id. h.

II. t á b l a.

II. Gyerő mester
1314—1345.

A család tagjai többféle: g y e r ő-m o n o s t o r i, k i s-k a p u s i, s z a m o s f a l v i előnévvel éltek, sajátlag mind ugyanazon családból származva, és ez előnév különféleség csak több birtokaira mutat.

Leginkább szerepeltek a nemzeti fejedelmek alatt. M i h á l y a Szapolyay ház egyik hive, 1558-ban fejedelmi tanácsos lőn.

J á n o s 1575-ben Báthori István hadvezére. Békesi Gáspárt egyik ő szalasztá meg. Fia

J á n o s 1590-ben neje Apaffy Margit után Doboka megyében birtokos [1]). Egyszersmind Kolos vármegye főispánja 1603-ban [2]). Székely Mózsesnek lévén párthive, ez őt egyezkedésekre használá [3]). Testvére I s t v á n II. Rákóczy György egyik kezese a lengyel sereg kezében.

[1]) Hodor: Doboka várm. 90.

[2]) Ugyanott; és Kőváry id. h. De Enyedy krónika-irónál (l. Mikó Erdélyi történelmi adatok I. köt. 191. lapon) csak V i c e-C o m e s-nak iratik.

[3]) Wolph. Bethlen V. p. 380.

György szintén II. Rákóczy Györgynek hive, és érette tatár rabságra is jutott, honnan nagy összeggel váltván meg magát, Rákóczyné, Báthori Zsófia 11,000 forintot ada neki, hogy elzálogositott jószágait visszaválthassa. Később táblai ülnök, s 1686-ban a Deputatio tanácsosává neveztetett, mint kormányszéki tanácsos halt meg 1694-ben [1]. Fiai: György a kolosi főispán, és János, mindkettő 1718-ban gyermektelenül halván el, bennök a Gyerőffyek fi-ága sírba szált. A család jószágai az utolsó leányok Kata és Borbála utódaikra szállt; amattól Biró Mózses első férje után a Zambó-k, Rhédey-ek, második férje Henter János után a báró Jósinczy-ak; Borbálának első férje Gyulaffy László után az Eszterházy-ak, második férje Kornis István után a Kornis grófok örökösödtek.

Gyertyánffy család. (Bobdai). Ujabbkori magyar nemes család Torontál vármegyében, hol adomány jogán birja az előnevet adó Bobda helységet. Tagjai e megyében főbb hivatalokat viseltek.

1812-ben Gyertyánffy Lukács, Antal és Kristóf a Ludovicea pesti katonai intézetre tiz ezer forintot ajánlottak [2].

Gyertyánffy Gábor az 1836 ki országgyülésen a katonai élelmezés iránt kirendelt országos választmány tagja [3].

Gyertyánffy Dávid 1832-ben Torontál vármegye másod alispánja és országgyülési követe, 1836-ban első alispán és kir. tanácsos; utóbb (már 1845-ben) azon megye főispáni helyettese.

Gyertyánffy János 1836-ban Torontál vármegye fő-adószedője.

Gyertyánffy Gyula 1842-ben ugyanott másod alispán.

Gyertyánosi család, (Ikafalvi). Háromszéki székely család. Egy ága kiszakadt Kővár vidékére, hol ikafalvi Gyertyáncsi Károly alszolgabiró, István pedig rectificator biztos volt 1847-ben.

Gyika család. (Désánfalvi). Temes és Krassó vármegyei birtokos család [4]. Amabban birja Désánfalvát, honnan előnevét irja; emebben Kossoviczát, Petrozát és Krivinát. A legujabb nemzedéket a következő táblázat mutatja:

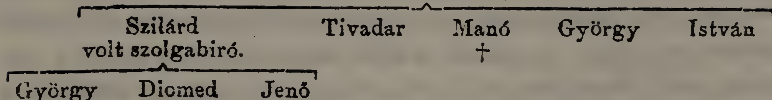
---

[1] Cserey Mih. Históriája. 64. 157. 159. 220. 222. 236.

[2] 1812-ki 2. törv. czikk.

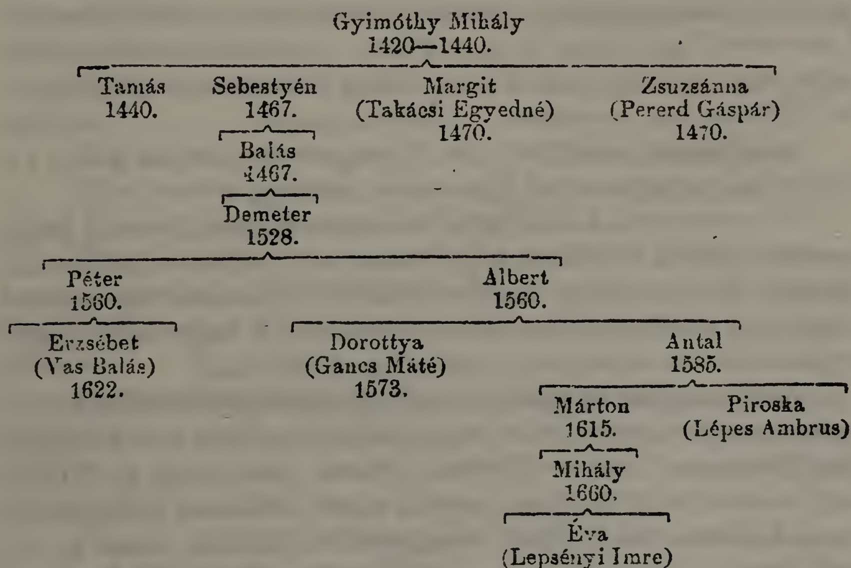
[3] 1836-ki 11. törv. czikk.

[4] Lehet, hogy a család az oláhországi Ghika családból származott, melyből ott ugy a legujabb időben, mint 1663-ban Ghika Gergely havasalföldi vajda volt, ki a Léva melletti csata után Németországba menekült.

Szilárd ága bir Zala megyében Belatinczon is.

Gyimóthy család. (Gyimóthi). Veszprém megyei Gyimóth helységről, mely most a pápai uradalomhoz tartozik, — vette nevét. Nemzékrende a mult század elejeig következőleg [1]) sarjadzott le:

A család többfelé is elágozhatott, miután jelenleg is élnek Gyimóthyak; és többi közt Komáromban egy Gyimóthy reform. tanitó, ki szintén Pápa környékéről származott.

Gyimóthi Gyimóthy György 1846-ban huszár-kadet.

Gyógyi család. (Gyógyi †). Erdély kihalt családa [2]).

Gyóko család. Gyóko Miklós és testvérei 1825-ki julius 15-én nyertek nemességet czimeres levél által, mely 1826-ki apr. 10-én Krassó vármegyében hirdettetett ki. Jelenleg azon megyében már nem léteznek.

---

[1]) Ferber József úr tudósitása szerint az egész.

[2]) Kőváry Erdély nev. családai 270. lap.

Gyóny család. Nevezetessé tevé magát katonai vitézsége által Gyóny János, ki előbb Telekesi Imre seregében harczolt, 1565-ben (noha csak egy szeme volt), Svendi császári hadvezér őt Erdőd vára kapitányává tette, és ezután is több ütközetben vett részt, a reá bizott várat pedig Szapolyay és a török ellen hősi halálaig vitézül oltalmazta [1].

Gyopay család. Gyopay Gergely, és vele neje Tanitó Erzse; anyja Szabó Erzse, és testvérei Gyopay György és Mihály III. Ferdinand király által 1648-ki nov. 26-án Bécsben kelt czimeres levélben nemesitettek meg. A czimeres levél Heves és Külső-Szolnok egyesült vármegye-gyülésen 1649-ki jun. 28-án Füleken hirdettetett ki. A nevezettek egyik utóda Gyopay Péter H.-Mező-Vásárhelyen telepedett meg; ennek unokája József Bihar vármegyében Váradolasziban 1838-ban birá eredetiben az érdeklett armalist.

Gyömörey család. Zala vármegyei nemes család Fényes Elek Geographiája szerint. Ugy látszik, ezzel egy a

Gyömrey család, melyből a mult században Gyömrey Zsigmondnak Tallián Borbálától négy leánya van: 1. Terézia Domián Jánosné, 2. Jusztina Zambó Péterné. 3. Katalin Parajcz Mihályné, és 4. Krisztina Sohár Ferenczné. E négy leány utódai anyjuk után a szolnok-abonyi uradalomban örökösödtek.

Gyöngyösy család. A többféle Gyöngyösi családok között legismeretesebb azon Gömör megyei család, melyből a jeles magyar költő Gyöngyösy István 1620-ban született. Darab ideig gr. Wesselény Ferencz füleki várnagya, utóbb a nádor udvarában tartózkodott, és ennek hitvese Széchy Mária tiszteletére irta „*Murányi Venus*"-át, és attól Gömör megyei Babaluska helységgel ajándékoztatott meg. Később Wesselényi udvarát odahagyva, megyei hivatalokba lépett, táblabiróvá, és a soproni országgyülésre követté neveztetett ki 1681-ben. Ekkor irta Eszterházy Pál nádorrá lett választatására ezen munkáját: „*Palinodia Hungariae, azaz a maga gyámoltalanságán kesergő és abban a kardos Grifnek szárnya alá folyamodó Nympha.*" — 1685-ben alispánná választatott, mely terhes hivataláról gyakorta le akart mondani, de a közbizalom abban őt halálaig marasztalá. Meghalt 1704-ben kora 84. évében. Egyéb munkái még: „*Rózsa-koszorú.*" Lőcsén 1690. „*Kemény János vagy a porából fölélemedett Phönix.*" 1693. — „*A csalárd Cupidónak kegyetlenségét megismerő, s mérges nyilait kerülő tiszta életnek*

[1]) Istvánffy 1685-ki kiadás. 299.

Geniusa" Budán 1722. — „*Chariklia.*" Lőcsén 1700. — Öszves munkái Pozsonyban 1796-ban „*Gyöngyösi Istvánnak költeményes maradványai*" czim alatt két kötetben Landerer által adattak ki [1]). Fia Gábor 1699-ben lett Gömör vármegye főjegyzője. 1700-ban a porták (adozási kulcs) kiigazításával bizatott meg; két izben járt küldöttségben Bécsben, hol a Rákóczy mozgalom találá őt; ez okból ott maradt, és hivatalát leteve. A Rákóczy forradalom lecsendesültével a szepesi kamarához titkár és tanácsosúl neveztetett [2]).

E család ivadékának tartatik Gyöngyösy József-Pál csornai premontrei prépost, ki 1779-ki julius 20-án született Ung megyei Darma helységben, 1820-ban lett csornai prépost, és 1857-ki jan. 1-én arany miséjét tartá [3]).

Gyöngyösy család él jelenleg is Gömör, Szabolcs és Ung megyékben.

Ung megyében Gyöngyösy Mihály 1836 ban első aljegyző.

Talán szintén e családhoz tartozik a mult században élt Gyöngyösy József, kinek Csicsery Borbálától fia László.

Talán e családból származott Gyöngyösy Imre is, kinek czimere a vért udvarában zöld mezőből kiemelkedő egyszarvú, első lábaival három nyilat tartva. Ugyanezen alak látható a vért fölötti sisak koronáján is.

Gyöngyösy család. (Poroszlói). Közülök poroszlói Gyöngyösy Gábor cs. kir. udvari kamarai tanácsos, kinek leánya Mária-Victoria először báró Zweckau, másodszor báró Diettrich Vilmos udv. tanácsos és erdélyi kamarai igazgató neje volt [4]).

Poroszlói Gyöngyösy György, sz. Jakabról czimzett silisi apát, és nagyváradi éneklő kanonok 1760-ban.

Gyöngyösy család. Gyöngyösy György és neje Mészáros Ilona, és gyermekeik: Ilona, József és Jakab 1707-ben II. Rákóczy Ferencz által czimeres nemes levélben (e statu rustico) nemesi rangra emeltettek, és czimeres levelük Nógrád megyének 1708-ki jan. 23-án Losonczon tartott közgyülésében minden ellenmondás nélkül kihirdettetett [5]).

---

[1]) E kiadás előtt vannak életrajzi adatai is Dugonics András által kiadva. Lásd róla Bartholomaeides Notitia C. Gömör. p. 759.

[2]) Bartholomaeides id. h. p. 764.

[3]) Lásd Magyar Sajtó 1857-ki január 1-ső szám.

[4]) Kovacsóczy Árpádia I. évi foly. 186. lap.

[5]) Protoc. C. Neograd. anni 1708.

Gyöngyösy család. (Pettenyei). Kraszna megyei Pettenye faluról irja előnevét. Közülök János 1824-ben Nagy-Károlyban egy regét adott ki versekben: „*A fiatal Árpád a mazarnai barlangban*“ czim alatt [1]).

Gyönky család. Heves vármegye nemesrendü családainak sorában emliti Fényes E. Geographiájában.

Gyöpös család. (Kis-herestyéni). Bars megyei régi család. Neve felváltva Gyepes- és Gyöpös-nek iratik.

1424-ben kis-herestyéni Giepes László ellentmond Pobor és Loch beiktatásának Bars megyei Kis-Herestyénre nézve [2]).

1497. előtt Gyöpös László örökösétől szerzette Csehy Ágoston Komárom megyei Csehi helységnek egy negyedrészét [3]).

1560-ban kis-herestyéni Gyepes Péter Bars vármegye alispánja [4]).

1587-ben Ernő főherczeg Fejérkövy István nyitrai püspök és kir. helytartóhoz, ruszkai Dobó Ferencz Bars megyei főispánhoz, és Dunán inneni országos főkapitányhoz, és Samaria de Speciacassa Ferdinand veszprémi főkapitányhoz intézett ótalom-levélben nemes Geöpeös Györgyöt és Ferenczet néhai Geöpeös Ferencz fiait, mint a császár ótalmába fogadottakat javaik- és jószágaikra nézve védelmükbe ajánlja [5]).

1590-ben országbirói osztató parancs kelt néhai Gyöpös Ferencznek Domaniky Margittól született fiai György és Ferencz részére; (emlitett néhai Ferencz, fia volt Kelemennek, ez pedig Gyöpös Mátyásnak); — továbbá kelt ez osztató parancs Fruzsinának Gyöpös Kelemen leányának részére is, nemkülönben Thajnay Jánosnak részére, ki Thajnay Mihálynak Gyöpös Borbálától Gyöpös Mátyás leányától született fia volt; a Bars megyei Beládi, kis-herestyéni, és

[1]) E Jánoson kivül ismerünk egy másik Gyöngyösy János költőt, ki 1741-ki nov. 4-én Krasznán született, hol atyja ref. pap volt. Ő szintén pappá lőn, és Erdélyben Uj-Tordán kapott predikátori hivatalt. Munkáit Szacsvay Sándor adta ki először Bécsben 1790-ben. Meghalt 1818-ki mart. 15-én. (Lásd Magyar Irók életrajz-gyüjt. II. 97. 98.) Uj-Tordán 1858-ban sírja fölé emlék emeltetett.

Egy Gyöngyösy László ref. predikátor 1651-ben „A keresztyén vallásnak fundamentoma“ czimü könyvet angolból forditva ada ki.

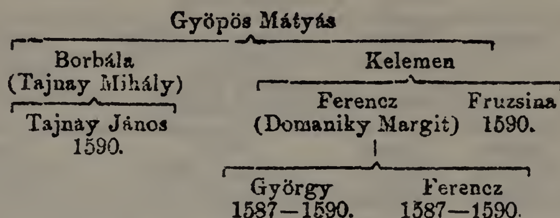
[2]) Ipolyi Arnold ur közlése nagyobbára.

[3]) Fényes: Komárom várm. 120. lap.

[4]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. 115. Nro 15.

[5]) Az eredeti okmány Ipolyi Arnold urnál.

Nyitra megyei Irmely és Szent-Mihály helységbeli birtokokban. Ez osztató parancsból következő leszármazás tünik ki:

1607-ben Domaniky Margit előbb Gyöpös Ferencznek, utóbb Ághy Ferencznek özvegye fia Gyöpös György ellen perelt.

1671-ben Gyöpös Miklós többekkel együtt Komárom megyei kömlődi részét Pázmándy Györgynek elzálogitá, mely elidegenitésnek akkor Szabó Mária, nevezett Gyöpös Miklós nénje ellenmondott [1].

Györgydeák család. Györgydeák János III. Károly királytól 1722-ki sept. 20-án nyerte czimeres nemes levelét [2].

Czimere: a vért kék udvarának alján rézsútosan fölfelé (háromszög alakú) két vörös vágás között egy zöld domb emelkedik, melyen királyi koronán egy fekete sas-szárny, és abból kinyuló arany láb balfelé nézve, arany-markolatú kivont kardot tart; fölötte a vért két szögletében arany csillag ragyog. Hasonló sas-szárny és láb kivont karddal látszik a vért fölötti sisak koronáján. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család Gömör vármegyében tartja lakását.

Győrfi család. (Losádi, báró és nemes). Erdélyi család, eredete és lakhelye Hunyad vármegye.

Felemelkedésök a nemzeti fejedelmek korába esik. Egyik ág 1755-ben Győrfi József személyében báróságot nyert.

A család levelei a Hora világban elpusztittatván, 1792-ben az országgyülés azoknak ujbóli kiadatását elrendelé.

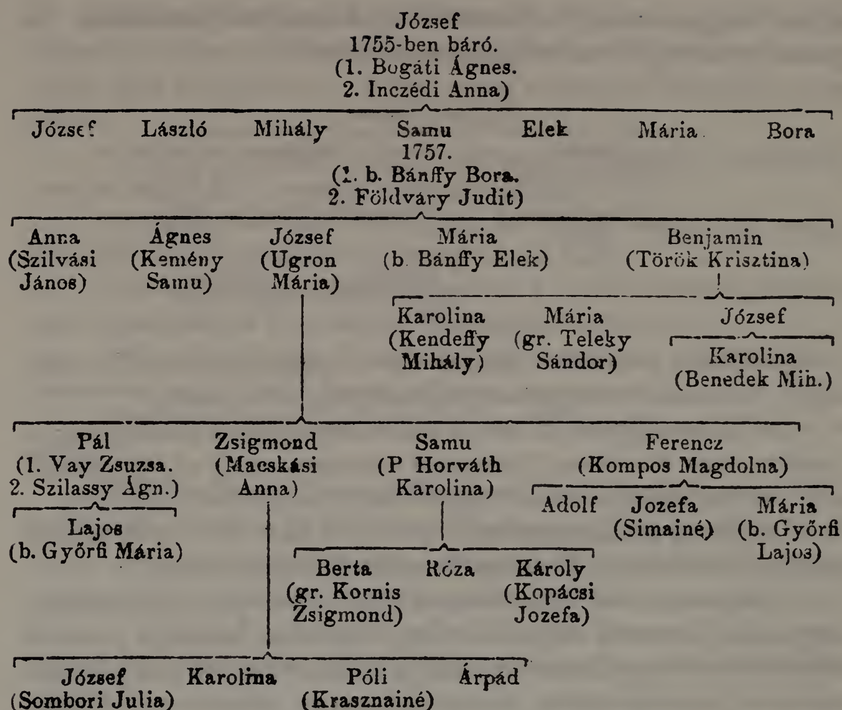
A bárói ág következőleg [3]) sarjadzik le:

---

[1]) Fényes: Komárom várm. 155. lap.

[2]) Collect. Herald. Nro 364.

[3]) Kővári id. h. 100.

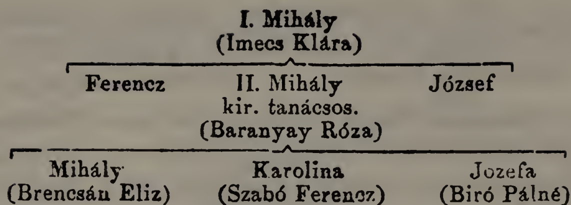

Báró Pál második neje pilisi Szilassy Ágnes után birt Nógrád megyében is. Testvére b. Sámuel 1848-ban Pesten képviselő volt.

A nemesi ágazat szintén él, és Hunyad megyei Lósadon van birtoka és lakhelye [1]) Győrfi Mózses örököseinek: Dénesnek, Lajosnak, Antalnak; — továbbá ott laknak Győrfi Ábrahám örökösei: László, Ádám, Klára, Zsuzsa, Éva, és Győrfi Péter és Samu.

Győrfi család. (Csatószeghi). Csikszéki székely család, melyet — Kővári szerint [2]) — a még élő Győrfi Mihály emelt ki, ki mint az erdélyi kormányszéknél tartományi fő-számvevő, 1839-ben kir. tanácsosi rangra emeltetett, s 1850-ben a főkormány megszüntével nyugalmaztatott; és a következő leszármazást alkotá:

[1]) Török Antal közlése szerint.
[2]) Kővári id. h. 101.

II. Mihálynak — ki Csik-Szent-Imréről is irá magát [1]) — hosszú ideig vitt szolgálata érdemei közé sorozható, hogy az országos Karolina-kórház igazgatását 1837—1850-ig minden dij nélkül folytatta, továbbá kivívta, hogy a székely katonahelységek elöljárósága, a falu közjövedelméről a kormányszékhez számadást terjeszszen [2]).

Győrffi család. (Csik-szent-györgyi). Valószinüleg az előbbinek egyik ágazata. A mult XVIII. század első felében Csik-Szent-Györgyről a székely primorok közül [3]) két testvér Győrffi József és István kiszármazott Doboka vármegyébe, és ott a Csernátoni családba családba házasodván, birtokosokká váltak.

I. József 1759—1763-ig Doboka vármegye főjegyzője, 1764-ben az állandóan ülő tábla ülnöke 200 forint évi fizetéssel.

I. Ferencz 1784-ben rendszerinti alszolgabiró, 1794 ben oct. 1-jén rendsz. ülnök.

A család czimere — I. Józsefnek 1798-ki pecséte szerint, melyen „Josephus Győrffi" kör-irat olvasható, — következő: a vért udvarában zöld tér fölött egy magyar öltözetü férfiu áll, balját csipőjére támasztva, jobbjában iró-tollat tartva. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között arany csillag ragyog. A vértet szokásos foszladék környezi.

A család lesarjadzását a két testvértől a következő táblázat mutatja:

---

[1]) Az 1815-ki hivatalos tiszti névtár szerint.
[2]) Kővári utalása szerint a „Mult és Jelen" 1848-ki mart. 17. szám.
[3]) Hodor Károly ur közleménye szerint.

Győrffi N.

I. József
Doboka várm. főjegyző
1759.
(Csernátoni Judit)

I. István
(Csernátoni Mária)

György
szül. 1766. mkeresz.
april. 24. † 1792.
(Rácz Teréz)

I. Ferencz
Doboka v. sz.-biró.
† 1800. dec. 30.
Gyulában.
(Gergely Mária)

Lázár
(Butka leány)

József

II. Ferencz eles. 1849. Szeben alatt	II. István eles. 1849. a piskii csatában.	II. József	Sándor (Fodor I. 1853-tól) lak. Szilágyban.	Ignácz	Karolina	Julia	Mária

Győrfi család. (Magyarosi). Székely eredetü család. Magyarosi Győrfi Menyhért 1579-ben élt, és egy ezen évi itéletlevél szerint a Jenő nemből Szomoró ágból származott [1]).

Győrfi család. (Kebelei). Hasonlóan székely család, s a feljebbivel együtt jelenleg már valószinüleg nem létezik.

Kebelei Győrfi Balás szintén 1579-ben élt, és itélet-levél szerint ugy az Eörlöcz nemben, Seprőd ágban, mint Medgyes nemben, Kürt ágban primipilatussal birt.[2]).

Győrffi család. (Alfalui). Csikszéki székely sarjadék. Közülök alfalui Győrffi András 1815-ben Gyergyó széknek jegyzője volt.

Győrffy család. Magyarországban is vannak Győrffyek Heves, Szabolcs és Vas vármegyében, sőt Komárom megyében is találunk a mult században. 1749-ben a neszmélyi udvartelkesek ellen folyt perben állók között emlittetik Harcsa Katalin Győrffy Mártonnak neje [2]).

Győrffy András 1803-ban az Auffenberg gyalog ezredben őrnagy volt.

Heves vármegyében Győrffy Ignácz 1837-ben rendszerinti esküdt volt.

Györgyi család. Komárom vármegye nemes családai között áll Fényes E. Geographiája szerint. Vannak Zemplén megyében is [3]).

---

[1]) Nemes székely nemzet Constitutioja. 272.
[2]) Fényes: Komárom várm. 186.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

Györkei család. (Kihalt). Hajdan Békes vármegyében virágzott. 1461-ben Györkei János (Joannes de Guerke) Békes vármegye alispánja volt [1]).

Györödy család. (Kihalt). A XVI. században még élt nemes család, melyből származott Györödy (Gyerewdy) Dorottya, előbb Ghyczi Józsának, 1564. óta Torda Zsigmondnak hitvese [2]).

Győry család. (Radványi, gróf). A mult században emelkedik fel. Radványi Győry István 1770-ben kapja Mária Terézia király-asszonytól királyi adományban Zemplén vármegyében Vitány helységet, melyet utóbb gr. Károlyi Antalnak ad el [3]). 1785-ben grófságot nyert [4]). Istvánnak valószinüleg fia Ferencz gróf, ki 1783-ban lett Tolna vármegye főispánja [5]); — 1787-ben mint cs. kir. val. belső titkos tanácsost, Esztergam vármegye főispánját, Moson, Sopron, Győr, Komárom, Vas, Veszprém megyék főispáni helyettesét, és e megyékben királyi biztost találjuk a József császár systemája alatt. Utóbb (1825-ben) Bács, Bodrogh vármegyék főispánja volt. Meghalt 1839-ki april 23-án. Tőle a családfa következőleg sarjadzik le:

Gr. Győry Ferencz
Tolna várm. főispán.
† 1839. april 23.
(Gr. Zichy Teréz
csillag-keresztes hölgy.
† 1821. febr. 22.)

László	Teréz
szül. 1807. nov. 17. cs. kir. kamarás. Lak. Perkátán. (Herczeg Lichnowsky Mária-Adél szül. 1815. † 1845.)	csillag-keresztes hölgy. szül. 1810. sept. 19. (Waldecki gróf Boos Ferencz) 1836-tól.

László gyermekei:

Mária-Antonia	Felicitas	Teréz
szül. 1840. oct. 7.	szül. 1842. febr. 12.	szül. 1843. aug. 19.

A család birja Fejér vármegyében a perkátai urodalmat, melyhez a Tolna megyében fekvő Tápé helység is tartozik.

---

[1]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XI. köt. 13.

[2]) Kovachich Scriptores Minor. I. p. 119. 120.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 249.

[4]) Histor. Herald. Handbuch 298. l. — Leboczky Stemm. I. p. 168. szerint 1780-ban lettek grófok.

[5]) Agyich Steph. Carmen in festam inaugurationem Francisci Győry de Radvány J. Cottus Tolnensis Supr. Comitis celebratam. 1783.

A család kath. vallásu; és fi-ágon magszakadásnak néz elé.

Nemesi czimerük: a vért kék mezejében hátulsó lábain álló oroszlán, szájában nyilat tartva; ugyanaz emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából. A vértet foszladék körzi. — A grófság nyerésekor e czimer valószinüleg megbővittetett.

Győry család. (Nádudvari). Szabolcs megyei nemes család. Leszármazott egy ág Temes vármegyébe is, hol nádudvari Győry Lajos megyei mérnök 1845-ben.

Győry család, (Dereszlényi †). Bars vármegyei kihalt nemes család. Közülök dereszlényi Győry Ambrus (Gyewry de Dereslyen) 1560-ban Bars vármegye szolgabirája volt [1]).

Talán ugyan e családból származott azon Győry István is, ki 1623-ban a lévai vár urodalom-igazgatója volt, midőn gr. Esterházy (1623-ki sept. 22-én kelt) levélben tudósitja őt, hogy gróf Kollonics magvaszakadtán Léva a hozzá tartozó helységekkel a királyi ügyészre szállt [2]).

Győry család. Győry Mihály 1714-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [3]).

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren álló szűz fehér ruhában, sárga palásttal keresztbe födve; fején zöld koszorú van, kinyujtott jobb kezében zöld koszorút, a bal kezében bibor vörös kötésü könyvet tartva. Ugyanez alak áll a vért fölötti sisak koronáján meztelenül, piros fátyollal takaródzva, és annak végét feje fölött tartva; haja széteresztve hullámzik alá, jobb kezében szintén zöld koszorút tart. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Győry család. Győry Pál 1760-ban Mária Terézia királyasszonytól nyert czimeres nemes levelet [4]).

Czimere: a vért ezüst udvarában egy vörös ruhás kar, könyökben meghajolva, és egy szőlőtőkét tartva, melyről zöld levelek, és két kék szőlőgerezd csüng alá. A vért fölötti sisak koronáján piros csőrű és lábú fehér galamb áll, csőrében három arany búza-kalászt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-zöld.

Gyujtó család. (Sepsi-Martonosi). Székely eredetü család, kiszármazva a megyékre. Közülök sepsi-martonosi Gyujtó Sándor 1794-ben Alsó-Fejér vármegye alispánja.

---

[1]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. CXV. Nro 15.

[2]) Kemény Notit. Arch. et Cap. Albensis pag. 134.

[3]) Collect. Herald. Nro 647.

[4]) Collect. Herald. Nro 89.

E családnév — irja Kővári — eszes férfiakra emlékeztet. Leszármazásuk [1]) következő:

- Gyujtó N.
  - Miklós 1760. (Görög Sára)
    - Zsuzsa (Galambos tanár)
    - István só-aknai pénztárnok 1815.
      - Róza (Ördög Károly sóbánya nagy.)
      - Károly tenger-ezred. (Pas Fulvia)
        - Béla
      - Karolina (Bedő József)
      - Kata (Hochard József)
      - Lajos sóbánya-tiszt. (Hegyesi Anna)
        - Iza
    - Krisztina (Markó ügyvéd)
  - Mária (Borsainé)
  - Mózses (Kolosvári Sára)
    - Sára (Kovács Samu)

A mostan élők atyja — folytatja Kővári, — István mint kamarai ispán (1794-ben a parajdi sóhivatalnál mázsoló) gyakorlati pályára készité fiait. Károly legelső magyar, ki az osztrák tengerészetnél ezredesség, s velenczei parti admiralság s arsenal-igazgatóságra emelkedett. A marosi sóhajókáztatás költé fel vágyait, 1819-ben tengerész-akademiára ment, honnan mint tiszt lépe ki. — Velenczében járó utazóink róla a legnagyobb szeretettel s tisztelettel emlékeznek. 1851-ben nősült, tábornok hadbiró Pas György leányával Fulviával. Testvére

Lajos 1848-ig kir. sóbánya-hivatalnok. A forradalomban az erdélyi sóbányák fő-igazgatójának neveztetvén, jelenleg magán-bánya-igazgató. Bányászati képessége átalános elismerésben részesül.

Gyukits család. A Gyukits család 1751-ben Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét, és ebben következő czimerét:

A vért vörös udvarában balról (a vért oldalánál) egy barna szikla-ormon egy faragott kövekből épült vár emelkedik fel, melynek tornyából fehér zászló lengedez. A vért fölötti sisak koronájából jobbról vörös, balról fehér elefánt-ormány, és ezek hegyéből egy-egy zászló az ormányokkal ellenkezőleg szinezve viz-szintesen nyúlik ki. Foszladék mind a két oldalról ezüst-vörös [2]).

---

[1]) Kővári: Erdély nev. családai. 105.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. III.

Gyulaffy család. (Rátbóti, gróf és nemes †). Régi magyar család, mely első virágzó korát a Dunántúl élte, hol Csobáncz várát birták. Idővel egy ág Erdélybe, másik Szathmár vármegyébe szakadt, mig a mult században fi-ágon elenyészett.

Ősi czimere: a vért alyjáról emelkedő tölgyfa, melyről zöld levelek és makkok csüngnek alá [1]. Később az erdélyi ágon a kanczellár Lászlónak atyja szintén László 1693-ban grófságot nyervén, czimerét is bővitteté, és igy a vért négy részre osztatott, az első és negyedik osztály kék mezejében fenálló helyzetben kettős farku oroszlán látszik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A második és harmadik osztály ezüst mezejében az ősi czimer a tölgyfáról lecsüngő három makk szemlélhető. A közép-vért arany mezejében kétfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal s lábakkal tünik fel.

A család első ismert törzse Baldin Gyula 1274-ben élt. Azonban tagjai csak a XV. század végén és XVI. elején emelkedtek, midőn már a törzsnek egyik utóda

I. István 1507-ben a kir. tábla birája volt. Ősi birtokai két neje Rozgony Dora (1499.) és Fáncsy Kata (1528.) hozománya által is tetemesen szaporodott. Fiai közül

III. László 1549-ben Telekessy Imre vezérlete alatt száz lovas élén Fejérvárnál vesz győzelmet a törökön [2]. 1551-ben Nádasdy Tamás seregében mint hadnagy Lippa ostrománál harczol. 1562-ben Hegyesd vára ostrománál vív [3]. 1563-ban Miksa koronázásán arany-sarkantyús vitéz lőn. 1566-ban tihanyi kapitány volt, midőn saját költségén tartott kétszáz lovasával Győrnél ezer törökön vívott diadalt, sokat közülök levágva, s nagy részét elfogva. 1575-ben Békesi Gáspár ellen Báthori részén harczolt Erdélyben. Igy jőve Báthoriak kegyébe a család, Erdélyben Szilágy Cseh várát 63 faluval nyeré, és megveté Erdélyben családja gazdagságának alapját. 1599-ben Báthori Endre alatt Fejérvár parancsnoka volt.

A családfa az első ismert törzstől következőleg [4] terjedt le:

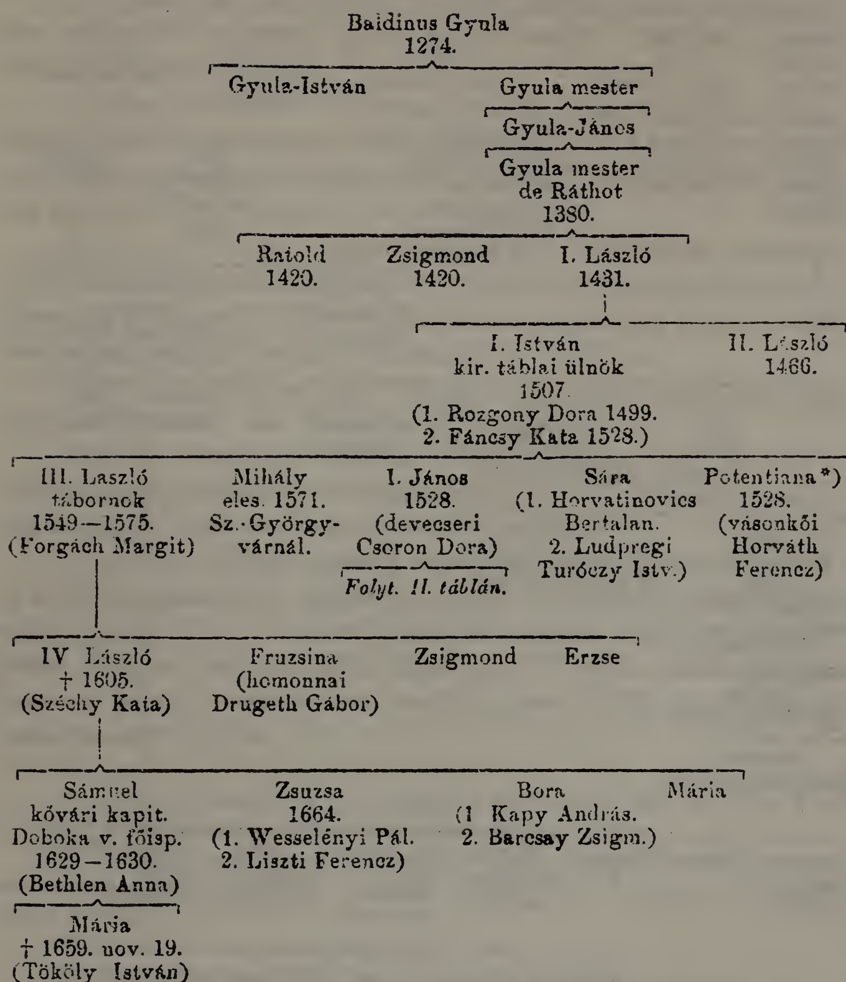
[1]) Egy XVII. századbeli pecsét-nyomat szerint.

[2]) Istvánffy 1685-ki kiad. 190.

[3]) Forgách Comment 25. 289. Wolph. Bethlen tom. II. 179.

[4]) Wagner Mss tom. LXX. p. 225. — Lehoczky Stemmat. 161. — Geneal. authen. tom. II. — Nagyon tévednek, kik azt hiszik, hogy I. Istvánnak egy leánya Anna, Esterházy Mártonné lett volna. Ezen adat egyedül a hitelteien Troph. Estoras. állitmányán alapszik.

I. t á b l a.

*) Ezeknek testvérei még: F e r e n c z 1572. G y ö r g y 1520. B o l d i z s á r 1539. Z s i g m o n d 1528. D o r a 1528.

II. tábla.

János *ki az I. táblán.*
1528.
(devecseri Choron Dora)

Kata (Horváth Ferencz) | György 1574. (Tahy Anna) | Mihály | N. 1589. (Pethő László) | Eustach v. Lestár történet-iró 1574. | András 1574. Szathmárban.

György gyermekei: Kristóf 1610. (Pogrányi Zsófia) | Kata (Kigyósi Ferencz) | Miklós 1628. szathmári alispán és szathmári vár al-kapitány. (1. Pethő Zsuzsa. 2. Bay Erzse)

András gyermekei: Kata (lukafalvi Zarka Pál 1649.) | Mihály 1630.

Mihály gyermekei: Fruzsina (Csomaközy Zsigmond) | VI. László 1649. (1. Mariássy Mária. 2. Illosvaj Anna)

Kristóf gyermekei: István | V. László 1668. (Balási Erzse) | Jusztina (sz.-györgy-völgyi Bakács Sánd.) | Zsófia | Judit (Czopaki István)

VI. László fia: György 1695. (Kende Éva)

V. László gyermekei: VII. László gróf 1693. † 1699. (Gyerőffy Bora) | Zsófia (1. Bánffy György. 2. gr. Csáky Gábor)

VII. László fia: VIII. László erdélyi kanczellár. † 1754. (gr. Haller Éva)

VIII. László leánya: Borbára (Eszterházy Dániel)

György (1695.) gyermekei: Krisztina (Begányi László) | Samu † | György † | Mária (Pogány Ádám) | IX. László | Mária (Rhédey Ferencz) | Bora (Vay Ábrahám) | Miklós †

IX. László fia: Miklós az utolsó.

IV. László Bocskai korában mint főhadvezér és ügyes férfiu Erdély ügyeire nagy befolyást gyakorolt. Meghalt szerencsés hadjárata közepette Köpeczen 1605-ki julius 28-án [1]). Széchy Katalintól három leánya és egy fia maradt: Sámuel, ki kővári kapitány és Doboka vármegye főispánja volt 1629–1630-ban [2]); s kinek Bethlen Annától

[1]) Wolph. Bethlen tom. V. 12. 28. 30. stb. 327. tom. VI. 127–294.
[2]) Hodor Doboka varm. 92. 411

egyetlen leánya Mária kesmárki gr. Tököly Istvánnak neje 1659-ki nov. 19-én kora 22-ik évében halt meg [1]. Eltemettetett Késmárkon a vár templomában 1660-ki febr. 1-én.

III. Lászlónak testvére [2] Mihály, ki az 1569-ki országgyülésre mint a főbb nemesek egyike hivatott meg [3], 1571-ben esett el Szent-Györgynél.

I. János 1528-ban élt, birta Csobáncz várat, Rapoka, Gyula-Keszi, Lad, Tomaj helységet Zala megyében, Diós-Lápat Somogyban stb. Devecseri Csoron Dorottya nejétől számos gyermeke maradt, azonban ágat csak György és András alapitott.

Eustach, vagy magyarosan Lestár Erdélyben szerepelt, mint Báthori Zsigmond tanácsosa, és a török udvarhoz többször követ [4]. Eszes férfiu. Koráról Erdély történelméhez jegyzeteket hagyott maga után, miket Bethlen Farkas is felhasznált [5]. Testvére

György 1574 ben él. Tahy Annától születik leánya Kata Kigyósi Ferenczné, fiai: Miklós és Kristóf.

Miklós Szathmár várának 1620-ban alkapitánya [6], 1628—1632-ben pedig Szathmár vármegye alispánja volt [7]. Második nejének Bay Erzsének 1645-ben Zarka Péter kezességet ad [8]

Kristóf 1605-ben Sümeg alatt a Bocskaiak fogságába esett [9], de később megszabadult. Nejétől nemeskürthi Pogrányi Zsófiától gyermekei közül V. László ismét Erdélybe szakadt, hol szent-demeteri Balási Ferencz örökösét Balási Erzsébetet [10] vevén nőül, a szent-demeteri kastélyt tartozékaival birtokúl nyerte. 1635-ben Erdélyben honfiusittatott [11]. Fia

---

[1] Andreae Joannis „Acerbissimum Funus" stb. és „Pia Suspiria" czimü gyászversei és halotti beszéde. Nyom. Lőcsén.

[2] Testvérök volt Ferencz is, tán az, ki kazai Gyulaffy Ferencz néven 1505 ben Borsod vármegye követe vala — Jászay: M. nemzet napjai. 158. lap.

[3] Kovachich Scriptores minores II. p. 228.

[4] Wolph. Bethlen Histor tom. III. p. 166. 496. 549.

[5] Horányi Memor. Hung. II. p. 63.

[6] Nemzeti muzeumi kézirat fol. lat. 2340. sz. alatt 26. lap.

[7] Szirmay Szathmár várm. I. 129. II. 229.

[8] Nemzeti muzeumi kézirat 2340. sz. a.

[9] Pethő Gergely Krónika 168. lap.

[10] Mikola: Historia geneal. Transylv. p. 23. szerint. — Némely táblákon Balassa Erzsébetnek iratik, de hibásan, mert ez Erzsét a Balassák családfáján nem találni.

[11] 1635-ki febr. 20. kelt 31. törv. cz. Kővári szerint.

VII. László Maros-szék főtisztje volt, és Apaffy korában nagy szerepet vitt. 1686-ban a Deputatio egyik tanácsosa, később Tökölyi ellen a Heisler táborában tábornok, utóbb kormány-tanácsos [1] (1691.) Végre 1693-ban grófságot nyert [2]. Meghalt 1699-ben, és temetése Kolosvárott tartatott. Cserey igy ir róla: „menénk Kolosvárra gróf Gyulaffy László temetésére, ki csak igen hirtelen egeresi jószágában megholt vala; a mint akkor hirdették, a feleségének anyja Gyerőffy Györgyné étette volt meg. Ez a Gyulaffy László tanult udvari, katonaszerető ember volt, különben a mi reformata religiónknak nagy persecutora; ám az isten ifju korában el is törlé e világból" [3]. Ennek Gyerőffy Borbálától fia

VIII. László (szül. 1699.) előbb Udvarhelyszék főtisztje, később erdélyi udvari kanczellár volt. Meghalt Bécsben 1754-ki sept. 27-én, s benne az erdélyi ág kihalt. E László lakodalmát 1725-ki aug. 20-án tartá Szent-Demeteren, és született egy fia is szintén László, de kit csecsemő korában anyja vagy a néphagyomány szerint egy felbérlett dajka a sz.-demeteri kastély ablakából kiejtvén vagy ledobván [4], általa a gróﬁ ág tovább nem terjedhetett. VIII. László leánya Borbála Esterházy Dániel neje volt.

Jánosnak, devecseri Csoron Dorottyától még egy fia András is terjeszte le ágazatot. Ezen András 1583-ban Szathmár vármegyében Géberjén és Nábrád helységben részbirtokot kapott királyi adományban [5]. Leánya Kata lukafalvi Zarka Pálnak neje volt. Fia

Mihály 1630-ban élt. Ennek gyermekei: Fruzsina Csomaközy Zsigmondné, és VI. László, kik 1647-ki jun. 25-én osztoztak meg Szathmár megyében Nábrádon [6].

Most emlitett VI. László nejével Mariássy Máriával 1657-ben Komoróczy Györgytől és ennek hitvesétől Ukovityi Katától Csekében egy jobbágyot vesz zálogba [7]. 1664-ki julius 12-én Kassán kelt levél-

[1] Cserey Mih. Hist. 157. 159. 167. 181. 197. 236.

[2] Lehoczky Stemmat. I. 168.

[3] Cserey Mih. Histor. 278. lap. — Ennek volt tán első neje maros-németi Gyulay Krisztina, mint azt Kővári (192. lap.) a Gyulay-ak családfáján közli.

[4] Hodor Doboka várm. 94.

[5] Szirmay Szathmár várm. II 228. 231.

[6] Regestrum Liter. familiae Gyulaffi a 2340. sz. a. (fol. lat.) muzeumi kéziratban. — Csomaközy Zsigmond az egyik osztozó fél, mint Gyulaffi Fruzsina nejétől nemzett Péter és Erzse gyermekeinek gyámja.

[7] Ugyanott.

ben szintén nejével együtt Borsod megyei Horváti-Bessenyő és Puszta-Kazinczi részbirtokát Gőcze Istvánnak zálogitja el [1]).

Az e táblán álló és már emlitett Kristóf 1640-ki sept. 6-án lépett egyességre Gyulaffy Katalin maradékaival Zarka Mihálylyal és Angyal Györgygyel, mely szerint ez utóbbiak minden követeléseiktől elállottak, melyeket Csobancz vára osztályakor Kristóf ellen inditottak, viszont Kristóf kötelezé magát hogy minden javait és birtokait, t. i. Csobáncz vára, és egyéb Zala és Somogy megyei falu és pusztabeli birtokai halála után egy itélőmester közbejövetele mellett kétfelé oszttassanak, és fele része VI. Lászlónak és ennek Katalin testvérei Zarka Pálné utódainak adassanak [2]). Ezek szerint már ekkor az erdélyi ágon kizárólag csak Kristóf és András ágazata birtokolta Csobánczot. VI. Lászlónak második neje Illosvay Anna volt. Fia egy maradt: György, kinek Kende Évától gyermekei: Krisztina Bégányi Lászlóné, Sámuel, György, Marialla Pogány Ádámné, IX. László, Mária Rhédey Ferenczné, Bora Vay Ábrahámné (1752.) és Miklós. Ezek közül IX. Lászlónak egyetlen fia volt Miklós, a Tiszántúl lakott, s családja fényes nevét sírba vitte.

E családhoz tartoztak még, de biztos adatok nélkül a családfára el nem helyezhetők:

1564-ben Gyulaffy Zsófia Amade Péterné, utóbb Sághy István jegyese.

1590-ben Gyulaffy Zsófia Bársony Jánosné.

Gyulaházy család. Régi kihalt család, mely már 1389-ben virágzott. Ekkor élt Gyulaházy Péter, ki előbb a Horvát párthoz tartozott, de utóbb Zsigmond királyhoz tért, s 1389-ben a ráczok ellen vitézül harczolt, miért Zsigmondtól javaira is kegyelmet nyert [3]).

Gyulay család. (Abafáji). E családnévnek szép esze és elvszilárdsága által szép emléket vivott ki Gyulay Pál, előbb Báthori István lengyel király titkára, utóbb 1586-tól Báthori Zsigmond tanácsosa. 1585-ben az akkor választott váradi kapitányhoz Sibrik Györgyhöz oly szép utasitó levelet irt, hogy az később is uj kapitány felhiteltetésekor mindég felolvastaték [4]) 1591-ben Abafáján vagdaltatá

---

[1]) Ugyanott.
[2]) Id. kézirat.
[3]) Kaprinay Mss. B. tom. XVIII. p. 20.
[4]) E levél „Consilii Speculum“ czim alatt ismeretes, és később Turkovics Mihály által magyarra is fordittatott ily czim alatt: „Tanácsi tükör.“ Latinul egy részét közli Lehoczky Stemmat. II. pag. 162—165. — Magyarul az „Erdélyi Muzeum“ I. kötetében jelent meg.

őt össze Báthori Boldizsár, minthogy halálára vagy számüzetésére szavazott, ha a hon békéjét tovább is koczkáztatná [1]). Lengyelországban Báthori István mellett létében leirta a muszkák elleni hadjáratot [2]).

Valószinüleg rokona volt azon Gyulay Mihály, ki Isabellának 1559-ben, Báthori Istvánnak pedig 1570-ben követe volt a portára, és ez utóbbi részére 1571-ben az athnamét is elhozta.

Gyulay család (Maros némethi és nádaskai, gróf). Magyarországból szakadt Erdélybe a nemzeti fejedelmek korában. Történetileg ismert első törzse Gyulay Ferencz előbb dévai, utóbb jenei kapitány és zarándi főispán lőn, és Pethneházi Istvánnak Jenő körül fekvő javai neki adattak zálogos beiratképen (inscriptionaliter). Ekkor kapta Kásza, Kalodva, Kazmér és Martonos helységet is [3]). 1651-ben pedig Váradra alkapitánynak tétetett [4]). — 1652-ben vonakodott Rákóczy II. György ellen [5]). Ennek fia István Kemény János fejedelem asztalnoka, jelen volt 1662-ben a nagyszőllősi ütközetben, hol lovát akará a fejedelem alá adni, de a sokaság ott érvén, a fejedelem a harczon elesett [6]). Elvevén Pécsi Simon kanczellárnak leányát Pécsi Margitot, ezzel is szép vagyonra tett szert.

[1]) Wolph. Bethlen tom. III. p. 24.

[2]) A könyv czime ez: *Commentarius rerum a Stephano rege adversus magnum Moscoviae Ducem gestarum A. 1580.* Kolosvár 1581. 4-r.

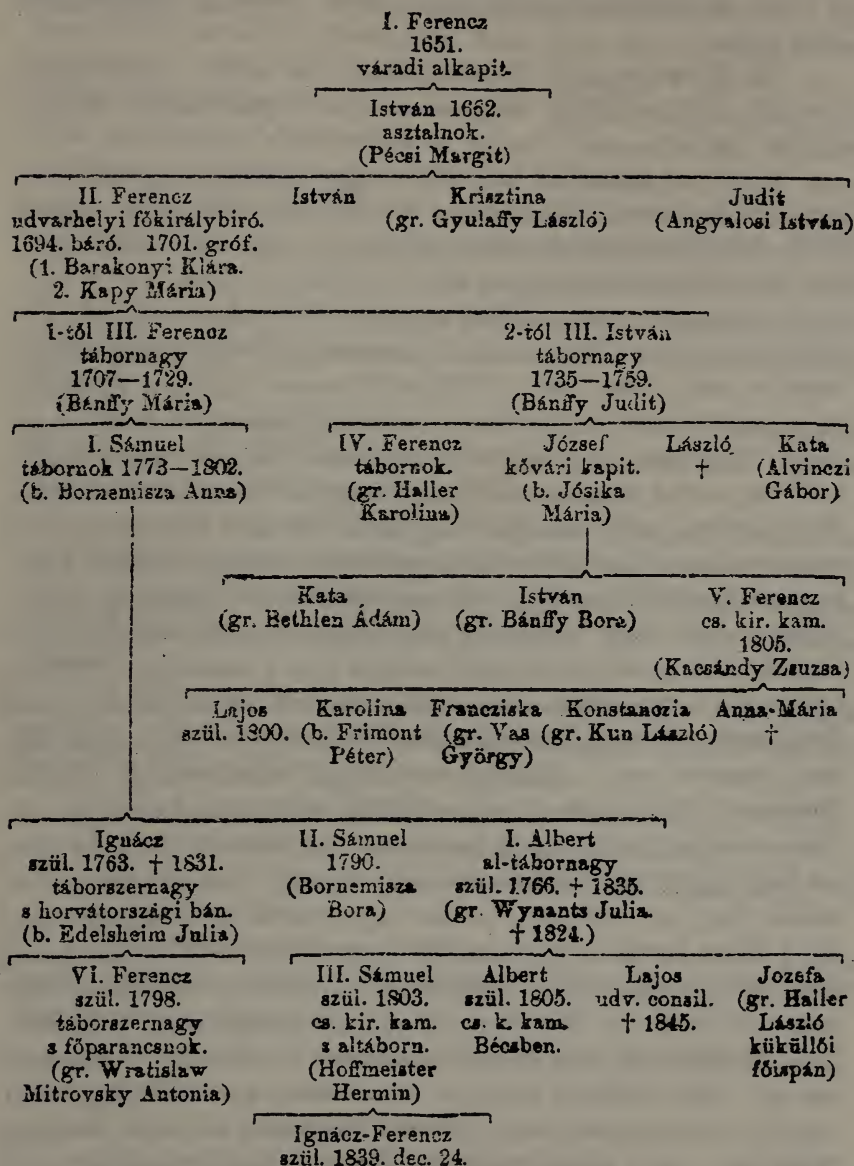
[3]) Fabian G. Arad várm. 7. lap.

[4]) Szalárdy: Siralmas krónika 253. 254. 257. — Hogy Gyulay Ferencz Váradon csak alkapitány volt, kitünik Szalárdy munkája 629. lapjáról, hol alkapitány-nak iratik. Különben is tudni való, hogy váradi főkapitány ekkor Teleky Mihály volt. V. ö. Vay László: Német Hivség 686. lap.

[5]) Szalárdy id. h. 340—348.

[6]) Ugyanott 629. — Mikola id. h. p. 32. Ez Istvánról irja, hogy „Varadinensi Praefectura fuit praemiatus"; de ez nem áll. — Kővári pedig udvarhelyi királybirónak irja, de is alig volt. Fiáról Ferenczről tudjuk (Kállay és illetőleg Bethlen Miklós önéletirása szerint) hogy udvarhelyi királybiróságot viselt.

A család leszármazási fáját a legujabb időkig mutatja a következő táblázat:

II. Ferencz az udvarhelyi főkirálybiró (és Kővári szerint küküllői főispán) 1694-ben báróságot, és 1701-ben pedig magyarországi és osztrák örökös tartományokra nézve grófi rangot nyert. Első nejétől

Barakonyi Klárától III. Ferencz, második nejétől Kapy Máriától pedig III. István született, kik által a család két ágra oszlott. Amaz az idősb, az utóbbi a fiatalabb ágat alapitá. Nézzünk végig előbb az idősb ágon.

III. Ferencz cs. kir. altábornagy, és az 51. számú gyalog ezrednek 1707—1729-ig tulajdonosa volt. Nejétől Bánffy Máriától egyetlen fia

Sámuel szintén cs. kir. altábornagy. horvátországi Károlyvár határszélnek vezénylő parancsnoka, és a 32. számú m. gyalog ezrednek 1773—1802-ig tulajdonosa volt. Kitünteté magát a hét éves háborúban. Báró Bornemisza Annától fiai:

a) Ignácz szül. 1763-ki sept. 11-én Szebenben. 1781-ben hadi szolgálatba állott, 1790-ben már al-ezredes lőn, és egy szabad csapatot vezérlett, mely nevét viselé. 1793-ban Wurmser táborához küldetett a Rajna mellé, hol a weiszenburgi vonal megvételénél, és a schweigenheimi ütközetben magát kitüntetvén, Mária Terézia rendjét nyerte. 1796-ban szabad csapatával a Kinzig völgyébei hátravonulást fedezte Moreau ellen, mely után főherczeg Károlytól azon nehezen kivihető parancsot vette, hogy a főhadsereg és Frölich tábornok osztálya között az összeköttetést tartsa fel, de a melynek Gyulay a főherczeg megelégedésére felelt meg. E közben Memmingennél 1200 emberrel 6000 franczia ellen nyolcz óra folytáig tartotta meg a csatahelyet. 1797-ben tábornokká neveztetvén, az osterach és stokachi ütközetekben különös dicsérettel emlittetik. Kevéssel ezután Grüudlingennél egy csapat francziát támadott meg, s azt nagy veszteséggel visszanyomta. 1800-ban Moreauval állott szemben, s annak előnyomulását hatalmasan gátolta. Visszavonulás közben a sereg jobb szárnyának fedezése lévén reá bizva, azt nagy ügyességgel teljesitette, egy franczia colonnet hátulról támadott meg, azt szétverte, s sokat fogolylyá tőn. Ekkor altabornagy lőn, s Mária Terézia közép-keresztjét nyerte el; és a 60. számu gyalog ezred tulajdonossága is reá ruháztatott. — 1805-ben Ferdinand főherczeg táborában volt. 1806-ban val. belső titk. tanácsosnak, és Horvát-, Tót-, Dalmátország bánjának neveztetett ki. 1809-ben Olaszországban egy külön hadtestet vezérlett, és midőn János főherczeg visszavonult, e hátravonulást ismét ő fedezé. Dresdánál a harmadik hadtestet vezénylette, mely három osztályból állott, és kemény tüznek volt kitéve. Lipcsénél a Blücherrel való összeköttetést kellett feltartania, és Libenaut megtámadnia, melyből az ellent ugyan ki nem verheté, de elvette tőlök Schönaut, Leutschot és Kis-Zschokkert. A francziák

visszavonulásakor Bertranddal kemény harczba keveredett, mely káros kimenetelü lett volna különben, hanem az elválasztó pillanatban, midőn Bertrand túlnyomó erővel a balszárnyat akará megtámadni, egy csapatot vitt ellene, s feltartóztatá. Ezek után több erősséget részint megszállott, részint elvett. Mindazáltal legnagyobb érdeme volt a briennei győzedelem, melyért a Leopold nagykeresztjét nyerte, és a többi szövetséges fejedelmektől is hasonló kitüntetésekben részesült. 1813-ban lett táborszernagy, 1823-ban Csehország vezénylő tábornagya, végre 1830-ban a cs. kir. udvari hadi tanács elnöke lőn. Meghalt 1831-ki nov. 11-én. Nejétől báró Edelsheim Juliától (szül. 1779-ki febr. 17-én, meghalt 1830-ki febr. 26.) egyetlen fia maradt, a most élő VI. Ferencz, ki 1798-ki sept. 1-jén született; és jelenleg szintén táborszernagy (Feldzeugmeister), s Olaszországban a császári hadsereg fővezére.

b) II. Sámuel (Ignácznak testvére), ki 1790 ben bevádlá gróf Bethlen Sámuelt, és fricsi Fekete Ferenczet, mintha ezek kijárván Magyarországba, ott az unio ellen izgattak volna [1]).

c) I. Albert szül. 1766-ban. Meghalt 1835-ben. Szintén katonai pályára lépvén, altábornagy, val. belső titkos tanácsos, és a 21. számú gyalog ezred tulajdonosa volt. Neje gróf Wynants Jusztina meghalt 1824-ki mart. 29-én, kora 54. évében. Ettől négy gyermeke maradt:

1) III. Sámuel cs. kir. kamarás és altábornagy, szül. 1803-ki aprilben. 1838-ban vett nőül Hoffmeister Herminét, ki 1823-ban született. Fia Ignácz szül. 1839-ki dec. 24-én.

2) II. Albert szül. 1805-ben. Cs. kir. kamarás.

3) Lajos cs. kir. udv. tanácsos. Meghalt 1845-ben.

4) Jozefa-Anna gr. Haller László küküllői főispán neje volt.

Az ifjabb ág törzse

III. István szintén cs. kir. altábornagy, és az 51. számú gyalog ezred tulajdonosa volt 1735-től 1759-ig. Bánffy Judittól következő négy gyermeke született:

a) IV. Ferencz hasonlóan tábornok volt. Gr. Haller Karolinától gyermekei nem maradtak.

b) László magnélkül halt el.

c) Katalin Alvinczy Gábor neje volt.

d) József kővári kapitány volt. Nejétől báró Jósika Máriától három gyermeke maradt: Kata, István és

[1]) Kővárinál 1790-ki országgyülés jegyzőkönyve 108. lap.

V. Ferencz cs. kir. kamarás, kinek kohányi Kacsándy Zsuzsannától négy leánya, és egyetlen fia

Lajos él; szül. 1800-ban [1]). Birja Erdélyben Marosnémethet, és nőtlen lévén, benne valószinüleg ez ág ki fog halni. 1841-ben midőn az erdélyi országos Muzeum alapuló félben volt, szép gyüjteményeit ő is felajánlotta.

A család grófi czimere — mint fölebb látható — egy négyfelé osztott vért. Az első osztály vörös mezejében zöld téren koronás oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot, a ballal egy zöld koszorút tartva. A második osztály kék mezejében zöld térből egy ezüst félkerék látszik ki, és abból koronás oroszlán emelkedve ki, első lábaival arany kettős keresztet tart. A harmadik osztály kék mezejében arany koronából két arany szárny között egy pánczélos, sisakos, vörös tollas vitéz áll, kezeivel a szárnyakba fogódzva. A negyedik osztály vörös mezejében hullámzó viz-szinen egy koronás szirén emelkedik, jobb kezében kigyót, bal kezével farkát tartva. A vért aljáról kúp-alakban felnyuló arany osztályban farkát szájában tartó koronás kigyó látszik. A középvért arany udvarán C. VI. betűk (VI. Károly császár neve) látszanak. A vértet grófi korona födi, és azon három koronás sisak van. A jobboldalin a vértbeli koronás oroszlán karddal és borostyán-koszorúval, a középsőn a két sas-szárny közt álló pánczélos vitéz, és a bal-oldalin a kettős keresztet tartó oroszlán szemlélhető. Foszladék a jobb-oldali sisak körül arany-vörös, a bal-oldali és középső sisak körül arany-kék. A vértet telamonok gyanánt két arany örves fehér vizsla-kutya tartja, fejeikkel kifelé fordulva [2]).

---

[1]) Nevelője Döbrentey Gábor volt.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. III. És Burgstaller Collectio Insignium nob. famil. Hung. — Hist. heraldisches Handbuch. Gotha 1855. 290. — Ellenben a Goth. geneal. Taschenbuch der gräfl. Häuser auf das Jahr 1859. 328. lapon a következő czimert irja a Gyulay grófok családi czimereül: négyfelé osztott vért, az első és negyedik osztály kék mezejében vörös mezü kar kivont kardot tart. A második és harmadik osztály vörös mezejében fehér sziklahegyen fehér galamb áll, csőrében zöld olaj-ágat tartva. A közép-vért ezüst mezejében egy koronás kétfarkú oroszlán áll hátulsó lábain, első lábaival egy vas sisakot tartva, melyből három fekete strucz-toll emelkedik ki, két kiterjesztett fekete sas-szárny között. A vért fölötti sisak koronájából a leirthoz mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. A vértet kétfelől két oroszlán tartja. — Ugyan ily czimert közle velem Heyer Frigyes, cs. kir. hadnagy a Thun-Hohenstein nevü 29. sz. gyalog ezredben, kinek állítása szerint e czimert viseli a család, s ugy látszik, ő küldé be az idézett Almanachba is ez ujabb leirást.

A marosnémethi Gyulay család a mult században birtokos volt Komárom megyében is. 1733-ban báró Gyulay Ferencz emlitett megyei Lábatlan és Piszke helységbeli rész iránt per-alkut kötött a Nedeczkyekkel [1]).

Gyulay család. Gyulay János 1718-ban III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere: a vért kék mezejében zöld téren pánczélos kar könyökkel, és hadvezéri pálczát (sceptrum militare) tart. A vért fölötti sisak koronáján hasonlóan pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2]).

Gyulay család. (Gyulai). Erdélyben lakó család. Közülök gyulai Gyulay Ferencz 1794-ben a kormányszéknél az árva-osztálynál számvevő tiszt.

Gyulayak vannak Krasznában is, hol Károly 1847-ben megyei iktató.

Gyulay család. (Nagyváradi). Szintén Erdély családa. Közülök Gyulay Elek 1794-ben tartományi biztos a brassói kerületben.

Sámuel 1847-ben az erdélyi kanczelláriánál irnok.

Gyulay család. (Ó-thordai). Kolosvárott honos, hol közülök József 1847-ben városi tanácsos.

Gyulaiak. Történeteinkben egy csoport Gyulait találunk, kiket — biztosb adatok hiányában családi összeköttetésöket s származásukat nem ismerve, — a következőkben kell megérintenünk.

Gyulai János 1500-ban jajczai kapitány.

Gyulai István 1526-ban jelen volt I. Ferdinand király részére a pozsonyi gyülésben. 1541-ben ő békélteté össze Ferdinand részére Erdődy Simon zágrábi püspököt Zrinyi Miklóssal.

Gyulai Farkas 1549-ki febr. 24-én lépett a zágrábi püspöki székbe, de a következő évben már valószinüleg meghalt.

Gy. János 1563-ban jelen volt Miksa koronázásán, 1565-ben Obreskénál harczol, 1566-ban halt meg ifju korában, örökös nélkül. Birta Horvátországban Viniczét, és rokona volt a Batthyány családnak.

Gy. Tamás 1660-ban Nagyvárad védelmében vett részt [3]).

Gyulay család. Ugocsa vármegyében is lelünk Gyulay családra már a XVI. század végén.

---

[1]) Fényes: Komárom várm. 182. 186.

[2]) Collect. Herald. Nro 543.

[3]) Szalárdy Siralm. krón. 539.

Gyulay János 1588-ban [1]) Perény Györgytől Túr-Terebest kapja beiratképen (inscriptionaliter).

Gyulay Mihály 1700-ban Ugocsa vármegye alispánja volt [2]).

Gyulay János 1712-ben másod-, 1714-ben első alispán lőn, 1715-ben egyszersmind országgyülési követ [3]).

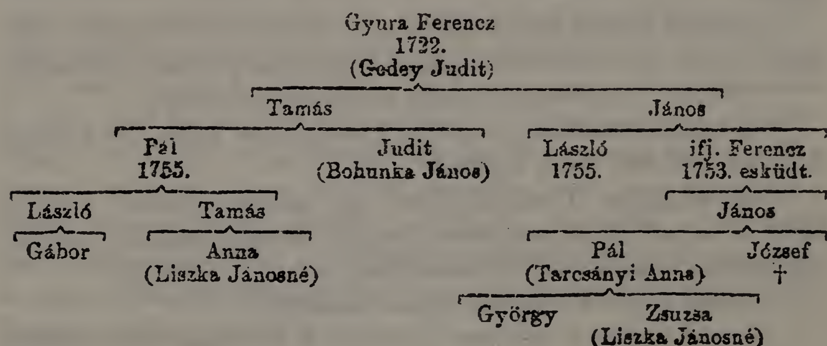
Gyulaffi Anna Szirmay Istvánnak neje, kinek nővére volt a tatár rabságot szenvedett Szirmay Ilona [4])

Tán ezzel egy családbeli farkasfalvi Gyulay Sándor 1734-ben [5]) királyi ember (homo regius).

Gyulaszigethi család. Erdélyben Alsó-Fejér vármegyében honos, hol Gyulaszigethi István 1814-ben rectificator biztos.

Gyura család. Nógrád vármegyében K.-Kérben és Szarvas-Gedén van lakhelye. Emlitett megyében 1722-ben Gyura Ferencz és István a kétségtelen és birtokos nemesek névsorába iktattatott [6]).

Ferencznek ágát a következő családfa tünteti fel [7]):

Istvánnak ágazatát, de valószinüleg szintén nem teljesen, mutatja a következő táblázat [8]):

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa 156.

[2]) Ugyanott 54.

[3]) Ugyanott 54. 55. 61.

[4]) Ugyanott 26. 30. stb.

[5]) Ugyanott 123. hol 1734-ik hibásan áll, valószinüleg 1634. vagy 1534. helyett.

[6]) Protoc. Investigat. nob. C. Neograd. anni 1722.

[7]) Perbeli genealogiáról.

[8]) A Deméndy Theszéri-féle perből.

Gyura István
(Vajda Bora)

Klára	Ágnes	Borbála
(Majereczky Mihály)	(Ficsór N.)	(Szerémi András)

E táblázatok hiányosságát mutatja az, hogy nem találjuk rajta Gyura Gáspárt, ki 1800-ban Nógrád megye levéltárnoka volt. Nem találjuk rajta a jelenleg K.-Kérben élő nemzedéket, sem a Gedén lakó Gyura Menyhértet.

Gyurcsák család. Árva vármegyei nemes család. Egyik tagja e század elején őrnagy volt.

Gyurcsányi család. (Moysfalvi †). Eredetét Trencsén vármegyéből veszi, és azon megyei Moysfalváról irta nevét. Az utóbbi időkben főleg Bars és Nógrád vármegyében honos és birtokos.

1663-ban Gyurcsányi Pál Nagyszombatban tanult [1]). Ugyanez időben élt Gyurcsányi Ferencz, kitől a család leszármazása következő:

Ferencz

Pál
(Hrabovszky Krisztina)

Imre
aranysarkantyús vitéz
kir. táblai ülnök
1741—1747.
(Kosztolányi Krisztina)

János	József	Gábor	Ignácz	Antal	Ferencz
(Bossányi Bora)	†	†	(Blaskovich Teréz)	†	†

János gyermeke:

Anna
(Bencsik Fer.)

Ignácz gyermekei:

József	István	Gábor	Ignácz
Nógrád várm. főszolgabiró 1806. (Radics Janka. † 1839.)	N.-Sáróban † 1856. mart. 17.	altárnok, septemvir. † 1855. oct. 19. (Lipthay Apollonia)	1813. †

Gábor gyermekei:

Teréz	Anna	Gabriela
(gr. Crouy Frigyes)	(Gyurcsányi Antalné)	

Anna gyermeke:

Mária-Stefánia

A családfa törzsének Ferencznek fia Imre, ki 1741-ben lett aranysarkantyús vitéz (eques auratus); 1747-ben Mária Terézia királyasszonytól Arad és Zaránd vármegyében királyi adományban kapta

[1]) „Sophia in Aquila" stb. Tyrnaviae 1663.

Pél, Silingyia, Küjed, Karna, Felső-Ménes és Lugozó helységet, azonban halála közbejövén, azokba özvegye Kosztolányi Krisztina és gyermekei iktattattak be a nagyváradi káptalan által. Hat fia közül

Ignácz ismét tovább terjeszté a családot. Nejétől Blaskovics Teréztől, ki Alsó-Petény helységben Verbőczy István emlékére márvány emlék-követ állitott latin vers föliratttal [1]; gyermekei:

a) József Nógrád megyének 1806—1811-ig főszolgabirája, utóbb fő-adószedője. Neje Radics Johanna meghalt 1839-ki april 8-án, kora 61. évében Alsó-Petényben.

b) Ignácz 1813-ki nov. 18-án vett ki Nógrád megyétől nemességéről bizonyitványt [2].

c) István nőtlenül élt Bars megyei nagysárói birtokán. Meghalt 1856-ki mart. 17-én, kora 72. évében. Ő volt családja utolsó férfi-tagja, ki e családnevet a sírba vitte.

d) Gábor Nógrád megyénél kezdé hivatalos pályáját; 1818-ban másod-, 1828-ban pedig első alispánná választatott, és e hivatalt viselte 1832-ki május 25-keig, midőn a megyétől elbucsuzván, királyi tanácsos, és a kir. tábla ülnöke, majd később altárnok, s végre a hétszemélyes tábla ülnöke lőn. 1850. óta nőtecsi birtokára vonulva, ugyanott 1855-ki oct. 19-én, kora 66. évében meghalt. Fi-gyermekeit kora halál ragadván el, leányait a táblázat mutatja.

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja — a vért kék mezejében zöld téren hátulsó lábain oroszlán áll, első jobb lábával három szál kinyilt rózsát (néhol tulipánt) tart. Ugyanez alak emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gyuritsko család. (Modosi). Modosi Gyuritsko Pál 1827-ki január 5-én kelt czimeres levél által emeltetett nemességre, mely Krassó megyében 1833-ki jan. 8-ki közgyülésen kihirdettetett.

Gyurgyik család. (Folkusfalvi). Thurócz megye régiebb családainak egyike, elszármazva egyéb vármegyékbe is.

---

[1]) Mocsáry Ant. Nógrád várm. Esmértetése I. 320.

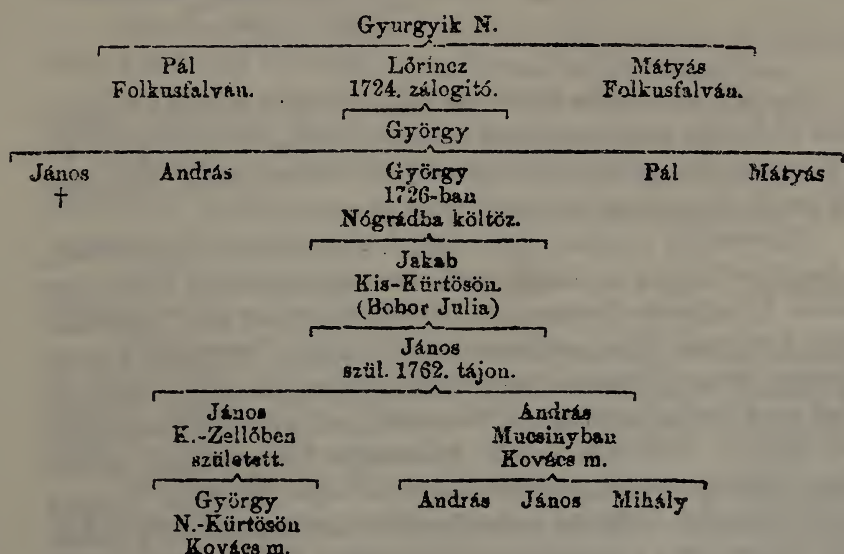
[2]) Megyei Jegyzőkönyv 1620. szám alatt; honnan e családfa vétetett (Imrétől kezdve).

A család — mint följebb (a 192. lapon) emlittetett, — valószinüleg egy törzsből eredt a Folkusfalvi családdal.

Egyik ágazatnak, — mely ősi fészkéből leszakadt Nógrád megyébe, — nemzékrendét láthatjuk az alábbi táblázaton.

Ezen kiköltöző, folkusfalvi Gyurgyik Lőrincz volt, ki folkusfalvi örökségét 1724-ben Pál és Mátyás testvéreinek 48 rén. forintért elzálogitá.

A táblázat imez:

A Thurócz megyében maradt ágazatból Gyurgyik László 1842-ben megyei esküdt.

Gyurián család. Gyurián István pesti egyetemi nyugalmazott tanár dij-elengedés mellett 1840-ben V. Ferdinandtól czimeres nemes levelet nyert [1]).

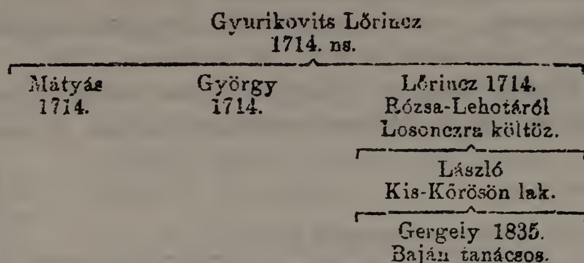
Gyurikovits család. (Másképp P r u s i n s z k y). Bölcsője Nógrád megyében Rózsa-Lehota, hol a megnemesedés érte a mult század elején.

G y u r i k o v i c h másképp P r u s i n s z k y L ő r i n c z, és vele együtt gyermekei: M á t y á s, G y ö r g y és L ő r i n c z III. Károly király által 1714-ki nov. 3-án kelt czimeres levélben nemesitettek meg; és ez armalis levelük Nógrád megyének Kis-Zellőben 1715-ki junius 26-án tartott közgyülésében hirdettetett ki.

---

[1]) „H i r n ö k" pol. hirlap 1840-ki folyam.

Egyik ágnak leszármazási kimutatása ez:

A végső nemzedéket képző Gergely Baján tanácsos, 1835 ki május 15-én ama leszármazásának és nevét illetőleg Gyurikovics-ból könnyebb kiejtés végett Gyurkovich-ra változtatásának igazolásával nyert Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt [1]).

Valószinüleg e család egyik ágát képezik azon Gyurikovics-ok, kik magukat Ivánocz-ról (Trencsén vármegyében) irják, s kik közül ivanóczi Gyurikovics György 1780 ki julius 12-én szül. Ivanóczon. Iskolai bevégezte után gazdászati pályára lépett, 1805-ben Dardán (Baranya várm.), 1807-ben Mező-Lakon (Veszprém várm.) mint gazdasági irnok kezde szolgálni. Ez időben meghalván Gyurikovics János táblai ügyvéd, Pozsonyba vonult, és idősb gr. Zichy Ferencz uradalmában 1809-ben ispán, 1811-ben kasznár lett. 1812-ben Pozsony megye esküdtjévé, 1818-ban pedig Pozsony város tanácsnokává választatott, és mint ilyen a városnak az 1825., 1830., 1832. 1839-ki országgyülésen követe volt. 1832-ben a magyar Akademia lev. tagjává választatott; 1842-ben pedig a pozsonyi váltó-törvényszék ülnökévé neveztetett. Meghalt 1848-ki jan. 25-én a bazini vaspálya udvara előtt szélhüdésben. A Tudományos Gyüjtemény (magyar), Hesperus és Hormayr Archivuma (német) folyóiratokban több érdekes történelmi czikket irt. Igen szép könyvtárral, s ebben nagybecsü kézirat-gyüjteménynyel birt [2]).

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren két szemközt álló daru, mindkettő egyik felemelt lábával közösen egy golyót, csőreikkel pedig közösen egy drágaköves gyürüt tartva. A vért fölötti sisak koronájából három kinyilott rózsa emelkedik fel. A vértet kétfelül foszladék veszi körül.

---

[1]) Megyei jegyzőkönyvi 1156. szám alatt.

[2]) L. bővebb életrajzát Ferenczy és Danielik Magyar Irók I. 175 –177. l.

Gyurisics család. 1751-ben nemesittetett meg. Ekkor nyerte a következő czimert is:

A vért vörös udvarában jobbról egy sárga ruhás kar nyulik be a vért udvarába, arany markolatu kivont kardot villogtatva; átellenében a vért bal oldalából pedig egy meztelen kar nyulik be, szintén kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronájából egy nyil, hegyével fölfelé emelkedik ki, s azon egy kopasz törökfej közepén átütve látható. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-vörös [1]).

Gyuritsits nevü családot találunk a Bánságban, hol Gyuritsits Márk 1810-ben Fejértemplomon kamarai sóházi mázsaló volt.

Gyurma család. Bánsági kihalt család. Gyurma Mihály Karánsebesen több nemes társaival megöletett 1604-ben [2]).

Gyürky család. (Gyürki). Hont vármegye legrégibb nemes családainak egyike, azon megyei Gyürki helységnek már a XIII. század végén birtokában [3]).

A XIV. század elején már több ágra volt oszolva, ez időből ismeretes két törzse Gyürky Elek, és Gyürky Fülöp.

1378-ban kelt Gyürki helységről egy osztály-levél a határoknak is: Keszi, Nyék és Hrussó részéről kijelelésével Gyürky Tamásnak fia György, Mihálynak fiai: Máté (v. Mátyás) és János; — Jánosnak fia Jakab, és Pálnak fia András között [4]).

1425-ben Gyürky Bálint (a ki Mátyásnak, a ki Mihálynak, a ki Fülöpnek fia), András és Mátyás nevü fiaival; — Gyürky László, (a ki Pilisnek-másképp Jánosnak, a ki Mihálynak, a ki emlitett Fülöpnek fia); — és Gyürky Miklós Bálintnak fia; — Gyürky Benedek és Pál Istvánnak a Pál fiának fiai; — Gyürky Demeter és Benedek Miklósnak fiai; — Gyürky György Tamásnak fia, és Gyürky István Dienesnek fia, és ennek fiai Mihály és Miklós testvéreik és rokonaik terhüket is magukra vállalva, Gyürki helységbeli részbirtokaikat elzálogositják a sághi Convent előtt Keszi Pál fiának Mihálynak, és ennek gyermekeinek Benedeknek és Györgynek [5]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. III.

[2]) Wolph. Bethlen. VI. p. 68.

[3]) Fejér Cod. Dipl. tom. IV. vol. III. p. 66. ez áll: Bela Rex 1262. in venditionem terrae Gyürky, Ladislao notario suo familiari ac hujus fratribus facta consentit.

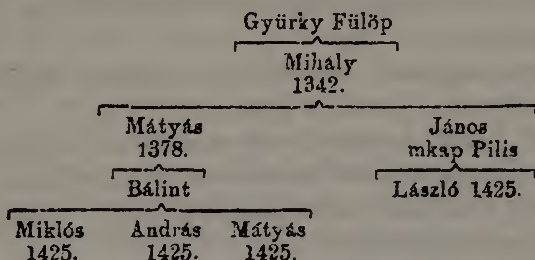
[4]) Sz. Benedeki Convent. Protoc. KK. pag. 24. anni 1778. a midőn e levelet Gyürky József transumáltatá.

[5]) Ugyanott Fasc. 4. Nro 58. anni 1425.

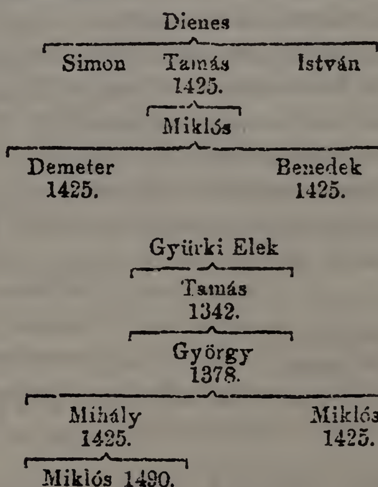
1478-ban tanuvallatási jelentés kelt Pöstényi Miklós és Katalin Gyürky András özvegye, jelenleg Pomaghy Dömény neje részére, hogy Hont megyei Gyürki helységben egy berek, szántóföldek, és egy telek elfoglaltatott Alsószécsényi Benedek, Gyürky Mihálynak leánya Anastasia, és ennek leánya Dorottya által, és továbbá hogy Nógrád megyei Pöstény helységben egy curia elfoglaltatott Katalin, előbb Tar György özvegye, jelenleg aszúpataki Hentz Pálné által [1]).

1490-ben Gyürky Miklós, Mihálynak fia, a ki Györgynek, a ki Tamásnak, a ki Gyürky Eleknek fia volt, Hont megyei Gyürki helységben emlitett Györgynek részbirtokába beiktattatik [2]).

Az eddig előadottak nyomán ily leszármazási kimutatások alakulnak:

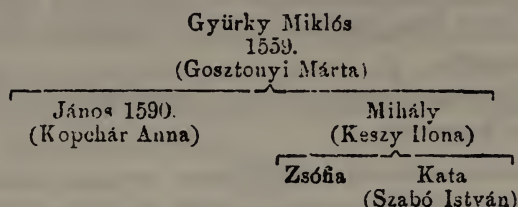

Ugyanezen törzsből:

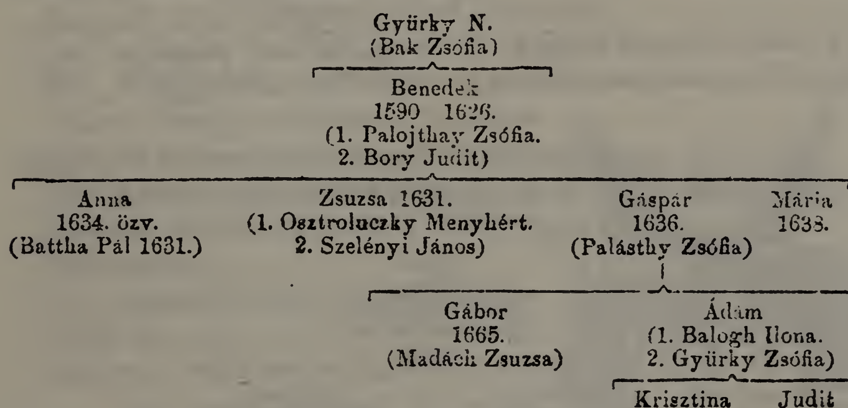

[1]) Sz. Benedeki Convent. Protoc. KK. Fasc. 17. Nro 9. anni 1478.
[2]) Nagyszombathi káptalan Prot. M. p. 101. item Capsa 42. Fasc. 3. Nro 60.

A családról — közlés hiányában — csak töredékes adataim lévén, ismét a XVI. század közepéről néhány izen [1]) ily leszármazást mutathatok fel:

Fentebbi Miklóssal egy időtájban él Gyürky N., kinek neje Bak Zsófia, s kivel ily családfát alkot:

Benedekkel egykorú volt Gyürky Menyhért, ki 1613—1624-ben élt. Első neje Strezeniczky Borbála, második neje Szokolóczy Zsuzsánna, kitől semmi gyermeke nem maradt [2]). Első nejétől István és Miklós fiai, és leánya Zsuzsánna előbb Elevenkúty Ábrahámné, utóbb Szelepcsényi Mihályné [3]) születtek.

---

[1]) Főleg a sz. Benedeki Convent. Elenchusa szerint.

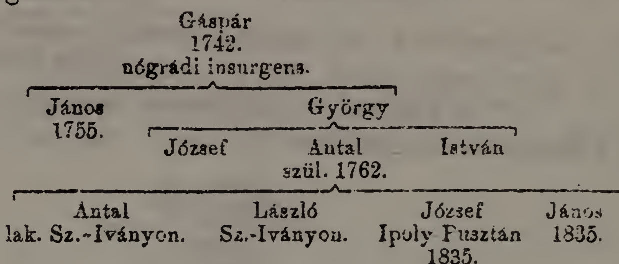
[2]) Szent Benedeki Convent. Protoc. K. p. 159. *Susanna Szokolovszky Melchioris Gyürky relicta protestatur, quod idem maritus suus in fassione sua super curiam Cserenye Cottu Bars. habita, pro se celebrata successionem a morte sua Stephano et Nicolao filiis ac Susannae filiae suae ex Barbara Zredemeczky* (igy) *priore consorte sua genitis adduxerit. 1624.*

[3]) Ugyanott Protoc. L. pag. 54. *Susanna filia Melchioris Gyürky ex Barbara Strezeniczky genita primo Abrahami Vivirényi aliter Lebenbuch, dein Michaelis Szelepchényi consors cum Abrahamo Andrea, et Georgio filiis, ac Stephano et Nicolao fratribus protestatur, quod Paulus Huszár Curiam in Cserenye in Cottu Bars. per Melchiorem Gyürky posteriori consorti suae Susannae Szokolovszky testamentaliter legatam, (ex post vero ejusdem Pauli Huszár consorti) in Michaelem Majthényi transtulerit Anno 1629*

1663-ban élt Gyürky György, kinek Kasza Máriától fia György, kinek leányai: Erzsébet Domasovszky Mihályné 1699-ben, és Judit Sirákyné.

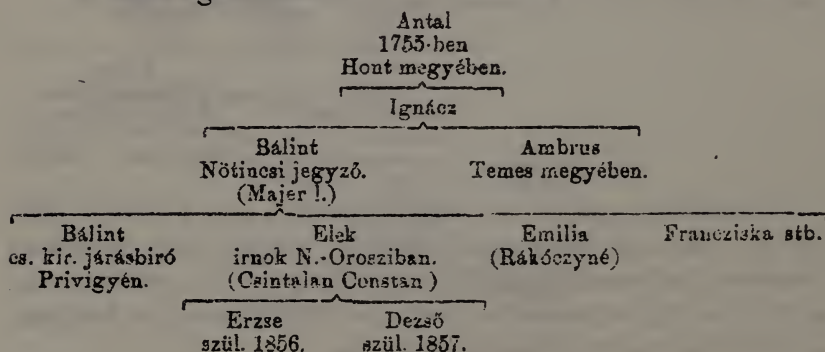
A család az ősi Gyürki helységen kivül többfelé elszármazott, és Hont megyén kivül, főleg Nógrád megyei Szent-Ivány, Petény s egyéb helyekre is elterjedt.

Egyes ágazatoknak a mai időkig leszármazását tünteti fel még a következő két ágazat is:

A végső nemzedékből József és János testvérek Nógrád megyétől 1835-ki január 19-én nemességi bizonyitványt vettek ki [1].

A másik ágazat imez:

Hont megyében a család több tagja viselt megyei hivatalt, s az ujabb időben főleg azon ágból, mely jelenleg is e megyében birtokos.

Gyürky Medárd 1841-ben al-, 1842-ben fő-jegyző, jelenleg Alsó-Nyitra megyei cs. kir. törvényszéki tanácsos és urbéri törv. ülnök.

Sándor 1841-ben hadi adószedő.

Edvard 1841-ben megyei al-ügyész; — jelenleg ügyvéd.

János 1842-ben adószedő.

---

[1]) Nógrád várm. Jegyzőkönyv.

Antal született Felső-Szelényben 1818-ban. 1834-től két évig katona a 3-ik huszár-ezrednél, utóbb Hont megyénél 12 évig mint aljegyző, szolgabiró, és főjegyző hivataloskodék. Régebben űzött gazdászati studiumai folytán az utóbbi időben a gazdászati irodalomnak, főleg a hazai szőlőmivelés és borászatnak szentelé munkásságát, és Pestre tévén át lakását, előbb a „Szőlőszeti füzetek“, jelenleg a „Borászati lapok“ szerkesztője, és e téren tevékenységével igyekszik a hazai ipar e fontos ágat emelni [1]). Első nejétől Trestyánszky Máriától gyermekei maradtak.

A család czimere: a vért vörös udvarában hármas zöld halmon egy nyillal kifeszitett ív, fölfelé forditva. Fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A vért fölötti sisak koronájából egy pánczélos kar (könyökkel balfelé forditva) nyúlik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gyürky család. (Losonczi). E család alapitója Gyürky István, ki nejével Molnár Borbálával Losoncz városában gróf Forgách Ádámtól hűséges szolgálatai jutalmául egy házat kapván adományban, erre királyi beleegyezést nyert, melynél fogva annak birtokába mindkét ágra nézve 1634-ben beiktattatott [2]).

Istvánnak utódai ez adomány jogán vették fel a „Losonczi“ előnevezetet, melylyel a család mai napig él.

Ugy látszik Istvánnak fiai voltak: Pál, Gábor, István és Gáspár; kik mindnyájan Nógrád megyénél hivataloskodtak.

Pál 1666—1684-ig a megyei jegyzőséget viselte. Idejében történt 1682-ben, hogy a füleki várban a megyei levéltár elégett, melyre nézve 1684-ben a megyétől felmentő levelet kapott arról, hogy a levéltárnak biztosb helyreszállitásáról gondoskodott, de a várkapitány Koháry István ismételt kérésre is ezt meg nem engedé; az ostrom alatt pedig Gyürky Pál az ostromlókhoz

---

1) L. Danielik Józs. Magyar Irók II. 99—100. l.

2) Sz. Benedeki Convent. Capsa D. fasc. 5. Nro 20. „Stephanus Gyürky cum consorte sua Barbara Molnár, super inducta donationi Adami Forgách concensu regio, in 1 domum in Losoncz C. Neograd. pro utroque sexu stratuitur pure. Anno 1634.

következképen járván, később a várba sem eresztetett, és igy a levéltárról azután nem is gondoskodhatott [1]). A vár feladása után Gyürky Pál a Tökölyhez átment csapat vezére volt, és Gács várába vonult, hol szintén az őrséget is Tököly részére akarván téríteni, elzáratott; és csak később szabadulhatott meg [2]).

Gábor 1678-ban Nógrád megyei szolgabiró volt.

István (idősb) 1661—1664-ben viselt szolgabiróságot. Nejétől Szöllősy Magdolnától fia Ferencz 1687-ben szolgabiró. 1684-ben részt vesz a nemesi fölkelésben.

Gáspár 1650-ben esküdt, 1665-ben szolgabiró volt. Fia István (ifjabb) 1684—1685-ben megyei jegyző, 1693-ban másod, 1699—1700-ban első alispán volt [3]).

Az eddig említettek egyik utóda szinte Gyürky István kezdé a családot vagyonosságra emelni: 1726-ban az egész Kotyházi pusztára, és Sós-Hartyánban birtokrészbe (Kisfaludy János, Melitics Erzse Zuna Jánosné magszakadtán) fi-ágra nyert adomány mellett beiktattatik [4]). — 1742-ben pedig gr. Forgách János, Ferencz, József és Ignácz örök bevallása folytán Kis-Terényen curia és hat házhely, Utas- vagy Vásáros-Terenye és Kalapad pusztának Kis-Terenye név alatt birtokába fi-ágra nyert adomány mellett ellentmondás nélkül beiktattatott [5]). Ez István 1721-ben egyike volt azoknak, kik az evang. egyház ügyében a király által Laxenburgban személyes kihallgatást nyertek. Ugy látszik neje Zolnay Judit volt.

Tőle a család leszármazása következő:

István
1721—1742.
Nógrád v. jegyző 1730.

Pál
(1. Darvas Zsuzsa.
2. Kántor N.)

1-től Ferencz főhadn.	István Torontál v. főisp. b. titk. tanács. † 1807. (1. Darvas Kata. 2. ócsai Balogh Janka)	Klára (Csoma Sámuel)	Erzse (Fáy András)	2-tól Gábor Terenyén.	Mária

Lásd folyt. a köv. lapon.

[1]) Nógrád megyei levéltár. Acta 1684.
[2]) Mocsáry: Nógrád várm. Ismér. I. 109.
[3]) Protocol. et Acta C. Neogr.
[4]) Sz. Benedeki Convent. Capsa H. Fasc. 5. Nro 7.
[5]) Ugyanott Capsa H. Fasc. 2. Nro 9.

István *ki az előbbi lapon.*
Torontál v. főisp.
b. titk. tanács.
† 1807.
(1. Darvas Kata.
2. ócsai Balogh Janka)

Pál	Klára	Erzse	Magdolna	Teréz	2-tól
krassói főispán. (1. Bay Francziska. 2. Kapy Amália. 3. Gr. Vay Erzse)	(Sréter Mihály)	(Ambrózy Lajos)	(1. Watthay József. 2. Fáy Mózses)	(Dessewffy Tamás)	Johanna (Szirmay)

Pál gyermekei:

Az 1. és 2-tól *)	A 3-iktól	Ábrahám	Lila	Malvin	Béla
			(b. Orczy [illegible])		

*) Az elsőtől Francziska † 1858. Kubinyi Ferenczné; Luiza b. Podmaniczky Mihályné; Petronella; Teréz b. Podmaniczky Andrásné; Erzsébet Kandóné Domonyban.

A másodiktól: Paulina b. Roznerné; Eleonora gr. Forgách Sándorné; N. Ottlik Ákosné; és Alexandra Jankovich Miklósné.

A táblázat élén álló István 1730-ban Nógrád vármegye jegyzőjévé választatott [1]). Fiától Páltóli unokája ismét

István 1788-ban másod, 1790—1796-ig első alispán volt [2]). Utóbb udvari tanácsos, és 1806-ban mint királyi biztos Nógrád megyében tisztválasztást tart [3]). Már előbb a kir. kamaránál tanácsos, majd az udvari kanczelláriánál referendarius, végre pedig septemvir, Torontál vármegye főispánja, sz. István kir. apostoli rend vitéze, és (1807-ben) valóságos belső titkos tanácsos lett [4]). Meghalt 1807-ki sept. 2-án a Bánságban, és tetemei Kis-Terenyén takaritattak el [5]). Első nejétől Darvas Zsuzsannától egy fia, négy leánya, — második nejétől ócsai Balogh Johannától egy leánya maradt. Fia a jelenleg is élő

Pál, Nógrád vármegyében 1803-ban mint tiszteletbeli jegyző kezdé hivatalos pályáját. Még azon évben a szécsényi járásban alszolgabiróvá neveztetett; 1806-ban ugyanazon járásban főszolgabiróvá választatott. — 1808-ban a második alispán visszajöveteleig elnökké helyettesitetett. — 1809-ben a megyei 300 önkéntes lovas mellé 24

[1]) Protocol. C. Neograd. 1730. de d. 31. octob.
[2]) Ugyanott anni 1788. p. 600. 681. és anni 1790. pag. 136.
[3]) Megyei Jegyzőkönyv 1806-ik évi 494. szám alatt.
[4]) Ugyanott 1807-ik évi 242. sz. alatt.
[5]) Mocsáry A. Nógrád várm. Esmért. IV. 31.

felkelőt állitott, és 1000 kila rozst, ugyanannyi zabot adott a franczia háborúra segedelmül; s még ugyanazon évben a kincstár segélyére készpénzben 3000 frttal adakozott. — 1811-ben főjegyzővé, 1817-ben másod alispánná, 1818-ban pedig első alispánná választatott, és e hivatalát 1828-ki october haváig viselte [1]. Nemsokára ezután cs. kir. tanácsos és kamarás, és Krassó vármegye főispánja (1846-ig), s végre valóságos belső titkos tanácsossá neveztetett. Jelenleg birtokán Ludányban [2], vagy felváltva Pesten tartja lakását. Tetemes örökölt birtokait jelentékeny szerzeményekkel szaporitá, ugy hogy jelenleg az ország legnagyobb birtokú nemeseinek egyike. Első nejétől Bay Francziskától († 1816.) öt leánya maradt, mint följebb elészámlálva van. Második neje Kapy Amália volt, kitől ismét a följebb megnevezett négy leány-gyermeke született. Ennek halála után nőül vevé gróf Vay Erzsébetet, kitől gyermekeit a táblázat mutatja.

A család czimere a vért udvarában egy könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva, melynek hegyén levágott vérző fej van. A kar könyöke mellett zászló áll, a kard éle előtt pedig nyillal felhúzott ív szemlélhető; a vért felső részében három kinyilt rózsa tünik szembe. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett szárny között szintén kinyilt rózsa látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ugy látszik e czimert a család 1652-ben Prágában Gyürky György és érdektársai nevére kelt czimeres levélben nyeré, mely armalis levél Nógrád megyének Losonczon 1656-ki febr. 14-én kelt közgyülésen hirdettetett ki [3]. — Különben, ha ez armalis levél nem a losonczi Gyürky-eket illeti, — akkor emlitett Gyürky György egy harmadik külön Gyürky család alapitója, melyet utódaiban nem ismerünk.

---

[1] Az illető megyei jegyzőkönyvi adatok szerint.
[2] A Ludányi birtokot gr. Rádayaktól szerzé.
[3] Nógrád megyei 1656-ki Jegyzőkönyv.

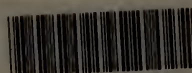
A IV. kötet tartalma.

E.

F.

Igazitások a IV. kötetben.

229. lapon a II. táblán a végső nemzedéknél Davátzy helyett olv. Darányi.
— „ 34. sorban (lak. Tassón) helyett olvasd (lak. Tascon).
310. „ a családfán (Sahráder Vilma) helyett olvasd Schráder Netti.
391. „ III. táblán: Ignácz kincstári ügyész. Igy igazitandó: „Ignácz jelenleg István és József főherczeg uradalmainak főkormányzója.“
— „ Béla utánna teendő: cs. kir. százados.
— „ Gyula „ „ jogtudor és ügyvéd.
— „ Geiza „ „ bölcsészeti tudor.
402. „ Livius „ „ jelenleg cs. kir. hadnagy.

0022032